Školní vzdělávací program dvojjazyčného gymnázia Ústavní Praha 8
/ ŠVP DG Ústavní Praha 8 /

Šestiletý vzdělávací program oboru:
79 – 43 – K / 61 Dvojjazyčné gymnázium

Zpracováno podle RVP DG
Denní forma vzdělávání

Gymnázium, Praha 8, Ústavní 400

GYMNÁZIUM ÚSTAVNÍ 400, PRAHA 8

1. Identifikační údaje

Předkladatel: Gymnázium, Praha 8, Ústavní 400

Sídlo: Ústavní 400, 181 00 Praha 8

IČO: 604 607 84 IZO: 000 340 383

Ředitel: RNDr. Helena Štěrbová

Kontakty: http://www.ggg.cz

office@ggg.cz

tel.: +420 233 554 882 / +420 233 543 451

fax: +420 233 542 635

Název ŠVP: ŠVP DG Ústavní Praha 8

Koordinátor tvorby ŠVP: RNDr. Helena Štěrbová

Zřizovatel: Hlavní město Praha

Sídlo: Mariánské nám. 2, 110 00 Praha 1

Kontakt: Odbor školství a mládeže
Jungmannova 29/35, 110 00 Praha 1
tel.: +420 236 001 111

Platnost dokumentu: od 1. 9. 2016 pro 1. ročník šestiletého dvojjazyčného gymnázia

L.S. podpis ředitelky školy

2. Charakteristika školy

Gymnázium, Praha 8, Ústavní 400, bylo založeno v roce 1990 jako gymnázium víceleté a čtyřleté. V roce 1991 vznikla na základě mezinárodních ujednání [1)] dvojjazyčná česko-italská sekce gymnázia. Škola sídlí v budově átriového typu v rozsáhlém areálu obklopeném zelení a sportovními hřišti. V současné době škola realizuje osmileté studium a šestileté dvojjazyčné studium. Z důvodu nedostatku prostorových kapacit není realizováno čtyřleté studium.

Dopravní dostupnost školy je velmi dobrá – autobusové spojení navazující na výstup ve stanici metra C – Kobylisy.

2.1 Velikost školy

Osmileté studium

počet tříd:	16	z toho:	nižší gymnázium	8
			vyšší gymnázium	8

průměrná naplněnost tříd: 30 žáků

Šestileté bilingvní gymnázium

počet tříd: 6

průměrná naplněnost tříd: 30 žáků

počet tříd celkem 22

aktuální počet žáků 660

2.2 Vybavení školy

Prostorové podmínky školy jsou pro stávající kapacitu žáků vyhovující. Materiální podmínky školy jsou velmi dobré a umožňují kvalitní výuku a realizaci moderního pojetí vzdělávání. Kmenové učebny jsou vybaveny novým nábytkem a základní multimediální technikou. Škola má k dispozici 6 speciálně vybavených odborných učeben a 3 laboratoře pro výuku přírodovědných předmětů, 2 počítačové učebny, 4 multimediální jazykové učebny, učebnu hudební výchovy, pracovnu výtvarné výchovy, 2 tělocvičny, gymnastický sál, posilovnu, venkovní hřiště s umělým víceúčelovým povrchem a další sportoviště v rámci areálu školy.

Stravování žáků a zaměstnanců školy je zajištěno v samostatné části ŠJ při vedlejší ZŠ.

Škola bohužel nemá bezbariérový přístup.

[1)] Smlouva mezi Českou republikou a Italskou republikou o přátelství a spolupráci.
Program spolupráce mezi vládou České republiky a vládou Italské republiky v oblasti školství a kultury.

2.3 Charakteristika pedagogického sboru

Pedagogický sbor je stabilizován a plně kvalifikován. Žádný předmět není vyučován neaprobovaně. Ve škole působí aktuálně 6 pedagogických. Ve dvojjazyčné česko-italské sekci gymnázia působí kromě českých učitelů i italští učitelé, z toho 4 jsou oficiálně vyslaní Italským ministerstvem zahraničí. Studentům i rodičům je k dispozici kvalifikovaná výchovná poradkyně a školní psycholožka z PPP P-8, která dle potřeby do školy dochází. Pedagogičtí pracovníci aktivně využívají všech forem dalšího vzdělávání učitelů, prioritně těch, které souvisejí s novým pojetím gymnaziálního vzdělávání.

2.4 Dlouhodobé projekty, mezinárodní spolupráce

2.4.1 Projekty na podporu rozvoje osobnosti žáků

Školní projekty jsou zaměřeny zejména na podporu výuky, na prevenci proti negativním společenským jevům, na ekologické aktivity, charitativní činnost a kulturně společenskou činnost. Škola má vypracovaný Program primární prevence proti negativním společenským jevům (drogy, alkohol, kouření, různé formy šikanování, xenofobie, netolismus, apod.), který je rozpracovaný pro žáky od prim až do maturitních ročníků. Program primární prevence je v kompetenci zástupkyně ředitelky školy, která je zároveň metodikem primární prevence ve škole. Cílem projektů je především pozitivní podpora jednotlivých fází osobnostního rozvoje žáků během studia. Škola spolupracuje v oblasti primární prevence s mnoha dalšími subjekty (KPPP P-8, PPP P-8, Úřad MČ P-8, DDM P-8, Respons o.s., Procter&Gamble, Hygienická stanice hl.m.Prahy, PL Bohnice, Soudcovská unie ČR). Trvale zařazujeme do programu primární prevence a procesu adaptace žáků tyto projekty:

„Posilování pozitivních životních hodnot a postojů“

„Drogy a volný čas“

„Drogy, HIV, aids“

„Dospívání a reprodukční zdraví“

„Závislosti“

„Jak studovat na SŠ?“

„Posilování právního vědomí“

Vzdělávací projekt – „Psychologie“

Dále kurzy první pomoci, etiketa do školy, spolupracujeme s charitativními organizacemi a s Divadlem Za Plotem.

2.4.2 Mezinárodní projekty

Mezinárodní spolupráce má několik forem. Škola má mnohaleté zkušenosti se zapojením žáků i učitelů včetně vedení školy do programů v rámci EU. Jde o dílčí projekty v oblasti tzv. jazykových a kulturních výměn žáků, projekty zaměřené na zpracování určitého tématu v oblasti historie, umění, národních tradic, komunikačních technologií, apod. Dále jsou to projekty komplexnější povahy zaměřené na aktuální dění ve světě s prvky sociologického výzkumu typu:

„Staré a nové příčiny chudoby v evropských městských aglomeracích“

„Etnický pluralismus v Evropě mladých“

„Od myšlenky evropanství k evropské ústavě“

„Optimální výukové metody pro socializaci mládeže“

Přínosné jsou i projekty zaměřené na porovnávání školských systémů a způsobů řízení škol v různých evropských zemích.

Mezi další aktivity lze zařadit již tradiční zapojení našich studentů do spolupráce s institucí Premio Grinzane Cavour (Turín, Itálie), v rámci které studentská porota hodnotí a každoročně určuje vítěze nominovaných literárních děl. Pozitivní ohlas mezi studenty mají i pravidelná mezinárodní setkání mládeže a workshopy na aktuální témata (organizovaná především v Itálii). Velmi úspěšní jsou naši studenti i v mezinárodních soutěžích (literární, umělecké zaměření). Podnětná je i spolupráce školy s Italským kulturním institutem a Italským velvyslanectvím v Praze - participace našich studentů na organizaci některých výstav a soutěží a účast studentů i pracovníků školy na akcích organizovaných těmito institucemi.

2.5 Spolupráce s rodiči a jinými subjekty

2.5.1 Spolupráce s rodiči

Škola spolupracuje s rodiči prostřednictvím Školské rady a Sdružení rodičů při Gymnáziu Ústavní.

Školská rada byla zřízena ke dni 1. 4. 2005, má 6 členů – 2 zástupce zřizovatele, 2 zástupce pedagogického sboru, 2 zástupce rodičů nezletilých studentů. Její činnost je legislativně vymezena.

Sdružení rodičů spolupracuje s vedením školy prostřednictvím výboru SR, v němž jsou 2 zástupci z každé třídy. Sdružení rodičů sponzoruje řadu studentských aktivit, projektů a potřeb školy a účinně spolupracuje při řešení případných problémů.

2.5.2 Spolupráce s jinými subjekty

Vedení školy spolupracuje se Studentskou radou, která aktivně vstupuje do organizace celé řady aktivit (sportovní, kulturně-společenské, charitativní, ekologické), podílí se na řešení některých problémů a předkládá vedení školy náměty související se vzděláváním studentů a jejich mimoškolní činností. Za velmi přínosnou považujeme spolupráci s pedagogicko-psychologickými poradnami KPPP v P-8 a PPP v P-8 a dalšími subjekty, a to jak v rámci již zmiňované primární prevence proti negativním společenským jevům (viz kap. 2.4.1), tak v oblasti výchovného a profesního poradenství. Školní psycholožka se podílí na adaptačních programech určených pro žáky prim a 1. ročníků bilingvní sekce gymnázia, spolupracuje s výchovnou poradkyní v případě žáků se specifickými poruchami učení,

nabízí studentům vyšších ročníků profesní testy a poskytuje poradenství i rodičům studentů v případě jejich zájmu, nebo na doporučení školy.

3. Charakteristika školního vzdělávacího programu

3.1 Zaměření školy

Gymnázium Ústavní realizuje svůj vzdělávací program ve dvou sekcích. V české sekci v osmiletém studiu **všeobecného zaměření** v primách až kvartách vychází z požadavků stanovených RVP ZV (Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání). V kvintách až oktávách z požadavků RVP GV (Rámcový vzdělávací program pro gymnaziální vzdělávání). V česko-italské sekci v šestiletém studiu – **rovněž všeobecného zaměření** – kromě respektování RVP DG musí být respektovány specifika bilingvního typu studia vyplývající z dohody mezi ministerstvy školství obou partnerských zemí, tj. intenzivní výuka italštiny v 1. a 2. ročníku a výuka vybraných předmětů v italském jazyce od 3. ročníku. Záměrem školy je především **příprava studentů na maturitní zkoušku** v její nové koncepci vymezené školským zákonem, dále **příprava studentů na vstup na vysoké školy** všech typů bez omezení a jejich **schopnost úspěšně toto studium absolvovat**. Těmto záměrům je plně přizpůsobená vzdělávací i výchovná složka procesu učení. V oblasti vzdělávací studenti získávají znalosti ve standardní úrovni vycházející z RVP DG v jednotlivých vyučovacích předmětech. K prioritám patří výuka cizích jazyků, matematika a informační a komunikační technologie. Znalosti a dovednosti v nadstandardní úrovni, která je přizpůsobená požadavkům vysokých škol kladených na absolventy gymnázií u přijímacích zkoušek, získávají žáci ve volitelných předmětech a seminářích na vyšším stupni gymnázia, které umožňují individuálnější přístup učitele k žákům, náročnější vyhledávání a zpracovávání informací, vyšší podíl samostatnosti a tvůrčí práce žáků. Přitom je plně respektován ústup od tzv. „encyklopedismu“ a důraz je kladen na rozvoj dovedností žáků, jejich schopnosti flexibility, která je základním předpokladem pozitivního a aktivního přístupu k tzv. celoživotnímu učení. **Široký systém volitelných předmětů umožňuje studentům jejich profilaci a kvalitní přípravu pro vstup na VŠ v ČR i v zahraničí, především v Itálii**. Efektivitu tohoto systému výuky vyjadřuje procento úspěšnosti našich absolventů u přijímacích zkoušek na VŠ, které se pohybuje v rozpětí 90-100%.

V oblasti výchovné škola řadí mezi své priority především individuální přístup k žákům, podporu osobnostního rozvoje žáků a rozvoj jejich klíčových kompetencí. Dále pak vytváření příznivého klimatu ve škole, dobrých interpersonálních vztahů založených na důvěře a partnerském přístupu. Výchovné a vzdělávací záměry školy jsou realizovány i v celé řadě akcí podporujících výuku a individuální zájmy žáků: sportovní kurzy – lyžařský a vodácký kurz, jazykové a kulturní výměny studentů, poznávací a jazykové pobyty v různých evropských zemích, odborné exkurze v rámci ČR, ale i v zahraničí, účast studentů v mezinárodních projektech, zájmová činnost studentů.

3.2 Profil absolventa Dvojjazyčného gymnázia

Smyslem a cílem ŠVP DG je snaha o formování kvalitního člověka, tj. osobnosti intelektuálně a mravně vyspělé, fyzicky a psychicky odolné, schopné reálně vnímat, hodnotit a citově prožívat podněty okolního společenského a přírodního prostředí, dobře připravené pro další kariérní růst formou studia na VŠ, případně pro uplatnění v praktickém životě. U absolventů DG předpokládáme, že si bez zásadních problémů osvojí na příslušné úrovni všechny klíčové kompetence, které

gymnaziální vzdělávání u studentů rozvijí. Z hlediska úrovně osvojení klíčových kompetencí očekáváme u absolventů školy tento výstup:

- **kompetence k učení** – schopnost učit se, tvořivost, odhad svých schopností, stanovení reálných cílů, flexibilita, sebereflexe, schopnost vytvořit si efektivní systém poznatků a dobře se orientovat v jejich souvislostech.
- **kompetence k řešení problémů** – osvojení základních myšlenkových operací a metod řešení problémů, schopnost alternativních postupů, představivost, intuice, vytrvalost, schopnost spolupráce.
- **kompetence komunikativní** – kultivované a tolerantní vystupování, schopnost vyjádřit svůj vlastní názor a věcně a korektně argumentovat, schopnost využívat informační a komunikační technologie.
- **kompetence sociální a personální** – schopnost reálného odhadu svých možností, utváření vlastního životního stylu, schopnost empatie, schopnost sebeovládání, schopnost pomáhat.
- **kompetence občanské** – schopnost hájit svá práva, ale i respektování práv jiných, úcta k životu, odpovědný přístup k vlastnímu zdraví i zdraví ostatních, pochopení významu duchovních hodnot společnosti, schopnost nepodlehnout konzumnímu způsobu života, aktivní zapojení do občanského života.
- **kompetence pracovní** – pracovní návyky, ovládání laboratorní a digitální techniky, dodržování zásad bezpečnosti, schopnost efektivní organizace práce.
- **kompetence k podnikavosti** – schopnost zodpovědného rozhodování o svém budoucím profesním zaměření, schopnost kritického posuzování vzdělávacích, pracovních a podnikatelských příležitostí

3.3 Organizace přijímacího řízení

Přijímací řízení 1. ročníku šestiletého gymnázia je organizováno v souladu se školským zákonem a příslušnou vyhláškou.

3.4 Maturitní zkouška

Podmínky maturitní zkoušky ve dvojjazyčném gymnáziu vymezuje § 81 odst. 10 školského zákona. Zároveň jsou zachována specifika dohodnutá se zahraničním partnerem a odsouhlasená MŠMT ČR. (Rozhodnutí o udělení souhlasu s odlišným způsobem ukončování vzdělávání maturitní zkouškou, č. j. MSMT-29303/2020-24.)

Maturitní zkouška se skládá **ze společné a profilové části**. Žák úspěšně vykoná část maturitní zkoušky, pokud úspěšně vykoná všechny povinné zkoušky, ze kterých se tato část skládá.

<u>Společná část maturitní zkoušky</u>

Zkušebním předmětem společné části maturitní zkoušky je pouze český jazyk a literatura.

Zkouška z českého jazyka a literatury se koná formou didaktického testu, tj. písemného testu, který je jednotně zadáván a centrálně vyhodnocován, a to způsobem a podle kritérií stanovených prováděcím právním předpisem.

Žák se může ve společné části dále přihlásit až ke dvěma nepovinným zkouškám ze zkušebních předmětů uvedených v § 78 odst. 4 školského zákona.

Zkoušky společné části maturitní zkoušky může žák konat, pokud úspěšně ukončil poslední ročník středního vzdělávání.

Profilová část maturitní zkoušky

Profilová část maturitní zkoušky se skládá ze zkoušky z českého jazyka a literatury, z cizího (italského) jazyka, z matematiky v italském jazyce a dvou volitelných předmětů. Jeden volitelný předmět je z nabídky volitelných předmětů vyučovaných v italském jazyce (fyzika, chemie, dějepis). Druhý volitelný předmět je z nabídky předmětů vyučovaných v českém jazyce a stanovených ředitelkou školy, případně z nabídky předmětů vyučovaných v italském jazyce.

Zkoušky z českého jazyka a literatury a z cizího (italského) jazyka[1/] se konají vždy formou písemné práce a formou ústní zkoušky před zkušební maturitní komisí.

Zkouška z matematiky v italském jazyce[2/] se koná formou písemné zkoušky.

Volitelné předměty profilové části maturitní zkoušky se konají formou ústní zkoušky před maturitní komisí.

Žák může v rámci profilové části maturitní zkoušky konat nejvýše 2 nepovinné zkoušky.

Nabídku povinných a nepovinných zkoušek určí ředitel školy podle rámcového vzdělávacího programu, včetně formy a témat těchto zkoušek, a to v souladu s prováděcím právním předpisem.

3.5 Výchovné a vzdělávací strategie

Výchovné a vzdělávací strategie představují postupy, které vedou k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků. Odpovídají koncepčním záměrům školy, umožňují formování cílového profilu absolventa školy a vycházejí z předpokladu, že i nadále se do obou sekcí Gymnázia Ústavní budou hlásit žáci se studijními předpoklady a většina z nich s nadprůměrným nadáním.

3.5.1 Postupy k dosažení klíčových kompetencí

- **Kompetence k učení**

  učitelé
  - motivují žáky k zájmu o příslušný obor (předmět) v širším kontextu s ostatními obory (předměty)
  - vedou žáky k sebereflexi, schopnosti reálně posoudit a aktivně využívat své vlastní možnosti a předpoklady k učení
  - zadávají žákům samostatné úkoly různého rozsahu a náročnosti tak, aby vedly žáky k vyhledávání, třídění a zpracování informací z různých zdrojů
  - umožňují žákům prezentovat jejich práci, rozvíjejí u žáků schopnost obhájit svou práci, učí je pracovat se zpětnou vazbou

1/ zkouška v podobě dohodnuté se zahraničním partnerem nahrazuje zkoušku z cizího jazyka společné části maturitní zkoušky a koná se v rámci profilové části maturitní zkoušky

2/ písemná zkouška v italském jazyce; zadávaná v podobě dohodnuté se zahraničním partnerem

Metody a formy: vyučovací hodina, seminář, cvičení, výuka v menších skupinách, samostatná práce, přednášky, besedy, exkurze, individuální přístup, frontální výuka, konzultace, uplatňování základních myšlenkových operací, motivační metody, hry, zpětná vazba, srovnávací testy

- **Kompetence k řešení problémů**

  učitelé - dávají žákům přiměřeně jejich věku dostatečný prostor pro objevování problémových situací

  - vedou žáky k vyhledávání vhodných informací a variantních řešení problému, a to samostatně nebo týmově

  - umožňují žákům aktivně vstupovat do výuky řešením dílčích problémů, a to i časově náročnou metodou „pokus a omyl“

  - vedou žáky ke správné argumentaci při obhajobě postupů řešení problémů

Metody a formy: semináře, cvičení, laboratorní cvičení, olympiády, soutěže, projekty, mezinárodní spolupráce, domácí úkoly, metoda „pokus a omyl“, hledání alternativ řešení

- **Kompetence komunikativní**

  učitelé - vedou žáky k účelnému využívání ICT, škola umožňuje žákům přístup k internetu

  - vedou žáky ke kultivované ústní i písemné komunikaci

  - vedou žáky ke vzájemně korektnímu a přátelskému přístupu, k utváření atmosféry dobré spolupráce nejen ve třídách, ale i v dalších pracovních skupinách a týmech (semináře, týmy pracující na mezinárodních projektech, studentská rada, zájmová činnost žáků)

Metody a formy: seminární práce a jejich obhajoba, besedy se společensky významnými a uznávanými osobnostmi, kontakty se studenty zahraničních partnerských škol, využívání ICT ve všech vyučovacích předmětech, cvičení v rétorice, komunikace v cizích jazycích, simulace praktických situací, učení sebeovládání, mezinárodní spolupráce

- **Kompetence sociální a personální**

  učitelé - vedou žáky k sebeúctě a toleranci k ostatním

  - rozvíjejí u žáků jejich schopnost týmové spolupráce

  - ve výuce i mimoškolní činnosti uplatňují partnerský přístup ke studentům

  - vedou žáky k respektování a uplatňování základních pravidel slušného vystupování a respektování norem školy včetně zásad bezpečnosti a ochrany zdraví (školní řád, pokyny při mimoškolních akcích, zásady zdravého životního stylu)

  - vedou žáky k sebeovládání

Metody a formy: práce ve skupinách, týmová spolupráce, práce v zájmových skupinách, soutěže, besedy, exkurze

- **Kompetence občanské**

  učitelé - podněcují zájem žáků o společenské dění (Klub mladého diváka, návštěvy koncertů, výstav, divadelních a filmových představení)

- organizují pro žáky návštěvy institucí (Parlament ČR, soudy, Italské velvyslanectví, Italský kulturní institut)
- podporují charitativní aktivity studentů (Spolupráce s nadacemi, sbírky, charitativní studentská představení, adopce na dálku)
- podporují ekologické aktivity studentů (Ekotým ve škole)

Metody a formy: přednášky, besedy, činnost Studentské rady, exkurze, soutěže, organizace mimoškolní činnosti v zájmových skupinách, charitativní činnost, týmová spolupráce, mezinárodní projekty, školní projekty

- **Kompetence k podnikavosti**

  učitelé - předkládají žákům příležitosti, které zvyšují nároky na rozhodovací a organizační schopnosti žáků, které vedou k rozvoji schopnosti sebehodnocení a kritickému přehodnocování vlastních postupů

Metody a formy: možnost vlastní profilace volbou volitelných předmětů, účast v projektech, organizace projektů, přednášky, konference a workshopy k problematice leadershipu, koučování, strategie vedení firmy apod.

3.6 Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Škola bohužel nemá vybudovaný bezbariérový přístup, což výrazně omezuje možnost studia tělesně handicapovaných žáků. V případech žáku s diagnostikovanou poruchou učení spolupracuje škola s PPP a umožňuje podle potřeby vzdělávání podle individuálního učebního plánu, konzultace u vyučujících a speciální režim zkoušek.

3.7 Zabezpečení žáků mimořádně nadaných

Učitelé ve spolupráci s výchovnou poradkyní a školní psycholožkou monitorují situaci ve třídách a studijních skupinách tak, aby spolehlivě případy mimořádně nadaných žáků identifikovali. Ve škole se objevují talenty všestranného charakteru, i talenty jednostranně zaměřené. Základem práce s mimořádně nadanými studenty je individuální přístup učitelů k těmto žákům v procesu vzdělávání.

Žáci mohou využívat:

- individuální konzultace u jednotlivých vyučujících
- skupinové konzultace u garantů olympiád a soutěží
- účast na nepovinných předmětech se specifickým zaměřením

Škola podporuje rozvoj zájmové mimoškolní činnosti v případech tvůrčích talentů v oblasti umělecké - - pořádání výstav prací talentovaných studentů, prezentace literárních prací, hudební vystoupení, sportovní aktivity.

4. Průřezová témata

Průřezová témata jsou zařazena do všech ročníků šestiletého studijního cyklu. Jejich tematické okruhy umožňují propojení vzdělávacích obsahů oborů (vyučovacích předmětů).

Mají především formativní charakter, umožňující rozvoj osobnosti žáka zejména v oblasti postojů a hodnot a pozitivně ovlivňují proces rozvoje klíčových kompetencí žáků během celého studia.

Tabulka č. 1 – Zařazení průřezových témat do šestiletého cyklu dvojjazyčného gymnázia

Tematické okruhy průřezových témat	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník
I. OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA						
Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti	D, ZSV, IJ, HV, TV, PRO	D, AJ, IJ, HV, TV	D, ZSV, IJ, AJ, HV	D, IJ, AJ, HV	D, ZSV, IJ, AJ	D, ZSV, IJ, AJ
Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů	D, ZSV	D, IJ, AJ	D, ZSV, IJ, AJ, TV	D, IJ, AJ, TV	D, IJ, AJ, TV	D, IJ, AJ, TV
Sociální komunikace	D, ZSV, U, IJ, HV, VV	ČJL, AJ, IJ, Z, D, TV, HV, VV, PRO	ČJL, AJ, IJ, ZSV, Z, D, TV, VV	D, Z, IJ, AJ, TV, VV	D, IJ, AJ	ČJL, AJ, IJ, D
Morálka všedního dne	ZSV, IJ, VV, TV	ZSV, IJ, VV	ZSV, IJ, IVT	ZSV, IJ	ZSV, IJ	ZSV, IJ
Spolupráce a soutěž	ČJL, IJ, ZSV, D, Z, VV, HV	ČJL, IJ, AJ, ZSV, D, Z, VV, HV	AJ, IJ, ZSV, D, Z, VV, TV	AJ, IJ, ZSV, Z, D, HV, VV, TV	AJ, IJ, D	ČJL, AJ, IJ, ZSV, D
II. VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH						
Globalizační a rozvojové procesy	ZSV, Z	ZSV, Z	ZSV, Z	ZSV, Z	D, ZSV, AJ, IJ	D, ZSV, IJ
Globální problémy, jejich příčiny a důsledky	Z	Z, ZSV	Z, VV	Z, ZSV, D	D, AJ, IJ	D, ZSV, IJ
Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce	Z	ZSV		Z		ZSV, D
Žijeme v Evropě	D, IJ, VV, HV	Z, D, ZSV, AJ, VV, HV	ČJL, AJ, IJ, D, VV, HV	Z, D, AJ, IJ, VV, HV	ČJL, AJ, IJ, D, ZSV	ČJL, AJ, IJ, ZSV, D
Vzdělávání v Evropě a ve světě	IJ	AJ	AJ			ZSV, AJ
III. MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA						
Základní problémy sociokulturních rozdílů	ZSV, Z, TV, HV, VV	Z, HV	Z, ZSV, IJ	Z, IJ	ČJL, AJ, IJ	ČJL, IJ
Psychosociální aspekty interkulturality	ZSV	ZSV	ZSV	ZSV	IJ	IJ
Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí	IJ	ZSV, IJ, TV, VV	ČJL, M, IJ, HV	ZSV, AJ, IJ, HV	IJ, AJ	D, ZSV, IJ
IV. ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA						
Problematika vztahů organismů a prostředí	Z	Z, Bi	Z	Z, HV		

Člověk a životní prostředí	Z, D, ZSV, CH, F, HV, VV	Z, D, CH, Bi, HV, VV	Z, D, ZSV, HV, VV	Z, D, ZSV, VV	Bi, D, AJ	F, ZSV, D, AJ
Životní prostředí regionu a České republiky		Z		ZSV		ZSV
V. MEDIÁLNÍ VÝCHOVA (MEV)						
Média a mediální produkce	ČJ, IJ, HV	ZSV, IJ, HV	AJ, IJ, VV, HV	CJ, IJ, ZSV, HV	ZSV, AJ, IJ	ČJ, IJ, AJ, ZSV
Mediální produkty a jejich významy	ČJ, ZSV, HV	ČJ, IJ, ZSV, IVT, HV	AJ, IJ, ZSV, HV	ČJ, IJ, ZSV, HV, VV	ZSV, IJ	ZSV, AJ, IJ
Uživatelé	ZSV, Z	Z, HV, VV	Z, ZSV, TV	ČJ, IJ, Z, TV	IJ	IJ
Účinky mediální produkce a vliv médií	ČJ, ZSV, Z, VV	ČJ, Z, VV	Z, ZSV, VV	ČJ, IJ, Z, HV, VV	IJ	AJ, IJ
Role médií v moderních dějinách	ČJL, ZSV, HV	ZSV, HV, TV	ČJL, ZSV, VV, HV	ČJ, ZSV, VV	ZSV, D	AJ, D

Použité zkratky:
ČJL – Český jazyk a literatura, ZSV – Základy společenských věd, D – Dějepis, Z – Zeměpis, Bi – Biologie, CH – Chemie, AJ – Anglický jazyk, IJ – Italský jazyk, F – Fyzika, IVT – Informatika a ICT, TV – Tělesná výchova, HV – Hudební výchova, VV – Výtvarná výchova, PRO – projekt v rámci programu primární prevence
Poznámka: Průřezová témata jsou zařazena do obsahu jednotlivých předmětů v rámci mezipředmětových vazeb jako rozšiřující učivo.

5. Školní učební plán

5.1 Školní učební plán pro šestileté dvojjazyčné gymnázium

Tabulka č. 2 - Učební plán šestiletého dvojjazyčného gymnázia

Vyučovací předmět	1. roč.	2. roč.	3. roč.	4. roč.	5. roč.	6. roč.	Časová dotace celkem
Český jazyk a literatura	4	4	4	4	4	4	24
Jazyková příprava	9*	10*	-	-	-	-	19
Italský jazyk a literatura	-	-	5*	4*	4*	4*	17
Další cizí jazyk – anglický	2	2	4	4	4	4	20
Základy společenských věd	1	1	2	2	2	1	9
Dějepis	2	2	2*	1+2*	1+2*	1+2*	7+8*
Zeměpis	2	2	2	2	-	-	8
Matematika	4	3	4*	4*	4*	4*	7+16*
Fyzika	2	2	-	2*	3*	3*	4+8*
Chemie	2	2	2,5*	2*	3*	VP	4+7,5*
Biologie	2	2	2,5	2	2	VP	10,5
Informatika a výp. technika	1	1	2	VP	VP	1	5
Estetická výchova – hudební Estetická výchova – výtvarná	2	2	2	2	-	-	8
Tělesná výchova	2	2	2	2	2	2	12
Volitelný předmět 1				2	2	2	6
Volitelný předmět 2					2	2	4
Volitelný předmět 3						2	2
Celkem hodin	35	35	34	35	35	32	206
Z toho počet hodin vyučovaných v druhém vyučovacím (italském) jazyce			13,5	14	16	13	**56,5***

** Vyučováno v italském jazyce*

Poznámky k učebnímu plánu:

- *učební plán vychází z RVP DG, respektuje tzv. minimální časovou dotaci pro jednotlivé vzdělávací oblasti a obory*
- *disponibilní hodiny jsou rozděleny tak, aby hodinové dotace jednotlivých vyučovacích předmětů umožňovaly realizaci všech očekávaných výstupů stanovených RVP DG, včetně očekávaných výstupů vzdělávací oblasti Člověk a svět práce, vzdělávacích oborů Výchova ke zdraví a Geologie a Průřezových témat – viz. tab.č. 3*

- *dělení hodin a organizace výuky je uvedena v časovém a organizačním vymezení předmětu v rámci charakteristiky předmětu*
- *očekávané ročníkové výstupy vycházejí z výstupů stanovených RVP DG a jsou realizovány učivem vymezeným RVP DG – viz. osnovy jednotlivých vyučovacích předmětů*
- *předmět Český jazyk a literatura koresponduje se vzdělávacím oborem ve vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace*
- *předmět Jazyková příprava koresponduje se vzdělávacím oborem Cizí jazyk ve vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace; vstupní znalost italštiny se nepožaduje, v průběhu prvních dvou ročníků intenzivní výuky směřuje výuka k dosažení úrovně B1 podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky (SERRJ)*
- *předmět Italský jazyk a literatura koresponduje se vzdělávacím oborem Cizí jazyk v oblasti Jazyk a jazyková komunikace, navazuje na úroveň dosaženou v Jazykové přípravě a směřuje v průběhu třetího až šestého ročníku k dosažení úrovně C1 podle SERRJ.*
- *se vzdělávacím oborem Další cizí jazyk koresponduje Anglický jazyk, jehož výuka začíná v prvním ročníku a směřuje k dosažení úrovně B1 podle SERRJ*
- *vzdělávací oblasti Matematika a její aplikace, která je zároveň vzdělávacím oborem odpovídá vyučovaný předmět Matematika (od třetího ročníku vyučováno v italštině)*
- *vzdělávací oblast Člověk a příroda zahrnuje obory, které korespondují s předměty Fyzika (od čtvrtého ročníku vyučováno v italštině), Chemie (od třetího ročníku vyučováno v italštině), Biologie, obor Geografie koresponduje s vyučovaným předmětem Zeměpis a obsah oboru Geologie je integrován do předmětů Biologie, Chemie, Zeměpis – viz. tab. č. 6 a č. 7*
- *vzdělávací oblast Člověk a společnost je realizována předmětem Dějepis (od třetího ročníku vyučováno v italštině a od čtvrtého ročníku vyučovány navíc české dějiny v českém jazyce s 1-hodinou týdenní dotací) a předmětem Základy společenských věd, který koresponduje se vzdělávacím oborem Občanský a společenskovědný základ*
- *předmět Hudební a výtvarná výchova vycházejí ze vzdělávacích oborů Hudební obor a Výtvarný obor ve vzdělávací oblasti Umění a kultura, jsou vyučovány oba v 1. a 2. ročníku a ve 3. a 4. ročníku si žák volí jeden z nich – viz. organizace výuky v charakteristikách uvedených předmětů*
- *vzdělávací oblast Informatika a informační a komunikační technologie je realizována v předmětu Informatika a výpočetní technika*
- *obsah vzdělávacího oboru Člověk a svět práce je integrován do předmětu Základy společenských věd – viz. tab. č. 4 a 7*
- *obsah vzdělávací oblasti Člověk a zdraví a jejích oborů Tělesná výchova – je realizován v předmětu Tělesná výchova a Výchova ke zdraví je integrována do předmětů Základy společenských věd, Biologie, Chemie – viz. tab. 5 a 7*
- *průřezová témata jsou zařazena v rámci rozšiřujícího učiva a mezipředmětových vazeb do jednotlivých předmětů – viz. tab. č. 1*
- *základní nabídka volitelných předmětů je uvedena v příloze k učebnímu plánu a je pravidelně upravována dle zájmu a potřeb studentů*

Příloha k učebnímu plánu – Přehled volitelných předmětů

4. ročník		5. ročník		6. ročník	
Konverzace v anglickém jazyce	AJK	Konverzace v anglickém jazyce	AJK	Konverzace v anglickém jazyce	AJK
Latina	L (3)	Latina	Lat	Latina	Lat
Informatika a výpočetní technika	IVT	Informatika a výpočetní technika	IVT	Informatika a výpočetní technika	IVT
Cvičení z matematiky	MCV	Deskritptivní geometrie	DG	Seminář z Biologie	BiS
Konverzace v italském jazyce	IJK	Přírodovědný seminář	PřS	Deskritptivní geometrie	DG
		Dějiny výtvarného umění	DVU	Společenskovědní seminář	SPS
		Konverzace v italském jazyce	IJK	Seminář z Dějepisu	DS
		Seminář z matematiky (v českém jazyce)	MČJ	Seminář ze Zeměpisu	ZS
		Seminář ze zeměpisu	ZS	Světová literatura	SL
		Literární a stylistický seminář	LtS	Dějiny výtvarného umění	DVU
				Seminář z italského jazyka a literatury	IJS
				Dějepis v italském jazyce	
				Fyzika v italském jazyce	
				Chemie v italském jazyce	
				Matematika v českém jazyce	

Poznámka:
Nabídka volitelných předmětů může být aktualizována a doplňována dle potřeb a zájmů žáků

Tabulka č. 3 - Rozdělení disponibilních hodin v šestiletém bilingvním studiu

Vyučovací předmět	1. roč.	2. roč.	3. roč.	4. roč.	5. roč.	6. roč.	Časová dotace celkem
Český jazyk a literatura	1	1	1	1	1	1	6
Jazyková příprava	-	-	-	-	-	-	-
Italský jazyk a literatura						4	4
Další cizí jazyk – anglický	2*	2	1*	1*	1	1	4*
Latina	-	-	-	-	-	-	-
Základy společenských věd	0,3	0,3	0,2	0,1	1,1	1*	2+1*
Dějepis	-	-	-	-	-	-	-
Zeměpis	-	-	1*	-	-	-	1*
Matematika	1	-	-	-	-	4	5
Deskriptivní geometrie	-	-	-	-	-	-	-
Fyzika	-	-	-	-	3	3	6
Chemie	0,15	0,3	-	0,2	2,35	-	3
Biologie	0,2	0,7	0,2	0,2	0,7	-	2
Informatika a ICT	-	-	-	-	-	-	-
Estetická výchova – hudební Estetická výchova – výtvarná	-	-	-	-	-	-	-
Tělesná výchova	-	-	-	-	-	-	-
Volitelný předmět 1	-	-	-	2*	-	-	2*
Volitelný předmět 2	-	-	-	-	-	-	-
Volitelný předmět 3	-	-	-	-	-	2*	2*
Celkem hodin	4,65	4,3	3,4	4,5	9,15	16	28+10*

*Poznámka: */ hodiny nad rámec počtu disponibilních hodin*

Tabulka č. 4 – Člověk a svět práce – integrace vzdělávacího obsahu do vyučovaných předmětů: Základy společenských věd (ZSV)

Vzdělávací obsah	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník
Trh práce a profesní volba		ZSV				ZSV
Pracovněprávní vztahy				ZSV		
Tržní ekonomika		ZSV				ZSV
Národní hospodářství a úloha státu v ekonomice						ZSV
Finance						ZSV

Tabulka č. 5 – Výchova ke zdraví – integrace vzdělávacího obsahu do vyučovaných předmětů: Základy společenských věd (ZSV), Biologie (Bi), Chemie (CH)

Vzdělávací obsah	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník
Zdravý způsob života a péče o zdraví	ZSV, Bi		ZSV, Bi	Bi	Bi	
Vztahy mezi lidmi a formy soužití	ZSV	ZSV	ZSV	ZSV	ZSV	
Změny v životě člověka a jejich reflexe	ZSV	ZSV	ZSV	ZSV	ZSV	
Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence	ZSV	ZSV, CH	ZSV	ZSV	CH, ZSV	
Ochrana člověka za mimořádných situací		CH	ZSV			

Poznámka: Část vzdělávacího obsahu Výchova ke zdraví – Ochrana člověka za mimořádných situací je zařazena jako rozšiřující učivo k tématu Činnosti ovlivňující zdraví v předmětu TV a prolíná všemi ročníky.

Tabulka č. 6 – Geologie – integrace vzdělávacího obsahu do vyučovaných předmětů: Biologie (Bi), Chemie (CH), Zeměpis (Z)

Vzdělávací obsah	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník
Složení, struktura a vývoj Země		Bi	Z			
Geologické prvky v litosféře		Bi	Z			
Voda	CH	Bi, CH	Z			
Člověk a anorganická příroda		Bi, CH	Z	CH		

Tabulka č. 7 - Integrace vzdělávacích oborů: Člověk a svět práce, Výchova ke zdraví, Geologie (hodinová dotace)

Vyučovací předmět Vzdělávací obor (INT)	1. roč.	2. roč.	3. roč.	4. roč.	5. roč.	6. roč.	**Celkem hodin**
Základy spol. věd INT – Člověk a svět práce INT – Výchova ke zdraví	 0,3	 0,1 0,2	 0,2	 0,1	 0,1	 0,9 -	 **1** **0,9**
Biologie INT – Výchova ke zdraví INT –Geologie	 0,2	 0,7	 0,2	 0,2	 0,2		 **0,8** **0,7**
Chemie INT –Výchova ke zdraví INT –Geologie	 0,15	 0,2 0,1		 0,2	 0.1		 **0,3** **0,45**
Zeměpis INT –Geologie			 0,35				 **0,35**
Celkem:							
Člověk a svět práce		0,1				0,9	**1**
Výchova ke zdraví	0,5	0,4	0,4	0,3	0,4	-	**2**
Geologie	0,15	0,8	0,35	0,2	-	-	**1,5**

6. Učební osnovy

6.1 Učební osnovy pro šestileté gymnázium

Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení předmětu:

Vyučovací předmět český jazyk a literatura vychází ze vzdělávacího oboru český jazyk a literatura RVP DG. Částečně integruje průřezová témata Osobnostní a sociální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova a Mediální výchova.

Předmět navazuje na vzdělávání žáků na základní škole. Předchozí znalosti a dovednosti žáků integruje, doplňuje a dále rozšiřuje.

Vzhledem k tomu, že dobrá úroveň mluvené i psané formy jazyka je velmi důležitá a nezbytná ve všech ostatních vzdělávacích předmětech, zaujímá český jazyk a literatura stěžejní postavení ve výchovně vzdělávacím procesu. Předmět utváří a dále rozvíjí u žáků DG všechny klíčové kompetence, zejména kompetence komunikativní, kompetence k učení a kompetence k řešení problémů. Vede žáky ke kultivovanému a preciznímu vyjadřování, kritickému vnímání a porozumění textu a také ke schopnosti interpretace. Žák musí být schopen rozpoznat manipulativní promluvy a texty, je proto zřejmé, že největší důraz klademe na analýzu textů – mluvených i psaných.

Předmět český jazyk literatura úzce spolupracuje s dalšími předměty, jako jsou cizí jazyky (jazyk a jazyková komunikace), dějepis a občanská výchova (historický, filozofický a společenský základ, který ovlivňuje literární tvorbu) a hudební a výtvarná výchova (charakteristika uměleckých směrů).

Časové a organizační vymezení:

Vzdělávací obsah oboru český jazyk a literatura se skládá ze tří složek: jazyková výchova, komunikační a slohová výchova a literární výchova. Všechny ročníky dvojjazyčného gymnázia jsou dotovány 4 hodinami týdně, přičemž 1 hodina z celkové dotace se učí ve třídách dělených na polovinu.

V 1. ročníku DG se jednotlivé složky předmětu dotují tímto způsobem:

- jazyková výchova 2 hodiny/týden
- komunikační a slohová výchova 1 hodina/týden
- literární výchova 1 hodina/týden

Ve 2. ročníku DG se jednotlivé složky předmětu dotují tímto způsobem:

- jazyková, slohová a komunikační výchova 1,5 hodiny/týden
- literární výchova 2,5 hodiny/týden

Ve 3. – 6. ročníku DG se jednotlivé složky předmětu dotují tímto způsobem:

- jazyková,slohová a komunikační výchova 1 hodina/týden
- literární výchova 3 hodiny/týden

Výchovné a vzdělávací strategie:

K naplnění jednotlivých kompetencí žáků DG využívají učitelé tyto výchovné a vzdělávací strategie:

kompetence k učení

- frontální, skupinová, individuální výuka
- motivace žáků k aktivní práci prostřednictvím samostatné školní i domácí práce, zpracovávání referátů, projektů a jejich prezentace
- vyhledávání informací z různých zdrojů, jejich srovnávání a zpracování

kompetence k řešení problémů

- samostatná i skupinová domácí i školní práce a její hodnocení
-účast v soutěžích

kompetence komunikativní

- mluvní cvičení, referáty (prezentování čtenářských zkušeností), diskuze, rétorické hry, prezentace projektů
- recitace, dramatická výchova
- interpretace textů

kompetence sociální a personální

- skupinová práce – tolerance a respektování jiného názoru a přístupu k problému a zároveň umění prosadit a obhájit svůj názor, přístup, postoj, výchova k asertivnímu jednání
- schopnost rozdělit si práci, domluvit se v kolektivu

kompetence občanské

- besedy, přednášky, návštěvy kulturních akcí
- výchova k úctě k tradicím a kulturnímu dědictví
- vytváření pozitivního vztahu k umění v úloze konzumenta i aktivního tvůrce

kompetence k podnikavosti

- systematická výchova k základním pracovním návykům zadáváním samostatných úkolů a důslednou kontrolou jejich plnění

Vyučovaný předmět: Český jazyk a literatura
Ročník: první

Vzdělávací obsah předmětu	Výstupy z RVP DG	Očekávané ročníkové výstupy ŠVP	Učivo	Přesahy a vazby
Jazyk a jazyková komunikace	Žák: - odlišuje různé variety národního jazyka a vhodně jich využívá ve svém jazykovém projevu v souladu s komunikační situací - při analýze vybraných textů popíše základní rysy češtiny a vysvětlí zákonitosti jejího vývoje i současné vývojové tendence - ovládá zásady spisovné výslovnosti a pro účinné dorozumívání vhodně užívá zvukové prostředky řeči (modulace síly, výšky hlasu a tempa řeči; umístění přízvuků a pauz, správné frázování) - v mluveném projevu vhodně užívá nonverbálních prostředků řeči a interpretuje je v řeči - v písemném i mluveném projevu volí vhodné výrazové prostředky podle jejich funkce a ve vztahu k dané situaci, kontextu a k adresátovi; vysvětlí a odůvodní význam slov v daném kontextu - ve svém projevu uplatňuje znalosti zásad českého pravopisu, tvarosloví a slovotvorných a syntaktických principů českého jazyka - využívá znalostí o větných členech a jejich vztazích, o aktuálním členění výpovědi a o druzích vět podle záměru mluvčího k účinnému dorozumívání, logickému strukturování výpovědí a k odlišení záměru mluvčího	Žák: -samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami - rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití - rozlišuje jednotlivé jazykovědné disciplíny - v písemném projevu zvládá pravopis syntaktický ve větě jednoduché a v méně složitých souvětích - rozlišuje druhy vět v souvětí a vhodně je využívá při různých komunikačních situacích - využívá svých znalostí o větě při tvorbě jazykových projevů - správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov - rozlišuje základní významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí -v písemném projevu částečně zvládá pravopis lexikální, slovotvorný a morfologický ve větě jednoduché a v méně složitých souvětích	Obecné výklady o českém jazyce Útvary českého jazyka a jazyková kultura Čeština jako jeden ze slovanských jazyků Skladba věty dvojčlenné a jednočlenné Zápor Stavba věty jednoduché Rozvíjející větné členy Významový poměr mezi jednotlivými složkami v několikanásobném větném členu Větné členy v přístavkovém vztahu Souvětí podřadné Souřadně spojené věty vedlejší Souvětí souřadné Významový poměr mezi větami hlavními Tvarosloví Skloňování obecných jmen přejatých Skloňování cizích vlastních jmen Slovesný vid, slovesa dokonavá a nedokonavá Tvoření slovesných tvarů z kmene přítomného a minulého Přehled slovesných vzorů a výcvik v užívání spisovných tvarů Využití různých slovesných tvarů Obohacování slovní zásoby	Průřezová témata (PT) Tematické okruhy (TO) Mezipředmětové vztahy _____ PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech TO: Žijeme v Evropě (evropské, hlavně italské, jazykové a kulturní okruhy) PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech TO: Význační Evropané a jejich vliv na českou politiku, vědu a kulturu; významní Evropané z českého prostředí PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech TO: Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi PT: Osobnostní a sociální výchova TO: Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů Sociální komunikace PT:Mediální výchova TO:Účinky mediální produkce a vliv médií Tržní ekonomika PT:Osobnostní a sociální výchova TO: Poznávání a rozvoj vlastní

	- v mluveném a psaném projevu vhodně využívá slohotvorné rozvrstvení výrazových prostředků češtiny - vhodně užívá a kombinuje jednotlivé funkční styly, slohové postupy a útvary - používá různé prostředky textového navazování vedoucí ke zvýšení srozumitelnosti, přehlednosti a logické souvislosti; uplatní textové členění v souladu s obsahovou výstavbou textu a rozvíjením tématu - v mluveném projevu využívá základní principy rétoriky - volí adekvátní komunikační strategie, respektuje partnera a přizpůsobuje se mu nebo s ním polemizuje; rozeznává manipulativní komunikaci a dovede se jí bránit - posoudí a interpretuje komunikační účinky textu, svá tvrzení argumentačně podpoří všestrannou analýzou textu - pořizuje z textu výpisky, zpracovává výtahy, konspekty - efektivně a samostatně využívá různých informačních zdrojů (slovníky, encyklopedie, internet)	- provede slovotvorný rozbor a rozbor stavby slova - rozlišuje způsoby obohacování slovní zásoby - rozlišuje složeniny vlastní a nevlastní - tvoří zkratky a zkratková slova - tvoří víceslovná pojmenování - vhodně vybírá výstižné stylistické prostředky (zejména substantiva, adjektiva, verba) - píše gramaticky i věcně správně - zvládá základní kompozici vybraných úředních dokumentů, úvahy a publicistických útvarů - formuluje výstižně a jasně své požadavky v úředních dokumentech - orientuje se v odborném textu, napíše logicky vystavěný výklad - pracuje s publicistickými texty, pozná manipulativní komentář - umí formulovat a obhájit svůj názor na určitý problém, argumentovat pro i proti - dorozumívá se plynule - odlišuje spisovný a nespisovný projev - umí prezentovat a obhajovat svůj názor a reagovat na názory druhých - dokáže parafrázovat hlavní myšlenky textu - přiměřeně hodnotí nonverbální, verbální i paralingvální prostředky řeči - samostatně připraví a s oporou o text přednese referát	Tvoření slov odvozováním, skládáním, zkracováním Tvoření víceslovných pojmenování Přenášení pojmenování Přejímání slov z cizích jazyků Písemný projev -úřední písemnosti, žádost, životopis - jednání s institucemi- objednávka přihláška, urgence, reklamace výpověď - výstavba a jazyk odborného textu výklad - líčení -charakteristika - úvaha (formulace vlastního názoru na určitý problém, argumentace pro a proti), výstavba a jazyk úvahy - publicistické útvary (zpráva, komentovaná zpráva, reklama) - práce s publicistickými texty (jazyk, slovní zásoba, stavba) Mluvený projev - mluvní cvičení na dané téma - rozbor, hodnocení a komentování publicistických textů - odborný text - prezentace výkladu na zvolené téma	osobnosti PT: Osobnostní a sociální výchova PT: Mediální výchova PT: Osobnostní a sociální výchova PT: Mediální výchova Italský jazyk a literatura: syntax – porovnání slovosledu a větosledu

		- umí zestručnit text a soustředit se pouze na podstatné informace - rozpozná manipulativní text a umí vystihnout jeho nedostatky - odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení - neznámé výrazy je schopen si ověřit v jiných zdrojích	Naslouchání - praktické výchova k empatii, podnět k jednání – publicistické texty, úvaha - věcné odborný text - kritické objektivní a subjektivní sdělení, komunikační záměr mluvčího - zážitkové úvaha, líčení	
		- využívá základy studijního čtení - dorozumívá se přiměřeně kultivovaně, výstižně - odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáním s dostupnými informačními zdroji	Čtení - praktické pozorné, přiměřeně rychlé, znalost orientačních prvků v textu publicistické texty, odborný text, úřední písemnosti - věcné studijní, čtení jako zdroj informací, vyhledávací odborný text, publicistické texty -prožitkové líčení	

Literární komunikace	- rozliší umělecký text od neuměleckého, nalezne jevy, které činí text uměleckým - objasní rozdíly mezi fikčním a reálným světem a vysvětlí, jakým způsobem se reálný svět promítá do literárního textu, jaký vliv může mít svět fikce na myšlení a jednání reálných lidí - na konkrétních příkladech popíše specifické prostředky básnického jazyka a objasní jejich funkci v textu - rozliší a specifikuje jednotky vyprávění (časoprostor, vypravěč, postavy) a zhodnotí jejich funkci a účinek na čtenáře - rozezná typy promluv a vyprávěcí způsoby a posoudí jejich funkci v konkrétním textu - při interpretaci literárního textu ve všech jeho kontextech uplatňuje prohloubené znalosti o struktuře literárního textu, literárních žánrech a literárněvědných termínech - identifikuje využití jednoho textu v textu jiném (intertextovost) a objasní jeho funkci a účinek na čtenáře - postihne smysl textu, vysvětlí důvody a důsledky různých interpretací téhož textu, porovná je a zhodnotí, odhalí eventuální dezinterpretace textu - rozliší texty spadající do oblasti tzv. literatura vážné, středního proudu a literárního braku a svůj názor argumentačně zdůvodní - samostatně interpretuje dramatické, filmové a televizní zpracování literárních děl - vystihne podstatné rysy základních vývoje české i světové literatury,	Žák: - věcně a kultivovaně volnou formou reprodukuje text umělecké literatury či reprodukuje jeho obsah a hlavní myšlenky; při reprodukci využívá citací z textu a popularizační sekundární literatury - výrazně a s porozuměním čte text či takto text zpaměti přednáší (poezii i prózu); žák se zapojí do složitěji komponovaných skupinových vystoupení - bezpečně rozpoznává a hodnotí tematické složky díla, využívá svých znalostí z oblasti literární teorie a dalších znalostí vztahujících se k danému textu - chápe podstatu umění, umělecké literatury a umělecké fikce, umí popsat rozdíl mezi autorem a vypravěčem (popř. hrdinou literárního díla), mezi dílem a knihou, mezi ústní slovesností a psanou literaturou - rozumí termínům vztahujícím se ke struktuře literárního díla a využívá je při popisu uměleckého textu (díla): žák uvědoměle vnímá prvky jazykové, tematické a kompoziční - formuluje dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení či ze zhlédnutí uměleckého vystoupení a své názory na ně; žák přitom využívá svých znalostí z oblasti literární teorie a literární historie	Úvod do studia literatury Literatura a skutečnost Poezie, próza, drama – lyrika, epika, drama Lyrika – lyrický subjekt (hrdina) a jeho vlastnosti - lyrika přírodní, milostná, politická, vlastenecká, reflexivní - jazyk básně – obrazné vyjadřování, přenesený význam, přirovnání, zosobnění, básnický přívlastek, alegorie, ironie - žánr a formy – píseň, báseň, epigram, lidová tvorba a ukázky z lyrické tvorby významných českých a světových básníků-spisovatelů Epika - veršovaná, psaná prózou, děj a jeho čas, prostředí, vypravěč, Vypravování v 1. a 3. osobě - epické žánry - pohádky klasické a moderní, pohádky české a jiných národů - bajky veršované a prozaické - mýty antické a biblické - lidové báje o světě - pověsti české a jiných národů - legendy - povídky – historické, dobrodružné, ze současnosti, humoristické, detektivní; významní povídkáři Lyricko-epické žánry - lidové a umělé balady u nás v 19. a 20. století Žánry věcné literatury - cestopis, fejeton, ukázky z kronik	Průřezová témata (PT) Tematické okruhy (TO) Mezipředmětové vztahy _____ PT: Osobnostní a sociální výchova TO: Zdroje a vyhledávání informací TO: Zpracování a prezentace informací PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech TO: Žijeme v Evropě (kulturní kořeny a kontakty) PT: Osobnostní a sociální výchova TO: Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti TO: Sociální komunikace TO. Člověk ve společnosti PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech PT: Multikulturní výchova TO: Žijeme v Evropě (evropské jazykové a kulturní okruhy, kořeny a hodnoty; zvláště zaměřeno na Itálii)

	významných uměleckých směrů, uvede jejich představitele a charakterizuje a interpretuje jejich přínos pro vývoj literatury a literárního myšlení - vysvětlí specifičnost vývoje české literatury a vyloží její postavení v kontextu literatury (vzájemná inspirace, příbuznost, odlišnosti a jejich příčiny) - tvořivě využívá informací z odborné literatury, internetu, tisku a z dalších zdrojů, kriticky je třídí a vyhodnocuje - získané schopnosti a dovednosti tvořivě využívá v produktivních činnostech rozvíjejících jeho individuální styl	- porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém či filmovém zpracování - vytvoří text, v němž (jednotlivě či v kombinaci) uplatní konkrétní znalosti z oblasti literární teorie nabyté v daném ročníku - v součinnosti s dalšími žáky vytvoří scénář k dramatizaci textu umělecké literatury a v dramatizaci aktivně vystoupí - rozumí termínům vztahujícím se k druhovému a žánrovému rozrůznění literatury a dokáže je použít při popisu uměleckého textu (díla) - uvádí některé obecně známé náměty, literární (umělecké) typy - uvádí některé významné mimoevropské a evropské literatury, některé jejich významné představitele a díla; tyto autory či díla zařadí do kontextu kulturních dějin - uvádí některé významné autory a díla z české literatury; tyto autory či díla zařadí do kontextu kulturních dějin	Drama - monolog, dialog, dramatické postavy - kompozice dramatu, komedie, tragedie - jednání dětských hrdinů, jejich vztah k vrstevníkům, k ostatním lidem, ke zvířatům, k rostlinám a věcem - významní autoři českého a světového dramatu Filmová tvorba pro děti mládež, oblíbení hrdinové Televizní tvorba- seriály pro děti a mládež Knižní ilustrace- práce různých ilustrátorů Knihy a jejich vydavatelství Školní, místní, městská knihovna Literární pořady a výstavy pořádané knihovnou – muzeem Literární časopisy pro děti a mládež	

Vyučovaný předmět: Český jazyk a literatura Ročník: druhý				
Vzdělávací obsah předmětu	Výstupy z RVP DG	Očekávané ročníkové výstupy ŠVP	Učivo	Přesahy a vazby
Jazyk a jazyková komunikace	Žák: - odlišuje různé variety národního jazyka a vhodně jich využívá ve svém jazykovém projevu v souladu s komunikační situací - při analýze vybraných textů popíše základní rysy češtiny a vysvětlí zákonitosti jejího vývoje i současné vývojové tendence - ovládá zásady spisovné výslovnosti a pro účinné dorozumívání vhodně užívá zvukové prostředky řeči (modulace síly, výšky hlasu a tempa řeči; umístění přízvuků a pauz, správné frázování) - v mluveném projevu vhodně užívá nonverbálních prostředků řeči a interpretuje je v řeči - v písemném i mluveném projevu volí vhodné výrazové prostředky podle jejich funkce a ve vztahu k dané situaci, kontextu a k adresátovi; vysvětlí a odůvodní význam slov v daném kontextu - ve svém projevu uplatňuje znalosti zásad českého pravopisu, tvarosloví a slovotvorných a syntaktických principů českého jazyka - využívá znalostí o větných členech a jejich vztazích, o aktuálním členění výpovědi a o druzích vět podle záměru mluvčího k účinnému dorozumívání, logickému strukturování výpovědí a k odlišení záměru mluvčího	Žák: - správně třídí slovní druhy a druhy slov, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci - správně skloňuje cizí vlastní jména i obecná jména přejatá - vyhledává přechodníky přítomné i minulé, určí jejich tvar a tvoří přídavná jména slovesná - v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný a morfologický - vysvětlí pojmy- archaismy, historismy, neologismy - rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití - v textu rozlišuje základní znaky různých období vývoje češtiny - vyjmenuje české samohlásky, odliší dvojhlásku ou - rozpozná souhlásky znělé a neznělé - vysvětlí spodobu znělosti - rozliší melodii vět - samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny as dalšími slovníky a příručkami - provede slovotvorný rozbor a rozbor stavby slova	Tvarosloví Ohebné a neohebné slovní druhy Přechodníky Podstatná jména, přídavná jména, zájmena, číslovky, slovesa Obecné výklady o českém jazyce Jazyky slovanské Vývoj českého jazyka Útvary českého jazyka Zvuková stránka jazyka Hláskosloví Spisovná výslovnost Zvuková stránka slabiky, slova, věty Psaní a výslovnost slov přejatých Stavba slova, tvoření slov a pravopis Způsoby tvoření slov	Průřezová témata (PT) Tematické okruhy (TO) PT: Osobnostní a sociální výchova TO: Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech TO: Globalizační a rozvojové procesy PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech TO: Vztah k multilingvální situaci a ke spolupráci mezi lidmi PT: Osobnostní a sociální výchova TO: Sociální komunikace PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech TO: Žijeme v Evropě (evropské jazykové a kulturní okruhy, srovnání slovosledu v českém a italském jazyce) PT. Osobnostní a sociální výchova TO: Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti PT: Mediální výchova TO: Zdroje a vyhledávání informací TO: Zpracování a prezentace informací

	- v mluveném a psaném projevu vhodně využívá slohotvorné rozvrstvení výrazových prostředků češtiny - vhodně užívá a kombinuje jednotlivé funkční styly, slohové postupy a útvary - používá různé prostředky textového navazování vedoucí ke zvýšení srozumitelnosti, přehlednosti a logické souvislosti; uplatní textové členění v souladu s obsahovou výstavbou textu a rozvíjením tématu - v mluveném projevu využívá základní principy rétoriky - volí adekvátní komunikační strategie, respektuje partnera a přizpůsobuje se mu nebo s ním polemizuje; rozeznává manipulativní komunikaci a dovede se jí bránit - posoudí a interpretuje komunikační účinky textu, svá tvrzení argumentačně podpoří všestrannou analýzou textu - pořizuje z textu výpisky, zpracovává výtahy, konspekty - efektivně a samostatně využívá různých informačních zdrojů (slovníky, encyklopedie, internet)	- rozliší kořen, předponu a příponu, slovo základové, slovotvorný základ slova - odůvodní pravopis podle daných pravidel - v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný a morfologický - tvoří zkratky a zkratková slova, tvoří slovesa od podstatných jmen, přídavných jmen a sloves	Psaní velkých písmen ve jménech vlastních Procvičování pravopisu Význam slov Slova jednoznačná a mnohoznačná Synonyma, antonyma, homonyma Odborné názvy Slovníky Skladba Stavba věty jednoduché Větné členy Věty kladné a záporné Zvláštnosti výstavby vět, samostatný větný člen, osamostatnělý větný člen, elipsa Souvětí podřadné a souřadné Hlavní zásady českého slovosledu Přímá a nepřímá řeč Písemný projev - základní funkční styly - objektivní a subjektivní slohotvorní činitelé - slohové postupy v různých funkčních stylech - procvičování dříve probraných slohových útvarů (vypravování, popis, výklad, úvaha) - publicistické útvary (zpráva, komentovaná zpráva, úvodník,	PT: Osobnostní a sociální výchova TO: Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti Sociální komunikace

Literární komunikace	Žák: - rozliší umělecký text od neuměleckého, nalezne jevy, které činí text uměleckým - objasní rozdíly mezi fikčním a reálným světem a vysvětlí, jakým způsobem se reálný svět promítá do literárního textu, jaký vliv může mít svět fikce na myšlení a jednání reálných lidí - na konkrétních příkladech popíše specifické prostředky básnického jazyka a objasní jejich funkci v textu - rozliší a specifikuje jednotky vyprávění (časoprostor, vypravěč, postavy) a zhodnotí jejich funkci a účinek na čtenáře - rozezná typy promluv a vyprávěcí způsoby a posoudí jejich funkci v konkrétním textu - při interpretaci literárního textu ve všech jeho kontextech uplatňuje prohloubené znalosti o struktuře literárního textu, literárních žánrech	Žák: - odlišuje jednotlivé umělecké styly a jejich žánry - využívá aktivní slovní zásoby k výstižnému vyjadřování, souvislému a kultivovanému projevu - prohlubuje schopnosti pracovat s textem, číst s porozuměním - chápe pojem realistické umění a jeho žánry - srovnává literární díla s filmovým nebo dramatickým zpracováním - provádí aluzi do současnosti - ovládá základní popisné postupy a umí je vyhledat v uměleckém díle - promyšleně vybírá vhodné jazykové prostředky - zvládá výstižné, souvislé a kultivované vyjadřování - rozlišuje formy	komentář, debata, interview, fejeton) - práce s publicistickými texty - naslouchání, kritické přijímání a rozbor mediálních sdělení - řečnické útvary – proslov, projev - anketa Mluvený projev - mluvní cvičení na dané téma - rozbor, hodnocení a komentování publicistických textů - odborný text – prezentace výkladu na zvolené téma - proslov, projev - diskuse, debata, polemika - interview Úvod do studia literatury - literatura /fikce/ - skutečnost / realita/ - autor – literární text – čtenář - čtenářský zážitek, výklad / interpretace / textu - významová a tvarová výstavba textu Lyrika - lyrický subjekt – různé druhy lyriky - verš, strofa, rým, rytmus, metrum - jazyk básně, básnické figury / stylistické, zvukové/ - prvky kompozice: kontrast, opakování, gradace - žánry a formy: píseň, elegie, sonet, pásmo, epigram - ukázky z tvorby významných básníků - staročeská lyrika - ukázky	Průřezová témata (PT) Tematické okruhy (TO) Mezipředmětové vztahy _____ PT: Osobnostní a sociální výchova TO: Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (Česko – Itálie – kultura, náboženství inspirace, spolupráce) PT: Multikulturní výchova PT: Mediální výchova TO: Mediální produkty a jejich význam PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech PT: Osobnostní a sociální výchova TO: Sociální komunikace TO: Recepce a reflexe TO:Obrazové znakové systémy TO: Zdroje a vyhledávání informací,

	a literárněvědných termínech - identifikuje využití jednoho textu v textu jiném (intertextovost) a objasní jeho funkci a účinek na čtenáře - postihne smysl textu, vysvětlí důvody a důsledky různých interpretací téhož textu, porovná je a zhodnotí, odhalí eventuální dezinterpretace textu - rozliší texty spadající do oblasti tzv. literatura vážné, středního proudu a literárního braku a svůj názor argumentačně zdůvodní - samostatně interpretuje dramatické, filmové a televizní zpracování literárních děl - vystihne podstatné rysy základních vývoje české i světové literatury, významných uměleckých směrů, uvede jejich představitele a charakterizuje a interpretuje jejich přínos pro vývoj literatury a literárního myšlení - vysvětlí specifičnost vývoje české literatury a vyloží její postavení v kontextu literatury (vzájemná inspirace, příbuznost, odlišnosti a jejich příčiny) - tvořivě využívá informací z odborné literatury, internetu, tisku a z dalších zdrojů, kriticky je třídí a vyhodnocuje - získané schopnosti a dovednosti tvořivě využívá v produktivních činnostech rozvíjejících jeho individuální styl	- vnímá esteticky různé formy umění - rozlišuje základní umělecké prostředky - poznává jednotlivé umělecké směry - prakticky aplikuje již získané poznatky	Epika - řeč autora, řeč postav - epické žánry - pohádky pro dospělé, bajky - mytologie národů - legendy v české a světové literatuře - epos hrdinský a rytířský - různé typy povídek, novela, romaneto – významní autoři - román – typy románů podle literárních směrů, prostředí, tematického zaměření – významní romanopisci Lyricko- epické žánry Žánry věcné literatury – literatura faktu, memoáry, biografie, autobiografie, esej Drama - absurdní drama - autorské divadlo - hudebnédivadelní žánry - významní autoři českého a světového dramatu - filmová, rozhlasová a televizní tvorba - adaptace literárních děl - literatura hodnotná a konzumní - hlavní vývojová období evropské a české literatury, významné osobnosti - regionální literatura - národní literatura - nakladatelství knih - literární časopisy Slovesné umění a jiné druhy umění Tři přístupy člověka ke skutečnosti estetický vztah člověka ke skutečnosti Slovesné umění a jiné druhy	komunikace PT: Mediální výchova TO: Mediální produkty a jejich význam (hodnoty a životní styly nabízené _ nenabízené mediální produkty a jejich konkrétní předvedení) _____ Italský jazyk a literatura TO: Latinská římská literatura Zeměpis TO: Sociální prostředí (kulturní specifika regionů světa) Základy společenských věd TO: Člověk jako jedinec TO: Člověk a společnost Dějepis TO. Starověk

			umění Literatura krásná a věcná Teorie informace, literární dílo jako znak Složky literárního díla / jazykový, ideově tematický a kompoziční plán / Literární žánry Základní dělení literárních žánrů a další členění žánrových forem Verš a próza – dvě hlavní výrazové formy umělecké literatury Literatura dávných kulturních oblastí Orientu Písemnictví v Mezopotámii- literatura sumerská, babylonská a asyrská. Epos o Gilgamešovi Písemnictví staroegyptské Písemnictví hebrejské, hebrejská bible, Starý zákon Písemnictví indické, čínské, literatura v Persii Antické základy evropské literatury Literatura starověkého Řecka Homérské eposy, Homér Řecké dějepisectví a řečnictví, první bajky, řecká lyrika Řecké drama Latinská římská literatura Římská literatura doby staré / Plautus, Cato /, klasické / Cicero, Carus, Catullus, Vergilius, Horatius, Ovidius / a postupného úpadku / Seneca, Petronius, Tacitus/ Elegie, óda, epigram	

Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura Ročník: třetí				
Vzdělávací obsah předmětu	Výstupy z RVP DG	Očekávané ročníkové výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
Jazyk a jazyková komunikace	**Žák:** - odlišuje různé variety národního jazyka a vhodně jich využívá ve svém jazykovém projevu v souladu s komunikační situací - při analýze vybraných textů popíše základní rysy češtiny a vysvětlí zákonitosti jejího vývoje i současné vývojové tendence - ovládá zásady spisovné výslovnosti a pro účinné dorozumívání vhodně užívá zvukové prostředky řeči (modulace síly, výšky hlasu a tempa řeči; umístění přízvuků a pauz, správné frázování) - v mluveném projevu vhodně užívá nonverbálních prostředků řeči a interpretuje je v řeči - v písemném i mluveném projevu volí vhodné výrazové prostředky podle jejich funkce a ve vztahu k dané situaci, kontextu a k adresátovi; vysvětlí a odůvodní význam slov v daném kontextu - ve svém projevu uplatňuje znalosti zásad českého pravopisu, tvarosloví a slovotvorných a syntaktických principů českého jazyka - využívá znalostí o větných členech a jejich vztazích, o aktuálním členění výpovědí a o	**Žák:** - dokáže objasnit náplň základních jazykovědných disciplín, zná základní lingvistickou terminologii a dovede ji používat - na konkrétních příkladech dokáže ilustrovat vývoj spisovné češtiny ve vztahu k vývoji společnosti od 11. do 17. století - dovede charakterizovat češtinu v rámci indoevropského jazykového kmene i v rámci slovanské jazykové větve - objasní slovanské kořeny našeho písemnictví v období Velké Moravy a zhodnotí význam prvních staroslověnských textů napsaných pro kulturní potřeby českého prostředí - na konkrétních příkladech posoudí funkčnost jednotlivých prostředků spisovného jazyka - dovede funkčně použít spisovný jazyk v jeho psané i mluvené podobě - vysvětlí a na konkrétních příkladech ilustruje územní a sociální diferenciaci českého jazyka	**A. Obecné poučení o jazyce** - řeč a jazyk - jazyky přirozené a umělé - myšlení a jazyk - systém v jazyce – plán výrazový a významový - jazykověda, základní charakteristika jejích disciplín - stručný přehled vývoje české jazykovědy **B. O původu a vývoji českého jazyka** - jazyky indoevropské - jazyky slovanské a jejich vývoj, jazyk praslovanský a staroslověnský - dělení jazyků slovanských - český jazyk – jazyk národní a mateřský - norma a kodifikace, příručky popisující spisovnou normu českého jazyka - spisovná podoba národního jazyka - nespisovné útvary národního jazyka - vývojové tendence současné spisovné češtiny	**Průřezová témata (PT)** **Tematické okruhy (TO)** **Mezipředmětové vztahy** **PT:** Osobnostní a sociální výchova **TO:** Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti (můj vztah k lidem; co a jak mohu trénovat, aby se kvalita mého učení zlepšila) **TO:** Sociální komunikace **TO:** Morálka všedního dne (jaké jsou mé hodnotové žebříčky; jakou morálku vyznávám ve vztahu k sobě, ve vztahu k ostatním lidem, ve vztahu k přírodě a životnímu prostředí vůbec; jak mohu rozvíjet dobré vztahy k lidem) **TO:** Spolupráce a soutěž **PT:** Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech **TO:** Globalizační a rozvojové procesy (kulturní okruhy ve světě a v Evropě, důraz na Itálii: etnická, jazyková a náboženská rozmanitost **TO:** Žijeme v Evropě (evropské jazykové a kulturní okruhy; evropské kulturní kořeny a

	druzích vět podle záměru mluvčího k účinnému dorozumívání, logickému strukturování výpovědí a k odlišení záměru mluvčího - v mluveném i psaném projevu vhodně využívá slohotvorné rozvrstvení výrazových prostředků češtiny - vhodně užívá a kombinuje jednotlivé funkční styly, slohové postupy a útvary - používá různé prostředky textového navazování vedoucí ke zvýšení srozumitelnosti, přehlednosti a logické souvislosti; uplatní textové členění v souladu s obsahovou výstavbou textu a rozvíjením tématu - v mluveném projevu využívá základní principy rétoriky - volí adekvátní komunikační strategie, respektuje partnera a přizpůsobuje se mu nebo s ním polemizuje; rozeznává manipulativní komunikaci a dovede se jí bránit - posoudí a interpretuje komunikační účinky textu, svá tvrzení argumentačně podpoří všestrannou analýzou textu - pořizuje z textu výpisky, zpracovává výtahy, konspekty - efektivně a samostatně využívá různých informačních zdrojů (slovníky, encyklopedie, internet)	- využívá nabídku informačních institucí a primárních i sekundárních informačních pramenů - veškerou informační nabídku využívá v souladu s etickými a legislativními požadavky - dovede vhodnou formou prezentovat výsledek své práce, a to zejména v mluvených a psaných útvarech stylu prostě sdělovacího, případně při školeních, referátech, soutěžích a prací do olympiád - ve svých oficiálních projevech i v neformální konverzaci respektuje základní zásady spisovné výslovnosti a přijímá vysvětlení, že ortoepická výslovnost a respektování pravidel zvukové stránky souvislé řeči jsou jedním ze základních znaků vzdělanosti - při fonetické transkripci cizího jazyka ilustruje rozdíl mezi psanou a mluvenou podobou jazyka, mezi variantami téhož fonému a mezi hláskami, které jsou samostatnými fonémy - dovede se orientovat v základních normativních příručkách uvádějících ortoepickou výslovnost	**C. Získávání a zpracování informací** - knihovny a informační střediska - organizace půjčování knih, druhy katalogů - internet - slovníky - encyklopedie - druhy záznamů z textu (výpisek, osnova, konspekt, obsah, rejstřík, anotace, resumé) **D. Nauka o zvukové stránce jazyka (hláskosloví)** - hlásky, jejich zásoba a soustava (fonetika a fonologie, fóny a fonémy) - systém českých samohlásek - systém českých souhlásek - hlavní zásady spisovné české výslovnosti samohlásek (zachování náležité kvality a kvantity) - výslovnost souhláskových skupin (spodoba, splývání, odsouvání a vysouvání, vsouvání) - výslovnost cizích slov - slovní přízvuk - zvuková podoba věty (frázování, větný přízvuk, intonace, tempo řeči, rytmus)	hodnoty; význační Evropané a jejich vliv na českou politiku, vědu a kulturu; významní Evropané z českého prostředí; historický vývoj českého národa v evropském kontextu) **PT:** Multikulturní výchova **TO:** Základní problémy sociokulturních rozdílů (jak se projevuje sociokulturní rozrůzněnost v regionech ČR a v Evropě) **TO:** Vztah k multilingvální situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí (jak se mohu naučit využívat jazykovou a kulturní pluralitu pro potřebnou diskusi jazykové a kulturní rozrůzněnosti – v ČR, v Evropě; jakými prostředky mohu rozvíjet své jazykové kompetence pro kontakt a spolupráci a příslušníky jiných etnik – v ČR, v Evropě; jak používat jazyk, aby byl zbaven rasistických a diskriminujících výrazů; jak mluvit o jiných lidech jako o bytostech, které se odlišují rasovou či etnickou příslušností, náboženstvím, odlišnou sexuální orientací apod., aniž by se znevažovala jejich rovnoprávnost; jak se naučit respektovat, že každý jazyk má své specifické rysy a není nadřazen jiným jazykům)

		- ovládá pravidla českého pravopisu a dovede je ve svém písemném projevu prakticky uplatňovat - je schopen posoudit význam pravopisných znalostí pro osobní prezentaci - při řešení pravopisných problémů dokáže využívat příruček zaměřených na nácvik a upevňování pravopisu - dokáže na konkrétních příkladech rozpoznat profesní přehmaty vyplývající z neznalosti pravopisu - dovede charakterizovat český pravopis jako fonologický, morfologický, syntaktický, lexikální, historický a diakritický - při osvojování pravopisu využívá algoritmický postupu - dovede zdůvodnit pravopis vykládaných pravopisných jevů a v písemném projevu své znalosti aplikovat	**E. Grafická stránka jazyka** - historie vzniku písma - vztah mezi zvukovou a grafickou stránkou jazyka - základní principy českého pravopisu - psaní *i – y / í – ý* po obojetných souhláskách (v kořenech slov, v předponách a příponách, v koncovkách) - psaní *i – y / í – ý* plynoucí ze shody přísudku (a doplňku) s podmětem - psaní skupiny *bě, vě, mě – bje,vje, mně; pě* - psaní předpony *s- (se) / z- (ze-)* - psaní předložky *z/ze*, *s/se* - psaní souhlásek ve skupinách (v kořeni slov, při tvoření a ohýbání slov) - psaní délky samohlásek při odvozování slov, při skloňování podstatných jmen, při skloňování zájmena *ona* a zájmen *můj, tvůj, svůj, náš, váš, vše* - psaní zkratek a značek psaní slov přejatých	**PT:** Mediální výchova **TO:** Mediální produkty a jejich význam (kategorie mediálních produktů; formy mediálních sdělení; rozbor aktuálního zpravodajství, kritéria pro výběr zpráv; reklama a její výrazové prostředky, kritický přístup k reklamě, rozbor reklamy z hlediska použité strategie) **TO:** Role médií v moderních dějinách (jak společnost komunikovala: od posunků přes řeč, písmo, tisk a vysílání k internetu) ---------- **Italský jazyk (**foneticky správná komunikace) **Biologie** **TO:** Biologie člověka (využití znalosti o orgánových soustavách pro pochopení vztahů mezi procesy probíhajícími v lidském těle) **Zeměpis** **TO:** Sociální prostředí, regiony (jazyková specifika s ohledem na způsob života a životní úroveň v kulturních regionech světa i ČR) **Základy společenských věd** **TO:** Člověk ve společnosti (společensky vhodné způsoby komunikace ve formálních i
		- chápe slohovou obratnost a vytříbenost, vedle srozumitelnosti a jazykové bezchybnosti, jako nezbytnou součást projevu - rozezná základní funkčně - stylový a žánrový charakter textu - na základě zamýšlené funkce projevu dokáže rozhodnout o vhodném funkčním stylu, v němž bude projev tvořit, o vhodném	**F. Stylistika** **I. Úvod do stylistiky** - subjektivní a objektivní slohotvorní činitelé - funkční styly spisovného jazyka, jejich kompozice, slovní zásoba, syntax a jazykové prostředky - slohové postupy a slohové útvary **II. Prostě sdělovací styl** - funkce prostě sdělovacího stylu - mluvené a psané útvary prostě	

		slohovém postupu a o formě slohového útvaru - dokáže volit adekvátní kompozici a vhodné jazykové prostředky pro vybrané útvary stylu prostě sdělovacího	sdělovacího stylu	neformálních vztazích) **TO:** Občan ve státě (komunikace ve styku s úřady) **TO:** Občan a právo (slovní zásoba a syntax právních předpisů) **TO:** Trh práce a profesní volba (vyhotovení potřebné dokumentace pro přijímací řízení k dalšímu studiu i ve zvolené profesi; vhodné vystupování při přijímacím pohovoru nebo konkurzu) **TO:** Pracovněprávní vztahy (postup jak uzavřít pracovní smlouvu a podat výpověď) **Dějepis** **TO:** Středověk (christianizace a její vliv na konstituování raně středověkých států v Evropě, vztah mezi světskou a církevní mocí, projevy vlivu náboženství a církve ve středověké společnosti **Informatika** **TO:** Zdroje a vyhledávání informací, komunikace **TO:** Zpracování a prezentace informací
Literární komunikace	- rozliší umělecký text od neuměleckého, nalezne jevy, které činí text uměleckým - objasní rozdíly mezi fikčním a reálným světem a vysvětlí, jakým způsobem se reálný svět	- prokáže schopnost osvojit si literární text jako specifické zobrazení reality - dokáže objasnit specifiku	**A. Úvod do studia literatury** **I. Literatura jako součást umění** - lidský vztah ke světu - funkce uměleckého díla - umělecké dílo jako jednota obsahu a formy	**PT:** Osobnostní a sociální výchova **TO:** Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti (můj vztah k lidem; co a jak mohu trénovat, aby se

	promítá do literárního textu, jaký vliv může mít svět fikce na myšlení a jednání reálných lidí - na konkrétních příkladech popíše specifické prostředky básnického jazyka a objasní jejich funkci v textu - rozliší a specifikuje jednotky vyprávění (časoprostor, vypravěč, postavy) a zhodnotí jejich funkci a účinek na čtenáře - rozezná typy promluv a vyprávěcí způsoby a posoudí jejich funkci v konkrétním textu - při interpretaci literárního textu ve všech jeho kontextech uplatňuje prohloubené znalosti o struktuře literárního textu, literárních žánrech a literárněvědných termínech - identifikuje využití jednoho textu v textu jiném (intertextovost) a objasní jeho funkci a účinek na čtenáře - postihne smysl textu, vysvětlí důvody a důsledky různých interpretací téhož textu, porovná je a zhodnotí, odhalí eventuální dezinterpretace textu - rozliší texty spadající do oblasti tzv. literatury vážné, středního proudu a literárního braku a svůj názor argumentačně zdůvodní - samostatně interpretuje dramatické, filmové a televizní zpracování literárních děl - vystihne podstatné rysy základních period vývoje české i světové literatury, významných uměleckých	uměleckého literárního díla slovesného ve srovnání s uměleckým dílem neslovesným - dokáže vymezit a identifikovat základní literárněvědné pojmy a termíny a předmět zkoumání základních literárněvědných disciplín - chápe rozdíl mezi realitou a jejím uměleckým zpracováním a osvojuje si schopnost pojmout umělecké dílo jako specifické zobrazení reality - dokáže správně posoudit základní poselství uměleckého textu, jeho smysl a pravděpodobný autorský záměr - na konkrétních příkladech prokáže odvislost „obsahu“ literárního díla na postoji autora - postihne základní poselství uměleckého textu, jeho smysl a pravděpodobný autorův záměr - při své práci s literárním textem je schopen orientovat se v myšlenkovém světě literárního díla, v jeho tematické a kompoziční výstavbě - identifikuje základní prostředky kompoziční výstavby textu a jejich estetický účinek - dokáže uvědoměle vnímat dílčí jazykové prostředky výstavby uměleckého textu a prokáže pochopení motivace jejich užití - projevuje dovednost analyzovat literární text, hodnotit jej a svá stanoviska opírat o objektivně platná fakta a poznatky - interpretací literárního textu posouvá do kvalitativně vyšší roviny rozvoj uměleckého cítění a přispívá k prohlubování a	- umělecká literatura - literární dílo jako znak **II. Věda o literatuře** - předmět literární teorie, literární historie a literární kritiky **III. Literární druhy a žánry** - hierarchie literárních žánrů a jejich bližší charakteristika **IV. Struktura literárního díla** **1. Tematický plán** (věcný a ideový obsah díla) - téma literárního díla jako spojení námětu a autorova postoje - hlavní a vedlejší témata **2. Kompoziční plán** - princip kauzality (existence příčinné výstavby, výstavba časová nebo prostorová) - princip tektoniky (kompozičně uzavřená výstavba, dílo bez pevné stavby) **3. Jazykový plán** - útvary jazyka - stylové rozvrstvení slovní zásoby - syntaktické prostředky - textové prostředky - syntaktické prostředky - pojmenování přímé (básnický přívlastek a přirovnání) a nepřímé pojmenování (tropy) - zvukové prostředky - syntaktické figury zvláštní obraty větné stavby)	kvalita mého učení zlepšila) **TO:** Sociální komunikace **TO:** Morálka všedního dne (jaké jsou mé hodnotové žebříčky; jakou morálku vyznávám ve vztahu k sobě, ve vztahu k ostatním lidem, ve vztahu k přírodě a životnímu prostředí vůbec; jak mohu rozvíjet dobré vztahy k lidem) **TO:** Spolupráce a soutěž **PT:** Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech **TO:** Globalizační a rozvojové procesy (kulturní okruhy ve světě a v Evropě, důraz na Itálii: etnická, jazyková a náboženská rozmanitost **TO:** Žijeme v Evropě (evropské jazykové a kulturní okruhy; evropské kulturní kořeny a hodnoty; význační Evropané a jejich vliv na českou politiku, vědu a kulturu; významní Evropané z českého prostředí; historický vývoj českého národa v evropském kontextu; politické aspekty postavení českých zemí v Evropě a ve světě) **PT:** Mediální výchova **TO:** Mediální produkty a jejich význam (hodnoty a životní styly nabízené/nenabízené mediálními produkty a jejich konkrétní předvedení)

	směrů, uvede jejich představitele a charakterizuje a interpretuje jejich přínos pro vývoj literatury a literárního myšlení - vysvětlí specifičnost vývoje české literatury a vyloží její postavení v kontextu literatury světové (vzájemná inspirace, příbuznost, odlišnosti a jejich příčiny) - tvořivě využívá informací z odborné literatury, internetu, tisku a z dalších zdrojů, kriticky je třídí a vyhodnocuje - získané schopnosti a dovednosti tvořivě využívá v produktivních činnostech rozvíjejících jeho individuální styl	uspokojování zájmu o estetickou složku uměleckého díla - rozpozná v daném textu prvky kýče, podbízivosti a laciného efektu - podá charakteristiku vývoje české literatury od nejstarších dob po rané obrození v kontextu s vývojem literatury světové - na konkrétních dílech české a světové literatury od dob nejstarších do poloviny 19. století dokáže objasnit typické rysy jednotlivých uměleckých období - určí shodné a odlišné rysy západního a orientálního myšlení a své názory prokáže na příslušných literárních památkách (textech) - podle svého uvážení odpoví na otázku, kde se dá na příslušných textech řeckých autorů doložit svár starého a nového nazírání na svět - dokáže objasnit odkaz antické kultury pro evropské myšlení od středověku po dnešek - uvede příklady nezanedbatelných vlivů antiky na naši literaturu a kulturu - je schopen odlišit rozdíl mezi středověkým pohledem na svět a umění a nahlížením renesančním, preferujícím lidské schopnosti a racionální důkazy - v textu je schopen doložit protikladné vnímání světa a tedy i umění, rozdíl mezi citem a vírou na jedné straně a rozumem a	**B. Dějiny české a světové literatury (do poloviny 19. století)** **1. Středověká evropská literatura** - středověké chápání světa - charakteristické rysy románské a gotické kultury - literatura v církevním prostředí – legendy, duchovní písně, liturgické hry - evropská hrdinská epika a dvorská lyrika **2. Počátky literatura v českých zemích v raném středověku** - staroslověnské písemnictví a latinská literatura doby románské, první legendy, kroniky a duchovní písně - postupné pronikání češtiny do literárních památek **3. Česky psaná literatura ve 13. a 14. století** (období vrcholného středověku) - skladby duchovní lyriky a duchovní epiky - světská epika (Alexandreis, Dalimilova kronika) - vrchol gotické slovesné kultury za Karla IV. (legendy, žákovská poezie, mravokárná a satirická veršování, staročeské drama, snaha o nápravu společnosti – kazatelé, literární tvorba T. Štítného)	**Italský jazyk a literatura:** **TO:**Antická literatura Římská literatura Italská renesance a její předchůdci Marinismus Klasicismus a osvícenství **Zeměpis** **TO:** Sociální prostředí (kulturní specifika regionů světa) **Základy společenských věd** **TO:** Člověk jako jedinec (proč a jak se lidé odlišují ve svých projevech) **TO:** Člověk a společnost (kulturní odlišnosti a rozdíly v projevu příslušníků různých sociálních skupin) **TO:** Občan ve státě (historické a současné typy států) **TO:** Mezinárodní vztahy a globální svět (dějiny evropské integrace) **TO:** Úvod do filozofie a religionistiky (východiska filozofie, mýtu, náboženství, vědy a umění k uchopeni skutečnosti člověka; hlavní filozofické směry, jejich klíčoví představitelé, řešení základních filozofických otázek v jednotlivých etapách vývoje filozofického myšlení; významné náboženské systémy; posouzení lidského

		důkazem na straně druhé, v období renesance a baroka - dokáže odvodit logickou souvislost mezi historickým vývojem a zlomovými událostmi v Evropě v období klasicismu a osvícenství a charakterem literatury a umění vůbec. Je schopen dát do souvislostí prudký rozvoj vědy a aplikaci vědeckého pohledu i v umění (krásné = pravdivé) - na základě poznatků z literární historie prokáže ucelenou představu o vývoji národní literatury a literatury světové, o jejich základních myšlenkových proudech i o jednotlivých literárních směrech a hnutích - při sledování základních tendencí české a světové literatury je schopen zaznamenat kontakty literární tvorby s jinými druhy umění - při studiu literární historie a zejména pak při interpretaci konkrétních literárních děl dokáže spojit literárněvědné poznatky s poznatky z jiných vyučovacích předmětů - osvojené literárněteoretické a literárněkritické poznatky uplatní při analýze literárního textu a při jeho hodnocení, svá stanoviska dokáže opírat o objektivně platná fakta a poznatky - aktivně chápe přínos velkých autorských osobností a jejich myšlenkové poselství - dokáže interpretovat různé literární texty minulosti a chápe jejich obecně kulturní a literárněhistorický kontext	**4. Literatura husitská a protihusitská** (15. století) - společenské příčiny krize - J. Husa a jeho dílo - osobnost husitská literatura a protihusitské satirické skladby - doznívání husitství, Jednota bratrská) **5. Renesance a humanismus v evropské literatuře** - myšlenková východiska a charakteristické rysy renesance a humanismu, reformace - významní představitelé literatury období předrenesančního a renesančního **6. Renesance a humanismus v české literatuře** - latinsky píšící humanisté a směr národní - rozvoj lidové četby - vzdělavatelské úsilí národních humanistů (snaha vylíčit minulost, snaha poznat cizí země) **7. Evropské baroko** - myšlenková východiska a charakteristické rysy barokního umění - literární baroko **8. Baroko v české literatuře** - oficiální literatura českého baroka (alamodová poezie, duchovní poezie, naučná próza, jezuitské drama, lidová a pololidová slovesnost) - literatura exulantská	jednání z hlediska etických norem a svědomí jednotlivce, dějinná proměnlivost základních etických pojmů a norem) **Dějepis** **TO:** Starověk **TO:** Středověk **TO:** Počátky novověku **TO:** Osvícenství, revoluce a idea svobody, modernizace společnosti (hlavní myšlenky a principy osvícenství; emancipační hnutí národů, utváření českého novodobého národa; proměny životního stylu přelomu 19. a 20. století) **Hudební výchova** **TO:** Recepce a reflexe (nezaměnitelný přínos skladatele, možná poselství sdělovaná prostřednictvím hudby; rozdílnost hudebního myšlení v jednotlivých etapách vývoje, rozlišnost hudebních slohů; hudba jako způsob prezentace vlastních idejí) **Výtvarná výchova** **TO:** Obrazové znakové systémy (porovnání různých znakových systémů, např. mluveného i psaného jazyka, hudby, dramatického umění; charakteristické prostředky konkrétních vizuálně obrazných vyjádření; osobní a

		- na základě vlastní četby dokumentuje charakteristické rysy probíraných uměleckých směrů, a to jak po stránce formální, tak obsahové - vyhledává informace v různých typech katalogů knihoven, ve slovnících a na internetu - porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém či filmovém zpracování	**9. Klasicismus, osvícenství a preromantismus v evropské literatuře** - francouzský klasicismus - klasicistní tragédie a komedie - myšlenková východiska osvícenství, encyklopedisté - anglický dobrodružný román - myšlenková východiska preromantismu, francouzský a anglický preromantismus - klasicistní období německého písemnictví - zvláštnosti ruského klasicismu a osvícenství **10. Národní obrození** - předpoklady vzniku národního obrození - první fáze národního obrození – generace Dobrovského (počátky novočeské poezie, prózy a dramatu) - druhá fáze národního obrození – generace Jungmannova (Rukopisy, rozvoj historické vědy, slovanská myšlenka ve vědě a v poezii, sblížení poezie s lidovou slovesností) **11. Světový romantismus** - podmínky romantického životního pocitu na přelomu 18. a 19. století - romantický postoj ke světu, romantický hrdina, charakteristické znaky romantismu - žánrové formy romantické lit. - významní představitelé evropského romantismu a jejich umělecká tvorba - mezi romantismem a realismem v evropské a americké literatuře	společenské zdroje tvorby; vliv společenských kontextů a jejich proměn na interpretaci obsahu vizuálně obrazného vyjádření a jeho účinku v procesu komunikace; vliv uměleckých vizuálně obrazných vyjádření na utváření postojů a hodnot; rozlišení uměleckých slohů a směrů; příčiny vzniku a proměn uměleckých směrů, okolnost vzniku uměleckých děl) **Informatika** **TO:** Zdroje a vyhledávání informací, komunikace **TO:** Zpracování a prezentace informací

Vyučovací předmět: český jazyk a literatura Ročník: čtvrtý				
Vzdělávací obsah předmětu	Výstupy RVP DG	Očekávané ročníkové výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
Jazyk a jazyková komunikace	**Žák:** - odlišuje různé variety národního jazyka a vhodně jich využívá ve svém jazykovém projevu v souladu s komunikační situací - při analýze vybraných textů popíše základní rysy češtiny a vysvětlí zákonitosti jejího vývoje i současné vývojové tendence - ovládá zásady spisovné výslovnosti a pro účinné dorozumívání vhodně užívá zvukové prostředky řeči (modulace síly, výšky hlasu a tempa řeči; umístění přízvuků a pauz, správné frázování) - v mluveném projevu vhodně užívá nonverbálních prostředků řeči a interpretuje je v řeči - v písemném i mluveném projevu volí vhodné výrazové prostředky podle jejich funkce a ve vztahu k dané situaci, kontextu a k adresátovi; vysvětlí a odůvodní význam slov v daném kontextu - ve svém projevu uplatňuje znalosti zásad českého pravopisu, tvarosloví a slovotvorných a syntaktických principů českého jazyka - využívá znalostí o větných členech a jejich vztazích, o	**Žák:** - ovládá základní terminologii oboru a dovede ji vhodně použít - dovede využívat jazykové příručky pro lexikologii - vhodně využívá různé variety národního jazyka v souladu s komunikační situací - dokáže specifikovat jazykové prostředí svého kraje - orientuje se v různých druzích naučných, jazykových a pojmových slovníků a dovede je ve své práci vhodně používat - dokáže posoudit vhodnost užití pojmenování v daném kontextu i mimo něj - dokáže objasnit druhy pojmenování podle významu - objasní podstatu přenášení pojmenování a na konkrétních příkladech vymezit přímé, nepřímé a obrazné pojmenování - dokáže na příkladech objasnit funkci jednotlivých druhů pojmenování podle jejich stylistické platnosti - na konkrétních příkladech demonstruje jednotlivé druhy obohacování slovní zásoby - zná základní principy, podle nichž se slovní zásoby obohacuje a rozšiřuje	**A. Nauka o slovní zásobě (lexikologie)** **I. Úvod do oboru** - předmět oboru, základní jednotky slovní zásoby (slovo, složité pojmenování, sousloví, frazeologické spojení) - multiverbizace a univerbizace - jazykovědné disciplíny související s oborem **II. Slovní zásoba** - rozsah slovní zásoby, jádro slovní zásoby - individuální slovní zásoba (aktivní a pasivní) - slovníky a jejich druhy - vývoj českého slovníkářství **III. Význam slova (lexikální)** - zvuková a významová stránka slova - věcný a mluvnický význam - slova jednoznačná a mnohoznačná - význam stálý a symbolický - význam slovotvorný (slova značková a popisná) - složky významu slov (rozsah a obsah slovního významu) - slova jednovýznamová a vícevýznamová, homonyma **IV. Významové rozdíly mezi slovy** - slova nadřazená, podřazená,	**Průřezová témata (PT)** **Tematické okruhy (TO)** **Mezipředmětové vztahy** _____ **PT:** Osobnostní a sociální výchova **TO:** Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti (můj vztah k lidem; co a jak mohu trénovat, aby se kvalita mého učení zlepšila) **TO:** Sociální komunikace **TO:** Morálka všedního dne (jaké jsou mé hodnotové žebříčky; jakou morálku vyznávám ve vztahu k sobě, ve vztahu k ostatním lidem, ve vztahu k přírodě a životnímu prostředí vůbec; jak mohu rozvíjet dobré vztahy k lidem) **TO:** Spolupráce a soutěž **PT:** Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech **TO:** Globalizační a rozvojové procesy (lokální kulturní prostředí v procesu globalizace: posilování místních zájmů, komunit a identit) **TO:** Žijeme v Evropě (evropské kulturní kořeny a hodnoty

	aktuálním členění výpovědí a o druzích vět podle záměru mluvčího k účinnému dorozumívání, logickému strukturování výpovědí a k odlišení záměru mluvčího - v mluveném i psaném projevu vhodně využívá slohotvorné rozvrstvení výrazových prostředků češtiny - vhodně užívá a kombinuje jednotlivé funkční styly, slohové postupy a útvary - používá různé prostředky textového navazování vedoucí ke zvýšení srozumitelnosti, přehlednosti a logické souvislosti; uplatní textové členění v souladu s obsahovou výstavbou textu a rozvíjením tématu - v mluveném projevu využívá základní principy rétoriky - volí adekvátní komunikační strategie, respektuje partnera a přizpůsobuje se mu nebo s ním polemizuje; rozeznává manipulativní komunikaci a dovede se jí bránit - posoudí a interpretuje komunikační účinky textu, svá tvrzení argumentačně podpoří všestrannou analýzou textu - pořizuje z textu výpisky, zpracovává výtahy, konspekty - efektivně a samostatně využívá různých informačních zdrojů (slovníky, encyklopedie, internet)	- prokáže znalost normativní gramatiky včetně pojmosloví - dokáže ovládat morfologické kategorie jmen a sloves - ve svém mluveném i psaném projevu používá správné tvary jmen i sloves - dokáže charakterizovat složené tvary slovesné jako morfologické celky - prokazuje schopnost vyčlenit z věty slovesný tvar složený - rozeznává a vhodně používá neohebná slova - dokáže nejen aplikovat gramatické poučky, ale umí s jazykem i operativně pracovat	souřadná - synonyma, antonyma, paronyma **V. Slohové rozvrstvení slovní zásoby** - slova stylově neutrální a stylově zabarvená - slova zabarvená podle spisovnosti, podle dobového zabarvení a podle citového zabarvení **VI. Obohacování slovní zásoby** - změny slovního významu (zužování, rozšiřování, metafora, metonymie, synekdocha, eufemismus, litotes, hyperbola, ironie) - tvoření slov (odvozování, skládání, zkracování, tvoření sousloví) - přejímání slov z cizích jazyků (slova zdomácnělá a cizí) **B. Tvarosloví (morfologie)** - místo tvarosloví v systému jazyka a v jazykovědě - tvar slova jako jeho mluvnický význam - jazykové příručky pro tvarosloví - princip dělení slov na slovní druhy (hledisko sémantické, morfologické, syntaktické) - morfologické kategorie vyššího řádu - slova plnovýznamová a neplnovýznamová - mluvnické kategorie jmen a jejich jednotlivé morfologické kategorie nižšího řádu (jmenný rod přirozený a mluvnický, rozdíl mezi mluvnickou a biologickou	především italské; význační Evropané a jejich vliv na českou politiku, vědu a kulturu; významní Evropané z českého prostředí) **PT:** Multikulturní výchova **TO:** Základní problémy sociokulturních rozdílů (jak se projevuje sociokulturní rozrůzněnost v regionech ČR a v Evropě) **TO:** Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí (jak se mohu naučit využívat jazykovou a kulturní pluralitu pro potřebnou diskusi jazykové a kulturní rozrůzněnosti – v ČR, v Evropě; jakými prostředky mohu rozvíjet své jazykové kompetence pro kontakt a spolupráci a příslušníky jiných etnik – v ČR, v Evropě; jak používat jazyk, aby byl zbaven rasistických a diskriminujících výrazů; jak mluvit o jiných lidech jako o bytostech, které se odlišují rasovou či etnickou příslušností, náboženstvím, odlišnou sexuální orientací apod., aniž by se znevažovala jejich rovnoprávnost; jak se naučit respektovat, že každý jazyk má své specifické rysy a není nadřazen jiným jazykům)

			životností, algoritmus při rozpoznávání pádů, zvláštní případy spojené se jmenným číslem - skloňování přídavných jmen přivlastňovacích v 3. a 6. pádě jednotného čísla mužského a středního rodu a přídavných jmen přivlastňovacích, utvořených příponami *–ův, -ova, -ovo* v 1. a 4. pádě množ. č. (-ovi / -ovy) - užívání zvratných zájmen *se, si*, vztahují-li se k podmětu, tvary zájmena *já* v 2. a 4. a ve 3. pádě a skloňování zájmena *ona* - spojení číslovka a jméno počítaného předmětu, skloňování číslovky *sto,* vypisování číslovek slovy a nepřipisování koncovky k číslici - typy sloves (plnovýznamová, pomocná a zvratná slovesa), slovesné tvary určité a neurčité, jednoduché a složené - mluvnické kategorie sloves (zvláštní případy spojené se slovesnou osobou, funkce slovesného čísla a zvláštní případy s ním spojené, funkce slovesného času a zvláštní případy s ním spojené, slovesný způsob a zvláštní případy s ním spojené, funkce slovesného rodu, rod činný a trpný a druhy pasiva a jeho užití, vyjádření slovesného vidu - zařazování sloves do slovesných tříd a ke vzorům - shoda přísudkového slovesa s podmětem - funkční tvarosloví neohebných slovních druhů	**PT:** Mediální výchova **TO:** Média a mediální produkce (vývoj médií od knihtisku po internet, vznik a typy masových médií; lidé v médiích a jejich práce, příprava vlastních materiálů psaných i nahrávaných; komunikace a spolupráce v týmu) **TO:** Mediální produkty a jejich význam **TO:** Uživatelé (návyky při konzumaci médií; ohlasy čtenářů, diváků, posluchačů na pořad, formulace názorů, napsání souhlasné či nesouhlasné reakce) **TO:** Účinky mediální produkce a vliv médií **TO:** Role médií v moderních dějinách (čím se liší postavení člověka v tradiční a moderní společnosti; kde vzniká bulvár a kde se toto označení vzalo) _____ **Biologie** **TO:** Biologie člověka (využití znalosti o orgánových soustavách pro pochopení vztahů mezi procesy probíhajícími v lidském těle) **Základy společenských věd** **TO:** Člověk jako jedinec (proč a jak se lidé odlišují ve svých projevech) **TO:** Člověk ve společnosti (společensky vhodné způsoby

		- ovládá pravopis přídavných jmen přivlastňovacích, tvarů zájmena *já* a morfologický pravopis vybraných slovních druhů - v pravopisném projevu zvládá shodu podmětu s přísudkem a psaní interpunkčního znaménka čárka ve větě jednoduché - ovládá psaní velkých písmen u jmen vlastních v jednoslovných názvech a v názvech víceslovných - ve svém písemném projevu zvládá psaní velkých písmen u jednoslovných a víceslovných názvů	**C. Pravopis** **I. Psaní pravopisných koncovek u vybraných slovních druhů** - psaní *i – y* v koncovkách u přídavných jmen přivlastňovacích - psaní spojovací čárky u složených přídavných jmen - psaní tvaru zájmena *já* - psaní *i – y* v koncovkách u sloves v příčestí minulém - psaní příslovečných spřežek a předložkových výrazů **II. Interpunkční znaménko čárka ve větě jednoduché** - několikanásobné větné členy - zvláštnosti větného členění (oslovení, citoslovce, samostatný větný člen, vsuvka) - věty s polovětnými konstrukcemi (volný přívlastek adjektivní, přístavek, přechodníková konstrukce) **III. Psaní velkých písmen u jmen vlastních** (jednoslovné a víceslovné názvy)	komunikace ve formálních i neformálních vztazích) **TO:** Občan ve státě (komunikace ve styku s úřady) **TO:** Občan a právo (slovní zásoba a syntax právních předpisů) **TO:** Tržní ekonomika (inzerce a reklama: analýza skrytého obsahu reklamy) **TO:** Národní hospodářství a úloha státu v ekonomice (podání daňového přiznání k dani z příjmu; podání žádosti o sociální dávku) **Zeměpis** **TO:** Sociální prostředí, Regiony (jazyková specifika s ohledem na způsob života a životní úroveň v kulturních regionech světa i ČR) **Informatika** **TO:** Zdroje a vyhledávání informací, komunikace **TO:** Zpracování a prezentace informací
		- na konkrétních příkladech dovede rozpoznat některé z méně etických postupů a prostředků žurnalistiky - dokáže volit adekvátní kompozici a vhodné jazykové prostředky pro vybrané útvary stylu publicistického	**D. Stylistika (publicistický styl)** - funkce publicistického stylu - žánry publicistického stylu - útvary publicistického styl - kompozice a jazykové prostředky publicistického stylu, automatizace a aktualizace výrazu - syntaktické prostředky publicistického stylu	

Literární komunikace	- rozliší umělecký text od neuměleckého, nalezne jevy, které činí text uměleckým - objasní rozdíly mezi fikčním a reálným světem a vysvětlí, jakým způsobem se reálný svět promítá do literárního textu, jaký vliv může mít svět fikce na myšlení a jednání reálných lidí - na konkrétních příkladech popíše specifické prostředky básnického jazyka a objasní jejich funkci v textu - rozliší a specifikuje jednotky vyprávění (časoprostor, vypravěč, postavy) a zhodnotí jejich funkci a účinek na čtenáře - rozezná typy promluv a vyprávěcí způsoby a posoudí jejich funkci v konkrétním textu - při interpretaci literárního textu ve všech jeho kontextech uplatňuje prohloubené znalosti o struktuře literárního textu, literárních žánrech a literárněvědných termínech - identifikuje využití jednoho textu v textu jiném (intertextovost) a objasní jeho funkci a účinek na čtenáře - postihne smysl textu, vysvětlí důvody a důsledky různých interpretací téhož textu, porovná je a zhodnotí, odhalí eventuální dezinterpretace textu - rozliší texty spadající do oblasti tzv. literatury vážné, středního proudu a literárního	- podá charakteristiku vývoje české literatury v 19. století v kontextu s vývojem literatury světové - na konkrétních dílech české a světové literatury dokáže objasnit typické rysy jednotlivých uměleckých období - dokáže rozlišit dva různé pohledy na svět – osvícenský a romantický - dokáže charakterizovat výjimečnost romantického hrdiny a jeho citový náhled na složitost světa a je schopen tuto charakteristiku doložit v textu - dokáže postihnout nový pohled na člověka jako svobodného jedince - je chopen doložit v textu až dokumentární charakter literatury období realismu, její snahu o objektivitu a nezaujatý pohled autora a jeho hrdiny - na příkladech je prokáže schopnost odlišit vlastnosti hrdiny období realismu od jeho romantického předchůdce - umí vysvětlit podstatu a příčiny experimentálního přístupu k literatuře - dokáže na konkrétních textech porovnat realistické a experimentální přístupy v literatuře - na základě poznatků z literární historie získává ucelenou představu o vývoji národní literatury a literatury světové, o jejich základních myšlenkových proudech i o jednotlivých literárních směrech a hnutích	**České a světové literatura 19. století** **1. Romantismus v české literatuře** - Máchův subjektivní romantismus - Národopisná a básnická činnost K.J. Erbena - J.K. Tyl a jeho úsilí o výchovu národní společnosti - napětí biedermeieru a romantismu - sbližování literatury s životní realitou ve 40. a 50. letech 19. století, rozvoj publicistiky **2. Realismus ve světové literatuře, naturalismus** - filozofické předpoklady realismu - podstata realismu a jeho umělecké zásady - naturalismus - hlavní představitelé realismu jednotlivých národních literatur a jejich dílo **3. Počátky realismu v české literatuře** - situace české společnosti v polovině 19. století (rozvoj publicistiky, zakládání spolků, úkol postavit první české stálé divadlo) - 40. a 50. léta, sbližování literatury s životní realitou - první průkopníci kritického realismu u nás (literární kritika, obrazy z cest, obrazy ze života)	**PT:** Osobnostní a sociální výchova **TO:** Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti (můj vztah k lidem; co a jak mohu trénovat, aby se kvalita mého učení zlepšila) **TO:** Sociální komunikace **TO:** Morálka všedního dne (jaké jsou mé hodnotové žebříčky; jakou morálku vyznávám ve vztahu k sobě, ve vztahu k ostatním lidem, ve vztahu k přírodě a životnímu prostředí vůbec; jak mohu rozvíjet dobré vztahy k lidem) **TO:** Spolupráce a soutěž **PT:** Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech **TO:** Globalizační a rozvojové procesy (kulturní okruhy ve světě a v Evropě: etnická, jazyková a náboženská rozmanitost) **TO:** Žijeme v Evropě (evropské kulturní kořeny a hodnoty; význační Evropané a jejich vliv na českou politiku, vědu a kulturu; významní Evropané z českého prostředí; historický vývoj českého národa v evropském kontextu; politické aspekty postavení českých zemí v Evropě a ve světě)

	braku a svůj názor argumentačně zdůvodní - samostatně interpretuje dramatické, filmové a televizní zpracování literárních děl - vystihne podstatné rysy základních period vývoje české i světové literatury, významných uměleckých směrů, uvede jejich představitele a charakterizuje a interpretuje jejich přínos pro vývoj literatury a literárního myšlení - vysvětlí specifičnost vývoje české literatury a vyloží její postavení v kontextu literatury světové (vzájemná inspirace, příbuznost, odlišnosti a jejich příčiny) - tvořivě využívá informací z odborné literatury, internetu, tisku a z dalších zdrojů, kriticky je třídí a vyhodnocuje - získané schopnosti a dovednosti tvořivě využívá v produktivních činnostech rozvíjejících jeho individuální styl	- při sledování základních tendencí české a světové literatury je schopen zaznamenat kontakty literární tvorby s jinými druhy umění - při studiu literární historie a zejména pak při interpretaci konkrétních literárních děl dokáže spojit literárněvědné poznatky s poznatky z jiných vyučovacích předmětů - osvojené literárněteoretické a literárněkritické poznatky uplatní při analýze literárního textu a při jeho hodnocení, svá stanoviska dokáže opírat o objektivně platná fakta a poznatky - aktivně chápe přínos velkých autorských osobností a jejich myšlenkové poselství - dokáže interpretovat různé literární texty minulosti a chápe jejich obecně kulturní a literárněhistorický kontext - na základě vlastní četby dokumentuje charakteristické rysy probíraných uměleckých směrů, a to jak po stránce formální, tak obsahové - vyhledává informace v různých typech katalogů knihoven, ve slovnících a na internetu - porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém či filmovém zpracování	**4. Básnická škola májovců, lumírovců a ruchovců** - česká poezie druhé pol. 19. st. - vývoj literatury od zájmů národních k zájmům všelidským - boj o národní a kosmopolitní zaměření české literatury - představitelé jednotlivých uměleckých směrů a jejich dílo **5. Rozvoj české prózy v druhé polovině 19. století** - tematické okruhy české realistické prózy 2. Poloviny 19. století (venkov, město, historie) - nejvýznamnější představitelé jednotlivých tematických okruhů a jejich dílo **6. Realistické drama** - předchůdci a tvůrci realistického dramatu **7. Literární moderna konce století** - Moderní básnické směry (symbolismus, impresionismus, dekadence) - nejvýznamnější představitelé nových básnických směrů ve francouzské literatuře - literatura anglická a americká **8. Česká literatura na přelomu století** - boje mladé generace - Manifest České moderny - umělecké směry v české literatuře 90. let 19. století a jejich představitelé - anarchističtí buřiči	**PT:** Mediální výchova **TO:** Mediální produkty a jejich význam (hodnoty a životní styly nabízené/nenabízené mediálními produkty a jejich konkrétní předvedení) **TO:** Role médií v moderních dějinách (jak společnost komunikovala _____ **Italský jazyk a literatura** Romantismus Realismus Literární moderna **Zeměpis** **TO:** Sociální prostředí (kulturní specifika regionů světa) **Základy společenských věd** **TO:** Člověk jako jedinec (proč a jak se lidé odlišují ve svých projevech) **TO:** Člověk a společnost (kulturní odlišnosti a rozdíly v projevu příslušníků různých sociálních skupin) **TO:** Občan ve státě (historické a současné typy států; politický extremismus, nebezpečí ideologií; ovlivňování společenského dění občanem) **TO:** Mezinárodní vztahy a globální svět (dějiny evropské integrace) **TO:** Úvod do filozofie a religionistiky (hlavní filozofické směry, jejich klíčoví

				představitelé, řešení základních filozofických otázek v jednotlivých etapách vývoje filozofického myšlení; významné náboženské systémy; posouzení lidského jednání z hlediska etických norem a svědomí jednotlivce, dějinná proměnlivost základních etických pojmů a norem) **Dějepis** **TO:** Osvícenství, revoluce a idea svobody, modernizace společnosti (emancipační hnutí národů, utváření českého novodobého národa; proměny životního stylu přelomu 19. a 20. století) **Hudební výchova** **TO:** Recepce a reflexe (nezaměnitelný přínos skladatele, možná poselství sdělovaná prostřednictvím hudby; rozdílnost hudebního myšlení v jednotlivých etapách vývoje, rozlišnost hudebních slohů; hudba jako způsob prezentace vlastních idejí) **Výtvarná výchova** **TO:** Obrazové znakové systémy (porovnání různých znakových systémů, např. mluveného i psaného jazyka, hudby, dramatického umění;

				charakteristické prostředky konkrétních vizuálně obrazných vyjádření; osobní a společenské zdroje tvorby; vliv společenských kontextů a jejich proměn na interpretaci obsahu vizuálně obrazného vyjádření a jeho účinku v procesu komunikace; vliv uměleckých vizuálně obrazných vyjádření na utváření postojů a hodnot; rozlišení uměleckých slohů a směrů; příčiny vzniku a proměn uměleckých směrů, okolnost vzniku uměleckých děl) **Informatika** **TO:** Zdroje a vyhledávání informací, komunikace **TO:** Zpracování a prezentace informací

Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura Ročník: pátý				
Vzdělávací obsah předmětu	Výstupy RVP DG	Očekávané ročníkové výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
Jazyk a jazyková komunikace	**Žák:** - odlišuje různé variety národního jazyka a vhodně jich využívá ve svém jazykovém projevu v souladu s komunikační situací - při analýze vybraných textů popíše základní rysy češtiny a vysvětlí zákonitosti jejího vývoje i současné vývojové tendence - ovládá zásady spisovné výslovnosti a pro účinné dorozumívání vhodně užívá zvukové prostředky řeči (modulace síly, výšky hlasu a tempa řeči; umístění přízvuků a pauz, správné frázování) - v mluveném projevu vhodně užívá nonverbálních prostředků řeči a interpretuje je v řeči - v písemném i mluveném projevu volí vhodné výrazové prostředky podle jejich funkce a ve vztahu k dané situaci, kontextu a k adresátovi; vysvětlí a odůvodní význam slov v daném kontextu - ve svém projevu uplatňuje znalosti zásad českého pravopisu, tvarosloví a slovotvorných a syntaktických principů českého jazyka - využívá znalostí o větných členech a jejich vztazích, o	**Žák:** - ovládá základní terminologii oboru a dovede ji vhodně použít - dovede využívat jazykové příručky pro skladbu - je schopen pronikat do logiky skladby českého jazyka - dovede vyložit a na konkrétních příkladech rozpoznat druhy vět podle členitosti a podle postojové modality - dokáže vysvětlit význam centrálního větného členu slovesa ve tvaru určitém pro stavbu věty - dokáže charakterizovat větný ekvivalent a jeho postavení ve větě - na konkrétních příkladech vysvětlí zvláštnosti větného členění a rozpozná polovětné konstrukce ——————————— - dokáže určit významové skladební vztahy mezi všemi skladebními	**A. Skladba (syntax)** **I. Úvod do skladby, základní terminologie** - místo skladby v systému jazyka a její místo v jazykovědě - přímá vazba precizní syntaktické formulace na komunikační praxi - význam skladby pro rozvoj abstraktního myšlení a pro vnímání hierarchie jevů - základní pojmy oboru – promluva a výpověď, věta jednoduchá a souvětí - druhy vět podle členitosti (podle složení) - větný ekvivalent - zvláštnosti větného členění (oslovení, citoslovce, samostatný větný člen, vsuvka, osamostatnělý větný člen) - věty s polovětnými konstrukcemi - druhy vět podle postoje mluvčího ke skutečnosti (postojová modalita) - základní a základové větné členy - složené větné členy (složený přísudek) - syntaktické vztahy mezi větnými členy, mezi větami v souvětí i v souvislém textu - jazykové příručky pro skladbu ——————————— **II. Syntaktické vztahy významové** - syntaktické vztahy ve větných dvojicích (predikace a	**Průřezová témata (PT)** **Tematické okruhy (TO)** **Mezipředmětové vztahy** ——————————— **PT:** Osobnostní a sociální výchova **TO:** Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti (můj vztah k lidem; co a jak mohu trénovat, aby se kvalita mého učení zlepšila) **TO:** Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů (jak ovládám myšlenkové postupy řešení problémů) **TO:** Sociální komunikace **TO:** Sociální komunikace **PT:** Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech **TO:** Žijeme v Evropě (evropské jazykové a kulturní okruhy, evropské kulturní kořeny a hodnoty; význační Evropané a jejich vliv na českou politiku, vědu a kulturu; významní Evropané z českého prostředí) **PT:** Multikulturní výchova **TO:** Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi

	aktuálním členění výpovědí a o druzích vět podle záměru mluvčího k účinnému dorozumívání, logickému strukturování výpovědí a k odlišení záměru mluvčího - v mluveném i psaném projevu vhodně využívá slohotvorné rozvrstvení výrazových prostředků češtiny - vhodně užívá a kombinuje jednotlivé funkční styly, slohové postupy a útvary - používá různé prostředky textového navazování vedoucí ke zvýšení srozumitelnosti, přehlednosti a logické souvislosti; uplatní textové členění v souladu s obsahovou výstavbou textu a rozvíjením tématu - v mluveném projevu využívá základní principy rétoriky - volí adekvátní komunikační strategie, respektuje partnera a přizpůsobuje se mu nebo s ním polemizuje; rozeznává manipulativní komunikaci a dovede se jí bránit - posoudí a interpretuje komunikační účinky textu, svá tvrzení argumentačně podpoří všestrannou analýzou textu - pořizuje z textu výpisky, zpracovává výtahy, konspekty - efektivně a samostatně využívá různých informačních zdrojů (slovníky, encyklopedie, internet)	dvojicemi i mezi větami v souvětí - dokáže určit významové skladební vztahy v syntaktické skupině několikanásobných členů téže větněčlenské platnosti - na konkrétních příkladech posoudí formální vyjadřování syntaktických vztahů ve větné dvojici i v syntaktických skupinách - dokáže vysvětlit rozdíl mezi klasickou a valenční skladbou a určit pozice větných členů kolem slovesa - je schopen prostředky valenční skladby popsat proces utváření věty - na konkrétních příkladech dokáže vymezit rozdíl mezi gramatickým větným vzorcem slovnědruhovým a větněčlenským - grafickým zobrazováním stavby vět a souvětí posiluje prostorovou orientaci a vnímání hierarchie jevů - dokáže ve svém písemném a mluveném projevu uplatnit znalosti a dovednosti potřebné pro vytváření syntakticky přesných a vytříbených projevů - posoudí vhodnost syntaktické výstavby textu a jeho částí - ve svém samostatném ústním a písemném projevu dbá na základní pravidla českého pořádku slov - při svém studiu cizích jazyků reflektuje rozdíly mezi relativní volností českého slovosledu a zásadami slovosledu a větosledu příslušného jazyka	determinace) a v syntaktické skupině (koordinace, apozice - formální vyjadřování syntaktických vztahů ve větné dvojici (shoda, řízenost, přimykání) a v syntaktických skupinách (parataxe, hypotaxe) - závislost rozvíjejících větných členů a jejich skladební vztahy ve větě - valenční syntax (základová větná struktura, fakultativní větné členy; pozice potenciální a obligatorní) - skladební rozbory v klasické stavbě - grafický rozbor vět jednoduchých i složitějších souvětí - komplexní jazykové rozbory **III. Skladební jevy v textové výstavbě** - chyba a nedostatky u podřadného spojování vět a větných členů - základní pravidla českého pořádku slov – významová stavba věty (východisko – jádro), mluvnická stavba věty (postavení přívlastku, falešné skladební dvojice), přízvukový rytmus (příklonky a předklonky) - problematika větosledu v českém jazyce, slovosled a větosled v některých cizích jazycích - odchylky od pravidelné větné stavby, které nepovažujeme za	z různého kulturního prostředí (jak se mohu naučit využívat jazykovou a kulturní pluralitu pro potřebnou diskusi jazykové a kulturní rozrůzněnosti – v ČR, v Evropě; jakými prostředky mohu rozvíjet své jazykové kompetence pro kontakt a spolupráci a příslušníky jiných etnik – v ČR, v Evropě; jak používat jazyk, aby byl zbaven rasistických a diskriminujících výrazů; jak mluvit o jiných lidech jako o bytostech, které se odlišují rasovou či etnickou příslušností, náboženstvím, odlišnou sexuální orientací apod., aniž by se znevažovala jejich rovnoprávnost; jak se naučit respektovat, že každý jazyk má své specifické rysy a není nadřazen jiným jazykům) **PT:** Mediální výchova **TO:** Účinky mediální produkce a vliv médií (vliv na jazykovou kulturu) **Italský jazyk a literatura** **TO:**Syntax v italštině Slovosled a větosled Pravopisná pravidla v italštině **Základy společenských věd** **TO:** Člověk ve společnosti (společensky vhodné způsoby komunikace ve formálních i neformálních vztazích)

		- pravopisně zvládá formální vyjadřování syntaktických vztahů ve větných dvojicích v mluvnické shodě mezi podmětem a přísudkem, resp. doplňkem - ve svém písemném projevu zvládá psaní čárky v podřadných i souřadných souvětích, ve větách s polovětnými konstrukcemi a při některých zvláštnostech větného členění (oslovení, citoslovce, samostatný větný člen, vsuvka) - ve svém písemném projevu dovede s přihlédnutím na uplatňovaný funkční styl účelně využívat vhodná interpunkční znaménka - dokáže volit adekvátní kompozici a vhodné jazykové prostředky pro vybrané útvary odborného stylu - ve své práci s odborným textem je schopen reflektovat míšení a prolínání prvků různých funkčních stylů a slohových postupů a v praktických situacích ho využít - ve svých odborných referátech pečlivě rozlišuje, kdy jde o jeho vlastní zjištění a kdy uvádí názory cizí	chyby (výpustka, nedokončená výpověď, atrakce), odchylky, které jsou syntaktickými chybami (anakolut, zeugma, kontaminace) **B. Pravopis** - psaní *–i* a *–y* v příčestích jako prostředek mluvnické shody přísudku, resp. doplňku s podmětem - interpunkční znaménko čárka v souvětí - pravopis interpunkčních znamének středník, dvojtečka, uvozovky, pomlčka, tři tečky a závorky, lomítko jako prostředek interpunkce **C. Stylistika (odborný styl)** - funkce a základní charakteristika odborného stylu - slohové postupy v odborném textu (popisný, výkladový, úvahový) - metody zkoumání v odborném textu - kompozice a jazykové prostředky útvarů odborného stylu - analýza textů odborného stylu - vybrané útvary odborného stylu (odborný popis, výklad, odborná úvaha, jejich charakteristika), jejich kompozice a jazykové prostředky	**TO:** Občan a právo (slovní zásoba a syntax právních předpisů) **TO:** Trh práce a profesní volba (vhodná prezence vlastní osoby) **TO:** Tržní ekonomika (inzerce a reklama: analýza skrytého obsahu reklamy) **TO:** Národní hospodářství a úloha státu v ekonomice (podání daňového přiznání k dani z příjmu; podání žádosti o sociální dávku) **Zeměpis** **TO:** Sociální prostředí, Regiony (jazyková specifika s ohledem na způsob života a životní úroveň v kulturních regionech světa i ČR) **Informatika** **TO:** Zdroje a vyhledávání informací, komunikace **TO:** Zpracování a prezentace informací **Cizí jazyk (**syntax – slovosled a větosled v cizích jazycích)

Literární komunikace	- rozliší umělecký text od neuměleckého, nalezne jevy, které činí text uměleckým - objasní rozdíly mezi fikčním a reálným světem a vysvětlí, jakým způsobem se reálný svět promítá do literárního textu, jaký vliv může mít svět fikce na myšlení a jednání reálných lidí - na konkrétních příkladech popíše specifické prostředky básnického jazyka a objasní jejich funkci v textu - rozliší a specifikuje jednotky vyprávění (časoprostor, vypravěč, postavy) a zhodnotí jejich funkci a účinek na čtenáře - rozezná typy promluv a vyprávěcí způsoby a posoudí jejich funkci v konkrétním textu - při interpretaci literárního textu ve všech jeho kontextech uplatňuje prohloubené znalosti o struktuře literárního textu, literárních žánrech a literárněvědných termínech - identifikuje využití jednoho textu v textu jiném (intertextovost) a objasní jeho funkci a účinek na čtenáře - postihne smysl textu, vysvětlí důvody a důsledky různých interpretací téhož textu, porovná je a zhodnotí, odhalí eventuální dezinterpretace textu - rozliší texty spadající do oblasti tzv. literatury vážné, středního proudu a literárního	- na základě vlastní četby dokumentuje charakteristické rysy probíraných uměleckých směrů, a to jak po stránce formální, tak obsahové - na konkrétních případech doloží tematické a výrazové přínosy velkých autorských osobností počátku 20. století a jejich myšlenkové poselství - na příkladech vybraných děl autorů experimentálního románu prokáže znalost postupů moderní prózy 1. poloviny 20. století - dokáže postihnout, jak se autoři různých uměleckých směrů vyrovnávali se složitou společenskou situací konce 30. let 20. století - na základě poznatků z literární historie získává ucelenou představu o vývoji národní literatury a literatury světové, o jejich základních myšlenkových proudech i o jednotlivých literárních směrech a hnutích - při sledování základních tendencí české a světové literatury je schopen zaznamenat kontakty literární tvorby s jinými druhy umění - při studiu literární historie a zejména pak při interpretaci konkrétních literárních děl dokáže spojit literárněvědné poznatky s poznatky z jiných vyučovacích	**Česká a světová literatura první poloviny 20. století** **1. Moderní umělecké směry v literatuře první poloviny 20. století** - Apollinairova metoda pásma obrazů - moderní umělecké směry a jejich hlavní přestavitelé (kubismus, futurismus, expresionismus, dadaismus, surrealismus) - počátky moderní prózy 20. století, experimentální román **2. Tradiční proudy ve světové próze** - realismus přizpůsobující se obsahem i formou podmínkám nové doby - tematický a výrazový přínos velkých autorských osobností jednotlivých národních literatur **3. Vývoj české poezie ve dvacátých a třicátých letech** - úsilí o proletářskou poezii; poetismus; surrealismus; reflexivní a meditativní literatura; moderní katoličtí básníci - tematický a výrazový přínos nejvýznamnějších představitelů české meziválečné poezie **4. Česká próza ve dvacátých a třicátých letech** - téma války, legionářská literatura; katolicky orientovaná próza; ruralismus; hradní, demokratický proud, realisté a	**PT:** Osobnostní a sociální výchova **TO:** Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti (můj vztah k lidem; co a jak mohu trénovat, aby se kvalita mého učení zlepšila) **TO:** Sociální komunikace **TO:** Morálka všedního dne (jaké jsou mé hodnotové žebříčky; jakou morálku vyznávám ve vztahu k sobě, ve vztahu k ostatním lidem, ve vztahu k přírodě a životnímu prostředí vůbec; jak mohu rozvíjet dobré vztahy k lidem) **TO:** Spolupráce a soutěž **PT:** Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech **TO:** Globalizační a rozvojové procesy (kulturní okruhy ve světě a v Evropě: etnická, jazyková a náboženská rozmanitost **TO:** Žijeme v Evropě (evropské jazykové a kulturní okruhy; evropské kulturní kořeny a hodnoty; význační Evropané a jejich vliv na českou politiku, vědu a kulturu; významní Evropané z českého prostředí; historický vývoj českého národa v evropském kontextu; politické aspekty postavení českých zemí v Evropě a ve světě)

	braku a svůj názor argumentačně zdůvodní - samostatně interpretuje dramatické, filmové a televizní zpracování literárních děl - vystihne podstatné rysy základních period vývoje české i světové literatury, významných uměleckých směrů, uvede jejich představitele a charakterizuje a interpretuje jejich přínos pro vývoj literatury a literárního myšlení - vysvětlí specifičnost vývoje české literatury a vyloží její postavení v kontextu literatury světové (vzájemná inspirace, příbuznost, odlišnosti a jejich příčiny) - tvořivě využívá informací z odborné literatury, internetu, tisku a z dalších zdrojů, kriticky je třídí a vyhodnocuje - získané schopnosti a dovednosti tvořivě využívá v produktivních činnostech rozvíjejících jeho individuální styl	předmětů - osvojené literárněteoretické a literárněkritické poznatky uplatní při analýze literárního textu a při jeho hodnocení, svá stanoviska dokáže opírat o objektivně platná fakta a poznatky - dokáže interpretovat různé literární texty minulosti a chápe jejich obecně kulturní a literárněhistorický kontext - na základě vlastní četby dokumentuje charakteristické rysy probíraných uměleckých směrů, a to jak po stránce formální, tak obsahové - vyhledává informace v různých typech katalogů knihoven, ve slovnících a na internetu - porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém či filmovém zpracování	naturalisté; společenskokritická próza, psychologický román; nonkonformisté, předchůdci nových směrů - významní představitelé české meziválečné prózy, jejich přínos do vývoje literatury a literárního myšlení **5. České meziválečné drama** - vliv nových proudů světového dramatu na české divadlo - režisérské a autorský základ dramatiků Národního divadla, Městského divadla na Vinohradech a brněnského divadla - divadelní avantgarda (Osvobozené divadlo a D“ E.F. Buriana) **6. Spisovatelé proti fašismu, literatura v letech nacistické okupace** - nebezpečí nastupujícího fašismu v 2. polovině 30. let, protifašistický manifest - český veřejný a kulturní život v době okupace (obrat k národní minulosti, zaměření na nitro člověka, literatura „psaná do zásuvky“, díla vzniklá v emigraci)	**PT:** Mediální výchova **TO:** Mediální produkty a jejich význam (hodnoty a životní styly nabízené/nenabízené mediálními produkty a jejich konkrétní předvedení) **Italský jazyk a literatura** **TO:**Moderní umělecké směry v italské literatuře 1. poloviny 20. století – kubismus, futurismus, expresionismus, surrealismus, experimentální román **Zeměpis** **TO:** Sociální prostředí (kulturní specifika regionů světa) **Základy společenských věd** **TO:** Člověk jako jedinec (proč a jak se lidé odlišují ve svých projevech) **TO:** Člověk a společnost (kulturní odlišnosti a rozdíly v projevu příslušníků různých sociálních skupin) **TO:** Občan ve státě (historické a současné typy států) **TO:** Mezinárodní vztahy a globální svět (dějiny evropské integrace) **TO:** Úvod do filozofie a religionistiky (hlavní filozofické směry, jejich klíčoví

				představitelé, řešení základních filozofických otázek v jednotlivých etapách vývoje filozofického myšlení; významné náboženské systémy; posouzení lidského jednání z hlediska etických norem a svědomí jednotlivce, dějinná proměnlivost základních etických pojmů a norem) **Dějepis** **TO:** Moderní doba, situace v letech 1914 – 1945 **Hudební výchova** **TO:** Recepce a reflexe (nezaměnitelný přínos skladatele, možná poselství sdělovaná prostřednictvím hudby; rozdílnost hudebního myšlení v jednotlivých etapách vývoje, rozlišnost hudebních slohů; hudba jako způsob prezentace vlastních idejí) **Výtvarná výchova** **TO:** Obrazové znakové systémy (porovnání různých znakových systémů, např. mluveného i psaného jazyka, hudby, dramatického umění; charakteristické prostředky konkrétních vizuálně obrazných vyjádření; osobní a společenské zdroje tvorby; vliv společenských kontextů a jejich

				proměn na interpretaci obsahu vizuálně obrazného vyjádření a jeho účinku v procesu komunikace; vliv uměleckých vizuálně obrazných vyjádření na utváření postojů a hodnot; rozlišení uměleckých slohů a směrů; příčiny vzniku a proměn uměleckých směrů, okolnost vzniku uměleckých děl) **Informatika** **TO:** Zdroje a vyhledávání informací, komunikace **TO:** Zpracování a prezentace informací

Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura Ročník: šestý				
Vzdělávací obsah předmětu	Výstupy RVP DG	Očekávané ročníkové výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
Jazyk a jazyková komunikace	**Žák:** - odlišuje různé variety národního jazyka a vhodně jich využívá ve svém jazykovém projevu v souladu s komunikační situací - při analýze vybraných textů popíše základní rysy češtiny a vysvětlí zákonitosti jejího vývoje i současné vývojové tendence - ovládá zásady spisovné výslovnosti a pro účinné dorozumívání vhodně užívá zvukové prostředky řeči (modulace síly, výšky hlasu a tempa řeči; umístění přízvuků a pauz, správné frázování) - v mluveném projevu vhodně užívá nonverbálních prostředků řeči a interpretuje je v řeči - v písemném i mluveném projevu volí vhodné výrazové prostředky podle jejich funkce a ve vztahu k dané situaci, kontextu a k adresátovi; vysvětlí a odůvodní význam slov v daném kontextu - ve svém projevu uplatňuje znalosti zásad českého pravopisu, tvarosloví a slovotvorných a syntaktických principů českého jazyka - využívá znalostí o větných členech a jejich vztazích, o	**Žák:** - studiem obecné jazykovědy se připravuje na své setkání s pomezními lingvistickými disciplínami v budoucím studiu na vysoké škole sociolingvistika, matematická lingvistika, strojový překlad, psycholingvistika, bilingvismus) - orientuje se v lingvistické a literárněvědní terminologii a dovede je používat - ve své práci s uměleckým i neuměleckým textem dovede využít poznatků z pomezních jazykovědných disciplín ——— - na základě rozboru starších i současných textů si uvědomuje, že starší stádia vývoje českého jazyka se velmi často nějakým způsobem odrážejí i v současné češtině, že stará čeština není cizí nebo mrtvý jazyk - na vybraných textech dokáže vysvětlit vývojové tendence českého jazyka v souvislosti se společenským vývojem a pochopit jeho současný stav	**A. Obecné poučení o jazyce** **I. Jazyk** - jazyk jako společenský jev - individuální a společenská stránka jazyka - jazyk a myšlení - základ de Saussurovy dichotomie langue – parole - znaková povaha jazyka - systém v jazyce **II. Jazykověda** - předmět jazykovědy - části jazykovědy - jazykovědné disciplíny - vztah jazykovědy k jiným vědám - jazyk a myšlení ——— **B. Historický vývoj češtiny** **I. Kořeny historického vývoje češtiny** - místo slovanských jazyků mezi indoevropskými jazyky - pravlast Slovanů - praslovanština a její nářeční rozrůznění - jazyk staroslověnský, staroslověnské památky českého původu	**Průřezová témata (PT)** **Tematické okruhy (TO)** **Mezipředmětové vztahy** ——— **PT:** Osobnostní a sociální výchova **TO:** Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti (můj vztah k lidem; co a jak mohu trénovat, aby se kvalita mého učení zlepšila) **TO:** Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů (jak ovládám myšlenkové postupy řešení problémů) **TO:** Sociální komunikace **TO:** Sociální komunikace **PT:** Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech **TO:** Žijeme v Evropě (evropské jazykové a kulturní okruhy, evropské kulturní kořeny a hodnoty; význační Evropané a jejich vliv na českou politiku, vědu a kulturu; významní Evropané z českého prostředí) **PT:** Multikulturní výchova **TO:** Vztah k multilingvní situaci

	aktuálním členění výpovědí a o druzích vět podle záměru mluvčího k účinnému dorozumívání, logickému strukturování výpovědí a k odlišení záměru mluvčího - v mluveném i psaném projevu vhodně využívá slohotvorné rozvrstvení výrazových prostředků češtiny - vhodně užívá a kombinuje jednotlivé funkční styly, slohové postupy a útvary - používá různé prostředky textového navazování vedoucí ke zvýšení srozumitelnosti, přehlednosti a logické souvislosti; uplatní textové členění v souladu s obsahovou výstavbou textu a rozvíjením tématu - v mluveném projevu využívá základní principy rétoriky - volí adekvátní komunikační strategie, respektuje partnera a přizpůsobuje se mu nebo s ním polemizuje; rozeznává manipulativní komunikaci a dovede se jí bránit - posoudí a interpretuje komunikační účinky textu, svá tvrzení argumentačně podpoří všestrannou analýzou textu - pořizuje z textu výpisky, zpracovává výtahy, konspekty - efektivně a samostatně využívá různých informačních zdrojů (slovníky, encyklopedie, internet)	- studiem vývojových tendencí jazyka a dialektologie se lépe orientuje v současných jazykových a ve využívání všech forem spisovného jazyka - na základě rozborů ukázek staršího jazyka je veden k pochopení toho, že jazyk se vyvíjí i v současnosti a získává tak schopnost chápat diferenciaci některých jazykových prostředků a také změny, k nimž v hodnocení některých jazykových jevů dochází - přistupuje bez předsudků k jazykové a kulturní pluralitě ve styku s příslušníky jiných etnik - v písemném administrativním stylu i v profesní konverzaci volí vhodné jazykové prostředky v souladu s komunikační situací - vyhledáváním jazykových a stylistických nedostatků v textu a jejich odstraňováním prokazuje, že dovede nejen jazykové poučky aplikovat při jazykovém rozboru, nýbrž také s jazykem operativně pracovat - je schopen posoudit význam verbálních i nonverbálních prostředků mezilidské komunikace - odhalí chyby či nedůslednosti v argumentaci autora projevu nebo	**II. Historický vývoj českého jazyka** - doba předhistorická (do konce 10. století) - vývoj českého hláskoví, tvarosloví a skladby od 11. do 17. století - vývoj českého pravopisu a jeho dnešní rysy - přehled vývoje spisovné češtiny ve vztahu k vývoji společnosti **III. Nářečí českého jazyka** - nářečí a národní jazyk - vznik a vývoj nářečí českého jazyka - přehled nářečí českého jazyka **C. Stylistika** **IV. Administrativní styl** **1. Písemný administrativní styk** - funkce a základní charakteristika slohových útvarů označovaných jako prakticky odborné nebo jednací - kompozice, jazykové prostředky a úprava jednotlivých útvarů písemného administrativního styku (žádost, stížnost, reklamace, životopis, posudek, elektronická pošta, SMS, úřední korespondence) **2. Profesní konverzace** - ritualizovaný jazyk profesní ústní komunikace - jazykové a mimojazykové zásady vybraných útvarů mluvené konverzace (vstupní	a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí (jak se mohu naučit využívat jazykovou a kulturní pluralitu pro potřebnou diskusi jazykové a kulturní rozrůzněnosti – v ČR, v Evropě; jakými prostředky mohu rozvíjet své jazykové kompetence pro kontakt a spolupráci a příslušníky jiných etnik – v ČR, v Evropě; jak používat jazyk, aby byl zbaven rasistických a diskriminujících výrazů; jak mluvit o jiných lidech jako o bytostech, které se odlišují rasovou či etnickou příslušností, náboženstvím, odlišnou sexuální orientací apod., aniž by se znevažovala jejich rovnoprávnost; jak se naučit respektovat, že každý jazyk má své specifické rysy a není nadřazen jiným jazykům) **PT:** Mediální výchova **TO:** Účinky mediální produkce a vliv médií (vliv na jazykovou kulturu) **Italský jazyk a literatura** **TO:** Historický vývoj italského jazyka **TO:** Styl – umělecký, esejistický, řečnický **Základy společenských věd** **TO:** Člověk ve společnosti (společensky vhodné způsoby

		účastníků komunikace - odhalí neetické postupy v písemném administrativním stylu či profesní konverzaci - sebevědomě, avšak slušně a věcně prosazuje své vlastní názory, kritiku přijímá věcně a zajímá se i o názory komunikačního partnera - rozpozná funkční styly, jež se v textu prolínají - správně posoudí autorský postoj a záměr - správně posoudí funkčnost eventuálních hovorových nebo nespisovných prvků v projevu s ohledem na cíl uměleckého sdělení - posoudí celkovou slohovou vytříbenost textu - prokáže orientaci v tematických složkách textu - při vyhledávání rysů příznačných pro umělecký text spojuje znalosti ze stylistiky se znalostmi z literární teorie - prokáže schopnost volné, odlehčené úvahy se spekulativními pohledy na zajímavé téma - je schopen odhalit chyby a nedůslednosti v argumentaci autora - dovede rozpoznat snahu docílit komunikačního záměru nekalými	pohovor s uchazečem o zaměstnání, ústní maturitní zkouška, přijímací pohovor na vysoké škole, diskuse – zejména pracovní) - asertivní komunikace **V. Umělecký styl** - funkce uměleckého stylu a jeho interpretace - rozmanitost slohových postupů uměleckého stylu - próza a verš, dvě základní výrazové formy umělecké literatury - struktura literárního díla – plán jazykový, tematický a kompoziční - literární druhy a literární žánry uměleckého stylu - specifické rysy kompoziční výstavby a jazykových prostředků vybraných útvarů uměleckých textů (umělecký popis – líčení a umělecká charakteristika, umělecké vyprávění) **VI. Esejistický styl** - vymezení esejistického stylu, kompozice a jazykové prostředky eseje **VII. Veřejné mluvené projevy (řečnický styl)** - funkce řečnických projevů a jejich podstata - kompozice a verbální a nonverbální prostředky vybraných útvarů řečnických	komunikace ve formálních i neformálních vztazích) **TO:** Občan a právo (slovní zásoba a syntax právních předpisů) **TO:** Trh práce a profesní volba (vhodná prezence vlastní osoby) **TO:** Tržní ekonomika (inzerce a reklama: analýza skrytého obsahu reklamy) **TO:** Národní hospodářství a úloha státu v ekonomice (podání daňového přiznání k dani z příjmu; podání žádosti o sociální dávku) **TO:** Pracovně právní vztahy (pracovní právo) **TO:** Úvod do filozofie a religionistiky (klasické období řecké filozofie – sofisté) **Zeměpis** **TO:** Sociální prostředí, Regiony (jazyková specifika s ohledem na způsob života a životní úroveň v kulturních regionech světa i ČR) **Informatika** **TO:** Zdroje a vyhledávání informací, komunikace **TO:** Zpracování a prezentace informací **Cizí jazyk** (obecné učivo o jazyce a jazykovědě, základní lingvistická terminologie)

		verbálními manipulativními postupy (sofisma)	projevů (projev a proslov, referát, přednáška, diskuse, polemika)	
Literární komunikace	- rozliší umělecký text od neuměleckého, nalezne jevy, které činí text uměleckým - objasní rozdíly mezi fikčním a reálným světem a vysvětlí, jakým způsobem se reálný svět promítá do literárního textu, jaký vliv může mít svět fikce na myšlení a jednání reálných lidí - na konkrétních příkladech popíše specifické prostředky básnického jazyka a objasní jejich funkci v textu - rozliší a specifikuje jednotky vyprávění (časoprostor, vypravěč, postavy) a zhodnotí jejich funkci a účinek na čtenáře - rozezná typy promluv a vypravěcí způsoby a posoudí jejich funkci v konkrétním textu - při interpretaci literárního textu ve všech jeho kontextech uplatňuje prohloubené znalosti o struktuře literárního textu, literárních žánrech a literárněvědných termínech - identifikuje využití jednoho textu v textu jiném (intertextovost) a objasní jeho funkci a účinek na čtenáře - postihne smysl textu, vysvětlí důvody a důsledky různých interpretací téhož textu, porovná je a zhodnotí, odhalí eventuální dezinterpretace textu - rozliší texty spadající do	- podá charakteristiku vývoje české literatury od druhé poloviny 20. století v kontextu s vývojem literatury světové - dokáže se orientovat v nejednoznačnosti a mnohotvárnosti literatury druhé poloviny 20. století, a to po stránce tematické tak formální - umí vysvětlit, jaké důsledky má odlišný historický a politický vývoj na literaturu v jednotlivých částech světa - dokáže na základě historického vývoje po druhé světové válce vnímat, jak touha po svobodě je silou pozitivního vývoje jak lidské osobnosti, tak i dějin - dokáže posoudit, jak autoři literárních děl druhé poloviny 20. století, přistupují k otázce svobody, mravního jednání, ke vztahu mezi odpovědností a svobodou a k otázce kam až sahá nárok mé svobody ve vztahu k druhým - dokáže posoudit nejednoznačnost literární interpretace a připustit různá interpretační pojetí, která předložený text nabízí - dovede posoudit, etické hodnoty, které nabízejí současní autoři,	**Česká a světová literatura od druhé poloviny 20. století do současnosti** **1. Světová literatura od druhé poloviny 20. století do současnosti (poezie a próza)** - válka jako hlavní motiv tvorby mnoha autorů - proudy světové literatury v druhé polovině 20. století, její nové experimentální postupy i návrat k starým legendám a mýtům (existencialismus, neorealismus, beatníci, rozhněvaní mladí muži, absurdní drama, magický realismus, nový román, postmodernismus, literatura s prvky sci-fi) - zpívaná poezie - tematický a výrazový přínos velkých osobností jednotlivých národních literatur **2. Světové drama od druhé poloviny 20. století do současnosti** - autoři vycházející z osvědčených tradic a dramatických postupů - psychologické drama - existencialismus - absurdní drama - „angažované“ drama - potlačení stěžejní úlohy výchozího textu, hledání nových forem a nových technických prostředků **3. Česká literatura od druhé poloviny 20. století do**	**PT:** Osobnostní a sociální výchova **TO:** Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti (můj vztah k lidem; co a jak mohu trénovat, aby se kvalita mého učení zlepšila) **TO:** Sociální komunikace **TO:** Morálka všedního dne (jaké jsou mé hodnotové žebříčky; jakou morálku vyznávám ve vztahu k sobě, ve vztahu k ostatním lidem, ve vztahu k přírodě a životnímu prostředí vůbec; jak mohu rozvíjet dobré vztahy k lidem) **TO:** Spolupráce a soutěž **PT:** Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech **TO:** Globalizační a rozvojové procesy (kulturní okruhy ve světě a v Evropě: etnická, jazyková a náboženská rozmanitost **TO:** Žijeme v Evropě (evropské jazykové a kulturní okruhy; evropské kulturní kořeny a hodnoty; význační Evropané a jejich vliv na českou politiku, vědu a kulturu; významní Evropané z českého prostředí; historický vývoj českého národa v evropském kontextu; politické aspekty postavení

	oblasti tzv. literatury vážné, středního proudu a literárního braku a svůj názor argumentačně zdůvodní - samostatně interpretuje dramatické, filmové a televizní zpracování literárních děl - vystihne podstatné rysy základních period vývoje české i světové literatury, významných uměleckých směrů, uvede jejich představitele a charakterizuje a interpretuje jejich přínos pro vývoj literatury a literárního myšlení - vysvětlí specifičnost vývoje české literatury a vyloží její postavení v kontextu literatury světové (vzájemná inspirace, příbuznost, odlišnosti a jejich příčiny) - tvořivě využívá informací z odborné literatury, internetu, tisku a z dalších zdrojů, kriticky je třídí a vyhodnocuje - získané schopnosti a dovednosti tvořivě využívá v produktivních činnostech rozvíjejících jeho individuální styl	interpreti uměleckých děl a různá nová zpracování klasických témat - na základě poznatků z literární historie prokáže ucelenou představu o vývoji národní literatury a literatury světové, o jejich základních myšlenkových proudech i o jednotlivých literárních směrech a hnutích - dokáže zobecnit literární vývoj jako celek, jako logické střídání náhledů na člověka a svět a zároveň je schopen postihnout kontinuitu a diskontinuitu vývoje literatury - při sledování základních tendencí české a světové literatury je schopen zaznamenat kontakty literární tvorby s jinými druhy umění - při studiu literární historie a zejména pak při interpretaci konkrétních literárních děl dokáže spojit literárněvědné poznatky s poznatky z jiných vyučovacích předmětů - osvojené literárněteoretické a literárněkritické poznatky uplatní při analýze literárního textu a při jeho hodnocení, svá stanoviska dokáže opírat o objektivně platná fakta a poznatky - na základě vlastní četby a návštěvy divadelních představení dokumentuje charakteristické rysy probíraných uměleckých směrů, a to jak po stránce formální, tak obsahové - vyhledává informace v různých typech katalogů knihoven, ve slovnících a na internetu - porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém	**současnosti** - situace poválečné literatury - léta padesátá (literatura oficiální, umlčovaná literatura, literatura exilová) - literatura po roce 1956 do konce šedesátých let („poezie všedního dne“, obrat ve způsobu zpracování okupační tematiky, postupy moderní světové literatury v tématech ze současnosti), nové umělecké osobnosti tohoto období - česká literatura sedmdesátých a osmdesátých let (literatura oficiálně povolená, samizdatová, exilová nakladatelství), vybraní představitelé jednotlivých směrů a jejich díla - spojení literárních proudů po roce 1989 (významní představitelé jednotlivých generací a jejich dílo) - postmoderní pojetí literárního textu **4. České divadlo od druhé poloviny 20. století do současnosti** - poválečné drama - úpadek dramatu v padesátých letech - zvrat ve vývoji divadla v šedesátých letech (divadla experimentující, divadla malých forem, absurdní drama) - úder oficiálních míst proti českému divadlu v období normalizace, autorská divadla - česká dramatická tvorba po roce 1989, významné autorské, režisérské a dramaturgické osobnosti současného českého	českých zemí v Evropě a ve světě) **PT:** Mediální výchova **TO:** Mediální produkty a jejich význam (hodnoty a životní styly nabízené/nenabízené mediálními produkty a jejich konkrétní předvedení) **Italský jazyk a literatura** **TO:** Italská literatura 2. poloviny 20. století – existencialismus, neorealismus, postmodernismus **Zeměpis** **TO:** Sociální prostředí (kulturní specifika regionů světa) **Základy společenských věd** **TO:** Člověk jako jedinec (proč a jak se lidé odlišují ve svých projevech) **TO:** Člověk a společnost (kulturní odlišnosti a rozdíly v projevu příslušníků různých sociálních skupin) **TO:** Občan ve státě(podstata demokracie, nedemokratické formy řízení sociálních skupin státu, postavení občana v demokratickém a totalitním státě; podstata a význam politického pluralismu pro život ve státě, politický extremismu, a objasní, nebezpečí ideologií; každodenního života občanů;

		či filmovém zpracování	divadla, významné divadelní soubory a jejich dramaturgie **5. Opakování a systematizace učiva**	jak může občan ovlivňovat společenské dění; lidská práva a vystupování proti jejich porušování respektuje lidská práva druhých a uvážlivě vystupuje proti jejich porušování **TO:** Mezinárodní vztahy a globální svět (dějiny evropské integrace) **TO:** Úvod do filozofie a religionistiky (hlavní filozofické směry, jejich klíčoví představitelé, řešení základních filozofických otázek v jednotlivých etapách vývoje filozofického myšlení; významné náboženské systémy; posouzení lidského jednání z hlediska etických norem a svědomí jednotlivce, dějinná proměnlivost základních etických pojmů a norem) **Dějepis** **TO:** Moderní doba, soudobé dějiny **Hudební výchova** **TO:** Recepce a reflexe (nezaměnitelný přínos skladatele, možná poselství sdělovaná prostřednictvím hudby; rozdílnost hudebního myšlení v jednotlivých etapách vývoje, rozlišnost hudebních slohů; hudba jako způsob

				prezentace vlastních idejí) **Výtvarná výchova** **TO:** Obrazové znakové systémy (porovnání různých znakových systémů, např. mluveného i psaného jazyka, hudby, dramatického umění; osobní a společenské zdroje tvorby; vliv společenských kontextů a jejich proměn na interpretaci obsahu vizuálně obrazného vyjádření a jeho účinku v procesu komunikace; vliv uměleckých vizuálně obrazných vyjádření na utváření postojů a hodnot; rozlišení uměleckých slohů a směrů; příčiny vzniku a proměn uměleckých směrů, okolnost vzniku uměleckých děl) **Informatika** **TO:** Zdroje a vyhledávání informací, komunikace **TO:** Zpracování a prezentace informací

Vyučovací předmět: Jazyková příprava

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení předmětu:

Vyučovací předmět Jazyková příprava vychází ze vzdělávacího oboru Jazyková příprava a vznikl rozpracováním obsahu vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace v RVP DG. Cílem výuky předmětu je rozvoj komunikačních schopností žáků, čemuž je na nižším stupni gymnázia podřízena i výuka gramatiky. Žáci jsou vedeni k tomu, aby se v běžných situacích byli schopni domluvit s cizincem, poskytnout informaci o sobě a o místě, konverzovat o běžných tématech. Pozornost je věnována poslechu s porozuměním a popisování jednoduchých dějů. Součástí výuky jsou základní reálie Itálie a pochopení její kultury.

Při naplňování vyučovacího obsahu jsou realizována následující průřezová témata:

- osobnostní a sociální výchova (Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti, Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů, Sociální komunikace, Morálka všedního dne, Spolupráce a soutěž)
- výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (Žijeme v Evropě, Vzdělávání v Evropě a ve světě)
- multikulturní výchova (Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí)
- mediální výchova (Média a mediální produkce)

Časové vymezení předmětu:

Týdenní časová dotace:

První ročník: 9 hodin

Druhý ročník: 10 hodiny

Organizační vymezení předmětu:

Jazyková příprava se vyučuje ve skupinách průměrně s 10 žáky.

Výuka probíhá ve specializované jazykové multimediální pracovně nebo v kmenové třídě, přičemž je nutné zdůraznit, že je vedena týmem 3 vyučujících, kteří úzce spolupracují navzájem.

Kromě učebnic pracují žáci (zejména ve druhém ročníku) s fotokopiemi cvičení, která jsou orientována na jejich gramatické a jazykové potřeby, s časopisy, webovými stránkami a Internetem obecně.

Koncem druhého ročníku se uskuteční již první fáze kulturně a jazykově zaměřené výměny s italskou školou. Během výměny a pobytu v italských rodinách, žáci mají možnost využít své znalosti v praxi a získat tak motivaci pro další studium.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Při výuce Jazykové přípravy rozvíjí žáci následující klíčové kompetence:

- kompetence k učení: žáci získávají důvěru ve vlastní jazykové schopnosti, vytvářejí si návyky nutné k samostatné práci s cizojazyčným textem

- kompetence komunikativní: žáci využívají získané dovednosti ke kvalitní a účinné komunikaci, naslouchají, vhodně reagují a komentují

- kompetence sociální a personální: žáci spolupracují ve skupinách a týmech, ovlivňují kvalitu společné práce, chápou potřebu efektivní spolupráce

Vyučovací předmět: Jazyková příprava Ročník: první				
Vzdělávací obsah předmětu	Výstupy z RVP DG	Ročníkové výstupy ŠVP	Učivo	Přesahy a vazby
RECEPTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI	žák: ➢ 1. rozumí hlavním bodům či myšlenkám autentického ústního projevu i psaného textu na běžné a známé téma ➢ ➢ 2. identifikuje strukturu jednoduchého textu a rozliší hlavní informace ➢	žák: 0. Seznámí se díky rodilým mluvčím se správnou výslovností hlásek a hláskových skupin ➢ 1. rozumí hlavním bodům či myšlenkám autentického ústního projevu i středně krátkého psaného textu na běžné a známé téma ➢ ➢ 2. identifikuje strukturu jednoduchého textu a rozliší hlavní informace	***JAZYKOVÉ PROSTŘEDKY A FUNKCE*** **Fonetika, Pravopis:** přízvuk ve slově (slova s přízvukem na předposlední slabice a slova s přízvukem na poslední slabice), rytmus a intonace (věty oznamovací, tázací, rozkazovací) výslovnost dvojhlásek, výslovnost *c*, *g*, *z*, *gn*, *s*, *h*, *qu*, *ch*, *gli*, zdvojené souhlásky, délka samohlásek, dvojhlásky a hiáty, značený přízvuk v písmě (viz produktivní řečové dovednosti 0) ***TEMATICKÉ OKRUHY A KOMUNIKAČNÍ SITUACE*** **Oblast školy a školství:** běžné instrukce a pokyny ve škole my a škola (viz interaktivní řečové dovednosti 1) ***JAZYKOVÉ PROSTŘEDKY A FUNKCE*** *c'è / ci sono* ***SLOVNÍ ZÁSOBA*** předměty školní potřeby, místa ve škole a prostředí s ní související, učební předměty ***KOMUNIKATIVNÍ FUNKCE JAZYKA A TYPY TEXTŮ*** **postoj, názor, stanovisko:** souhlas, nesouhlas, svolení, prosba, odmítnutí, zákaz, příkaz **čtený či slyšený text:** jazykově nekomplikované a logicky strukturované texty (viz interaktivní řečové dovednosti 1-2 – druhý tematický okruh) ***TEMATICKÉ OKRUHY A KOMUNIKAČNÍ SITUACE*** **oblast společenská** (příroda, životní prostředí)**:** • geografické zařazení a stručný popis Itálie ***(REÁLIE ZEMÍ STUDOVANÉHO JAZYKA)*** ***TEMATICKÉ OKRUHY A KOMUNIKAČNÍ SITUACE*** **oblast osobní:**	**Čj, Aj** (v návaznosti na fonetiku a ortografii) **Osobnostní a sociální výchova:** Sociální komunikace; Morálka všedního dne; Spolupráce a soutěž **Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech:** Žijeme v Evropě **Výchova k myšlení v evropských**

			Porozumět a pochopit texty o italských zvycích a tradicích (Vánoce), o rodině, stravování, jídle a zvycích ***KOMUNIKATIVNÍ FUNKCE JAZYKA A TYPY TEXTŮ*** **čtený či slyšený text:** jazykově nekomplikované a logicky strukturované texty (viz produktivní řečové dovednosti 3-4 – druhý tematický okruh) ***TEMATICKÉ OKRUHY A KOMUNIKAČNÍ SITUACE*** **oblast veřejná**: Nejvýznamější města v Itálii (Řím, Milán, atd.) ***JAZYKOVÉ PROSTŘEDKY A FUNKCE*** rod podstatných jmen, zakončení (*mano, caffè, film, età*); tvoření množného čísla a podstatná jména neměnná (*mani*, *foto, caffè, computer, possibilità*) *c'è / ci sono* ***KOMUNIKATIVNÍ FUNKCE JAZYKA A TYPY TEXTŮ*** **čtený či slyšený text** – jazykově nekomplikované a logicky strukturované texty, texty informační, popisné (viz produktivní řečové dovednosti 3-4– první tematický okruh, 6 a interaktivní řečové dovednosti 1– čtvrtý tematický okruh) ***TEMATICKÉ OKRUHY A KOMUNIKAČNÍ SITUACE*** **oblast osobní, oblast společenská:** Vzpomínky, dětství a mládí, zvyky z dřívějška Popis osoby a vlastností v přítomnosti i minulosti ***JAZYKOVÉ PROSTŘEDKY A FUNKCE*** neosobní zájmeno *si* Oznamovací způsob: Imperfektum sloves *essere* a *avere* a všech tří tříd. ***KOMUNIKATIVNÍ FUNKCE JAZYKA A TYPY TEXTŮ*** **čtený či slyšený text:** texty popisné i umělecké (píseň od G. Paoli „La gatta") ***SLOVNÍ ZÁSOBA*** Lidské tělo (viz produktivní řečové dovednosti 2– druhý tematický okruh, 5– druhý tematický okruh) ***TEMATICKÉ OKRUHY A KOMUNIKAČNÍ SITUACE*** **oblast společenská** (kultura)**:** Made in Italy ***REÁLIE ZEMÍ STUDOVANÉHO JAZYKA*** • životní styl v porovnání s Českou republikou	**a globálních souvislostech:** Žijeme v Evropě **Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech:** Žijeme v Evropě **Osobnostní a sociální výchova:** Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti
	➢ 3. rozliší v mluveném projevu jednotlivé mluvčí, identifikuje různé styly a citová	3. Rozpozná v mluveném projevu jednotlivé mluvčí (dva i více) v situacích, které zná z	***KOMUNIKATIVNÍ FUNKCE JAZYKA A TYPY TEXTŮ*** **čtený či slyšený text:** poslech jazykově nekomplikovaných a logicky strukturovaných textů,	

	zabarvení promluvy ➢ 4. odhadne význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby a kontextu ➢ 5. užívá různé techniky čtení dle typu textu a účelu čtení ➢ 6. využívá různé druhy slovníků při čtení nekomplikovaných faktografických textů	běžného života ➢ identifikuje citová zabarvení promluvy ➢ 4. Pochopí význam neznámých slov v textu na základě vlastní slovní zásobě již získané a na základě obsahu textu 5. Specifický cíl se probírá ve druhém ročníku ➢ 6. využívá dvojjazyčný slovník při čtení nekomplikovaných faktografických textů	pronesených více mluvčími v situacích, které žák zná z osobního života Celý výchovný proces je založen na aplikaci této dovednosti ***KOMUNIKATIVNÍ FUNKCE JAZYKA A TYPY TEXTŮ*** **čtený či slyšený text:** jazykově nekomplikované a logicky strukturované texty, popisné texty Procvičovaní používání dvojjazyčného slovníku ve třídě zadávání pravidelných domácích úkolů na samostatnou práci s dvojjazyčným slovníkem	
PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI	➢ 1. srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý, méně náročný autentický text se slovní zásobou na běžná témata ➢	0. Srozumitelně vyslovuje známá slova a používá je v ústním projevu, který se snaží sjednotit s italskou intonací a přízvukem ➢ 1. srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý, méně náročný autentický text se slovní zásobou na běžná témata	***JAZYKOVÉ PROSTŘEDKY A FUNKCE*** **Fonetika , Pravopis:** přízvuk ve slově (slova s přízvukem na předposlední slabice a slova s přízvukem na poslední slabice), rytmus a intonace (věty oznamovací, tázací, rozkazovací) výslovnost *c*, *g*, *z*, *gn*, *s*, *h*, *qu*, *ch*, *gli*, zdvojené souhlásky, délka samohlásek, dvojhlásky a hiáty, značený přízvuk v písmě ***TEMATICKÉ OKRUHY A KOMUNIKAČNÍ SITUACE*** **oblast společenská** (kultura, tradice)**:** Velikonoční tradice ***JAZYKOVÉ PROSTŘEDKY A FUNKCE*** Zájmena *ne* e *ci* *Stare* + gerundio Stupňování přídavných jmen a příslovcí ***SLOVNÍ ZÁSOBA*** *avere bisogno, essere necessario, servire, occorrere, volerci* *- Come si fa?* *- Cosa ci metti?* Kuchyň a vše co k ní patří včetně potravin ***KOMUNIKATIVNÍ FUNKCE JAZYKA A TYPY TEXTŮ*** **postoj, názor, stanovisko**: nutnost, potřeba **emoce:** libost/nelibost	**Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech:** Žijeme v Evropě **Mediální výchova:** Média a mediální produkce

			samostatný ústní projev: reprodukce kratšího textu **informace z médií:** internet ***REÁLIE ZEMÍ STUDOVANÉHO JAZYKA*** • životní styl a tradice v porovnání s Českou republikou ***TEMATICKÉ OKRUHY A KOMUNIKAČNÍ SITUACE*** **Oblast vzdělávací, oblast pracovní:** mluvit o škole, o oblíbené práci či zaměstnání, o práci rodičů, pracovní doba Srovnání italské a české školy ***JAZYKOVÉ PROSTŘEDKY A FUNKCE*** Vztažná zájmena. Budoucí čas jednoduchý a složený sloves *essere*, *avere* a třech slovesných tříd (pravidelná a nejpoužívanější nepravidelná slovesa) ***SLOVNÍ ZÁSOBA*** Slovní zásoba vázaná na školu obecně zaměstnání pracovní prostředí ***KOMUNIKATIVNÍ FUNKCE JAZYKA A TYPY TEXTŮ*** **emoce:** libost/nelibost **samostatný ústní projev:** reprodukce kratšího textu **kratší písemný projev:** osobní dopis, jednoduchý formální dopis **delší písemný projev:** stručný popis, stručný životopis **samostatný ústní projev:** popis, krátké oznámení ***REÁLIE ZEMÍ STUDOVANÉHO JAZYKA*** • životní styl a tradice v porovnání s Českou republikou ***TEMATICKÉ OKRUHY A KOMUNIKAČNÍ SITUACE*** **Oblast osobní:** Mluví o plánech do budoucna, na prázdniny Mluví o přáních, nadějích, a očekáváních ***JAZYKOVÉ PROSTŘEDKY A FUNKCE*** Vazby neosobního slovesného tvaru a výrazů s infinitivem. Předložky *a* a *di* + infinitiv Obecný přehled použití a funkcí jednoduchých předložek a předložek se členem ***KOMUNIKATIVNÍ FUNKCE JAZYKA A TYPY TEXTŮ*** **emoce:**	**Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech:** Vzdělávání v Evropě a ve světě; Žijeme v Evropě **Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech:** Žijeme v Evropě

			libost/nelibost, zájem/nezájem ***REÁLIE ZEMÍ STUDOVANÉHO JAZYKA*** Cestovní ruch v Itálii	
	➢ 2. formuluje svůj názor ústně i písemně na jednoduché, běžné téma srozumitelně, gramaticky správně a stručně ➢ ➢ 3. vysvětlí gramaticky správně své názory a stanoviska písemnou i ústní formou a v krátkém a jednoduchém projevu na téma osobních zájmů nebo každodenního života	➢ 2. formuluje svůj názor ústně i písemně na jednoduché, běžné téma srozumitelně, gramaticky správně a stručně ➢ 3. vysvětlí své názory a stanoviska písemnou i ústní formou a v krátkém a jednoduchém projevu na téma osobních zájmů nebo každodenního života	***TEMATICKÉ OKRUHY A KOMUNIKAČNÍ SITUACE*** **Oblast osobní, Oblast osobnostní:** Mluví o každodenních zvyklostech, aktivitách, zálibách, sportech a hrách ***JAZYKOVÉ PROSTŘEDKY A FUNKCE*** Přítomný čas 1ní a 2hé třídy slovesné (pravidelná a nejběžnější nepravidelná slovesa) (viz příloha 1) Předložky a předložky se členem číslovky (základní a řadové) od 21 do 1000 ***SLOVNÍ ZÁSOBA*** *(non) andare / essere d'accordo* *- (non) mi piace / pacciono* ***KOMUNIKATIVNÍ FUNKCE JAZYKA A TYPY TEXTŮ*** **Postoj, názor, stanovisko:** souhlas, nesouhlas, uznání **Emoce**: libost/nelibost, zájem/nezájem **Samostatný ústní projev:** popis	**Osobnostní a sociální výchova:** Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti
			TEMATICKÉ OKRUHY A KOMUNIKAČNÍ SITUACE Vzpomínky, mládí, zvyky z dřívějška Popis vzhledu a charakteru osoby v minulém čase ***JAZYKOVÉ PROSTŘEDKY A FUNKCE*** neosobní zájmeno *si* Oznamovací způsob: Imperfektum sloves *essere* a *avere* a všech tří tříd. ***KOMUNIKATIVNÍ FUNKCE JAZYKA A TYPY TEXTŮ*** **Kratší písemný projev:** osobní dopis	**Osobnostní a sociální výchova:** Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti
	➢ 4. logicky a jasně strukturuje středně dlouhý písemný projev, formální i neformální text na běžné či známé téma ➢ ➢ 5. sestaví ústně i písemně souvislý text na jednoduché téma jako lineární sled myšlenek ➢ ➢ 6. jednoduše a souvisle	➢ 4. logicky a jasně strukturuje krátký písemný projev, formální i neformální text na běžné či známé téma ➢ ➢ 5. sestaví ústně i písemně souvislý text na jednoduché téma jako lineární sled myšlenek ➢ ➢ 6. jednoduše a souvisle	***TEMATICKÉ OKRUHY A KOMUNIKAČNÍ SITUACE*** **oblast osobní, oblast veřejná**: Popisuje místa, kraje, města, cestování Popis: bydlení, bytu, obydlí, ubytování, zařízení, cesty, pobytu ***JAZYKOVÉ PROSTŘEDKY A FUNKCE*** rod podstatných jmen, zakončení (*mano, caffè, film, età*); tvoření množného čísla a podstatná jména neměnná (*mani*, *foto, caffè, computer, possibilità*) ***JAZYKOVÉ PROSTŘEDKY A FUNKCE*** *C'è / ci sono* ***KOMUNIKATIVNÍ FUNKCE JAZYKA A TYPY TEXTŮ***	

	popíše své okolí, své zájmy a činnosti s nimi související	popíše své okolí, své zájmy a činnosti s nimi související	**Delší písemný projev:** stručný popis **Samostatný ústní projev:** popis, krátké oznámení ***TEMATICKÉ OKRUHY A KOMUNIKAČNÍ SITUACE*** **oblast osobní:** Dokáže napsat srozumitelný text o italských tradicích (Vánoce), o rodině, jídlech a stravování, zvycích Dokáže ústně i písemně popsat a srovnat italské svátky, zvyky a jídlo s těmi českými ***JAZYKOVÉ PROSTŘEDKY A FUNKCE*** Minulý čas složený sloves essere a avere a třech slovesných tříd ***SLOVNÍ ZÁSOBA*** Přídavná jména(a zájmena) neurčitá: molto, poco, tanto, troppo, tutto ogni qualche Zájmena předmětová ***REÁLIE ZEMÍ STUDOVANÉHO JAZYKA*** • životní styl a tradice v porovnání s Českou republikou	**Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech:** Žijeme v Evropě
	➢ 7. shrne a ústně i písemně sdělí běžné, obsahově jednoduché informace	➢ 7. shrne a ústně i písemně sdělí běžné, obsahově jednoduché informace	***TEMATICKÉ OKRUHY A KOMUNIKAČNÍ SITUACE*** **oblast osobní, oblast veřejná**: popsat místa, cestování Popis: bydlení, bytu, obydlí, ubytování, zařízení, cesty, pobytu ***JAZYKOVÉ PROSTŘEDKY A FUNKCE*** rod podstatných jmen, zakončení (*mano, caffè, film, età*); tvoření množného čísla a podstatná jména neměnná (*mani*, *foto, caffè, computer, possibilità*) ***KOMUNIKATIVNÍ FUNKCE JAZYKA A TYPY TEXTŮ*** **Delší písemný projev:** stručný popis **Samostatný ústní projev:** popis, krátké oznámení, reprodukce kratšího textu	
	➢ 8. využívá překladové slovníky při zpracování písemného projevu na méně běžné téma	8. 3. viz Druhý ročník		
INTERAKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI	➢ 1. reaguje adekvátně a gramaticky správně v běžných, každodenních situacích užitím jednoduchých, vhodných výrazů a frazeologických obratů ➢	➢ 1. reaguje adekvátně a gramaticky správně v běžných, každodenních situacích užitím jednoduchých, vhodných výrazů a frazeologických obratů ➢	***TEMATICKÉ OKRUHY A KOMUNIKAČNÍ SITUACE*** Dokáže se představit, popsat a vysvětlit odkud je a kde bydlí, pozdravit, oslovit (formálně i neformálně), poděkovat, zeptat se a odpovědět na základní otázky ohledně času, místa, věku atd. ***JAZYKOVÉ PROSTŘEDKY A FUNKCE*** morfologie (a základní užití) členů určitých (*il, la, lo, l', i, gli, le*) i	**Osobnostní a sociální výchova:** Sociální komunikace

	➢ 2. s jistou mírou sebedůvěry komunikuje foneticky správně s použitím osvojené slovní zásoby a gramatických prostředků	➢ 2. s jistou mírou sebedůvěry komunikuje foneticky správně s použitím osvojené slovní zásoby a gramatických prostředk	neurčitých (*un, uno, una, un'*) rod podstatných jmen, zakončení (*fratello, sorella, ingegnere, nave*); tvoření množného čísla (*ragazzi, donne, studenti, navi*) rod přídavných jmen, zakončení *(caro/cara, grande/grande*); tvoření množného čísla (*rosso/rossi, chiara/chiare, gentile/gentili, blu/blu, rosa/rosa*) zájmena osobní podmětová (*io parlo, sei tu?*) zájmena tázací (*chi? che? che cosa?* číslovky (základní a řadové) od 0 do 20 přítomný čas sloves *essere*, *avere*, *chiamarsi* ***SLOVNÍ ZÁSOBA*** Dny v týdnu, měsíce, roční období, barvy *- Che? Chi? Quanti? Qual è?, Dove? Perché? Quando? Come?* Předložky v následujícím spojení: *abitare a; stare a / in; vivere a / in; venire da; andare a / in* ***KOMUNIKATIVNÍ FUNKCE JAZYKA A TYPY TEXTŮ*** • **interakce:** neformální rozhovor ***TEMATICKÉ OKRUHY A KOMUNIKAČNÍ SITUACE*** **vzdělávání:** Otázky a obvyklé příkazy ve škole My a škola ***JAZYKOVÉ PROSTŘEDKY A FUNKCE*** Přítomný čas 1ní a 2hé třídy slovesné (pravidelná a nejběžnější nepravidelná slovesa) (viz příloha 1) Předložky a předložky se členem číslovky (základní a řadové) od 21 do 1000 *c'è / ci sono* ***SLOVNÍ ZÁSOBA*** popis předmětů používaných ve škole, popis školního prostředí, popis školních předmětů ***KOMUNIKATIVNÍ FUNKCE JAZYKA A TYPY TEXTŮ*** **emoce**: libost/nelibost • **interakce:** • neformální rozhovor, strukturovaný pohovor ***TEMATICKÉ OKRUHY A KOMUNIKAČNÍ SITUACE*** **oblast veřejná:** nakupování objednat si v baru, kavárně, restauraci zeptat se a říci cenu objednat požádat a dát informaci	**Osobnostní a sociální výchova:** Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů, Sociální komunikace **Osobnostní a sociální výchova** Sociální komunikace

			JAZYKOVÉ PROSTŘEDKY A FUNKCE Přítomný čas oznamovací třetí třídy (pravidelné a nejvíc používané nepravidelné tvary) Zvratná podoba sloves přítomného času oznamovacího způsobu všech tří tříd. Předložky se členem Přivlastňovací zájmena zájmena osobní předmětová Pomocná slovesa (*potere, dovere, volere*) Příslovce způsobu a místa ***SLOVNÍ ZÁSOBA*** *Fa caldo / freddo* Nezbytná slovní zásoba ke žádosti o informaci o ceně a vyjádření množství ***KOMUNIKATIVNÍ FUNKCE JAZYKA A TYPY TEXTŮ*** **emoce**: libost/nelibost • **interakce:** formální rozhovor ***TEMATICKÉ OKRUHY A KOMUNIKAČNÍ SITUACE*** **Oblast veřejná:** poskytnout informace o cestování, požádat a dát informace o ceně jízdenek a vstupenek ***JAZYKOVÉ PROSTŘEDKY A FUNKCE*** Přítomný čas oznamovací třetí třídy (pravidelné a nejvíc používané nepravidelné tvary) Zvratná podoba sloves přítomného času oznamovacího způsobu všech tří tříd. Předložky se členem Přivlastňovací zájmena zájmena osobní předmětová Pomocná slovesa (*potere, dovere, volere*) Příslovce způsobu a místa ***SLOVNÍ ZÁSOBA*** Lístky, vstupenky, dopravní prostředky, zavazadla, hotely, ubytování, věci osobní potřeby, oblečení, obchody ***KOMUNIKATIVNÍ FUNKCE JAZYKA A TYPY TEXTŮ*** • **interakce:** formální rozhovor ***TEMATICKÉ OKRUHY A KOMUNIKAČNÍ SITUACE*** telefonovat ***SLOVNÍ ZÁSOBA*** *- Pronto, c'è?*	**Osobnostní a sociální výchova** Sociální komunikace **Osobnostní a sociální výchova** Sociální komunikace

			KOMUNIKATIVNÍ FUNKCE JAZYKA A TYPY TEXTŮ • **interakce:** formální i neformální rozhovor ***TEMATICKÉ OKRUHY A KOMUNIKAČNÍ SITUACE*** **Oblast veřejná:** poskytnout (ústně, písemně, telefonicky) informace o cestování, jeho způsobu a dopravních prostředcích žádat o pomoc posílat pozdravy ***KOMUNIKATIVNÍ FUNKCE JAZYKA A TYPY TEXTŮ*** • **interakce:** • formální i neformální rozhovor, korespondence, strukturovaný pohovor • **kratší písemný projev:** • pozdrav, vzkaz, pozvání, odpověď, osobní dopis, jednoduchý formální dopis, žádost ***TEMATICKÉ OKRUHY A KOMUNIKAČNÍ SITUACE*** Získat a poskytnout informace o zdravotním stavu ***SLOVNÍ ZÁSOBA*** Lidské tělo ***KOMUNIKATIVNÍ FUNKCE JAZYKA A TYPY TEXTŮ*** • **interakce:** formální i neformální rozhovor	**Osobnostní a sociální výchova** Sociální komunikace **Mediální výchova:** Média a mediální produkce
	3. zapojí se, případně s menšími obtížemi, do rozhovoru s rodilými mluvčími na běžné a známé téma v předvídatelných každodenních situacích	3. viz Druhý ročník		

Příloha 1

nejběžnější nepravidelná slovesa:
1ní třída slovesná:
andare, dare, fare, stare
2há třída slovesná:
bere, cadere, chiedere, chiudere, conoscere, dovere, leggere, mettere, piacere, potere, prendere, rimanere, rispondere, sapere, scegliere, scrivere, spegnere, tenere, vedere, vivere, volere
3tí třída slovesná:
aprire, capire, dire, finire, uscire, venire

Předložky:
di
A1:
specificazione (soggettiva) 1: *La sorella di Gina*; (oggettiva) *La paura del test*
materia: *un anello d'oro*
origine / provenienza: *Sono di Praga*; *I ragazzi di qui*
A2:
specificazione (soggettiva) 2: (autore o inventore di qualcosa:) "*La Divina Commedia" di Dante*; (colpa / pena:) *È accusato di omicidio / di aver rovinato il banco*
argomento: *Gianni parla spesso di cinema;*
abbondanza / privazione: *Una borsa piena di patate*; *Un uomo privo di esperienza*
determinazione di tempo: *Di notte*; *D'inverno*
partitivo indefinito: *Ci sono dei quaderni*; *Comprare del pane*; *Mi ha detto delle cose importanti*

a
A1:
destinatario dell'azione del verbo: *Scrivo a Luigi*
moto a luogo: *Vado a casa*
stato in luogo: *Vivo a Torino*
tempo determinato (ore del giorno): *Alle tre*; *A mezzogiorno*
predicativo-finale: *Ad esempio*
A2:
distanza (spesso in correlazione con "da"): *Il prossimo benzinaio è a 3 km*; *Brno è a 300 km da Praga*
svantaggio: *L'alcool fa male al fegato*
età determinata: *A 12 anni ho visitato Bologna*
misura: *Costa 2 euro al chilo*

da
A1:
moto da luogo: *Viene da Roma*; *Torna dal negozio*;
temporale: *Da lunedì a giovedì*
moto a luogo (con nomi riferentisi a persone): *Vado da Paolo*; *Vado dal dentista*
stato in luogo (con nomi riferentisi a persone): *Resto da mio zio*; *Ceno dagli Hoffmann*
A2:
moto da luogo: *Si alza dal letto*
temporale: *Nessuno l'ha visto da ieri*
finale: *Camera da letto*; *Pantaloni da sci*; C*ucchiaino da tè*

in
A1:
stato in luogo: *Vivo in periferia*; *Lavora in centro*; (con stati:) *In Francia*; (con regioni:) *In Lombardia*; *In Baviera*; *Nel Lazio*
moto a luogo: *Vado in campagna*; *Entrano in un bar*; (con stati:) *In Francia*; (con regioni:) *In Lombardia*; *In Baviera*; *Nel Lazio*
"strumentale" in costruzioni del tipo: *In ceco si dice "potom"*; *Parla in dialetto*
A2:
mezzo: *Ci vado in treno*
tempo determinato: *Sono nato nel 1989*
limitazione: *È bravo in fisica*

con
A1:
compagnia: *Parlo con Jana*; *Vado al centro con Petr*
A2:
mezzo / strumento: *Lo scrive con la matita*; *Ci vado con il treno*
qualità: *Una ragazza con le trecce*
compagnia / relazione: *Ho un incontro con il professore*; *Maria si sposerà con Gino*
modo: *Faccio le cose con calma*; *Lavora con coscienza*

su
A1:
stato in luogo: *Sta sul tavolo*
moto a luogo: *Sale sulla scala*
A2:
argomento: *Un film sulla Prima guerra mondiale*

per
A1:
tempo determinato (termine futuro): *Il compito è per domani*
tempo continuato: *La scuola resta chiusa per 2 giorni*
predicativo con i numerali ordinali: *Risponde per primo Jan*
A2:
moto per luogo: *Passare per la porta / per Roma*
moto a luogo: *Parto per Milano*

tra/fra
A1:
stato in luogo: *Il quaderno è tra la penna e il libro*
termine di tempo: *Facciamo il test fra una settimana*
A2:
moto per luogo: *La via passa fra alti palazzi*
distanza: *Il semaforo è fra 200 metri*

Vyučovací předmět: Jazyková příprava Ročník: druhý				
Vzdělávací obsah předmětu	Výstupy z RVP DG	Ročníkové výstupy ŠVP	Učivo	Přesahy a vazby
RECEPTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI	žák: *rozumí hlavním bodům či myšlenkám autentického ústního projevu i psaného textu na běžné a známé téma* *identifikuje strukturu jednoduchého textu a rozliší hlavní informace*	žák: *1. rozumí hlavním bodům či myšlenkám autentického ústního projevu i středně krátkého psaného textu na běžné a známé téma* *2. identifikuje strukturu jednoduchého textu a rozliší hlavní informace*	***TEMATICKÉ OKRUHY A KOMUNIKAČNÍ SITUACE*** Seznámit se s rozmanitostí Itálie oblast společenská (příroda, životní prostředí): Itálie – zeměpisný popis; Národní parky Itálie – územně správní rozdělení (regiony a města) ***KOMUNIKATIVNÍ FUNKCE JAZYKA A TYPY TEXTŮ*** **čtený či slyšený text:** texty informační, popisné **informace z médií:** internet, videonahrávky ***REÁLIE ZEMÍ STUDOVANÉHO JAZYKA*** geografické zařazení a stručný popis (viz produktivní řečové dovednosti 1 – první tematický okruh) ***TEMATICKÉ OKRUHY A KOMUNIKAČNÍ SITUACE*** **oblast osobní:** Popis vzhledu a charakteru osoby v přítomném a v minulém čase (revize a prohloubení) **oblast osobní** (jednoduché vybavení pro sport a zábavu), oblast společenská (sport): Sporty, výhody sportu ***JAZYKOVÉ PROSTŘEDKY A FUNKCE*** Konjunktiv přítomní, minulý, imperfekta, trapassata Věty přípustkové Použití čárky a tečky (prohloubení) ***KOMUNIKATIVNÍ FUNKCE JAZYKA A TYPY TEXTŮ*** **čtený či slyšený text**: texty popisné i umělecké (viz receptivní řečové dovednosti 1-2 – třetí tematický okruh, 5 – první tematický okruh, produktivní řečové dovednosti 1 – druhý tematický okruh, 2 – první tematický okruh, 3-4 – první tematický okruh a interaktivní řečové dovednosti 1-2 – druhý tematický okruh) ***TEMATICKÉ OKRUHY A KOMUNIKAČNÍ SITUACE*** **oblast veřejná (zdravotní služby):** medicina klasická a alternativní **zdraví**: životní styl, italové a sport, agroturistika atd ***JAZYKOVÉ PROSTŘEDKY A FUNKCE*** Rozkazovací způsob kladný a záporný, neformální a formalní (vyjádřený konjuktivem) (se zájmeny) ***KOMUNIKATIVNÍ FUNKCE JAZYKA A TYPY TEXTŮ*** **čtený či slyšený text:**	**Mediální výchova:** Média a mediální produkce **Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech:** Žijeme v Evropě

			jazykově nekomplikované a logicky strukturované texty, texty informační ***REÁLIE ZEMÍ STUDOVANÉHO JAZYKA*** životní styl a tradice v porovnání s Českou republikou (viz receptivní řečové dovednosti 1-2 – druhý tematický okruh, 5 – první tematický okruh, produktivní řečové dovednosti 1 – druhý tematický okruh, 2 – první tematický okruh, 3-4 – první tematický okruh a interaktivní řečové dovednosti 1-2 – druhý tematický okruh) ***TEMATICKÉ OKRUHY A KOMUNIKAČNÍ SITUACE*** **oblast společenská (kultura, tradice):** Svět pohádek Historická událost ***JAZYKOVÉ PROSTŘEDKY A FUNKCE*** Passato remoto ***KOMUNIKATIVNÍ FUNKCE JAZYKA A TYPY TEXTŮ*** **čtený či slyšený text:** jazykově nekomplikované a logicky strukturované texty, texty umělecké (viz receptivní řečové dovednosti 1-2 – pátý tematický okruh, produktivní řečové dovednosti 1 – třetí a čtvrtý tematický okruh , 3-4 – druhý tematický okruh, 6 a 7) ***TEMATICKÉ OKRUHY A KOMUNIKAČNÍ SITUACE*** **oblast společenská (kultura, tradice):** Lidové zvyky a tradice, svátky patronů - regionální odlišnosti, legendy ***JAZYKOVÉ PROSTŘEDKY A FUNKCE*** Passato remoto ***KOMUNIKATIVNÍ FUNKCE JAZYKA A TYPY TEXTŮ*** **čtený či slyšený text:** jazykově nekomplikované a logicky strukturované texty, texty umělecké (viz receptivní řečové dovednosti 1-2 – čtvrtý tematický okruh, produktivní řečové dovednosti 1 – třetý a čtvrtý tematický okruh , 2 – první tematický okruh, 3-4 – druhý tematický okruh) ***TEMATICKÉ OKRUHY A KOMUNIKAČNÍ SITUACE*** **oblast pracovní** (zaměstnání, běžné profese, běžné podniky): Svět práce (primární, sekundární, terziální sféra) Hospodařství v Itálii žádost o zaměstnání: dopis formální ***JAZYKOVÉ PROSTŘEDKY A FUNKCE*** Zájmena vztažná ***KOMUNIKATIVNÍ FUNKCE JAZYKA A TYPY TEXTŮ*** **čtený či slyšený text:** texty informační (**kratší písemný projev:** jednoduchý formální dopis, žádost, jednoduchý inzerát **delší písemný projev:** stručný životopis) ***REÁLIE ZEMÍ STUDOVANÉHO JAZYKA*** Hospodařství v Itálii	**Osobnostní a sociální výchova:** Sociální komunikace

			(viz produktivní řečové dovednosti 3-4 – třetý tematický okruh) ***TEMATICKÉ OKRUHY A KOMUNIKAČNÍ SITUACE*** **oblast společenská** (média), **oblast veřejná** (běžné události): noviny a masmedia: italský tisk - úvod, novinářský jazyk, četba článků a různých forem používaných v tisku – reklama, tvorba reklamy **žák dokáže:** rozpoznat novinový článek Číst interwiew a rozhovory Pochopit hlavní cíle a body v rozhovoru na aktuální téma **Okruhy:** Internet, webové stránky film, televize, svět divadla Italská televize (RAI educational, programy se vztahem k aktuálnímu dění v Italii) radio: poslech rozhovorů a interwiew s osobnostmi věřejného života ***JAZYKOVÉ PROSTŘEDKY A FUNKCE*** souslednost časů v souvětí s vedlejší větou v oznamovacím nebo podmiňovacím způsobu (přímá a nepřímá řeč) ***SLOVNÍ ZÁSOBA*** Slovní zásoba a jazyk specifický pro noviny a televizi (rozdíly psaného a mluveného projevu) ***KOMUNIKATIVNÍ FUNKCE JAZYKA A TYPY TEXTŮ*** **čtený či slyšený text:** jazykově nekomplikované a logicky strukturované texty, texty informační **informace z médií:** tisk, rozhlas, televize, internet, film, audionahrávky, videonahrávky ***REÁLIE ZEMÍ STUDOVANÉHO JAZYKA*** významné osobnosti kultura, umění a sport, některé známé osobnosti a jejich úspěchy (viz receptivní řečové dovednosti 3, 5 – druhý tematický okruh) ***TEMATICKÉ OKRUHY A KOMUNIKAČNÍ SITUACE*** oblast veřejná Itálie - organizace státu (obecný úvod), Ústava ***KOMUNIKATIVNÍ FUNKCE JAZYKA A TYPY TEXTŮ*** **čtený či slyšený text:** jazykově nekomplikované a logicky strukturované texty, texty informační ***REÁLIE ZEMÍ STUDOVANÉHO JAZYKA*** ***TEMATICKÉ OKRUHY A KOMUNIKAČNÍ SITUACE*** **oblast osobnostní** (názory a postoje k blízkému okolí), **oblast společenská** (kultura): Poslech a rozbor děl italských písničkářů ***JAZYKOVÉ PROSTŘEDKY A FUNKCE*** gerundium jednoduché (funkce ve větě, opisné vazby) infinitiv (funkce ve větě, opisné vazby) (*prima di* + infinitiv jednoduché; *dopo* + infinitiv složité; *fare* + infinitiv) ***KOMUNIKATIVNÍ FUNKCE JAZYKA A TYPY TEXTŮ*** informace z médií – tisk, rozhlas, televize, internet, audionahrávky,	**Osobnostní a sociální výchova:** Sociální komunikace **Mediální výchova:** Média a mediální produkce

			videonahrávky ***REÁLIE ZEMÍ STUDOVANÉHO JAZYKA*** Kultura a umění, některé známé osobnosti a jejich úspěchy ***TEMATICKÉ OKRUHY A KOMUNIKAČNÍ SITUACE*** **oblast osobnostní** (názory a postoje k blízkému okolí), **oblast společenská** (kultura): italský film - úvod do italské kinematografie, herci, známí režiséři, rozhovory ***KOMUNIKATIVNÍ FUNKCE JAZYKA A TYPY TEXTŮ*** **čtený či slyšený text:** jazykově nekomplikované a logicky strukturované texty, texty informační informace z médií – tisk, rozhlas, televize, internet, film, videonahrávky ***REÁLIE ZEMÍ STUDOVANÉHO JAZYKA*** Kultura a umění, některé známé osobnosti a jejich úspěchy	
	rozliší v mluveném projevu jednotlivé mluvčí, identifikuje různé styly a citová zabarvení promluvy	*3. rozliší v mluveném projevu jednotlivé mluvčí, identifikuje různé styly a citová zabarvení promluvy*	*Obecně:* ***KOMUNIKATIVNÍ FUNKCE JAZYKA A TYPY TEXTŮ*** **čtený či slyšený text:** poslech jazykově nekomplikovaných a logicky strukturovaných textů, pronesených více mluvčími v situacích, které žák zná z osobního života ***TEMATICKÉ OKRUHY A KOMUNIKAČNÍ SITUACE*** **oblast společenská** (média), **oblast veřejná** (běžné události): Pochopit hlavní cíle a body v rozhovoru na aktuální téma (radio a TV: poslech rozhovorů a interwiew s osobnostmi věřejného života) života (viz receptivní řečové dovednosti 1-2 - sedmý, 5 – druhý tematický okruh)	
	odhadne význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby a kontextu	*4. Pochopí význam neznámých slov v textu na základě vlastní slovní zásobě již získané a na základě obsahu textu*	Celý výchovný proces je založen na aplikaci této dovednosti ***KOMUNIKATIVNÍ FUNKCE JAZYKA A TYPY TEXTŮ*** **(především) čtený či slyšený text:** jazykově nekomplikované a logicky strukturované texty, popisné texty	
	užívá různé techniky čtení dle typu textu a účelu čtení	*5. užívá různé techniky čtení dle typu textu a účelu čtení (najít hlavní informace, názor, identifikovat styl atd.)*	***TEMATICKÉ OKRUHY A KOMUNIKAČNÍ SITUACE*** **oblast veřejná** (zdravotní služby): medicina klasická a alternativní zdraví: životní styl, italové a sport, agroturistika atd ***JAZYKOVÉ PROSTŘEDKY A FUNKCE*** Rozkazovací způsob kladný a záporný, neformální a formalní (vyjádřený konjuktivem) (se zájmeny) ***KOMUNIKATIVNÍ FUNKCE JAZYKA A TYPY TEXTŮ*** **čtený či slyšený text:** jazykově nekomplikované a logicky strukturované texty, texty informační (viz receptivní řečové dovednosti 1-2 – druhý tematický okruh, produktivní řečové dovednosti 1-2 – první tematický okruh) ***TEMATICKÉ OKRUHY A KOMUNIKAČNÍ SITUACE*** **oblast společenská** (média), **oblast veřejná** (běžné události): noviny a masmedia: italský tisk - úvod, novinářský jazyk, četba článků a	**Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech:** Žijeme v Evropě **Osobnostní a sociální výchova:** Sociální komunikace

			různých forem používaných v tisku – reklama, tvorba reklamy **žák dokáže:** rozpoznat novinový článek číst interwiew a rozhovory pochopit hlavní cíle a body v rozhovoru na aktuální téma **Okruhy:** Internet, webové stránky ***KOMUNIKATIVNÍ FUNKCE JAZYKA A TYPY TEXTŮ*** **čtený či slyšený text:** jazykově nekomplikované a logicky strukturované texty, texty informační **informace z médií:** tisk, rozhlas, televize, internet (viz receptivní řečové dovednosti 1-2 – sedmý tematický okruh, 3)	**Mediální výchova:** Média a mediální produkce
	využívá různé druhy slovníků při čtení nekomplikovaných faktografických textů	*6. využívá dvojjazyčný slovník a internetové pomůcky při čtení textů*	Procvičovaní používání dvojjazyčného slovníku a internetové pomůcky ve třídě zadávání pravidelných domácích úkolů na samostatnou lexikální práci (s dvojjazyčným slovníkem).	
PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI	*srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý, méně náročný autentický text se slovní zásobou na běžná témata*	*1.a. srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý, méně náročný autentický text se slovní zásobou na běžná témata* 1.b. Výrazové čtení	***TEMATICKÉ OKRUHY A KOMUNIKAČNÍ SITUACE*** Seznámit se s rozmanitostí Itálie oblast společenská (příroda, životní prostředí): Itálie – zeměpisný popis; Národní parky Itálie – územně správní rozdělení (regiony a města) ***KOMUNIKATIVNÍ FUNKCE JAZYKA A TYPY TEXTŮ*** **samostatný ústní projev:** vyprávění, reprodukce kratšího textu ***REÁLIE ZEMÍ STUDOVANÉHO JAZYKA*** geografické zařazení a stručný popis (viz receptivní řečové dovednosti 1-2 – první tematický okruh) ***TEMATICKÉ OKRUHY A KOMUNIKAČNÍ SITUACE*** **oblast veřejná** (zdravotní služby): medicina klasická a alternativní **zdraví:** životní styl, italové a sport, agroturistika atd ***JAZYKOVÉ PROSTŘEDKY A FUNKCE*** Rozkazovací způsob kladný a záporný, neformální a formalní (vyjádřený konjuktivem) (se zájmeny) ***KOMUNIKATIVNÍ FUNKCE JAZYKA A TYPY TEXTŮ*** **samostatný ústní projev:** vyprávění, reprodukce kratšího textu (viz receptivní řečové dovednosti 1-2 – druhý a třetí tematický okruh, 5 – první tematický okruh, produktivní řečové dovednosti 2 – první tematický okruh, 3-4 – první tematický okruh a interaktivní řečové dovednosti 1-2 – druhý tematický okruh) ***TEMATICKÉ OKRUHY A KOMUNIKAČNÍ SITUACE*** **oblast společenská** (kultura, tradice): Svět pohádek (texty z Italských pohádek Itala Calvina; Pinocchio)	**Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech:** Žijeme v Evropě

			Popis historické události ***JAZYKOVÉ PROSTŘEDKY A FUNKCE*** Passato remoto ***KOMUNIKATIVNÍ FUNKCE JAZYKA A TYPY TEXTŮ*** **samostatný ústní projev:** vyprávění, reprodukce kratšího textu ***REÁLIE ZEMÍ STUDOVANÉHO JAZYKA*** významné události z historie, významné osobnosti ukázky významných literárních děl (viz receptivní řečové dovednosti 1-2 – čtvrtý a pátý tematický okruh, produktivní řečové dovednosti 1 –čtvrtý tematický okruh , 3-4 – druhý tematický okruh, 6 a 7) ***TEMATICKÉ OKRUHY A KOMUNIKAČNÍ SITUACE*** **oblast společenská** (kultura, tradice): Lidové zvyky a tradice, svátky patronů - regionální odlišnosti, legendy ***JAZYKOVÉ PROSTŘEDKY A FUNKCE*** Passato remoto ***KOMUNIKATIVNÍ FUNKCE JAZYKA A TYPY TEXTŮ*** **samostatný ústní projev:** vyprávění, reprodukce kratšího textu (viz receptivní řečové dovednosti 1-2 – čtvrtý a pátý tematický okruh, produktivní řečové dovednosti 1 – třetí tematický okruh , 3-4 – druhý tematický okruh) ***TEMATICKÉ OKRUHY A KOMUNIKAČNÍ SITUACE*** **oblast společenská** (kultura): Výrazové čtení ***KOMUNIKATIVNÍ FUNKCE JAZYKA A TYPY TEXTŮ*** čtený či slyšený text texty umělecké ***REÁLIE ZEMÍ STUDOVANÉHO JAZYKA*** Kultura	**Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech:** Žijeme v Evropě
	formuluje svůj názor ústně i písemně na jednoduché, běžné téma srozumitelně, gramaticky správně a stručně vysvětlí gramaticky správně své názory a stanoviska písemnou i ústní formou a v krátkém a jednoduchém projevu na téma osobních zájmů nebo každodenního života	*2.a. formuluje svůj názor ústně i písemně na jednoduché, běžné téma srozumitelně, gramaticky správně a stručně* *2.b. vysvětlí gramaticky správně své názory a stanoviska písemnou i ústní formou a v krátkém a jednoduchém projevu na téma osobních zájmů nebo každodenního života*	***TEMATICKÉ OKRUHY A KOMUNIKAČNÍ SITUACE*** **oblast osobní:** Popis vzhledu a charakteru osoby v přítomném a v minulém čase (revize a prohloubení) oblast osobní (jednoduché vybavení pro sport a zábavu), oblast společenská (sport): Sporty, výhody sportu ***JAZYKOVÉ PROSTŘEDKY A FUNKCE*** Konjunktiv přítomní, minulý, imperfekta, trapassata Věty přípustkové Použití čárky a tečky (prohloubení) ***KOMUNIKATIVNÍ FUNKCE JAZYKA A TYPY TEXTŮ*** **samostatný ústní projev:** popis (viz receptivní řečové dovednosti 1-2 – druhý a třetí tematický okruh, 5 – pátý	

			tematický okruh, produktivní řečové dovednosti 1 – druhý tematický okruh, 3-4 – první tematický okruh a interaktivní řečové dovednosti 1-2 – druhý tematický okruh) ***TEMATICKÉ OKRUHY A KOMUNIKAČNÍ SITUACE*** **oblast společenská** (média), **oblast veřejná** (běžné události): příprava a tvorba rozhovorů s osobnostmi ze světa sportu, umění, divadla. Hovořit o vlastní četbě Hovořit o programech v televizi oblast osobnostní (názory a postoje k blízkému okolí): prezentace vlastního komentáře (ústní i psaná forma), v němž student vyjadřuje vlastní názor na vyslechnutou píseň, přečtenou knihu nebo film ***JAZYKOVÉ PROSTŘEDKY A FUNKCE*** souslednost časů v souvětí s vedlejší větou v oznamovacím nebo podmiňovacím způsobu (přímá a nepřímá řeč) ***KOMUNIKATIVNÍ FUNKCE JAZYKA A TYPY TEXTŮ*** **Emoce:** libost/nelibost, zájem/nezájem, údiv, sympatie delší písemný projev: interview, referát ***REÁLIE ZEMÍ STUDOVANÉHO JAZYKA*** významné osobnosti kultura, umění a sport, některé známé osobnosti a jejich úspěchy (viz interaktivní řečové dovednosti 1-2 – třetí tematický okruh)	**Osobnostní a sociální výchova:** Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti; Morálka všedního dne; Spolupráce a soutěž
	logicky a jasně strukturuje středně dlouhý písemný projev, formální i neformální text na běžné či známé téma *sestaví ústně i písemně souvislý text na jednoduché téma jako lineární sled myšlenek*	*3. logicky a jasně strukturuje středně dlouhý písemný projev, formální i neformální text na běžné či známé téma* *4. sestaví ústně i písemně souvislý text na jednoduché téma jako lineární sled myšlenek*	***TEMATICKÉ OKRUHY A KOMUNIKAČNÍ SITUACE*** **oblast veřejná** (zdravotní služby): Popsat a vysvětlit zdravotní problémy Popisovat simptomatologii ***JAZYKOVÉ PROSTŘEDKY A FUNKCE*** Rozkazovací způsob kladný i záporný, neformální a formalní (vyjádřený konjuktivem) (se zájmeny) ***KOMUNIKATIVNÍ FUNKCE JAZYKA A TYPY TEXTŮ*** **samostatný ústní projev:** popis ***SLOVNÍ ZÁSOBA*** **Lidské tělo:** hlavní orgány a části kostry (viz receptivní řečové dovednosti 1-2 – druhý a třetí tematický okruh, 5 – první tematický okruh, produktivní řečové dovednosti 1 – druhý tematický okruh , 2 – první tematický okruh, 3-4 – první tematický okruh a interaktivní řečové dovednosti 1-2 – druhý tematický okruh) ***TEMATICKÉ OKRUHY A KOMUNIKAČNÍ SITUACE*** **oblast společenská** (kultura, tradice): tvorba pohádek (na základě pokynů a návodu) ***JAZYKOVÉ PROSTŘEDKY A FUNKCE*** Passato remoto ***KOMUNIKATIVNÍ FUNKCE JAZYKA A TYPY TEXTŮ*** **samostatný ústní projev:**	

			vyprávění **delší písemný projev:** příběh (viz receptivní řečové dovednosti 1-2 – čtvrtý a pátý tematický okruh, produktivní řečové dovednosti 1 – třetí a čtvrtý tematický okruh, 6 a 7) ***TEMATICKÉ OKRUHY A KOMUNIKAČNÍ SITUACE*** **oblast pracovní** (zaměstnání, běžné profese, běžné podniky) (oblast osobní, oblast osobnostní): **žádost o zaměstnání:** dopis formální (+ písemný projev: psaní dopisů formalných a osobných) ***JAZYKOVÉ PROSTŘEDKY A FUNKCE*** Zájmena vztažná ***KOMUNIKATIVNÍ FUNKCE JAZYKA A TYPY TEXTŮ*** **kratší písemný projev:** jednoduchý formální dopis, žádost, jednoduchý inzerát (+ osobní dopis) **delší písemný projev:** stručný životopis ***REÁLIE ZEMÍ STUDOVANÉHO JAZYKA*** Hospodařství v Itálii (viz receptivní řečové dovednosti 1-2 – šestý tematický okruh)	**Osobnostní a sociální výchova:** Sociální komunikace **Mediální výchova:** Média a mediální produkce
	jednoduše a souvisle popíše své okolí, své zájmy a činnosti s nimi související	*5. Viz Prima*		
	shrne a ústně i písemně sdělí běžné, obsahově jednoduché informace	*6. shrne a ústně i písemně sdělí běžné, obsahově jednoduché informace*	***TEMATICKÉ OKRUHY A KOMUNIKAČNÍ SITUACE*** **oblast společenská** (kultura, tradice): Rozbor pohádek (podle pokynů a návodu) ***JAZYKOVÉ PROSTŘEDKY A FUNKCE*** Passato remoto ***KOMUNIKATIVNÍ FUNKCE JAZYKA A TYPY TEXTŮ*** **samostatný ústní projev:** srovnání, jednoduše formulovaná prezentace (viz receptivní řečové dovednosti 1-2 – čtvrtý a pátý tematický okruh, produktivní řečové dovednosti 1 – třetí a čtvrtý tematický okruh , 3-4 – druhý tematický okruh, 7)	
	využívá překladové slovníky při zpracování písemného projevu na méně běžné téma	*7. využívá překladové slovníky při zpracování písemného projevu na méně běžné téma*	***TEMATICKÉ OKRUHY A KOMUNIKAČNÍ SITUACE*** **oblast společenská** (kultura, tradice): Tvorba pohádek (podle pokynů a návodu) ***JAZYKOVÉ PROSTŘEDKY A FUNKCE*** Passato remoto ***KOMUNIKATIVNÍ FUNKCE JAZYKA A TYPY TEXTŮ*** **delší písemný projev:** příběh (viz receptivní řečové dovednosti 1-2 – čtvrtý a pátý tematický okruh, produktivní řečové dovednosti 1 – třetí a čtvrtý tematický okruh , 3-4 – druhý	

			tematický okruh, 6)	
INTERAKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI	*reaguje adekvátně a gramaticky správně v běžných, každodenních situacích užitím jednoduchých, vhodných výrazů a frazeologických obratů* s jistou mírou sebedůvěry komunikuje foneticky správně s použitím osvojené slovní zásoby a gramatických prostředků	*1. reaguje adekvátně a gramaticky správně v běžných, každodenních situacích užitím jednoduchých, vhodných výrazů a frazeologických obratů* *2. s jistou mírou sebedůvěry komunikuje foneticky správně s použitím osvojené slovní zásoby a gramatických prostředků*	***TEMATICKÉ OKRUHY A KOMUNIKAČNÍ SITUACE*** **oblast osobní, oblast osobnostní** (koníčky, zájmy): Vyjádřit přání, názor, zformulovat plán, projekt či akci Vyjádřit souhlas Prohloubení tématu: turistika v itálii ***JAZYKOVÉ PROSTŘEDKY A FUNKCE*** Celková revize časování sloves (Přítomný čas oznamovací, Minulý čas složený sloves, Budoucí čas jednoduchý a složený) Kondicionál přítomný a minulý Celkové shrnutí a doplnění zájmen: osobní, přivlastňovací, neurčitá ***SLOVNÍ ZÁSOBA*** Cosa faresti se...? Co bys dělal kdyby… Cosa chiederesti se...?Co bys žádal kdyby…. Cosa vorresti? Co bys chtěl kdyby…. Mi daresti...? Dal bys mi…. Cosa diresti se...? Co bys řekl kdyby… ***KOMUNIKATIVNÍ FUNKCE JAZYKA A TYPY TEXTŮ*** **postoj, názor, stanovisko:** souhlas, nesouhlas, svolení, prosba, odmítnutí, možnost, nemožnost, nutnost, potřeba **emoce:** libost/nelibost, zájem/nezájem interakce: neformální rozhovor, diskuse ***REÁLIE ZEMÍ STUDOVANÉHO JAZYKA*** geografické zařazení a stručný popis ***TEMATICKÉ OKRUHY A KOMUNIKAČNÍ SITUACE*** **oblast veřejná** (zdravotní služby): Poskytnout rady a pokyny v případě zdravotních problémů Popisovat simptomatologii ***JAZYKOVÉ PROSTŘEDKY A FUNKCE*** Rozkazovací způsob, kladný a záporný, neformální a formalní (vyjádřený konjuktivem) (se zájmeny) ***KOMUNIKATIVNÍ FUNKCE JAZYKA A TYPY TEXTŮ*** **Interakce:** formální i neformální rozhovor ***SLOVNÍ ZÁSOBA*** **Lidské tělo:** hlavní orgány a části kostry (viz receptivní řečové dovednosti 1-2 – druhý a třetí tematický okruh, 5 – první tematický okruh, produktivní řečové dovednosti 1 – druhý tematický okruh, 2 – první tematický okruh, 3-4 – první tematický okruh) ***TEMATICKÉ OKRUHY A KOMUNIKAČNÍ SITUACE*** **oblast společenská** (média), **oblast veřejná** (běžné události): Příprava a tvorba vymyšlených rozhovorů s osobnostmi ze světa sportu,	**Osobnostní a sociální výchova:** Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti **Osobnostní a sociální výchova:** Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů **Osobnostní a sociální výchova:**

			umění, divadla ***JAZYKOVÉ PROSTŘEDKY A FUNKCE*** souslednost časů v souvětí s vedlejší větou v oznamovacím nebo podmiňovacím způsobu (přímá a nepřímá řeč) ***KOMUNIKATIVNÍ FUNKCE JAZYKA A TYPY TEXTŮ*** **Emoce:** libost/nelibost, zájem/nezájem, údiv, sympatie interakce: formální i neformální rozhovor, strukturovaný pohovor ***REÁLIE ZEMÍ STUDOVANÉHO JAZYKA*** významné osobnosti kultura, umění a sport, některé známé osobnosti a jejich úspěchy (viz produktivní řečové dovednosti 2 – druhý tematický okruh)	Sociální komunikace **Mediální výchova:** Média a mediální produkce
	zapojí se, případně s menšími obtížemi, do rozhovoru s rodilými mluvčími na běžné a známé téma v předvídatelných každodenních situacích	3. zapojí se, případně s menšími obtížemi, do rozhovoru s rodilými mluvčími na běžné a známé téma v předvídatelných každodenních situacích	***KOMUNIKAČNÍ SITUACE*** Kulturní výměna uskutečněná na konci roku včlení studenta přímo do každodenních, rodiných situací, ve kterých je nucen komunikovat v italském jazyce s hostem a jeho rodinou.	

Příloha 1

Běžná nepravidelná slovesa:
1. třída slovesná:
andare, dare, fare, stare
2. třída slovesná:
accadere, accendere, accorgersi, apprendere, bere, cadere, chiedere, chiudere, cogliere, condurre, comprendere, concludere, conoscere, correre, crescere, decidere, difendere, diffondere, dipendere, dirigere, discutere, dividere, dovere, escludere, esprimere, giungere, godere, incudere, intendere, leggere, mettere, muovere, nascere, nascondere, offendere, parere, perdere, persuadere, piacere, piangere, piovere, porre, potere, prendere, proteggere, rendere, ridere, rimanere, rispondere, rompere, sapere, scegliere, scendere, sedere, spegnere, spendere, stringere, succedere, tendere, tenere, togliere, valere, vedere, vincere, volere
3. třída slovesná:
aprire, dire, morire, offrire, salire, uscire, venire

Předložky:

di
B1:
argomento: *Che ne dici di un panino?*
misura / quantità: *Una strada di 1 Km*; *Un ragazzino di 13 anni*; *Una donna di mezza età*; *Uno sconto di 15 euro*
paragone di maggioranza: *Marek è più alto di Jan*
partitivo: *Molti di noi; Il più bravo di tutti*

moto da luogo: *Andiamo via di qua!*: *Esce di casa alle 8*
moto per luogo: Passerò di qua
stato in luogo e moto a luogo in relazione con “qua” e “là”: *Resto di qua*; *Vado di là*

a
B1:
con verbi causativi (= relazione di termine con valore agentivo): *Far fare i compiti alla classe*; *Non farlo sapere a lei*; *Lascia fare a Jana*
modo: *A bassa voce*
distributivo: *A mucchi*; *A uno a uno*
prezzo: *Lo vendono a 2 euro*

da
B1:
moto da luogo (in correlazione con “a” / “in”): *Da destra a sinistra*; *Dal basso in alto*
agente / causa efficiente: *La frase detta da Jan*; *Il mio posto è stato occupato da quella macchina*
diversità: *È diverso da me*; *Jan è differente da tutti* (da insegnare in concomitanza a “simile a”)
condizione (età): *Da bambino adoravo i gatti*; *Da sindaco non era troppo simpatico*

in
B1:
moto a luogo: *Mi viene in mente*

con
B1:
unione: *Esce con l’ombrello*; *È venuto con un panino*

su
B1:
stato in luogo: *Piove sulle montagne*; *La pentola è sul fornello*; (figurato:) *Pubblicato sul «Corriere della sera»*
moto a luogo: *Vado sul balcone*; *Il bagno dà sul corridoio*

per
B1:
causa: *La macchina non parte per il freddo*; *Questo succede per la sua disattenzione*
vantaggio o svantaggio: *Lavora per i suoi figli*
mezzo / strumento: *Manderò il progetto per posta elettronica*; *Tenersi per mano*
sostituzione: *Capire una cosa per un’altra*; *Ho scambiato Mario per suo fratello*
limitazione: *Per me, non ci sono problemi*
nelle percentuali: *Il 3 per 100 degli Italiani*
nelle moltiplicazioni: *3 per 2 fa 6*

tra/fra
B1:
relazione: *Siamo tra amici*; *Vieni fra noi*
intervallo di tempo: *Fra il 7 e il 9 ottobre*
partitivo: *Il tiramisù è fra i dolci più buoni*; *Molti fra noi*

Vyučovací předmět: Italský jazyk a literatura

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení předmětu:

Vyučovací předmět Italský jazyk a literatura vychází ze vzdělávacího oboru Cizí jazyk a vznikl rozpracováním obsahu vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace v RVP DG. Cílem výuky předmětu je rozvoj komunikačních schopností žáků, stejně tak jako v případě Jazykové přípravy, na níž vyučovací předmět Cizí jazyk navazuje. V této druhé fázi výuky italského jazyka, je větší prostor věnován spíše než výuce gramatiky (které je věnována právě Jazyková příprava), rozšíření slovní zásoby, dovednostem porozumění poslechu a interakci s ostatními mluvčími, a schopnosti porozumět delším, obsahově náročným textům (faktografickým i beletristickým), a to i mimo obor a zájmy žáka. Žáci jsou vedeni k tomu, aby byli schopni prakticky ve všech situacích komunikovat s cizincem: konverzovat, poskytnout informaci, vyměnit si maily. Ve formální situaci: vysvětlit a objasnit téma, přednést a obhájit svoje stanovisko. Proto během čtyřletého cyklu je věnována pozornost nejrůznějším typologiím textů. Součástí výuky jsou samozřejmě reálie Itálie – především svět práce, italský universitní systém.

Při naplňování vyučovacího obsahu jsou realizována následující průřezová témata:

- osobnostní a sociální výchova (Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti, Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů, Sociální komunikace, Morálka všedního dne, Spolupráce a soutěž)
- výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (Globalizační a rozvojové procesy, Globální problémy, jejich příčiny a důsledky, Žijeme v Evropě, Vzdělávání v Evropě a ve světě)
- multikulturní výchova (Základní problémy sociokulturních rozdílů, Psychosociální aspekty interkulturality, Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí)
- mediální výchova (Média a mediální produkce, Mediální produkty a jejích význam, Uživatelé, Účinky mediální produkce a vliv médií)

Časové vymezení předmětu:

Týdenní časová dotace:

Třetí ročník:	5 hodin
Čtvrtí ročník:	4 hodiny
Pátý ročník:	4 hodiny
Šestý ročník:	4 hodiny

Organizační vymezení předmětu:

Italský jazyk a literatura se vyučuje ve skupinách průměrně s 15 žáky. Výuka probíhá ve specializované jazykové multimediální pracovně nebo v kmenové třídě, přičemž je nutné zdůraznit, že je vedena týmem 2 vyučujících, kteří úzce spolupracují navzájem.

Kromě učebnic pracují žáci s fotokopiemi, filmy, audio a videonahrávkami, časopisy a Internetem.

Začátkem třetího ročníku se uskuteční druhá fáze první kulturně a jazykově zaměřené výměny s italskou školou. Druhá výměna se také uskuteční ve dvou fázích (v čtvrtém a pátém

ročníku). Jedná se o klíčovou aktivitu, během které žáci mají možnost použít své znalosti v praxi a získat tak motivaci pro další studium.

Výchovné a vzdělávací strategie:

- **kompetence k učení**: žáci získávají důvěru ve vlastní jazykové schopnosti, vytvářejí si návyky nutné k samostatné práci s cizojazyčným textem
- **kompetence komunikativní**: žáci používají získané dovednosti ke kvalitní a účinné komunikaci, naslouchají, vhodně reagují a komentují
- **kompetence sociální a personální**: žáci spolupracují ve skupinách a týmech, aktivně ovlivňují kvalitu společné práce, chápou potřebu efektivní spolupráce.

Vyučovací předmět: Italský jazyk a literatura
Ročník: třetí

Vzdělávací obsah předmětu	Výstupy z RVP DG	Ročníkové výstupy ŠVP	Učivo	Přesahy a vazby
RECEPTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI	Žák 1. rozumí delším, obsahově náročným faktografickým i beletristickým textům včetně odborných článků a technických instrukcí, vztahující se tematicky i mimo jeho obor a zájmy;	1. rozumí delším, obsahově středně náročným faktografickým i beletristickým textům, vztahující se tematicky i mimo jeho obor a zájmy;	*KOMUNIKATIVNÍ FUNKCE JAZYKA A TYPY TEXTŮ* Četba (po předchozím poslechu) pohádky “Il principe che sposò una rana (Princezna žába)” (z “Italských pohádek” Itala Calvina) doplněná o porozumění textu a stavby textu. Rozbor osob, formální rozbor textu, obdobná témata v pohádkách čtený text – delší beletristické texty k nácviku čtení s porozuměním *JAZYKOVÉ PROSTŘEDKY A FUNKCE* lexikologie a frazeologie Rozšíření slovní zásoby na základě textu. Synonyma a antonyma. Pročvičování užití minulých časů passato remoto a imperfektum; souslednost časů. Způsob vyjádření, příměry v textu a rozšíření Přídavná jména, velká písmena adjektiv (opakování a prohloubení učiva) Určení přídavných jmen a jejich tvoření příponami Přímá a nepřímá řeč ve všech typech vedlejších vět (opakování). *TEMATICKÉ OKRUHY A KOMUNIKAČNÍ SITUACE* oblast společenská literatura, tradice (viz receptivní řečové dovednosti 5 – první komunikativní funkce, produktivní řečové dovednosti 1 – první komunikativní funkce, 3 – první komunikativní funkce, mediační řečové dovednosti 1-2 – třetí komunikativní funkce, 5) *KOMUNIKATIVNÍ FUNKCE JAZYKA A TYPY TEXTŮ* Základní charakteristiky textu. Cvičení na rozpoznání různorodosti textů a způsobů vyjadřování (rozbor typologie textů). čtený text – složité poslechové texty různého typu a stylu *JAZYKOVÉ PROSTŘEDKY A FUNKCE* lexikologie a frazeologie Rozšíření slovní zásoby na základě textu *KOMUNIKATIVNÍ FUNKCE JAZYKA A TYPY TEXTŮ* Osa vyprávění. Přímá a nepřímá řeč ve všech typech vedlejších vět (opakování). Vyprávění ve formě osobní a neosobní (cvičení rozboru a rozpoznání na různých typech textu). čtený text – složité poslechové texty různého typu a stylu *JAZYKOVÉ PROSTŘEDKY A FUNKCE* lexikologie a frazeologie Rozšíření slovní zásoby na základě textu	

			KOMUNIKATIVNÍ FUNKCE JAZYKA A TYPY TEXTŮ Popis: prohloubení učiva. Popis osoby a prostředí. čtený text – delší beletristické texty, delší obsahově náročné faktografické (vědecké) texty (srovnání) *JAZYKOVÉ PROSTŘEDKY A FUNKCE* Rozšíření slovní zásoby na základě textu *TEMATICKÉ OKRUHY A KOMUNIKAČNÍ SITUACE* oblast společenská – literatura, příroda, architektura *KOMUNIKATIVNÍ FUNKCE JAZYKA A TYPY TEXTŮ* Čtení (bez poslechu) pohádky “Il re Crin” (z “Italské pohádky” Itala Calvina), dokončení základního porozumění, rozpoznání struktury textu. Rozbor osob, formální rozbor textu: čtený text – delší beletristické texty k nácviku čtení s porozuměním *JAZYKOVÉ PROSTŘEDKY A FUNKCE* lexikologie a frazeologie Rozšíření slovní zásoby na základě textu . Synonyma a antonyma. Pročvičování užití minulých časů passato remoto a imperfektum; souslednost časů. Způsob vyjádření, příměry v textu a rozšíření *TEMATICKÉ OKRUHY A KOMUNIKAČNÍ SITUACE* oblast společenská literatura, tradice (viz produktivní řečové dovednosti 1 – druhá komunikativní funkce, 3 – první komunikativní funkce, mediační řečové dovednosti 1-2 – čtvrtá komunikativní funkce, 5) *JAZYKOVÉ PROSTŘEDKY A FUNKCE* lexikologie a frazeologie Řešení problémů vzniklých při čtení textů a textové souvislosti: zpětné vazby, praktická cvičení. Řešení problémů vzniklých při čtení textů: rozpoznání předpokladů a chybějících informací. *KOMUNIKATIVNÍ FUNKCE JAZYKA A TYPY TEXTŮ* čtený text – složité poslechové texty různého typu a stylu *KOMUNIKATIVNÍ FUNKCE JAZYKA A TYPY TEXTŮ* Od pohádky k literárnímu vyprávění (povídce): porozumění povídek a novel. *JAZYKOVÉ PROSTŘEDKY A FUNKCE* Procvičování základních gramatických chyb, které studenti stále ještě opakují. Rozšiřování slovní zásoby. *TEMATICKÉ OKRUHY A KOMUNIKAČNÍ SITUACE* oblast společenská: literatura	

			KOMUNIKATIVNÍ FUNKCE JAZYKA A TYPY TEXTŮ Rozpoznání řídicích textů (různé typy). čtený text – texty různého typu a stylu *KOMUNIKATIVNÍ FUNKCE JAZYKA A TYPY TEXTŮ* Základní porozumění a procvičování na vybraných novelách (z *Decameronu* od Boccaccia, v současné italštině). čtený či slyšený text – delší obsahově náročné beletristické texty *JAZYKOVÉ PROSTŘEDKY A FUNKCE* Rozšíření jazykové zásoby. gramatika: procvičení aktivní a pasivní diatezy, rozšíření a prohloubení učiva. *KOMUNIKATIVNÍ FUNKCE JAZYKA A TYPY TEXTŮ* oblast společenská – literatura (viz receptivní řečové dovednosti 1 – desatá komunikativní funkce, produktivní řečové dovednosti 1 – pátá komunikativní funkce, mediační řečové dovednosti 5) *KOMUNIKATIVNÍ FUNKCE JAZYKA A TYPY TEXTŮ* Základní porozumění novel a vyprávění (povídek), struktury, osob *JAZYKOVÉ PROSTŘEDKY A FUNKCE* Rozbor jazyka a jazykových prostředků. Gramatika: procvičování sloves (slovesných časů a jejich funkcí), předložek (viz receptivní řečové dovednosti 1 – devatá komunikativní funkce, produktivní řečové dovednosti 1 – pátá komunikativní funkce, mediační řečové dovednosti 5)	
	2. rychle přehlédne dlouhé, složité texty, včetně novinových článků a článků s profesními tématy a rozhodne, zda je podrobněji studovat;	2. rychle přehlédne dlouhé, složité texty, včetně novinových článků, a pochopí hlavní témata	*KOMUNIKATIVNÍ FUNKCE JAZYKA A TYPY TEXTŮ* Cíle a variabilita čtení: čtení orientační. Procvičování na textech, čtení článků. Výrazové čtení. čtený text – delší obsahově náročné faktografické texty k nácviku čtení s porozuměním	
	4. rozpozná jemné významové odstíny postojů a vyřčených i nevyřčených názorů;	viz Pátý ročník		
	3. rozumí širokému spektru ustálených výrazů a hovorovému způsobu vyjadřování se, postřehne posun stylu; 5. rozumí obsahově a jazykově složitým projevům,	3. rozumí širokému spektru ustálených výrazů a hovorovému způsobu vyjadřování se; 5. rozumí obsahově a jazykově středně složitým	*KOMUNIKATIVNÍ FUNKCE JAZYKA A TYPY TEXTŮ* Poslech (učel: obecné porozumění) pohádky “Il principe che sposò una rana (Princezna žába)” (z “Italských pohádek” Itala Calvina): slyšený text – složité poslechové texty (beletristické texty) *JAZYKOVÉ PROSTŘEDKY A FUNKCE* lexikologie a frazeologie Rozšíření slovní zásoby na základě textu . Synonyma a antonyma. Pročvičování užití minulých časů passato remoto a imperfektum;	

	přednáškám a zprávám týkajícím se oblastí svého studia a vzdělání, k tématům z různých oblastí života, a to i v hovorovém tempu;	projevům, přednáškám a zprávám týkajícím se oblastí svého studia a vzdělání, k tématům z různých oblastí života, a to i v hovorovém tempu;	souslednost časů. Způsoby vyjádření, přirovnání v pohádkách a prohloubení látky Přídavná jména" opakování a prohloubení látky. Řeč přímá a nepřímá: opakování *TEMATICKÉ OKRUHY A KOMUNIKAČNÍ SITUACE* oblast společenská literatura, tradice (viz receptivní řečové dovednosti 1 – první komunikativní funkce, produktivní řečové dovednosti 1 – první komunikativní funkce, 3 – první komunikativní funkce, mediační řečové dovednosti 1-2 – třetí komunikativní funkce, 5) *KOMUNIKATIVNÍ FUNKCE JAZYKA A TYPY TEXTŮ* Cvičení na tema: cíle a variabilita poslechu. Druhá faze výměnného pobytu s italskou školou. (viz interaktivní řečové dovednosti 1-2)	
	6. sleduje s porozuměním promluvy v médiích a hraných filmech, ve kterých se do jisté míry užívá i slangu a idiomatických výrazů;	6. sleduje s porozuměním promluvy v médiích a hraných filmech, ve kterých se do jisté míry užívá i idiomatických výrazů;	Během školního roku se předpokládá shlédnutí nejméně dvou italských filmů (s procvičením poslechu s porozuměním). (viz produktivní řečové dovednosti 7, mediační řečové dovednosti 5)	
	7. rozumí složitým interakcím mezi účastníky skupinové diskuse, i když se diskuse týká složitých a ne zcela běžných témat;	*viz Pátý ročník*		
	8. porozumí jednotlivým informacím i při špatné kvalitě veřejného hlášení;	*viz Pátý ročník*		
	9. zvolí a užívá vhodné druhy výkladových, idiomatických a odborných slovníků.	*9. účí se užívat menší výkladový slovník*	Řešení problémů se čtením: textová souvislost a použití slovníku.	
PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI	Žák 1. reprodukuje myšlenky, informace a údaje z vyslechnutého či přečteného textu na méně běžná témata;	Žák 1. reprodukuje myšlenky, informace a údaje z vyslechnutého či přečteného textu na méně běžná témata;	*KOMUNIKATIVNÍ FUNKCE JAZYKA A TYPY TEXTŮ* Vyprávění děje pohádky "Il principe che sposò una rana (Princezna žába)" (z "Italských pohádek" Itala Calvina). samostatný ústní projev – vyprávění *JAZYKOVÉ PROSTŘEDKY A FUNKCE* lexikologie a frazeologie Rozšíření jazykové zásoby na základě textu. Synonyma a antonyma. Pročvičování užití minulých časů passato remoto a imperfektum; souslednost časů. Způsob vyjádření, příměry v textu a rozšíření Přídavná jména" opakování a prohloubení látky. Řeč přímá a nepřímá: opakování	

			TEMATICKÉ OKRUHY A KOMUNIKAČNÍ SITUACE oblast společenská literatura, tradice (viz receptivní řečové dovednosti 1 – první komunikativní funkce, 5 – první komunikativní funkce, produktivní řečové dovednosti 3 – první komunikativní funkce, mediační řečové dovednosti 1-2 – třetí komunikativní funkce) *KOMUNIKATIVNÍ FUNKCE JAZYKA A TYPY TEXTŮ* Vyprávění pohádky “Il re Crin” (z “Italské pohádky” Itala Calvina). samostatný ústní projev – vyprávění, *JAZYKOVÉ PROSTŘEDKY A FUNKCE* lexikologie a frazeologie Rozšíření jazykové zásoby na základě textu. Synonyma a antonyma. Pročvičování užití minulých časů passato remoto a imperfektum; souslednost časů. Způsob vyjádření, příměry v textu a rozšíření Řeč přímá a nepřímá: opakování *TEMATICKÉ OKRUHY A KOMUNIKAČNÍ SITUACE* oblast společenská literatura, tradice (viz receptivní řečové dovednosti 1 – pátá komunikativní funkce, produktivní řečové dovednosti 3 – první komunikativní funkce, mediační řečové dovednosti 1-2 – čtvrtá komunikativní funkce) *KOMUNIKATIVNÍ FUNKCE JAZYKA A TYPY TEXTŮ* Zápis bodů a poznámek z ústního projevu: co a jak (praktické procvičování z poslechu a z přednášky). Zápis bodů a poznámek ze čteného textu. čtený či slyšený text – složité poslechové texty různého typu a stylu, delší obsahově náročné faktografické a beletristické texty *KOMUNIKATIVNÍ FUNKCE JAZYKA A TYPY TEXTŮ* (Po pracovní aktivity s pohádkami Itala Calvina) Vyprávění vymyšlené pohádky za použití osob, jazykových funkcí, slovní zásoby, a stylu vlastním druhu textu. *TEMATICKÉ OKRUHY A KOMUNIKAČNÍ SITUACE* oblast společenská: literatura, tradice (viz receptivní řečové dovednosti 1 – první komunikativní funkce, 1 – pátá komunikativní funkce, 5 – první komunikativní funkce, produktivní řečové dovednosti 1 – první a druhá komunikativní funkce) *KOMUNIKATIVNÍ FUNKCE JAZYKA A TYPY TEXTŮ* Obsah, shrnutí a vyprávění novel, povídek. Stavba a osoby novel, povídek	

			JAZYKOVÉ PROSTŘEDKY A FUNKCE Rozbor jazyka a slovní zásoby. Gramatika: procvičování sloves (slovesný čas a funkce) předložky. (viz receptivní řečové dovednosti 1 – devatá a desatá komunikativní funkce) *KOMUNIKATIVNÍ FUNKCE JAZYKA A TYPY TEXTŮ* Shrnutí textu. Ústní přednes Tvorba osnovy. Přednesení referátu (literární text dle vlastního výběru). Prezentace. postoj, názor, stanovisko – souhlas, nesouhlas, svolení, emoce – libost/nelibost, zájem/nezájem, radost/zklamání, překvapení, údiv, obava, sympatie/antipatie, lhostejnost	
	2. stylisticky vhodně, srozumitelně a podrobně zformuluje vlastní myšlenky a názory ve formě různých slohových útvarů (s případným využitím slovníku) v přesvědčivém, osobitém a přirozeném stylu, vhodném pro čtenáře, kterému jsou určeny;	2. stylisticky vhodně, srozumitelně a podrobně zformuluje vlastní myšlenky a názory ve formě různých slohových útvarů (s případným využitím slovníku) v přesvědčivém, osobitém a přirozeném stylu, vhodném pro čtenáře, kterému jsou určeny;	*KOMUNIKATIVNÍ FUNKCE JAZYKA A TYPY TEXTŮ* Osa vyprávění. Vyprávění ve formě osobní a neosobní (cvičení na různých typech textu). Řeč přímá a nepřímá. Koncipovat a zrevidovat text. Co je revize textu a jak jí dělat: znovu přečíst a přepsat.	
	3. jasně a přesně formuluje své myšlenky, rozvíjí konkrétní body a svou řeč zakončí vhodným závěrem; 4. ústně nebo písemně, jasně a podrobně vyjádří své stanovisko k danému tématu, události, zprávě všeobecného nebo profesního charakteru;	3.a. Procvičování slovní zásoby a frazeologie tak, aby dokázal přesně formulovat své myšlenky 3.b. Procvičování struktury textu tak, aby jasně a přesně dokázal formulovat své myšlenky 4. ústně nebo písemně, jasně a podrobně vyjádří své stanovisko k danému tématu, události, zprávě všeobecného nebo profesního charakteru;	Na základě pohádek “Il principe che sposò una rana” a “Il re Crin” *JAZYKOVÉ PROSTŘEDKY A FUNKCE* lexikologie a frazeologie Rozšíření jazykové zásoby na základě textu. Synonyma a antonyma. Pročvičování užití minulých časů passato remoto a imperfektum; souslednost časů. Způsob vyjádření, příměry v textu a rozšíření: Přídavná jména” opakování a prohloubení látky. Řeč přímá a nepřímá: opakování – písemná a ústní tvorba Samostatná tvorba přídavných jmen pomocí přípon *TEMATICKÉ OKRUHY A KOMUNIKAČNÍ SITUACE* oblast společenská literatura, tradice (viz receptivní řečové dovednosti 1 – první a pátá komunikativní funkce, produktivní řečové dovednosti 1 – první a druhá komunikativní funkce, mediační řečové dovednosti 1-2 – třetí a čtvrtá komunikativní funkce)	

			JAZYKOVÉ PROSTŘEDKY A FUNKCE Interpunkce jako “signalizace” rozhovoru: cvičení. *KOMUNIKATIVNÍ FUNKCE JAZYKA A TYPY TEXTŮ* Popis prostředí a osob: a. volná tvorba; b. tvorba jednoduchého popisu (turistická brožura). delší písemný projev – podrobný popis *JAZYKOVÉ PROSTŘEDKY A FUNKCE* Rozšíření slovní zásoby na základě textu *TEMATICKÉ OKRUHY A KOMUNIKAČNÍ SITUACE* oblast společenská literatura	
	5. v písemné práci představí jasně a strukturovaně ucelené téma, začlení do ní vedlejší témata, rozvíjí konkrétní myšlenky, vyzdvihne nejdůležitější aspekty;	*5. v písemné práci představí jasně a strukturovaně text,ve kterém jasně určí pravidla, která musí být dodržena tak, aby byl dosažen žádaný výsledek*	*KOMUNIKATIVNÍ FUNKCE JAZYKA A TYPY TEXTŮ* Text informační: napsat “jak udělat”. Vytvoření řídicího textu (cvičení s učebnicem i z jiných zdrojů).	Osobnostní a sociální výchova: Sociální komunikace
	6. napíše formálně správně vyjádření ve prospěch něčeho nebo proti něčemu;	Viz Čtvrtý a Pátý ročník		
	7. v neformálním písemném projevu podrobně popíše události, zkušenosti, zážitky, pocity a názory i na méně běžné téma; 8. podrobně rozvede své názory a podpoří je dalšími argumenty, důvody a vhodnými příklady;	7. v neformálním písemném projevu podrobně popíše události, zkušenosti, zážitky, pocity a názory i na méně běžné téma; 8. podrobně rozvede své názory a podpoří je dalšími argumenty, důvody a vhodnými příklady;	*KOMUNIKATIVNÍ FUNKCE JAZYKA A TYPY TEXTŮ* Tvorba psaného textu: koheze a koherence. Popisný text: popsat tak “aby bylo vidět”. Popis scény, události, prostředí. Cvičení a ověřování: cvičení vybrané z knih, popis scény, záběru z filmu Popis prostředí. Procvičování a ověřování (na základě skutečného prostředí, z fotografií, literárních příkladů). Popis osob. Procvičování a ověřování (na základě skutečného prostředí, z fotografií, literárních příkladů delší písemný projev – podrobný podrobný popis (viz receptivní řečové dovednosti 6) *KOMUNIKATIVNÍ FUNKCE JAZYKA A TYPY TEXTŮ* Popis a vyjádření vlastních očekávání před začátkem školní výměny s italskou školou *KOMUNIKATIVNÍ FUNKCE JAZYKA A TYPY TEXTŮ* Popis vlastních dojmů po uskutečnění „výměny“ s italskou školou (předchází interaktivní řečové dovednosti 6)	
	9. používá široký repertoár slovní zásoby, chybějící výrazy nahrazuje opisy;	9. používá příměřené široký repertoár slovní zásoby, chybějící výrazy nahrazuje opisy;	Tento výstup je součástí jakékoliv interaktivní produkce.	

INTERAKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI	Žák 1. zapojí se do živé diskuse mezi rodilými mluvčími, reaguje na jejich otázky spontánně a přirozeně; 2. přesně formuluje své myšlenky a vhodně naváže na příspěvky ostatních mluvčích;	Žák 1. zapojí se do živé diskuse mezi rodilými mluvčími, reaguje na jejich otázky spontánně a přirozeně; 2. přesně formuluje své myšlenky a vhodně naváže na příspěvky ostatních mluvčích;	Studenti se v prním semestru zúčastní druhé faze výměnného pobytu s italskou školou. Tak se přímo nacházejí v reálné komunikační situaci s rodilými italskými mluvčími (kteří často používají hovorovou řec, slang a idiomatické výrazy).	Multikulturní výchova: Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí
	3. přednese přednášku na složité téma a zvládá poznámky či otázky z publika, reaguje spontánně a bez námahy;	Viz Pátý ročník		
	4. klade doplňující otázky k ověření a upřesnění informací;	4. klade doplňující otázky k ověření a upřesnění informací;	Po každém poslechu nebo v hodinách čtení textů (tedy ne v hodinách procvičování) jsou studenti vyzváni k pokládání otázek, aby si mohli sami ověřit svoji úroveň porozumění. To je také důvod, proč vyučující pokládá kontrolní otázky na porozumění studentům.	
	5. přesvědčivě argumentuje a dokládá své argumenty příklady 6.a. reaguje pohotově a účinně ve společenských situacích, vyjádří emoce, náznaky, narážky, vtip adekvátně k tématu, náladě a společenském postavení zúčastněných; 6.b. plynule pronese hlášení nebo zprávu, využívá přízvuku a intonace k vyjádření jemnějších významových rozdílů a zvažuje účinek na posluchače. 7. objasní problém nebo projedná řešení sporu a vysvětlí, že druhá strana musí udělat ústupek;	5. přesvědčivě argumentuje a dokládá své argumenty příklady 6.a. reaguje pohotově a účinně ve společenských situacích, vyjádří emoce, náznaky, narážky, vtip adekvátně k tématu, náladě a společenském postavení zúčastněných; 6.b. plynule pronese hlášení nebo zprávu, využívá vhodného přízvuku a intonace a zvažuje účinek na posluchače. 7. objasní problém nebo projedná řešení sporu a vysvětlí, že druhá strana musí udělat ústupek;	Diskuze na téma „školní výměna s italskou školou“ (průběh a výsledky), uskuteční se až po ukončení produktivní řečové dovednosti 7 – třetí komunikativní funkce. Porovnámí různých názorů. přímé interkulturní zkušenosti *TEMATICKÉ OKRUHY A KOMUNIKAČNÍ SITUACE* oblast osobní – společenské vztahy	Osobnostní a sociální výchova: Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti, Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů, Morálka všedního dne, Spolupráce a soutěž Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech: Žijeme v Evropě

	8. běžně komunikuje prostřednictvím médií.	8. běžně komunikuje prostřednictvím médií.	Používání e-mail, ICQ, atd. viz interaktivní řečové dovednosti 1-2	
MEDIAČNÍ DOVEDNOSTI	Žák 1. zprostředkuje podrobné informace a rady na nejrůznější témata v písemné i ústní podobě;	Žák 1. zprostředkuje podrobné informace a rady na nejrůznější témata v písemné i ústní podobě;	*KOMUNIKATIVNÍ FUNKCE JAZYKA A TYPY TEXTŮ* Zápis bodů a poznámek z ústního projevu: co a jak (praktické procvičování z poslechu). Zápis bodů a poznámek ze čteného textu. *KOMUNIKATIVNÍ FUNKCE JAZYKA A TYPY TEXTŮ* Procvičování: tvorba poznámek a zápisků z historické tabulky Procvičení a ověření z hodiny dějepisu: vytvoření poznámek a následné vytvoření souvislého textu (= přejít z poznámek na shrnutí).	
	2. podrobně představí myšlenku, dílo, produkt, činnost apod. nebo o nich ústně informuje, uvede jednotlivé aspekty daných věcí a své pojednání přiměřeně ukončí;	2. podrobně představí myšlenku, dílo, produkt, činnost apod. nebo o nich ústně informuje, uvede jednotlivé aspekty daných věcí a své pojednání přiměřeně ukončí;	*KOMUNIKATIVNÍ FUNKCE JAZYKA A TYPY TEXTŮ* Ve vztahu k pohádce “Il principe che sposò una rana (Princezna žába)” (z “Italských pohádek Itala Calvina). Prezentace struktury textu, charatkeristiky osob, charakteristiky typologie textu - pohádka: samostatný ústní projev – jednoduše formulovaná prezentace *JAZYKOVÉ PROSTŘEDKY A FUNKCE* lexikologie a frazeologie Rozšíření jazykové zásoby na základě textu. Synonyma a antonyma. Pročvičování užití minulých časů passato remoto a imperfektum; souslednost časů. Způsob vyjádření, příměry v textu a rozšíření Přídavná jména” opakování a prohloubení látky. Řeč přímá a nepřímá: opakování – písemná a ústní tvorba *TEMATICKÉ OKRUHY A KOMUNIKAČNÍ SITUACE* oblast společenská literatura, tradice (viz receptivní řečové dovednosti 1 – první komunikativní funkce, 5 – první komunikativní funkce, produktivní řečové dovednosti 1 – první komunikativní funkce, 3 – první komunikativní funkce, mediační řečové dovednosti 5) *KOMUNIKATIVNÍ FUNKCE JAZYKA A TYPY TEXTŮ* Ve vztahu k pohádce “Il re Crin” (z “Italských pohádek Itala Calvina). Prezentace struktury textu, charatkeristiky osob, charakteristiky typologie textu - pohádka: samostatný ústní projev – jednoduše formulovaná prezentace *JAZYKOVÉ PROSTŘEDKY A FUNKCE* lexikologie a frazeologie Rozšíření jazykové zásoby na základě textu. Synonyma a antonyma. Pročvičování užití minulých časů passato remoto a imperfektum; souslednost časů. Způsob vyjádření, příměry v textu pohádky a rozšíření	

			Řeč přímá a nepřímá: opakování *TEMATICKÉ OKRUHY A KOMUNIKAČNÍ SITUACE* oblast společenská literatura, tradice (viz produktivní řečové dovednosti 1 – druhá a pátá komunikativní funkce, 3 – první komunikativní funkce, mediační řečové dovednosti 5)	
	3. vyhledá a shrne informace a argumenty z nejrozmanitějších zdrojů a podá o nich detailní zprávu;	Viz Čtvrtý ročník		
	4. jasně popíše pracovní postup nebo návod na nejrůznější činnosti;	Viz Šestý ročník		
	5. podrobně popíše obsah přečteného literárního díla, shlédnutého filmu nebo hry, vylíčí své dojmy a charakterizuje hlavní postavy.	5. podrobně popíše obsah přečteného literárního díla, shlédnutého filmu nebo hry, vylíčí své dojmy a charakterizuje hlavní postavy.	(viz receptivní řečové dovednosti 1 – sedmá a devatá komunikativní funkce, 5 – druhá komunikativní funkce, 6 Vyprávění obsahu pohádek “Il principe che sposò una rana” a “Il re Crin” viz receptivní řečové dovednosti 1 – první, druhá a pátá komunikativní funkce, 3 – první komunikativní funkce, 5 – první komunikativní funkce, produktivní řečové dovednosti 1 – první komunikativní funkce, 3 – první komunikativní funkce	

Příloha 1

Předložky:

di
B2:
paragone di minoranza: *Marek è meno alto di Jan*
agente: *Bagnato di sudore*
in costrutti predicativi vari: *È di casa*; *Restiamo di guardia*

a
B2:
fine dopo aggettivi tipo “pronto”, “disposto”, ecc.: *Sono disposto a pagare*; *È pronto a tutto*
pena: *Condanna a morte*; *Condannare all’ergastolo*
stato in luogo: *Al sole*; *Al freddo e al gelo*
strumentale: *Motore a benzina*; *barca a remi*
limitativo (spesso in locuzioni di modestia): *A parer mio*; *A mio modo di vedere*; *È bravo solo a parole*

da
B2:
origine: *L’Universo è nato da una gigantesca esplosione*
moto per luogo: *Se puoi passa da me*; *Da che parte si va*?
causa: *Sono quasi morto dal freddo*; *Era verde dalla rabbia*
prezzo: *Un vestito da 200 euro*

in
B2:
stato in luogo: *I problemi maggiori non li incontrò nella conquista, ma nell’amministrazione*
trasformazione (di stato fisico): La rana si trasforma in un principe; Mandare in pezzi; Andare in fumo
retto da “consistere”: *Il test consiste in un ascolto*
modo: *Sta in silenzio!*; *Fa tutto in fretta e furia*; *Cammina in punta di piedi*
retto da “credere”, “confidare”, “sperare”, ecc.: *Confido in lui*; *Crede in Dio*; *Speriamo in un miglioramento*

con
B2:
corrispondenza: *La mia opinione coincide con la tua*; *Identifica Dio con la natura*

su
B2:
modo: *Vestito su misura*; *Lavoro su commissione*
distributivo: È *aperto 24 ore su 24*; *Ha avuto un guadagno di 13 milioni di euro su un giro d’affari di 117*
temporale determinato: *Sul presto / Sul tardi*; *Bloccato sul nascere*

per
B2:
prezzo: *Vendere per pochi soldi*; *Questo modello si trova per 50 euro*
distributivo: *In fila per due*; *Un panino per uno*

predicativo: *Prendere per buono*; *Per amico si è scelto un cane*

tra/fra
B2:
stato in luogo (figurato): *Vive tra le nuvole*; *Passa il tempo fra piaceri lussuosi*
movimento all'interno di più punti di riferimento: *Vive tra la Germania e la Francia / tra Praga, Parigi e Milano*
azione reciproca: *La partita fra il Milan e la Juve*

Vyučovací předmět: Italský jazyk a literatura Ročník: čtvrtý				
Vzdělávací obsah předmětu	Výstupy z RVP DG	Ročníkové výstupy ŠVP	Učivo	Přesahy a vazby
RECEPTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI	Žák 1. rozumí delším, obsahově náročným faktografickým i beletristickým textům včetně odborných článků a technických instrukcí, vztahující se tematicky i mimo jeho obor a zájmy;	Žák 1. rozumí delším, obsahově náročným faktografickým i beletristickým textům včetně odborných článků a technických instrukcí, vztahující se tematicky i mimo jeho obor a zájmy;	*KOMUNIKATIVNÍ FUNKCE JAZYKA A TYPY TEXTŮ* Během školního roku budou čteny a rozebírány části následujících literární ch díl: Dante Alighieri, Božská komedie Francesco Petrarca, Canzoniere Carlo Goldoni, La locandiera (Mirandolina) Alessandro Manzoni, Snoubenci Kromě jiného budou hodiny věnovány období Renezance a Baroka K prohloubení látky poslouží četba textů věnovaných autorům, dílům, historii literatury, kultury, literární kritice čtený text: delší obsahově náročné faktografické a beletristické texty *JAZYKOVÉ PROSTŘEDKY A FUNKCE* lexikologie a frazeologie: Rozšíření slovní zásoby na základě textu *TEMATICKÉ OKRUHY A KOMUNIKAČNÍ SITUACE* oblast společenská: architektura, malířství, sochařství, literatura *REÁLIE ZEMÍ STUDOVANÉHO JAZYKA* významné osobnosti, jejich úspěchy a přínos; literatura (viz produktivní řečové dovednosti 1, 2, 3-4 – první komunikativní funkce, 5 – první komunikativní funkce) *TEMATICKÉ OKRUHY A KOMUNIKAČNÍ SITUACE* Organizace řízení a administravy, politická a ekonomická situace v Italii v posledních letech oblast veřejná: veřejné instituce, služby, politické strany, volby, veřejná jednání a vystoupení, soutěže, státní správa, poštovní, bankovní a dopravní služby oblast pracovní: firmy, průmysl, zemědělství, doprava, zaměstnanost *KOMUNIKATIVNÍ FUNKCE JAZYKA A TYPY TEXTŮ* čtený text: delší obsahově náročné faktografické texty *JAZYKOVÉ PROSTŘEDKY A FUNKCE* lexikologie a frazeologie: Rozšíření slovní zásoby na základě textu *REÁLIE ZEMÍ STUDOVANÉHO JAZYKA* politické, ekonomické postavení země ve světě (viz produktivní řečové dovednosti 3-4 – druhý tematický okruh) *KOMUNIKATIVNÍ FUNKCE JAZYKA A TYPY TEXTŮ*	D Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech: Žijeme v Evropě

			Čtení článků o módě a módních trendech, rozbor různých publicistických materiálů na téma móda zakončený diskuzí o různých aspektech módy (a na téma masmédia - vztah a vliv na diváka či čtenáře). *JAZYKOVÉ PROSTŘEDKY A FUNKCE* lexikologie a frazeologie: Rozšíření slovní zásoby na základě textu *TEMATICKÉ OKRUHY A KOMUNIKAČNÍ SITUACE* oblast osobní: životní styl, styl oblékání *REÁLIE ZEMÍ STUDOVANÉHO JAZYKA* ekonomické a kulturní postavení země ve světě (viz produktivní řečové dovednosti 2 – druhá komunikativní funkce, 5-6-7 – první komunikativní funkce)	
	2. rychle přehlédne dlouhé, složité texty, včetně novinových článků a článků s profesními tématy a rozhodne, zda je podrobněji studovat;	2. rychle přehlédne dlouhé, složité texty, včetně novinových článků a článků a rozhodne, zda je podrobněji studovat;	Samostatné aktivity, k teré vyplývají z učiva již probraného v předešlém ročníku	
	3. rozumí širokému spektru ustálených výrazů a hovorovému způsobu vyjadřování se, postřehne posun stylu; 5. rozumí obsahově a jazykově složitým projevům, přednáškám a zprávám týkajícím se oblastí svého studia a vzdělání, k tématům z různých oblastí života, a to i v hovorovém tempu;	3. rozumí širokému spektru ustálených výrazů a hovorovému způsobu vyjadřování se, postřehne posun stylu; 5. rozumí obsahově a jazykově složitým projevům, přednáškám a zprávám týkajícím se oblastí svého studia a vzdělání, a to i v hovorovém tempu;	*KOMUNIKATIVNÍ FUNKCE JAZYKA A TYPY TEXTŮ* Aktivity poslechu s porozuměním italských filmů (viz receptivní řečové dovednosti 6) Výměnný pobyt s italskou školou (viz interaktivní řečové dovednosti 1-2) Každé literární téma (viz receptivní řečové dovednosti 1 – první komunikativní funkce) zahrnuje zároveň část, která je věnována hodinám věnovaným specifice danného tématu	
	4. rozpozná jemné významové odstíny postojů a vyřčených i nevyřčených názorů;	Viz pátý ročník		
	6. sleduje s porozuměním promluvy v médiích a hraných filmech, ve kterých se do jisté míry užívá i slangu a idiomatických výrazů;	6. sleduje s porozuměním promluvy v médiích a hraných filmech, ve kterých se do jisté míry užívá i slangu a idiomatických výrazů;	Během školního roku se předpokládá shlédnutí nejméně dvou italských filmů (s procvičením poslechu s porozuměním). (viz receptivní řečové dovednosti 3-5 – první komunikativní funkce, mediační řečové dovednosti 5)	

	7. rozumí složitým interakcím mezi účastníky skupinové diskuse, i když se diskuse týká složitých a ne zcela běžných témat;	Viz pátý ročník		
	8. porozumí jednotlivým informacím i při špatné kvalitě veřejného hlášení;	Viz pátý ročník		
	9. zvolí a užívá vhodné druhy výkladových, idiomatických a odborných slovníků.	9. účí se užívat větší výkladový slovník	Užívání většího výkladového slovníku (kromě dvoujazyčného italsko-českého) který je nezbytný pro porozumění literárních textů probíraných v průběhu roku (viz receptivní řečové dovednosti 1 – první komunikativní funkce).	
PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI	Žák 1. reprodukuje myšlenky, informace a údaje z vyslechnutého či přečteného textu na méně běžná témata;	Žák 1. reprodukuje myšlenky, informace a údaje z vyslechnutého či přečteného textu na méně běžná témata;	*KOMUNIKATIVNÍ FUNKCE JAZYKA A TYPY TEXTŮ* Během školního roku budou psány a prezentovány referáty na následující témata: Dante Alighieri, Božská komedie Francesco Petrarca, Canzoniere Carlo Goldoni, La locandiera (Mirandolia) Alessandro Manzoni, Snoubenci a probrané doplňující látky (Renezance a Baroko) delší písemný projev – odborný popis, referát, zpráva *JAZYKOVÉ PROSTŘEDKY A FUNKCE* lexikologie a frazeologie: Rozšíření slovní zásoby na základě textu *TEMATICKÉ OKRUHY A KOMUNIKAČNÍ SITUACE* oblast společenská: literatura *REÁLIE ZEMÍ STUDOVANÉHO JAZYKA* významné osobnosti, jejich úspěchy a přínos; literatura (viz receptivní řečové dovednosti 1 – první komunikativní funkce, produktivní řečové dovednosti 2, 3-4 – první komunikativní funkce, 5 – první komunikativní funkce)	
	2. stylisticky vhodně, srozumitelně a podrobně zformuluje vlastní myšlenky a názory ve formě různých slohových útvarů (s případným využitím slovníku) v přesvědčivém, osobitém a přirozeném stylu, vhodném pro čtenáře, kterému jsou určeny;	2. stylisticky vhodně, srozumitelně a podrobně zformuluje vlastní myšlenky a názory ve formě různých slohových útvarů (s případným využitím slovníku) v přesvědčivém, osobitém a přirozeném stylu, vhodném pro čtenáře, kterému jsou určeny;	*KOMUNIKATIVNÍ FUNKCE JAZYKA A TYPY TEXTŮ* Během školního roku budou psány komentáře na následujícím témata: Dante Alighieri, Božská komedie Francesco Petrarca, Canzoniere Carlo Goldoni, La locandiera (Mirandolia) Alessandro Manzoni, Snoubenci a probrané doplňující látky (Renezance a Baroko) delší písemný projev: úvaha, esej, odborný popis, recenze, argumentace *JAZYKOVÉ PROSTŘEDKY A FUNKCE* lexikologie a frazeologie: Rozšíření slovní zásoby na základě textu *TEMATICKÉ OKRUHY A KOMUNIKAČNÍ SITUACE*	

			oblast společenská: literatura *REÁLIE ZEMÍ STUDOVANÉHO JAZYKA* významné osobnosti, jejich úspěchy a přínos; literatura (viz receptivní řečové dovednosti 1 – první komunikativní funkce, produktivní řečové dovednosti 1, 3-4 – první komunikativní funkce, 5 – první komunikativní funkce) *KOMUNIKATIVNÍ FUNKCE JAZYKA A TYPY TEXTŮ* Tvorba krátkých článků o módě a různých publicistických materiálů na téma móda zakončená diskuzí o různých aspektech módy (na téma masmedia jejich vztah a vliv na diváka či čtenáře). *JAZYKOVÉ PROSTŘEDKY A FUNKCE* lexikologie a frazeologie Rozšíření slovní zásoby na základě textu. *TEMATICKÉ OKRUHY A KOMUNIKAČNÍ SITUACE* oblast osobní: životní styl, styl oblékání *REÁLIE ZEMÍ STUDOVANÉHO JAZYKA* ekonomické a kulturní postavení země ve světě (viz receptivní řečové dovednosti 1 – třetí komunikativní funkce, produktivní řečové dovednosti 5-6-7 – první komunikativní funkce)	Mediální výchova Média a mediální produkce, Mediální produkty a jejích význam, Uživatelé, Účinky mediální produkce a vliv médií
	3. jasně a přesně formuluje své myšlenky, rozvíjí konkrétní body a svou řeč zakončí vhodným závěrem; 4. ústně nebo písemně, jasně a podrobně vyjádří své stanovisko k danému tématu, události, zprávě všeobecného nebo profesního charakteru;	3. jasně a přesně formuluje své myšlenky, rozvíjí konkrétní body a svou řeč zakončí vhodným závěrem; 4. ústně nebo písemně, jasně a podrobně vyjádří své stanovisko k danému tématu, události, zprávě všeobecného nebo profesního charakteru;	*KOMUNIKATIVNÍ FUNKCE JAZYKA A TYPY TEXTŮ* Během školního roku budou prezentovány ústně komentáře na následujícím témata: Dante Alighieri, Božská komedie Francesco Petrarca, Canzoniere Carlo Goldoni, La locandiera (Mirandolia) Alessandro Manzoni, Snoubenci a probrané doplňující látky (Renezance a Baroko) emoce: libost/nelibost, zájem/nezájem, nesouhlas delší písemný projev: argumentace *JAZYKOVÉ PROSTŘEDKY A FUNKCE* lexikologie a frazeologie: Rozšíření slovní zásoby na základě textu *TEMATICKÉ OKRUHY A KOMUNIKAČNÍ SITUACE* oblast společenská: literatura *REÁLIE ZEMÍ STUDOVANÉHO JAZYKA* významné osobnosti, jejich úspěchy a přínos; literatura (viz receptivní řečové dovednosti 1 – první komunikativní funkce, produktivní řečové dovednosti 1, 2, 5 – první komunikativní funkce) *TEMATICKÉ OKRUHY A KOMUNIKAČNÍ SITUACE* Organizace řízení a administravy, politická a ekonomická situace v Italii v posledních letech oblast veřejná: veřejné instituce, služby, politické strany, volby, veřejná jednání a	

			vystoupení, soutěže, státní správa, poštovní, bankovní a dopravní služby oblast pracovní: firmy, průmysl, zemědělství, doprava, zaměstnanost *KOMUNIKATIVNÍ FUNKCE JAZYKA A TYPY TEXTŮ* delší písemný projev: argumentace *JAZYKOVÉ PROSTŘEDKY A FUNKCE* lexikologie a frazeologie: Rozšíření slovní zásoby na základě textu *REÁLIE ZEMÍ STUDOVANÉHO JAZYKA* politické, ekonomické postavení země ve světě (viz receptivní řečové dovednosti 1 – druhý tematický okruh)	
	5. v písemné práci představí jasně a strukturovaně ucelené téma, začlení do ní vedlejší témata, rozvíjí konkrétní myšlenky, vyzdvihne nejdůležitější aspekty;	5. v písemné práci představí jasně a strukturovaně ucelené téma, začlení do ní vedlejší témata, rozvíjí konkrétní myšlenky, vyzdvihne nejdůležitější aspekty;	*KOMUNIKATIVNÍ FUNKCE JAZYKA A TYPY TEXTŮ* Během školního roku budou psány textové a literární rozbory na následujícím témata: Dante Alighieri, Božská komedie Francesco Petrarca, Canzoniere Carlo Goldoni, La locandiera (Mirandolia) Alessandro Manzoni, Snoubenci a probrané doplňující látky (Renezance a Baroko) delší písemný projev – odborný popis, referát, zpráva *JAZYKOVÉ PROSTŘEDKY A FUNKCE* lexikologie a frazeologie: Rozšíření jazykové zásoby na základě textů *TEMATICKÉ OKRUHY A KOMUNIKAČNÍ SITUACE* oblast společenská: literatura *REÁLIE ZEMÍ STUDOVANÉHO JAZYKA* významné osobnosti, jejich úspěchy a přínos; literatura (viz receptivní řečové dovednosti 1 – první komunikativní funkce, produktivní řečové dovednosti 1, 2, 3-4 – první komunikativní funkce)	
	6. napíše formálně správně vyjádření ve prospěch něčeho nebo proti něčemu;	Viz pátý ročník		
	7. v neformálním písemném projevu podrobně popíše události, zkušenosti, zážitky, pocity a názory i na méně běžné téma; 8. podrobně rozvede své názory a podpoří je dalšími argumenty, důvody a vhodnými příklady;	7. v neformálním písemném projevu podrobně popíše události, zkušenosti, zážitky, pocity a názory i na méně běžné téma; 8. podrobně rozvede své názory a podpoří je dalšími argumenty, důvody a vhodnými příklady;	*KOMUNIKATIVNÍ FUNKCE JAZYKA A TYPY TEXTŮ* Přípravy první fáze výměnného pobytu s italskou školou. Studenti komunikují e-mailem se svými italskými protějšky a část těchto aktivit je součástí jejich výukového programu a je kontrolovaná a monitorována vyučujícím. Dále musí sepsat zprávu o akci, stejně tak jako krátký denník z pobytu. emoce: libost/nelibost, zájem/nezájem, radost/zklamání, překvapení, údiv, obava, vděčnost, sympatie/antipatie, lhostejnost, strach kratší písemný projev: pozdrav, vzkaz, pozvání, odpověď, e-mail	

			delší písemný projev: vyprávění *JAZYKOVÉ PROSTŘEDKY A FUNKCE* lexikologie a frazeologie: slovní zásoba z nejrůznějších oblastí života, běžně užívané idiomy *TEMATICKÉ OKRUHY A KOMUNIKAČNÍ SITUACE* oblast osobnostní: charakterové vlastnosti, koníčky, zájmy, názory a postoje (viz interaktivní řečové dovednosti 1-2, 5-6-7, 8)	
	9. používá široký repertoár slovní zásoby, chybějící výrazy nahrazuje opisy;	9. používá široký repertoár slovní zásoby, chybějící výrazy nahrazuje opisy;	Tento výstup je součástí jakékoliv interaktivní produkce.	
INTERAKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI	Žák 1. zapojí se do živé diskuse mezi rodilými mluvčími, reaguje na jejich otázky spontánně a přirozeně; 2. přesně formuluje své myšlenky a vhodně naváže na příspěvky ostatních mluvčích;	Žák 1. zapojí se do živé diskuse mezi rodilými mluvčími, reaguje na jejich otázky spontánně a přirozeně; 2. přesně formuluje své myšlenky a vhodně naváže na příspěvky ostatních mluvčích;	Studenti se v druhém semestru zúčastní první faze výměnného pobytu s italskou školou. Tak se přímo nacházejí v reálné komunikační situaci s rodilými italskými mluvčími (kteří často používají hovorovou řec, slang a idiomatické výrazy). (viz produktivní řečové dovednosti 7-8, interaktivní řečové dovednosti 5-6-7, 8)	Multikulturní výchova Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí Osobnostní a sociální výchova Sociální komunikace
	3. přednese přednášku na složité téma a zvládá poznámky či otázky z publika, reaguje spontánně a bez námahy;	Viz Pátý ročník		
	4. klade doplňující otázky k ověření a upřesnění informací;	4. klade doplňující otázky k ověření a upřesnění informací	Po každém poslechu nebo v hodinách čtení textů (tedy ne v hodinách procvičování) jsou studenti vyzváni k pokládání otázek, aby si mohli sami ověřit svoji úroveň porozumění. To je také důvod, proč vyučující pokládá kontrolní otázky na porozumění studentům.	
	5. přesvědčivě argumentuje a dokládá své argumenty příklady; 6.a. reaguje pohotově a účinně ve společenských situacích, vyjádří emoce, náznaky, narážky, vtip adekvátně k tématu, náladě a společenském postavení zúčastněných;	5. přesvědčivě argumentuje a dokládá své argumenty příklady; 6.a. reaguje pohotově a účinně ve společenských situacích, vyjádří emoce, náznaky, narážky, vtip adekvátně k tématu, náladě a společenském postavení zúčastněných;	*KOMUNIKATIVNÍ FUNKCE JAZYKA A TYPY TEXTŮ* Diskuze na téma: vliv módy na člověka (vztah člověka a módy). *JAZYKOVÉ PROSTŘEDKY A FUNKCE* lexikologie a frazeologie: Rozšíření slovní zásoby na základě textu. *TEMATICKÉ OKRUHY A KOMUNIKAČNÍ SITUACE* oblast osobní – životní styl, styl oblékání *REÁLIE ZEMÍ STUDOVANÉHO JAZYKA* ekonomické a kulturní postavení země ve světě (viz receptivní řečové dovednosti 1 – třetí komunikativní funkce, produktivní řečové dovednosti 2 – druhá komunikativní funkce)	Mediální výchova Média a mediální produkce, Mediální produkty a jejich význam, Uživatelé, Účinky mediální produkce a vliv médií

	6.b. plynule pronese hlášení nebo zprávu, využívá přízvuku a intonace k vyjádření jemnějších významových rozdílů a zvažuje účinek na posluchače. 7. objasní problém nebo projedná řešení sporu a vysvětlí, že druhá strana musí udělat ústupek;	6.b. plynule pronese hlášení nebo zprávu, využívá přízvuku a intonace k vyjádření jemnějších významových rozdílů a zvažuje účinek na posluchače. 7. objasní problém nebo projedná řešení sporu a vysvětlí, že druhá strana musí udělat ústupek;	*KOMUNIKATIVNÍ FUNKCE JAZYKA A TYPY TEXTŮ* Diskuze na téma „školní výměna s italskou školou“ (průběh a výsledky), uskuteční se až po ukončení produktivní řečové dovednosti 7-8. Porovnámí různých názorů. přímé interkulturní zkušenosti *TEMATICKÉ OKRUHY A KOMUNIKAČNÍ SITUACE* oblast osobní: společenské vztahy	Osobnostní a sociální výchova: Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti, Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů, Morálka všedního dne, Spolupráce a soutěž
	8. běžně komunikuje prostřednictvím médií.	8. běžně komunikuje prostřednictvím médií.	Používání e-mail, ICQ, atd. (viz produktivní řečové dovednosti 7-8, interaktivní řečové dovednosti 1-2)	
MEDIAČNÍ DOVEDNOSTI	Žák 1. zprostředkuje podrobné informace a rady na nejrůznější témata v písemné i ústní podobě; 2. podrobně představí myšlenku, dílo, produkt, činnost apod. nebo o nich ústně informuje, uvede jednotlivé aspekty daných věcí a své pojednání přiměřeně ukončí; 3. vyhledá a shrne informace a argumenty z nejrozmanitějších zdrojů a podá o nich detailní zprávu;	Žák 1. zprostředkuje podrobné informace a rady na nejrůznější témata v písemné i ústní podobě; 2. podrobně představí myšlenku, dílo, produkt, činnost apod. nebo o nich ústně informuje, uvede jednotlivé aspekty daných věcí a své pojednání přiměřeně ukončí; 3. vyhledá a shrne informace a argumenty z nejrozmanitějších zdrojů a podá o nich detailní zprávu;	*KOMUNIKATIVNÍ FUNKCE JAZYKA A TYPY TEXTŮ* Prezentace základních charakteristik Itálie a České Republiky, jak zeměpisných, historických, politických, ekonomických, stejně tak jako kulturního postavení země ve světě, na základě informací vyhledaných a uspořádaných studenty (i na základě poznatků získaných předchozím studiem zeměpisu, dějepisu, kultury v českém jazyce a to jak na škole zdejší i školách předchozích). *TEMATICKÉ OKRUHY A KOMUNIKAČNÍ SITUACE* oblast veřejná, oblast společenská *REÁLIE ZEMÍ STUDOVANÉHO JAZYKA* *REÁLIE VLASTNÍ ZEMĚ FREKVENTANTA*	
	4. jasně popíše pracovní postup nebo návod na nejrůznější činnosti;	Viz Šestý ročník		
	5. podrobně popíše obsah přečteného literárního díla, shlédnutého filmu nebo hry, vylíčí své dojmy a charakterizuje hlavní postavy.	5. podrobně popíše obsah přečteného literárního díla, shlédnutého filmu nebo hry, vylíčí své dojmy a charakterizuje hlavní postavy.	*KOMUNIKATIVNÍ FUNKCE JAZYKA A TYPY TEXTŮ* Popsání obsah literárního textu a shlédnutého filmu (viz receptivní řečové dovednosti 6, produktivní řečové dovednosti 1, 2,3- 4 – první komunikativní funkce, 5)	

Příloha 1
Předložky:

di
B2:
paragone di minoranza: *Marek è meno alto di Jan*
agente: *Bagnato di sudore*
in costrutti predicativi vari: *È di casa*; *Restiamo di guardia*

a
B2:
fine dopo aggettivi tipo “pronto”, “disposto”, ecc.: *Sono disposto a pagare*; *È pronto a tutto*
pena: *Condanna a morte*; *Condannare all’ergastolo*
stato in luogo: *Al sole*; *Al freddo e al gelo*
strumentale: *Motore a benzina*; *barca a remi*
limitativo (spesso in locuzioni di modestia): *A parer mio*; *A mio modo di vedere*; *È bravo solo a parole*

da
B2:
origine: *L’Universo è nato da una gigantesca esplosione*
moto per luogo: *Se puoi passa da me*; *Da che parte si va*?
causa: *Sono quasi morto dal freddo*; *Era verde dalla rabbia*
prezzo: *Un vestito da 200 euro*

in
B2:
stato in luogo: *I problemi maggiori non li incontrò nella conquista, ma nell’amministrazione*
trasformazione (di stato fisico): La rana si trasforma in un principe; Mandare in pezzi; Andare in fumo
retto da “consistere”: *Il test consiste in un ascolto*
modo: *Sta in silenzio!*; *Fa tutto in fretta e furia*; *Cammina in punta di piedi*
retto da “credere”, “confidare”, “sperare”, ecc.: *Confido in lui*; *Crede in Dio*; *Speriamo in un miglioramento*

con
B2:
corrispondenza: *La mia opinione coincide con la tua*; *Identifica Dio con la natura*

su
B2:
modo: *Vestito su misura*; *Lavoro su commissione*
distributivo: È *aperto 24 ore su 24*; *Ha avuto un guadagno di 13 milioni di euro su un giro d’affari di 117*
temporale determinato: *Sul presto / Sul tardi*; *Bloccato sul nascere*

per
B2:
prezzo: *Vendere per pochi soldi*; *Questo modello si trova per 50 euro*
distributivo: *In fila per due*; *Un panino per uno*
predicativo: *Prendere per buono*; *Per amico si è scelto un cane*

tra/fra
B2:
stato in luogo (figurato): *Vive tra le nuvole*; *Passa il tempo fra piaceri lussuosi*
movimento all'interno di più punti di riferimento: *Vive tra la Germania e la Francia / tra Praga, Parigi e Milano*
azione reciproca: *La partita fra il Milan e la Juve*

Vyučovací předmět: Italský jazyk a literatura
Ročník: pátý

Vzdělávací obsah předmětu	Výstupy z RVP DG	Ročníkové výstupy ŠVP	Učivo	Přesahy a vazby
RECEPTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI	Žák 1. rozumí delším, obsahově náročným faktografickým i beletristickým textům včetně odborných článků a technických instrukcí, vztahující se tematicky i mimo jeho obor a zájmy;	Žák 1. rozumí delším, obsahově náročným faktografickým i beletristickým textům včetně odborných článků a technických instrukcí, vztahující se tematicky i mimo jeho obor a zájmy;	*KOMUNIKATIVNÍ FUNKCE JAZYKA A TYPY TEXTŮ* Během školního roku budou čteny a rozebírány části následujících literárních díl: Giacomo Leopardi, Operette morali Italo Svevo, La coscienza di Zeno Luigi Pirandello, Maschere nude Luigi Pirandello, Novelle per un anno Montale, Ossi di seppia Kromě jiného budou věnovány hodiny období Futurismu K prohloubení látky poslouží četba textů věnovaných autorům, dílům, historii literatury, kultury, literární kritice čtený text: delší obsahově náročné faktografické a beletristické texty *JAZYKOVÉ PROSTŘEDKY A FUNKCE* lexikologie a frazeologie: Rozšíření slovní zásoby na základě textu *TEMATICKÉ OKRUHY A KOMUNIKAČNÍ SITUACE* oblast společenská: architektura, malířství, sochařství, literatura *REÁLIE ZEMÍ STUDOVANÉHO JAZYKA* významné osobnosti, jejich úspěchy a přínos; literatura (viz receptivní řečové dovednosti 4, produktivní řečové dovednosti 1, 2,3-4, 5, mediační řečové dovednosti 1-2-3)	D
			KOMUNIKATIVNÍ FUNKCE JAZYKA A TYPY TEXTŮ Čtení – rozbor pojednání a článků z novin (tištěných i online) na aktuální témata čtený text: delší obsahově náročné faktografické texty informace z médií: aktuální tematika *JAZYKOVÉ PROSTŘEDKY A FUNKCE* lexikologie a frazeologie: Rozšíření slovní zásoby na základě textu *TEMATICKÉ OKRUHY A KOMUNIKAČNÍ SITUACE* oblast veřejná: veřejné instituce, politické strany, volby, veřejná jednání a vystoupení oblast společenská: příroda, životní prostředí, věda a technika, sporty a sportovní hry, média, pokrok ve společnosti, problémy současné společnosti *REÁLIE ZEMÍ STUDOVANÉHO JAZYKA*	Mediální výchova Média a mediální produkce, Mediální produkty a jejích význam, Uživatelé, Účinky mediální produkce a vliv médií

			politické, ekonomické a kulturní postavení země ve světě (viz produktivní řečové dovednosti 6-8) *KOMUNIKATIVNÍ FUNKCE JAZYKA A TYPY TEXTŮ* Srovnání školních a univerzitních systémů v Itálii a České republice. čtený text: delší obsahově náročné faktografické texty *JAZYKOVÉ PROSTŘEDKY A FUNKCE* lexikologie a frazeologie: Rozšíření slovní zásoby na základě textu *TEMATICKÉ OKRUHY A KOMUNIKAČNÍ SITUACE* oblast vzdělávací: typy škol, škola a její vybavení, školní předměty, průběh vyučování, osobnost učitele, hodnocení prospěchu, zkoušky, certifikáty, vědecké společnosti a kluby *REÁLIE ZEMÍ STUDOVANÉHO JAZYKA* vzdělávání *REÁLIE VLASTNÍ ZEMĚ FREKVENTANTA* vzdělávání (viz produktivní řečové dovednosti 3-4 – druhá komunikativní funkce, interaktivní řečové dovednosti 5-6-7 – třetí komunikativní funkce)	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Vzdělávání v Evropě a ve světě Multikulturní výchova Základní problémy sociokulturních rozdílů
	2. rychle přehlédne dlouhé, složité texty, včetně novinových článků a článků s profesními tématy a rozhodne, zda je podrobněji studovat;	2. rychle přehlédne dlouhé, složité texty, včetně novinových článků a článků s profesními tématy a rozhodne, zda je podrobněji studovat;	Samostatné aktivity, které vyplývají z učiva již probraného v předešlém ročníku	
	3. rozumí širokému spektru ustálených výrazů a hovorovému způsobu vyjadřování se, postřehne posun stylu; 5. rozumí obsahově a jazykově složitým projevům, přednáškám a zprávám týkajícím se oblastí svého studia a vzdělání, k tématům z různých oblastí života, a to i v hovorovém tempu;	3. rozumí obsahově a jazykově složitým projevům, přednáškám a zprávám týkajícím se oblastí svého studia a vzdělání, a to i v hovorovém tempu; 5. rozumí obsahově a jazykově složitým projevům, přednáškám a zprávám týkajícím se oblastí svého studia a vzdělání, k tématům z různých oblastí života, a to i v hovorovém tempu;	*KOMUNIKATIVNÍ FUNKCE JAZYKA A TYPY TEXTŮ* Aktivity poslechu s porozuměním italských filmů (viz receptivní řečové dovednosti 6) Výměnný pobyt s italskou školou (viz interaktivní řečové dovednosti 1-2) Každé literární téma (viz receptivní řečové dovednosti 1 – první komunikativní funkce) zahrnuje zároveň část, která je věnována hodinám věnovaným specifice danného tématu	

	4. rozpozná jemné významové odstíny postojů a vyřčených i nevyřčených názorů;	4. rozpozná jemné významové odstíny postojů a vyřčených i nevyřčených názorů;	Analytická četba v rámci výuky z děl Sveva e Pirandella slouží k vyhledávání významových odstínů postojů a vyřčených i nevyřčených názorů (viz receptivní řečové dovednosti 1 – první komunikativní funkce)	
	6. sleduje s porozuměním promluvy v médiích a hraných filmech, ve kterých se do jisté míry užívá i slangu a idiomatických výrazů;	6. sleduje s porozuměním promluvy v médiích a hraných filmech, ve kterých se do jisté míry užívá i slangu a idiomatických výrazů;	Během školního roku se předpokládá shlédnutí nejméně dvou italských filmů (s procvičením poslechu s porozuměním). (viz mediační řečové dovednosti 5)	
	7. rozumí složitým interakcím mezi účastníky skupinové diskuse, i když se diskuse týká složitých a ne zcela běžných témat;	7. rozumí složitým interakcím mezi účastníky skupinové diskuse, i když se diskuse týká složitých a ne zcela běžných témat;	Videozáznamy nahrané z italské televize, ve kterých různí mluvčí vyjadřují různé názory, reagují hbitě jeden na druhého (překrývání hlasů, skákání si do řeči, změna tónu, stylu atd.)	
	8. porozumí jednotlivým informacím i při špatné kvalitě veřejného hlášení;	8. porozumí jednotlivým informacím i při špatné kvalitě veřejného hlášení;	Studenti si vyzkouší testy poslechu s porozuměním na úrovni C1 (mezi jiným zde najdou i nahrávky ze silných ruchů v podtextu) používaných při mezinárodních jazykových zkouškách PLIDA e CILS.	
	9. zvolí a užívá vhodné druhy výkladových, idiomatických a odborných slovníků.	9. účí se užívat větší výkladový slovník	Užívání většího výkladového slovníku (kromě dvoujazyčného italsko-českého) který je nezbytný pro porozumění literárních textů probíraných v průběhu roku (viz receptivní řečové dovednosti 1 – první komunikativní funkce).	
PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI	Žák 1. reprodukuje myšlenky, informace a údaje z vyslechnutého či přečteného textu na méně běžná témata;	Žák 1. reprodukuje myšlenky, informace a údaje z vyslechnutého či přečteného textu na méně běžná témata;	*KOMUNIKATIVNÍ FUNKCE JAZYKA A TYPY TEXTŮ* Během školního roku budou prezentovány a psány referáty na následující literární díla: Giacomo Leopardi, Operette morali Italo Svevo, La coscienza di Zeno Luigi Pirandello, Maschere nude Luigi Pirandello, Novelle per un anno Montale, Ossi di seppia a probrané doplňující látky (Futurismus) K prohloubení látky poslouží četba textů věnovaných autorům, dílům, historii literatury, kultury, literární kritice delší písemný projev: odborný popis, referát, zpráva *JAZYKOVÉ PROSTŘEDKY A FUNKCE* lexikologie a frazeologie: Rozšíření slovní zásoby na základě textu *TEMATICKÉ OKRUHY A KOMUNIKAČNÍ SITUACE* oblast společenská: literatura *REÁLIE ZEMÍ STUDOVANÉHO JAZYKA* významné osobnosti, jejich úspěchy a přínos; literatura (viz receptivní řečové dovednosti 1 – první komunikativní funkce, produktivní řečové dovednosti 2, 3-4, 5)	

	2. stylisticky vhodně, srozumitelně a podrobně zformuluje vlastní myšlenky a názory ve formě různých slohových útvarů (s případným využitím slovníku) v přesvědčivém, osobitém a přirozeném stylu, vhodném pro čtenáře, kterému jsou určeny;	2. stylisticky vhodně, srozumitelně a podrobně zformuluje vlastní myšlenky a názory ve formě různých slohových útvarů (s případným využitím slovníku) v přesvědčivém, osobitém a přirozeném stylu, vhodném pro čtenáře, kterému jsou určeny;	*KOMUNIKATIVNÍ FUNKCE JAZYKA A TYPY TEXTŮ* Během školního roku budou psány komentáře na následující literární díla: Giacomo Leopardi, Operette morali Italo Svevo, La coscienza di Zeno Luigi Pirandello, Maschere nude Luigi Pirandello, Novelle per un anno Montale, Ossi di seppia a probrané doplňující látky (Futurismus) K prohloubení látky poslouží četba textů věnovaných autorům, dílům, historii literatury, kultury, literární kritice delší písemný projev: úvaha, esej, odborný popis, recenze, argumentace *JAZYKOVÉ PROSTŘEDKY A FUNKCE* lexikologie a frazeologie: Rozšíření slovní zásoby na základě textu *TEMATICKÉ OKRUHY A KOMUNIKAČNÍ SITUACE* oblast společenská: literatura *REÁLIE ZEMÍ STUDOVANÉHO JAZYKA* významné osobnosti, jejich úspěchy a přínos; literatura (viz receptivní řečové dovednosti 1 – první komunikativní funkce, produktivní řečové dovednosti 1, 3-4, 5)	
	3. jasně a přesně formuluje své myšlenky, rozvíjí konkrétní body a svou řeč zakončí vhodným závěrem; 4. ústně nebo písemně, jasně a podrobně vyjádří své stanovisko k danému tématu, události, zprávě všeobecného nebo profesního charakteru;	3. jasně a přesně formuluje své myšlenky, rozvíjí konkrétní body a svou řeč zakončí vhodným závěrem; 4. ústně nebo písemně, jasně a podrobně vyjádří své stanovisko k danému tématu, události, zprávě všeobecného nebo profesního charakteru;	*KOMUNIKATIVNÍ FUNKCE JAZYKA A TYPY TEXTŮ* Během školního roku budou prezentovány komentáře na následující literární díla: Giacomo Leopardi, Operette morali Italo Svevo, La coscienza di Zeno Luigi Pirandello, Maschere nude Luigi Pirandello, Novelle per un anno Montale, Ossi di seppia a probrané doplňující látky (Futurismus) K prohloubení látky poslouží četba textů věnovaných autorům, dílům, historii literatury, kultury, literární kritice postoj, názor, stanovisko: souhlas, nesouhlas emoce: libost/nelibost, zájem/nezájem delší písemný projev : argumentace *JAZYKOVÉ PROSTŘEDKY A FUNKCE* lexikologie a frazeologie: Rozšíření slovní zásoby na základě textu *TEMATICKÉ OKRUHY A KOMUNIKAČNÍ SITUACE* oblast společenská: literatura *REÁLIE ZEMÍ STUDOVANÉHO JAZYKA* významné osobnosti, jejich úspěchy a přínos; literatura	

			(viz receptivní řečové dovednosti 1 – první komunikativní funkce, produktivní řečové dovednosti 1, 2, 5) Každý student připraví a odprezentuje referát na základě vlastního výběru v rámci probíraných literárních (kulturních) témat nebo aktivit, které jsou součástí ročního plánu práce a učiva *KOMUNIKATIVNÍ FUNKCE JAZYKA A TYPY TEXTŮ* Student prezentuje vlastní zkušenosti získané studiem na gymnáziu, vytváří si vlastní styl učení na základě stylů výuky, se kterými se setkává a je motivován k vyjadřování vlastních preferencí. postoj, názor, stanovisko: souhlas, nesouhlas emoce: libost/nelibost, zájem/nezájem delší písemný projev: vyprávění, argumentace *TEMATICKÉ OKRUHY A KOMUNIKAČNÍ SITUACE* oblast vzdělávací: typy škol, škola a její vybavení, školní předměty, průběh vyučování, osobnost učitele, hodnocení prospěchu, zkoušky, certifikáty, vědecké společnosti a kluby *REÁLIE ZEMÍ STUDOVANÉHO JAZYKA* vzdělávání *REÁLIE VLASTNÍ ZEMĚ FREKVENTANTA* vzdělávání (viz receptivní řečové dovednosti 1 – třetí komunikativní funkce, interaktivní řečové dovednosti 5-6-7 – třetí komunikativní funkce) *KOMUNIKATIVNÍ FUNKCE JAZYKA A TYPY TEXTŮ* delší písemný projev: podrobný životopis	
	5. v písemné práci představí jasně a strukturovaně ucelené téma, začlení do ní vedlejší témata, rozvíjí konkrétní myšlenky, vyzdvihne nejdůležitější aspekty;	5. v písemné práci představí jasně a strukturovaně ucelené téma, začlení do ní vedlejší témata, rozvíjí konkrétní myšlenky, vyzdvihne nejdůležitější aspekty;	*KOMUNIKATIVNÍ FUNKCE JAZYKA A TYPY TEXTŮ* Během školního roku budou psány rozbory textu následujících literárních děl: Giacomo Leopardi, Operette morali Italo Svevo, La coscienza di Zeno Luigi Pirandello, Maschere nude Luigi Pirandello, Novelle per un anno Montale, Ossi di seppia K prohloubení látky poslouží četba textů věnovaných autorům, dílům, historii literatury, kultury, literární kritice delší písemný projev: odborný popis, referát, zpráva *JAZYKOVÉ PROSTŘEDKY A FUNKCE* lexikologie a frazeologie: Rozšíření slovní zásoby na základě textu	

			TEMATICKÉ OKRUHY A KOMUNIKAČNÍ SITUACE oblast společenská: literatura *REÁLIE ZEMÍ STUDOVANÉHO JAZYKA* významné osobnosti, jejich úspěchy a přínos; literatura (viz receptivní řečové dovednosti 1 – první komunikativní funkce, produktivní řečové dovednosti 1, 2,3-4)	
	6. napíše formálně správně vyjádření ve prospěch něčeho nebo proti něčemu; 8. podrobně rozvede své názory a podpoří je dalšími argumenty, důvody a vhodnými příklady;	6. napíše formálně správně vyjádření ve prospěch něčeho nebo proti něčemu; 8. podrobně rozvede své názory a podpoří je dalšími argumenty, důvody a vhodnými příklady;	*KOMUNIKATIVNÍ FUNKCE JAZYKA A TYPY TEXTŮ* Na základě analytického čtení pojednání a článků z novin (tištěných i online) na aktuální témata si studenti sami vybírají témata k prohloubení látky.Tudíž předkládají vlastní pohled, jak kladný , tak záporný na téma a tedy v samém závěru vyjadřují i vlastní názor. (viz receptivní řečové dovednosti 1 – druhá komunikativní funkce)	
	7. v neformálním písemném projevu podrobně popíše události, zkušenosti, zážitky, pocity a názory i na méně běžné téma;	7. v neformálním písemném projevu podrobně popíše události, zkušenosti, zážitky, pocity a názory i na méně běžné téma;	*KOMUNIKATIVNÍ FUNKCE JAZYKA A TYPY TEXTŮ* Přípravy druhé fáze výměnného pobytu s italskou školou. Studenti komunikují e-mailem se svými italskými protějšky a část těchto aktivit je součástí jejich výukového programu a je kontrolovaná a monitorována vyučujícím. Dále musí sepsat zprávu o akci, stejně tak jako krátký denník z pobytu. emoce: libost/nelibost, zájem/nezájem, radost/zklamání, překvapení, údiv, obava, vděčnost, sympatie/antipatie, lhostejnost, strach kratší písemný projev: pozdrav, vzkaz, pozvání, odpověď, e-mail delší písemný projev: vyprávění *TEMATICKÉ OKRUHY A KOMUNIKAČNÍ SITUACE* oblast osobnostní: charakterové vlastnosti, koníčky, zájmy, názory a postoje (viz interaktivní řečové dovednosti 1-2-6.a., 8) *KOMUNIKATIVNÍ FUNKCE JAZYKA A TYPY TEXTŮ* Psaní vlastních dojmů a názorů na přečtené literární texty. postoj, názor, stanovisko: souhlas, nesouhlas emoce – libost/nelibost, zájem/nezájem, radost/zklamání, překvapení, údiv, obava, vděčnost, sympatie/antipatie, lhostejnost (viz receptivní řečové dovednosti 1 – první komunikativní funkce)	Osobnostní a sociální výchova: Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti,
	9. používá široký repertoár slovní zásoby, chybějící výrazy nahrazuje opisy;		lexikologie a frazeologie: široká slovní zásoba z nejrůznějších oblastí života, běžně užívané idiomy, produktivní způsoby tvoření slov	

INTERAKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI	Žák 1. zapojí se do živé diskuse mezi rodilými mluvčími, reaguje na jejich otázky spontánně a přirozeně; 2. přesně formuluje své myšlenky a vhodně naváže na příspěvky ostatních mluvčích; 6.a. reaguje pohotově a účinně ve společenských situacích, vyjádří emoce, náznaky, narážky, vtip adekvátně k tématu, náladě a společenském postavení zúčastněných;	Žák 1. zapojí se do živé diskuse mezi rodilými mluvčími, reaguje na jejich otázky spontánně a přirozeně; 2. přesně formuluje své myšlenky a vhodně naváže na příspěvky ostatních mluvčích; 6.a. reaguje pohotově a účinně ve společenských situacích, vyjádří emoce, náznaky, narážky, vtip adekvátně k tématu, náladě a společenském postavení zúčastněných;	Studenti se v prvním semestru zúčastní druhé faze výměnného pobytu s italskou školou. Tak se přímo nacházejí v reálné komunikační situaci s rodilými italskými mluvčími (kteří často používají hovorovou řec, slang a idiomatické výrazy). (viz produktivní řečové dovednosti 7 – první komunikativní funkce, interaktivní řečové dovednosti 5-6-7 – první a druhá komunikativní funkce)	Multikulturní výchova: Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí Osobnostní a sociální výchova Sociální komunikace
	3. přednese přednášku na složité téma a zvládá poznámky či otázky z publika, reaguje spontánně a bez námahy;	3. přednese přednášku na složité téma a zvládá poznámky či otázky z publika, reaguje spontánně a bez námahy;	Viz mediační dovednosti 1-2-3	
	4. klade doplňující otázky k ověření a upřesnění informací;	4. klade doplňující otázky k ověření a upřesnění informací;	Po každém poslechu nebo v hodinách čtení textů (tedy ne v hodinách procvičování) jsou studenti vyzváni k pokládání otázek, aby si mohli sami ověřit svoji úroveň porozumění. To je také důvod, proč vyučující pokládá kontrolní otázky na porozumění studentům.	
	5. přesvědčivě argumentuje a dokládá své argumenty příklady; 6.b. plynule pronese hlášení nebo zprávu, využívá přízvuku a intonace k vyjádření jemnějších významových rozdílů a zvažuje účinek na posluchače. 7. objasní problém nebo projedná řešení sporu a vysvětlí, že druhá strana musí udělat ústupek;	5. přesvědčivě argumentuje a dokládá své argumenty příklady; 6.b. plynule pronese hlášení nebo zprávu, využívá přízvuku a intonace k vyjádření jemnějších významových rozdílů a zvažuje účinek na posluchače. 7. objasní problém nebo projedná řešení sporu a vysvětlí, že druhá strana musí udělat ústupek;	*KOMUNIKATIVNÍ FUNKCE JAZYKA A TYPY TEXTŮ* Diskuze na téma „školní výměna s italskou školou“ (průběh a výsledky): porovnání různých názorů. *TEMATICKÉ OKRUHY A KOMUNIKAČNÍ SITUACE* oblast osobní: společenské vztahy (viz produktivní řečové dovednosti 7 – první komunikativní funkce, interaktivní řečové dovednosti 1-2-6.a.) *KOMUNIKATIVNÍ FUNKCE JAZYKA A TYPY TEXTŮ* Diskuze na téma „Jací jsou italové?“. Srovnání předsudků a stereotypů s osobní zkušeností. *KOMUNIKATIVNÍ FUNKCE JAZYKA A TYPY TEXTŮ* Diskuze na téma „Jaká je naše škola a jaká by mohla být?“. Odhalení problémů, návrh reálných řešení a prezentace perspektiv – pomocí zprostředkovatele (viz receptivní řečové dovednosti 1– třetí komunikativní funkce, produktivní řečové dovednosti 3-4 – druhá komunikativní funkce)	

	8. běžně komunikuje prostřednictvím médií.	8. běžně komunikuje prostřednictvím médií.	Používání e-mail, ICQ, atd. (viz produktivní řečové dovednosti 7, interaktivní řečové dovednosti 1-2-6.a.)	
MEDIAČNÍ DOVEDNOSTI	Žák 1. zprostředkuje podrobné informace a rady na nejrůznější témata v písemné i ústní podobě; 2. podrobně představí myšlenku, dílo, produkt, činnost apod. nebo o nich ústně informuje, uvede jednotlivé aspekty daných věcí a své pojednání přiměřeně ukončí;	Žák 1. zprostředkuje podrobné informace a rady na nejrůznější témata v písemné i ústní podobě; 2. podrobně představí myšlenku, dílo, produkt, činnost apod. nebo o nich ústně informuje, uvede jednotlivé aspekty daných věcí a své pojednání přiměřeně ukončí;	Pro převážnou většinu učebních témat (kromě Operette morali) jsou v plánu prezentace, stejně tak jako vyhledávání různých aspektů kulturních dějů, které jsou realizovány pomocí různých materiálů a zdrojů Jsou realizovány jako ústní prezentace (za použití fotokopií, v powerpointu nebo jiných prostředků, které poskytují dnešní multimedia). *TEMATICKÉ OKRUHY A KOMUNIKAČNÍ SITUACE* oblast společenská: architektura, malířství, sochařství, literatura *REÁLIE ZEMÍ STUDOVANÉHO JAZYKA* významné osobnosti, jejich úspěchy a přínos; literatura (viz receptivní řečové dovednosti 1 – první komunikativní funkce, produktivní řečové dovednosti 1, 2,3-4, 5)	
	3. vyhledá a shrne informace a argumenty z nejrozmanitějších zdrojů a podá o nich detailní zprávu;	3. vyhledá a shrne informace a argumenty z nejrozmanitějších zdrojů a podá o nich detailní zprávu;	Činnost, která slouží k přípravě materiálů v rámci mediační dovednosti, 2 první tematický okruh)	
	4. jasně popíše pracovní postup nebo návod na nejrůznější činnosti;	Viz Šestý ročník		
	5. podrobně popíše obsah přečteného literárního díla, shlédnutého filmu nebo hry, vylíčí své dojmy a charakterizuje hlavní postavy.	5. podrobně popíše obsah přečteného literárního díla, shlédnutého filmu nebo hry, vylíčí své dojmy a charakterizuje hlavní postavy.	Viz receptivní řečové dovednosti 6, produktivní řečové dovednosti 1, 2, 3-4, 5)	

Příloha 1

Předložky:

di
C1:
limitazione: *Giovane di spirito*
causa: *Occhi rossi di pianto*; *Trema di paura*
denominazione: *La città di Trieste*; *Il titolo di dottore*
in coordinazione con “in”: *Di male in peggio*; *Di gente in gente*
in locuzioni di modo: *Di buon passo*

a
C1:
vantaggio: *È utile a Carlo*
temporale-causativo: *Alle sue parole fece un passo indietro*

da
C1:
enumerazione di oggetti / concetti (in correlazione con “a”): *Ormai gli stilisti firmano tutto, dagli orologi ai caschi da motocicletta, dagli abiti alle piastrelle*; *Una serie di importanti appuntamenti internazionali, dal vertice di Praga ai negoziati strategici*

in
C1:
tempo determinato: *Prendiamo le ferie in luglio*
predicativo: *Portare in dono*; *Prendere in moglie*

con
C1:
concessivo: *Perché, con tante città che ci sono in Italia, sei andato proprio a Bari?*; *Con tutto il rispetto, non dovevi farlo*

su
C1:
stato in luogo (figurato): Un “business” cresciuto sulla diffusione della tecnologia; *Una nuova terapia usata su 1000 pazienti*
effetto, conseguenza: *Gli ultimi scandali non hanno avuto effetti sulle elezioni*

per
C1:
mezzo: *Legare per i piedi*
distributivo: *Vivere giorno per giorno*; *Cercare negozio per negozio*

tra/fra
C1:
discorso interiore: *Dicevo fra me*

Vyučovací předmět: Italský jazyk a literatura Ročník: šestý				
Vzdělávací obsah předmětu	Výstupy z RVP DG	Ročníkové výstupy ŠVP	Učivo	Přesahy a vazby
RECEPTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI	Žák 1. rozumí delším, obsahově náročným faktografickým i beletristickým textům včetně odborných článků a technických instrukcí, vztahující se tematicky i mimo jeho obor a zájmy;	Žák 1. rozumí delším, obsahově náročným faktografickým i beletristickým textům včetně odborných článků a technických instrukcí, vztahující se tematicky i mimo jeho obor a zájmy;	*KOMUNIKATIVNÍ FUNKCE JAZYKA A TYPY TEXTŮ* Během školního roku budou čteny a rozebírány části následujících literárních děl: Montale, Satira Italo Calvino, La trilogia degli antenati Italo Calvino, Se una notte d'inverno un viaggiatore Umberto Eco, Il nome della rosa Kromě toho budou věnovány hodiny poválečné literární tvorbě a posledním trendům soudobého románu K prohloubení látky poslouží četba textů věnovaných autorům, dílům, historii literatury, kultury, literární kritice čtený text: delší obsahově náročné faktografické a beletristické texty *JAZYKOVÉ PROSTŘEDKY A FUNKCE* lexikologie a frazeologie: Rozšíření slovní zásoby na základě textu *TEMATICKÉ OKRUHY A KOMUNIKAČNÍ SITUACE* oblast společenská: architektura, malířství, sochařství, literatura *REÁLIE ZEMÍ STUDOVANÉHO JAZYKA* významné osobnosti, jejich úspěchy a přínos; literatura (viz receptivní řečové dovednosti 4, produktivní řečové dovednosti 1, 2,3-4, 5 – první komunikativní funkce, 6-8, 7, mediační řečové dovednosti 1-2-3)	Čj, D, eventuelně VV (VP)
			KOMUNIKATIVNÍ FUNKCE JAZYKA A TYPY TEXTŮ Čtení – rozbor pojednání a článků z novin (tištěných i online) na aktuální témata čtený text: delší obsahově náročné faktografické texty; informace z médií: aktuální tematika. *JAZYKOVÉ PROSTŘEDKY A FUNKCE* lexikologie a frazeologie: Rozšíření slovní zásoby na základě textu. *TEMATICKÉ OKRUHY A KOMUNIKAČNÍ SITUACE* Itálie, Česká republica a Evropská unie: svět práce oblast veřejná: veřejné instituce, politické strany, volby, veřejná jednání a vystoupení oblast pracovní: firmy, průmysl, zemědělství, doprava, zaměstnanost, různé druhy profesí, pracovní události, přijímací řízení, pracovní smlouva, popis	D, ZSV Mediální výchova Média a mediální produkce, mediální produkty a jejích význam, uživatelé, účinky mediální produkce a vliv médií Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Žijeme v Evropě

			práce, bezpečnost práce oblast společenská: příroda, životní prostředí, věda a technika, sporty a sportovní hry, média, pokrok ve společnosti, problémy současné společnosti *REÁLIE ZEMÍ STUDOVANÉHO JAZYKA* politické, ekonomické a kulturní postavení země ve světě vztahy s ČR a EU; *REÁLIE VLASTNÍ ZEMĚ FREKVENTANTA* politické, ekonomické a kulturní postavení země ve světě (viz produktivní řečové dovednosti 5 – druhá komunikativní funkce, 6-8)	
	2. rychle přehlédne dlouhé, složité texty, včetně novinových článků a článků s profesními tématy a rozhodne, zda je podrobněji studovat;	2. rychle přehlédne dlouhé, složité texty, včetně novinových článků a článků s profesními tématy a rozhodne, zda je podrobněji studovat;	Samostatné aktivity, které vyplývají z učiva již probraného v předešlém ročníku	
	3. rozumí širokému spektru ustálených výrazů a hovorovému způsobu vyjadřování se, postřehne posun stylu; 5. rozumí obsahově a jazykově složitým projevům, přednáškám a zprávám týkajícím se oblastí svého studia a vzdělání, k tématům z různých oblastí života, a to i v hovorovém tempu;	3. rozumí širokému spektru ustálených výrazů a hovorovému způsobu vyjadřování se, postřehne posun stylu; 5. rozumí obsahově a jazykově složitým projevům, přednáškám a zprávám týkajícím se oblastí svého studia a vzdělání, k tématům z různých oblastí života, a to i v hovorovém tempu;	Všechny okruhy prezentované v rámci výuky obsahují také lekce věnované obsahovému a jazykovému rozboru . (viz receptivní řečové dovednosti 1 – první komunikativní funkce).	
	4. rozpozná jemné významové odstíny postojů a vyřčených i nevyřčených názorů;	4. rozpozná jemné významové odstíny postojů a vyřčených i nevyřčených názorů;	Analytická četba v rámci výuky z děl Sveva e Pirandella slouží k vyhledávání významových odstínů postojů a vyřčených i nevyřčených názorů (viz receptivní řečové dovednosti 1 – první komunikativní funkce)	
	6. sleduje s porozuměním promluvy v médiích a hraných filmech, ve kterých se do jisté míry užívá i slangu a idiomatických výrazů;	6. sleduje s porozuměním promluvy v médiích a hraných filmech, ve kterých se do jisté míry užívá i slangu a idiomatických výrazů;	Během školního roku se předpokládá shlédnutí nejméně dvou italských filmů (s procvičením poslechu s porozuměním). (viz mediační řečové dovednosti 5)	
	7. rozumí složitým interakcím mezi účastníky skupinové diskuse, i když se diskuse týká složitých a ne zcela běžných témat;	7. rozumí složitým interakcím mezi účastníky skupinové diskuse, i když se diskuse týká složitých a ne zcela běžných témat;	Videozáznamy nahrané z italské televize, ve kterých různí mluvčí vyjadřují různé názory, reagují hbitě jeden na druhého (překrývání hlasů, skákání si do řeči, změna tónu, stylu atd.)	

	8. porozumí jednotlivým informacím i při špatné kvalitě veřejného hlášení;	8. porozumí jednotlivým informacím i při špatné kvalitě veřejného hlášení;	Studenti si vyzkouší testy poslechu s porozuměním na úrovni C1 (mezi jiným zde najdou i nahrávky ze silnými ruchy v podtextu) používaných při mezinárodních jazykových zkouškách PLIDA e CILS	
	9. zvolí a užívá vhodné druhy výkladových, idiomatických a odborných slovníků.	9. zvolí a užívá vhodné druhy výkladových, idiomatických a odborných slovníků.	Užívání většího výkladového slovníku (kromě dvoujazyčného italsko-českého) který je nezbytný pro porozumění literárních textů probíraných v průběhu roku (viz receptivní řečové dovednosti 1 – první komunikativní funkce).	
PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI	Žák 1. reprodukuje myšlenky, informace a údaje z vyslechnutého či přečteného textu na méně běžná témata;	Žák 1. reprodukuje myšlenky, informace a údaje z vyslechnutého či přečteného textu na méně běžná témata;	*KOMUNIKATIVNÍ FUNKCE JAZYKA A TYPY TEXTŮ* Během školního roku jsou prezentovány a psány referáty věnované následujícím literárním dílům: Montale, Satira Italo Calvino, La trilogia degli antenati Italo Calvino, Se una notte d'inverno un viaggiatore Umberto Eco, Il nome della rosa Kromě jiného budou věnovány hodiny poválečné literární tvorbě a posledním trendům soudobého románu K prohloubení látky poslouží četba textů věnovaným autorům, dílům, historii literatury, kultury, literární kritice delší písemný projev: odborný popis, referát, zpráva *JAZYKOVÉ PROSTŘEDKY A FUNKCE* lexikologie a frazeologie: Rozšíření slovní zásoby na základě textu *TEMATICKÉ OKRUHY A KOMUNIKAČNÍ SITUACE* oblast společenská: architektura, malířství, sochařství, literatura *REÁLIE ZEMÍ STUDOVANÉHO JAZYKA* významné osobnosti, jejich úspěchy a přínos; literatura (viz receptivní řečové dovednosti 1 – první komunikativní funkce, produktivní řečové dovednosti 2, 3-4, 5 – první komunikativní funkce, 6-8, 7, mediační řečové dovednosti 1-2-3)	Čj, D
	2. stylisticky vhodně, srozumitelně a podrobně zformuluje vlastní myšlenky a názory ve formě různých slohových útvarů (s případným využitím slovníku) v přesvědčivém, osobitém a přirozeném stylu, vhodném pro čtenáře, kterému jsou určeny;	2. stylisticky vhodně, srozumitelně a podrobně zformuluje vlastní myšlenky a názory ve formě různých slohových útvarů (s případným využitím slovníku) v přesvědčivém, osobitém a přirozeném stylu, vhodném pro čtenáře, kterému jsou určeny;	*KOMUNIKATIVNÍ FUNKCE JAZYKA A TYPY TEXTŮ* Během školního roku budou psány komentáře věnované následujícím literárním dílům: Montale, Satira Italo Calvino, La trilogia degli antenati Italo Calvino, Se una notte d'inverno un viaggiatore Umberto Eco, Il nome della rosa poválečné literární tvorbě a posledním trendům soudobého románu K prohloubení látky poslouží četba textů věnovaným autorům, dílům, historii literatury, kultury, literární kritice delší písemný projev: úvaha, esej, odborný popis, recenze, argumentace *JAZYKOVÉ PROSTŘEDKY A FUNKCE* lexikologie a frazeologie: Rozšíření slovní zásoby na základě textu	Čj, D

			TEMATICKÉ OKRUHY A KOMUNIKAČNÍ SITUACE oblast společenská: architektura, malířství, sochařství, literatura *REÁLIE ZEMÍ STUDOVANÉHO JAZYKA* významné osobnosti, jejich úspěchy a přínos; literatura (viz receptivní řečové dovednosti 1 – první komunikativní funkce, produktivní řečové dovednosti 1,3- 4, 5 – první komunikativní funkce, 6-8, 7, mediační řečové dovednosti 1-2-3)	
	3. jasně a přesně formuluje své myšlenky, rozvíjí konkrétní body a svou řeč zakončí vhodným závěrem; 4. ústně nebo písemně, jasně a podrobně vyjádří své stanovisko k danému tématu, události, zprávě všeobecného nebo profesního charakteru;	3. jasně a přesně formuluje své myšlenky, rozvíjí konkrétní body a svou řeč zakončí vhodným závěrem; 4. ústně nebo písemně, jasně a podrobně vyjádří své stanovisko k danému tématu, události, zprávě všeobecného nebo profesního charakteru;	*KOMUNIKATIVNÍ FUNKCE JAZYKA A TYPY TEXTŮ* Během školního roku budou prezentovány komentáře na následující literární díla: Montale, Satira Italo Calvino, La trilogia degli antenati Italo Calvino, Se una notte d'inverno un viaggiatore Umberto Eco, Il nome della rosa a probrané doplňující látky (poválečné literární tvorbě a posledním trendům soudobého románu) K prohloubení látky poslouží četba textů věnovaným autorům, dílům, historii literatury, kultury, literární kritice postoj, názor, stanovisko: souhlas, nesouhlas emoce: libost/nelibost, zájem/nezájem delší písemný projev: argumentace *JAZYKOVÉ PROSTŘEDKY A FUNKCE* lexikologie a frazeologie: Rozšíření slovní zásoby na základě textu *TEMATICKÉ OKRUHY A KOMUNIKAČNÍ SITUACE* oblast společenská: literatura *REÁLIE ZEMÍ STUDOVANÉHO JAZYKA* významné osobnosti, jejich úspěchy a přínos; literatura (viz receptivní řečové dovednosti 1 – první komunikativní funkce, produktivní řečové dovednosti 1, 2, 5 – první komunikativní funkce, 6-8, 7, mediační řečové dovednosti 1-2-3) *KOMUNIKATIVNÍ FUNKCE JAZYKA A TYPY TEXTŮ* Každý student připraví a odprezentuje referát na základě vlastního výběru v rámci probíraných literárních (kulturních) témat nebo aktivit, které jsou součástí ročního plánu práce a učiva (viz receptivní řečové dovednosti 1 – první komunikativní funkce, produktivní řečové dovednosti 1, 2, 5 – první komunikativní funkce, 6-8, 7, mediační řečové dovednosti 1-2-3)	Čj, D
	5. v písemné práci představí jasně a strukturovaně ucelené téma, začlení do ní vedlejší	5. v písemné práci představí jasně a strukturovaně ucelené téma, začlení do ní vedlejší	*KOMUNIKATIVNÍ FUNKCE JAZYKA A TYPY TEXTŮ* Během školního roku budou psány rozbory textu následujících literárních děl:	Čj, D

	témata, rozvíjí konkrétní myšlenky, vyzdvihne nejdůležitější aspekty;	témata, rozvíjí konkrétní myšlenky, vyzdvihne nejdůležitější aspekty;	Montale, Satira Italo Calvino, La trilogia degli antenati Italo Calvino, Se una notte d'inverno un viaggiatore Umberto Eco, Il nome della rosa poválečné literární tvorbě a posledním trendům soudobého románu K prohloubení látky poslouží četba textů věnovaným autorům, dílům, historii literatury, kultury, literární kritice delší písemný projev: odborný popis, referát, zpráva *JAZYKOVÉ PROSTŘEDKY A FUNKCE* lexikologie a frazeologie: Rozšíření slovní zásoby na základě textu *TEMATICKÉ OKRUHY A KOMUNIKAČNÍ SITUACE* oblast společenská: literatura *REÁLIE ZEMÍ STUDOVANÉHO JAZYKA* významné osobnosti, jejich úspěchy a přínos; literatura (viz receptivní řečové dovednosti 1 – první komunikativní funkce, produktivní řečové dovednosti 1, 2,4, 6-8, 7, mediační řečové dovednosti 1-2-3) *KOMUNIKATIVNÍ FUNKCE JAZYKA A TYPY TEXTŮ* Cvičení: svět práce, vztahy s univerzitou, veřejná správa kratší písemný projev: úřední dopis, žádost, stížnost (viz receptivní řečové dovednosti 1 – druhá komunikativní funkce, produktivní řečové dovednosti 5 – druhá komunikativní funkce) *KOMUNIKATIVNÍ FUNKCE JAZYKA A TYPY TEXTŮ* Vytvoření osobního profilu na základě studií, které student absolvoval na této škole.	Osobnostní a sociální výchova: Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti Multikulturní výchova Psychosociální aspekty interkulturality, Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí
	6. napíše formálně správně vyjádření ve prospěch něčeho nebo proti něčemu; 8. podrobně rozvede své názory a podpoří je dalšími argumenty, důvody a vhodnými příklady;	6. napíše formálně správně vyjádření ve prospěch něčeho nebo proti něčemu; 8. podrobně rozvede své názory a podpoří je dalšími argumenty, důvody a vhodnými příklady;	*KOMUNIKATIVNÍ FUNKCE JAZYKA A TYPY TEXTŮ* Na základě analytického čtení pojednání a článků z novin (tištěných i online) na aktuální témata si studenti sami vybírají témata k prohloubení látky. Tudíž předkládají vlastní pohled, jak kladný, tak záporný na téma a tedy v samém závěru vyjadřují i vlastní názor. (viz receptivní řečové dovednosti 1 – první komunikativní funkce, produktivní řečové dovednosti 2, 3-4, 5 – první komunikativní funkce, 7, mediační řečové dovednosti 1-2-3)	
	7. v neformálním písemném projevu podrobně popíše události, zkušenosti, zážitky, pocity a názory i na méně	7. v neformálním písemném projevu podrobně popíše události, zkušenosti, zážitky, pocity a názory i na méně	*KOMUNIKATIVNÍ FUNKCE JAZYKA A TYPY TEXTŮ* Psaní vlastních dojmů a názorů na přečtené literární texty Emoce: libost/nelibost, zájem/nezájem, radost/zklamání, překvapení, údiv,	Osobnostní a sociální výchova: Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti

	běžné téma;	běžné téma;	obava, vděčnost, sympatie/antipatie, lhostejnost (viz receptivní řečové dovednosti 1 – první komunikativní funkce, produktivní řečové dovednosti 1, 2, 5 – první komunikativní funkce, 6-8, mediační řečové dovednosti 1-2-3)	
	9. používá široký repertoár slovní zásoby, chybějící výrazy nahrazuje opisy;	9. používá široký repertoár slovní zásoby, chybějící výrazy nahrazuje opisy;	lexikologie a frazeologie: široká slovní zásoba z nejrůznějších oblastí života, běžně užívané idiomy, produktivní způsoby tvoření slov	
INTERAKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI	Žák 1. zapojí se do živé diskuse mezi rodilými mluvčími, reaguje na jejich otázky spontánně a přirozeně; 2. přesně formuluje své myšlenky a vhodně naváže na příspěvky ostatních mluvčích; 6.a. reaguje pohotově a účinně ve společenských situacích, vyjádří emoce, náznaky, narážky, vtip adekvátně k tématu, náladě a společenském postavení zúčastněných;	Žák 1. zapojí se do živé diskuse mezi rodilými mluvčími, reaguje na jejich otázky spontánně a přirozeně; 2. přesně formuluje své myšlenky a vhodně naváže na příspěvky ostatních mluvčích; 6.a. eaguje pohotově a účinně ve společenských situacích, vyjádří emoce, náznaky, narážky, vtip adekvátně k tématu, náladě a společenském postavení zúčastněných;	*KOMUNIKATIVNÍ FUNKCE JAZYKA A TYPY TEXTŮ* Diskuze na hlavní aktuální témata (problémy a prerspektivy moderního světa, atd.) *TEMATICKÉ OKRUHY A KOMUNIKAČNÍ SITUACE* oblast společenská: příroda, počasí, životní prostředí, život na venkově a ve městě, věda a technika, pokrok ve společnosti, problémy současné společnosti *KOMUNIKATIVNÍ FUNKCE JAZYKA A TYPY TEXTŮ* Diskuze na téma: „Jak se pohybovat ve světě práce a vysokých škol“. oblast veřejná“ veřejné instituce, veřejná jednání a vystoupení oblast pracovní“ firmy, různé druhy profesí, pracovní události, přijímací řízení, pracovní smlouva, popis práce, bezpečnost práce	Čj, D Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Globalizační a rozvojové procesy, Globální problemy, jejich příčiny a důsledky Osobnostní a sociální výchova: Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti, Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů, Sociální komunikace, Morálka všedního dne, Spolupráce a soutěž
	3. přednese přednášku na složité téma a zvládá poznámky či otázky z publika, reaguje spontánně a bez námahy;	3. přednese přednášku na složité téma a zvládá poznámky či otázky z publika, reaguje spontánně a bez námahy;	Viz mediační dovednosti 1-2-3	
	4. klade doplňující otázky k ověření a upřesnění informací;	4. klade doplňující otázky k ověření a upřesnění informací;	Po každém poslechu nebo v hodinách čtení textů (tedy ne v hodinách procvičování) jsou studenti vyzváni k pokládání otázek, aby si mohli sami ověřit svoji úroveň porozumění. To je také důvod, proč vyučující pokládá studentům kontrolní otázky na porozumění.	
	5. přesvědčivě argumentuje a dokládá své argumenty příklady; 6.b. plynule pronese hlášení nebo zprávu, využívá přízvuku a intonace k vyjádření jemnějších	5. přesvědčivě argumentuje a dokládá své argumenty příklady; 6.b. plynule pronese hlášení nebo zprávu, využívá přízvuku a intonace k vyjádření jemnějších	Pro tento rok, viz interaktivní řečové dovednosti 1, 2 a 6. a	

	významových rozdílů a zvažuje účinek na posluchače. 7. objasní problém nebo projedná řešení sporu a vysvětlí, že druhá strana musí udělat ústupek;	významových rozdílů a zvažuje účinek na posluchače. 7. objasní problém nebo projedná řešení sporu a vysvětlí, že druhá strana musí udělat ústupek;		
	8. běžně komunikuje prostřednictvím médií.	8. běžně komunikuje prostřednictvím médií.	Viz předchozí roky a produktivní řečové dovednosti 1 – druhá komunikativní funkce	
MEDIAČNÍ DOVEDNOSTI	Žák 1. zprostředkuje podrobné informace a rady na nejrůznější témata v písemné i ústní podobě; 2. podrobně představí myšlenku, dílo, produkt, činnost apod. nebo o nich ústně informuje, uvede jednotlivé aspekty daných věcí a své pojednání přiměřeně ukončí; 3. vyhledá a shrne informace a argumenty z nejrozmanitějších zdrojů a podá o nich detailní zprávu;	Žák 1. zprostředkuje podrobné informace a rady na nejrůznější témata v písemné i ústní podobě; 2. podrobně představí myšlenku, dílo, produkt, činnost apod. nebo o nich ústně informuje, uvede jednotlivé aspekty daných věcí a své pojednání přiměřeně ukončí; 3. vyhledá a shrne informace a argumenty z nejrozmanitějších zdrojů a podá o nich detailní zprávu;	Pro převážnou většinu učebních témat (kromě Operette morali) jsou v plánu prezentace , stejně tak jako vyhledávání různých aspektů kulturních dějů, které jsou realizovány pomocí různých materiálů a zdrojů Jsou realizovány jako ústní prezentace (za použití fotokopií, v powerpointu nebo jiných prostředků, které poskytují dnešní multimedia. *TEMATICKÉ OKRUHY A KOMUNIKAČNÍ SITUACE* oblast společenská: architektura, malířství, sochařství, literatura *REÁLIE ZEMÍ STUDOVANÉHO JAZYKA* významné osobnosti, jejich úspěchy a přínos; literatura (viz receptivní řečové dovednosti 1 – první komunikativní funkce, produktivní řečové dovednosti 1, 2, 3-4, 5 – první komunikativní funkce, 6-8, 7)	
	4. jasně popíše pracovní postup nebo návod na nejrůznější činnosti;	4. jasně popíše pracovní postup nebo návod na nejrůznější činnosti;	*KOMUNIKATIVNÍ FUNKCE JAZYKA A TYPY TEXTŮ* Popis (v součinnosti s vyučujícím) pracovního postupu charakteristického pro tu kterou profesi oblast pracovní: popis práce, stroje a nástroje, pracovní postupy, návody;	
	5. podrobně popíše obsah přečteného literárního díla, shlédnutého filmu nebo hry, vylíčí své dojmy a charakterizuje hlavní postavy.	5. podrobně popíše obsah přečteného literárního díla, shlédnutého filmu nebo hry, vylíčí své dojmy a charakterizuje hlavní postavy.	Viz receptivní řečové dovednosti 6, produktivní řečové dovednosti 1, 2,3-4 – první komunikativní funkce, 5).	

Příloha 1

Předložky:

di
C1:
limitazione: *Giovane di spirito*
causa: *Occhi rossi di pianto*; *Trema di paura*
denominazione: *La città di Trieste*; *Il titolo di dottore*
in coordinazione con "in": *Di male in peggio*; *Di gente in gente*
in locuzioni di modo: *Di buon passo*

a
C1:
vantaggio: *È utile a Carlo*
temporale-causativo: *Alle sue parole fece un passo indietro*

da
C1:
enumerazione di oggetti / concetti (in correlazione con "a"): *Ormai gli stilisti firmano tutto, dagli orologi ai caschi da motocicletta, dagli abiti alle piastrelle*; *Una serie di importanti appuntamenti internazionali, dal vertice di Praga ai negoziati strategici*

in
C1:
tempo determinato: *Prendiamo le ferie in luglio*
predicativo: *Portare in dono*; *Prendere in moglie*

con
C1:
concessivo: *Perché, con tante città che ci sono in Italia, sei andato proprio a Bari?*; *Con tutto il rispetto, non dovevi farlo*

su
C1:
stato in luogo (figurato): Un "business" cresciuto sulla diffusione della tecnologia; *Una nuova terapia usata su 1000 pazienti*
effetto, conseguenza: *Gli ultimi scandali non hanno avuto effetti sulle elezioni*

per
C1:
mezzo: *Legare per i piedi*
distributivo: *Vivere giorno per giorno*; *Cercare negozio per negozio*

tra/fra
C1:
discorso interiore: *Dicevo fra me*

Vyučovací předmět: Další cizí jazyk - anglický

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení předmětu:

Vyučovací předmět Anglický jazyk vychází ze vzdělávacího oboru Další cizí jazyk a vznikl rozpracováním obsahu vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace v RVP DG. Je zařazen do výuky v 1. až 6. ročníku šestiletého studijního cyklu dvojjazyčného gymnázia. Vzdělávání vede k dosažení úrovně B1 podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky. Cílem výuky předmětu je rozšiřování slovní zásoby a rozvoj komunikačních dovedností žáků, aby byli schopni se v tomto jazyce domluvit o běžných tématech a mohli navazovat společenské a osobní vztahy. Předmět také prohlubuje faktografické znalosti žáků týkající se reálií anglicky mluvících zemí, upevňuje vědomí existence odlišných kultur a vede k jejich porozumění a respektování.
Při naplňování vyučovacího obsahu jsou realizovány dílčí aspekty těchto průřezových témat:

- Osobnostní a sociální výchova
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- Multikulturní výchova
- Environmentální výchova
- Mediální výchova

Časové vymezení předmětu:

Týdenní časová dotace:

první ročník	2 hodiny
druhý ročník	2 hodiny
třetí roční	4 hodiny
čtvrtý ročník	4 hodiny
pátý ročník	4 hodiny
šestý ročník	4 hodiny

Organizační vymezení předmětu:

Anglický jazyk se vyučuje ve skupinách průměrně s 15 žáky.
Výuka probíhá ve specializované jazykové multimediální pracovně, v počítačové pracovně nebo v kmenové třídě.
Učitelé nepostupují podle jednotné učebnice, volí si kombinaci výukových materiálů optimální pro danou skupinu tak, aby bylo co nejúčinněji dosaženo požadovaných výstupů.
Každý rok je pro zájemce organizován jazykově poznávací zájezd do Velké Británie spojený s výukou angličtiny.

Výchovné a vzdělávací strategie:

kompetence k učení

- učitel uvádí novou látku navázáním na známé pojmy
- žáci jsou vedeni k hledání souvislostí jak u jazykových struktur, tak u slovní zásoby
- žáci vyhledávají a zpracovávají informace z cizojazyčných textů, učí se pracovat se slovníky
- učitel využívá znalostí žáků z ostatních předmětů při porozumění čtení naučně populárních textů
- žáci získávají důvěru ve své jazykové schopnosti i návyky nutné k samostatné práci četbou upravených i autentických textů

- učitel pravidelně zařazuje do výuky opakovací lekce, při nichž si žáci ověřují své znalosti a hodnotí svou úroveň zvládnutí dané látky

kompetence k řešení problémů

- žáci řeší úkoly, které vyžadují různé studijní dovednosti
- při řešení problémů uplatňují vedle znalostí AJ i osobní tvořivý přístup
- žáci využívají PC a internet jako zdroj informací

kompetence komunikativní

- zadávané úkoly vedou k osvojení plynulé a efektivní komunikace
- žáci se učí porozumět audio-nahrávkám i autentickým textům a vhodně na ně reagovat
- v samostatném ústním i písemném projevu se učí vyjádřit svůj vlastní názor
- žáci se učí obhájit svůj názor, naslouchat názorům druhých a tolerovat odlišnosti
- žáci diskutují na aktuální a jim blízká témata
- žáci mají příležitost komunikovat s rodilými mluvčími v rámci školou pořádaných jazykově poznávacích zájezdů

kompetence sociální a personální

- učitel volí různé formy práce (samostatné, párové, týmové), aby umožnil žákům vzájemnou inspiraci a pomoc a motivoval je k dosažení osobního maxima
- skupinová práce umožňuje žákům zvykat si na vzájemnou spolupráci s různými typy lidí a na jejich styl práce
- učitel přizpůsobuje výuku individuálním potřebám a schopnostem žáků
- charakter učení jazyka rozvíjí u žáků schopnost soustavné práce s dlouhodobými cíli

kompetence občanská

- žáci jsou vedeni k odpovědnosti za vlastní učení zadáváním kontrolních testů
- učitel zařazuje do výuky témata týkající se života anglicky mluvících zemí a vede žáky k respektování kultury jiných národů

kompetence k podnikavosti

- učitel poskytuje žákům dostatek slovní zásoby i gramatických struktur k úspěšnému zvládnutí běžných životních situací
- učitel dbá na systematickou práci žáků v hodinách i při vypracování domácích úkolů
- učitel zařazuje do hodin aktivity, při kterých se žáci mohou individuálně projevit
- vhodným výběrem témat získávají žáci představu o uplatnění anglického jazyka v různých oborech lidské činnosti

Vyučovací předmět: Anglický jazyk Ročník: první				
Vzdělávací obsah předmětu	Výstupy z RVP ZV	Ročníkové výstupy ŠVP	Učivo	Přesahy a vazby
Receptivní řečové dovednosti	Žák: Čte nahlas plynule a foneticky správně texty přiměřeného rozsahu Rozumí obsahu jednoduchých textů v učebnicích a obsahu autentických materiálů s využitím vizuální opory, v textech vyhledá známé výrazy, fráze a odpovědi na otázky Rozumí jednoduché a zřetelně vyslovované promluvě a konverzaci Odvodí pravděpodobný význam nových slov z kontextu textu Používá dvojjazyčný slovník, vyhledá informaci nebo význam slova ve vhodném výkladovém slovníku	Žák: - plynule čte přiměřeně dlouhé texty - správně vyslovuje - rozumí krátkým a nekomplikovaným textům na konkrétní témata, pokud obsahují známou slovní zásobu - vyhledá v textu nejdůležitější informace - vyhledá v textu odpovědi na jasně formulované otázky - rozumí jednoduché pečlivě vyslovované řeči a konverzaci na témata, která se ho bezprostředně dotýkají - naslouchá pokynům a adekvátně reaguje - odhadne význam nových slov v textech doplněných vizuálními vodítky - odhadne význam nových slov v textech zaměřených na témata, která dobře zná z ČJ - vyhledá specifické informace v textech s částečně neznámou slovní zásobou - orientuje se v dvojjazyčném slovníku - vyhledá v něm jednoduché výrazy a další potřebné informace - seznámí se s výkladovým slovníkem	Phonetic alphabet Weak forms Word stress Sentence stress Connected speech Tongue twisters -jazykolamy Rozšiřování slovní zásoby dříve probíraných témat (rodina, škola, sport…) Nové tematické okruhy: způsob života, doprava, cestování, film, známé osobnosti reálie (Kanada, Londýn) Vyprávění, promluvy, komentáře, rozhovory apod. v rámci probíraných témat (rodina, domov, škola, sport, volný čas, cestování, zaměstnání, nakupování, zdraví a nemoci, příroda Tvoření slov Odvozování slov (např. podst.jméno → sloveso) časopisy, literatura, filmy, návody apod. v AJ Struktura dvojjazyčného slovníku (hesla, přízvuk, výslovnost, význam (y) slova, gramatické informace, slova odvozená…) Struktura výkladového slovníku	Člověk a příroda - Zeměpis: Velká Británie, USA, Kanada EGS – Evropa a svět nás zajímá EGS – Objevujeme Evropu a svět MKV – Kulturní diference OSV – Sociální rozvoj - Komunikace MV – Receptivní činnosti – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
Produktivní řečové dovednosti	- Sestaví jednoduché (ústní i písemné) sdělení týkající se situací souvisejících s běžným životem v rodině, škole a s probíranými tématickými okruhy	- Umí využívat dvojjazyčný slovník Dále prohlubuje získané dovednosti, zhodnotí vlastní pokroky (Progress Diary), vyjadřuje se samostatně, výstižně a souvisle, umí shrnout příběh,	Práce s dvojjazyčným slovníkem vocabulary, phrases speaking skills – v každé lekci (Témata: Ways of living; Home; Leisure time	další cizí jazyky – slovní zásoba, přejímání slov Výtvarná výchova – vlastní kreativita

		napíše příběh z pohledu určité osoby; kreativně zpracovává dané téma (Projects: Family; Soap opera; My country; The future; An accident; A real or ideal town/ City; A guided tour; Famous people; Parents´and teenagers´ problems; Survey on dreams) Porovná minulost se současností, hovoří o výsledku Tvoří gramaticky správné otázky a odpovědi Konverzuje o běžných každodenních situacích Adekvátně reaguje na vyslechnutou informaci, formuluje žádost, vyhodnocuje, vyjadřuje pocity.	activities; Family; Sports and games; School subjects and rules; Human society; Transport; Nature, wildlife and environment; Housing; Travelling; Film; Health; Parts of the body) Past Simple, Past Continuous; *ago, in..., at...* konverzační obraty *Could you....; Pardon? aj* *Did you...?* *It was brilliant/ awful*	Hudební výchova – historie moderní hudby Dějepis – současná historiografie Zeměpis - reálie anglicky mluvících a všech ostatních evropských zemí/ zemí jiných kontinentů v souvislostech MKV – kulturní diference, lidské vztahy, multikulturalita EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k životnímu prostředí MV - produktivní činnosti. tvorba mediálního sdělení, práce v realizačním týmu EGS – Evropa a svět nás zajímá, objevujeme Evropu a svět, jsme Evropané OSV – rozvoj schopností poznávání, kreativita
	Vede jednoduchou konverzaci Písemně i ústně tvoří a obměňuje gramaticky správné věty a krátké texty - Sestaví krátké, gramaticky správné texty (např. dopis, e-mail apod.). Popisuje obvyklé činnosti, navrhuje plány Reaguje na danou situaci, umí vyjádřit změnu plánu či rozhodnutí	Píše krátké gramaticky správné texty Mluví o obvyklých aktivitách a oblíbených věcech Vyzývá ostatní ke společným aktivitám; popisuje plány do budoucna Vyjadřuje vlastní názory na budoucnost; vyjadřuje okamžité rozhodnutí Plynule čte přiměřeně dlouhé texty; správně vyslovuje; píše gramaticky správně krátké texty Umí podat informace o směru a takové informace získat; rozumí, kde se co nachází Hovoří o tom, co lidé právě udělali	Present Simple, Present Continuous; *always, usually...* *like/ dislike + ing;* *Do you fancy...?* *Going to* *I (don´t) think that...;* *will* nácvik výslovnosti poslechem, rozborem, nápodobou Articles Pronouns, Possessive Adjectives	

	- Vyžádá i podá jednoduchou informaci Poskytne aktuální radu, pokyn apod. Vyjádří nutnost/ nezbytnost nějaké akce Je schopen samostatného ústního či písemného projevu bez přípravy Stručně reprodukuje obsah přiměřeně obtížného textu	Dokáže poradit Říká, co kdo musí/ nemusí udělat; vyjadřuje postoje k nařízením Používá důraz v otázkách; projevuje souhlas s tím, že něco udělá Užívá číslovky; mluví o příčinách Zvládne samostatný ústní projev	Present Perfect: statements, questions, negatives; **Should, shouldn´t** *Must, mustn´t, needn´t, can´t, have to* Frázová slovesa: *sit down, try out, get off, switch on, look for* Numerals Present Perfect + *ever, never* Spojení podstatných jmen a sloves: *win a competition, race, the lottery atd.* *everything, something, everywhere*	
Interaktivní řečové dovednosti	jednoduchým způsobem se domluví v běžných každodenních situacích	- vede běžnou každodenní konverzaci - seznamuje se s lidmi - vytváří různá požádání - vede rozhovor o tom, co se v budoucnu stane - nabízí pomoc druhým - tvoří návrhy - reaguje na podněty - používá prostředky zdvořilosti pro vyjádření zájmu - vede rozhovor o minulosti - vyjednává své budoucí záležitosti - podává informace o směru a takové informace získává - rozumí, kde se co nachází - činí rozhodnutí, odmítá návrhy	Pardon? Could you … please? What´s the problem? I´ll get it for you. Would you like to/a….? Don´t worry. It´s all right. I´m sorry. Tht sounds/looks … Guess what! How is it going? How do I get to … ? Is there a … near here? Go along …, turn left/right. Count me out. I have changed my mind. I think I´m going to … . Shall we go … ?	OSV : Sociální rozvoj - Poznávání lidí - Mezilidské vztahy Osobnostní rozvoj - Rozvoj schopností poznávání - Kreativita Dějepis: Anglie za Stuartovců (Velký požár Londýna 1666) Zeměpis: Kanada Londýn New York

		- hovoří o tom, co kdo udělal/neudělal - poradí a zdůvodní - říká, co kdo musí/nemusí udělat - používá důraz v otázkách - projevuje souhlas s tím, že něco udělá	I don´t feel like it. should/shouldn´t must, don´t have to, can on earth IÍl go and get … .	MKV: Kulturní diference Lidské vztahy Multikulturalita

Vyučovaný předmět: Anglický jazyk Ročník: druhý				
Vzdělávací obsah předmětu	Výstupy z RVP DG	Očekávané ročníkové výstupy ŠVP	Učivo	Přesahy a vazby
Receptivní řečové dovednosti	žák - rozumí hlavním bodům či myšlenkám autentického ústního projevu i psaného textu na běžné a známé téma - identifikuje strukturu jednoduchého textu a rozliší hlavní informace - rozliší v mluveném projevu jednotlivé mluvčí, identifikuje různé styly a citová zabarvení promluvy - odhadne význam neznámých slov na základě osvojené slovní zásoby a kontextu - užívá různé techniky čtení dle typu textu a účelu čtení -využívá různé druhy slovníků při čtení nekomplikovaných faktografických textů	žák - rozumí hlavním bodům jednoduchého textu či proslovu na běžné téma (viz učivo) - řeč je pronášena zřetelně a pomalu - text obsahuje známou slovní zásobu - porozumí jednoduché promluvě a konverzaci, oddělí důležité informace od druhotných - rozliší jednotlivá slova, výrazy a fráze týkající se probíraných témat - identifikuje citové zabarvení promluvy - rozumí jednoduché konverzaci dvou mluvčích, kteří mluví zřetelně - rozliší slova s podobnou výslovností - pochopí smysl textu a jednoduchého popisu za pomoci vizuálního materiálu - rozumí textům obsahujícím mezinárodní výrazy - v jednodušších textech odhadne význam některých neznámých slov na základě kontextu nebo podobnosti s češtinou - rozlišuje různé techniky čtení a podle zadání je aplikuje - používá dvojjazyčný slovník, vyhledává význam neznámých výrazů	Přiměřené texty v učebnici, poslechové aktivity z učebnice - zvuková stránka anglického jazyka (intonace, vázání) Tematické okruhy: - rodina - škola - denní program - zájmy, volný čas - povolání - předměty kolem nás - dům, byt - místa a budovy ve městě - jídlo a pití - země a jazyky - anglická abeceda, hláskování, odlišnosti od ČJ - práce s dvojjazyčným slovníkem, překlad slov, odvození významu z kontextu	OSV – poznávání a rozvoj vlastní osobnosti OSV – seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů OSV – sociální komunikace OSV – spolupráce a soutěž VMEGS – žijeme v Evropě VMEGS – vzdělávání v Evropě a ve světě
Produktivní řečové dovednosti	žák - srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý, méně náročný autentický text se slovní zásobou na běžná témata	žák - rozumí textům v učebnici a jednoduše je interpretuje pomocí otázek a za použití nové slovní zásoby	Přiměřené texty v učebnici - správně popisuje opakovaný děj v přítomnosti	ČJ – slovní druhy, gramatická pravidla ZSV – představování,

	- formuluje svůj názor ústně i písemně na jednoduché, běžné téma srozumitelně, gramaticky správně a stručně - logicky a jasně strukturuje středně dlouhý písemný projev, formální i neformální text na běžné či známé téma - sestaví ústně i písemně souvislý text na jednoduché téma jako lineární sled myšlenek - jednoduše a souvisle popíše své okolí, své zájmy a činnosti s nimi související - shrne a ústně i písemně sdělí běžné, obsahově jednoduché informace - využívá překladové slovníky při zpracování písemného projevu na méně běžné téma	- vyjádří základní informace o osobě - popíše sebe a svou rodinu; svůj denní program - charakterizuje předměty podle vzhledu - charakterizuje vybavení domu, bytu (místnosti, nábytek, umístění věcí) - porovná různé formy a způsoby bydlení v různých zemích - napíše e-mail, ve kterém popíše svou třídu - napíše text o svém kamarádovi - napíše o své rodině, o svém životě, vzdělání - napíše soubor jednoduchých frází a vět spojených základními spojkami (and, but, because) - napíše osobní dopis - napíše svůj životopis do žádosti o práci - pojmenuje předměty kolem sebe - hovoří o svých zájmech - řekne, kterými jazyky mluví - porovná běžné činnosti v minulosti a dnes - používá dvojjazyčný slovník k překladu slov, k vyhledávání neznámých výrazů a k vyhledávání výslovnosti	- stručná charakteristika sebe sama - každodenní předměty - běžná přídavná jména - vybavení bytu, místnosti, nábytek - osobní e-mail - rodina, škola, kamarádi - neformální dopis - formální dopis - každodenní předměty - volný čas - země a jazyky - používá minulý čas - práce s dvojjazyčným slovníkem, překlad slov	setkávání s novými lidmi Z – země Evropy a světa HV – hudební nástroje IVT – e-mail, Internet Člověk a svět práce
Interaktivní řečové dovednosti	žák - vysvětlí gramaticky správně své názory a stanoviska písemnou i ústní formou a v krátkém a jednoduchém projevu na téma osobních zájmů nebo každodenního života - reaguje adekvátně a gramaticky správně v běžných, každodenních situacích užitím jednoduchých, vhodných výrazů a frazeologických obratů	žák - popíše svou rodinu, vzdělání, volný čas a denní činnosti - jednoduše popíše osobu, místo a vlastnictví - komunikuje o běžné náplni dne - omluví se - zeptá se na význam slova nebo výrazu, kterému nerozumí - vyplní dotazník	- rodina, škola - denní program - volný čas - klade jednoduché otázky a na podobné otázky odpoví - omluva - vyplňování dotazníku	

	- s jistou mírou sebedůvěry komunikuje foneticky správně s použitím osvojené slovní zásoby a gramatických prostředků - zapojí se, případně s menšími obtížemi, do rozhovoru s rodilými mluvčími na běžné a známé téma v předvídatelných každodenních situacích	- dbá na správnou výslovnost jednotlivých slov a dodržování základních pravidel anglické fonetiky - poskytne jednoduché informace vztahující se k probíraným tématům - používá jednoduché věty - sdělí a pochopí základní informace, je-li komunikace vedena pomalu a zřetelně v rozsahu známé slovní zásoby	- představování - uvítání a rozloučení - krátký telefonní rozhovor - žádost o jídlo - ceny – číslovky - běžné jídlo a pití - otázka na čas - místa a významné budovy ve městě - lokalizace místa či budovy, popis cesty - popis místa - cestování	

Gramatika:

- časování a používání slovesa „být“; otázka, zápor
- přivlastňovací zájmena
- množné číslo podstatných jmen
- číslovky
- přivlastňovací pád
- přítomný čas prostý – časování, otázka, zápor
- vazba „there is, there are“
- otázky na množství
- předložky místa
- nějaký, žádný
- ukazovací zájmena
- sloveso „can“ v přítomném a minulém čase
- minulý čas slovesa „být“

Vyučovaný předmět: Anglický jazyk Ročník: třetí				
Vzdělávací obsah předmětu	Výstupy z RVP DG	Očekávané ročníkové výstupy ŠVP	Učivo	Přesahy a vazby
Receptivní řečové dovednosti	žák - rozumí hlavním bodům či myšlenkám autentického ústního projevu i psaného textu na běžné a známé téma - identifikuje strukturu jednoduchého textu a rozliší hlavní informace - rozliší v mluveném projevu jednotlivé mluvčí, identifikuje různé styly a citová zabarvení promluvy - odhadne význam neznámých slov na základě osvojené slovní zásoby a kontextu - užívá různé techniky čtení dle typu textu a účelu čtení -využívá různé druhy slovníků při čtení nekomplikovaných faktografických textů	žák - rozumí hlavním myšlenkám jednoduchého textu či proslovu na běžné téma, řeč je pronášena zřetelně a nepříliš rychle, text obsahuje převážně známou slovní zásobu - v krátkých, jednoduchých textech vyhledá hlavní informace a porozumí jim, oddělí důležité informace od druhotných - rozumí jednoduché konverzaci dvou mluvčích, kteří mluví spisovně, zřetelně a nepříliš rychle - rozliší jednotlivé mluvčí - odhadne význam neznámých slov a slovních spojení na základě kontextu a svých jazykových znalostí - rozlišuje různé techniky čtení a podle zadání je aplikuje - používá dvojjazyčný slovník k vyhledávání významu neznámých výrazů, rozumí zkratkám zde uvedeným	Přiměřené texty a poslechové aktivity z učebnice - zvuková stránka anglického jazyka (větný přízvuk, intonace) Tematické okruhy: - vzhled a charakteristika osob, oblečení - životopis slavných lidí - významné události v minulosti - vynálezy - svátky, slavnostní dny - vztahy mezi lidmi - jídlo, národní jídla - nakupování - popis města a země, život ve městě a na venkově, lokalizace místa - lidské tělo - počasí - plány do budoucnosti - škola - volný čas - cestování, dovolená - struktura dvojjazyčného slovníku (hesla, přízvuk, výslovnost, význam/y slova, gramatické informace)	OSV – poznávání a rozvoj vlastní osobnosti OSV – seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů OSV – sociální komunikace OSV – spolupráce a soutěž VMEGS – žijeme v Evropě VMEGS – vzdělávání v Evropě a ve světě MEV – média a mediální produkce MEV – mediální produkty a jejich významy
Produktivní řečové dovednosti	žák - srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý, méně náročný autentický text se slovní zásobou na běžná témata	žák - reprodukuje pomocí otázek obsah nepříliš složitého textu či proslovu a pak samostatně a souvisle shrne obsah tohoto textu	Přiměřené texty v učebnici - plynule navazuje minulé děje, používá vhodná časová určení -používá progresivní aspekt přítomného času	ČJ – gramatická pravidla, formální a neformální jazykové prostředky IVT – e-mail, Internet

	- formuluje svůj názor ústně i písemně na jednoduché, běžné téma srozumitelně, gramaticky správně a stručně - logicky a jasně strukturuje středně dlouhý písemný projev, formální i neformální text na běžné či známé téma - sestaví ústně i písemně souvislý text na jednoduché téma jako lineární sled myšlenek - jednoduše a souvisle popíše své okolí, své zájmy a činnosti s nimi související - shrne a ústně i písemně sdělí běžné, obsahově jednoduché informace - využívá překladové slovníky při zpracování písemného projevu na méně běžné téma	- poměrně plynule a souvisle promluví na téma z oblasti svého zájmu - napíše kratší, jednoduše členěný text na běžné téma - napíše středně dlouhý text na běžné téma (prázdniny, hlavní město, popis osob, pohlednice, děkovný dopis, dopis do hotelu atd.) - správně používá přítomný a minulý čas - napíše soubor jednoduchých frází a vět na běžné téma spojených výrazy *because, when, until, which, where, although, but,* - podá jednoduchý popis osob, životních nebo pracovních podmínek, denních činností, preferencí apod. formou jednoduchých frází a vět uspořádaných do výčtu - vypráví příběh nebo něco popíše formou prostého výčtu v bodech - používá dvojjazyčný slovník k vyhledávání neznámých výrazů a ke kontrole pravopisu - zná fonetické symboly	- správně popisuje děj zasahující do jak přítomnosti tak do minulosti - pozná ukončený minulý děj - neformální dopis - formální dopis - e-mail - dotazník - pohlednice - životopis - charakteristika osob - vynálezy - jídlo, národní jídla - nakupování - popis města, venkova - porovnání - cestování, dovolená, prázdniny – popis, vypravování - plány do budoucnosti - počasí - činnosti, které lze dělat při různém počasí - nebezpečné sporty - vypravování – příběh nebo pohádka - struktura dvojjazyčného slovníku (hesla, přízvuk, výslovnost, význam/y slova, gramatické informace, slova odvozená apod.)	Bi – lidské tělo Z – země Evropy a světa D – významné osobnosti
Interaktivní řečové dovednosti	žák - vysvětlí gramaticky správně své názory a stanoviska písemnou i ústní formou a v krátkém a jednoduchém projevu na téma osobních zájmů nebo každodenního života	žák - popíše své prázdniny, přítele, oblíbené jídlo, své město, počasí, charakterizuje slavné lidi, porovná život na venkově se životem ve městě, sdělí, co právě udělal - používá krátké společenské repliky, zdvořilé pozdravy a oslovení - vyjádří svůj názor, přání, omluvu, souhlas, pozvání a přiměřeně na ně reaguje	**Komunikační situace:** - představování - uvítání a rozloučení - omluva - zdvořilé nabídky a žádosti - běžné společenské dotazy - krátký telefonní rozhovor - žádost o radu, udělení rady - objednání jídla v restauraci - nakupování, ceny - dotaz na cestu, popis cesty, cestování - prázdniny, zážitky	

	- reaguje adekvátně a gramaticky správně v běžných, každodenních situacích užitím jednoduchých, vhodných výrazů a frazeologických obratů - s jistou mírou sebedůvěry komunikuje foneticky správně s použitím osvojené slovní zásoby a gramatických prostředků - zapojí se, případně s menšími obtížemi, do rozhovoru s rodilými mluvčími na běžné a známé téma v předvídatelných každodenních situacích	- komunikuje v rámci běžných jednoduchých činností vyžadujících přímou výměnu informací (důležité okamžiky v životě, významné dny v roce a jejich oslavy, typická jídla, bydlení, vlastnictví věcí, oblíbené/neoblíbené věci, nakupování, plánované činnosti, pocity, cestování) - vyplní formulář, objedná ubytování, napíše e-mail - dbá na správnou výslovnost, dodržuje základní pravidla anglické fonetiky - používá nepříliš složité věty - sdělí a pochopí základní informace, je-li komunikace vedena nepříliš rychle a zřetelně v rozsahu převážně známé slovní zásoby	- formulář, e-mail **Reálie:** - známá místa v Británii - významné osobnosti - britská rodina - jídlo, stravovací zvyklosti - svátky a oslavy - bydlení - školství	

Gramatika:
- minulý čas pravidelných a nepravidelných sloves
- časové výrazy
- minulý čas prostý
- počitatelná a nepočitatelná podstatná jména
- vyjádření „I like“ a „I’d like“
- neurčitá zájmena
- vyjádření množství
- stupňování přídavných jmen
- sloveso „mít“
- přítomný čas průběhový
- samostatná přivlastňovací zájmena
- vazba „be going to“
- účelové věty
- tázací zájmena
- odvozování příslovcí od přídavných jmen
- předpřítomný čas
- rozlišení předpřítomného a minulého času

Vyučovaný předmět: Anglický jazyk Ročník: čtvrtý				
Vzdělávací obsah předmětu	Výstupy z RVP DG	Očekávané ročníkové výstupy ŠVP	Učivo	Přesahy a vazby
Receptivní řečové dovednosti	žák - rozumí hlavním bodům či myšlenkám autentického ústního projevu i psaného textu na běžné a známé téma - identifikuje strukturu jednoduchého textu a rozliší hlavní informace - rozliší v mluveném projevu jednotlivé mluvčí, identifikuje různé styly a citová zabarvení promluvy - odhadne význam neznámých slov na základě osvojené slovní zásoby a kontextu - užívá různé techniky čtení dle typu textu a účelu čtení -využívá různé druhy slovníků při čtení nekomplikovaných faktografických textů	žák - rozumí hlavní myšlence, hlavním bodům i specifickým informacím čteného textu i slyšenému vyprávění na téma, které je mu blízké, řeč je pronášena zřetelně, text obsahuje převážně známou slovní zásobu - rozliší žánry čteného textu i formy písemného projevu a komunikace, vyhledá hlavní informace a porozumí jim, oddělí důležité informace od druhotných - rozliší v rozhovoru jednotlivé mluvčí na základě porozumění hlavních bodů jejich mluvy s textovou oporou, mluvčí mluví spisovně, zřetelně a nepříliš rychle - odhadne význam neznámých slov a slovních spojení na základě kontextu a znalosti pravidel odvozování slov - rozliší různé techniky čtení a podle potřeby je aplikuje - používá dvojjazyčný slovník k vyhledávání významu neznámých výrazů, rozumí zkratkám zde uvedeným	Přiměřené texty a poslechové aktivity z učebnice, doplňující populárně naučné texty z časopisů a literatury - zvuková stránka anglického jazyka (větný přízvuk, intonace, oslabená výslovnost slov ve větě) Tematické okruhy: - vzhled a charakteristika osob, oblečení - způsob života - sport, zájmy, volný čas - problémy mládeže - události v minulosti - svátky, slavnostní dny - jídlo, národní jídla - nakupování - popis města a země, život ve městě a na venkově, lokalizace místa - televize, film - práce s dvojjazyčným slovníkem (hesla, přízvuk, výslovnost, význam/y slova, gramatické informace, kolokace)	OSV – poznávání a rozvoj vlastní osobnosti OSV – seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů OSV – sociální komunikace OSV – spolupráce a soutěž VMEGS – žijeme v Evropě MK – vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí MEV – média a mediální produkce MEV – mediální produkty a jejich významy
Produktivní řečové dovednosti	žák - srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý, méně náročný autentický text se slovní zásobou na běžná témata	žák - reprodukuje obsah nepříliš složitého textu či proslovu, postihne hlavní informace populárně naučného textu z prostředí, které je mu blízké	Přiměřené texty v učebnici, doplňující populárně naučné texty z časopisů a literatury	ČJ – gramatická pravidla, formální a neformální jazykové prostředky

	- formuluje svůj názor ústně i písemně na jednoduché, běžné téma srozumitelně, gramaticky správně a stručně - logicky a jasně strukturuje středně dlouhý písemný projev, formální i neformální text na běžné či známé téma - sestaví ústně i písemně souvislý text na jednoduché téma jako lineární sled myšlenek - jednoduše a souvisle popíše své okolí, své zájmy a činnosti s nimi související - shrne a ústně i písemně sdělí běžné, obsahově jednoduché informace - využívá překladové slovníky při zpracování písemného projevu na méně běžné téma	- poměrně plynule a souvisle promluví na téma z oblasti svého zájmu - sdělí své názory na jevy a činnosti týkající se tématu, které je mu blízké - napíše neformální dopis/pohlednici,/e-mail kamarádovi, používá zdvořilé výrazy a rozvité věty - napíše formální dopis, jehož obsah se týká jeho osobních zájmů - napíše jednoduše spojené texty na téma, které je oblastí jeho zájmu, text je sestaven z kratších dílčích prvků spojených do lineárního souboru pomocí výrazů *because, when, until, which, where, although, but, however, so* - popíše každodenní život ve svém okolí (osoby, místa, práce, studium…) formou jednoduchých frází a vět uspořádaných do výčtu, použije vhodné přívlastky - vypráví příběh nebo něco popíše formou lineárního sledu jednotlivých bodů - používá dvojjazyčný slovník k vyhledávání neznámých výrazů a ke kontrole pravopisu - zná fonetické symboly	- popíše vzhled jiné osoby, její charakter - vyjádří libost/nelibost - popíše sportovní událost, pojmenuje běžné sporty - vypráví příběh, pohádku - zeptá se na detailní informace ze slyšeného textu - vyplní dotazník - popíše prostředí města/venkova a porovná výhody/nevýhody - vysvětlí směr cesty a zeptá se na něj - popíše významnou budovu - uvede, do jakých obchodů rád/nerad chodí - stručně vyjádří názor na film - vystihne hlavní myšlenky filmu - neformální dopis - formální dopis - e-mail - dotazník - formulář - pohlednice - struktura dvojjazyčného slovníku (hesla, přízvuk, výslovnost, význam/y slova, gramatické informace, slova odvozená apod.)	Dopis, článek do časopisu, kritika filmu ZSV – charakteristika a osobnost člověka TV – sporty D – významné osobnosti Z – země Evropy a světa IVT – e-mail, Internet
Interaktivní řečové dovednosti	žák - vysvětlí gramaticky správně své názory a stanoviska písemnou i ústní formou a v krátkém a jednoduchém projevu na téma osobních zájmů nebo každodenního života	žák - srozumitelně prezentuje svůj názor a vymění si s kamarádem informace o tématech, která jsou mu blízká, pojí se s jeho osobními zájmy nebo každodenními činnostmi - používá krátké společenské repliky a zdvořilé obraty	**Komunikační situace:** - vyměňuje si s kamarádem názory o povaze lidí - vede interview - povídá si s kamarádem o tom, co dělali v uplynulých dnech - vede rozhovor nad plánkem města - vyměňuje si s kamarádem informace o způsobech jejich bydlení - vyměňuje si názory na film - koupí si lístek do kina	

	- reaguje adekvátně a gramaticky správně v běžných, každodenních situacích užitím jednoduchých, vhodných výrazů a frazeologických obratů - s jistou mírou sebedůvěry komunikuje foneticky správně s použitím osvojené slovní zásoby a gramatických prostředků - zapojí se, případně s menšími obtížemi, do rozhovoru s rodilými mluvčími na běžné a známé téma v předvídatelných každodenních situacích	- vysloví své názory a přiměřeně reaguje při řešení praktických záležitostí každodenního života - vyplní formulář, objedná ubytování, napíše e-mail - dbá na správnou výslovnost, dodržuje základní pravidla anglické fonetiky - používá nepříliš složité věty - zapojí se do konverzace o známých tématech, je-li komunikace vedena zřetelně v rozsahu převážně známé slovní zásoby a ve spisovné řeči	- požádá o zopakování informace **Reálie:** - Velká Británie, USA - významné osobnosti angl. mluvících zemí - svátky a oslavy - rádio, televize, film, internet, noviny, časopisy	

Gramatika:
- slovesné časy (přítomný prostý a průběhový, minulý prostý a průběhový, předpřítomný prostý, budoucí)
- otázky zjišťovací, doplňovací
- předložky v otázce
- vyjádření množství
- počitatelná a nepočitatelná podstatná jména
- člen určitý, neurčitý
- neurčitá zájmena
- slovesa s infinitivem a gerundiem
- vyjádření budoucnosti (going to, will, přítomný čas průběhový)
- vazba *What … like?*
- přídavná jména – negativní předpony
- příslovce
- stupňování přídavných jmen, srovnávání
- vztažné věty

Vyučovaný předmět: Anglický jazyk Ročník: pátý				
Vzdělávací obsah předmětu	Výstupy z RVP DG	Očekávané ročníkové výstupy ŠVP	Učivo	Přesahy a vazby
Receptivní řečové dovednosti	žák - rozumí hlavním bodům či myšlenkám autentického ústního projevu i psaného textu na běžné a známé téma - identifikuje strukturu jednoduchého textu a rozliší hlavní informace - rozliší v mluveném projevu jednotlivé mluvčí, identifikuje různé styly a citová zabarvení promluvy - odhadne význam neznámých slov na základě osvojené slovní zásoby a kontextu - užívá různé techniky čtení dle typu textu a účelu čtení -využívá různé druhy slovníků při čtení nekomplikovaných faktografických textů	žák - rozumí hlavním bodům i specifickým informacím čteného textu i slyšeného vyprávění na blízké téma, řeč je pronášena zřetelně a spisovně, text obsahuje převážně známou slovní zásobu - rozpozná nejdůležitější body v jednoduchých novinových textech o známých tématech - oddělí podružné a nadbytečné detaily od základní informace - rozumí hlavním bodům rozhlasových zpráv a jednodušším nahrávkám, jejichž obsahem jsou známá témata, řeč je pronášena poměrně pomalu, spisovně a zřetelně - rozliší v rozhovoru jednotlivé mluvčí - identifikuje citový příznak promluvy, rozliší formální a hovorový styl - odhadne význam neznámých slov a slovních spojení na základě kontextu a znalosti pravidel odvozování slov - spontánně přizpůsobuje techniku čtení typu textu a účelu čtení - používá dvojjazyčný i výkladový slovník k vyhledávání významu neznámých výrazů, rozumí zkratkám zde uvedeným	Přiměřené texty a poslechové aktivity z učebnice, doplňující texty z novin, časopisů a literatury, autentické nahrávky - zvuková stránka anglického jazyka (větný přízvuk, intonace, oslabená výslovnost slov ve větě) Tematické okruhy: - povolání - zdraví, nemoci - generační problémy - cestování - Praha - vynálezy a objevy, které změnily svět - sny a plány do budoucna - globální problémy - zločin, zločinci, projevy vandalismu - oslavy a svátky - literatura, literární žánry, film, TV Odborné výrazy Jednoduché idiomy Fráze na známá témata Ustálené větné rámce - práce s dvojjazyčným slovníkem (hesla, přízvuk, výslovnost, význam/y slova, gramatické informace, kolokace) - práce s výkladovým slovníkem	OSV – poznávání a rozvoj vlastní osob. OSV – seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů OSV–soc.komunikace OSV – spolupráce a soutěž VMEGS – globalizační a rozvojové procesy VMEGS – globální problémy, jejich příčiny a důsledky VMEGS – Žijeme v Evropě MKV – základní problémy sociokulturních rozdílů MKV – vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí EV – člověk a životní prostředí MEV – média a mediální produkce

Produktivní řečové dovednosti	žák - srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý, méně náročný autentický text se slovní zásobou na běžná témata - formuluje svůj názor ústně i písemně na jednoduché, běžné téma srozumitelně, gramaticky správně a stručně - logicky a jasně strukturuje středně dlouhý písemný projev, formální i neformální text na běžné či známé téma - sestaví ústně i písemně souvislý text na jednoduché téma jako lineární sled myšlenek - jednoduše a souvisle popíše své okolí, své zájmy a činnosti s nimi související - shrne a ústně i písemně sdělí běžné, obsahově jednoduché informace - využívá překladové slovníky při zpracování písemného projevu na méně běžné téma	žák -sdělí obsah nepříliš složitého textu či proslovu na blízké téma, postihne hlavní myšlenky - poměrně plynule a souvisle promluví na téma z oblasti svého zájmu - sdělí své názory na jevy a činnosti týkající se tématu, které je mu blízké - napíše neformální dopis/e-mail kamarádovi, používá zdvořilé výrazy a rozvité věty - napíše formální dopis, esej, životopis, recenzi knihy/filmu Písemný projev je srozumitelný a logicky vystavěný - napíše jednoduše spojené texty na témata, která jsou oblastí jeho zájmu, text je sestaven z kratších dílčích prvků spojených do lineárního souboru pomocí výrazů *and, still, just, unfortunately, however…* *I think, I believe, In my view…* - popíše každodenní život ve svém okolí (osoby, místa, práce, studium…) formou jednoduchých frází a vět uspořádaných do výčtu, použije vhodné přívlastky - vypráví příběh nebo něco popíše formou lineárního sledu jednotlivých bodů - používá dvojjazyčný slovník vhodného rozsahu k vyhledávání neznámých výrazů a ke kontrole pravopisu - zná fonetické symboly	Přiměřené texty a poslechové aktivity v učebnici, doplňující texty z novin, časopisů a literatury, autentické nahrávky -zeptá se druhé osoby na základní údaje - napíše životopis svůj i známé osobnosti - stručně vyjádří, co zamýšlí dělat v dané situaci či v nadcházejících chvílích - popíše svůj školní den a své povinnosti doma - hovoří o různých povoláních - formuluje svůj názor na cestování, zdůvodní, která místa by chtěl navštívit - popíše cestu k významným budovám a místům ve městě - diskutuje o významu objevů a vynálezů - referuje o knize (filmu) a doporučí ji kamarádovi - uvede, co ho dokáže rozzlobit - gramaticky správně formuluje své představy, co by dělal v různých situacích - napíše esej o svých životních plánech - vyjádří, jak dlouho nějakou činnost dělá - životopis - esej - dopis, e-mail - formální a neformální výrazy - recenze knihy/filmu - práce s dvojjazyčným slovníkem (hesla, přízvuk, výslovnost, význam/y slova, gramatické informace, slova odvozená apod.)	ČJ – gramatická pravidla, formální a neformální jazykové prostředky IVT – e-mail, Internet ZSV – charakteristika a osobnost člověka, člověk a společnost, trh práce, profesní volba Z – země Evropy a světa Bi – člověk a jeho zdraví

Interaktivní řečové dovednosti	žák - vysvětlí gramaticky správně své názory a stanoviska písemnou i ústní formou a v krátkém a jednoduchém projevu na téma osobních zájmů nebo každodenního života - reaguje adekvátně a gramaticky správně v běžných, každodenních situacích užitím jednoduchých, vhodných výrazů a frazeologických obratů - s jistou mírou sebedůvěry komunikuje foneticky správně s použitím osvojené slovní zásoby a gramatických prostředků - zapojí se, případně s menšími obtížemi, do rozhovoru s rodilými mluvčími na běžné a známé téma v předvídatelných každodenních situacích	žák - srozumitelně prezentuje svůj názor a uvede důvody „pro“ a „proti“, témata jsou mu blízká, pojí se s jeho osobními zájmy nebo každodenními činnostmi - používá krátké společenské repliky a zdvořilé obraty - přiměřeně reaguje při řešení praktických záležitostí každodenního života - používá vhodné konverzační fráze a společenské obraty - dbá na správnou výslovnost, dodržuje základní pravidla anglické fonetiky - používá nepříliš složité věty logicky uspořádané - bez přípravy vstoupí do konverzace o známých tématech, je-li komunikace vedena ve zřetelném spisovném jazyce v rozsahu převážně známé slovní zásoby - používá jednoduché techniky pro zahájení, průběh a konec konverzace	**Komunikační situace:** - zapojí se do interview, navodí nové téma - poskytne požadované informace (u lékaře apod.) - domluví si schůzku, pozve kamaráda na večírek, přijme/odmítne pozvání - řeší běžné situace (dotaz na cestu, nasměrování, cestování, ubytování, nákupy, telefonování, stížnost, rada, doporučení…) - vyjádří pocity jako překvapení, štěstí, smutek, zájem… a reaguje na ně u druhých **Reálie:** - Kanada, Austrálie, Nový Zéland (charakteristika, politický systém…) - významné osobnosti anglicky mluvících zemí - kultura v širším smyslu (svátky a oslavy, zvyky, literatura atd.)	

Gramatika:
- rozlišení předpřítomného a minulého času
- vyjádření trvání děje
- vyjádření povinnosti - „have to“, „should“, „must“
- vyjádření domněnky – „might“
- trpný rod
- první a druhý kondicionál
- časové věty
- předpřítomný prostý a průběhový čas – srovnání
- frázová slovesa
- přehled slovesných časů
- odvozování slov pomocí předpon, přípon
- členy určitý, neurčitý, nulový
- zájmena ukazovací, vztažná, zvratná

Vyučovaný předmět: Anglický jazyk Ročník: šestý				
Vzdělávací obsah předmětu	Výstupy z RVP DG	Očekávané ročníkové výstupy ŠVP	Učivo	Přesahy a vazby
Receptivní řečové dovednosti	žák - rozumí hlavním bodům či myšlenkám autentického ústního projevu i psaného textu na běžné a známé téma - identifikuje strukturu jednoduchého textu a rozliší hlavní informace - rozliší v mluveném projevu jednotlivé mluvčí, identifikuje různé styly a citová zabarvení promluvy - odhadne význam neznámých slov na základě osvojené slovní zásoby a kontextu - užívá různé techniky čtení dle typu textu a účelu čtení -využívá různé druhy slovníků při čtení nekomplikovaných faktografických textů	žák - rozumí jednoduchým faktickým informacím, které se týkají běžných všedních témat nebo pracovních záležitostí, rozpozná jejich obecný smysl i specifické detaily, jestliže je řeč pronášena zřetelně a se známým přízvukem - rozumí jednoduchým věcným textům z oblasti jeho zájmu - rozpozná nejdůležitější body v jednoduchých novinových textech o známých tématech, orientuje se ve struktuře textu, vyhledá hlavní i specifické informace - rozumí hlavním bodům rozhlasových zpráv a jednodušším nahrávkám, jejichž obsahem jsou známá témata, řeč je pronášena poměrně pomalu, spisovně a zřetelně - rozliší v rozhovoru jednotlivé mluvčí - identifikuje citový příznak promluvy - rozliší hovorový a formální styl - odhadne význam neznámých slov a slovních spojení na základě kontextu a znalosti pravidel odvozování slov - čte téměř nezávisle, přizpůsobí styl a rychlost čtení různým textům a cílům - používá dvojjazyčný i výkladový slovník k vyhledávání významu neznámých výrazů, rozumí zkratkám zde uvedeným -vybere si vhodný zdroj informací	Přiměřené texty a poslechové aktivity z učebnice, doplňující texty z novin, časopisů a literatury, autentické nahrávky - zvuková stránka anglického jazyka (větný přízvuk, intonace, oslabená výslovnost slov ve větě) Tematické okruhy: - divy moderního světa - povolání - sport, volný čas - umění a literatura, divadlo, kino - státy, národnosti, zvyky jiných národů - dovolená, turistika, cestování veřejnou dopravou - počasí - jídlo, stravování - charakteristika lidí, míst, jídla Jednoduché i složitější idiomy Ustálená slovní spojení Fráze na známá témata Ustálené větné rámce Ustálené řečové obraty Odborné výrazy - práce s dvojjazyčným slovníkem (hesla, přízvuk, výslovnost, význam/y slova, gramatické informace, kolokace) - práce s výkladovým slovníkem	OSV – poznávání a rozvoj vlastní osobnosti OSV – seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů OSV – sociální komunikace OSV – spolupráce a soutěž VMEGS – Žijeme v Evropě VMEGS – vzdělávání v Evropě a ve světě EV – člověk a životní prostředí MEV – média a mediální produkce MEV – mediální produkty a jejich významy MEV – uživatelé MEV – účinky mediální produkce a vliv médií MEV – role médií v moderních dějinách

Produktivní řečové dovednosti	žák - srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý, méně náročný autentický text se slovní zásobou na běžná témata - formuluje svůj názor ústně i písemně na jednoduché, běžné téma srozumitelně, gramaticky správně a stručně - logicky a jasně strukturuje středně dlouhý písemný projev, formální i neformální text na běžné či známé téma - sestaví ústně i písemně souvislý text na jednoduché téma jako lineární sled myšlenek - jednoduše a souvisle popíše své okolí, své zájmy a činnosti s nimi související - shrne a ústně i písemně sdělí běžné, obsahově jednoduché informace - využívá překladové slovníky při zpracování písemného projevu na méně běžné téma	žák -sdělí obsah nepříliš složitého textu či proslovu na blízké téma, postihne hlavní myšlenky, používá vhodné výrazy - vytvoří souvislé delší sdělení i na složitější téma, poměrně plynule a souvisle promluví na téma z oblasti svého zájmu - sdělí své názory na jevy a činnosti týkající se tématu, které je mu blízké - napíše podrobný popis osob, úvahu obsahující argumenty a zdůrazňující důležité myšlenky, napíše dopis/e-mail, recenzi knihy/filmu - používá zdvořilé výrazy a rozvité věty písemný projev je srozumitelný a logicky uspořádaný - napíše jasný detailní text na řadu témat týkajících se jeho zájmů, hodnotí informace a argumenty získané z různých zdrojů - popíše každodenní život ve svém okolí (osoby, místa, práce, studium…) formou spojitého textu, používá vhodné přívlastky - podá poměrně podrobný popis zážitků, pocitů nebo reakcí - vysvětlí podstatu problému - používá dvojjazyčný slovník vhodného rozsahu k vyhledávání neznámých výrazů a ke kontrole pravopisu - zná fonetické symboly	Přiměřené texty a poslechové aktivity v učebnici, doplňující texty z novin, časopisů a literatury, autentické nahrávky - sdělí o sobě základní údaje - napíše dopis o svém pobytu na jiném místě - gramaticky správně popíše přítomné i minulé děje a činnosti, své plány a záměry do budoucna, své povinnosti, co má rád a co rád dělá - popíše sporty včetně potřebného vybavení - popíše běžné kulturní aktivity - charakterizuje lidi, místa, jídlo - užívá čísla v běžných komunikačních situacích - užívá různé způsoby úvodu a ukončení neformálních dopisů/ e-mailů - charakterizuje oblíbenou knihu/film - rady a doporučení, žádosti a nabídky - popis - esej - dopis, e-mail - formální a neformální výrazy - recenze knihy/filmu - práce s dvojjazyčným slovníkem (hesla, přízvuk, výslovnost, význam/y slova, gramatické informace, slova odvozená apod.)	ČJ – gramatická pravidla, stavba věty, formální a neformální jazykové prostředky ZSV – charakteristika a osobnost člověka, člověk a společnost, trh práce, profesní volba Bi – člověk a jeho zdraví Z – země Evropy a světa IVT – Internet, e-mail

Interaktivní řečové dovednosti	žák - vysvětlí gramaticky správně své názory a stanoviska písemnou i ústní formou a v krátkém a jednoduchém projevu na téma osobních zájmů nebo každodenního života - reaguje adekvátně a gramaticky správně v běžných, každodenních situacích užitím jednoduchých, vhodných výrazů a frazeologických obratů - s jistou mírou sebedůvěry komunikuje foneticky správně s použitím osvojené slovní zásoby a gramatických prostředků - zapojí se, případně s menšími obtížemi, do rozhovoru s rodilými mluvčími na běžné a známé téma v předvídatelných každodenních situacích	žák - vyjádří osobní názory a postoje při diskusích o momentálně aktuálních tématech, tyto názory a postoje zjistí u ostatních - své názory zdůvodní a podepře relevantními argumenty, komentáři a vysvětleními - předá, ověří si a potvrdí získané věcné informace týkající se známých záležitostí ze svého okolí, a to s přiměřenou mírou sebejistoty - používá vhodné konverzační fráze a společenské obraty - dbá na správnou výslovnost, dodržuje základní pravidla anglické fonetiky - používá nepříliš složité věty logicky uspořádané - bez přípravy vstoupí do konverzace o známých tématech, je-li komunikace vedena ve zřetelném spisovném jazyce v rozsahu převážně známé slovní zásoby - může mít obtíže ve snaze zapojit se do diskuse s rodilými mluvčími, kteří mu svůj jazyk nijak nepřizpůsobují - používá jednoduché techniky pro zahájení, průběh a konec konverzace	**Komunikační situace:** - sociální výrazy v běžných situacích - formulace názoru na knihu/film atd. - žádosti, nabídky, rady - rezervace ubytování - domluvení si schůzky - cestování veřejnou dopravou - pracovní pohovor - vyjádření jistoty/nejistoty - předpověď, odhad - návrh, přání, lítost, prosba o pomoc **Reálie:** - Velká Británie (základní informace, politický systém, školství, významná místa a osobnosti…) - další anglicky hovořící země - literatura – stručný přehled vývoje britské a americké literatury	

Gramatika:
- pomocná slovesa
- statická a dynamická slovesa
- frázová slovesa
- systém slovesných časů (přítomný, předpřítomný, minulý, předminulý v prosté i průběhové formě)
- otázky, zápory, krátké odpovědi
- tázací dovětky
- trpný rod
- modální slovesa ve vyjádření povinnosti a povolení
- vyjádření budoucnosti různými způsoby a jejich vzájemné rozlišení
- otázky se slovem „like“
- spojení slovesa s infinitivem nebo gerundiem
- přímá a nepřímá řeč, uvozovací slovesa, nepřímá otázka

Vyučovací předmět: Základy společenských věd

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení předmětu:

Vyučovací předmět Základy společenských věd vychází ze vzdělávacího oboru Občanský a společenskovědní základ vzdělávací oblasti Člověk a společnost RVP DG.

Předmět plně integruje do svého obsahu vzdělávací obor Člověk a svět práce RVP DG a některé části vzdělávacího oboru Výchova ke zdraví vzdělávací oblasti Člověk a zdraví RVP DG, a to tematický celek Vztahy mezi lidmi a formy soužití a část učiva z tematických celků Zdravý způsob života a péče o zdraví, Změny v životě člověka a jejich reflexe, Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence, Ochrana člověka za mimořádných událostí.

Integrované celky vzdělávacích oborů a jejich školní výstupy jsou v samotném rozpracování vzdělávacího obsahu označeny kurzivou.

V rámci výuky předmětu Základy společenských věd jsou realizovány tematické okruhy průřezových témat RVP DG:

Osobnostní a sociální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturální výchova, Environmentální výchova, Mediální výchova.

Cílem vyučovacího předmětu Základy společenských věd je dále rozvíjet a prohlubovat společenskovědní poznatky získané v základním vzdělávání. Předmět směřuje k postupnému formování a rozvíjení osobnostního a občanského profilu žáků. Vede je k vědomé reflexi vlastního jednání i jednání druhých lidí, k upevňování pocitu odpovědnosti za sebe jako jednotlivce i jako člena určitého společenství, k rozvíjení zralých forem soužití s druhými lidmi, k úctě k výtvorům lidského ducha minulých generací i současnosti. Vysvětluje společnost jako soubor jednotlivců, v němž existují více či méně stabilní vztahy a vzájemné služby, které jsou řízeny institucemi. Společenskovědní vzdělávání přispívá k lepšímu pochopení cílů, principů, způsobů řízení a mechanizmu fungování demokratické společnosti a k rozvíjení a kultivaci osobní, lokální, národní i evropské identity v multikulturální povaze současného světa. Vyučovací předmět směřuje k integraci a systemizaci společenskovědních poznatků a k jejich propojování do uceleného názoru na společenskou skutečnost, pomáhá žákům posuzovat různé přístupy k řešení problémů, vede je k tomu, aby nepodléhali povrchnímu úsudku a na základě svých vědomostí, zkušeností a vyšší osobní vyspělosti si své názory sami utvářeli. Rozvíjí způsobilost žáků k mravně odpovědnému jednání, formuje u nich vědomí odpovědnosti za vlastní život a další životní dráhu, za důsledky svého rozhodování. Cílem výuky je také podat žákům přehled o náplni jednotlivých společenskovědních disciplin a tím je připravit pro případné další studium těchto oborů.

Časové vymezení předmětu:

Vyučovací předmět Základy společenských věd je zařazen jako povinný ve všech šesti ročnících dvojjazyčného gymnázia.

Vzdělávací obsah prvních dvou ročníků usiluje o dosažení vzdělanostního základu, který odpovídá klíčovým kompetencím úrovně základního vzdělávání, v posledních čtyřech ročnících je vzdělávací obsah tematicky uzavřen a obsahově koresponduje se vzdělávacím obsahem jednotlivých společenskovědních oborů:

1. ročník Člověk jako jedinec
Člověk a společnost

2. ročník Stát a právo
Tržní ekonomika a profesní volba
Evropská integrace a proces globalizace

3. ročník Psychologie (člověk jako jedinec)
Sociologie (člověk ve společnosti)

4. ročník Politologie (občan ve státě)
Právo (občan a právo)

5. ročník Filozofie (úvod do filozofie a religionistiky)

6. ročník Ekonomie a ekonomika (člověk a svět práce)
Mezinárodní vztahy, globální svět

Týdenní časová dotace předmětu:

ROČNÍK	1.	2.	3.	4.	5.	6.
POČET HODIN	1	1	2	2	2	1

Organizační vymezení předmětu:

Základní organizační formou vyučovacího procesu předmětu Základy společenských věd je třída a vyučovací hodina probíhající v učebně. Ve spolupráci s třídou řídí učitel průběh vyučování rozmanitými formami organizace práce, od frontálního vyučování po metody, které poskytují více možností sociálně integrativního chování a přinášejí vhodné stimulující prostředí pro vlastní činnost žáků, pro průběh vzájemných pracovních kontaktů a výměny názorů ve skupině. Výběr způsobů, prostředků a vyučovacích metod, které učitel volí, úzce souvisí s obsahem vyučování a závisí rovněž na etapě vyučovacího procesu.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení

- učitel zadává jednotlivcům nebo skupinám úkoly, při jejichž zpracování musí žáci vyhledávat a třídit nové poznatky, které jsou společně vyhodnocovány
- učitel motivuje žáky k využívání odborné literatury, tisku a dalších zdrojů informací a vede je k posuzování jejich hodnověrnosti
- učitel využívá při výkladu, opakování učiva a jeho systemizaci mezipředmětové vztahy

Kompetence k řešení problémů

- učitel aplikuje takové formy své práce, které u žáka posilují kritické a logické myšlení, zadává témata, při jejichž řešení je nutné ptát se po příčinách problému a ověřovat si správnost postupu
- učitel při řešení problémů a operací z nich vyplývajících vybírá vhodný algoritmický model i jiné postupy, které otevřou pro vlastní činnost žáků ty dimenze, jež algoritmický způsob řešení neumožňuje – heuristický postup jako nerigorózní metodu řešení problémů
- učitel problémovými situacemi uvádí do vyučování hypotetický postup, učí žáky nahlížet na ně v různých souvislostech a hledat vlastní postupy řešení a věcné argumentace, aktivizujícími intelektuálními procesy a obohacuje individuální myšlení žáků v průběhu vzájemných pracovních kontaktů a výměny názorů ve skupině
- učitel vede žáky k tomu, aby pochopili, že moment tvořivosti není v rozporu s nutností osvojit si určité poznatky, naopak, že uplatnění tvořivého přístupu předpokládá osvojení, zvládnutí látky, získání potřebných intelektuálních dovedností
- regulativní činnost učitele při řešení problémů spočívá též v takovém způsobu řízení, který poukazuje pouze na obecný směr a ponechává žákům široký prostor pro volbu vlastní vhodné strategie; učitel tím učí žáky rozebírat nové situace tak, že je vede k osvojení některých typických obecných rozumových operací a metod užitečných při řešení nových problémů a vytváří tím předpoklady k seberegulaci žáků, potřebné pro jejich budoucí sebevzdělávání
- učitel vede žáky k využívání učiva z jiných předmětů

Kompetence komunikativní

- problémovými situacemi, kterými učitel uvádí do vyučování hypotetický postup, orientuje žáky k výměně názorů, k diskuzi, k dialogu
- učitel vede žáky ke vhodné komunikaci se spolužáky, k výstižnému vyjadřování, učí je argumentovat a vhodnou formou zdůvodnit volbu svého vlastního řešení a zároveň přijímat i názory druhých
- učitel směřuje žáky k využívání všech dostupných komunikačních prostředků (knihovna, sdělovací prostředky, internet, studentská rada)

Kompetence sociální a personální

- učitel ve své práci s třídou volí takové organizační formy, v nichž žáci spolupracují při řešení společného úkolu, pracuje tak se sociálními útvary, mezi jejichž členy se rozvíjejí sociální interakce a v nichž jednání jednotlivce je řízeno jak společným cílem, tak i chováním členů skupiny
- učitel svou prací rozvíjí sociální inteligenci žáků, ochotu spolupracovat, dodržovat společně dohodnutá pravidla i přirozenou touhu vyniknout, být pro skupinu přínosem a být jí oceněn, posílit své sebevědomí
- učitel se ve své práci snaží vyhnout i možnostem negativního vlivu skupiny na učení žáků, kterým může být menší hloubka myšlení žáků ve skupině, tendence k uniformitě a konformizmu myšlení

Kompetence občanská

- učitel vede žáky k pozitivnímu vztahu k sobě i k respektování druhých lidí, k tomu, aby byli schopni vžít se do jejich obtížných situací
- učitel v rámci prevence vede žáky k zaujímání postojů k různým nebezpečím, které ohrožují zdraví a získává je pro potřebnou míru zodpovědnosti za zdraví vlastní i zdraví jiných
- učitel podněcuje žáky k tomu, aby se zapojovali do občanského života, např. účastí na charitativních, společenských a kulturních akcích
- učitel zprostředkovává formou besed žákům setkání s významnými osobnostmi politického, kulturního a společenského života
- učitel motivuje žáky ke sledování aktuálních společenských témat na regionální, národní i mezinárodní úrovni

Kompetence k podnikavosti

- učitel vede žáky k objektivnímu sebehodnocení při posuzování svých možností v souvislosti s volbou svého dalšího studia a budoucího profesního zaměření
- učitel žákům nabízí takové aktivity, které podporují jejich schopnost samostatně o něčem rozhodovat a vede je k odpovědnosti za důsledky svých rozhodnutí a k psychické odolnosti v situaci případných nezdarů
- učitel seznamuje žáky s trhem práce, s podstatou a principy podnikání, s realitou tržního prostředí, s jeho možnými riziky a důsledky.

Vyučovací předmět: Základy společenských věd
Ročník: první

Vzdělávací obsah předmětu	Výstupy z RVPGV	Očekávané ročníkové výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
Člověk jako jedinec Zdravý způsob života a péče o zdraví Změny v životě člověka a jejich reflexe	**Žák:** ➢ objasní, jak může realističtější sebepoznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života ➢ na příkladech ukáže, jak lze kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru ➢ objasní význam vůle a osobní kázně při dosahování cílů a překonávání překážek ➢ *usiluje o pozitivní změny ve svém životě související s vlastním zdraví a zdravím druhých a o aktivní podporu zdraví* ➢ *zařazuje do denního režimu osvojené způsoby relaxace; v zátěžových situacích uplatňuje osvojené způsoby regenerace* ➢ *orientuje se ve své osobnosti, emocích a potřebách*	**Žák:** ➢ posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních a společných cílů, objasní význam sebepoznání ➢ rozpozná projevy záporných charakterových vlastností u sebe a druhých lidí ➢ usměrňuje a kultivuje vlastní charakterové a voní vlastnosti ➢ pěstuje zdravou sebedůvěru ➢ ovládá metody a principy seberegulace a sebeorganizace činnosti a chování ➢ *zdůvodňuje význam duševní a tělesné hygieny a aplikuje je ve svém osobním životě* ➢ *optimálně reaguje na změny v období adolescence* ➢ *projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a k pravidlům zdravého životního stylu* ➢ *dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce* ➢ *dbá zásad zdravého stravování* ➢ *dovede se orientovat v situacích, kdy je třeba hledat pomoc při řešení náročných životních situacích*	**ČLOVĚK JAKO JEDINEC** **1. Podobnost a odlišnost lidí** ➢ projevy chování, rozdíly v prožívání, myšlení a jednání lidí ➢ osobní vlastnosti, dovednosti a schopnosti, charakter; vrozené předpoklady, osobní potenciál ➢ vnímání a prožívání ➢ poznávání a posuzování skutečnosti, sebe i druhých lidí **2. Osobní rozvoj** ➢ životní cíle a plány, životní perspektiva, adaptace na životní změny, sebezměna ➢ význam celoživotního učení a sebevýchovy **3. Podpora zdraví, psychohygiena** ➢ odpovědnost jedince za své zdraví ➢ zásady zdravého stravování ➢ předcházení stresům v mezilidských vztazích, zvládání stresových situací	**Integrace (INT)** **Průřezová témata (PT)** **Tematické okruhy (TO)** **Mezipředmětové vztahy** _____ ***INT: Výchova ke zdraví*** ***TO: Zdravý způsob života a péče o zdraví*** ***TO: Vztahy mezi lidmi a formy soužití*** ***TO: Změny v životě člověka a jejich reflexe*** ***TO: Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence*** _____ **PT:** Osobnostní a sociální výchova **TO:** Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti **TO:** Seberegulace, organizační dovednost a efektivní řešení problémů **TO:** Sociální komunikace **TO:** Morálka všedního dne **TO:** Spolupráce a soutěž **PT:** Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech **TO:** Globalizační a rozvojové procesy: (člověk jako jedinec

Člověk ve společnosti Vztahy mezi lidmi a formy soužití Změny v životě člověka a jeho reflexe Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence	➢ uplatňuje společensky vhodné způsoby chování a komunikace ve formálních i neformálních vztazích, případné neshody či konflikty s druhými lidmi řeší konstruktivním způsobem ➢ kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání ➢ rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobií a extremistické projevy v chování lidí, zaujímá aktivní postoj proti projevům lidské nesnášenlivosti ➢ kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí ➢ *posoudí hodnoty, které mladým lidem usnadňují vstup do samostatného života, partnerských vztahů, manželství a rodičovství, a usiluje ve svém životě o jejich naplnění* ➢ *orientuje se ve své osobnosti, emocích a potřebách* ➢ *projevuje odolnost vůči výzvám k sebepoškozujícímu chování a rizikovému životnímu stylu* ➢ *zaujímá odmítavé postoje ke všem formám rizikového chování*	➢ objevuje pravidla soužití v rámci třídy a škol, společná pravidla a normy, školní řád ➢ dovede rozpoznat projevy záporných charakterových vlastností u sebe a u druhých lidí ➢ na konkrétních příkladech dovede rozpoznat, kdy dochází v sociálních vztazích k manipulaci s lidmi ➢ posoudí na konkrétních příkladech klady a zápory činnosti masových médií v současné společnosti ➢ na příkladech dovede objasnit jednotlivé projevy intolerance, rasizmu, šikany, terorizmu a různých projevů násilí	**ČLOVĚK A SPOLEČNOSTI** **1. Vztahy mezi lidmi** ➢ osobní a neosobní vztahy, mezilidská komunikace ➢ vztahy a pravidla soužití v rámci komunity – rodina, škola, vrstevnická skupina, obec, spolek ➢ partnerské vztahy, manželství, rodičovství ➢ problémy a konflikty v mezilidských vztazích, důsledky lidské nesnášenlivosti **2. Společenská podstata člověka** ➢ proces socializace ➢ význam začlenění jedince do sociálních vazeb ➢ zásady lidského soužití, pravidla chovní	v globálním kontextu, osobní identita, chápat sám sebe uvnitř společnosti) **PT:** Multikulturní výchova **TO:** Základní problémy sociokulturních rozdílů (jaké jsou modely soužití různých sociokulturních skupin, co je podstatou multikulturalismu; v čem spočívají rozdíly mezi asimilací, integrací, inkluzí; které příčiny způsobují etnickou, náboženskou a jinou nesnášenlivost jako možný zdroj mezinárodního napětí a jak jí předcházet; jaké postoje a jednání provázejí xenofobii, rasismus, intoleranci a extremismus) **TO:** Psychosociální aspekty interkulturality **PT:** Environmentální výchova **TO:** Člověk a životní prostředí (které vlivy prostředí ohrožují zdraví člověka) **PT:** Mediální výchova **TO:** Mediální produkty a jejich význam (hodnoty a životní styl nabízené/nenabízené mediálními produkty a jejich konkrétní předvedení; mediální produkce pro mládež) **TO:** Uživatelé **TO:** Účinky mediální produkce a vliv médií (vliv médií na uspořádání každodenního života; předpokládané či skutečné vlivy

				některých mediálních obsahů na vnitřní rozpoložení jedince) **PT:** Role médií v moderních dějinách **TO:** Čím se liší postavení člověka v tradiční a moderní společnosti; co to je masová společnost, význam northcliffovské revoluce) **Český jazyk a literatura** **TO:** Komunikační a slohová výchova (subjektivní a objektivní sdělení, komunikační záměr partnera v hovoru) **TO:** Literární výchova (individuální styl autora; formulování dojmů z četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názorů na umělecké dílo) **Biologie** **TO:** Biologie člověka (využití znalosti o orgánových soustavách pro pochopení vztahů mezi procesy probíhajícími v lidském těle; ontogeneze člověka; životní styl a jeho pozitivní či negativní dopad na jeho zdraví) **Zeměpis** **TO:** Regiony (hospodářské a kulturní poměry mikroregionu)

Vyučovací předmět: Základy společenských věd Ročník: druhý				
Vzdělávací obsah předmětu	Výstupy z RVPGV	Očekávané ročníkové výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
Občan ve státě	**Žák:** ➢ rozlišuje a porovnává historické současné typy států (forem vlády) ➢ uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu ➢ vyloží podstatu demokracie, odliší ji od nedemokratických forem řízení sociálních skupin a státu, porovná postavení občana v demokratickém a totalitním státě ➢ vyloží podstatu komunálních a parlamentních voleb, uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů ➢ posoudí význam ochrany lidských práv a svobod, přiměřeně uplatňuje svá práva a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí a uvážlivě postupuje proti jejich porušování	**Žák:** ➢ dokáže vymezit pojem státu ➢ na konkrétních příkladech rozliší různé druhy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky ➢ dokáže rozlišit a porovnat úkoly jednotlivých složek státní moci ČR a jejích orgánů ➢ na příkladech rozliší pravomoci orgánů státní správy, krajské správy a samosprávy v ČR ➢ dokáže uvést hlavní principy demokracie a její základní hodnoty ➢ zhodnotí přednosti a nedostatky různých forem demokracie (zastupitelská, přímá) ➢ dokáže vysvětlit úlohu místní samosprávy pro občany ➢ na příkladech dokáže uvést, jak se mohou občané podílet na správě a samosprávě obce ➢ dokáže popsat, která základní práva dítěte vymezuje Úmluva o právech dítěte a uvést příklady porušování nebo ohrožování práv dítěte ➢ na příkladech dovede uvést, která základní lidská práva garantuje Ústavní listina práv a svobod a zdůvodnit význam těchto práv pro vlastní život ➢ dokáže uvést příklady situací, ve kterých se nejčastěji setkáváme	**STÁT A PRÁVO** **I. Občan a stát** ➢ základy teorie státu – pojem stát, charakteristické náležitosti státu, vznik státu, jeho funkce, formy a druhy státu ➢ státní moc výkonná, zákonodárná a soudní ➢ správa a samospráva – orgány státní správy krajské správy a samosprávy ➢ princip demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování ➢ formy participace občanů v politickém životě – formy přímé demokracie, volby parlamentní, krajské a komunální ➢ politický pluralismus ➢ správní orgány obce, funkce a úkoly nejdůležitějších správních orgánů a úřadů obce, záležitosti obecního zájmu ➢ občanská společnost – společenské organizace a hnutí ➢ lidská práva univerzální a specifická (práva dětí, nezletilých, mladistvých, postižených, nemocných, starých lidí aj.) ➢ konkrétní úprava lidských práv v dokumentech (Úmluva o právech dítěte, Ústavní listina práv a svobod) ➢ současné problémy v oblasti lidských práv	**Integrace (INT)** **Průřezová témata (PT)** **Tematické okruhy (TO)** **Mezipředmětové vztahy** _____ ***INT: Výchova ke zdraví*** ***TO: Vztahy mezi lidmi a formy soužití*** ***TO: Změny v životě člověka a jejich reflexe*** ***TO: Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence*** ***INT: Člověk a svět práce*** ***TO: Tržní ekonomika*** ***TO: Trh práce a profesní volba*** _____ **PT:** Osobnostní a sociální výchova **TO:** Morálka všedního dne (jakou morálku vyznávám, jak morálně jednám, já a sociální a morální dilemata doby, v níž žiji) **TO:** Spolupráce a soutěž (jak se mohu a jsem ochoten podílet na obecně prospěšných aktivitách) **PT:** Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (lokální kulturní prostředí v procesu globalizace: posilování místních zájmů, komunit a identit)

		s porušováním nebo ohrožováním základních lidských práv a svobod		**PT:** Multikulturní výchova **TO:** Psychosociální aspekty interkulturality **TO:** Vztah k multilingvní situaci mezi lidmi z různého kulturního prostředí (jak mluvit o jiných lidech, aniž by se znevažovala jejich rovnoprávnost)
Občan a právo	➢ objasní, v čem spočívá odlišnost mezi morálními a právními normami, odůvodní účel sankcí při porušení právní normy ➢ uvede, které státní orgány vydávají právní předpisy i jak a kde je uveřejňují ➢ objasní význam právní úpravy důležitých právních vztahů – vlastnictví, pracovní poměr, manželství, vymezí podmínky jejich vzniku a zániku i práva a povinnosti jejich účastníků ➢ provádí právní úkony odpovídající jeho věku a chápe jejich důsledky, uvede příklady smluv upravujících občanskoprávní vztahy ➢ rozpozná protiprávní jednání, rozlišuje přestupek a trestný čin, vymezí podmínky trestní postižitelnosti občanů a uvede příklady postihů trestné činnosti ➢ ve svém jednání respektuje platné právní normy, dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují a uvědomuje si rizika jejich porušování	➢ dokáže na konkrétních příkladech vyložit, v čem se právo liší od jiných normativních systémů (právo a morálka) ➢ objasní, jakou roli hraje právo v životě společnosti a jaký význam má pro soužití lidí ➢ dokáže stručně popsat, jak je uspořádán právní řád České republiky ➢ dokáže se orientovat v základních právních předpisech našeho státu, v Ústavě ČR a v Listině základních práv a svobod ➢ na příkladech dokáže ilustrovat vznik a zánik některých důležitých právních vztahů a povinnosti jejich účastníků ➢ dokáže vysvětlit, v čem se trestný čin liší od přestupku a uvést konkrétní příklady závažných trestných činů ➢ dokáže popsat, jaké úkoly mají v trestním řízení jeho hlavní subjekty (policie, státní zastupitelství, soudy) ➢ dodržuje právní řád a základní právní normy	**II. Občan a právo** ➢ právo a morálka ➢ úloha práva v životě společnosti ➢ právní základy našeho státu – ústava ČR, Listina základních práv a svobod ➢ právní řád České republiky – význam a funkce právního řádu, orgány právní ochrany občanů, soustava soudů ➢ právní norma a předpis, publikování právních předpisů ➢ protiprávní jednání – přestupky a trestné činy, postihy jednotlivých druhů protiprávního jednání ➢ porušování předpisů v silničním provozu, porušování práv k duševnímu vlastnictví ➢ trestní odpovědnost mladistvých ➢ kriminalita mládeže	**PT:** Mediální výchova **TO:** Média a mediální produkce (vnější vliv na chování médií: legislativa, neformální nátlak; financování médií; jaká máme práva ve vztahu k médiím) **TO:** Mediální produkty a jejich význam (vztah mezi mediálními produkty a skutečností) **TO:** Role médií v moderních dějinách (moderní společnost a projevu: zda mohou být svoboda média nezávislá a odpovědná, kde vzniká bulvár a kde se toto označení vzalo; která média se v současnosti podílejí na formování našich představ o dění ve světě a proč)
Vztahy mezi lidmi formy soužití	➢ *korektně a citlivě řeší problémy založené na mezilidských vztazích* ➢ *posoudí hodnoty, které mladým lidem usnadňují vstup do samostatného života, partnerských vztahů, manželství*	➢ *je schopen rozpoznat protiprávní jednání a zaujmout k němu odpovídající postoj a urgumentovaně ho obhájit* ➢ *dokáže zaujmout kritické stanovisko k rizikovému životnímu stylu a*		**Český jazyk a literatura** **TO:** Komunikační a slohová výchova (odlišování fakt od názorů a hodnocení; poznávání manipulativní komunikace a umění se jí bránit; výužívání různých informačních zdrojů – slovníky, encyklopedie, internet)

	a rodičovství, a usiluje ve svém životě o jejich naplnění	*k sebepoškozujícímu jednání* ➢ *dokáže zaujmout odmítavý postoj ke všem formám sociálněpatologického chování*		**Dějepis** **TO:** Křesťanství a středověká Evropa (vnitřní vývoj Českého státu a postavená těchto státních útvarů v evropských souvislostech) **TO:** Objevy dobývání, Počátky nové doby (postavení Českého státu v podmínkách Evropy) **TO:** Modernizace společnosti (politická modernizace Evropy v průběhu 17. – 19. st.) **TO:** Moderní doba (totalitarismus a vypjatý nacionalismus, jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv) **TO:** Rozdělený a integrující svět (vznik bipolárního světa po 2. světové válce; důležité mezníky v procesu evropské integrace; význam začlenění ČR do integračních procesů; příčiny vzniku a cíle světového terorismu) **Biologie** **TO:** Biologie člověka (orientace v základních vývojových stupních fylogeneze člověka) **Zeměpis** **TO:** Česká republika (lokalizace místní oblasti podle bydliště nebo školy; hodnocení místního regionu z hlediska možnosti jeho dalšího rozvoje, jeho vazby k vyšším územním celkům; Česká republika v evropském a světovém kontextu)
Změny v životě člověka a jejich reflexe Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence	➢ *orientuje se ve své osobnosti, emocích a potřebách* ➢ *projevuje odolnost vůči výzvám k sebepoškozujícímu chování a rizikovému životnímu stylu* ➢ *zaujímá odmítavé postoje ke všem formám rizikového chování*			
Tržní ekonomika	➢ *vysvětlí na základě konkrétní, reálné a aktuální situaci ve společnosti podstatu a mechanismy fungování trhu* ➢ *rozlišuje a porovnává úlohu výroby, obchodu a služeb, uvede příklady jejich součinnosti*	➢ *na příkladu vztahu mezi nabídkou, poptávkou a cenou dokáže objasnit principy fungování trhu* ➢ *umí správně rozlišovat a v souvislostech používat pojmy nabídka a poptávka na příkladech fungování trhu práce* ➢ *rozlišuje a porovnává úlohu výroby, obchodu a služeb, uvede příklady jejich součinnosti*	**TRŽNÍ EKONOMIKA** ➢ základní ekonomické pojmy: nabídka, poptávka, tržní cena ➢ trh, fungování tržního mechanizmu ➢ výroba, obchod, služby – jejich funkce a návaznost	
Trh práce a profesní volba	➢ *orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí* ➢ *posuzuje profesní a vzdělávací nabídku vztahující se k jeho profesní volbě a kariéře*	➢ *kriticky posoudí své předpoklady pro volbu dalšího studia a budoucí profesní orientace* ➢ *dokáže posoudit jaké výhody má člověk s kvalifikací na trhu práce a jaký význam má v této souvislosti rekvalifikace*	**PROFESNÍ VOLBA** ➢ práce jako seberealizace ➢ profesní a vzdělávací nabídka ➢ vlivy spolupůsobící při volbě budoucí profesní orientace ➢ lidské potřeby a fungování trhu práce ➢ informační základna pro volbu povolání, práce s profesními informacemi a využívání poradenských služeb	

Změny v životě člověka a jejich reflexe	➢ *orientuje se ve své osobnosti, emocích a potřebách*	➢ *dokáže vyjádřit svoji představu o vlastní budoucnosti, stručně charakterizovat své nejbližší životní cíle a plány*		
Mezinárodní vztahy, globální svět	➢ posoudí vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady, jak mohou občané ČR – fyzické i právnické osoby v rámci EU uplatňovat svá práva ➢ posoudí projevy globalizace, uvede příklady, globálních problémů současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor, analyzuje jejich příčiny a domýšlí jejich možné důsledky ➢ objasní souvislosti globálních a lokálních problémů, uvede příklady možných projevů a způsobů řešení globálních problémů na lokální úrovni – v obci, regionu ➢ uvede příklady mezinárodního terorizmu a zaujme vlastní postoj ke způsobům jeho potírán	➢ zná nejdůležitější mezinárodní organizace a jejich cíle ➢ dokáže charakterizovat podstatu evropské integrace ➢ posoudí důsledky zapojení České republiky do Evropské unie ➢ na konkrétních příkladech dokáže posoudit, jak ovlivňuje zapojení ČR do evropských struktur život občanů ➢ na konkrétních příkladech dokáže rozlišit hlavní globální problémy současného světa ➢ na konkrétních příkladech zhodnotí kladné a záporné dopady globalizace na život občanů ČR	**EVROPSKÁ INTEGRACE A PROCES GLOBALIZACE** ➢ mezinárodní spolupráce – ekonomická, politická a bezpečnostní spolupráce mezi státy ➢ významné mezinárodní organizace (OSN, EU, NATO)	

Vyučovací předmět: Základy společenských věd Ročník: třetí				
Vzdělávací obsah předmětu	Výstupy z RVPGV	Očekávané ročníkové výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
Člověk jako jedinec *Zdravý způsob života a péče o zdraví*	**Žák:** ➢ objasní, proč a jak se lidé odlišují ve svých projevech chování, uvede příklad faktorů, které ovlivňují prožívání, chování a činnost člověka ➢ porovná osobnost v jednotlivých vývojových fázích života, vymezí, co každá etapa přináší do lidského života nového a jaké životní úkoly před člověka staví ➢ vyloží, jak člověk vnímá, prožívá a poznává skutečnost, sebe i druhé lidi a co může jeho vnímání a poznávání ovlivňovat ➢ porovnává různé metody učení a vyhodnocuje jejich účinnost pro své studium s ohledem na vlastní psychické předpoklady, uplatňuje zásady duševní hygieny při práci a učení ➢ využívá získané poznatky při sebepoznávání, poznávání druhých lidí, volbě profesní orientace ➢ na příkladech ilustruje vhodné způsoby vyrovnávání se s náročnými životními situacemi ➢ *usiluje o pozitivní změny ve svém životě související s vlastním zdraví a zdravím druhých* ➢ *zařazuje do denního režimu*	**Žák:** ➢ na konkrétních příkladech dovede vysvětlit, v čem spočívá odlišnost praktického, vědeckého a uměleckého pohledu na skutečnost ➢ dovede pojmenovat disciplíny, jejichž výlučným předmětem je člověk v různých dimenzích své působnosti a podat jejich stručnou charakteristiku ➢ na konkrétních příkladech vysvětlí, v čem spočívá odlišnost vědeckého a filozofického pohledu na člověka ➢ dovede vysvětlit, čím se zabývá psychologie uvést příklady životních situací, ve kterých lze využít psychologických znalostí ➢ vysvětlí vztah mezi chováním a prožíváním a na příkladech dokáže popsat, jak se psychický stav může projevit v chování člověka ➢ na konkrétních příkladech rozezná základní psychologické směry a dovede vysvětlit jejich rozdílné přístupy k výkladu lidské psychiky --- ➢ dovede vysvětlit psychologický	**PSYCHOLOGIE** **I. Člověk v reflexi společenských věd, předmět psychologie** ➢ tři přístupy člověka ke skutečnosti ➢ místo společenských věd v systému věd ➢ člověk v reflexi vědy a filozofie ➢ obor psychologie a předmět jejího zájmu ➢ psychika vědomí a nevědomí ➢ úkoly a význam psychologie ➢ soustava psychologických disciplín a jejich přístup k lidské psychice ➢ jednotlivé psychologické směry a jejich přístup k výkladu lidské psychiky (behaviorismus, kognitivní přístup, hlubinná psychologie, humanistická psychologie) --- **II. Učení** ➢ psychologické základy učení	**Integrace (INT)** **Průřezová témata (PT)** **Tematické okruhy (TO)** **Mezipředmětové vztahy** --- ***INT: Výchova ke zdraví*** ***TO: Zdravý způsob života a péče o zdraví*** ***TO: Vztahy mezi lidmi a formy soužití*** ***TO: Změny v životě člověka a jejich reflexe*** ***TO: Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence*** ***TO: Ochrana člověka za mimořádných událostí*** ---------- **PT:** Osobnostní a sociální výchova **TO:** Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti **TO:** Seberegulace, organizační dovednost a efektivní řešení problémů **TO:** Sociální komunikace **TO:** Morálka všedního dne **TO:** Spolupráce a soutěž **PT:** Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech **TO:** Globalizační a rozvojové

	osvojené způsoby relaxace; v zátěžových situacích uplatňuje osvojené způsoby regenerace	proces lidského učení, jeho průběh a jeho výsledky ➢ dovede objasnit, na čem závisí efektivnost učení a jaký význam má pro učení správná motivace ➢ na konkrétních příkladech dovede vysvětlit význam celoživotního vzdělávání a sebevýchovy ➢ *dovede uplatnit získané poznatky k tomu, aby si uvědomil své jednání a dovedl ho regulovat a aby lépe pochopil jednání druhých* ➢ *na základě vlastního sebehodnocení se dovede správně rozhodnout o svém budoucím studiu a při volbě své profesní orientace*	➢ průběh učení a jeho výsledky ➢ sociální učení a jeho význam ➢ zásady studia na střední škole ➢ význam celoživotního vzdělávání	procesy: (člověk jako jedinec v globálním kontextu) **PT:** Multikulturní výchova **TO:** Základní problémy sociokulturních rozdílů (jaké jsou modely soužití různých sociokulturních skupin, co je podstatou multikulturalismu; v čem spočívají rozdíly mezi asimilací, integrací, inkluzí; které příčiny způsobují etnickou, náboženskou a jinou nesnášenlivost jako možný zdroj mezinárodního napětí a jak jí předcházet; jaké postoje a jednání provázejí xenofobii, rasismus, intoleranci a extremismus) **TO:** Psychosociální aspekty interkulturality
Vztahy mezi lidmi a formy soužití	➢ *korektně a citlivě řeší problémy založené na mezilidských vztazích* ➢ *posoudí hodnoty, které mladým lidem usnadňují vstup do samostatného života, partnerských vztahů, manželství a rodičovství, a usiluje ve svém životě o jejich naplnění*			
Změny v životě člověka a jeho reflexe	➢ *orientuje se ve své osobnosti, emocích a potřebách*			
Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence	➢ *projevuje odolnost vůči výzvám k sebepoškozujícímu k sebepoškozujícímu chování a rizikovému životnímu stylu zaujímá odmítavé postoje ke všem formám rizikového chování* ➢ *rozhoduje podle osvojených modelů chování a konkrétní situace o způsobu jednání v situacích vlastního nebo cizího ohrožení*	➢ vymezí pojem lidská osobnost a dokáže objasnit a dokáže objasnit, jak jednotlivé druhy schopností pomáhají při řešení problémů ➢ vymezí vztah mezi schopností a inteligencí a objasní způsob jejího měření ➢ na příkladech objasní, jak jednotliví lidé s různými povahovými rysy a odlišným temperamentem mohou prožívat konkrétní životní situace ➢ dovede vymezit základní etapy lidského života, podat jejich charakteristiku a identifikovat okolnosti, které nejzásadněji ovlivňují osobnost člověka ➢ podá vysvětlení jednotlivých názorů na motivaci osobnosti a z vlastních zkušeností posoudí,	**III. Osobnost** ➢ pojem osobnost, struktura osobnosti ➢ výkonnost osobnosti, její vlohy, schopnosti a inteligence ➢ povahové rysy osobnosti, temperament ➢ ontogenetický vývoj osobnosti a charakteristika jednotlivých etap lidského života ➢ motivace a její význam pro lidské jednání	**PT:** Environmentální výchova **TO:** Člověk a životní prostředí (které vlivy prostředí ohrožují zdraví člověka) **PT:** Mediální výchova **TO:** Mediální produkty a jejich význam (hodnoty a životní styl nabízené/nenabízené mediálními produkty a jejich konkrétní předvedení; mediální produkce pro mládež) **TO:** Uživatelé **TO:** Účinky mediální produkce a vliv médií (vliv médií na uspořádání každodenního života; předpokládané či skutečné vlivy některých mediálních obsahů na
Ochrana člověka za mimořádných událostí	➢ *rozhodne, jak se odpovědně chovat při konkrétní mimořádné události*			

		okolnosti, které mohou motivovat lidské jednání (např. žáka k dosahování lepších studijních výsledků) --- ➢ objasní základní zákonitosti procesu vnímání a na vhodných příkladech dovede vymezit rozdíl mezi představou a vjemem ➢ na konkrétním příkladu dovede demonstrovat rozdíl mezi algoritmickým a originálním řešením problém --- ➢ *objasní předpoklady zdravého duševního vývoje člověka a posoudí situace, které mohou být pro jeho psychický stav rizikové* ➢ *na vhodných příkladech ilustruje možné reakce člověka na zátěžové situace a posoudí nejvhodnější způsob prevence stresových situací* ➢ uvede příklady možných důsledků nedodržování zásad duševní hygieny ➢ *dovede se orientovat v situacích, kdy je třeba hledat pomoc při řešení náročných životních situacích* ➢ *je připraven zaujmout adekvátní postoj v případném kontaktu s duševně nemocným a vyhnout se sociálním předsudkům*	--- **IV. Psychické jevy** ➢ psychické jevy (procesy, stavy a vlastnosti) ➢ myšlení jako proces hledání cesty, jak řešit problémy --- **V. Psychohygiena** ➢ faktory ovlivňující duševní zdraví ➢ duševní hygiena v případech dlouhodobého strádání a nadměrných zátěžových situacích (frustrace, deprivace, stres) ➢ základní klasifikace duševních poruch a příčiny jejich vzniku ➢ projevy některých duševních poruch ➢ léčba psychických poruch, psychologické poradenství	vnitřní rozpoložení jedince) **PT:** Role médií v moderních dějinách **TO:** Čím se liší postavení člověka v tradiční a moderní společnosti; co to je masová společnost, význam northcliffovské revoluce) ---------- **Český jazyk a literatura** **TO:** Jazyk a jazyková komunikace (využívání různých informačních zdrojů – slovníky, encyklopedie, internet) **TO:** Literární komunikace (rozdíl mezi fikčním a reálným světem, jaký vliv může mít svět fikce na myšlení a jednání reálných lidí) **Biologie** **TO:** Biologie člověka (využití znalosti o orgánových soustavách pro pochopení vztahů mezi procesy probíhajícími v lidském těle) **Zeměpis** **TO:** Regiony (hospodářské a kulturní poměry mikroregionu)

Člověk ve společnosti *Vztahy mezi lidmi a formy soužití*	***Žák:*** ➢ uplatňuje společensky vhodné způsoby komunikace ve formálních i neformálních vztazích, případné neshody či konflikty s druhými lidmi řeší konstruktivním způsobem ➢ respektuje kulturní odlišnosti a rozdíly v projevu příslušníků různých sociálních skupin, na příkladech doloží, k jakým důsledkům mohou vést předsudky ➢ objasní, jaký význam má sociální kontrola ve skupině a ve větších sociálních celcích ➢ posoudí úlohu sociálních změn v individuálním i společenském vývoji, rozlišuje změny konstruktivní a destruktivní ➢ objasní podstatu některých sociálních problémů současnosti a popíše možné dopady sociálně-patologického chování na jedince a společnost ➢ *korektně a citlivě řeší problémy založené na mezilidských vztazích* ➢ *posoudí hodnoty, které mladým lidem usnadňují vstup do samostatného života, partnerských vztahů, manželství a rodičovství, a usiluje ve svém životě o jejich naplnění*	**Žák:** ➢ dovede podat charakteristiku sociologie jako vědní disciplíny ➢ objasní průběh začleňování člověka do společenských vztahů a formy socializace ➢ dovede charakterizovat jednotlivé typy společenských vrstev a postavení tříd uvnitř stratifikačních skupin ➢ objasní jednotlivé významy pojmu skupina a na jednotlivých příkladech provede jejich klasifikaci ➢ vysvětlí příčiny vzniku davu a podá charakteristiku davového chování ➢ dokáže vyložit podstatu společnosti tradiční a moderní a určit příčiny a důsledky změn sociální struktury naší společnosti ➢ popíše hlavní funkce soudobé rodiny a určí příčiny a důsledky krize rodiny ➢ definuje pojem pozice a role ve skupině a uvede příklady konfliktu mezi rolemi ➢ vymezí změnu sociálních rolí v životě lidí s ohledem na sled jednotlivých etap životního cyklu ➢ dokáže popsat základní typy sociální komunikace a formy komunikace meziosobní ➢ uvede hlavní současné podoby sociální patologie a vyloží, v čem tkví její možné příčiny a k jakým možným důsledkům může vést ➢ *zaujímá odmítavé postoje ke všem formám sociálně patologického chování* ➢ *dovede projevit sociální*	**SOCIOLOGIE** ➢ předmět sociologie jako vědy, dějiny moderní sociologie ➢ společenská podstata člověka, průběh socializace a její formy ➢ hlavní principy sociální stratifikace, sociální nerovnost ➢ definice společenské skupiny ➢ teorie davu ➢ klasifikace skupin a rozhodující význam primární skupiny na rozvoj jedince ➢ podstata a charakteristika společnosti tradiční a moderní ➢ klíčový význam rodiny v procesu socializace ➢ teorie referenčních skupin ➢ místo člověka ve společnosti, jeho sociální pozice a role ➢ sociální komunikace ➢ chyby v procesu sociální percepce ➢ konflikty a jejich zvládání ➢ koncepce životního cyklu ➢ norma a sociální deviace	***INT: Výchova ke zdraví*** ***TO: Vztahy mezi lidmi a formy soužití*** ---------- **PT:** Osobnostní a sociální výchova **TO:** Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti (já a moje sociální role nynější i budoucí) **TO:** Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů (já v roli vedoucí/vedoucího a v roli vedené/vedeného; jak ovládám sociální dovednosti potřebné při řešení problémů v interakci s druhými lidmi a co se v této oblasti mohu dále učit) **TO:** Sociální komunikace **TO:** Morálka všedního dne (jakou morálku vyznávám ve vztahu k ostatním lidem; jak mohu rozvíjet dobré vztahy k lidem; jak se mohu angažovat ve prospěch druhých lidí; moje hodnoty a moje sociální role současné i budoucí) **TO:** Spolupráce a soutěž **PT:** Globalizační a rozvojové procesy **TO**: Člověk jako jedinec v globálním kontextu **PT:** Multikulturní výchova **TO:** Základní problémy sociokulturních rozdílů (jaké jsou modely soužití různých sociokulturních skupin, co je podstata multikulturalismu; jaké

		solidaritu se slabšími a potřebnými lidmi a zhodnotit, jaké formy pomoci jsou v daném případě nejúčinnější ➢ *na příkladech dovede objasnit projevy intolerance, rasizmu, šikany, terorizmu a různých druhů násilí*		postoje a jednání provázejí xenofobii, rasismus, intoleranci a extremismus) **TO:** Psychosociální aspekty interkulturality **PT:** Mediální výchova **TO:** Mediální produkty a jejich význam (hodnoty a životní styl nabízené/nenabízené mediálními produkty a jejich konkrétní předvedení; mediální produkce pro mládež) **TO:** Uživatelé (co je veřejnost, publikum, občané, konzumenti; jak vzniká čtenářská/posluchačská/divácká skupina, co je cílová skupina; média pro vybrané skupiny; jak se měří a popisuje publikum; co je aktivní publikum) **TO:** Role médií v moderních dějinách (čí se liší postavení člověka v tradiční a moderní společnosti; co to je masová společnost, význam northcliffovské revoluce) ---------- **Český jazyk a literatura** **TO:** Jazyk a jazyková komunikace (užívání nonverbálních prostředků řeči) **TO:** Literární komunikace (rozdíl mezi fikčním a reálným světem, jaký vliv může mít svět fikce na myšlení a jednání reálných lidí)

				Biologie **TO:** Biologie člověka (využití znalosti o orgánových soustavách pro pochopení vztahů mezi procesy probíhajícími v lidském těle) **Zeměpis** **TO:** Regiony (hospodářské a kulturní poměry mikroregionu)

Vyučovací předmět: Základy společenských věd Ročník: čtvrtý				
Vzdělávací obsah předmětu	Výstupy z RVPGV	Očekávané ročníkové výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
Občan ve státě	**Žák:** ➢ rozlišuje a porovnává historické i současné typy států (forem vlády) ➢ vymezí, jakou funkci plní ve státě ústava a které oblasti života upravuje ➢ objasní, proč je státní moc v ČR rozdělena na tři nezávislé složky, rozlišuje a porovnává funkce a úkoly orgánů státní moci ČR ➢ vyloží podstatu demokracie, odliší ji od nedemokratických forem řízení sociálních skupin státu, porovná postavení občana v demokratickém a totalitním státě ➢ objasní podstatu a význam politického pluralismu pro život ve státě, uvede příklady politického extremismu a objasní, v čem spočívá nebezpečí ideologií ➢ rozlišuje složky politického spektra, porovnává přístupy vybraných politických seskupení k řešení různých otázek a problémů každodenního života občanů ➢ uvede příklady, jak může občan ovlivňovat společenské dění v obci a ve státě a jakým způsobem může přispívat k řešení záležitostí týkajících se veřejného zájmu ➢ vyloží podstatu komunálních a	**Žák:** ➢ porovná a zhodnotí základní politologické ideologie ➢ dovede vymezit pojem státu ➢ dovede popsat vznik a vývoj státu a vysvětlit jeho funkci a vztah mezi občanem a státem ➢ na konkrétních příkladech rozliší různé druhy a formy států ➢ vyloží podstatu demokratického právního státu a objasní dělbu státní moci na tři nezávislé složky ➢ dovede vysvětlit podstatu přímé a nepřímé demokracie a uvede příklady, jak může občan v demokratickém zřízení ovlivňovat politické dění v obci a ve státě ➢ vysvětlí princip politické plurality a podá charakteristiku významných politických stran v politického spektra v ČR ➢ posoudí, v čem spočívá úloha parlamentní opozice a jaké prostředky má v této své činnosti k dispozici ➢ *dokáže postihnout nebezpečí extremizmu a populizmu a zaujmout k ním odmítavý postoj* ➢ objasní funkci voleb v pluralitních demokraciích ➢ na příkladech dovede zhodnotit výhody a nevýhody jednotlivých	**ZÁKLADY TEORIE STÁTU A PRÁVA** **I. Politologie - úvod** ➢ předmět zájmu společenské vědy politologie ➢ dějiny politologického myšlení a základní politické ideologie 19. – 21. století (konzervatizmus, liberalizmus, marxizmus, socializmus, komunizmus, anarchizmus, nacionalizmus, fašizmus, rasizmus) **II. Základy teorie státu** ➢ pojem stát, vznik a podstata státu ➢ rozsah a obsah státní moci ➢ občan a stát ➢ formy státu ➢ druhy státu podle rozvržení výkonu státní moci na jednotlivé státní orgány a podle a podle struktury organizačního uspořádání ➢ národ a stát ➢ politická činnost, demokratický právní stát, dokumenty o základních právech a svobodách občanů ➢ formy přímé a nepřímé demokracie ➢ politické strany, volby v pluralitních demokraciích, dva základní typy volebních systémů (většinový, poměrný)	**Integrace (INT)** **Průřezová témata (PT)** **Tematické okruhy (TO)** **Mezipředmětové vztahy** _____ ***INT: Výchova ke zdraví*** ***TO: Vztahy mezi lidmi a formy soužití*** ***TO: Změny v životě člověka a jejich reflexe*** ***TO: Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence*** ***INT: Člověk a svět práce*** ***TO: Pracovněprávní vztahy*** ---------- **PT:** Osobnostní a sociální výchova **TO:** Morálka všedního dne (jakou morálku vyznávám, jak morálně jednám, já a sociální a morální dilemata doby, v níž žiji) **TO:** Spolupráce a soutěž (jak se mohu a jsem ochoten podílet na obecně prospěšných aktivitách) **PT:** Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech **TO:** Globalizační a rozvojové procesy (historické přístupy k procesům globalizace; perspektivy společenského

	parlamentních voleb, na příkladech ilustruje možné formy aktivní participace občanů v životě obce či širších společenství ➢ obhajuje lidská práva, respektuje lidská práva druhých a uvážlivě vystupuje proti jejich porušování ➢ uvede okruhy problémů, s nimiž se může občan obracet na jednotlivé státní instituce, zvládá komunikaci ve styku s úřady ➢ uvede příklady projevů korupce, analyzuje její příčiny a domýšlí její možné důsledky	volebních systémů ➢ dovede vymezit pojem občanská společnost a dovede se orientovat se v úloze vybraných společenských organizací a hnutí (odbory, ekologické organizace, ženská hnutí, organizace mládeže, lidskoprávní organizace apod.) ➢ dovede kriticky přistupovat k mediálním informacím a posoudit věrohodnost informačních zdrojů a informací	➢ občanská společnost, nevládní neziskové organizace (organizace poskytující služby, organizace snažící se dosáhnout společenských či politických změn)	rozvoje v kontextu globalizačních procesů; lokální kulturní prostředí v procesu globalizace: posilování místních zájmů) **TO:** Globální problémy, jejich příčiny a důsledky (životní prostředí a udržitelný rozvoj; nerovnost mezi muži a ženami v globálním kontextu; politické přístupy a postupy v rozhodování na místní úrovni) **PT:** Multikulturní výchova **TO:** Psychosociální aspekty interkulturality **TO:** Vztah k multilingvní situaci mezi lidmi z různého kulturního prostředí (jak mluvit o jiných lidech, aniž by se znevažovala jejich rovnoprávnost) **PT:** Environmentální výchova **TO:** Člověk a životní prostředí (jaké jsou příčiny a důsledky globálních ekologických problémů a jaký postoj k tomu zaujímají zainteresované skupiny; jaké jsou nástroje a možnosti řešení globálních ekologických problémů – legislativní, institucionální) **TO:** Životní prostředí regionu a České republiky (které z institucí ČR se zabývají problematikou životního prostředí; jaká jsou nejvýznamnější legislativní opatření v oblasti životního prostředí)
Občan a právo	➢ objasní, v čem spočívá odlišnost mezi morálními a právními normami, odůvodní účel sankcí při porušení právní normy ➢ uvede, které státní orgány vydávají právní předpisy i jak a kde je uveřejňují ➢ rozlišuje fyzickou a právnickou osobu, uvede jejich příklady ➢ vymezí podmínky vzniku a zániku důležitých právních vztahů (vlastnictví, pracovní poměr, manželství) i práva a povinnosti účastníků těchto právních vztahů ➢ na příkladu ukáže možné důsledky neznalosti smlouvy, včetně jejích všeobecných podmínek ➢ rozeznává, jaké případy se řeší v občanském soudním řízení a jaké v trestním řízení	➢ podá stručný historický nástin vývoje práva ➢ dovede vysvětlit rozdíl mezi právem soudcovským a kodexovým, mezi právem pozitivním a přirozeným ➢ objasní politickou a právní koncepci přirozených práv ➢ objasní descendenční teorii právního řádu a jeho jednotnost ➢ na konkrétních příkladech dokáže vysvětlit, jak jsou myšlenky v ústavě a ústavních zákonech rozvedeny v prováděcích předpisech ministerstev a případně v dalších předpisech nižších útvarů (vyhlášky obcí, školní řád apod.) ➢ na konkrétních příkladech ilustruje činnost Veřejného ochránce práv a vyloží, jakou funkci vykonává v demokratické	**III. Základy teorie práva** ➢ právo objektivní a subjektivní ➢ historický vývoj práva ➢ dokumenty o základních právech a svobodách občanů ➢ klasická liberální koncepce lidských práv (J. Locke) a koncepce pozitivní, nároková ➢ právní řád, právní síla, sestupná teorie právního řádu ➢ kontrola vykonávaná Veřejným ochráncem práv ➢ právní norma, vztah mezi právními a morálními normami ➢ právní předpisy a jejich platnost, účinnost a působnost ➢ právní vztah - pojem právní vztah, právní vztahy fyzických a právnických osob ➢ právní subjektivita a způsobilost k právním úkonům ➢ pojem právní skutečnost ➢ charakteristika objektivní a	

	➢ rozlišuje trestný čin a přestupek, vymezí podmínky trestní postižitelnosti občanů a uvede příklady postihů trestné činnosti ➢ rozlišuje náplň činnosti základních orgánů právní ochrany, uvede příklady právních problémů, s nimiž se na ně mohou občané obracet ➢ ve svém jednání respektuje platné právní normy	společnosti ➢ na konkrétních příkladech rozliší morální a právní normy, dokáže charakterizovat pojem právní vědomí a formulovat, v čem se liší od mravního vědomí, dovede vysvětlit pojem „právo je minimem morálky“ ➢ dokáže objasnit, jakou roli hraje právo v životě společnosti a jaký význam má pro soužití lidí ➢ vysvětlí pojem právní předpis a uvede, kde je jednotlivé státní orgány uveřejňují ➢ objasní pojem platnost, účinnost a působnost právních předpisů ➢ objasní pojem právní vztah a uvede příklady subjektů, které mohou být účastníky právního vztahu ➢ vyloží, v čem spočívá rozdíl mezi fyzickou a právnickou osobou ➢ dokáže vymezit pojem právní subjektivita fyzických osob, uvést kdy vzniká a zaniká ➢ dokáže vymezit pojem způsobilost k právním úkonům, uvést za jakých okolností vzniká v plném rozsahu a kdy pouze omezeně a jak zaniká ➢ vysvětlí pojem právní skutečnost a na příkladech uvede okolnosti, s nimiž právní normy spojují vznik nebo zánik právních vztahů ➢ dovede rozlišit události ovlivňující právní vztahy samočinně od různých jednání, jimiž se na právní vztahy působí záměrně ➢ na příkladech ilustruje příklady objektivních právních skutečností, zejména uplynutí	subjektivní právní skutečnosti ➢ smlouva jako nejčastější právní úkon	**PT:** Mediální výchova **TO:** Média a mediální produkce (vnější vliv na chování médií: legislativa, neformální nátlak; financování médií; jaká máme práva ve vztahu k médiím) **TO:** Mediální produkty a jejich význam (vztah mezi mediálními produkty a skutečností) **TO:** Role médií v moderních dějinách (moderní společnost a projevu: zda mohou být svoboda média nezávislá a odpovědná, kde vzniká bulvár a kde se toto označení vzalo; která média se v současnosti podílejí na formování našich představ o dění ve světě a proč) ---------- **Český jazyk a literatura** **TO:** Jazyk a jazyková komunikace (rozeznávání manipulativní komunikace a dovednost se jí bránit; výužívání různých informačních zdrojů – slovníky, encyklopedie, internet) **Dějepis** **TO:** Starověk (civilizační přínos starověkých společenství, antiky a křesťanství; významné osobnosti starověkých dějin) **TO:** Středověk (proces christianizace, vztah mezi světskou a církevní mocí) **TO:** Počátky novověku (nové filozofické a vědecké myšlenky, které byly zformulovány ve 14. –
Vztahy mezi lidmi formy soužití	➢ *korektně a citlivě řeší problémy založené na mezilidských vztazích* ➢ *posoudí hodnoty, které mladým lidem usnadňují vstup do samostatného života, partnerských vztahů, manželství a rodičovství, a usiluje ve svém životě o jejich naplnění* ➢ *projevuje etické a morální postoje k ochraně matky a dítěte*			
Změny v životě člověka a jejich reflexe	➢ *uplatňuje odpovědné a etické přístupy k sexualitě, rozhoduje se s vědomím možných důsledků* ➢ *zná práva každého jedince v oblasti sexuality a reprodukce*			
Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence	➢ *projevuje odolnost vůči výzvám k sebepoškozujícímu chování a rizikovému životnímu stylu* ➢ *zaujímá odmítavé postoje ke všem formám rizikového chování* ➢ *uvede důsledky porušování paragrafů trestního zákona*			

Pracovněprávní vztahy	*souvisejícího s výrobou a držením návykových látek a s činností pod jejich vlivem, sexuálně motivovanou kriminalitou, skrytými formami individuálního násilí a vyvozuje z nich osobní odpovědnost* ➢ *rozhoduje podle osvojených modelů chování a konkrétní situace o způsobu jednání v situacích vlastního nebo cizího ohrožení* ➢ *uvede postup, jak uzavřít pracovní smlouvu a podat výpověď* ➢ *uvede svá pracovní práva a vyžaduje jejich respektování od ostatních, respektuje své pracovní povinnosti* ➢ *objasní funkci odborů* ➢ *volí bezpečné pracovní postupy šetrné k životnímu prostředí, používá adekvátní pracovní pomůcky* ➢ *chová se poučeně a adekvátně v případě pracovního úrazu*	času, jako nejdůležitější objektivní právní skutečnost (propadnutí, promlčení, prekluze, vydržení) ➢ na příkladu uvede, jaké náležitosti má obsahovat smlouva (např. *pracovní*, předmanželská, kupní apod.) ➢ vysvětlí, v čem spočívá rozdíl mezi právem veřejným a soukromým ➢ na příkladech z důležitých právních odvětví dokáže určit, zda patří do oblasti soukromého nebo veřejného práva ➢ popíše a analyzuje hlavní prameny ústavního práva České republiky ➢ charakterizuje jmenovitě Ústavu ČR přijatou 16. 12. 1992 ➢ dovede vysvětlit obsah Listiny základních práv a svobod ➢ objasní fungování tří nezávislých složek státní moci v ČR, zvláštní pozornost věnuje legislativním orgánům a způsobu voleb do obou komor Parlamentu ➢ popíše postup při tvorbě a přijímání zákonů ➢ dokáže popsat soustavu soudů v ČR a postavení soudců ➢ vysvětlí fungování státního zastupitelství ➢ na konkrétních příkladech uvede, v jakých záležitostech občanům pomáhají advokáti a notáři	**IV. Přehled veřejného práva** **1. Ústavní právo** ➢ Ústava České republiky ➢ Listina základních práv a svobod ➢ parlament České republiky ➢ postup při tvorbě a přijímání zákonů, zákonodárná iniciativa ➢ nejvyšší orgány výkonné moci – prezident republiky a vláda	17. století) **TO:** Osvícenství, revoluce a idea svobody, modernizace společnosti **TO:** Moderní doba (Evropa a svět po dvou světových válkách, sociální, hospodářské a politické důsledky; základní politické ideologie, otázky podílu na moci, dělba moci ve státě, mocenské konflikty, otázka lidských práv, postupné sjednocování Evropy na demokratických principech, evropská integrace) **Biologie** **TO:** Biologie člověka (orientace v základních vývojových stupních fylogeneze člověka) **Zeměpis** **TO:** Regiony (hospodářské a kulturní poměry mikroregionu a jeho vazby k vyšším územním celkům a regionům)

		➢ dokáže vysvětlit funkci správního práva ➢ na konkrétním příkladu popíše možný postup správního řízení ➢ dokáže na příkladech rozlišit pravomoci státní správy a obecní samosprávy ➢ na příkladech dokáže uvést, jak se mohou občané podílet na správě a samosprávě obce	**2. Správní právo, obec** ➢ oblast správního práva, správa věcí veřejných ve veřejném zájmu ➢ správní právo hmotné a procesní ➢ správní soudnictví ➢ obec jako základní jednotka samosprávy Českého státu, druhy obcí ➢ zastupitelstvo obce a jeho rada ➢ podíl občanů na místní správě a samosprávě	
		➢ objasní, v čem se od sebe liší trestný čin od přestupku ➢ dovede popsat průběh vyšetřování a potrestání trestného činu ➢ dokáže správně pojmenovat účastníky trestního řízení ➢ objasní, jaké úkoly mají v průběhu jednotlivých fází trestního řízení jeho hlavní subjekty ➢ objasní podmínky trestní odpovědnosti pachatele: „naplnění skutkové podstaty trestného činu a vina ➢ *rozpoznává netolerantní a rasistické postoje v chování lidí a zaujímá postoj ke všem formám lidské nesnášenlivosti* ➢ *zaujímá odmítavé postoje k sociálně patologickému jednání dětí a mládeže a dovede se vyjádřit k možným příčinám tohoto jejich jednání* ➢ dovede vymezit pojem trestní odpovědnost mladistvých ➢ *zaujímá odmítavé postoje ke*	**3. Trestní právo** ➢ protiprávní chování – přestupky a trestné činy ➢ trestní právo hmotné a procesní ➢ definice a znaky trestného činu ➢ průběh vyšetřování a potrestání trestného činu v přípravném řízení a v řízení před soudem ➢ pachatelé trestných činů ➢ sexuálně motivovaná kriminalita – pornografie, pedofile, dětská prostituce, obchod se ženami ➢ trestní odpovědnost mladistvých ➢ kriminalita mládeže ➢ skutkové podstaty trestných činů ➢ přehled trestů v našem právním řádu	

		všem formám sociálně patologického chování		
		➢ uvede konkrétní příklady nejčastějších právních úkonů v oblasti občanského práva ➢ objasní pojmy práva věcná a práva závazková a uvede jejich příklady ➢ objasní pojmy: věci hmotné, nehmotné, majetek movitý a nemovitý, věci dělitelné a nedělitelné a na konkrétních příkladech je dovede ilustrovat ➢ na konkrétních příkladech vysvětlí, jakým způsobem lze získat k věci vlastnické právo ➢ na konkrétních příkladech vysvětlí, jakými způsoby lze nabýt dědictví a vysvětlí, co znamená v současném českém právu pojem neopomenutelný dědic ➢ na konkrétních příkladech vysvětlí právní pojem věcné břemeno	**V. Přehled soukromého práva** **1. Občanské právo** ➢ základní pilíře občanského práva (rodina, vlastnictví, smlouva) ➢ právo věcné a závazkové (obligační) ➢ právo hmotné a nehmotné ➢ věci movité a nemovité, dělitelné a nedělitelné ➢ obsah vlastnického práva (právo věc držet, užívat a nakládat s ní) ➢ způsoby získání vlastnického práva (smlouva, dědění, vydržení, rozhodnutí státního orgánu) ➢ omezení vlastnického práva veřejnoprávními předpisy ➢ bezpodílové spoluvlastnictví a právo k cizím věcem	
		➢ na konkrétních příkladech uvede, jaké vztahy upravuje rodinné právo ➢ dokáže vysvětlit, v čem spočívá právní význam manželství a rodiny ➢ vysvětlí podmínky vzniku a zániku manželství ➢ *na konkrétním příkladě ilustruje, jaké právní důsledky má manželský rozvod* ➢ dovede vysvětlit zásady určování	**2. Rodinné právo** ➢ oblast právních norem rodinného práva ➢ manželství, právní podmínky jeho vzniku a zániku ➢ další formy partnerství a jejich právní důsledky ➢ narození dítěte ➢ osvojení dítěte a pěstounská péče ➢ Úmluva o právech dítěte	

		otcovství ➢ *na konkrétních příkladech objasní, jak jsou hájeny zájmy dítěte* ➢ *charakterizuje, jaký je rozdíl mezi osvojením, pěstounskou péčí a poručenstvím* ➢ *dovede podat stručnou charakteristiku Úmluvy o právech dítěte a na konkrétních příkladech posoudit, zda nebyla porušena* ➢ *kriticky přistupuje ke všem formám domácího násilí a ohrožování práv dítěte*		
		➢ objasní postavení Zákoníku práce ve vztahu mezi zaměstnancem a zaměstnavatelem ➢ *dokáže popsat, jakými způsoby může vzniknout pracovní poměr a vysvětlit, co je to zkušební doba a jaký je její význam* ➢ *uvede, jak je právně upravena délka pracovní doby v České republice* ➢ *uvede příklady, jak je zaměstnavatel povinen přihlížet k potřebám těhotných zaměstnankyň a k potřebám zaměstnankyň a zaměstnanců, pečujícím o děti* ➢ *vysvětlí funkci odborové organizace na pracovišti* ➢ *na konkrétních příkladech dovede posoudit, zda nebyla porušena důležitá práva a povinnosti zaměstnanců*	**3. Pracovní právo** ➢ předmět pracovního práva a jeho postavení v systému práva veřejného a soukromého ➢ Zákoník práce jako základní zákon upravující oblast pracovního práva ➢ nejdůležitější ustanovení Zákoníku práce ➢ vznik pracovního poměru a náležitosti pracovní smlouvy ➢ způsoby ukončení pracovního poměru, výpovědní doba ➢ odborové organizace a svazy	

Vyučovací předmět: Základy společenských věd Ročník: pátý				
Vzdělávací obsah předmětu	Výstupy z RVPGV	Očekávané ročníkové výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
Úvod do filozofie a religionistiky	**žák** ➢ objasní podstatu filozofického tázání, porovná východiska filozofie, mýtu, náboženství, vědy a umění k uchopení skutečnosti člověka ➢ rozliší hlavní filozofické směry, uvede jejich klíčové představitele a porovná řešení základních filozofických otázek v jednotlivých etapách vývoje filozofického myšlení ➢ eticky a věcně správně argumentuje v dialogu a diskusi, uvážlivě a kriticky přistupuje k argumentům druhých lidí, rozpozná nekorektní argumentaci a manipulativní strategie v mezilidské komunikaci ➢ zhodnotí význam vědeckého poznání, techniky a nových technologií pro praktický život i možná rizika jejich zneužití ➢ posuzuje lidské jednání z hlediska etických norem a svědomí jednotlivce, objasní dějinnou proměnlivost základních etických pojmů a norem ➢ rozlišuje významné náboženské systémy, identifikuje projevy náboženské a jiné	➢ dokáže objasnit podstatu filozofického tázání ➢ na konkrétním příkladu dovede rozlišit specifičnost filozofického a vědeckého přístupu k řešení problémů ➢ dokáže vymezit rozdíl mezi pravdou mýtu a filozofickou pravdou ➢ charakterizuje příčiny vzniku filozofie ve starém Řecku ➢ dokáže objasnit rozdíl mezi západní filozofií, náboženstvím a orientální moudrostí ➢ podá stručnou charakteristiku jednotlivých filozofických disciplín --- ➢ objasní základní témata indického myšlení ➢ vysvětlí svébytnou čínskou „dialektiku“ knihy I-ťing a základní proudy čínské filozofie ➢ dokáže charakterizovat základní principy muslimského náboženství --- ➢ charakterizuje jednotlivá období řecké filozofie a dokáže postihnout, jak se proměňovalo	**ÚVOD DO FILOZOFIE A RELIGIONISTIKY** **I. Úvod do filozofie** ➢ filozofie jako kladení otázek směřujících k podstatě bytí a poznání, k postavení člověka ve světě a zabývající se otázkami týkajícími se lidského uměním žít ➢ východisko ke kladení otázek – překročení světa každodenního obstarávání ➢ podněty k filozofickým otázkám – údiv, pochybování nejistota ➢ mýtus a filozofie ➢ předpoklady vzniku filozofie ve starém Řecku ➢ hlavní filozofické disciplíny – ontologie, gnozeologie, filozofická antropologie, etika, dějiny filozofie, filozofie dějin --- **II. Dějiny filozofie** **1. Orientální moudrost, islám** ➢ indická filozofie – hinduismus, buddhismus ➢ čínská filozofie – konfuciánství, taoismus ➢ Korán, základ muslimského náboženství --- **2. Antická filozofie** ➢ charakteristika jednotlivých období řecké filozofie	**Integrace (INT)** **Průřezová témata (PT)** **Tematické okruhy (TO)** **Mezipředmětové vztahy** --- ***INT: Výchova ke zdraví*** ***TO: Vztahy mezi lidmi a formy soužití*** ***TO: Změny v životě člověka a jejich reflexe*** ***TO: Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence*** ---------- **PT:** Osobnostní a sociální výchova **TO**: Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti **TO:** Morálka všedního dne **PT:** Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech **TO:** Globalizační a rozvojové procesy (kulturní okruhy ve světě a v Evropě: etnická, jazyková a náboženská rozmanitost, prolínání kultur) **TO:** Žijeme v Evropě (evropské kulturní kořeny a hodnoty)

Vztahy mezi lidmi a formy soužití *Změny v životě člověka a jejich reflexe* *Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence*	nesnášenlivosti a rozezná projevy sektářského myšlení ➢ *korektně a citlivě řeší problémy založené na mezilidských vztazích* ➢ *posoudí hodnoty, které mladým lidem usnadňují vstup do samostatného života, partnerských vztahů, manželství a rodičovství, a usiluje ve svém životě o jejich naplnění* ➢ *projevuje etické a morální postoje k ochraně matky a dítěte* ➢ *orientuje se ve své osobnosti, emocích a potřebách* ➢ *projevuje odolnost vůči výzvám k sebepoškozujícímu k sebepoškozujícímu chování a rizikovému životnímu stylu* ➢ *zaujímá odmítavé postoje ke všem formám rizikového chování* ➢ *rozhoduje podle osvojených modelů chování a konkrétní situace o způsobu jednání v situacích vlastního nebo cizího ohrožení*	pojetí výkladu světa a postavení člověka v něm ➢ objasní základní myšlenky křesťanského učení a dílo jeho představitelů sv. Augustina a sv. Tomáše ➢ vysvětlí podstatu sporu o univerzálie, problém skutečnosti obecného ➢ dokáže vysvětlit pojmy renesance, humanismus a reformace ➢ objasní rozdíl mezi smyslovým a racionálním pramenem lidského poznání ➢ na konkrétních příkladech doloží přínos osvícenství pro formování počátků moderní společnosti ➢ dokáže charakterizovat myšlenky nejvýznamnějších postav německé filozofie od konce 18. století do poloviny 19. století a jejich	➢ doba předsokratovská – hledání původu všech věcí (miléťané, pythagorovci, eleaté, atomisté) ➢ klasické období – člověk a jeho život ve společnosti (sofisté, Sókratés, Platón, Aristoteles) ➢ helénismus – vnitřní svět člověka, problémy etické (stoicismus, epikúreismus, skepticismus) **3. Filozofie ve středověku** ➢ patristika (Aurelius Augustinus) ➢ scholastika (spor nominalismu a realismu, Tomáš Aquinský) ➢ středověké univerzity **4. Renesanční filozofie** ➢ rysy renesanční filozofie a její nejvýznamnější představitelé (M. Koperník, G. Bruno, N. Machiavelli, M. de Montaigne, J.A. Komenský) ➢ problém poznání – empirismus, racionalismus (F. Bacon, J. Locke, D. Hume, R. Descartes) **5. Filozofie osvícenství** ➢ francouzské osvícenství jako boj světla rozumu s tmou nevědomosti a předsudků (CH.L.de Montesquieu, J.J. Rousseau, F.M. Voltaire) ➢ encyklopedisté (D. Diderot) ➢ německé osvícenství (I. Kant, zakladatel německé klasické filozofie)	**PT:** Mediální výchova **TO:** Média a mediální produkce (profesně etické kodexy) **TO:** Mediální produkty a jejich význam (vztah mezi mediálními produkty a skutečností; hodnoty a životní styly nabízené/nenabízené mediálními produkty a jejich konkrétní předvedení; mediální produkce pro mládež) ---------- **Český jazyk a literatura** **TO:** Jazyk a jazyková komunikace (rozeznávání manipulativní komunikace a umění se jí bránit; výužívání různých informačních zdrojů – slovníky, encyklopedie, internet) **Dějepis:** **TO:** Starověk (civilizační přínos starověkých společenství, antiky a křesťanství; významné osobnosti starověkých dějin) **TO:** Středověk (proces christianizace, vztah mezi světskou a církevní mocí) **TO:** Počátky novověku (nové filozofické a vědecké myšlenky, které byly zformulovány ve 14.-17. století) **TO:** Osvícenství, revoluce a idea svobody, modernizace společnosti (hlavní myšlenkové proudy) **TO:** Moderní doba (reflexe společenské skutečnosti, způsob

		specifická témata ➢ dokáže vysvětlit podstatu Hegelova filozofického systému ➢ objasní základní principy pozitivistické filozofie a dokáže vymezit příčiny značné odezvy jejích myšlenek zejména v anglosaských zemích ➢ vysvětlí Marxovo pojetí ekonomických vztahů jako hybné síly dějin a Marxův pojem odcizení ➢ objasní důvody, proč se stal marxismus učením, ospravedlňujícím vládu jedné strany ➢ dokáže objasnit význam pojmů racionalismus a iracionalismus, vyloží základní myšlenky filozofie A. Schopenhauera a F. Nietzscheho ➢ vysvětlí, v čem spočívá filozofické myšlení pragmatizmu a jeho principy dokumentuje na Čapkově ontologické trilogii Povětroň, Hordubal, Obyčejný život ➢ dokáže objasnit podstatu fenomenologické filozofie a hledání místa „lidského bytí“ v tomto světě ➢ na konkrétních příkladech dokáže ilustrovat, jak církev v současné době reaguje na aktuální problémy světa (aggiornamento)	**6. Německá klasická filozofie období romantismu** ➢ J.G. Herder, první filozof dějin období romantismu ➢ G.W. Hegel a jeho dialektický vývoj absolutní ideje **7. Pohegelovská filozofie 19. století** ➢ proud kladoucí důraz na vědecký přístup a objektivní poznání – pozitivismus a marxismus (A. Comt, K. Marx) ➢ iracionalismus (A. Shopenhauer, F. Nietzche) **8. Filozofie 20. století** ➢ filozofie pragmatismu (W. James) ➢ fenomenologie (E. Husserl) ➢ filozofie bytí (M. Heidegger, J. Patočka) ➢ existencialismus (J.P. Sartre, A. Camus, K. Jaspers) ➢ křesťansky orientovaná filozofie (P.T. de Chardin) ➢ postmoderní filozofie ➢ strukturalismus	života v moderní evropské společnosti) **Zeměpis** **TO:** Sociální prostředí (náboženská, kulturní a politická specifika s ohledem na způsob života)

		➢ dokáže objasnit hlavní stanoviska existenciální filozofie a vysvětlit Jaspersův pojem viny ➢ charakterizuje příčiny vzniku postmoderny a podá charakteristiku postmoderní filozofie, je schopen zaujmout vlastní stanovisko k postmoderní relativizaci hodnot a argumentovaně je obhajovat ➢ na konkrétních příkladech z jazykovědy a literární vědy dokáže doložit výkladové postupy založené na tomto filozofickém pojetí ——— ➢ uvede hlavní zdroje a historické kořeny evropské morálky ➢ dokáže posoudit lidské jednání z hlediska etických norem a svého svědomí ➢ rozhoduje podle osvojených etických modelů chování a konkrétní situace o způsobu jednání v případech vlastního nebo cizího ohrožení ➢ *dovede zaujmout etický a morální postoj k ochraně matky a dítěte* ➢ *dovede uplatnit získané poznatky k tomu, aby si uvědomil své jednání a dovedl ho regulovat a aby lépe pochopil jednání druhých* ➢ *dovede se orientovat v situacích, kdy je třeba hledat pomoc při řešení náročných životních situacích* ➢ *zaujímá odmítavé postoje ke všem formám sociálně patologického chování* ➢ *dovede projevit sociální solidaritu se slabšími a potřebnými lidmi a zhodnotit, jaké formy pomoci jsou*	——— **III. Etika** ➢ etika jako teorie mravnosti a morálky ➢ kořeny evropské etiky a její historické proměny ➢ základní etické normy: dobro a zlo, svoboda, mravní jednání, svědomí, mravní zákon ➢ problém smyslu lidského života ➢ etika v kritických fázích života	

		v daném případě nejúčinnější ➢ *na příkladech dovede objasnit projevy intolerance, rasizmu, šikany, terorizmu a různých druhů násilí* ➢ *dokáže postihnout nebezpečí extremizmu a populizmu a zaujmout k ním odmítavý postoj* ➢ *rozpoznává netolerantní a rasistické postoje v chování lidí a zaujímá postoj ke všem formám lidské nesnášenlivosti* ➢ *zaujímá odmítavé postoje k sociálně patologickému jednání dětí a mládeže a dovede se vyjádřit k možným příčinám tohoto jejich jednání*		

Vyučovací předmět: Základy společenských věd Ročník: šestý				
Vzdělávací obsah předmětu	Výstupy z RVPGV	Očekávané ročníkové výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
Tržní ekonomika	➢ *vysvětlí na základě konkrétní, reálné a aktuální situace ve společnosti mechanismy fungování trhu* ➢ *stanoví cenu jako součet nákladů, zisku a DPH, vysvětlí, jak se cena liší podle typu zákazníků, místa či období, objasní důvody kolísání cen zboží či pracovní síly na trhu podle vývoje nabídky a poptávky* ➢ *rozpozná běžné cenové triky (cena bez DPH aj.) a klamavé nabídky* ➢ *rozlišuje a porovnává praktické využití jednotlivých forem podnikání, posoudí, která forma podnikání je v konkrétní situaci nejvýhodnější* ➢ *posoudí výhody a rizika podnikání v porovnání se zaměstnáním* ➢ *uvede, jak postupovat při zakládání vlastní podnikatelské činnosti a jak zažádat o živnostenské oprávnění* ➢ *analyzuje skrytý obsah reklamy, kriticky posuzuje podíl marketingu na úspěchu výrobku na trhu* ➢ *objasní základní principy fungování systému příjmů a výdajů státu*	➢ *dovede na příkladech uvést, jaké problémy řeší ekonomie* ➢ *podá stručný přehled vývoje ekonomického myšlení a dovede vysvětlit podobenství A.Smithe o neviditelné ruce trhu* ➢ *dovede rozlišit dva hlavní směry soudobého ekonomického myšlení neoklasický a keynesiánský* ➢ *dovede vysvětlit, jak konzumací ekonomických statků a služeb (spotřebou) uspokojujeme své potřeby* --- ➢ *dovede vysvětlit, jaký základní ekonomický problém musí řešit každá společnost a jak k němu přistupují jednotlivé ekonomické systémy* ➢ *vysvětlí, jakou činnost v sobě zahrnuje ekonomika a proč hlavní složkou hospodářského procesu je výroba* --- ➢ *dovede vysvětlit funkci trhu v hospodářském procesu* ➢ *na konkrétních příkladech uvede příklady činnosti čtyř ekonomických sektorů* ➢ *vysvětlí a na konkrétních*	**EKONOMIE A EKONOMIKA, EVROPSKÁ INTEGRACE** **I. Ekonomie** ➢ předmět ekonomie jako společenské vědy ➢ vývoj ekonomického myšlení ➢ potřeby a jejich uspokojování prostřednictvím statků a služeb ➢ dovede vysvětlit, co jsou to statky vzácné, ekonomické ➢ základní ekonomický problém a ekonomické systémy --- **II. Ekonomika** ➢ předmět ekonomiky jako společenské vědy, složky hospodářského procesu ➢ ekonomické sektory ➢ výroba a její výsledek ➢ náklady, tržby výnosy, přidaná hodnota, hospodářský výsledek podniku --- **III. Tržní ekonomika** ➢ fungování trhu ➢ zboží a jeho vlastnosti, zákon nabídky a poptávky, cena zboží ➢ právo ochrany spotřebitele ➢ základní předpoklady tržního mechanizmu	**Integrace (INT)** **Průřezová témata (PT)** **Tematické okruhy (TO)** **Mezipředmětové vztahy** --- ***INT: Člověk a svět práce*** ***TO: Tržní ekonomika*** ***TO: Národní hospodářství a úloha státu v ekonomice*** ***TO: Finance*** ***TO: Trh práce a profesní volba*** ---------- **PT:** Osobnostní a sociální výchova **TO:** Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti (jak být připraven na životní změny) **TO:** Spolupráce a soutěž **PT:** Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech **TO:** Globalizační a rozvojové procesy (teoretická základna pojmu globalizace; geografické vnímání globalizace; ekonomický rozvoj a globalizace) **TO:** Globální problémy, jejich příčiny a důsledky (nerovnost v ekonomickém a společenském rozvoji) **TO:** Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová

Národní hospodářství a úloha státu v ekonomice *Finance*	➢ *rozlišuje základní typy daní, rozlišuje, na které jeho činnosti se zdaňovací povinnost vztahuje* ➢ *uvede, jakým způsobem podá daňové přiznání k dani z příjmu, jak provede základní výpočty daní a zjistí výši sociálního a zdravotního pojištění* ➢ *na základě aktuálních mediálních informací posoudí vliv nejdůležitějších ekonomických ukazatelů (inflace, úroveň HDP, míra nezaměstnanosti) na změny v životní úrovni občanů* ➢ *vysvětlí podstatu inflace a její důsledky na příjmy obyvatelstva, vklady a úvěry, dlouhodobé finanční plánování a uvede příklady, jak se důsledkům inflace bránit* ➢ *uvede postup, jak vypočítá životní minimum své domácnosti, a zažádá o sociální dávku, na niž má nárok* ➢ *objasní funkci podpory v nezaměstnanosti, funkci úřadů práce a personálních agentur, vyhledá informace o zaměstnání a rekvalifikaci v různých typech médií* ➢ *používá nejběžnější platební nástroje, smění peníze za použití kurzovního lístku* ➢ *uvede principy vývoje ceny akcií a možnosti forem*	*příkladech uvede, jaké náklady vznikají při hospodářské činnosti* ➢ *vyloží, jak podnik dosahuje svých tržeb, výnosů, vysvětlí pojem přidaná hodnota* ➢ *vysvětlí, jak podnik dosahuje svůj zisk* ➢ *dovede na příkladu vztahu mezi nabídkou, poptávkou a cenou objasnit principy fungování trhu* ➢ *uvede faktory, které ovlivňují poprávku po zboží* ➢ *zná zásady veřejnoprávní ochrany spotřebitele a dovede podle nich jednat* ➢ *vysvětlí, jaké jsou základní předpoklady fungování tržního mechanizmu* ➢ *objasní, jaká je úloha státu v tržní ekonomice a jaké situace jsou označovány jako selhání trhu* ➢ *na konkrétních příkladech uvede, jakými jednoduchými zásahy do ekonomiky může vláda, parlament nebo nadnárodní instituce (EU) ovlivnit její fungování* ➢ *vysvětlí, z čeho se skládají příjmy státního rozpočtu a co tvoří jeho výdajovou složku* ➢ *na konkrétním příkladu uvede, co jsou to mandatorní výdaje* ➢ *uvede příklady sociálních výdajů státu a dovede se vyjádřit k jejich funkci* ➢ *uvede, jak se postupuje při výpočtu životního minima a dovede zažádat o sociální dávku, na niž má národ* ➢ *popíše, jak probíhá legislativní proces tvorby státního rozpočtu v Parlamentu České republiky*	➢ úloha státu v tržní ekonomice ➢ nástroje hospodářské politiky státu, fiskální politika ➢ státní rozpočet, jeho příjmová a výdajová stránka ➢ sociální výdaje státu ➢ tvorba státního rozpočtu a jeho legislativní proces v České republice ➢ daňová politika České republiky ➢ hlavní makroekonomické ukazatele (HDP, tempo růstu, míra nezaměstnanosti, míra inflace, vývoj obchodní a platební bilance) ➢ státní dluh, veřejný dluh, deficit státního rozpočtu ➢ orientace v trhu práce – nabídka práce a poptávka po práci ➢ profesní mobilita, rekvalifikace, celoživotní vzdělávání ➢ informační, poradenské a zprostředkovatelské služby působící v oblasti pracovního trhu **IV. Peníze v tržní ekonomice** ➢ funkce peněz, cenné papíry ➢ formy peněz, bezhotovostní platební styk ➢ banky a bankovní soustava v ČR ➢ úvěrové a pojistné produkty ➢ inflace	spolupráce (mezinárodní instituce na pomoc rozvojové spolupráci: finanční, ekonomické, kulturní a náboženské instituce, OSN; světový obchod) **TO:** Žijeme v Evropě (evropský integrační proces, významní Evropané; ekonomický vývoj českých zemí v evropském a světovém kontextu, zásadní transformační procesy) **TO:** Vzdělání v Evropě a ve světě **PT:** Multikulturní výchova **TO:** Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí (na které instituce a organizace (ČR, v Evropě) se mohu obrátit se žádostí o pomoc při řešení problémů multikulturního charakteru) **PT:** Environmentální výchova **TO:** Člověk a životní prostředí (jaké jsou příčiny a důsledky globálních ekologických problémů a jaký postoj k tomu zaujímají zainteresované skupiny; jaké jsou nástroje a možnosti jejich řešení) **TO:** Životní prostředí regionu a České republiky (jaká jsou nejvýznamnější legislativní opatření v oblasti životního prostředí a jak tato opatření

	investic do cenných papírů ➢ *rozliší pravidelné a nepravidelné příjmy a výdaje a na základě toho sestaví rozpočet domácnosti* ➢ *na příkladu vysvětlí, jak uplatňovat práva spotřebitele (při nákupu zboží a služeb, včetně produktů finančního trhu)* ➢ *navrhne způsoby, jak využít volné finanční prostředky (spoření, produkty se státním příspěvkem, cenné papíry, nemovitosti aj.), vybere nejvýhodnější úvěrový produkt s ohledem na své potřeby a zdůvodní svou volbu, posoudí způsoby zajištění úvěru a vysvětlí, jak se vyvarovat předlužení* ➢ *vysvětlí způsoby stanovení úrokových sazeb a rozdíl mezi úrokovou sazbou a roční procentní sazbou nákladů* ➢ *vybere nejvýhodnější pojistný produkt s ohledem na své potřeby* ➢ *objasní funkci ČNB a její vliv na činnost komerčních bank* ➢ *využívá moderní formy bankovních služeb, včetně moderních informačních a telekomunikačních technologií, ovládá způsoby bezhotovostního platebního styku*	➢ *objasní daňovou soustavu České republiky, složku přímých a nepřímých daní a další platby do veřejných rozpočtů mající charakter daní (pojistné)* ➢ *dovede podat charakteristiku některých základních daní (dědická, darovací, z převodu nemovitostí)* ➢ *dovede vysvětlit vznik a podstatu peněz a jejich funkci v tržní ekonomice* ➢ *vysvětlí podstatu inflace a její důsledky na příjmy obyvatelstva* ➢ *navrhne způsob, jak lze zhodnotit své finanční prostředky* ➢ *dovede rozlišit postavení centrální banky a komerčních bank v bankovní soustavě České republiky* ➢ *dovede využívat moderní formy bankovních služeb, ovládá způsoby bezhotovostního platebního styku* ➢ *dovede vybrat nejvýhodnější úvěrové a pojistné produkty s ohledem na své potřeby a zdůvodní svou volbu*		ovlivňuje Evropská unie) **PT:** Mediální výchova **TO:** Média a mediální produkce (vnější vlivy na chování médií; financování médií **TO:** Mediální produkty a jejich význam (vztah mezi mediálními produkty a skurečností) **----------** **Český jazyk a literatura** **TO:** Jazyk a jazyková komunikace (rozeznávání manipulativní komunikace a umění se jí bránit; výužívání různých informačních zdrojů – slovníky, encyklopedie, internet) **Dějepis:** **TO:** Starověk (civilizační přínos starověkých společenství, antiky a křesťanství; významné osobnosti starověkých dějin) **TO:** Středověk (proměny hospodářského a politického uspořádání středověké společnosti – merkantilismus) **TO:** Osvícenství, revoluce a idea svobody, modernizace společnosti (proces modernizace, ekonomické, sociální a politické důsledky) **TO:** Moderní doba (Evropa a svět po dvou světových válkách, sociální, hospodářské a politické důsledky; postupné sjednocování Evropy na demokratických principech,
Trh práce a profesní volba	➢ *kriticky posoudí své zdravotní a kvalifikační předpoklady pro volbu dalšího studia a profesní orientace*	➢ *vysvětlí mechanizmus fungování trhu práce a se zásadami odměňování za práci* ➢ *dovede se orientovat v základních právních normách, podle kterých se řídí odměňování za práci* ➢ *dovede vysvětlit, z jakých složek se skládá plat pracovníka a rozdíl mezi mzdou a platem* ➢ *uvede, jakým způsobem se podává přiznání k dani z příjmu fyzických osob* ➢ *dovede vypočítat výši zákonného*	**V. Pracovníci a mzdy** ➢ mechanizmus fungování trhu práce, mzda ➢ nezaměstnanost, její sociální a ekonomické důsledky ➢ složky mzdy (základní mzda, příplatky, prémie, odměny) ➢ zákonné pojištění ➢ výpočet a platba pojistného a zdanění hrubých mezd fyzických osob	

	➢ *posuzuje profesní a vzdělávací nabídku vztahující se k jeho profesní volbě a kariéře* ➢ *posoudí profesní poptávku na českém i evropském pracovním trhu a pružně na ni reaguje dalším vzděláváním* ➢ *vyhotoví potřebnou dokumentaci pro přijímací řízení k dalšímu studiu i ve zvolené profesi* ➢ *vhodně prezentuje vlastní osobu a práci, vhodně vystupuje při přijímacím pohovoru nebo konkurzu* ➢ *reflektuje význam práce pro psychické zdraví člověka, vytvoří si vyvážený pracovní rozvrh s ohledem na své osobní vztahy*	*pojištění, provést zdanění hrubých mezd fyzických osob a stanovit daň z příjmu, provést slevy na dani a stanovit čistou mzdu* ➢ *rozpozná základní typy nezaměstnanosti a posoudí její sociální důsledky* ➢ *uvede za jakých okolností vzniká nárok na podporu v nezaměstnanosti* ➢ *na konkrétním příkladě uvést rizikové skupiny nezaměstnaných a vyvodit, co je na pracovním trhu znevýhodňuje* ➢ *kriticky posoudí své zdravotní a kvalifikační předpoklady pro volbu dalšího studia a profesní orientace*		evropská integrace) **Zeměpis** **TO:** Sociální prostředí (hospodářské aspekty působící na chování, pohyb, rozmístění a zaměstnanost obyvatelstva; světové hospodářství jako otevřený dynamický systém, faktory územního rozmístění jeho aktivit; mezinárodní integrační seskupení **TO:** Regiony (hospodářské a kulturní poměry mikroregionu a jeho vazby k vyšším územním celkům a regionům)
Mezinárodní vztahy a globální svět	➢ objasní důvody evropské integrace, posoudí její význam pro vývoj Evropy ➢ rozlišuje funkce orgánů EU a uvede příklady jejich činnosti ➢ posoudí vliv začlenění státu do EU na každodenní život občanů, uvede příklady, jak mohou fyzické a právnické osoby v rámci EU uplatňovat svá práva ➢ uvede příklady činnosti některých významných mezinárodních institucí a vysvětlí, jaký vliv má jejich činnost na chod světového společenství, zhodnotí význam zapojení ČR ➢ uvede příklady institucí, na něž se může obrátit v případě	➢ dovede na konkrétních příkladech posoudit, které mezinárodní organizace přispěly po druhé světové válce k rozvoji mezinárodního obchodu a k ekonomické integraci a charakterizuje účel a náplň jejich práce ➢ na základě srovnání naší ekonomiky s maastrichtskými kritérii posoudí připravenost naší ekonomiky k přijetí eura ➢ na základě makroekonomických ukazatelů dovede zhodnotit celkovou výkonnost naší ekonomiky ➢ dovede vysvětlit rozdíl mezi státním dluhem, veřejným dluhem a deficitem státního rozpočtu a tyto údaje zhodnotit ➢ vysvětlí, jak mezinárodní obchod funguje na základě principu komparativních výhod	**VI. Mezinárodní vztahy, globální svět** ➢ mezinárodní finanční systém ➢ postavení české ekonomiky ve světové ekonomice podle makroekonomických ukazatelů ➢ vztah národní a světové ekonomiky ➢ historie a vývoj myšlenky sjednocené Evropy ➢ Evropská unie, prostor bez vnitřních tradic ➢ nejdůležitější orgány Evropské unie ➢ pracovní trh v Evropské unii ➢ významné mezinárodní organizace a zapojení České republiky do jejich činnosti ➢ proces globalizace, jeho příčiny, projevy a možné důsledky ➢ instituce českého zastoupení v zahraničí	

	problémů při pobytu v zahraničí ➢ posoudí projevy globalizace, uvede příklady globálních problémů současnosti, analyzuje jejich příčinu a domýšlí jejich možné důsledky	➢ vysvětlí historii a vývoj myšlenky evropské integrace a proces vstupu České republiky do Evropské unie ➢ objasní význam Evropské unie jako prostoru s volným pohybem zboží, služeb, osob a kapitálu ➢ na konkrétních příkladech dovede rozlišit hlavní globální problémy současného světa ➢ na konkrétních příkladech zhodnotit kladné a záporné dopady globalizace na život občanů České republiky ➢ uvede instituce, na které je vhodné se obrátit před cestou do zahraničí a instituce českého zastoupení v zahraničí		

Vyučovací předmět: Dějepis

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení předmětu:

Vyučovací předmět Dějepis vychází ze vzdělávacího oboru Dějepis, který je součástí vzdělávací oblasti Člověk a společnost stanovené RVP DG. Předmět přináší základní poznatky o konání člověka v minulosti. Jeho hlavním posláním je utváření a kultivace historického vědomí, především ve smyslupředávání historické zkušenosti. Významným způsobem zohledňuje základní hodnoty evropské civilizace, pomáhá žákům lépe proniknout k pochopení historických jevů a událostí. Částečně integruje průřezová témata RVP DG : Osobnostní a sociální výchova, Výchova k myšlení v evropských souvislostech, Multikulturní výchova, Environmentální výchova a Mediální výchova.

Předmět usiluje o to, aby si žák vytvořil vědomí historické kontinuity a paměti. Vede žáka k tomu, aby chápal historické kořeny společenských jevů, dějů, událostí a jejich souvislosti v reálném i historickém čase a chápal, že historie není pouze uzavřenou minulostí s definitivními závěry, ale je i kladením otázek. Dále vede žáka k tomu, aby rozlišoval mýty a skutečnost, objektivně posuzoval společenské jevy minulosti i současnosti, rozpoznal myšlenkovou manipulaci, získal respekt k odlišnostem národů i jiných společenství a cítil úctu k vlastnímu národu i k jiným národům a etnikům.

Časové a organizační vymezení:

Vyučovací předmět Dějepis je v průběhu studia vyučován v obou jazycích, v češtině i italštině. V 1. A 2. ročníku je vyučován v českém jazyce vždy 2 hodiny týdně, ve 3. ročníku je výuka vedena v italském jazyce 2 hodiny v týdnu, ve 4., 5. a 6. ročníku probíhá v obou jazycích, 2 hodiny v italštině a 1 hodinu v češtině týdně. Od 1. do 3. ročníku je jednojazyčná výuka více zaměřena na obecné dějiny, od 4. do 6. ročníku jsou obecné dějiny a dějiny Itálie vyučovány italsky a české národní dějiny v širokých souvislostech česky.

Dějepis se vyučuje jako samostatný předmět, česky probíhá výuka v celé třídě, italsky ve dvouskupinách . Doplněním výuky jsou exkurze, přednášky, výstavy a zapojení studentů do soutěží a projektů. Vyučovací předmět Dějepis spolupracuje s řadou jiných vyučovacích předmětů: Základy společenských věd, Český jazyk a literatura, Italský jazyk a literatura, Zeměpis, Biologie, Výtvarná výchova, Hudební výchova.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Učitel vede žáky k používání literatury, map, atlasů, encyklopedií a internetu, ke kritickému hodnocení pramenů - **kompetence k učení, kompetence k řešení problémů**.

Učitel vede žáky k prezentaci znalostí – **kompetence komunikativní**.

Učitel zadává referáty a vede žáky k samostatnému zpracování historické látky – **kompetence k učení** a **kompetence komunikativní**.

Učitel vede žáky k porovnávání teoreticky získaných znalostí s realitou prostřednictvím exkurzí na historicky významná místa, návštěv muzeí a výstav - **kompetence k učení**, **kompetence občanské**.

Žáci samostatně řeší úkoly a prezentují výsledky své práce - **kompetence k řešení úkolů**, **kompetence komunikativní**.

Učitel klade důraz na mezipředmětové vztahy a důsledky lidské činnosti – **kompetence k učení**, **kompetence k řešení problémů**, **kompetence občanské**.

Učitel vede žáky k aktivnímu přístupu k získávání poznatků a jejich kritickému hodnocení, podporuje rozvoj jejich osobního i odborného potenciálu – **kompetence k podnikavosti**.

Vyučovaný předmět: Dějepis v české jazyce
Ročník: **první**

Vzdělávací obsah předmětu	Výstupy z RVP DG	Očekávané ročníkové výstupy ŠVP	Učivo	Přesahy a vazby
Úvod do studia historie	Žák : - charakterizuje smysl historického poznání a jeho povahu jako poznání neuzavřeného a proměnlivého - rozlišuje různé zdroje historických informací , způsob jejich získávání a úskalí jejich interpretace	**Žák :** **- objasňuje smysl historického poznání jako poznání neuzavřeného a proměnlivého** **- rozlišuje zdroje historických informací** **- vysvětluje metody historikovy práce** **- rozlišuje typy historických pramenů** **- rozlišuje hlavní mezníky v periodizaci dějin**	**Význam historického poznání pro současnost** **Práce historika , historické informace , jejich typy , účel a možnost využití**	**ZSV** **MV**
Pravěk	- objasní ve shodě s aktuálními vědeckými poznatky materiální a duchovní život lidské společnosti v jednotlivých etapách pravěku charakterizuje pojem archeologická kultura - vysvětlí zásadní zlom ve vývoji lidstva v důsledku cílevědomé zemědělské a řemeslné činnosti - zařadí časově a prostorově hlavní archeologické kultury pravěku	- charakterizuje materiální a duchovní život lidské společnosti v jednotlivých vývojových etapách pravěku - pracuje s aktuálními vědeckými poznatky o pravěkých dějinách - objasňuje a popisuje změny ve vývoji společnosti zapříčiněné přechodem k uvědomělému zemědělství a řemeslu - vysvětluje pojem archeologická kultura - popisuje a zařazuje časově	Doba kamenná (paleolit , mezolit , neolit , eneolit) Doba bronzová Doba železná	Bi, Z,VV EV

		a prostorově hlavní archeologické kultury pravěku		
Starověk	- zdůvodní civilizační přínos vybraných starověkých společenství , antiky a křesťanství jako základních fenoménů, z nichž vyrůstá evropská civilizace - objasní židovství (vazbu mezi židovstvím a křesťanstvím) a další neevropské náboženské a kulturní systémy - popíše určující procesy a události starověkých dějin , uvede významné osobnosti starověkých dějin	- objasňuje civilizační přínos vybraných starověkých společenství - vysvětluje a zdůvodňuje přínos křesťanství pro vznik evropské kultury a civilizace - popisuje a charakterizuje židovství a další neevropské kulturní a náboženské systémy - objasňuje významné události starověkých dějin a roli nejvýznamnějších osobností v nich - objasňuje základní rysy vývoje na našem území ve starověku a vliv antického Říma na dění ve střední Evropě	Staroorientální státy (Mezopotámie , Egypt , Indie , Čína) Naše země a ostatní Evropa v době římské , civilizovanost a barbarství , limes romanus jako civilizační hranice	Bi,Z,VV,ČJL EV , MKV

Vyučovaný předmět: Dějepis v českém jazyce
Ročník: druhý

Vzdělávací obsah předmětu	Výstupy z RVP DG	Očekávané ročníkové výstupy ŠVP	Učivo	Přesahy a vazby
Středověk	Žák : - objasní proces christianizace a její vliv na konstituování raně středověkých států v Evropě vysvětlí podstatu vztahu mezi církevní a světskou mocí v západním i východním kulturním okruhu i projevy vlivu náboženství a církve ve středověké společnosti - definuje proměny hospodářského a politického uspořádání středověké společnosti v 5. – 15. Století a jeho specifické projevy ve vybraných státních celcích - charakterizuje základní rysy vývoje na našem území	Žák : - vysvětluje základní rysy vztahu církevní a světské moci v Evropě zejména na našem území - vysvětluje vliv náboženství a církve na život středověké společnosti - objasňuje hospodářské a politické uspořádání společnosti v 5.- 15.stol. především ve střední Evropě - vysvětluje hlavní etapy politického vývoje na našem území ve středověku	Utváření středověké Evropy (oblast východní a střední Evropy) Křesťanství jako nové kulturní a společenské pojítko , vnitřní nejednota křesťanství , kacířství , husitství Venkov a zemědělství , kolonizace ,rozvoj řemesel a obchodu , urbanizace Vzdělanost a umění středověké společnosti	ČJL , ZSV , VV, Z ,Bi EV , MKV , VMEGS
Počátky novověku	- rozpozná nové filozofické a vědecké myšlenky , které byly zformulovány ve 14.- 17.století , zhodnotí jejich praktické dopady - popíše základní rysy reformace a protireformace , vysvětlí důsledky pro další evropský vývoj - vymezí základní znaky stavovství a absolutismu , uvede konkrétní projevy v jednotlivých zemích a příklady střetů - posoudí postavení českého státu uvnitř habsburského soustátí a analyzuje jeho vnitřní sociální , politické a kulturní poměry	- vysvětluje nové filozofické a vědecké myšlenky zformované ve 14. – 17.stol. a jejich vliv na rozvoj na našem území - vysvětluje základní rysy reformace a protireformace a jejich projevy na území českého státu - objasňuje základní rysy stavovství i absolutismu a vysvětluje jejich střetávání v českém státu - vysvětluje postavení českého státu v habsburské monarchii	Renesance a humanismus , reformace Absolutismus a stavovství Barokní kultura , politika , náboženství	ČJL , ZSV ,VV, HV MKV , VMEGS

Vyučovaný předmět: Dějepis v italském jazyce Ročník: třetí				
Vzdělávací obsah předmětu	Výstupy z RVP DG	Očekávané ročníkové výstupy ŠVP	Učivo	Přesahy a vazby
Starověk	Žák: - zdůvodní civilizační přínos římské civilizace a křesťanství jako základních fenoménů, z nichž vyrůstá evropská civilizace - popíše určující procesy a události, uvede významné osobnosti starověkých dějin	Žák: - vysvětluje a zdůvodňuje přínos římské civilizace pro vznik evropské kultury a civilizace - vysvětluje a zdůvodňuje významné události římských dějin a popíše roli nejvýznamnějších osobností v nich - vysvětluje a zdůvodňuje přínos křesťanství pro vznik evropské kultury a civilizace	antický Řím Evropa v době římské; civilizovanost a barbarství, limes romanus jako civilizační hranice	Bi, Z, VV, ČJL EV, MKV
Středověk	Žák: - objasní proces christianizace a její vliv na konstituování raně středověkých států v Evropě; vysvětlí podstatu vztahu mezi církevní a světskou mocí v západním i východním kulturním okruhu i projevy vlivu náboženství a církve ve středověké společnosti - definuje proměny hospodářského a politického uspořádání středověké společnosti v 5. – 15. století a jeho specifické projevy ve vybraných státních celcích - vymezí specifika islámské oblasti	Žák: - vysvětluje základní rysy vztahu církevní a světské moci ve východním a západním Evropě a ve Středomoří - vysvětluje vliv náboženství a církve na život středověké společnosti - popisuje základy islámu; vysvětluje a zdůvodňuje úspěšné rozšíření islámské viry - popisuje důsledky tatarských a tureckých nájezdů, zejména pro jižní a východní Evropu	utváření středověké Evropy (byzantská oblast, francká říše a oblast západní a jižní Evropy) křesťanství jako nové kulturní a společenské pojítko, vnitřní nejednota křesťanství, papežství a císařství, křížové výpravy, kacířství islám a arabská říše venkov a zemědělství, kolonizace; rozvoj řemesel a obchodu, urbanizace	ČJL, IJ, ZSV, VV, Z, Bi EV, MKV, VMEGS

	- vysvětlí důsledky tatarských a tureckých nájezdů, zejména pro jižní a východní Evropu	- objasňuje směny v hospodářském a politickém uspořádání společnosti v 5. - 15. stol. zejména v Itálii, Francii a Anglii	vzdělanost a umění středověké společnosti mongolská a turecká expanze směni v hospodářském a politickém uspořádání společnosti v 5. - 15. stol. zejména v Itálii, Francii a Anglii	

Vyučovaný předmět: Dějepis v italském jazyce Ročník: čtvrtý				
Vzdělávací obsah předmětu	Výstupy z RVP DG	Očekávané ročníkové výstupy ŠVP	Učivo	Přesahy a vazby
Počátky novověku	Žák: - rozpozná nové filozofické a vědecké myšlenky, které byly zformulovány ve 14. - 17. století, zhodnotí jejich praktické dopady porozumí důsledkům zámořských objevů, jež vedly k podstatným hospodářským i mocensko-politickým změnám - popíše základní rysy reformace a protireformace, vysvětlí důsledky pro další evropský vývoj - vymezí základní znaky stavovství a absolutismu, uvede konkrétní projevy v jednotlivých zemích a příklady střetů	Žák: - vysvětluje nové filozofické a vědecké myšlenky zformované ve 15. – 17. stol. a jejich praktické dopady - vysvětluje příčiny a důsledky zámořských objevů, v souvislostí s podstatným sociopolitickým a hospodářským změnám - vysvětluje základní rysy reformace a protireformace; vysvětluje důsledky pro další evropský vývoj - objasňuje základní rysy stavovství i absolutismu zejména ve Francii a Anglii	renesance a humanismus zámořské plavby reformace rivalita a kooperace evropských velmocí v raném novověku rivalita a kooperace evropských velmocí v novověku; třicetiletá válka absolutismus a stavovství barokní kultura, politika, náboženství	ČJL, IJ, ZSV, VV, HV MKV, VMEGS
Osvícenství, revoluce a idea svobody, modernizace společnosti	Žák: - určí a zhodnotí hlavní myšlenky a principy osvícenství, rozpozná jejich uplatnění v revolucích 18. a 19. století - na konkrétních příkladech jednotlivých států demonstruje postupný rozklad, zánik a proměny dosavadních systémů přes úsilí mocenských struktur o jejich udržení	Žák: - vysvětluje hlavní myšlenky a principy osvícenství (zejména ve Francii a Itálii), rozpozná jejich uplatnění v revolucích 18. a 19. století - vysvětluje příčiny i důsledky americké a francouzské revoluce, popisuje parlamentní systémy v Anglii, ve Francii a v USA, posoudí význam ústavy a novou organizaci státu	osvícenství velké revoluce – francouzská revoluce 1789-1799, vznik USA Evropa za napoleonských válek a po Vídeňském kongresu	ČJL, IJ, ZSV, Bi, Z, VV, HV MKV, VMEGS, EV, MV

	- posoudí význam ústavy a novou organizaci státu, uvede základní typy parlamentních státních systémů			

Vyučovaný předmět: Dějepis v českém jazyce Ročník: čtvrtý				
Vzdělávací obsah předmětu	Výstupy z RVP DG	Očekávané ročníkové výstupy ŠVP	Učivo	Přesahy a vazby
Osvícenství , revoluce a idea svobody , modernizace společnosti	Žák: - určí a zhodnotí hlavní myšlenky a principy osvícenství , rozpozná jejich uplatnění v revolucích 18. a 19. století - na konkrétních příkladech jednotlivých států demonstruje postupný rozklad , zánik a proměny dosavadních systémů přes úsilí mocenských struktur o jejich udržení - vysvětlí emancipační hnutí národů i jednotlivých společenských vrstev, vymezí místo utváření českého novověkého národa v tomto procesu, včetně jeho specifických rysů - charakterizuje proces modernizace, vysvětlí průběh industrializace a její ekonomické , sociální a politické důsledky	Žák: - vysvětluje hlavní myšlenky a principy osvícenství a jejich vliv na panovnický absolutismus v habsburské monarchii 18.století - objasňuje utváření a fungování centralizované monarchie Habsburků v 18. a 19.století - vysvětluje příčiny i důsledky postupného rozkladu feudálního systému ve střední Evropě - popisuje a objasňuje proces utváření novodobého českého národa - objasňuje cíle revoluce 1848 v habsburské monarchii a snahy o jejich dosažení - vysvětluje emancipační snahy středoevropských národů v porevolučním období - orientuje se ve vývoji česko-německých vztahů v 19.stol. - vysvětluje emancipační hnutí sociálních vrstev ve střední Evropě v 19.století	Osvícenství Evropa za napoleonských válek a po Vídeňském kongresu Velké revoluce - rok 1848 Utváření novodobých národních společností (české , slovenské) , emancipační hnutí sociálních skupin Vzájemné střetávání velmocí , diplomatické a vojenské aktivity v předvečer I.světové války Proměny životního stylu, vzdělanost a umění bell epoque přelomu 19. a 20. století	ČJL,ZSV,Bi,Z VV,HV MKV , VMEGS, EV, MV

		- objasňuje postavení Rakouska-Uherska v Evropě , jeho zahraniční politiku , mocenské plány a diplomatickou a vojenskou aktivitu -popisuje a vysvětluje proměny kultury životního stylu na přelomu 19. a 20.století Evropě , zejména v českých zemích		

Vyučovaný předmět: Dějepis v italském jazyce Ročník: pátý				
Vzdělávací obsah předmětu	Výstupy z RVP DG	Očekávané ročníkové výstupy ŠVP	Učivo	Přesahy a vazby
Osvícenství, revoluce a idea svobody, modernizace společnosti	Žák: - vysvětlí emancipační hnutí národů i jednotlivých společenských vrstev - charakterizuje proces modernizace, vysvětlí průběh industrializace a její ekonomické, sociální a politické důsledky; rozpozná její ekologická rizika; určí základní příčiny asymetrického vývoje Evropy a světa v důsledku rozdílného tempa modernizace vysvětlí expanzivní záměry velmocí v okrajových částech Evropy a v mimoevropském světě, jež byly příčinou četných střetů a konfliktů daného období	Žák: - vysvětluje emancipační hnutí národů v Evropě, zejména v Itálii - vysvětluje emancipační úsilí jednotlivých společenských vrstev - popisuje revoluce 1848 v různých evropských státech - vysvětluje rozdílný průběh industrializace a její ekonomické, sociální a politické důsledky v Anglii a v Evropě - rozpozná ekologická rizika industrializace - popisuje a vysvětluje expanzivní záměry velmocí v okrajových částech Evropy a v mimoevropském světě	rok 1848 Evropa za napoleonských válek a po Vídeňském kongresu rozvoj výroby a vědy, proměna agrární společnosti ve společnost průmyslovou, změny v sociální struktuře utváření novodobých národních společností (německé, italské); emancipační hnutí sociálních skupin	ČJL, IJ, ZSV, Bi, Z, VV, HV MKV, VMEGS, EV, MV
Moderní doba I. Situace v letech 1914- 1945	Žák: - charakterizuje dvě světové války, dokumentuje sociální, hospodářské a politické důsledky uvede příčiny a projevy politického a mocenského	Žák: - charakterizuje 1. světovou válku, vysvětluje účast Itálie v 1. světové válce - vysvětluje sociální, hospodářské a politické důsledky 1. světové války ve světě, zejmena v Itálii	první světová válka, revoluce v Rusku, upevňování bolševické moci versailleský systém a jeho vnitřní rozpory	ČJL, IJ, ZSV, Z, VV, HV MV, VMEGS

	obrazu světa, který byl určen vyčerpáním tradičních evropských velmocí, vzestupem USA a nastolením bolševické moci v Rusku			

Vyučovaný předmět: Dějepis v českém jazyce
Ročník: pátý

Vzdělávací obsah předmětu	Výstupy z RVP DG	Očekávané ročníkové výstupy ŠVP	Učivo	Přesahy a vazby
Moderní doba I. Situace v letech 1914- 1945	Žák : - charakterizuje dvě světové války, dokumentuje sociální , hospodářské a politické důsledky - vysvětlí souvislost mezi světovou hospodářskou krizí a vyhrocením politických problémů,které byly provázeny radikalizací pravicových i levicových protidemokratických sil - popíše a zhodnotí způsob života v moderní evropské společnosti , zhodnotí význam masové kultury	Žák : - vysvětluje účast Rakouska-Uherska v 1.světové válce , jeho sociální, hospodářské a politické důsledky - charakterizuje postavení českých zemí v Rakousku-Uhersku v době 1.světové války - popisuje a vysvětluje vznik a rozvoj 1.československého odboje - objasňuje vznik Československa a další geopolitické změny ve střední Evropě - vysvětluje vývoj Československa v meziválečném období - orientuje se ve vývoji česko-německých vztahů ve 20. – 40.letech 20.století - srovnává demokratický politický systém meziválečného ČSR s režimy v sousedních zemích (Německo , Polsko , Maďarsko , Rakousko) - objasňuje důsledky hospodářské krize pro vývoj v Československu - vysvětluje zahraničněpolitické postavení ČSR v době růstu mezinárodního napětí	1.světová válka , české země v době 1.světové války, I.odboj Vznik Československa , Československo v mezi-válečném období Světová hospodářská krize v ČSR Mnichovská krize a její důsledky Kultura 1.poloviny 20.století (zrod moderního umění , nástup masové kultury, sport) 2.světová válka , Protektorát Čech a Morava, II.odboj	ČJL,ZSV,Z,VV,HV MV,VMEGS

		- objasňuje příčiny mnichovské krize a její důsledky - charakterizuje kulturní život meziválečné československé společnosti - vysvětluje vznik Protektorátu Čechy a Morava a jeho důsledky pro život obyvatelstva - popisuje a vysvětluje vznik a vývoj 2.československého odboje		

Vyučovaný předmět: Dějepis v italském jazyce Ročník: šestý				
Vzdělávací obsah předmětu	Výstupy z RVP DG	Očekávané ročníkové výstupy ŠVP	Učivo	Přesahy a vazby
Moderní doba I. Situace v letech 1914- 1945	Žák: - charakterizuje dvě světové války, dokumentuje sociální, hospodářské a politické důsledky uvede příčiny a projevy politického a mocenského obrazu světa, který byl určen vyčerpáním tradičních evropských velmocí, vzestupem USA a nastolením bolševické moci v Rusku vymezí základní znaky hlavních totalitních ideologií a dovede je srovnat se zásadami demokracie; objasní příčiny a podstatu agresivní politiky a neschopnosti potenciálních obětí jí čelit - vysvětlí souvislost mezi světovou hospodářskou krizí a vyhrocením politických problémů, které byly provázeny radikalizací	Žák: - rozpoznává základní znaky hlavních totalitních ideologií a dovede je srovnat se zásadami demokracie - vysvětluje souvislost mezi povalečnou ideologickou a hospodářskou krizí a vyhrocením politických problémů, které byly provázeny radikalizací pravicových i levicových protidemokratických sil - popisuje způsob života v Evropě mezi 1. a 2. světovou válku; zhodnocuje význam masové kultury - charakterizuje 2. světovou válku, vysvětluje účast Itálie ve 2. světové válce	Evropa a svět ve 20. a 30. letech, světová hospodářská krize ve světě, růst mezinárodního napětí a vznik válečných ohnisek kultura 1. poloviny 20. století (zrod moderního umění, nástup masové kultury, sport) druhá světová válka (globální a hospodářský charakter války, věda a technika jako prostředky vedení války, holocaust)	ČJL, IJ, ZSV, Z, VV, HV MV, VMEGS

	pravicových i levicových protidemokratických sil - popíše a zhodnotí způsob života v moderní evropské společnosti, zhodnotí význam masové kultury			
Moderní doba II. Soudobé dějiny	Žák: charakterizuje vznik, vývoj a rozpad bipolárního světa, jeho vojenská, politická a hospodářská seskupení, vzájemné vztahy a nejvýznamnější konflikty - pochopí vnitřního vývoje a vzájemných vztahů supervelmocí USA, SSSR - porovná a vysvětlí způsob života a chování v nedemokratických společnostech a v demokraciích - popíše mechanismy a prostředky postupného sjednocování Evropy na demokratických principech, vysvětlí lidská práva v souvislosti s evropskou kulturní tradicí; zná základní instituce sjednocující se Evropy, jejich úlohu a fungování	Žák: - charakterizuje bipolární svět, jeho vojenská, politická a hospodářská seskupení, vzájemné vztahy a nejvýznamnější konflikty - vysvětluje vnitřního vývoje a vzájemných vztahů supervelmocí USA, SSSR - charakterizuje zakladní rozdíly v způsobu života a chování občanů v nedemokratické a demokratické společnosti - výsvětluje mechanismy a prostředky postupného sjednocování Evropy na demokratických principech - zná základní instituce sjednocující se Evropy, jejich úlohu a fungování - posuzuje lidská práva v souvislosti s evropskou kulturní tradicí; - popisuje hlavní problémy vývoje významných postkoloniálních	Evropa a svět po válce (OSN, princip sociálního státu) euroatlantická spolupráce; USA jako světová velmoc a vzájemné vztahy se SSSR životní podmínky na obou stranách „železné opony“, zejmena v Itálii konflikty na Blízkém východě, vznik státu Izrael dekolonizace; „třetí svět“ a modernizační procesy v něm – ekonomické, demografické a politické postavení v globálním světě pád komunistických režimů a jeho důsledky; sjednocující se Evropa a její místo v globálním světě globální problémy moderní společnosti	ZSV, ČJL, IJ, Z MV, MKV, VMEGS

	objasní hlavní problémy specifické cesty vývoje významných postkoloniálních rozvojových zemí; objasní význam islámské, židovské a některé další neevropské kultury v moderním světě vymezí základní problémy soudobého světa a možnosti jeho dalšího vývoje	rozvojových zemí - charakterizuje význam neevropské kultury (zejmena islámské) v moderním světě - vymezí základní problémy soudobého světa a možnosti jeho dalšího vývoje		

Vyučovaný předmět: Dějepis v českém jazyce Ročník: šestý				
Vzdělávací obsah předmětu	Výstupy z RVP DG	Očekávané ročníkové výstupy ŠVP	Učivo	Přesahy a vazby
Moderní doba II. Soudobé dějiny	Žák : - vysvětlí základní problémy vnitřního vývoje zemí východního bloku , zejména se zaměří na situaci ve střední Evropě a v naší zemi - porovná a vysvětlí způsob života a chování v nedemokratických společnostech a v demokraciích - zná základní instituce sjednocující se Evropy , jejich úlohu a fungování	Žák : - charakterizuje východní blok , jeho politický , hospodářský a sociální vývoj - vysvětluje základní problémy vnitřního vývoje zemí východního bloku , zejména ve střední Evropě - vysvětluje příčiny začlenění Československa do sovětské sféry vlivu - objasňuje vývoj v Československu v době komunistické diktatury - popisuje a vysvětluje způsob života a chování občanů v nedemokratické společnosti a srovnává s poměry v demokratických státech - objasňuje pád komunistických režimů a jeho důsledky - vysvětluje vývoj v Československu po pádu komunistického režimu - objasňuje příčiny zániku Československa , vznik samostatné České republiky a její začleňování do sjednocující se Evropy	Východní blok , jeho politický , hospodářský a sociální vývoj , SSSR jako světová velmoc , RVHP , Varšavská smlouva Životní podmínky na obou stranách železné opony Pád komunistických režimů a jeho důsledky	ZSV, ČJL,Z MV,MKV,VMEGS

Vyučovací předmět: Zeměpis

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení předmětu:

V předmětu zeměpis se realizuje obsah vzdělávacího oboru Geografie RVP DG a část obsahu oboru Geologie RVP DG.

Předmět patří podle RVP DG do vzdělávací oblasti „Člověk a příroda“, spolu s fyzikou, chemií a biologií. Na rozdíl od těchto vzdělávacích oborů, má obor geografie nejen přírodovědný, ale i společenskovědní obsah.

Realizují se tematické okruhy průřezových témat Osobnostní a sociální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova a Environmentální výchova.

Předmět zeměpis má také silné mezipředmětové vazby na předměty z ostatních vzdělávacích oblastí:

- občanská výchova – mezinárodní vztahy a globální svět
- matematika – měřítko mapy, práce s grafy a diagramy
- informatika – zdroj aktuálních informací a jejich zpracování
- dějepis – kultura národů, historie států

Učitel vede žáky k získávání geografických vědomostí, dovedností a návyků s ohledem na zapojení do občanského života a okolního prostředí. Učí je pracovat se zdroji geografických informací, užívat základní geografické pojmy a poznávací metody.

Učitel podporuje žáky v aktivním přístupu při rozvoji a ochraně životního prostředí, v respektování přírody, přírodních hodnot i lidských výtvorů, v chápání zvláštností různých ras, národů a kultur, v rozvoji trvalého zájmu o poznávání vlastní země a regionů světa jako nedílné součásti životního způsobu moderního člověka

Ve výuce se využívají následující formy a metody práce:

- frontální výuka s demonstračními pomůckami, obrazovým materiálem
- prezentace vlastních názorů v diskusi, referátech
- práce ve skupině (s použitím map, pracovních listů, odborné literatury, časopisů, internetu)
- zeměpisné vycházky, exkurze, návštěvy muzeí a výstav
- projekty, písemné zpracování geografických témat

Cílem je získání a rozvíjení orientace v geografickém prostředí, poznávání hlavních geografických objektů, jevů, procesů a souvislostí mezi nimi. Student by měl pochopit územní rozdíly, zvláštnosti, jedinečnosti, ale i zákonitosti v prostorovém rozmístění geografických objektů, jevů a procesů. Měl by získat i praktické dovednosti, jako je práce s mapou a dalšími zdroji geografických informací.

Časové a organizační vymezení předmětu:

Předmět je vyučován v českém jazyce, s časovou dotací 2 hodiny týdně od 1. do 4. ročníku. V pátém a šestém ročníku si studenti mohou zvolit seminář ze zeměpisu.

Pro výuku je k dispozici odborná učebna vybavená didaktickou technikou

Výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení

- žáci vybírají a využívají vhodné způsoby a metody efektivního učení, propojují získané poznatky do širších celků, nalézají souvislosti
- žáci získané poznatky kriticky posuzují, porovnávají a formulují závěry
- žáci poznávají smysl a cíl učení, mají pozitivní vztah k učení
- žáci rozvíjí schopnost zpracovat informaci formou referátu a prezentace

Učitel vede žáky:

- k samostatnému vyhledávání, shromažďování, třídění, porovnávání informací
- k používání odborné terminologie
- k nalézání souvislostí mezi získanými poznatky a jejich využití v reálném životě
- k využívání vlastních zkušeností a poznatků z jiných předmětů

Kompetence komunikativní

- žáci formulují a vyjadřují své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřují se souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- žáci se učí naslouchat projevům druhých lidí, vhodně na ně reagují

Učitel vede žáky:

- ke komunikaci mezi sebou a učitelem a k dodržování předem stanovených pravidel vzájemné komunikace
- k naslouchání a respektování názorů druhých
- k interpretaci a prezentaci různých textů, obrazových materiálů, grafů a jiných forem záznamů v písemné i mluvené podobě

Kompetence k řešení problémů

- žáci jsou schopni pochopit problém, vyhledat k němu vhodné informace, diskutovat o možnostech řešení
- žáci se učí myslet kriticky, jsou schopni hájit svá rozhodnutí

Učitel vede žáky:

- k vyhledávání a kombinování informací z různých informačních zdrojů
- k využívání metod, při kterých docházejí k objevům, řešením a závěrům sami žáci
- k argumentaci, k diskusi na dané téma, k obhajování svých výroků
- k odpovědím na otevřené otázky

Kompetence sociální a personální

- žáci spolupracují ve skupinách na základě vytvořených pravidel, upevňují dobré mezilidské vztahy, pomáhají si a jsou schopni o pomoc požádat, učí se vzájemnému naslouchání

Učitel vede žáky:

- k využívání skupinové vyučování
- k vytváření pocitu zodpovědnosti za svá jednání
- k ochotě pomoci a o pomoc požádat
- k spoluúčasti na vytváření kritérií hodnocení a k následnému hodnocení svých výsledků
- k dodržování dohodnuté kvality, postupů a termínů

- k občanské odpovědnosti za vytváření podmínek pro udržitelný rozvoj v lokálním a globálním měřítku

Kompetence občanské

- žáci respektují názory druhých, uvědomují se svá práva a povinnosti ve škole i mimo školu
- žáci se rozhodují zodpovědně podle dané situace
- žáci chápou základní environmentální problémy, respektují požadavky na kvalitní životní prostředí, jednají v zájmu trvale udržitelného rozvoje

Učitel vede žáky:

- k dodržování pravidel slušného chování
- k pochopení práv a povinností v souvislosti s principem trvale udržitelného rozvoje
- k respektování druhých
- k vytváření osobních představ o geografickém a životním prostředí

Kompetence k podnikavosti

- žáci jsou seznámeni s pravidly bezpečného chování v terénu
- žáci jsou vedeni k zodpovědnému přístupu k zadaným úkolům

Učitel vede žáky:

- k dodržování pravidel bezpečného chování v terénu
- k vyhledávání a využívání různých zdrojů informací

Vyučovaný předmět: Zeměpis Ročník: první				
Vzdělávací obsah předmětu	Výstupy z RVP DG	Očekávané ročníkové výstupy ŠVP	Učivo	Přesahy a vazby
GEOGRAFICKÉ INFORMACE, ZDROJE DAT, KARTOGRAFIE A TOPOGRAFIE	Žák: Organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů	Žák: - vyhledává geografické informace z různých zdrojů (tabulky, grafy, diagramy, statistické prameny) - dokáže zjištěné informace třídit - čte a přiměřeně interpretuje informace z různých druhů map	Zeměpis světadílů - Amerika, Asie	OSV – Osobnostní rozvoj: Rozvoj schopností poznávání, Kreativita; Sociální rozvoj: Komunikace, Kooperace MdV – kritický přístup k zdrojům informací IKT – Vyhledávání informací; Zpracování a využití informací
	Žák: Používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii	Žák: - používá zeměpisnou síť k určování geografické polohy - vyhledá potřebné informace v mapách	Zeměpis světadílů - Amerika, Asie	OSV – spolupráce při určování polohy, při práci s mapou
	Žák: Přiměřeně hodnotí geografické objekty, jevy a procesy v krajinné sféře, jejich určité pravidelnosti, zákonitosti a odlišnosti, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozezná hranice (bariéry) mezi podstatnými prostorovými složkami v krajině	Žák: - přiměřeně používá terminologii geografických sfér, poznatky o nich prolíná, uvědomuje si jejich vzájemnou souvislost a vyvozuje z toho závěry o celkovém geografickém obrazu území	Zeměpis světadílů - Amerika, Asie	EV – Lidské aktivity a problémy životní prostředí; Vztah člověka k prostředí
PŘÍRODNÍ OBRAZ ZEMĚ	Žák: Rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu	Žák: - aplikuje potřebné prvky přírodní sféry na regionech Amerika, Asie	Přírodní prostředí Severní Ameriky Přírodní prostředí Jižní Ameriky Přírodní prostředí Asie	EV – Lidské aktivity a problémy životní prostředí; Vztah člověka k prostředí; Ekosystémy Př – Rozmístění přírody na Zemi, rozmanitost organismů ČJ – podnebí vrs. klima IKT – Internet – zdroj informací
	Žák: Porovná působení vnitřních a	Žák: - na příkladech z regionu	Přírodní prostředí Severní Ameriky	EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí

	vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost	Ameriky, Asie objasní vybrané vlivy přírodních procesů	Přírodní prostředí Jižní Ameriky Přírodní prostředí Asie	
REGIONY SVĚTA	Žák: Lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny	Žák: - lokalizuje v mapách světadíly, makroregiony, vybrané regiony podle zvolených kritérií - přiměřeně porovná postavení vybraných regionů, rozliší v nich jádrové a periferní oblasti a to ve světadílech: Amerika, Asie	Zeměpis světadílů - Amerika, Asie	EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí EGS – Evropa a svět nás zajímá
REGIONY SVĚTA	Žák: Rozlišuje základní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizaci regionů světa	Žák: - na základě přírodních a společenských charakteristik provede přiměřeně regionalizaci světa - adekvátně posoudí (s pomocí obecně zeměpisných i tématických map) vymezení dílčích regionů v makroregionech - určí jejich geografickou polohu podle zeměpisných souřadnic i z hlediska polohy na zemských polokoulích - porovná rozlohu jednotlivých světadílů, oceánů, dílčích regionů a to ve světadílech: Amerika, Asie	Zeměpis světadílů - Amerika, Asie	EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí EGS – Evropa a svět nás zajímá
	Žák: Porovná a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry	Žák: - pojmenuje a vyhledá v mapě významné prvky horizontální a vertikální členitosti, popíše jejich význam a vznik - popíše významné klimatické a	Zeměpis světadílů - Severní Amerika - Jižní Amerika - Asie - poloha, rozloha	EV – využívání přírodních zdrojů, životní podmínky pro osídlení MV – Lidské vztahy, Etnický původ, Multikulturalita – tolerance, rasismus,

	jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států	hydrologické, biosférické jevy, přiměřeně posoudí jejich význam, problémy a lokalizuje významné pojmy do mapy - přiměřeně popíše a zhodnotí region z hlediska obyvatelstva, jeho rozmístění, struktury, vlivu na prostředí, problémů, způsobu života a kulturních zvláštností - určí v mapě vhodné oblasti pro zemědělskou, průmyslovou a rekreační činnost - přiměřeně zhodnotí a popíše hospodářskou úroveň regionu - pojmenuje příklady zemědělských komodit pěstovaných či chovaných pro výživu obyvatelstva a vývoz, určí oblasti jejich soustředění - přiměřeně posoudí zapojení regionů do mezinárodní dělby práce - stanoví podle mapy hlavní těžené suroviny a určí lokality těžby a jejich zapojení do mezinárodního obchodu - popíše úroveň a zaměření průmyslu v regionu, lokalizuje v mapách hlavní průmyslové oblasti a posoudí zapojení regionu do mezinárodní dělby práce	- povrch - podnebí a vodstvo - příroda a její ochrana - přírodní zdroje - obyvatelstvo - hospodářství – zemědělství, suroviny, průmysl	diskriminace, xenofobie; kultura a tradice původních a současných národů VDO Principy demokracie, dodržování lidských práv D – nejstarší lidské civilizace, kolonizace, otroctví, objevné plavby OV – lidská práva, vzdělání, životní styl ČJ – různá písma Př – lidské rasy M – rozbor grafů, kartogramů
REGIONY SVĚTA	Žák: Porovná a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti	- posoudí politický význam regionu v současném světě - vyhledá a pojmenuje vybrané modelové státy, hlavní a významná města	- politický význam a současná situace a problémy - oblasti – význam, zvláštnosti - hlavní státy	

	a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států	- dokáže na mapě lokalizovat významné geografické pojmy, se kterými se seznámí - vyhledá a provede stručnou charakteristiku nejvýznamnějších států světa a to ve světadílech: Amerika, Asie		
	Žák: Zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich	Žák: - přiměřeně posoudí problémy a případné změny, zvláštní procesy a jevy ve vybraných makroregionech a regionech světa a pokusí se zvážit jejich příčiny a to ve světadílech: Amerika, Asie	Zeměpis světadílů - Amerika, Asie	EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí
SPOLEČENSKÉ A HOSPODÁŘSKÉ PROSTŘEDÍ	Žák: Porovná předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit	Žák: - porovná předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit vybraných států, regionů Ameriky a Asie	Amerika – hospodářství Asie - hospodářství	EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí
	Žák: Porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě pohybových a odlišných znaků	Žák - přiměřeně aplikuje znalosti z geopolitiky v regionech Ameriky a Asie	Amerika – regiony Asie – regiony	VDO – Principy demokracie – státní zřízení, formy vlády, menšiny EGS – mezinárodní spolupráce, nebezpečí terorismu
	Žák: Lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech	Žák: - vysvětlí a lokalizuje ohniska napětí v Americe a Asii	Latinská Amerika – státy Asie – regiony	VDO – Principy demokracie –, příčiny a řešení konfliktů MdV – kritický přístup k informacím MV – tolerance, výchova proti rasismu

Vyučovaný předmět: Zeměpis Ročník: druhý				
Vzdělávací obsah předmětu	Výstupy z RVP DG	Očekávané ročníkové výstupy ŠVP	Učivo	Přesahy a vazby
GEOGRAFICKÉ INFORMACE, ZDROJE DAT, KARTOGRAFIE A TOPOGRAFIE	Žák: Organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů	Žák: - vyhledává geografické informace z různých zdrojů - dokáže zjištěné informace třídit, zobecňovat a interpretovat - čte a přiměřeně interpretuje informace z různých druhů map - vytváří jednoduché mapy a grafy zobrazující geografické aspekty událostí	Zeměpis světadílů – Evropa Česká republika	OSV – Osobnostní rozvoj: Rozvoj schopností poznávání, Kreativita; Sociální rozvoj: Komunikace, Kooperace MdV – kritický přístup k zdrojům informací IKT – Vyhledávání informací; Zpracování a využití informací
	Žák: Používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii	Žák: - používá zeměpisnou síť k určování geografické polohy - vyhledá potřebné informace v mapách	Zeměpis světadílů – Evropa Česká republika	OSV – spolupráce při určování polohy, měření, při práci s mapou M – práce s měřítkem Př, D – tématické mapy IKT – letecké snímky
	Žák: Přiměřeně hodnotí geografické objekty, jevy a procesy v krajinné sféře, jejich určité pravidelnosti, zákonitosti a odlišnosti, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozezná hranice (bariéry) mezi podstatnými prostorovými složkami v krajině	Žák: - přiměřeně používá terminologii geografických sfér, poznatky o nich prolíná, uvědomuje si jejich vzájemnou souvislost a vyvozuje z toho závěry o celkovém geografickém obrazu území	Zeměpis světadílů – Evropa Česká republika	EV – Lidské aktivity a problémy životní prostředí; Vztah člověka k prostředí
	Žák: Vytváří a využívá osobní myšlenková (mentální) schémata a myšlenkové (mentální) mapy pro orientaci v konkrétních regionech, pro prostorové vnímání a hodnocení míst, objektů, jevů a procesů v nich, pro vytváření postojů k okolnímu světu	Žák: - načrtne osobní myšlenkovou mapu vyjadřující prostorovou orientaci člověka v prostředí - diskutuje o odlišnostech mentálních map různých osob na základě rozdílných životních zkušeností	Zeměpis světadílů – Evropa Česká republika	OSV – Osobnostní rozvoj: Rozvoj schopností poznání, Kreativita; Sociální rozvoj: Komunikace, Kooperace

TERENNÍ GEOGRAFICKÁ VÝUKA, PRAXE A APLIKACE	Žák: Ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu	Žák: - pořizuje s pomocí dat a podkladů jednoduché itineráře výletů a cest	Evropa – státy ČR – regiony	EGS – Objevuje Evropu a svět MdV – Práce v realizačním týmu; sběr, třídění a zpracování informací OSV – Kreativita, Komunikace, Kooperace M – měřítko
PŘÍRODNÍ OBRAZ ZEMĚ	Žák: Rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu	Žák: - aplikuje potřebné prvky přírodní sféry na regionech Evropa, ČR	Přírodní prostředí Evropy Přírodní prostředí České republiky	EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí; Ekosystémy MdV – předpověď počasí OV – šetření vodou, čistota ovzduší Ch – vzduch IKT – Internet – zdroj informací
	Žák: Porovná působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost	Žák: - na příkladech z regionu Evropy a ČR objasní vybrané vlivy přírodních procesů	Přírodní prostředí Evropy Přírodní prostředí České republiky	EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí; Ekosystémy
SPOLEČENSKÉ A HOSPODÁŘSKÉ PROSTŘEDÍ	Žák: Porovná předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit	Žák: - porovná předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit vybraných států Evropy a ČR	Evropa – hospodářství ČR - hospodářství	EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí; Vztah člověka a prostředí
	Žák: Porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě pohybových a odlišných znaků	Žák: - přiměřeně aplikuje znalosti z geopolitiky v regionech Evropy	Evropa - státy	VDO – Principy demokracie – státní zřízení, formy vlády, menšiny EGS – Jsme Evropané D – vznik států, vývoj počtu států světa
	Žák: Lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech	Žák: - vysvětlí a lokalizuje ohniska napětí v Evropě	Evropa - státy	VDO – Principy demokracie MV – Lidské vztahy; Multikulturalita MdV – kritický přístup k informacím
REGIONY SVĚTA	Žák: Rozlišuje základní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizaci regionů světa	Žák: - na základě přírodních a společenských charakteristik provede přiměřeně regionalizaci světa - adekvátně posoudí (s pomocí	Zeměpis světadílů - Evropa	EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí EGS – Evropa a svět nás zajímá; Objevujeme Evropu a svět

		obecně zeměpisných i tématických map) vymezení regionů v makroregionech - určí jejich geografickou polohu podle zeměpisných souřadnic i z hlediska polohy na zemských polokoulích - porovná rozlohu jednotlivých světadílů, oceánů, dílčích regionů a to ve světadílech: Evropa		
	Žák: Zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich	Žák: - přiměřeně posoudí problémy a případné změny, zvláštní procesy a jevy ve vybraných makroregionech a regionech světa a pokusí se zvážit jejich příčiny a to ve světadílech: Evropa	Zeměpis světadílů - Evropa	EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí Př – nemoci ve světě, AIDS
REGIONY SVĚTA	Žák: Lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny	Žák: - lokalizuje v mapách světadíly, makroregiony, vybrané regiony podle zvolených kritérií - přiměřeně porovná postavení vybraných regionů, rozliší v nich jádrové a periferní oblasti: a to ve světadílech: Evropa	Zeměpis světadílů - Evropa	EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí EGS – Evropa a svět nás zajímá
	Žák: Porovná a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států	Žák: - pojmenuje a vyhledá v mapě významné prvky horizontální a vertikální členitosti, popíše jejich význam a vznik - popíše významné klimatické a hydrologické, biosférické jevy, přiměřeně posoudí jejich význam, problémy a lokalizuje významné pojmy do mapy - přiměřeně popíše a zhodnotí region z hlediska obyvatelstva, jeho rozmístění, struktury, vlivu na prostředí, problémů, způsobu života a kulturních zvláštností - určí v mapě vhodné oblasti pro	Zeměpis světadílů - Evropa - poloha, rozloha - povrch - podnebí a vodstvo - příroda a její ochrana - přírodní zdroje - obyvatelstvo - hospodářství – zemědělství, suroviny, průmysl	EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí; Vztah člověka a prostředí EGS – Jsme Evropané, Objevujeme Evropu a svět; Evropa a svět nás zajímá MV – Kulturní diference, Lidské vztahy, Etnický původ, Multikulturalita; Princip solidárního smíru a solidarity OV – lidská práva, vzdělání, životní styl ČJ – různá písma Př – lidské rasy M – rozbor grafů, kartogramů

		zemědělství, průmysl a rekreační činnost - přiměřeně zhodnotí a popíše hospodářskou úroveň regionu - pojmenuje příklady zemědělských komodit pěstovaných či chovaných pro výživu obyvatelstva a vývoz, určí oblasti jejich soustředění - přiměřeně posoudí zapojení regionů do mezinárodní dělby práce - stanoví podle mapy hlavní těžené suroviny a určí lokality těžby a jejich zapojení do mezinárodního obchodu - popíše úroveň a zaměření průmyslu v regionu, lokalizuje v mapách hlavní průmyslové oblasti - posoudí politický význam regionu v současném světě - vyhledá a pojmenuje vybrané modelové státy, hlavní a významná města - dokáže na mapě lokalizovat významné geografické pojmy, se kterými se seznámí - vyhledá a provede stručnou charakteristiku nejvýznamnějších států světa a to ve světadílech: Evropa	- politický význam a současná situace a problémy - oblasti – význam, zvláštnosti hlavní státy	
ČESKÁ REPUBLIKA	Žák: Vymezí a lokalizuje místní oblast (region) podle bydliště a školy	Žák: - vymezí a lokalizuje místní oblast podle svého bydliště a školy (místo bydliště, Bohnice, Praha 8, Praha, Střední Čechy)	Místní region	
	Žák: Hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu, možnosti dalšího rozvoje,	Žák: - přiměřeně hodnotí přírodní, hospodářské a kulturní poměry regionu, stanovuje problémy a možnosti dalšího rozvoje,	Místní region	EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí; Vztah člověka a prostředí MdV – sběr, třídění, hodnocení údajů, dat

	přiměřeně analyzuje vazby místního regionu k vyšším územním celkům	přiměřeně analyzuje vazby regionu k vyšším územním celkům (na úrovni regionu: místo bydliště, Bohnice, Praha 8, Praha, Střední Čechy)		D – historie regionu M - práce s daty
	Žák: Hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu	Žák: - určí geografickou polohu ČR a vyhodnotí ji podle různých kritérií - porovná rozlohu ČR s rozlohou vybraných států světa a s rozlohou sousedních států	Poloha a rozloha ČR	
		- popíše s pomocí obecně zeměpisných a tématických map vznik a vývoj reliéfu - určí a vyhledá horopisné celky - charakterizuje podnebí, vodstvo, půdy a přírodu ČR - lokalizuje na mapě významné hydrologické prvky - zhodnotí přiměřeně stav životního prostředí ČR, vymezí na mapě NP a významná CHKO a vyhledá jejich důležitost	Přírodní poměry ČR (povrch, podnebí, vodstvo, půdy, příroda)	EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí; Vztah člověka a prostředí, Ekosystémy Př - geologická stavba, geologické procesy, půdy, ochrana přírody, vliv osídlení na krajinu, F – atmosférické prvky, typy elektráren
		- přiměřeně posoudí aktuální trendy demografického vývoje obyvatel ČR - zhodnotí souvislost rozmístění obyvatel ČR s nadmořskou výškou, s přítomností přírodních zdrojů a s dalšími faktory - určí migrační trendy v rámci ČR i celosvětově a objasní jejich příčiny - popíše strukturu obyvatel ČR a charakterizuje její změny - rozliší sídla podle určitých kritérií, uvede příklady sídel podle funkce, objasní souvislosti týkající se vzniku měst - vyhledá na mapě významná česká sídla	Obyvatelstvo a sídla	MV – Kulturní diference, Etnický původ, Princip solidárního smíru a solidarity M – hustota zalidnění D – vznik měst, urbanizace historie průmyslu

ČESKÁ REPUBLIKA	Žák: Hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu	- rozlišuje a porovnává předpoklady rozmístění a perspektivu hospodářských aktivit v ČR - přiměřeně zdůvodní existenci územních rozdílů v hospodářské vyspělosti jednotlivých regionů - zhodnotí strukturu surovinové základny, lokalizuje oblasti těžby na mapě - popíše energetickou situaci ČR a uvede výhody a nevýhody jednotlivých elektráren, uvede alternativní možnosti výroby energie - pojmenuje klíčová průmyslová odvětví a obory; objasní vztah průmyslového odvětví ke zdrojům a popíše změny ve vybraných odvětvích - vyhledá na mapě hlavní oblasti koncentrace významných oborů - přiměřeně hodnotí postavení českého průmyslu v mezinárodním obchodě - přiměřeně popíše hlavní problémy českého průmyslu - zhodnotí charakter zemědělství v závislosti na nadmořské výšce a kvalitě půdy; lokalizuje na mapě hlavní zemědělské oblasti a uvede jejich zaměření; přiměřeně popíše hlavní problémy a změny českého zemědělství	Hospodářství ČR, surovinová a energetická základna Rozmístění a význam průmyslových odvětví Zemědělství v ČR	EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí; Vztah člověka a prostředí Ch – nerostné suroviny, chemický průmysl VO – Člověk ve společnosti: vlastenectví, státní symboly; stát a hospodářství

		- vymezí a vyhledá v mapách hlavní dopravní tahy v rámci jednotlivých typů dopravy; popíše a zhodnotí polohu jednotlivých oblastí vzhledem k dopravní síti, posoudí přiměřeně hlavní problémy jednotlivých typů dopravy a zhodnotí jejich vliv na životní prostřed - vymezí hlavní oblasti cestovního ruchu v ČR, uvede příklady jejich atraktivit - pojmenuje a vyhledá na mapě příklady kulturních památek českého a světového významu	Doprava a dopravní síť Cestovní ruch v Česku	
ČESKÁ REPUBLIKA	Žák: Lokalizuje na mapách jednotlivé kraje České republiky a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit	Žák: - lokalizuje na mapách jednotlivé regiony a administrativní celky ČR - srovnává jednotlivé regiony podle vybraných kritérií přírodních a socioekonomických - charakterizuje zvláštnosti a zajímavosti jednotlivých regionů - pracuje aktivně s turistickou mapou - s pomocí dalších informačních zdrojů je schopen podrobněji charakterizovat vybraný region	Regiony České republiky	
	Žák: Uvádí příklady účasti a působnosti České republiky ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států	Žák: - pojmenuje významné mezinárodní organizace, jejichž členem je ČR a zhodnotí jejich zaměření	Členství ČR v mezinárodních organizacích	EGS – Jsme Evropané

Vyučovaný předmět: Zeměpis Ročník: třetí				
Vzdělávací obsah předmětu	Výstupy z RVP DG	Očekávané ročníkové výstupy ŠVP	Učivo	Přesahy a vazby
PŘÍRODNÍ PROSTŘEDÍ	Žák: Porovná postavení Země ve vesmíru a podstatné vlastnosti Země s ostatními tělesy sluneční soustavy	Žák: - používá s porozuměním základní pojmy: vesmír, galaxie, kosmická tělesa, světelný rok -popisuje tvar, velikost a složení tělesa Země -popisuje pohyby Země a jejich důsledky -zhodnotí důsledky gravitačních vlivů mezi Zemí, Měsícem a Sluncem -vysvětlí pojmy pásmový čas, časová pásma, světový čas, místní čas, datová mez -určuje pásmový čas v dané lokalitě -popisuje zatmění Slunce a Měsíce	Země jako vesmírné těleso	
	Žák: Porovná na příkladech mechanismy působení endogenních a exogenních procesů a jejich vliv na utváření zemského povrch a život lidí *Porovná složení a strukturu jednotlivých zemských sfér a objasní jejich vzájemné vztahy	Žák: -porozumí deskové tektonice a vymezuje v různých formách její vliv na tvorbu reliéfu -rozlišuje exogenní činitele a zhodnocuje jejich vliv na reliéf	Fyzickogeografická sféra Litosféra -složení a struktura Země -zemské sféry -endogenní procesy -desková tektonika -exogenní procesy -základní tvary zemského povrchu	*integrováno z geologie
	Žák: Objasní mechanismy globální cirkulace atmosféry a její důsledky pro vytváření klimatických pásů	Žák: -posuzuje vlivy klimatografických činitelů -porovnává oblasti s rozdílným	Atmosféra -složení a vertikální stavba atmosféry -počasí, podnebí -podnebné pásy	

		typem podnebí -vyvozuje obecné principy fungování globální cirkulace -používá s porozuměním pojmy: meteorologické prvky, tlakové útvary, atmosférické fronty	-všeobecná cirkulace -předpověď počasí	
	Žák: Objasní hydrologický cyklus a rozliší jednotlivé složky hydrosféry a jejich funkci v krajině	Žák: -vymezuje jednotlivé složky hydrosféry -porozumí odtokovému režimu -vymezuje oblasti s výskytem jezerní vody -zhodnocuje základní vlastnosti mořské vody a popisuje její základní pohyby	Hydrosféra -hydrologický cyklus -vody pevnin -ledovce -světový oceán	
	Žák: Hodnotí vodstvo a půdní obal Země jako základ života a zdroje rozvoje společnosti	Žák: -porozumí půdotvornému procesu -rozděluje půdy podle základních kritérií -popisuje a zdůvodňuje rozšíření půdních typů	Pedosféra -půdotvorný proces -půdotvorní činitelé -dělení půd -půdní profil -rozšíření půd	
	Žák: Rozliší hlavní biomy světa	Žák: -objasní základní principy horizontální pásmovitosti a vertikální členitosti -posoudí vliv člověka na rozšíření rostlinstva a živočišstva	Biosféra -hlavní biomy Země	
	Žák: Rozliší složky a prvky fyzicko-geografické sféry a rozpozná vztahy mezi nimi	Žák: -posuzuje vliv jednotlivých sfér -na příkladech zhodnocuje příčiny přírodních katastrof a vymezuje jejich důsledky na přírodu a život lidí	Systém FG sféry na planetární a regionální úrovni	
SOCIÁLNÍ PROSTŘEDÍ	Žák: Zhodnotí na příkladech dynamiku vývoje obyvatelstva na Zemi, geografické, demografické a	Žák: -používá s porozuměním základní demografické pojmy -popisuje a hodnotí základní	Obyvatelstvo -základní demografické, etnické a hospodářské charakteristiky	Multikulturní výchova -základní problémy sociokulturních problémů

	hospodářské aspekty působící na chování, pohyb, rozmístění a zaměstnanost obyvatelstva	zákonitosti a trendy vývoje územního rozložení obyvatel -zdůvodňuje příčiny a důsledky nerovnoměrného rozložení obyvatel -rozlišuje fáze a vysvětluje příčiny a souvislosti demografické revoluce -zhodnocuje příčiny, důsledky a směry migrací obyvatel		
	Žák: Analyzuje hlavní rasová, etnická, jazyková, náboženská, kulturní a politická specifika s ohledem na způsob života a životní úroveň v kulturních regionech světa	Žák: -popisuje jazykové, náboženské, kulturní rozdělení současného světa -určuje hlavní problémy soužití etnických a náboženských skupin -rozlišuje různé formy státu -posuzuje materiální úroveň kvality života	Kulturní a politické prostředí -struktura populace -státní zřízení -hlavní světová ohniska napětí Politická geografie	
	Žák: Identifikuje obecné základní geografické znaky a funkce sídel a aktuální vývojové tendence osídlení	Žák: -používá s porozuměním pojmy: urbanizace, aglomerace, konurbace, megalopolis -zařazuje sídla do typů podle základních znaků -lokalizuje významná centra jednotlivých makroregionů -rozlišuje sídelní systémy podle stupně urbanizace -posuzuje význam jednotlivých sektorů národního hospodářství pro rozvoj sídel	Sídla a osídlení -sídelní struktura -funkce sídel	
	Žák: Zhodnotí na příkladech světové hospodářství jako otevřený dynamický systém s určitými složkami, strukturou a funkcemi a	Žák: -používá s porozuměním pojmy: průmyslová revoluce, industriální společnost, sektorová a odvětvová struktura,	Světové hospodářství -lokalizační faktory -sektorová a odvětvová struktura	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech -globalizační a rozvojové procesy

	zohlední faktory územního rozmístění hospodářských aktivit, vymezí jádrové a periferní oblasti světa	restrukturalizace ekonomiky, hrubý domácí produkt -určuje lokalizační faktory ekonomických aktivit hospodářství -hodnotí příčiny a souvislosti územního rozložení jednotlivých sektorů hospodářství -určuje význam podílu jednotlivých sektorů hospodářství na tvorbě HDP -lokalizuje a uvádí základní znaky jádrových a periferních oblastí pro cílový region		-globální problémy, jejich příčiny a důsledky
	Žák: Zhodnotí nerovnoměrné rozmístění, objem a distribuci světových surovinových a energetických zdrojů	Žák: -lokalizuje světová centra těžby hlavních skupin nerostných surovin -hodnotí vliv přítomnosti ložisek nerostných surovin na úroveň hospodářských aktivit	Světové hospodářství	
	Žák: Rozliší a porovnává státy světa a jejich mezinárodní integrační uskupení a organizace podle kritérií vzájemné podobnosti a odlišnosti	Žák: -vymezuje skupiny států podle aktuální úrovně hospodářství -používá s porozuměním pojem životní úroveň -určuje základní funkce hlavních světových hospodářských organizací	Světové hospodářství	
	Žák: Lokalizuje na politické mapě světa hlavní aktuální geopolitické problémy a změny s přihlédnutím k historickému vývoji	Žák: -zdůvodňuje příčiny a důsledky napětí a nestability různých regionů -hodnotí územní rozsah a následky konfliktů	Politická geografie	

	Žák: Vyhledává na mapách hlavní světové oblasti cestovního ruchu, porovnává jejich lokalizační faktory a potenciál		Světové hospodářství	
ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ	Žák: Zhodnotí na příkladech různé krajiny jako systém pevninské části krajinné sféry se specifickými znaky, určitými složkami, strukturou, okolím a funkcemi Analyzuje na konkrétních případech přírodní a kulturní krajinné složky a prvky krajiny Zhodnotí některá rizika působení přírodních a společenských faktorů na životní prostředí v lokální, regionální a globální úrovni		Krajina	Environmentální výchova -člověk a životní prostředí
GEOGRAFICKÉ INFORMACE A TERÉNNÍ VYUČOVÁNÍ	Žák: -Používá dostupné kartografické produkty a další geografické zdroje dat a informací v tištěné i elektronické podobě pro řešení geografických problémů	Žák: -čte a interpretuje informace z různých druhů map a plánů -používá několik druhů map k vysvětlení konkrétního důsledku v interakci člověk-příroda	Znázornění Země na mapách -obsah map Geografická kartografie a topografie -práce s kartografickými produkty Geografický a kartografický vyjadřovací jazyk	
	Žák: Orientuje se s pomocí map v krajině	Žák: -vybírá vhodnou mapu pro daný úkol -používá mapový obsah jako doplňující prostředek pro orientaci v krajině		
	Žák: Používá s porozuměním vybranou geografickou, topografickou a kartografickou terminologii			

	Žák: Vytváří a využívá vlastní mentální schémata a mentální mapy pro orientaci v konkrétním území			
	Žák: Čte, interpretuje a sestavuje jednoduché grafy a tabulky, analyzuje a interpretuje číselné geografické údaje			

Vyučovaný předmět: Zeměpis Ročník: čtvrtý				
Vzdělávací obsah předmětu	Výstupy z RVP DG	Očekávané ročníkové výstupy ŠVP	Učivo	Přesahy a vazby
REGIONY	Žák: Rozlišuje na konkrétních územních příkladech mikroregionální, regionální, státní, makroregionální a globální geografickou dimenzi	Žák: -rozlišuje fyzicko-geografický a socioekonomický region -určuje specifika geografické polohy regionu -posuzuje význam regionu na různých úrovních	Regionální geografie Světové makroregiony -Islámský svět -USA, Kanada -Latinská Amerika -Subsaharská Afrika -Rusko a blízké příhraničí -J a V Asie Geografie Evropy -FG -regiony Evropy -EU	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech -globalizační a rozvojové procesy Multikulturní výchova -základní problémy sociokulturních rozdílů
	Žák: Lokalizuje na mapách makroregiony světa, vymezí jejich hranice, zhodnotí jejich přírodní, kulturní, politické a hospodářské vlastnosti a jednotlivé makroregiony vzájemně porovná	Žák: -vymezuje přírodní podmínky makroregionu -aplikuje znalosti přírodních podmínek při charakterizování velkých přírodních celků -posuzuje přírodní bohatství makroregionu -zhodnocuje působení přírodní sféry na rozvoj společnosti a naopak -popisuje strukturu sociálněgeografické sféry -identifikuje a popisuje jádra, periferie -na konkrétních příkladech aplikuje znalosti obecných zákonitostí sociální sféry -na konkrétních příkladech posuzuje stupeň rozvoje SG sféry, vymezuje regionální rozdíly v odvětvové, sektorové struktuře hospodářství a ukazuje charakteristické problémy makroregionu -hodnotí z různých hledisek		

		význam makroregionu ve světě -určuje jevy a procesy makroregionu, které mají globální význam		
	Žák: Zhodnotí polohu, přírodní poměry a zdroje České republiky	Žák: -popisuje hlavní geomorfologické jednotky z hlediska geologického složení a morfologie povrchu -popisuje rozložení základních klimatických jevů -charakterizuje hydrologické poměry -popisuje hlavní půdní typy a lokalizuje jejich plošné rozložení -popisuje územní rozdíly přírodních podmínek -zhodnocuje vliv přírodních podmínek na rozvoj společnosti -zhodnocuje vývoj a aktuální stav životního prostředí	Geografie České republiky -územní vývoj -FG -FG regionalizace	Environmentální výchova -životní prostředí regionu a České republiky
	Žák: Lokalizuje na mapách hlavní rozvojová jádra a periferní oblasti ČR, rozlišuje jejich specifika	Žák: -popisuje a zdůvodní rozmístění, pohyb, strukturu a demografický vývoj obyvatelstva -vymezuje a uvádí znaky zemědělských výrobních oblastí, industriálních, obslužných a obytných zón, dopravních sítí, oblastí cestovního ruchu -popisuje lokalizační faktory působící na vznik a současný stav hlavních prům. center -porovnává různé regiony ČR -identifikuje na základě vybraných ukazatelů problémové regiony -reaguje na aktuální události v ČR i v jejích zahraničních vztazích	Geografie České republiky -SG -SG regionalizace	

	Žák: Vymezí místní region na mapě podle zvolených kritérií, zhodnotí přírodní, hospodářské a kulturní poměry mikroregionu a jeho vazby vyšším územním celkům a regionům	Žák: -aplikuje znalosti přírodních podmínek při charakterizování přírodních celků -posuzuje vývoj počtu obyvatel ve spojení na aktuální a historické souvislosti -identifikuje aktuální problémy a určuje jejich dopad na vyšší územní celky -identifikuje v územním plánu funkční zóny	Místní region	

Vyučovací předmět: Matematika

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení předmětu:

Vyučovací předmět *Matematika* svým obsahem zahrnuje všechny tematické okruhy a naplňují všechny očekávané výstupy vzdělávací oblasti *Matematika a její aplikace RVP DG*. Zároveň splňují obsahové nároky stanovené dohodou s Ministerstvem zahraničních věcí Itálie.

Výuka matematiky na dvojjazyčném gymnáziu rozvíjí a prohlubuje pochopení kvantitativních a prostorových vztahů reálného světa, utváří kvantitativní gramotnost žáků a schopnost geometrického vhledu. Ovládnutí požadovaného matematického aparátu, elementy matematického myšlení, vytváření hypotéz a deduktivní úvahy jsou prostředkem pro nové hlubší poznání a předpokladem dalšího studia.

Matematické vzdělávání napomáhá rozvoji abstraktního a analytického myšlení, rozvíjí logické usuzování, učí srozumitelné a věcné argumentaci s cílem najít spíše objektivní pravdu než uhájit vlastní názor. Těžiště výuky spočívá v osvojení schopnosti formulace problému a strategie jeho řešení, v aktivním ovládnutí matematických nástrojů a dovedností, v pěstování schopnosti aplikace. Matematika přispívá k tomu, aby žáci byli schopni hodnotit správnost postupu při odvozování tvrzení a odhalovat klamné závěry.

Během studia žáci objevují, že matematika nachází uplatnění v mnoha oborech lidské činnosti (např. v ekonomii, technice, ale i ve společenských vědách), že je ovlivňována vnějšími podněty (například z oblasti přírodních věd) a že moderní technologie jsou užitečným pomocníkem matematiky. Žáci poznávají, že matematika je součástí naší kultury a je výsledkem složitého multikulturního historického vývoje spojeného s mnoha významnými osobnostmi lidských dějin.

Při naplňování obsahu jsou realizovány aspekty průřezového tématu:

- Multikulturní výchova - Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí

Časové vymezení předmětu:

Předmět má školním učebním plánem stanovenou hodinovou dotaci následovně:

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.	6.
Hodin týdně	4	3	4*	4*	4*	4*

* vyučováno v italském jazyce

Organizační vymezení předmětu:

V jedné až dvou hodinách týdně se třída dělí na dvě skupiny. Od třetího ročníku je předmět vyučován v italském jazyce. Výuka je zakončena maturitní písemnou zkouškou. Na předmět navazují volitelné předměty *Cvičení z matematiky* a *Seminář z matematiky* (během 4. až 6. ročníku studia). Pro výuku je k dispozici odborná učebna vybavená didaktickou technikou.

Výchovné a vzdělávací strategie:

kompetence k učení
- učitel uvádí novou látku navázáním na již známé pojmy
- žáci si osvojují základní matematické pojmy a vztahy postupnou abstrakcí a zobecňováním na základě poznávání jejich charakteristických vlastností
- žák své učení a pracovní činnost si sám plánuje a organizuje
- efektivně využívá různé strategie učení k získání a zpracování poznatků a informací, hledá a rozvíjí účinné postupy ve svém učení, reflektuje proces vlastního učení a myšlení
- učitel vede žáky ke kritickému hodnocení pokroku při dosahování cílů svého učení a práce, přijímání ocenění, rady i kritiky ze strany druhých, k čerpání poučení pro další práci z vlastních úspěchů i chyb
- učitel vede žáky k určování, zařazování a využívání pojmů, k analýze a zobecňování
- žáci jsou vedeni k vytváření zásoby matematických pojmů, vztahů, algoritmů a metod řešení úloh a k využívání osvojeného matematického aparátu

kompetence k řešení problémů
- žák rozpozná problém, objasní jeho podstatu, rozčlení ho na části
- žák vytváří hypotézy, navrhuje postupné kroky, zvažuje využití různých postupů při řešení problému nebo ověřování hypotézy
- žák využívá svých znalostí k analyzování problému a vytváření plánu řešení, k volbě správného postupu při řešení úloh a problémů, k vyhodnocování správnosti výsledku vzhledem k zadaným podmínkám
- učitel vede žáky k práci s matematickými modely, k vědomí, že k výsledku lze dospět různými způsoby
- učitel vede žáky k otevřenosti k využití různých postupů při řešení problémů, nahlížení problému z různých stran
- žák zvažuje možné klady a zápory jednotlivých variant řešení
- žák efektivně užívá kalkulátoru a moderních technologií k řešení úloh i k prezentaci výsledků
- učitel rozvíjí zkušenosti žáků s matematickým modelováním - s činnostmi, kterými se učí poznávat a nalézat situace, v nichž se může orientovat prostřednictvím matematického popisu, s vyhodnocováním matematických modelů, s poznáváním mezí jejich použitelnosti, s vědomím, že realita je složitější než její matematický model, že daný model může být vhodný pro více situací a jedna situace může být vyjádřena různými modely

kompetence komunikativní
- žák je veden k efektivnímu využívání symbolických a grafických vyjádření informací různého typu
- žák používá s porozuměním odborný jazyk a symbolická a grafická vyjádření informací různého typu
- žák efektivně využívá moderní informační technologie
- žák se vyjadřuje v mluvených i psaných projevech jasně, srozumitelně a přiměřeně tomu, komu, co a jak chce sdělit, s jakým záměrem a v jaké situaci komunikuje
- učitel vede žáky k vhodné prezentaci své práce před známým i neznámým publikem
- žák zdůvodňuje své matematické postupy a obhajuje vlastní postup
- učitel rozvíjí dovednosti žáků pracovat s různými reprezentacemi

kompetence sociální a personální
- žák posuzuje reálně své duševní možnosti, je schopen sebereflexe
- učitel vede žáky k rozhodování se na základě vlastního úsudku, odolávání společenským i mediálním tlakům.

- žáci jsou vedeni k rozvíjení svého geometrického vidění a prostorové představivosti
- učitel vede žáky rozvoji jejich logického myšlení a úsudku, vytváření hypotéz na základě zkušenosti nebo pokusu, k jejich ověřování nebo vyvracení pomocí protipříkladů
- učitel vede žáky k přesnému vyjadřování a zdokonalování grafického projevu, k porozumění matematickým termínům, symbolice a matematickému textu

kompetence občanská
- žák při práci ve skupinách zvažuje vztahy mezi svými zájmy osobními, zájmy skupiny, do níž patří
- učitel respektuje různorodost hodnot, názorů, postojů a schopností studentů
- žák je veden k plnění svých povinností
- žáci jsou vedeni k pochopení matematiky jako součásti kulturního dědictví a nezaměnitelného způsobu uchopování světa.

kompetence k podnikavosti
- žák pracuje cílevědomě, zodpovědně a s ohledem na své osobní předpoklady a možnosti
- učitel vede žáky k rozvoji osobního i odborného potenciálu, rozpoznávání a využívání příležitosti pro svůj rozvoj v osobním a profesním životě
- žák využívá pochopení vzájemných vztahů a vazeb mezi okruhy učiva k aplikaci matematických poznatků v dalších vzdělávacích oblastech

Vyučovaný předmět: Matematika
Ročník: první

Vzdělávací obsah předmětu	Výstupy z RVP DG	Očekávané ročníkové výstupy ŠVP	Učivo	Přesahy a vazby
ČÍSLO A PROMĚNNÁ	**Žák:** • užívá vlastnosti dělitelnosti přirozených čísel • odhaduje výsledky numerických výpočtů a efektivně je provádí, účelně využívá kalkulátor	**Žák:** • vyjadřuje vztah mezi celkem a jeho částmi poměrem i postupným, spočítá neznámý člen úměry • řeší trojčlenkou jednoduché úlohy s úměrnostmi, pracuje s měřítkem mapy, plánu i výkresu	**Úměrnosti** • poměr, úměra, postupný poměr • přímá a nepřímá úměrnost, trojčlenka • měřítko • diagramy	Z – měřítko mapy Vv – zlatý řez a jiná kompoziční pravidla F – dynamika a kinematika hmotného bodu Široké využití v mnoha oborech lidské činnosti
	• odhaduje výsledky numerických výpočtů a efektivně je provádí, účelně využívá kalkulátor • provádí operace s mocninami a odmocninami, upravuje číselné výrazy • řeší lineární rovnice a nerovnice • geometricky interpretuje číselné, algebraické a funkční vztahy, graficky znázorňuje řešení rovnic, nerovnic	• určí druhé mocniny čísel • odhaduje druhé mocniny čísel • vysvětlí pojem druhá odmocnina, odmocňuje zpaměti vhodná čísla • ovládá Pythagorovu větu a řešení pravoúhlého trojúhelníku • využívá pravidla pro součin a podíl mocnin se stejným základem, mocninu součinu a podílu a pro mocninu mocniny • dokáže zapsat číslo v desítkové soustavě ve tvaru $a.10^n$, kde $1 \leq a < 10$ • umocňuje a odmocňuje na kalkulačce, výsledek správně zaokrouhluje	**Mocniny a odmocniny** • druhá mocnina a odmocnina • číselné obory – přirozená, celá, racionální a reálná čísla • Pythagorova věta a její užití • třetí mocnina a odmocnina • mocnina s přirozeným exponentem • pravidla pro počítání s mocninami • pravidla pro zaokrouhlování	F – skládání navzájem kolmých sil
	• upravuje efektivně výrazy s proměnnými, určuje definiční obor výrazu • rozkládá mnohočleny na součin vytýkáním a užitím vzorců, aplikuje tuto dovednost při řešení rovnic a nerovnic	• zapisuje výrazy a určuje jejich hodnotu pro dané hodnoty proměnných • rozpozná mnohočlen, jeho členy, ovládá pojmy jednočlen, dvojčlen, koeficient, lineární člen, absolutní člen • sčítá, odčítá, násobí mnohočleny, dělí mnohočlen jednočlenem, umocňuje jednočleny • vytýká před závorku • rozkládá mnohočlen na součin pomocí vzorců pro druhé mocniny dvojčlenů a pro rozdíl druhých mocnin	**Mnohočleny** • číselný výraz a jeho hodnota • proměnná, výrazy s proměnnými, dosazování do nich • sčítání, odčítání, násobení mnohočlenů, dělení mnohočlenů jednočlenem • počítání s mocninami, umocňování mnohočlenu, rozklady na součin pomocí vytýkání a jednoduchých vzorců	F – algebraické řešení fyzikálních úloh

	• řeší lineární nerovnice • rozlišuje ekvivalentní a neekvivalentní úpravy • geometricky interpretuje číselné, algebraické a funkční vztahy, graficky znázorňuje řešení rovnic, nerovnic a jejich soustav • analyzuje a řeší problémy, v nichž aplikuje řešení lineárních a kvadratických rovnic a jejich soustav	• rozliší rovnost a rovnici, řeší rovnici pomocí ekvivalentních úprav, provádí zkoušku • formuluje reálný problém pomocí rovnice a řeší ho tak • řeší slovní úlohy úsudkem, rovnicí, graficky • rozliší nerovnost a nerovnici, řeší nerovnici pomocí ekvivalentních úprav, řešení znázorňuje na číselné ose a vyjadřuje pomocí intervalu • čte a používá běžné symbolické zápisy týkající se tohoto učiva	**Rovnice a nerovnice** • rovnost, rovnice • ekvivalentní úpravy rovnic • počet řešení rovnice • lineární rovnice • výpočet neznámé ze vzorce • slovní úlohy řešené rovnicemi • nerovnost, lineární nerovnice • ekvivalentní úpravy nerovnic • intervaly	F - vyjádření neznámé ze vzorce, slovní úlohy o pohybu Široké užití v mnoha dalších oborech
PRÁCE S DATY, KOMBINATORIKA, PRAVDĚPODO-BNOST	•diskutuje a kriticky zhodnotí statistické informace a daná statistická sdělení • volí a užívá vhodné statistické metody k analýze a zpracování dat (využívá výpočetní techniku) • reprezentuje graficky soubory dat, čte a interpretuje tabulky, diagramy a grafy, rozlišuje rozdíly v zobrazení obdobných souborů vzhledem k jejich odlišným charakteristikám	• čte a sestrojuje diagramy • rozlišuje pojmy absolutní a relativní četnost • vypočítá aritmetický průměr • orientuje se v sloupkových a kruhových diagramech, vytváří je i čte z nich • rozpozná přímou a nepřímou úměrnost, zachytí je v tabulce, vztahem i grafem	**Práce s hromadnými daty** • diagramy • absolutní a relativní četnost • práce s daty • analýza a zpracování dat v různých reprezentacích, statistický soubor a jeho charakteristiky • aritmetický průměr	Mediální výchova
GEOMETRIE	• používá geometrické pojmy, zdůvodňuje a využívá vlastnosti geometrických útvarů v rovině a v prostoru, na základě vlastností třídí útvary • určuje vzájemnou polohu lineárních útvarů, vzdálenosti a odchylky • využívá náčrt při řešení rovinného nebo prostorového problému • v úlohách početní geometrie aplikuje funkční vztahy,	• rýsuje, rozpozná a pojmenuje kružnici a kruh a další útvary s nimi spjaté, využívá jejich vlastnosti při řešení různých úloh • rozhoduje o vzájemné poloze přímky a kružnice nebo kruhu i o vzájemné poloze dvou kružnic či kruhů • provádí odhady i výpočty s požadovanou přesností, účelně využívá kalkulačku • spočítá délku kružnice, oblouku, obsah kruhu a jeho částí • odliší válec od ostatních těles, dovede ho popsat, načrtnout, narýsovat jeho síť, vypočítat jeho povrch a objem	**Kružnice, kruhy a válce** • poloměr, průměr, tětiva • středový úhel • kruhová úseč, výseč, mezikruží • vzájemná poloha kružnice a přímky, dvou kružnic • Thaletova kružnice a věta • délka kružnice i oblouku, obsah kruhu, kruhové výseče a mezikruží • válec, jeho síť, povrch, objem	

	trigonometrii a úpravy výrazů, pracuje s proměnnými a iracionálními čísly • řeší polohové a nepolohové konstrukční úlohy užitím všech bodů dané vlastnosti, pomocí shodných zobrazení a pomocí konstrukce na základě výpočtu • zobrazí ve volné rovnoběžné projekci hranol a jehlan, sestrojí a zobrazí rovinný řez těchto těles • řeší planimetrické a stereometrické problémy motivované praxí	• ve volném rovnoběžném promítání načrtne válec • řeší slovní úlohy na objem a povrch válce		Rozvíjení prostorové představivosti
	• využívá náčrt při řešení rovinného nebo prostorového problému • řeší polohové a nepolohové konstrukční úlohy užitím všech bodů dané vlastnosti, pomocí shodných zobrazení a pomocí konstrukce na základě výpočtu	• užívá pojem množina bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru • provádí rozbor konstrukční úlohy, zapisuje postup konstrukce, podle něj rýsuje, rozezná počet řešení úlohy a zkouškou ověřuje správnost svého postupu • zobrazuje útvar v daném posunutí	**Konstrukční úlohy** • množiny bodů dané vlastnosti • posunutí	Výchova k postupnému systematickému řešení nejrůznějších problémů
ARGUMENTACE A OVĚŘOVÁNÍ	• rozliší správný a nesprávný úsudek • vytváří hypotézy, zdůvodňuje jejich pravdivost a nepravdivost, vyvrací nesprávná tvrzení • zdůvodňuje svůj postup a ověřuje správnost řešení problému	• provádí logické úvahy při řešení úloh nezávislých na znalostech a dovednostech školské matematiky • řeší problémové situace a úlohy z běžného života • učí se chápat a analyzovat problém, utřídit údaje a podmínky, provádět situační náčrty, řešit optimalizační úlohy	**Logické úlohy** • číselné řady • číselné a obrázkové analogie • logické a netradiční geometrické úlohy • jednoduché kombinatorické úlohy	Výchova k řešení problémů

Vyučovaný předmět: Matematika Ročník: druhý				
Vzdělávací obsah předmětu	Výstupy z RVP DG	Očekávané ročníkové výstupy ŠVP	Učivo	Přesahy a vazby
ČÍSLO A PROMĚNNÁ	**Žák:** • upravuje efektivně výrazy s proměnnými, určuje definiční obor výrazu • rozkládá mnohočleny na součin vytýkáním a užitím vzorců, aplikuje tuto dovednost při řešení rovnic a nerovnic	**Žák:** • na příkladech vysvětlí podmínky existence výrazů, určuje je • počítá s lomenými výrazy i složenými lomenými výrazy • dělí mnohočlen mnohočlenem, pozná zbytek po dělení lineárním dvojčlenem	**Lomené výrazy** • podmínky smyslu lomeného výrazu • sčítání, odčítání, násobení a dělení lomených výrazů, rozšiřování a krácení složený lomený výraz • dělení mnohočlenu mnohočlenem	F - skládání odporů
	• řeší lineární rovnice a nerovnice a kvadratické rovnice, řeší soustavy rovnic, v jednodušších případech diskutuje řešitelnost nebo počet řešení • rozlišuje ekvivalentní a neekvivalentní úpravy • geometricky interpretuje číselné, algebraické a funkční vztahy, graficky znázorňuje řešení rovnic, nerovnic a jejich soustav • analyzuje a řeší problémy, v nichž aplikuje řešení lineárních rovnic a jejich soustav a kvadratických rovnic	• řeší pomocí ekvivalentních úprav rovnice s neznámou ve jmenovateli • provádí zkoušku jako nutnou součást řešení neekvivalentními úpravami • řeší kvadratické rovnice pomocí rozkladů na součin, přes diskriminant pomocí vzorce, pozná počet řešení • řeší různými metodami (sčítací a dosazovací) soustavy dvou rovnic se dvěma neznámými, ověří správnost řešení • formuluje reálné problémy pomocí rovnic a jejich soustav a řeší je	**Rovnice a jejich soustavy** • rovnice s neznámou ve jmenovateli • kvadratické rovnice • rovnice v součinovém tvaru • lineární rovnice s více neznámými a jejich soustavy • slovní úlohy o společné práci, o směsích, o pohybu, i jiné řešené rovnicemi a jejich soustavami	F - vyjádření neznámé ze vzorce, slovní úlohy o pohybu F - momentová věta Široké užití v technických disciplínách CH - úlohy o směsích
ZÁVISLOSTI A FUNKČNÍ VZTAHY	• načrtne grafy požadovaných funkcí (zadaných jednoduchým funkčním předpisem) a určí jejich vlastnosti • využívá poznatky o funkcích při řešení rovnic a nerovnic, při určování kvantitativních vztahů • modeluje závislosti reálných dějů pomocí známých funkcí	• rozhodne, zda závislost daná grafem nebo tabulkou je funkcí • určí definiční obor a obor hodnot funkce • sestrojí graf funkce dané tabulkou • určí funkční vztah přímé úměrnosti dané tabulkou nebo grafem • sestrojí graf lineární funkce • určí rovnici lineární funkce dané tabulkou nebo grafem	**Funkce** • obecné poznatky o funkcích – pojem funkce, definiční obor a obor hodnot, graf funkce, vlastnosti funkcí • lineární funkce • nelineární funkce: kvadratická funkce, nepřímá úměrnost • goniometrické funkce ostrého úhlu • užití goniometrických funkcí	F - široké využití Široké využití v technických a ekonomických disciplínách

	• řeší aplikační úlohy s využitím poznatků o funkcích	• sestrojí graf kvadratické funkce určené tabulkou nebo rovnicí • určí kdy je funkce rostoucí a kdy klesající • definuje goniometrické funkce sinus, kosinus a tangens ostrého úhlu pomocí stran v pravoúhlém trojúhelníku • rozpozná a pojmenuje poměry délek dvou stran v pravoúhlém trojúhelníku, využívá je k řešení úloh o trojúhelníku • vyjmenuje hodnoty goniometrických funkcí pro význačné úhly • vypočítá hodnoty goniometrických funkcí ostrého úhlu pomocí kalkulátoru • vypočítá na kalkulátoru velikosti úhlů v pravoúhlém trojúhelníku	• grafické řešení problémů	
GEOMETRIE	• používá geometrické pojmy, zdůvodňuje a využívá vlastnosti geometrických útvarů v rovině a v prostoru, na základě vlastností třídí útvary • využívá náčrt při řešení rovinného nebo prostorového problému • v úlohách početní geometrie aplikuje funkční vztahy, trigonometrii a úpravy výrazů, pracuje s proměnnými a iracionálními čísly	• rozpozná podobné útvary • definuje podobnost pomocí poměrů odpovídajících si stran • stanoví poměr podobnosti v jednoduchých případech • zná věty o podobnosti trojúhelníků: sss, sus, uu • čte a používá běžné symbolické zápisy týkající se podobnosti • využívá podobnost při řešení jednoduchých praktických úloh	**Podobnost** • definice podobnosti • věty o podobnosti trojúhelníků • využití podobnosti • stejnolehlost	Vv – návrh a realizace výtvarných děl F - optika
	• využívá náčrt při řešení rovinného nebo prostorového problému • zobrazí ve volné rovnoběžné projekci hranol a jehlan, sestrojí a zobrazí rovinný řez těchto těles • řeší planimetrické a stereometrické problémy motivované praxí	• charakterizuje kužel, jehlan, kouli • používá jejich náčrty • sestrojí sítě kuželů a jehlanů • vypočítá jejich povrch a objem jehlanů a kuželů • spočítá povrch a objem koule	**Tělesa** • jehlan • kužel • koule	Rozvíjení prostorové představivosti

Vyučovaný předmět: Matematika Ročník: třetí				
Vzdělávací obsah předmětu	Výstupy z RVP DG	Očekávané ročníkové výstupy ŠVP	Učivo	Přesahy a vazby
ČÍSLO A PROMĚNNÁ	**Žák:** • užívá vlastnosti dělitelnosti přirozených čísel • operuje s intervaly, aplikuje geometrický význam absolutní hodnoty • provádí operace s mocninami a odmocninami, upravuje číselné výrazy • odhaduje výsledky numerických výpočtů a efektivně je provádí, účelně využívá kalkulátor	**Žák:** • zná číselné obory a vztahy mezi nimi, určí operace, vůči kterým jsou dané obory uzavřené • určí dělitele pomocí vlastností dělitelnosti přirozených čísel • najde společné dělitele, nevětší společný dělitel, společné násobky, nejmenší společný násobek • rozloží číslo na prvočísla, je si vědom jedinečnosti tohoto rozkladu • převádí periodická čísla na zlomky • je si vědom významu absolutní hodnoty čísla a absolutní hodnoty rozdílu dvou čísel	**Teorie čísel** • číslo, proměnná • názvy čísel i velkých a malých • číselné obory - přirozená, celá, racionální, iracionální a reálná čísla • přirozená čísla, dělitelnost (*a* dělí *b*, největší společný dělitel, nejmenší společný násobek, čísla soudělná a nesoudělná, prvočísla a čísla složená, základní věta aritmetiky) • celá čísla, racionální čísla, zlomek a jeho části, periodická čísla, iracionální čísla • reálná čísla, intervaly, absolutní hodnota	IVT – zápis čísel v binární a hexadecimální soustavě
	• operuje s intervaly • odhaduje výsledky numerických výpočtů a efektivně je provádí, účelně využívá kalkulátor	• zapisuje a určí množinu výčtem prvků, charakteristickou vlastností a množinovými operacemi • rozlišuje a zdůvodňuje vztah inkluze a rovnosti množin • určuje sjednocení a průnik množin • využívá poznatky o množinách jako metodu řešení problémů	**Teorie množin** • množiny, inkluze a rovnost množin, operace s množinami (sjednocení, průnik, rozdíl, symetrický rozdíl množin, doplněk množiny v množině, podmnožina, rovnost množin, Vennovy diagramy)	Využití při řešení logických úloh
	• upravuje efektivně výrazy s proměnnými, určuje definiční obor výrazu • rozkládá mnohočleny na součin vytýkáním a užitím vzorců, aplikuje tuto dovednost při řešení rovnic a nerovnic	• zapisuje výrazy a určuje jejich hodnotu pro dané hodnoty proměnných, ovládá pojmy jednočlen, dvojčlen, mnohočlen, koeficient, lineární člen, absolutní člen • sčítá, odčítá, násobí mnohočleny, dělí mnohočlen jednočlenem i mnohočlenem, umocňuje jednočleny, dvojčleny na druhou a na třetí • vytýká před závorku a rozkládá mnohočlen na součin pomocí vzorců pro druhé a třetí mocniny dvojčlenů a pro rozdíl druhých mocnin a rozdíl a součet třetích mocnin	**Algebraické výrazy** • mnohočleny • lomené výrazy • výrazy s mocninami a odmocninami • mocniny s přirozeným, celým a racionálním exponentem, reálný exponent • druhá a *n*-tá odmocnina	F - kalorimetrická rovnice

		• aplikuje pravidla pro počítání s mocninami převádí operace s odmocninami na operace s mocninami s racionálním exponentem • je si vědom konceptu reálného exponentu • počítá s velkými a malými čísly, efektivně využívá semilogaritmický tvar čísla a kalkulátor		F - astronomická čísla a výpočty s nimi
	• řeší lineární a kvadratické rovnice a nerovnice, řeší soustavy rovnic, v jednodušších případech diskutuje řešitelnost nebo počet řešení • rozlišuje ekvivalentní a neekvivalentní úpravy • geometricky interpretuje číselné, algebraické a funkční vztahy, graficky znázorňuje řešení rovnic, nerovnic a jejich soustav • analyzuje a řeší problémy, v nichž aplikuje řešení lineárních a kvadratických rovnic a jejich soustav	• vyjadřuje neznámou • porovnává různé metody řešení soustav rovnic, ověřuje výsledky • vhodně zapisuje množiny řešení • aplikuje vztahy mezi kořeny a koeficienty kvadratické rovnice • řeší rovnice a nerovnice v součinovém a podílové tvaru, strukturuje řešení na základě logické úvahy • ověřuje správnost řešení rovnice, nerovnice, soustavy • rozlišuje ekvivalentní a neekvivalentní úpravy, zdůvodní, kdy je zkouška nutnou součástí řešení • řeší lineární a kvadratické rovnice s absolutní hodnotou • vysvětlí a na příkladech používá základy maticového počtu, provádí operace s maticemi, pracuje s determinanty • rozliší pojem proměnná, parametr, konstanta • diskutuje řešitelnost rovnic v závislosti na parametru	**Rovnice a nerovnice a jejich soustavy** • lineární rovnice a nerovnice • kvadratická rovnice (diskriminant, vztahy mezi kořeny a koeficienty, rozklad kvadratického trojčlenu, doplnění na čtverec), kvadratická nerovnice • algebraické rovnice vyššího stupně • rovnice a nerovnice v součinovém a podílovém tvaru • rovnice a nerovnice s absolutní hodnotou • rovnice s neznámou ve jmenovateli a pod odmocninou • soustavy lineárních rovnic a nerovnic • lineární a kvadratická rovnice s parametrem, soustavy rovnic s parametrem	F - široké využití: hlavní nástroj fyziky
ZÁVISLOSTI A FUNKČNÍ VZTAHY	• načrtne grafy požadovaných funkcí (zadaných jednoduchým funkčním předpisem) a určí jejich vlastnosti • formuluje a zdůvodňuje vlastnosti studovaných funkcí a posloupností • využívá poznatky o funkcích při řešení rovnic a nerovnic, při	• užívá pojmy funkce, nezávisle a závisle proměnná, definiční obor, obor hodnot, graf • určí z grafu vlastnosti a druh funkce • vyjádří matematicky inverzní funkci, vysvětlí vztah inverzních funkcí a využívá jejich vlastností • načrtne graf funkce lineární, kvadratické, funkce s absolutní hodnotou, lineární lomené, mocninné funkce, druhé a třetí odmocniny	**Funkce** • kartézský součin • zobrazení a funkce: pojem zobrazení, funkce, definiční obor a obor hodnot; funkce prostá, surjekce, injekce a bijekce; inverzní a složené zobrazení a funkce • obecné poznatky o funkcích – pojem funkce, definiční obor a obor hodnot, graf funkce, vlastnosti funkcí - sudá, lichá, rostoucí,	F - zobrazení závislostí IVT - funkce a procedury Celkový hlubší náhled o logiky vztahů

	určování kvantitativních vztahů • modeluje závislosti reálných dějů pomocí známých funkcí • řeší aplikační úlohy s využitím poznatků o funkcích a posloupnostech	• rozezná sudou a lichou funkci • aplikuje základní transformace grafu funkcí	klesající, stagnující • lineární funkce, kvadratická funkce, funkce absolutní hodnota, signum, lineární lomená funkce, mocninné funkce, funkce druhá a třetí odmocnina	
GEOMETRIE	• používá geometrické pojmy, zdůvodňuje a využívá vlastnosti geometrických útvarů v rovině a v prostoru • na základě vlastností třídí útvary, určuje vzájemnou polohu lineárních útvarů, vzdálenosti a odchylky • řeší polohové a nepolohové konstrukční úlohy užitím všech bodů dané vlastnosti, pomocí shodných zobrazení a pomocí konstrukce na základě výpočtu • využívá náčrt při řešení rovinného nebo prostorového problému • v úlohách početní geometrie aplikuje funkční vztahy, trigonometrii a úpravy výrazů, pracuje s proměnnými a iracionálními čísly • zobrazí ve volné rovnoběžné projekci hranol a jehlan • řeší planimetrické a stereometrické problémy motivované praxí	• orientuje se v názvech geometrických útvarů, názvech jejich částí a vlastností • rozezná a určí vzájemnou polohu geometrických útvarů • vyjmenuje význačné body trojúhelníka a sestrojí je • pomocí vět o podobnosti trojúhelníků provádí jednoduchá odvození, odvodí Euklidovy věty a větu Pythagorovu • graficky znázorní iracionální čísla • odvodí věty o úhlech v kružnici o vlastnostech tětivových a tečnových čtyřúhelníků, Thaletovu větu • používá základní vzorce pro výpočet obsahu a obvodu zdůvodňuje správnost vzorců pro výpočet obsahu a obvodu složitějších útvarů • pro konstrukční úlohy volí efektivní metodu řešení, využívá množin bodů dané vlastnosti, shodných zobrazení a stejnolehlosti • pro popis konstrukcí užívá symbolický jazyk geometrie • diskutuje řešitelnost úlohy v závislosti na vstupních parametrech • určuje vzájemnou polohu, vzdálenosti a odchylky lineárních útvarů v prostoru • vybírá a používá základní i vedlejší jednotky objemu a povrchu a převádí mezi nimi • určuje a charakterizuje tělesa, analyzuje jejich vlastnosti • odhaduje a počítá objemy a povrchy těles, načrtne a sestrojí sítě těles • užívá analogie mezi kružnicí a kulovou plochou • analyzuje a řeší aplikační úlohy s využitím	**Geometrie** • geometrie v rovině: bod, přímka, polopřímka, úsečka, polorovina; konvexní a nekonvexní útvar a úhel; trojúhelník, čtyřúhelník, *n*-úhelník, kružnice, kruh • polohové vlastnosti rovinných útvarů: rovnoběžnost, různoběžnost, kolmost, průsečík přímek • metrické vlastnosti rovinných útvarů: délka úsečky, velikost úhlu; vzdálenost bodů, bodu od přímky, dvou přímek; odchylka přímek • dvojice úhlů: vedlejší, vrcholové, souhlasné, střídavé, přilehlé • trojúhelníky: vnitřní a vnější úhly; rovnostranný, rovnoramenný a pravoúhlý trojúhelník; střední příčka, těžnice a výška trojúhelníku; význačné body v trojúhelníku, kružnice opsaná a vepsaná trojúhelníku; shodnost a podobnost trojúhelníků, Euklidovy věty a Pythagorova věta; obvod a obsah trojúhelníka • čtyřúhelníky: rovnoběžník, kosodélník, kosočtverec; pravoúhelník, obdélník, čtverec; lichoběžník; deltoid; • kružnice, kruh, vzájemná poloha kružnic a kružnice a přímky, tečna, sečna a tětiva kružnice; oblouk kružnice; středový, obvodový a úsekový úhel; tětivový a tečnový čtyřúhelník; Thaletova věta, množiny bodů dané vlastnosti: Thaletova kružnice, zorný úhel úsečky • obvody a obsahy rovinných útvarů	Vv - přesné kreslení F - technické nákresy Dg - základní nástroje

		osvojeného matematického aparátu	• shodná zobrazení v rovině: identita, osová a středová souměrnost, posunutí, otočení, posunutá souměrnost; skládání shodných zobrazení; samodružné body a směry • podobná zobrazení: stejnolehlost • konstrukční úlohy řešené pomocí shodných a podobných zobrazení a množin bodů daných vlastností • geometrie v prostoru - vzájemná poloha dvou přímek, přímky a roviny, dvou a tří rovin, příčka mimoběžek • volné rovnoběžné promítání • shodná a podobná zobrazení v prostoru: rovinová souměrnost a stejnolehlost • tělesa: hranol, jehlan, válec, kužel, koule, povrchy a objemy těles a jejich částí, mnohostěny, pravidelné mnohostěny, Eulerova věta	

Vyučovaný předmět: Matematika Ročník: čtvrtý				
Vzdělávací obsah předmětu	Výstupy z RVP DG	Očekávané ročníkové výstupy ŠVP	Učivo	Přesahy a vazby
ZÁVISLOSTI A FUNKČNÍ VZTAHY	**Žák:** • načrtne grafy požadovaných funkcí (zadaných jednoduchým funkčním předpisem) a určí jejich vlastnosti • formuluje a zdůvodňuje vlastnosti studovaných funkcí, modeluje závislosti reálných dějů pomocí známých funkcí • řeší aplikační úlohy s využitím poznatků o funkcích a posloupnostech • aplikuje vztahy mezi hodnotami exponenciálních a logaritmických funkcí a vztahy mezi těmito funkcemi • interpretuje z funkčního hlediska složené úrokování, aplikuje exponenciální funkci a geometrickou posloupnost ve finanční matematice	**Žák:** • načrtne graf exponenciální a logaritmické funkce, aplikuje základní transformace grafu funkcí, odliší funkce rostoucí od klesajících • počítá logaritmy čísel • k výpočtům logaritmů o různých základech používá také kalkulátor • je si vědom inverzního vztahu mezi logaritmickou a exponenciální funkcí a využívá jej při řešení rovnic a nerovnic • s využitím poznatků o exponenciálních a logaritmických funkcích řeší aplikační úlohy z finanční matematiky, fyziky, biologie	**Exponenciální a logaritmické funkce** • exponenciální a logaritmické funkce; logaritmy, vlastnosti logaritmů • exponenciální a logaritmické rovnice a nerovnice, soustavy nerovnic	F – modelování rozpadu Bi – modelování růstu Široké užití ve finanční matematice
	• načrtne grafy požadovaných funkcí (zadaných jednoduchým funkčním předpisem) a určí jejich vlastnosti • formuluje a zdůvodňuje vlastnosti studovaných funkcí • aplikuje vztahy mezi hodnotami goniometrických funkcí a vztahy mezi těmito funkcemi	• převádí míry úhlů • rozezná periodickou funkci, určí periodu • načrtne grafy goniometrických funkcí, určí jejich vlastnosti • aplikuje základní transformace grafu funkce sinus • pomocí goniometrické kružnice určuje hodnoty goniometrických funkcí a naopak přiřazuje jejich hodnotám úhlové míry • k výpočtům používá také kalkulátor • načrtne grafy cyklometrických funkcí	**Goniometrie** • oblouková míra a orientovaný úhel • goniometrické funkce; vztahy mezi goniometrickými funkcemi, goniometrická kružnice • vztahy mezi funkcemi sinus a kosinus dvojnásobného úhlu, součtové vzorce • goniometrické rovnice a nerovnice a jejich soustavy • cyklometrické funkce	F – mechanika otáčivého a kmitavého pohybu, střídavé proudy Z - orientace v terénu, určování polohy na globu

		• upravuje funkce využitím vztahů mezi goniometrickými funkcemi, využívá je k řešení rovnic a nerovnic • korektně zapisuje množiny kořenů rovnic		
GEOMETRIE	• využívá náčrt při řešení rovinného nebo prostorového problému • v úlohách početní geometrie aplikuje funkční vztahy, trigonometrii a úpravy výrazů, pracuje s proměnnými a iracionálními čísly	• pomocí Pythagorovy věty a goniometrických funkcí ostrého úhlu řeší úlohy s pravoúhlým trojúhelníkem • odvodí sinovou a kosinovou větu a řeší pomocí nich úlohy s obecným trojúhelníkem • řeší složitější úlohy z praxe	**Trigonometrie** • součet úhlů v trojúhelníku • trigonometrie pravoúhlého trojúhelníku • sinová a kosinová věta • trigonometrie obecného trojúhelníku	Z - odhadování a výpočet vzdáleností v terénu, tvorba map F - skládání sil a jiných vektorových veličin
ARGUMENTACE A OVĚŘOVÁNÍ	• čte a zapisuje tvrzení v symbolickém jazyce matematiky • užívá správně logické spojky a kvantifikátory • rozliší definici a větu, rozliší předpoklad a závěr věty • rozliší správný a nesprávný úsudek • vytváří hypotézy, zdůvodňuje jejich pravdivost a nepravdivost, vyvrací nesprávná tvrzení • zdůvodňuje svůj postup a ověřuje správnost řešení problému	• rozezná, kdy je věta výrok, a určí pravdivostní hodnotu • správně chápe a používá výroky obsahující slova každý, žádný, aspoň, právě nejvýše a umí tyto výroky negovat • pomocí proměnné a kvantifikátoru zapisuje matematická tvrzení • určí strukturu složeného výroku • formuluje své myšlenky a srozumitelně se vyjadřuje • rozumí logické stavbě matematické věty • vhodnými metodami provádí důkazy matematických vět	**Logika** • výroky, negace, logické spojky (konjunkce, disjunkce, implikace, ekvivalence), výrokové formule, tautologie • obměna a obrácení implikace • kvantifikátory, výrokové formy • základní typy logicky platných úsudků • definice, věta, důkaz • přímý důkaz, nepřímý důkaz, důkaz sporem, důkaz matematickou indukcí	IVT - logické operace, Booleova F - logické obvody Ij - přesné vyjadřování Široké užití v mnoha dalších oborech
PRÁCE S DATY, KOMBINATORIKA, PRAVDĚPODO-BNOST	• řeší reálné problémy s kombinatorickým podtextem (charakterizuje možné případy, vytváří model pomocí kombinatorických skupin a určuje jejich počet) • využívá kombinatorické postupy při výpočtu pravděpodobnosti, upravuje výrazy s faktoriály a kombinačními čísly • diskutuje a kriticky zhodnotí	• rozezná a popíše základní typy kombinatorických úloh a funkcí • definuje faktoriál a kombinační číslo, upravuje výrazy s faktoriály a kombinačními čísly, řeší rovnice s faktoriály a kombinačními čísly • provádí binomický rozvoj, čte a zapisuje výrazy s indexy a sumou • na základě znalostí kombinatoriky spočítá pravděpodobnost jevů • rozlišuje mezi klasickou a statistickou definicí	**Kombinatorika, pravděpodobnost, statistika** • kombinatorika – základní kombinatorická pravidla (pravidlo součtu a součinu, Dirichletův princip), elementární kombinatorické úlohy, variace, permutace a kombinace bez opakování a s opakováním, faktoriál, kombinační číslo, binomická věta, Pascalův trojúhelník, princip inkluze a exkluze • pravděpodobnost – náhodný jev a jeho pravděpodobnost, pravděpodobnost sjednocení	IVT - hromadné zpracování dat Mediální výchova - okruh Účinky mediální produkce a vliv médií F – zpracování fyzikálních protokolů, chyby měření

	statistické informace a daná statistická sdělení • volí a užívá vhodné statistické metody k analýze a zpracování dat (využívá výpočetní techniku) • reprezentuje graficky soubory dat, čte a interpretuje tabulky, diagramy a grafy, • rozlišuje rozdíly v zobrazení obdobných souborů vzhledem k jejich odlišným charakteristikám	pravděpodobnosti, ví o subjektivním hodnocení pravděpodobnosti • určí závislé a nezávislé jevy • počítá s podmíněnou pravděpodobností • provádí sběr dat, jejich třídění, výpočty charakteristik středu a variability, absolutních i relativních odchylek • reprezentuje graficky soubory dat, čte a interpretuje tabulky, diagramy a grafy • rozezná normální rozdělení a určí jeho charakteristiky • interpretuje závislost dat	a průniku jevů, nezávislost jevů, podmíněná pravděpodobnost, Bayesův vzorec • statistika – analýza a zpracování dat v různých reprezentacích, statistický soubor a jeho charakteristiky (vážený a aritmetický průměr, medián, modus, percentil, kvartil, směrodatná odchylka, mezikvartilová odchylka), dvourozměrné soubory, korelace	
ČÍSLO A PROMĚNNÁ	• užívá vlastnosti dělitelnosti přirozených čísel • operuje s intervaly, aplikuje geometrický význam absolutní hodnoty • provádí operace s mocninami a odmocninami, upravuje číselné výrazy • odhaduje výsledky numerických výpočtů a efektivně je provádí, účelně využívá kalkulátor	• zná motiv k zavedení komplexních čísel • vysvětlí souvislost komplexních a reálných čísel • ovládá operace s komplexními čísly v algebraickém a goniometrickém tvaru, při řešení úloh umí využít rovnosti komplexních čísel jako rovnosti uspořádaná dvojice • vysvětlí vzájemné přiřazení komplexních čísel a bodů Gaussovy roviny, geometrický význam absolutní hodnoty a argumentu komplexního čísla, umí graficky sčítat, odčítat, násobit a dělit komplexní čísla • vysvětlí význam absolutní hodnoty rozdílu dvou komplexních čísel • řeší kvadratické, binomické a jednoduché algebraické rovnice v oboru komplexních čísel	**Komplexní čísla** • zavedení komplexního čísla jako uspořádané dvojice reálných čísel • algebraická rovnice, základní věta algebry • algebraický a goniometrický tvar komplexního čísla • komplexně sdružené číslo, absolutní hodnota a argument • Gaussova rovina • sčítání, odčítání, násobení a dělení komplexních čísel v algebraickém a goniometrickém tvaru, Moivreova věta • binomická rovnice, komplexní *n*-tá odmocnina • kvadratická rovnice s reálnými a komplexními koeficienty	F - střídavé proudy

Vyučovaný předmět: Matematika Ročník: pátý				
Vzdělávací obsah předmětu	Výstupy z RVP DG	Očekávané ročníkové výstupy ŠVP	Učivo	Přesahy a vazby
GEOMETRIE	**Žák:** • užívá různé způsoby analytického vyjádření přímky v rovině (geometrický význam koeficientů) • řeší analyticky polohové a metrické úlohy o lineárních útvarech v rovině	**Žák:** • ovládá zavedení soustavy souřadnic na přímce, v rovině a v prostoru • ovládá operace s vektory a využívá těchto operací v úlohách • využívá skalární a vektorový součin vektorů v analytické geometrii • rozeznává různé způsoby analytického vyjádření přímky v rovině v prostoru, parametrické a obecné vyjádření roviny a rozumí geometrickému významu koeficientů v obecné rovnici • řeší analyticky polohové a metrické úlohy o lineárních útvarech v rovině a v prostoru • využívá metod analytické geometrie při řešení komplexních úloh	**Analytická geometrie přímky a roviny** • kartézská soustava souřadnic: souřadnice bodu • orientovaná úsečka, vektor, složky vektoru, vázaný a volný vektor, délka úsečky, velikost vektoru, operace s vektory • skalární, vektorový a smíšený součin • odchylka dvou vektorů • parametrické vyjádření přímky, obecná rovnice, směrnicový a úsekový tvar • lineární kombinace vektorů, lineární závislost a nezávislost • parametrické vyjádření roviny, obecná rovnice roviny • polohové vztahy dvou přímek, přímky a roviny a dvou rovin • metrické vztahy bodů, přímek a rovin	F – skalární a vektorové veličiny F – zavedení mechanické práce pomocí skalárního součinu a momentu síly pomocí vektorového součinu dvou vektorových veličin
	• využívá charakteristické vlastnosti kuželoseček k určení analytického vyjádření z analytického vyjádření (z osové nebo vrcholové rovnice) určí základní údaje o kuželosečce • řeší analyticky úlohy na vzájemnou polohu přímky a kuželosečky	• od charakteristické vlastnosti kuželosečky přejde k jejímu analytickému vyjádření • z analytického vyjádření: obecné či středové (vrcholové) rovnice určí základní údaje o kuželosečce • pomocí znalostí o soustavách rovnic 2. řádu řeší analytické úlohy na vzájemnou polohu přímky a kuželosečky • geometricky sestrojí kuželosečku daných vlastností	**Analytická geometrie kuželoseček** • definice kuželosečky jako řezu kuželové, případně válcové plochy • definice kuželoseček jako množiny bodů dané vlastnosti, konstrukce kuželoseček • kružnice, elipsa, hyperbola a parabola: obecná a středová (vrcholová) rovnice, ohniska elipsy, asymptoty hyperboly • posunutí soustavy souřadnic: rovnice kuželosečky se středem (vrcholem) v počátku soustavy souřadnic • vzájemná poloha přímky a kuželosečky • tečna kuželosečky a její rovnice • kvadriky, přímkové plochy	F - pohyby v gravitačním a elektromagnetickém poli Vv - architektura Široké využité ve stavebnictví.

ZÁVISLOSTI A FUNKČNÍ VZTAHY	• načrtne grafy požadovaných funkcí (zadaných jednoduchým funkčním předpisem) a určí jejich vlastnosti • formuluje a zdůvodňuje vlastnosti studovaných funkcí a posloupností • interpretuje z funkčního hlediska složené úrokování, aplikuje exponenciální funkci a geometrickou posloupnost ve finanční matematice • modeluje závislosti reálných dějů pomocí známých funkcí • řeší aplikační úlohy s využitím poznatků o funkcích a posloupnostech	• definuje posloupnost jako funkci přirozené proměnné • je si vědom vztahu mezi lineární funkcí a aritmetickou posloupností, exponenciální funkcí a geometrickou posloupností • určuje vlastnosti studovaných posloupností • aplikuje poznatky o posloupnostech ve finanční matematice: jednoduché a složené úrokování • vysvětlí pojem limita posloupnosti, zná základní věty o limitách posloupností a užívá je při výpočtu limit posloupností • vysvětlí pojmy nekonečná řada a součet nekonečné řady; pomocí základních kritérií konvergence určí chování jednodušších řad	**Posloupnosti a řady** • definice a určení posloupností vzorcem pro *n*-tý člen a rekurentně • vlastnosti posloupností • aritmetická a geometrická posloupnost • finanční matematika • limita posloupnosti, konvergentní a divergentní posloupnost • nekonečná řada, konvergentní a divergentní řada, kritéria konvergence • nekonečná geometrická řada a její součet • podmínka konvergence nekonečné geometrické řady	F – modelování rozpadu Bi – modelování růstu
	• načrtne grafy požadovaných funkcí (zadaných jednoduchým funkčním předpisem) a určí jejich vlastnosti • formuluje a zdůvodňuje vlastnosti studovaných funkcí	• vysvětlí pojem limita funkce, umí aplikovat věty o limitách na konkrétních příkladech • odstraní jednodušší neurčité výrazy • určí asymptoty racionálních lomených funkcí • vysloví definici derivace funkce, nejdůležitější vzorce pro derivace elementárních funkcí • z definice odvodí pravidla pro derivaci základních funkcí • vysvětlí rozdíl mezi funkcí v bodě spojitou a derivovatelnou • sestrojí graf polynomické funkce	**Diferenciální počet** • limita funkce, vlastní a nevlastní limita, limita v nevlastních bodech, věty o počítání limit • neurčité výrazy • asymptoty: svislé, vodorovné a šikmé • definiční obor, spojitost funkce • derivace funkce a její geometrický význam, věty o počítání derivací • studium polynomických funkcí	F - definice základních kinematických veličin - dráha, rychlost, zrychlení vztahy mezi nimi F - limitní chování funkcí

Vyučovaný předmět: Matematika Ročník: šestý				
Vzdělávací obsah předmětu	Výstupy z RVP DG	Očekávané ročníkové výstupy ŠVP	Učivo	Přesahy a vazby
ZÁVISLOSTI A FUNKČNÍ VZTAHY	**Žák:** • načrtne grafy požadovaných funkcí (zadaných jednoduchým funkčním předpisem) a určí jejich vlastnosti • formuluje a zdůvodňuje vlastnosti studovaných funkcí • modeluje závislosti reálných dějů pomocí známých funkcí • řeší aplikační úlohy s využitím poznatků o funkcích a posloupnostech	**Žák:** • vysvětlí geometrický význam 1. a 2. derivace • aplikuje znalosti limit a derivací funkce při vyšetřování průběhu funkce • odstraní složitější neurčité výrazy pomocí L´Hospitalova pravidla • vyšetří průběh racionálních lomených funkcí a některých transcendentních funkcí, načrtne jejich graf • vyjádří tečnu ke grafu funkce	**Diferenciální počet** • derivace vyšších řádů, derivace složené funkce, derivace funkce dané implicitně • neurčité výrazy, L´Hospitalovo pravidlo • monotónnost funkce, lokální a globální extrémy • konvexnost a konkávnost funkce, inflexní body • vyšetřování průběhu funkce • přibližné vyjádření funkce: tečna ke grafu funkce	F - definice základních kinematických veličin - dráha, rychlost, zrychlení vztahy mezi nimi F - barva tónu: vyšší harmonické funkce
	• načrtne grafy požadovaných funkcí (zadaných jednoduchým funkčním předpisem) a určí jejich vlastnosti • formuluje a zdůvodňuje vlastnosti studovaných funkcí • modeluje závislosti reálných dějů pomocí známých funkcí • řeší aplikační úlohy s využitím poznatků o funkcích a posloupnostech	• vysvětlí pojmy primitivní funkce a neurčitý integrál, zná nejdůležitější vzorce pro integrování elementárních funkcí, umí integrovat jednoduché funkce, obecnou racionální lomenou funkci (s mnohočleny prvního a druhého stupně) a některé složitější funkce • odvodí vzorec pro integraci per partes • popíše zavedení a užití určitého integrálu, vypočítá určitý integrál jednodušších funkcí • aplikuje znalosti výpočtu určitého integrálu	**Integrální počet** • primitivní funkce, neurčitý integrál • integrace úpravou integrandu, metodou per partes a metodou substituční • integrace racionální lomené funkce: rozklad na parciální zlomky • určitý integrál, výpočet • aplikace určitého integrálu v geometrii: obsah plochy ohraničené grafy několika funkcí, objem tělesa, objem rotačního tělesa, délka rovinné čáry, plášť rotačního tělesa	F - výpočet práce proměnlivé síly F - vztahy mezi silou a energií, intenzitou a potenciálem, v homogenním a radiálním gravitačním a elektrostatickém poli

Vyučovací předmět: Fyzika

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení předmětu:

Vyučovací předmět Fyzika vychází ze vzdělávacího oboru Fyzika a vznikl rozpracováním obsahu vzdělávací oblasti Člověk a příroda v RVP DG. Je zařazen do výuky v 1. a 2. ročníku s výukou v českém jazyce a následně v 4. až 6. ročníku s výukou v italském jazyce. Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti vede žáky k získání představy o zákonitostech a podstatě přírodních jevů, o souvislostech s ostatními přírodovědnými obory. Součástí vzdělávaní jsou laboratorní cvičení. Celková koncepce výuky fyziky preferuje výrazné tendence odklonu od informativní k formativní stránce výuky, od přemíry faktů k metodám poznávání, k vytváření dovedností řešit fyzikální problémy, k aktivnímu využívání poznatků ve výuce i v praxi. Při naplňování vyučovacího obsahu jsou realizovány dílčí aspekty průřezového tématu Environmentální výchova.

Žák je při výuce veden k tomu, aby především:

- chápal, že přírodní jevy mají fyzikální příčiny
- rozuměl různým typům fyzikálních dějů
- využíval matematický aparát pro odvození jednoduchých fyzikálních vztahů
- aplikoval své znalosti při řešení fyzikálních úloh a při provádění praktických měření
- aktivně získával nové fyzikální a technické informace z různých zdrojů

Časové vymezení předmětu:

Týdenní časová dotace:

- 1. ročník 2 hodiny (1 hodina – třída rozdělena na dvě skupiny)
- 2. ročník 2 hodiny
- 3. ročník 0 hodin
- 4. ročník 2 hodiny (1 hodina – třída rozdělena na dvě skupiny)
- 5. ročník 3 hodiny (1 hodina – třída rozdělena na dvě skupiny)
- 6. ročník 3 hodiny (1 hodina – třída rozdělena na dvě skupiny)

Organizační vymezení předmětu:

Fyzika se vyučuje ve třídě se všemi žáky a ve třídě rozdělené na dvě skupiny. Výuka probíhá v odborné učebně vybavené didaktickou technikou a potřebnými fyzikálními pomůckami. Laboratorní cvičení probíhají ve fyzikální laboratoři. Při výuce se využívají různé české a italské učebnice včetně dalších výukových materiálů vhodných k prohloubení jazykových dovedností v daném předmětu. Součástí výuky jsou odborné exkurze.

Výchovné a vzdělávací strategie:

kompetence k učení

- učitel pracuje s žáky tak, by si osvojili důležité poznatky z vybraných tématických okruhů a na jejich základě poznávali význam a přínos fyziky pro život a činnosti člověka, pro rozvoj moderních technologií a ochranu životního prostředí
- učitel zadáním samostatné práce rozvíjí v žácích schopnost vyhledávat a získávat informace z různých informačních zdrojů, samostatně pozorovat, experimentovat a měřit, získané výsledky porovnávat, zpracovávat a vyhodnocovat
- formou diskuze nutí učitel žáky získané informace kriticky hodnotit a ověřovat z různých hledisek, ze získaných výsledků vyvozovat závěry
- žák organizuje a řídí vlastní učení se fyzikálním poznatkům, hledá souvislosti mezi nově získanými výsledky a dosavadními vědomostmi
- motivuje se pro další učení fyzikálním a technickým poznatkům a pozitivně hodnotí přínos učení pro svůj další život
- žák kriticky přistupuje k různým zdrojům fyzikálních a technických informací
- žák systematizuje získané fyzikální vědomosti a dovednosti

kompetence k řešení problémů
- učitel formou skupinové práce vštěpuje žákům schopnost nabyté poznatky a dovednosti využívat při řešení fyzikálních problémů a úloh, nacházet různé způsoby řešení a vyhodnocovat je z různých hledisek
- demonstrací fyzikálního jevu nebo děje vede učitel žáky k tomu, aby na základě pozorování a dosavadních vědomostí a zkušeností vyslovili hypotézu, vymezili pravidla pro její ověření, sami sestavili experiment, zpracovávali získané údaje a vyvodili závěry
- pomocí orientačního zkoušení a testů učitel ověřuje, zda žáci osvědčené postupy aplikují při řešení obdobných problémových situací
- žák si osvojí strategii praktického řešení problémů s fyzikálním nebo technickým námětem
- žák při řešení těchto problémů uplatňuje základní myšlenkové operace (analýza, indukce, syntéza, dedukce, …)
- žák kriticky interpretuje získané informace a ověřuje jejich správnost
- žák je přístupný poznávání nových a originálních postupů při řešení fyzikálních problémů
- žák využívá PC a Internet jako zdroj informací

kompetence komunikativní
- učitel formou diskuze na dané téma vede žáky ke schopnosti jasně a logicky formulovat svoje názory či hypotézy, vhodně argumentovat, vyslechnout a vzít v úvahu názory ostatních, vést s ostatními dialog
- učitel ústním prověřováním získaných vědomostí zjišťuje, zda žáci ve svém vyjadřování používají zavedené odborné pojmy, dokáží porozumět různým typům textů, obrázků, grafů a jiných informačních a komunikačních prostředků
- žák využívá efektivně a tvořivě dostupných prostředků komunikace k získávání potřebných fyzikálních či technických informací
- žák učí se poznávat spolehlivost a přesnost získávaných informací
- žák čte se zájmem a porozuměním odborné texty a dokáže interpretovat jejich obsah
- žák věcně se zúčastňuje diskusí ve škole i na veřejnosti; přiměřeně sebevědomě prezentuje svoji práci i sám sebe ve společnosti

kompetence sociální a personální
- učitel zadáváním skupinových úkolů vede žáky k respektování zájmů skupiny, k pochopení potřeby efektivní spolupráce pro úspěšné zvládnutí úkolů
- učitel zhodnocením výsledků práce skupiny vede žáky k tomu, aby si uvědomili užitečnost přijetí pravidel práce ve skupině a řízení se jimi, aby si vážili výsledků práce jak své vlastní tak i celé skupiny
- žák posuzuje reálně své fyzické i duševní možnosti; je schopen sebereflexe, odhaduje důsledky vlastního jednání a chování
- žák při skupinové práci uplatňuje své individuální schopnosti, vědomosti a dovednosti
- žák přispívá k vytváření dobrých mezilidských vztahů
- žák projevuje zodpovědný vztah ke zdraví svému i ke zdraví druhých

kompetence občanské
- učitel formou referátů zjišťuje, zda žáci sledují aktuální novinky ve vědě, technice, ale i v ostatních oborech lidské činnosti a chápou potřebu využití nových vědeckých poznatků ku prospěchu jedince i celé společnosti v souladu s ochranou životního prostřed
- žák zodpovědně a tvořivě přistupuje k plnění svých povinností a úkolů plynoucích z výuky fyziky
- žák je vnímavý ke kulturním a duchovním hodnotám, které přinesly generace fyziků
- žák poskytne ostatním pomoc, chová se zodpovědně v krizových situacích ohrožujících život a zdraví
- žák rozhoduje se tak, aby svým chováním a jednáním neohrožoval a nepoškozoval životní prostředí a přírodu
- žák respektuje různorodost názorů, postojů a potřeb druhých

Vyučovací předmět: Fyzika (výuka v českém jazyce) Ročník: první				
Vzdělávací obsah předmětu	Výstupy z RVP DG	Ročníkové výstupy ŠVP	Učivo	Přesahy a vazby
FYZIKÁLNÍ VELIČINY A JEJICH MĚŘENÍ	*Žák:* • měří vybrané fyzikální veličiny vhodnými metodami, zpracuje a vyhodnotí výsledky měření	*Žák:* • zná jednotku elektrického proudu • dovede ampérmetrem změřit elektrický proud v obvodu • zná jednotku elektrického napětí • dovede voltmetrem změřit elektrické napětí v obvodu	*Soustava fyzikálních veličin a jednotek - elektrický proud a elektrické napětí* • jednotka elektrického proudu • ampérmetr • měření elektrického proudu • jednotka elektrického napětí • voltmetr • měření elektrického napětí	M – zpracování dat z měření ČSV – moderní způsoby měření veličin, moderní měřicí přístroje
ELEKTROMAGNETICKÉ JEVY, SVĚTLO	• aplikuje poznatky o mechanismech vedení elektrického proudu v kovech při analýze chování těles z kovu v elektrických obvodech • využívá Ohmův zákon pro část obvodu při řešení praktických problémů • sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schémata reálného obvodu • dodržuje pravidla bezpečné práce a ochrany životního prostředí při experimentální práci • poskytne první pomoc při úrazech v laboratoři	• spojuje elektrický náboj s existencí částic, s kladným a záporným nábojem ve stavbě atomů a s existencí volných částic s elektrickým nábojem ve stavbě látek • používá pojem elementární náboj, zná jednotku coulomb • vysvětlí elektrování těles vzájemným třením a princip uzemnění nabitého tělesa • na základě pokusu popíše elektrostatickou indukci i polarizaci nevodiče • pokusem prokáže existenci elektrického pole v okolí nabitého tělesa, a znázorní jej pomocí siločar elektrického pole • uvede příklady z praxe, jak se z hlediska bezpečnosti zabraňuje vzájemnému elektrostatickému přitahování těles • definuje elektrický proud jako usměrněný pohyb volných částic a to jak v kovech, tak v kapalinách • popíše zdroje stejnosměrného napětí – elektrické články, vysloví Ohmův zákon a aplikuje jej v jednotlivých výpočtech napětí, proudu i odporu	*Elektrický náboj, elektrické pole* • elektrický náboj, elektroskop • vodič a izolant v elektrickém poli • siločáry elektrického pole *Elektrický proud* • co je elektrický proud • elektrický proud v kovech a vodných roztocích solí a kyselin • zdroje elektrického napětí • Ohmův zákon, elektrický odpor, závislost elektrického odporu na vlastnostech vodiče a teplotě • řazení rezistorů v elektrickém obvodu • reostat a potenciometr • elektrická práce a energie • výkon elektrického proudu *Bezpečné zacházení s elektrickými zařízeními* • elektrické spotřebiče v domácnosti • ochrana před úrazem elektrickým proudem • první pomoc při úrazu elektrickým proudem	Ch – nebezpečí vzniku požáru, výbuchu u hořlavých látek ČSP – využití antistatických látek ENV – odlučovače popílku Bi – využití elektrických polí některými živočichy (električtí úhoři) ČSP – orientace v schématickém značení a sestavování schémat elektrických obvodů, zapojení spotřebičů v domácnosti, volba vhodných zdrojů a vodičů k danému spotřebiči ČSV – moderní trendy v elektrotechnice, vývoj nových materiálů ENV – porovnání výkonů různých domácích spotřebičů z údajů na jejich štítcích, volba optimálního spotřebiče podle jeho energetické náročnosti (třídy A, B, C, D) z hlediska ekonomického a ekologického VEG – mezinárodní spolupráce při výrobě a přenosu elektrické

		• orientuje se v grafickém znázornění elektrického proudu a elektrického napětí a dovede jednoduchý graf sám sestavit • sestaví elektrický obvod a pomocí měřicích přístrojů změří napětí i proud v jednotlivých částech obvodu • zvolí k danému spotřebiči vhodný zdroj napětí, porovná vhodnost použití různých zdrojů napětí z hlediska hospodárnosti • porovná odpor dvou kovových vodičů, které se liší jen průřezem, nebo jen délkou, nebo jen materiálem • popíše, jak se změní odpor kovového vodiče s teplotou • rozpozná podle reálného zapojení i ze schématu zapojení spotřebičů za sebou i vedle sebe a je schopen určit výsledné napětí, proud i odpor • předpoví jak se změní proud v obvodu, když dva spotřebiče zapojíme místo sériově paralelně nebo naopak, svou odpověď ověří pokusem • rozhodne a zdůvodní, jak je vhodné zapojit elektrické spotřebiče v domácnosti • použije reostat k regulaci proudu, nebo jako dělič napětí v obvodu • určí elektrickou práci vykonanou za určitou dobu pro daný proud a napětí nebo určí elektrickou práci z elektrického příkonu spotřebiče a doby toku elektrického proudu • vyjádří elektrickou práci ve W.s nebo kW.h v joulech a naopak; určí výkon elektrického proudu ve vodiči mezi jehož konci je dané napětí • z údajů na štítcích elektrických spotřebičů určí, jaký je odpor spotřebičů • odhadne cenu spotřebované elektrické energie v domácnosti • navrhne možné úspory elektrické energie v bytě, domě, škole apod.		energie MED – informace o elektrických spotřebičích na internetu a v odborných publikacích VEG – spolupráce států EU při výzkumu alternativních způsobů výroby elektrické energie Př – poskytne první pomoc při úrazu ČSP – dodržuje zásady bezpečnosti práce, orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích elektrospotřebičů, ovládá základní pracovní postupy s elektrospotřebiči

		• vysvětlí význam uzemnění u domácích elektrospotřebičů • popíše konkrétní důvody nebezpečí úrazu elektrickým proudem • uvede příklad, jak může vzniknout zkrat v domácnosti, objasní, v čem je nebezpečí zkratu a jak mu lze předcházet • řídí se základními pravidly bezpečného zacházení s elektrospotřebiči		
POHYB TĚLES A JEJICH VZÁJEMNÉ PŮSOBENÍ	• užívá základní vztahy při řešení problémů a úloh • určí v jednoduchých případech práci vykonanou silou a z ní určí změnu energie tělesa • využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem • využívá poznatky o vzájemných přeměnách různých forem energie a jejich přenosu při řešení konkrétních problémů a úloh • zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí	• rozhodne, v jakém případě těleso práci koná v jakém nekoná • vypočítá práci ze znalosti síly a dráhy, po které síla působí (v případě síly působící ve směru rovnoběžném s dráhou) podle vztahu $W = F \cdot s$ • předvede vykonání práce o velikosti přibližně 1 joule • porovná práci vykonanou kladkou pevnou, volnou a kladkostrojem • určí výkon ze znalosti hodnoty práce a času podle vztahu $P = W / t$ • odhadne vykonanou práci a výkon v jednoduchých případech, např. při sportu	Dynamika pohybu - práce, výkon • práce • práce při zvedání tělesa kladkami • výkon, účinnost *Dynamika pohybu - polohová a pohybová energie* • pohybová energie tělesa • polohová energie tělesa • vzájemná přeměna polohové a pohybové energie tělesa	TV - konání práce v jednotlivých sportech; měření výkonu v některých disciplínách M - úprava rovnic; výpočet neznámé ze vzorce Př - svalová zátěž při konání práce (např. sport) MDV - sledování výkonů špičkových sportovců ČSP - zvyšování výkonu strojů s pomocí nových technologií a moderních konstrukcí ČSV - formy a druhy energie, jejich využití. Šetření energií z hlediska ochrany životního prostředí

		• v konkrétních úlohách z praxi využívá vztahy pro výpočet práce, výkonu a účinnosti (včetně vztahu pro výkon rovnoměrného pohybu tělesa $P = F.\ v$) • na příkladech ukáže, že pohybová energie, polohová energie v gravitačním poli Země a polohová energie pružnosti tělesa se projevuje schopností tělesa konat práci • v konkrétních situacích objasní, že změna obou typů energie tělesa je spojena s konáním práce • určí polohovou energii tělesa s využitím vztahu $E_P = m\ g\ h$ • určí vykonanou práci ze změny polohové energie tělesa • v jednoduchých případech určí změnu E_P resp. E_K tělesa z vykonané práce • porovná E_K těles na základě jejich rychlosti a hmotnosti • popíše vzájemnou přeměnu E_P a E_K tělesa • uvede příklady přeměn energií a jejich přenosu mezi tělesy (např. turbíny)		Př - pozorování pohybové energie různých živočichů VDO - respekt ke spoluobčanům vykonávajícím fyzicky namáhavou práci ČZV - nebezpečí v dopravě při přeměně pohybové energie vozidel při srážkách TV - příklady využití a přeměn energie v některých sportech (např. skok o tyči, vrhy, kuželky apod.) ENV,VEG - využití obnovitelných zdrojů energie ČSV - sledování a zaznamenávání teploty PŘ - význam peří nebo srsti zvířat pro termoregulaci jejich těl Z - klimatické jevy ČSP - zmenšování zahřívání strojů a nástrojů využitím vhodných materiálů při jejich výrobě ITK - možnosti zlepšení tepelné izolace domů PŘ - význam sněhové pokrývky, pomalé tání ledu a sněhu na jaře ČSP - ekonomické využití tepelné energie při vaření a vytápění domácností Z - mořské proudy ENV - šetření energií (tepelná izolace budov, vhodné způsoby vytápění) ITK - vytápění domů a ohřev vody sluneční energií
	• rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí	• rozezná různé zdroje zvuku • kvalitativně rozliší různé druhy prostředí z hlediska šíření zvuku v nich • pokusem prokáže závislost výšky tónu na jeho kmitočtu • popíše, jak přijímáme zvukové vjemy pomocí ucha • ukáže význam rezonance při výrobě hudebních nástrojů a stavbě divadel, koncertních a přednáškových sálů • vysvětlí princip ozvěny a dozvuku • umí kvalitativně porovnat zdroje zvuku podle hladiny hlasitosti a rozhodnout, který je zdraví škodlivý navrhne způsoby ochrany před nadměrným hlukem	*Mechanické kmitání a vlnění - zvukové jevy* • zvukový rozruch • šíření zvuku látkovým prostředím • rychlost šíření zvuku • tón, výška tónu • ucho jako přijímač zvuku • nucené chvění, rezonance • odraz zvuku • ochrana před nadměrným hlukem	

STAVBA A VLASTNOSTI LÁTEK	• objasní souvislost mezi vlastnostmi látek různých skupenství a jejich vnitřní strukturou • určí v jednoduchých případech teplo přijaté či odevzdané tělesem	• uvede příklady jevů dokazujících, že látky se skládají z částic, které se neustále pohybují a vzájemně na sebe působí • popíše a na pokusech ukáže, že teplota tělesa souvisí s rychlostí neuspořádaného pohybu částic tělesa • objasní vnitřní energii tělesa jako energii související s energií částic tvořících těleso • vysvětlí, jak se mění vnitřní energie tělesa s jeho teplotou • na jednoduchých pokusech předvede změnu vnitřní energie tělesa konáním práce nebo tepelnou výměnou • uvede příklady z praxe, kdy se mění vnitřní energie těles • rozlišuje a správně používá pojmy teplo a teplota; uvede příklady změny teploty těles • z tabulek určí hodnoty měrné tepelné kapacity různých látek a vysvětlí její význam v praxi • s využitím vztahu $Q = m \cdot c \cdot \Delta t$ určí teplo přijaté nebo odevzdané tělesem při tepelné výměně a toto ověří v jednoduchých případech pokusem • rozhodne, zda tepelná výměna probíhá vedením, prouděním nebo zářením • uvede příklady, jak lze tepelnou výměnu mezi tělesy zlepšit nebo naopak omezit • porovná látky podle jejich tepelné vodivosti a uvede příklady jejich využití • vysvětlí tepelnou výměnu prouděním a zářením, uvede příklady z praxe, kdy je využívána sluneční energie (sluneční kolektory, sluneční elektrárny, apod.) • uvede příklady změn skupenství z praxe a objasní, zda se při nich teplo přijímá nebo uvolňuje • z tabulek určí teploty tání některých	*Termodynamika - vnitřní energie, teplo* • částicové složení látek • proč se tělesa zahřívají při tření • vnitřní energie tělesa • změna vnitřní energie tělesa při konání práce • změna vnitřní energie tělesa při tepelné výměně • teplo a teplota • měrná tepelná kapacita látky • určení tepla tělesem při tepelné výměně přijatého nebo odevzdaného • tepelná výměna vedením • tepelná výměna prouděním • tepelná výměna zářením • využití energie slunečního záření *Vlastnosti látek - změny skupenství látek* • změny skupenství látky • tání a tuhnutí • vypařování a var • kapalnění • pístové spalovací motory	ČSV - skupenství vody pevné, kapalné, plynné . oběh vody v přírodě M - sestavování grafů, čtení z grafů PŘ - význam anomálie vody pro přežití vodních živočichů v zimě, eroze skal Z - klimatické jevy související se změnami skupenství vody ČSP - ochrana zdí před vlhkostí a následným zmrznutím ČSP - ovlivnění rychlosti vypařování při práci v domácnosti (sušení prádla) ČZV - pravidla bezpečného zacházení s horkými kapalinami, párou, s těkavými a hořlavými látkami Ch - destilace, tavení rud ENV - využití spalovacích motorů v dopravě z ekologického i ekonomického hlediska, vývoj nových druhů motorů a pohonných látek (vodík, bioplyn) PŘ - komunikace živočichů Z - využití ultrazvuku při mapování dna moří a oceánů HV - význam rezonance při hudbě i konstrukci hudebních nástrojů PŘ - využití ultrazvuku ve zdravotnictví PŘ - lidské ucho a sluchová ústrojí různých živočichů, orientace netopýrů OSV - zamezení obtěžování druhých lidí nadměrným hlukem ENV - způsoby ochrany před zvukovým znečištěním životního

		látek • objasní princip tání a tuhnutí látek a uvede podmínky, kdy k těmto změnám dochází (změny uspořádání a rychlosti pohybu částic látky) • z tabulek určí měrné skupenské teplo tání látek a vysvětlí jeho význam • objasní jev anomálie vody a uvede příklady jeho negativních následků • jednoduchým pokusem prokáže zvětšení objemu vody při zmrznutí • navrhne a pokusem dokáže způsoby změny rychlosti vypařování v praxi využít • na příkladech ukáže a vysvětlí, kdy nastává kapalnění páry a co jej ovlivňuje • vysvětlí vznik mlhy, oblaků, jinovatky, rosy kapaliny • v tabulkách určí teplotu varu některých látek • vysvětlí, co teplotu varu ovlivňuje a kde toho lze • popíše základní části spalovacího motoru, vysvětlí činnost vznětového a zážehového motoru a rozdíly mezi nimi • porovná vliv různých druhů spalovacích motorů na životní prostředí		prostředí

Vyučovací předmět: Fyzika (výuka v českém jazyce) Ročník: druhý				
Vzdělávací obsah předmětu	Výstupy z RVP DG	Ročníkové výstupy ŠVP	Učivo	Přesahy a vazby
FYZIKÁLNÍ VELIČINY A JEJICH MĚŘENÍ	Žák : • měří vybrané fyzikální veličiny vhodnými metodami, zpracuje a vyhodnotí výsledky měření	Žák: • změří střídavý proud a střídavé napětí.	Soustava fyzikálních veličin a jednotek - měření střídavého proudu a střídavého napětí	
ELEKTROMAGNETI-CKÉ JEVY, SVĚTLO	• aplikuje poznatky o mechanismech vedení elektrického proudu v kovech, polovodičích, kapalinách a plynech při analýze chování těles z těchto látek v elektrických obvodech • využívá Ohmův zákon pro část obvodu při řešení praktických problémů • sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schémata reálného obvodu • dodržuje pravidla bezpečné práce a ochrany životního prostředí při experimentální práci • poskytne první pomoc při úrazech v laboratořirozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností • využívá Ohmův zákon pro část obvodu při řešení praktických problémů • zapojí správně polovodičovou diodu • dodržuje pravidla bezpečné práce a ochrany životního prostředí při experimentální práci • poskytne první pomoc při	• uvede příklady vedení elektrického proudu v kapalině a v plynu • s využitím poznatků z chemie popíše vznik iontů v elektrolytu • na příkladech objasní, jak vzniká elektrický proud v elektrolytech • na konkrétním příkladu vysvětlí princip elektrolytického pokovování předmětů • pokusem (s využitím ampérmetru) prokáže, že lidské tělo vede elektrický proud a objasní důsledek této skutečnosti pro pravidla bezpečnosti při zacházení s elektrickými zařízeními • předvede a objasní vznik elektrické jiskry při elektrování (např. při svlékání vlněného svetru) • popíše podstatu blesku a objasní způsoby ochrany před ním • vysvětlí vznik elektrického oblouku a uvede příklady jeho využití v praxi • uvede příklady vedení elektrického proudu ve zředěných plynech • pokusem ukáže, jak se mění odpor termistoru při jeho zahřívání a odpor fotorezistoru při jeho osvětlení • uvede praktické využití těchto jevů • popíše vznik polovodiče typu P a typu N • zapojí polovodičovou diodu v propustném a závěrném směru • dokáže popsat užití polovodičové	Elektrický proud v látkách • elektrické vodiče a izolanty • elektrický proud v kovových vodičích • elektrický proud v kapalinách • elektrický proud v plynech Elektrický proud v látkách - vedení elektrického proudu v polovodičích • co jsou polovodiče a jak mohou vést elektrický proud • jak lze měnit odpor polovodičů • polovodiče typu P a N • polovodičová dioda • dioda jako usměrňovač • další součástky s jedním PN přechodem • moderní polovodičové prvky Bezpečné zacházení s elektrickými zařízeními • elektrické spotřebiče v domácnosti • ochrana před úrazem elektrickým proudem • první pomoc při úrazu elektrickým proudem Magnetické pole - elektromagnetické jevy • co už víme o magnetickém poli • magnetické pole cívky s proudem	Ch – galvanické články a elektrolýza, akumulátory ČSP – povrchové úpravy kovových materiálů, galvanizace a pokovování (pokusy s poměďováním) Bi – lidské tělo jako vodič ENV – využívání alternativních zdrojů energie, způsoby šetření elektrickou energií ČSP – obloukové svařování D – historie městského osvětlení (obloukové lampy) ČSP – využití digitálních technologií v běžném životě (PC, digitální fotoaparáty a videokamery), využití polovodičových součástek v různých zařízeních, využití polovodičové techniky v dobývání vesmíru Př – poskytne první pomoc při úrazu ČSP – dodržuje zásady bezpečnosti práce, orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích elektrospotřebičů, ovládá základní pracovní postupy

	úrazech v laboratoři • využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní • rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí	diody jako jednoduchého usměrňovače a dokáže objasnit vznik tepavého proudu • objasní přeměnu energie ve fotočlánku a uvede příklady jeho využití jako alternativního zdroje energie • uvede další polovodičové prvky a jejich využití • vysvětlí význam uzemnění u domácích elektrospotřebičů • popíše konkrétní důvody nebezpečí úrazu elektrickým proudem • uvede příklad, jak může vzniknout zkrat v domácnosti, objasní, v čem je nebezpečí zkratu a jak mu lze předcházet • řídí se základními pravidly bezpečného zacházení s elektrospotřebiči • prokáže pokusem existenci magnetického pole kolem cívky s proudem a na příkladech z praxe objasní jeho využití v elektromagnetech • vysvětlí princip činnosti stejnosměrného elektromotoru a uvede příklady jeho využití v praxipředvede pokusem vznik indukovaného proudu v cívce a ukáže, na čem závisí jeho hodnota a směr • objasní vznik střídavého proudu při otáčení magnetu v blízkosti cívky nebo otáčením cívky v magnetickém poli • z grafu časového průběhu střídavého proudu určí periodu, kmitočet • vysvětlí princip činnosti alternátoru • určí transformační poměr transformátoru a uvede příklady jeho využití (např. v rozvodné síti) • ze sinusoidy znázorňující část elektromagnetické vlny ukáže, co je	• elektromagnet a jeho využití • působení magnetického pole na cívku s proudem • elektromotor • elektromagnetická indukce <u>Střídavý proud</u> • vznik střídavého proudu • alternátory • transformátory • rozvodná elektrická síť	s elektrospotřebiči <u>D</u> - historie objevu elektromagnetické indukce, rozvoj elektrotechniky <u>Z</u> - místa v ČR, kde jsou elektrárny <u>ČSV</u> - alternativní výroba elektrické energie (větrné elektrárny)

		vlnová délka • pro vlnu o dané vlnové délce určí její kmitočet • popíše základní druhy elektromagnetických vln a uvede jejich praktické užití • objasní význam objevu elektromagnetických vln pro rozvoj civilizace • uvede příklady využití elektromagnetických vln v denním životě • uvede příklady nebezpečnosti některých druhů elektromagnetických vln (např. přílišné opalování se na slunci)		
	• využívá zákona o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákona odrazu světla při řešení problémů a úloh • rozhodne ze znalosti rychlosti šíření světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici či od kolmice, a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami	• ukáže na pokusu a uvede příklady ze své zkušenosti s odrazem a lomem světla • objasní, za jakých podmínek může nastat úplný odraz světla • vysvětlí funkci světlovodů a uvede příklad jejich využití • pokusem rozliší spojku od rozptylky a u spojky najde její ohnisko • zobrazí určený předmět pomocí spojky coby lupy • určí jaký druh obrazu vznikne při použití spojky popř. rozptylky • vysvětli funkci čočky v lidském oku a vznik vjemu obrazu pozorovaného předmětu • popíše krátkozrakost a dalekozrakost oka a vysvětlí jejich korekci brýlemi • znázorní vznik obrazu v mikroskopu a dalekohledu • z čoček a zrcadel sestaví jednoduché modely mikroskopu a dalekohledů • uvede příklady použití mikroskopu, dalekohledů	Optické zobrazování - světelné jevy a jejich využití • odraz světla; zobrazení zrcadly • úplný odraz světla • lom světla • čočky • zobrazení čočkami • optické vlastnosti oka • lupa, mikroskop, dalekohledy	ENV - ekonomické využívání zdrojů světla - omezení světelného znečištění vhodnými zdroji světla - využití zrcadel ve slunečních elektrárnách ČSP - využití optických vláken v praxi M - úprava rovnic Př - vnímání obrazu lidským okem (barevné a prostorové vidění), vidění u hmyzu a dalších živočichů D - historie objevu a vývoje dalekohledu, mikroskopu, fotografie apod. Př - využití mikroskopu

MIKROSVĚT	• využívá poznatky o vzájemných přeměnách různých forem energie a jejich přenosu při řešení konkrétních problémů a úloh • navrhne možné způsoby ochrany člověka před nebezpečnými druhy záření	• popíše základní stavební částice atomu, složení jádra • objasní pojem isotop a nuklid • uvede tři základní druhy radioaktivního záření, objasní jejich podstatu a vlastnosti • uvede a objasní příklady využití radionuklidů • popíše řetězovou reakci a objasní nebezpečí jejího zneužití v jaderných zbraních a naopak možnosti využití v jaderných reaktorech • vysvětlí princip činnosti jaderné elektrárny a porovná ji s ostatními druhy elektráren z hlediska jejich výhod a nevýhod • popíše historii jaderné energetiky a uvede argumenty pro i proti jejímu dalšímu rozvíjení v ČR • popíše, jak je v současnosti zajištěna bezpečnost provozu jaderných elektráren • popíše možnosti ochrany před jaderným zářením	<u>Atomy - jaderná energie</u> • co už víme o atomech • atomová jádra • isotopy a nuklidy • radioaktivita • využití jaderného záření • jaderné reakce • uvolňování jaderné energie • jaderný reaktor • jaderná energetika • ochrana před zářením	<u>Ch</u> - částicové složení látek, soustava prvků <u>D</u> - historie objevu radioaktivity <u>D</u> - použití atomové bomby ve 2. světové válce <u>Z</u> - výroba elektrické energie v jaderných elektrárnách v ČR a ve světě <u>D</u> - historie vývoje jaderného zbrojení, snahy o postupnou likvidaci jaderných zbraní <u>ČZV</u> - vliv životních podmínek na zdraví člověka (nebezpečí jaderných havárií) <u>VEG</u> - mezinárodní spolupráce ve výzkumu atomu (CERN) <u>VDO</u> - uvažování o problémech v širších souvislostech a učení se kritickému myšlení

Vyučovací předmět: Fyzika (v italském jazyce) Ročník: čtvrtý				
Vzdělávací obsah předmětu	Výstupy z RVP DG	Ročníkové výstupy ŠVP	Učivo	Přesahy a vazby
FYZIKÁLNÍ VELIČINY A JEJICH MĚŘENÍ	*Žák:* • měří vybrané fyzikální veličiny vhodnými metodami, zpracuje a vyhodnotí výsledky měření • rozliší skalární veličiny od vektorových a využívá je při řešení fyzikálních problémů a úloh	*Žák:* • využívá s porozuměním základní veličiny a jednotky • rozliší základní a odvozené veličiny a jednotky, převádí jednotky • změří vhodnou metodou určené veličiny • zpracuje měření, stanoví správně výsledek měření • rozlišuje skalární a vektorové veličiny	*Soustava fyzikálních veličin a jednotek* • fyzikální veličiny a jejich měření • soustava fyzikálních veličin a jednotek – mezinárodní soustava jednotek SI, její struktura a účel • absolutní a relativní odchylka měření • skalární a vektorové veličiny a operace s nimi • významní světoví a evropští fyzici	D – měření jednotlivých fyz. veličin v historii; zavedení metrické soustavy M – převody jednotek, vektorová algebra Z – jednotky délky, rychlosti, teploty apod. na různých kontinentech TV – měření času, délky, rychlosti při sportovních akcích VEG – soustava SI v mezinárodní vědě, školství a obchodě
POPIS TĚLES A JEJICH VZÁJEMNÉ PŮSOBENÍ	• užívá základní kinematické vztahy při řešení problémů a úloh o pohybech rovnoměrných a rovnoměrně zrychlených / zpomalených • určí v konkrétních situacích síly a jejich momenty působící na těleso a určí výslednici silvyužívá Newtonovy pohybové zákony k předvídání pohybu těles	• využívá abstraktní představy hmotného bodu při řešení fyzikálních problémů • rozlišuje inerciální a neinerciální vztažné soustavy a využívá je při popisu fyzikálních dějů • klasifikuje pohyby a využívá základní kinematické vztahy pro jednotlivé druhy pohybů • určuje v konkrétní situaci působící síly a jejich výslednici • využívá Newtonovy zákony při popisu fyzikálních dějů, aplikuje zákony zachování • sestrojí grafy závislosti dráhy a rychlosti na čase a využívá tyto grafy k řešení úloh	*Kinematika hmotného bodu* • vztažná soustava, poloha a změna polohy hmotného bodu, rychlost, zrychlení • volný pád • rovnoměrný pohyb po kružnici *Dynamika hmotného bodu* • síla, setrvačná hmotnost, hybnost, změna hybnosti, zákon zachování hybnosti, impuls síly • tíhová síla, tíha tělesa • Newtonovy pohybové zákony, • inerciální a neinerciální soustava • tření	M – výpočet neznámé ze vzorce, lineární a kvadratická funkce, řešení kvadratických rovnic, goniometrické funkce ostrého úhlu, oblouková míra OSV – komunikace s odbornou terminologií (prolíná se všemi dalšími tématy) M - vektorová algebra ČSP – konstrukce valivých ložisek ENV – aerodynamika karosérií – snižování spotřeby pohon.hmot ČSV - pohyb těles v závislosti na tření (chůze, psaní, pohyb vozidel apod.)

	• využívá zákony zachování některých důležitých fyzikálních veličin při řešení problémů a úloh	• určuje dráhový účinek síly • určí práci stálé síly výpočtem • chápe souvislosti přeměn energií • uvádí souvislost mechanické energie s prací • aplikuje zákony zachování • řeší úlohy z praxe s využitím vztahů pro práci, energie, výkon, účinnost	*Mechanická práce; mechanická energie* • mechanická práce, výkon, příkon účinnost • mechanické energie a jejich vzájemné přeměny, zákon zachování mechanické energie	Tv – podmínky pro pohyb na nakloněné rovině (lyže, sáňky), ČSP - zvyšování výkonu strojů s pomocí nových technologií a moderních konstrukcí ČSV - formy a druhy energie, jejich využití. Šetření energií z hlediska ochrany živ. prostředí ENV,VEG - využití obnovitelných zdrojů energie
	• užívá základní kinematické vztahy při řešení problémů a úloh o pohybech rovnoměrných a rovnoměrně zrychlených / zpomalených	• popíše gravitační pole příslušnými veličinami • rozliší tíhovou a gravitační sílu • objasní s pomocí Newtonova grav. zákona pohyby v gravitačním poli • řeší úlohy na svislý a vodorovný vrh a úlohy s použitím 2. a 3. Keplerova zákona	*Gravitační pole* • Keplerovy zákony • Newtonův gravitační zákon • gravitační pole a jeho charakteristika • tíhové pole Země a pohyby v něm	Z – Sluneční soustava, zeměpisná šířka a délka, VEG – mezinárodní spolupráce v kosmonautice D - historie poznávání gravitační síly (Aristoteles, Galileo, Newton, Einstein)
	• užívá základní kinematické vztahy při řešení problémů a úloh o pohybech rovnoměrných a rovnoměrně zrychlených / zpomalených • určí v konkrétních situacích síly a jejich momenty působící na těleso a určí výslednici sil	• popisuje translační a rotační pohyb tuhého tělesa kinematicky i dynamicky • určí v konkrétních situacích síly, jejich výslednici, momenty sil a výsledný moment • řeší úlohy na určení těžiště tělesa • řeší úlohy s jednoduchými stroji • experimentálně určí polohu těžiště tenké desky	*Mechanika tuhého tělesa* • tuhé těleso a jeho pohyby • moment síly, momentová věta • skládání a rozklad sil • těžiště tělesa a rovnovážné polohy • kinetická energie tuhého tělesa, moment setrvačnosti • jednoduché stroje	TV - znalosti významu změny polohy těžiště při sportech (např. vzpírání, krasobruslení) ČSP – moderní architektura D – jednoduché stroje v historii člověka
	• využívá zákony zachování některých důležitých fyzikálních veličin při řešení problémů a úloh	• uvede základní rozdíly mezi reálnou a ideální tekutinou • používá vztahy pro výpočet tlaku, tlakové síly a vztlakové síly • řeší úlohy s využitím Pascalova a Archimedova zákona • vysvětlí funkci hydraulického zařízení a uvede jeho využití v praxi • vysvětlí funkci barometru • stanoví chování těles v tekutině porovnáním hustot • aplikuje zákony zachování na proudění ideální kapaliny • řeší úlohy z praxe s využitím rovnice kontinuity	*Mechanika tekutin* • vlastnosti kapalin a plynů • tlak v tekutinách • Pascalův zákon • tlak vzduchu vyvolaný tíhovou sílou • Archimedův zákon, vztlaková síla • rovnice kontinuity • Bernoulliho rovnice • energie proudící vody	BI - krevní tlak a jeho měření ČSP - využití hydraulického zařízení v praxi Z – základy meteorologie ČSP – konstrukce plavidel, ponorek, batyskafů ČSP – plynovod, ropovod ČSP, ENV – vodní a přílivové elektrárny, energie vody

Vyučovací předmět: Fyzika (výuka v italském jazyce) Ročník: pátý				
Vzdělávací obsah předmětu	Výstupy z RVP DG	Ročníkové výstupy ŠVP	Učivo	Přesahy a vazby
STAVBA A VLASTNOSTI LÁTEK	*Žák:* • objasní souvislost mezi vlastnostmi látek různých skupenství a jejich vnitřní strukturou • aplikuje s porozuměním termodynamické zákony při řešení konkrétních fyzikálních úloh • aplikuje s porozuměním termodynamické zákony při řešení konkrétních fyzikálních úloh • využívá stavovou rovnici ideálního plynu stálé hmotnosti při předvídání stavových změn plynu • analyzuje vznik a průběh procesu pružné deformace pevných těles • porovnává zákonitosti teplotní roztažnosti pevných těles a kapalin a využívá je k řešení praktických problémů	*Žák:* • využívá základní principy kinetické teorie látek při objasňování vlastností látek různých skupenství a procesů v nich probíhajících • převádí teplotu z Celsiovy stupnice do Kelvinovy stupnice a naopak • řeší úlohy na výpočet látkového množství, počtu částic, molární hmotnosti a objemu • interpretuje fyzikální význam Avogadrovy konstanty • zná složky vnitřní energie a uvede příklady její změny • interpretuje fyzikální význam měrné tepelné kapacity • sestaví kalorimetrickou rovnici a řeší úlohy na její použití • uvede příklady změny vnitř. energie při konání práce a při tepelné výměně • vyhledáním součinitele tepelné vodivosti rozhodne o tepelné kvalitě materiálu • vysvětlí stavové změny ideálního plynu užitím stavové rovnice • řeší úlohy na stavové změny ideálního plynu pomocí stavové rovnice • vyjádří graficky vzájemnou závislost stavových veličin u jednotlivých tepelných dějů • formuluje zákon zach. energie pro tepelné děje • řeší úlohy na výpočet práce plynu při stálém tlaku • graficky znázorní kruhový děj, z grafu odečítá hodnoty veličin	*Kinetická teorie látek* • kinetická teorie látek • modely struktury látek • stavové veličiny, rovnovážný stav a děj • teplota a její měření • veličiny popisující soustavu částic z hlediska molekulové fyziky *Termodynamika - vnitřní energie, práce a teplo* • vnitřní energie tělesa a její změny • teplo, tepelná kapacita, měrná tepelná kapacita • kalorimetrická rovnice • první termodynamický zákon • přenos vnitřní energie *Termodynamika - struktura a vlastnosti plynů* • ideální plyn • střední kvadratická rychlost • teplota a tlak plynu z hlediska molekulové fyziky • stavová rovnice ideálního plynu stálé hmotnosti • jednoduché děje s ideálním plynem • adiabatický děj *Kruhový děj s ideálním plynem* • práce plynu při stálém a proměnném tlaku	ZSV – vývoj názorů na podstatu hmoty – diskrétní vs. spojitá ENV - výchova okruh Problematika vztahu organizmu a prostředí (toky energií a látek) Z – měření teploty vzduchu Z - klimatické jevy ČSP - zmenšování zahřívání strojů a nástrojů využitím vhodných materiálů při jejich výrobě ITK - možnosti zlepšení tepelné izolace domů BI - význam sněhové pokrývky, pomalé tání ledu a sněhu na jaře ČSP - ekonomické využití tepelné energie při vaření a vytápění domácností Z - mořské proudy ENV - šetření energií (tepelná izolace budov, vhodné způsoby vytápění) ITK - vytápění domů a ohřev vody sluneční energií VEG – významní evropští fyzikové CH – průmyslová výroba chemických látek ČSP – konstrukce a provoz moderních tepelných strojů BI – mineralogie ČSP – konstrukce vysoce namáháných částí strojů

		• popíše činnost tepelných motorů • rozlišuje krystalické a amorfní látky na základě znalosti jejich stavby • uvede příklady jednoduchých typů deformací • objasní průběh pružné deformace pomocí Hookeova zákona • užívá zákonitosti teplotní roztažnosti látek při řešení úloh z praxe • uvede vlastnosti povrchové vrstvy • vysvětlí jevy související s povrchovou silou a energií kapalin • řeší úlohy na teplotní objemovou roztažnost kapalin a změnu hustoty kapaliny s teplotou • uvede příklady z praxe, kdy se projevuje teplotní roztažnost kapalin • objasní kvalitativně i kvantitativně změny skupenství látek • řeší úlohy s použitím vztahů pro skupenské teplo • vysvětlí princip tlakového hrnce • vysvětlí princip měření vlhkosti vzduchu • předvídá děje související se změnami stavu látek za pomoci fázového diagramu	• kruhový děj • druhý termodynamický zákon • tepelné motory *Struktura a vlastnosti pevných látek* • krystalické a amorfní látky, ideální krystalová mřížka • deformace pevného tělesa • normálové napětí, Hookeův zákon • teplotní délková a objemová roztažnost pevných látek *Struktura a vlastnosti kapalin* • povrchová vrstva kapaliny a její vlastnosti • jevy na rozhraní pevná-kapalná látka • teplotní objemová roztažnost kapalin *Změny skupenství látek* • tání, tuhnutí, vypařování, var, kapalnění, sublimace, desublimace • sytá a přehřátá pára, fázový diagram • vodní pára v atmosféře • slavní světoví fyzikové	ČSV – defektoskopie ČSP – konstrukce mostů, elektr. vedení, parovodů apod. CH, BI – výroba některých potravin Z – atmosféra a procesy v ní, měření meteorologických prvků
POHYB TĚLES A JEJICH VZÁJEMNÉ PŮSOBENÍ	• objasní procesy vzniku, šíření, odrazu a interference mechanického vlnění	• uvede příklady kmitavých pohybů z praxe • popíše souvislost harmonického pohybu s rovnoměrným pohybem bodu po kružnici • užívá základní kinematické vztahy při řešení problémů a úloh o pohybech kmitavých harmonických • sestrojí graf závislosti okamžité výchylky na čase a dovede z něj číst • uvede příklady projevu rezonance	*Mechanické kmitání a vlnění - kmitání mechanického oscilátoru* • kinematika harmonického kmitání • dynamika harmonického kmitání • energie harmonického kmitání • kyvadlo • nucené kmitání mechanického oscilátoru; rezonance	Hv – význam rezonance při hudbě i konstrukci hudebních nástrojů D – historie kyvadla Z – seismické vlny, tsunami Bi – lidské ucho, principy vnímání zvuku ČSP – využití ultrazvuku v technické praxi BI – ultrazvuk v lékařství

		• objasní princip vzniku a šíření vln, odrazu a interference vlnění • ilustruje na příkladech druhy vlnění • využívá vztahů mezi *v, f, λ* při řešení úloh z praxe • objasní vznik stojatého vlnění • rozliší, kdy jde o zvuk, ultrazvuk, infrazvuk • řeší úlohy na rychlost zvuku • vysvětlí vznik ozvěny a dozvuku • uvede příklady využití ultrazvuku • zná možnosti ochrany před nadměrným hlukem a dovede je použít	*Mechanické vlnění* • druhy vlnění a jejich charakteristika • interference, lom, odraz a ohyb vlnění, Snellův zákon *Zvukové vlnění* • zdroje, šíření a rychlost zvuku • vlastnosti zvuku • ultrazvuk a infrazvuk • slavní světoví fyzikové	ČSP – konstrukce koncertních sálů ENV - způsoby ochrany před zvukovým znečištěním životního prostředí Z - využití ultrazvuku při mapování dna moří a oceánů
ELEKTROMAGNETI-CKÉ JEVY, SVĚTLO	• využívá zákony šíření světla v prostředí k určování vlastností zobrazení předmětů jednoduchými optickými systémy	• analyzuje různé teorie podstaty světla • předvídá na základě vlastností světla jeho chování v daném prostředí • vypočítá rychlost světla v optickém prostředí • nakreslí odražený a lomený paprsek, řeší úlohy na odraz a lom • aplikuje úplný odraz v praxi • vypočítá mezní úhel • využívá základy paprskové optiky k řešení praktických problémů; sestrojí obraz předmětu zrcadlem a čočkou • popíše oko jako optickou soustavu; zná podstatu vad oka a způsoby korekce těchto vad • vysvětlí princip jednoduchých optických přístrojů	*Základní pojmy optiky* • světlo jako elektromagnetické vlnění • rychlost šíření světla v různých prostředích, index lomu • základní zákony – odraz a lom světla • rozklad světla hranolem • disperze světla *Optické zobrazování* • zrcadla, zobrazení, zobrazovací rovnice • čočky a jejich vady, zobrazení, zobrazovací rovnice • oko • optické přístroje	VEG – mezinárodní spolupráce při zkoumání vesmíru (Hubleův teleskop) D – historie dalekohledu a mikroskopu Bi – fyziologie vidění a jeho poruch ŠVP – optické přístroje v praxi

Vyučovací předmět: Fyzika (výuka v italském jazyce) Ročník: šestý				
Vzdělávací obsah předmětu	Výstupy z RVP DG	Ročníkové výstupy ŠVP	Učivo	Přesahy a vazby
ELEKTROMAGNETICKÉ JEVY, SVĚTLO	*Žák:* • porovná účinky elektrického pole na vodič a izolant • využívá Ohmův zákon při řešení praktických problémů • aplikuje poznatky o mechanismech vedení elektrického proudu v kovech, polovodičích, kapalinách a plynech při analýze chování těles z těchto látek v elektrických obvodech	*Žák:* • popíše vlastnosti elektricky nabitých těles • objasní a popíše silové působení elektrostatického pole • na základě Coulombova zákona objasní děje v elektrickém poli a řeší úlohy na výpočet el. síly • Počítá kapacitu kondenzátoru a řeší úlohy na jednoduché obvody s kondenzátory • rozlišuje vodič, izolant, polovodič, předvídá jeho chování v elektrickém poli • rozliší elektromotorické napětí od svorkového • nakreslí schéma jednoduchého elektrického obvodu dovede jej pak zapojit • změří napětí a proud v elektrickém obvodu • dodržuje zásady bezpečnosti práce v laboratoři • objasní podmínky vzniku stejnosměrného elektrického proudu a jeho vedení v kovovém vodiči • užívá Ohmův a Kirchhoffův zákon při řešení praktických problémů a úloh • zapojí rezistory sériově i paralelně; používá reostat a potenciometr k regulaci U,I • řeší úlohy s použitím vztahů pro odpor, práci, výkon • objasní model vedení el. proudu v různých typech polovodičů • nakreslí schéma zapojení diody a zapojení provede • změří voltampérovou charakteristiku	*Elektrický náboj a elektrické pole* • elektrický náboj a jeho zachování • Coulombův zákon • intenzita a potenciál elektrického pole • elektrické napětí, práce v el. poli • elektrostatická indukce • kapacita vodiče, kondenzátor *Vznik elektrického proudu* • elektrický proud jako děj a jako veličina • elektrický zdroj napětí • přeměny energie v jednoduchém obvodu *Elektrický proud v látkách - kovy* • elektrický odpor, spojování rezistorů • Ohmův zákon pro část obvodu i uzavřený obvod • elektrická energie, práce a výkon • regulace proudu a napětí *Elektrický proud v látkách - polovodiče* • polovodiče a jejich vodivost • PN přechod; polovodičová dioda • další polovodičové prvky *Elektrický proud v látkách - kapaliny* • elektrolyty, elektrolytická	ČSP – dodržuje zásady bezpečnosti práce, orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích elektrospotřebičů, ovládá základní pracovní postupy s elektrospotřebiči CZV - poskytne první pomoc při úrazu M - vektorová algebra ČSP – využití antistatických látek ENV – odlučovače popílku Bi – využití elektrických polí některými živočichy (električtí úhoři) ENV – porovnání výkonů různých domácích spotřebičů z údajů na jejich štítcích, volba optimálního spotřebiče podle jeho energetické náročnosti (třídy A, B, C, D) z hliniska ekonomického a ekologického D – historie tranzistoru

		diody • uvede příklady použití polovodičových prvků v praxi • vysvětlí podstatu vedení elektrického proudu v kapalinách • vysvětlí praktické použití elektrolýzy • zná princip galvanického článku a akumulátoru • řeší úlohy s použitím Faradayových zákonů • popíše jednotlivé druhy výbojů • uvede příklady praktického použití výbojů v plynech • vysvětlí princip činnosti obrazovky a uvede další příklady použití vlastností elektronového svazku v praxi	disociace • elektrolýza a její využití • Faradayovy zákony pro elektrolýzu • galvanické články, akumulátory *Elektrický proud v látkách - plyny a vakum* • nesamostatný a samostatný výboj v plynu • samostatný výboj v plynu za atmosférického a sníženého tlaku • katodové a kanálové záření • obrazovka • slavní světoví fyzikové	ČSP – moderní trendy ve výrobě polovodičové techniky VEG – spolupráce států EU při výzkumu alternativních způsobů výroby elektrické energie MED – informace o elektrických spotřebičích na internetu a v odborných publikacích CH – využití elektrolýzy
	• využívá zákon elektromagnetické indukce k řešení problémů a k objasnění funkce elektrických zařízení	• chápe magnetické pole jako zprostředkovatele interakce • uvádí základní vlastnosti magnetického pole a pomocí nich řeší úlohy • vysvětlí funkci magnetických zařízení a magnetické vlastnosti materiálu • znázorní indukčními čarami mag. pole permanentního magnetu, vodiče s proudem a cívky s proudem • určí směr a velikost mag. síly působící na vodič s proudem a na částici s nábojem • vysvětlí podstatu jevu elektromagnetická indukce • vysvětlí vznik indukovaného napětí jednoduchými pomůckami • objasní základní vlastnosti nestacionárního magnetického pole pomocí Faradayova a Lenzova zákona • řeší jednoduché úlohy pomocí Faradayova zákona • uvede příklady využití elektromagnetické indukce	*Magnetické pole - stacionární magnetické pole* • magnetická síla • magnetická indukce • magnetické pole proudovodiče a cívky • částice s nábojem v magnetickém poli • magnetické vlastnosti látek • magnetické materiály v praxi *Magnetické pole - nestacionární magnetické pole* • elektromagnetická indukce • magnetický indukční tok • indukovaný proud • Faradayův zákon • Lenzův zákon • vlastní indukce, indukčnost • transformátor	ČSP – povrchové úpravy kovových materiálů, galvanizace a pokovování (pokusy s poměďováním) ČSP – obloukové svařování D – historie městského osvětlení (obloukové lampy) ČSP – moderní TV přijímače Z – magnetické pole Země, důsledky jeho existence M – vektorová algebra VEG – evropská spolupráce (urychlovače) MDV – magnetický záznam signálu

MIKROSVĚT	• využívá poznatky o kvantování energie záření a mikročástic k řešení fyzikálních problémů • posoudí jadernou přeměnu z hlediska vstupních a výstupních částic i energetické bilance • využívá zákon radioaktivní přeměny k předvídání chování radioaktivních látek • navrhne možné způsoby ochrany člověka před nebezpečnými druhy záření	• popíše a vysvětlí podstatu fotoefektu • vymezí základní charakteristické vlastnosti fotonu • vysvětlí duální podstatu částic • vypočítá energii kvanta • využívá zákony zachování (energie, hybnosti) u mikročástic • řeší úlohy pomocí de Broglieho vztahu • popíše kvantově mechanický model atomu • zná význam kvantových čísel • vyhledá elektronovou konfiguraci atomu • vysvětlí význam Pauliho principu • objasní názorně vznik iontové a kovalentní vazby • objasní pojmy excitace, ionizace a disociace • uvede příklady použití laserového záření • popíše základní charakteristiky atomového jádra • vysvětlí zákonitosti jaderných přeměn • rozliší přirozenou a umělou radioaktivitu • vysvětlí principy využití jaderné energie • řeší úlohy s využitím zákona radioaktivní přeměny a zákonů zachování u jaderných reakcí • zná nebezpečí radioaktivního záření i způsoby ochrany před ním • vysvětlí získávání energie štěpením těžkých jader • popíše princip činnosti jaderného reaktoru, elektrárny a jaderné bomby • uvede přehled základních částic a elementárních částic • zná základní druhy detektorů částic a vysvětlí stručně princip jejich činnosti • zná základní typy urychlovačů částic a vysvětlí stručně princip jejich činnosti	*Základní poznatky kvantové fyziky* • nitro atomu, složení jádra • vazebná energie a energie reakce • kvantová hypotéza, Planckova konstanta • fotoelektrický jev • světelná kvanta vs. vlny, de Broglieho vztah *Atomová fyzika* • Základní poznatky o atomu • objev atomového jádra • čárové spektrum, kvantování energie • kvantová čísla, periodická soustava • atom vodíku • chemické vazby • lasery *Jaderná fyzika* • složení atomového jádra • hmotnostní úbytek, vazebná energie • jaderné reakce a zákony zachování • radioaktivita přirozená a umělá energetická bilance jaderných reakcí, reaktor, bomba *Částicová fyzika* • experimentální metody výzkumu částic • systém částic • interakce mezi částicemi	Ch – spektrální analýza, periodická soustava, kvantová čísla, VEG – významní evropští fyzikové D- historie názorů na hmotu Ch – soustava chem. prvků ČSP – praktické využití laserů ENV - způsoby ochrany před radioaktivním znečištěním životního prostředí CZV – zásady ochrany před radioaktivitou ČSP – využití umělé radioaktivity (potravinářství, defektoskopie, lékařství) D - 2. sv. válka – použití jaderných zbraní VEG – spolupráce v jaderné energetice, globální jaderné odzbrojování VEG – mezinárodní spolupráce (CERN)

Vyučovací předmět: Chemie

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení předmětu:

Vyučovací předmět chemie vychází z RVP DG, ze vzdělávací oblasti *Člověk a příroda*, ze vzdělávacího oboru *Chemie,* do kterého je částečně integrována část obsahu vzdělávacího oboru *Geologie* a *Výchova ke zdraví*. Spjat je i se vzdělávacími obory biologie, fyzika, matematika, zeměpis.

Předmětem prolínají průřezová témata Environmentální výchova, Myšlení v evropských a globálních souvislostech – vedou k utváření osobních postojů k ekologické problematice, ochraně životního prostředí, Osobnostní a sociální výchova – rozvíjí a podporuje komunikativní, argumentační, formulační a prezentační schopnosti a dovednosti, vede k uvědomování si zodpovědnosti každého jedince za své zdraví a jeho ochranu, Mediální výchova – učí žáky analyticky přistupovat k mediálním sdělením, využívat vybrané mediální obsahy k vlastní práci a současně si uvědomovat vliv médií na chování a postoje člověka a společnosti jako nedílné součásti přírody.

Toto komplexní pojetí umožňuje studentům hlouběji porozumět zákonitostem přírodních jevů, uvědomovat si užitečnost získaných poznatků a jejich aplikovatelnost v praktickém životě.

Studenti se učí zkoumat příčiny přírodních procesů, souvislosti či vztahy mezi nimi, klást otázky, hledat odpovědi, vysvětlovat pozorované jevy a řešit problémy. Uvědomují si změny probíhající v přírodě, jejich vliv na člověka, na místní i globální ekosystémy, utvářejí si postoje k ochraně životního prostředí, k ochraně svého zdraví a celého lidstva.

Časové a organizační vymezení předmětu:

Předmět Chemie je vyučován od 1. do 5. ročníku šestiletého cyklu formou povinného předmětu. V 1. a 2. ročníku je Chemie vyučována v českém jazyce s hodinovou dotací 2 hodiny týdně. Od 3. do 5. ročníku je vyučována v italském jazyce.

Ve 3. ročníku je vyučována s hodinovou dotací 2,5 hodiny týdně (2 hodiny chemie, 0,5 hodiny připadne na laboratorní cvičení, která probíhají ve 2 hodinovém bloku jednou za 4 týdny), ve 4. ročníku 2 hodiny týdně a v 5. ročníku 3 hodiny týdně. V posledním 6. ročníku studia je možné si Chemii zvolit jako jeden z volitelných předmětů, přičemž je rovněž vyučována v italském jazyce.

Ve 3. ročníku při práci v chemické laboratoři žáci získávají praktické dovednosti a zručnosti, znají základní pravidla bezpečnosti práce a dodržují je.

Výuka chemie probíhá jednak v odborné učebně chemie, jednak v kmenových třídách. Učebna chemie je vybavena audiovizuální technikou (meotar, video, internet, počítač), demonstračním pokusům je do katedry zaveden plyn a voda. Laboratorní cvičení probíhají výhradně v laboratoři chemie. Vždy je kladen důraz na dodržování zásad bezpečné práce a postupů v souvislosti s platnou legislativou. Součástí vybavení učeben je laboratorní řád a řád učebny. Dodržování uvedených pravidel je pro žáky i vyučující závazné.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení – učitel

- vybírá a využívá vhodné metody práce při výuce – základní formou výuky je výklad, často doplňovaný demonstračními pokusy, dále je využita i skupinová činnost žáků, zpracování seminárních prací, referátů, exkurze, besedy
- věnuje se dalšímu studiu a celoživotnímu vzdělávání, získané informace efektivně využívá při výuce

- co nejvíce aplikuje – k motivaci využívá každodenních praktických činností a jevů k odvozování a vysvětlování pojmů
- motivuje žáky k získávání nových informací pomocí odborné literatury, internetu…
- vede žáky k vlastnímu formulování pozorovaných jevů, k samostatné prezentaci své nebo kolektivní práce
- poukazuje na širší souvislosti řešených problémů, jejich propojení i s jinými vědními obory, poukazuje na mezipředmětové vztahy a umožňuje žákům vytvářet si komplexnější pohled na matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy
- vede žáky ke správnému používání odborné terminologie a symboliky při výuce chemie (vzorce, značky, zápis rovnic, používání jednotek…)

Kompetence k řešení problémů – učitel

- vede žáky k postupnému odvozování probíraného jevu
- využívá již dříve získaných vědomostí žáků a poznatků z praxe k vysvětlování chemické podstaty jevů
- zadává žákům problémové úlohy a dohlíží na jejich řešení s využitím různých zdrojů
- zařazuje skupinovou formu výuky i tvorbu projektů

Kompetence komunikativní – učitel

- klade jasně a srozumitelně formulované otázky
- podněcuje žáky k argumentaci, podporuje obhajování vlastního názoru
- vytváří podmínky pro vzájemnou komunikaci a tvořivou spolupráci ve třídě, pro diskusi o problémech i pro ověřování objektivity a pravdivosti přírodovědných informací
- snaží se aktivizovat žáky v průběhu výuky
- klade důraz na výstižný, souvislý, věcně správný a kultivovaný projev studentů – písemný i ústní

Kompetence sociální a personální – učitel

- vytváří situace, při kterých se žáci učí vzájemně naslouchat a respektovat názory ostatních
- vede žáky k pochopení efektivní spolupráce s druhými při řešení problémů v hodinách i při praktických cvičeních
- současně vede žáky i k samostatnosti při plnění zadaných úkolů
- respektuje individualitu žáků
- věnuje se jak žákům nadaným, tak podporuje i slabší žáky, motivuje a povzbuzuje je
- motivuje žáky k vytváření návyků zdravého životního stylu

Kompetence občanská – učitel

- vede žáky k dodržování pravidel slušného chování ve škole, na školních akcích i mimo školu
- motivuje žáky k ekologickému myšlení, učí žáky chápat základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektovat požadavky na kvalitu životního prostředí
- vede žáky k zodpovědnému chování v krizových situacích (poskytovat první pomoc, přivolat pomoc…)
- pomáhá vytvářet odmítavý postoj k drogám a návykovým látkám, nabízí pomoc při řešení podobných problémů
- vyhodnocuje možný manipulovatelný vliv vrstevníků, médií apod. na rizikovou skupinu mládeže
- poukazuje na základní pravidla bezpečnosti při práci s chemickými látkami ve škole i v každodenním životě

Kompetence k podnikavosti – učitel

- vede žáky k cílevědomému a zodpovědnému rozhodnutí o dalším vzdělávání a o budoucím profesním zaměření
- napomáhá k rozvoji vlastní iniciativy a tvořivosti žáků, podporuje jejich inovace, pomáhá žákům orientovat se v informacích o vzdělávacích a pracovních příležitostech, při plánování a realizaci jejich aktivit
- vede žáky k pochopení podstaty a principů podnikání, ke zvážení možných rizik a k vyhledávání a posouzení příležitostí k uskutečnění jejich podnikatelských záměrů v nejrůznějších oblastech podnikání
- vzdělávání v předmětu chemie směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o podnikání v tomto oboru a s ním spjatými oblastmi

Vyučovaný předmět: Chemie
Ročník: první

Vzdělávací obsah předmětu	Výstupy z RVP DG	Očekávané ročníkové výstupy ŠVP	Učivo	Přesahy a vazby
POZOROVÁNÍ, POKUS, BEZPEČNOST PRÁCE A MIMOŘÁDNÉ UDÁLOSTI	Žák: Pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovost; posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí	Žák: - určí společné a rozdílné vlastnosti látek - rozlišuje těleso, látku - rozpozná děj fyzikální a chemický - dodržuje pravidla bezpečné práce v laboratoři, uvede příklady běžně dostupných látek, seznámí se se způsobem označení těchto látek - umí pojmenovat základní laboratorní sklo a běžné pomůcky - zná pravidla poskytnutí první pomoci	- **zásady bezpečné práce** v laboratoři i v běžném životě - **nebezpečné látky a přípravky** – R-věty, S-věty, varovné značky a jejich význam	F VZ – první pomoc v chemické laboratoři
	Objasní nejefektivnější jednání v modelových případech havárie s únikem nebezpečných látek	- pojmenovává různé případy havárií s únikem nebezpečných látek, navrhne první pomoc při zasažení člověka těmito látkami	-**mimořádné události –** havárie chemických provozů, úniky nebezpečných látek	EV- Člověk a životní prostředí VZ- Ochrana člověka za mimořádných událostí
	Navrhne postupy a prakticky provede jednoduché chemické experimenty	-rozlišuje směsi a chemické látky - používá správně pojem látka chemicky čistá, směs, složka směsi -navrhne a vysvětlí způsoby dělení směsí (destilace, filtrace, krystalizace,…), využívá i příkladů z běžné praxe	- **zásady bezpečné práce** v laboratoři i v běžném životě	VZ – první pomoc v chemické laboratoři

OBECNÁ CHEMIE	Využívá odbornou terminologii při popisu látek a vysvětlování chemických dějů	- používá značky a názvy chemických prvků - zapíše správně protonové a nukleonové číslo ke značce prvků - vysvětlí rozdíl mezi prvkem a sloučeninou - rozlišuje molekulu prvku a sloučeniny	**-soustavy látek a jejich složení**	
	Využívá znalosti o částicové struktuře látek a chemických vazbách k předvídání některých fyzikálně-chemických vlastností látek	-používá pojmy atom, molekula ve správných souvislostech - pojmenovává základní stavební částice látek, molekula, atom - popíše složení elektronového obalu a jádra - vysvětlí pojem valenční elektrony a jejich význam, odvozuje vznik kationů a anionů	**-soustavy látek a jejich složení** **-stavba atomu**	F – Stavba atomu
	Provádí chemické výpočty a uplatňuje je při řešení praktických problémů	-vypočítá složení roztoků, připraví roztok daného složení -umí pracovat s hmotnostním zlomkem, procenty a molární koncentrací při výpočtu koncentrace roztoků	**-veličiny a výpočty v chemii**	M – práce se zlomky, výpočet %, přímá úměrnost
VODA	Zhodnotí využitelnost různých druhů vod	-rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich použití a výskytu - umí popsat koloběh vody v přírodě - rozliší vodu podle čistoty (pitná, užitková, odpadní) - rozliší jednotlivé druhy vod podle obsahu minerálních látek - umí vysvětlit získávání pitné vody z vody mořské - uvede různé způsoby znečištění vody -vyjmenuje hlavní zdroje znečištění vod	**-povrchové vody** - chemické složení, pH **-podzemní vody** – chemické složení	EV – Člověk a životní prostředí G , F

Vyučovaný předmět: Chemie Ročník:druhý				
Vzdělávací obsah předmětu	Výstupy z RVP DG	Očekávané ročníkové výstupy ŠVP	Učivo	Přesahy a vazby
OBECNÁ CHEMIE	Žák: Předvídá vlastnosti prvků a jejich chování v chemických procesech na základě poznatků o periodické soustavě prvků	Žák: - orientuje se v periodické tabulce prvků - popíše strukturu PSP - ukáže skupiny, periody -nalezne protonové číslo a hodnotu elektronegativity prvku -odvodí počet valenčních elektronů u základních prvků -popíše v tabulce rozložení kovů a nekovů, charakterizuje jejich vlastnosti	**-periodická soustava prvků**	
ANORGANICKÁ CHEMIE	Využívá názvosloví anorganické chemie při popisu sloučenin	- porovná vlastnosti a využití vybraných sloučenin a posoudí jejich vliv na životní prostředí - orientuje se v pravidlech názvosloví anorganických sloučenin a pro tvorbu vzorců halogenidů, sulfidů, oxidů, kyselin, hydroxidů a některých solí - určí oxidační čísla prvků ve sloučeninách - charakterizuje základní vybrané sloučeniny a porovná jejich vlastnosti - posoudí vliv některých anorganických sloučenin na životní prostředí -vysvětlí podstatu kyselých dešťů, zhodnotí jejich ekologické dopady	-oxidační čísla prvků -názvosloví a tvorba vzorců halogenidů, oxidů, sulfidů, kyselin, hydroxidů a solí **-vodík a jeho sloučeniny** **-s-prvky a jejich sloučeniny** **-p-prvky a jejich sloučeniny** **-d- a f-prvky a jejich sloučeniny**	G – rudy, minerály EV-Člověk a životní prostředí
	Předvídá průběh typických reakcí anorganických sloučenin	-uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí a zhodnotí jejich význam -charakterizuje chemickou reakci, pozná	-názvosloví kyselin a hydroxidů -reakce oxidačně redukční -zápis oxidace a redukce,	F- Elektrolýza, galvanické články, akumulátory

		výchozí látky a produkty reakce - sestavuje rovnice neutralizace - rozpozná reakce oxidačně redukční - zhodnotí využití redox. reakcí v praktickém životě - aplikuje metody ochrany proti korozi	výroby kovů, ocel, elektrochemie, koroze	EV – koroze matriálů vlivem činnosti člověka
ORGANICKÁ CHEMIE	Žák: Zhodnotí vlastnosti atomu uhlíku významné pro strukturu organických sloučenin Charakterizuje základní skupiny organických sloučenin a jejich významné zástupce, zhodnotí jejich surovinové zdroje, využití v praxi a vliv na životní prostředí	Žák: - charakterizuje prvkové složení org.sloučenin, uvede základní rozdíly mezi anorg. a org. sloučeninami - vyjmenuje základní uhlovodíky,zapíše různé typy vzorců zákl. uhlovodíků - odvozuje na příkladu izomerii org. sloučenin - vysvětlí pojmy nasycené a nenasycené, aromatické uhlovodíky - chápe podstatu adičních reakcí nenasycených uhlovodíků, rozumí podstatě polymerace - odvodí produkty hoření uhlovodíků -rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a využití	-**uhlovodíky a jejich klasifikace** **-deriváty uhlovodíků a jejich klasifikace**	G – surovinové zdroje - uhlí, ropa, zemní plyn EV – toxické odpady na skládkách F – svařování kovů, acetylénové hořáky
POZOROVÁNÍ, POKUS, BEZPEČNOST PRÁCE A MIMOŘÁDNÉUDÁLOSTI	Aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe	- charakterizuje hořlavé látky, rozeznává třídy hořlavin, - rozpozná označení toxických a výbušných látek - aplikuje vhodné hasící prostředky vzhledem k druhu požáru	-**deriváty uhlovodíků a jejich klasifikace** -**hořlaviny**- význam tříd nebezpečnosti -**mimořádné události** – havárie chemických provozů, úniky nebezpečných látek	EV – Člověk a životní prostředí

Vyučovaný předmět: Chemie Ročník: třetí				
Vzdělávací obsah předmětu	Výstupy z RVP DG	Očekávané ročníkové výstupy ŠVP	Učivo	Přesahy a vazby
OBECNÁ CHEMIE	Žák: Využívá odbornou terminologii při popisu látek a vysvětlování chemických dějů	Žák: - používá značky a názvy chemických prvků - zapíše správně protonové a nukleonové číslo ke značce prvků - vysvětlí rozdíl mezi prvkem a sloučeninou - rozlišuje molekulu prvku a sloučeniny	**-soustavy látek a jejich složení**	
	Využívá znalosti o částicové struktuře látek a chemických vazbách k předvídání některých fyzikálně-chemických vlastností látek	-používá pojmy atom, molekula ve správných souvislostech - pojmenovává základní stavební částice látek, molekula, atom - popíše složení elektronového obalu a jádra - vysvětlí pojem valenční elektrony a jejich význam, odvozuje vznik kationů a anionů -rozliší základní typy chemické vazby ve sloučeninách - orientuje se v základních typech chemické vazby - používá tabulky k odvození elektronegativity a druhu chemické vazby - vysvětluje podstatu vazby jednoduché a násobné a uvádí příklady -vysvětluje slabší vazebné interakce	-**soustavy látek a jejich složení** -**stavba atomu** **-chemická vazba a vlastnosti látek**	

	Provádí chemické výpočty a uplatňuje je při řešení praktických problémů	-vysvětlí pojem látkové množství a přiřadí jednotku mol - počítá molární hmotnost molekul prvků i sloučenin - provádí základní stechiometrické výpočty z rovnic s využitím matematickývh dovedností	**-veličiny a výpočty v chemii**	M
ANORGANICKÁ CHEMIE	Žák: Využívá názvosloví anorganické chemie při popisu sloučenin	Žák: - orientuje se v pravidlech názvosloví anorganických sloučenin a pro tvorbu vzorců halogenidů, sulfidů, oxidů, kyselin, hydroxidů a některých solí - určí oxidační čísla prvků ve sloučeninách - charakterizuje základní vybrané sloučeniny a porovná jejich vlastnosti	-oxidační čísla prvků -názvosloví a tvorba vzorců halogenidů, oxidů, sulfidů, kyselin, hydroxidů a solí **-vodík a jeho sloučeniny** **-s-prvky a jejich sloučeniny** **-p-prvky a jejich sloučeniny** **-d- a f-prvky a jejich sloučeniny**	EV-Člověk a životní prostředí
	Předvídá průběh typických reakcí anorganických sloučenin	-uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí a zhodnotí jejich význam -charakterizuje chemickou reakci, pozná výchozí látky a produkty reakce - sestavuje rovnice neutralizace - rozpozná reakce oxidačně redukční - zhodnotí využití redox. reakcí v praktickém životě	**-chemické reakce a jejich rozdělení (syntéza, analýzy, substituce, srážecí reakce, katalýza, acidobazické reakce…)** **-reverzibilita reakcí**	F-Elektrolýza, galvanické články, akumulátory EV-Člověk a životní prostředí
	Charakterizuje významné zástupce prvků a jejich sloučeniny, zhodnotí jejich surovinové zdroje, využití v praxi a vliv na životní prostředí	-uvede nejdůležitější zástupce prvků PSP a jejich sloučeniny - porovná vlastnosti a využití vybraných anorganických sloučenin, jejich zdroje, využití a posoudí jejich vliv na životní prostředí	**-periodická soustava prvků** **-vodík a jeho sloučeniny** **-s-prvky a jejich sloučeniny** **-p-prvky a jejich sloučeniny** **-d- a f-prvky a jejich sloučeniny**	EV- Člověk a životní prostředí

POZOROVÁNÍ, POKUS, BEZPEČNOST PRÁCE A MIMOŘÁDNÉ UDÁLOSTI	Žák: Pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovost; posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí	Žák: - určí společné a rozdílné vlastnosti látek - rozlišuje těleso, látku - rozpozná děj fyzikální a chemický - dodržuje pravidla bezpečné práce v laboratoři, uvede příklady běžně dostupných látek, seznámí se se způsobem označení těchto látek - umí pojmenovat základní laboratorní sklo a běžné pomůcky - zná pravidla poskytnutí první pomoci	- **zásady bezpečné práce** v laboratoři i v běžném životě - **nebezpečné látky a přípravky** – R-věty, S-věty, varovné značky a jejich význam	VZ – první pomoc v chemické laboratoři

Vyučovaný předmět: Chemie Ročník: čtvrtý				
Vzdělávací obsah předmětu	Výstupy z RVP DG	Očekávané ročníkové výstupy ŠVP	Učivo	Přesahy a vazby
ANORGANICKÁ CHEMIE	Žák: Využívá znalosti základů kvalitativní a kvantitativní analýzy k pochopení jejich praktického významu v anorganické chemii	Žák: -charakterizuje a dokáže vysvětlit základní metody využívané v kvalitativní a kvantitativní analýze látek (odměrná analýza, srážecí reakce, acidobazické titrace)	**-odměrná stanovení** **-srážecí reakce** **-acidobazické rovnováhy. pH** **-rychlost chemických reakcí** **-chemické rovnováhy** **-tepelné změny při chemických reakcích**	EV-Člověk a životní prostředí (analýza vod,ŽP, úprava pH vod…)
ORGANICKÁ CHEMIE	Zhodnotí vlastnosti atomu uhlíku významné pro strukturu organických sloučenin Aplikuje pravidla systematického názvosloví organické chemie při popisu sloučenin s možností využití triviálních názvů Charakterizuje základní skupiny organických sloučenin a jejich významné zástupce, zhodnotí jejich surovinové zdroje, využití v praxi a vliv na životní prostředí	-vysvětlí postavení C v PSP a jeho vaznost v organických sloučeninách -charakterizuje prvkové složení org.sloučenin, uvede základní rozdíly mezi anorg. a org. sloučeninami - vyjmenuje základní uhlovodíky,zapíše různé typy vzorců zákl. uhlovodíků - odvozuje na příkladu izomerii org. sloučenin - vysvětlí pojmy nasycené a nenasycené, aromatické uhlovodíky - chápe podstatu adičních reakcí nenasycených uhlovodíků, rozumí podstatě polymerace - odvodí produkty hoření uhlovodíků -objasňuje pojem derivát uhlovodíku, rozlišuje pojem uhlov. zbytek a uvede jejich názvy -rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti, základní reakce a využití	-**uhlovodíky a jejich klasifikace** **-deriváty uhlovodíků a jejich klasifikace**	G – surovinové zdroje - uhlí, ropa, zemní plyn EV – toxické odpady na skládkách F – svařování kovů, acetylénové hořáky EV- Člověk a životní prostředí VZ-karcinogenita některých org.sloučenin, výfukových plynů VZ – omamné účinky halogenderivátů, narkotika, závislosti

	Žák: Aplikuje znalosti o průběhu organických reakcí na konkrétních příkladech	Žák: -vysvětlí podstatu základních organických reakcí, uvede příklady využití těchto reakcí v případě uhlovodíků a jejich derivátů	**-uhlovodíky a jejich klasifikace** **-deriváty uhlovodíků a jejich klasifikace**	
	Využívá znalosti základů kvalitativní a kvantitativní analýzy k pochopení jejich praktického významu v organické chemii	-vysvětlí využití vybraných činitel k důkazu specifických funkčních skupin organických látek a uvede příklady -vysvětlí rozdělení syntetických makromolekulárních látek, uvede základní reakce jejich vzniku (polymerace, polykondenzace, polyadice), jejich vlastnosti, využití a vliv na životní prostředí -uvede příklady využití derivátů uhlovodíků při výrobě léčiv, pesticidů, barviv -objasní pojem saponifikace, uvede příklady	**-uhlovodíky a jejich klasifikace** **-deriváty uhlovodíků a jejich klasifikace** **-syntetické makromolekulární látky** **-léčiva, pesticidy, barviva, detergenty**	EV – Člověk a životní prostředí VZ – omamné účinky halogenderivátů, narkotika, závislosti

Vyučovaný předmět: Chemie Ročník: pátý				
Vzdělávací obsah předmětu	Výstupy z RVP DG	Očekávané ročníkové výstupy ŠVP	Učivo	Přesahy a vazby
ORGANICKÁ CHEMIE	Žák: Charakterizuje základní skupiny organických sloučenin a jejich významné zástupce, zhodnotí jejich surovinové zdroje, využití v praxi a vliv na životní prostředí Aplikuje pravidla systematického názvosloví organické chemie při popisu sloučenin s možností využití triviálních názvů Aplikuje znalosti o průběhu organických reakcí na konkrétních příkladech	Žák: -vysvětlí strukturu benzenu, chápe podstatu aromaticity -vysvětlí základní vlastnosti benzenu a jeho derivátů -chápe a popíše mechanismus elektrofilní aromatické substituce a jejích produktů -chápe rozdíly mezi aromatickými a cyklickými uhlovodíky, uvede základní zástupce, jejich vlastnosti a využití v praxi -vysvětlí základní vlastnosti, reakce a využití derivátů karboxylových kyselin -vysvětlí podstatu heterocyklických sloučenin, jejich klasifikaci, vlastnosti a význam	**-aromatické uhlovodíky a jejich klasifikace** **-deriváty aromatických uhlovodíků a jejich klasifikace** **-heterocyklické sloučeniny** **-deriváty karboxylových kyselin**	EV- Člověk a životní prostředí VZ-karcinogenita některých org.sloučenin
BIOCHEMIE	Objasní strukturu a funkci sloučenin nezbytných pro důležité chemické procesy probíhající v organismech Charakterizuje základní metabolické procesy a jejich význam	-objasní význam a rozdělení přírodních látek -vysvětlí získávání a přenos energie z organických sloučenin, makroergické vazby a systém ATP/ADP -vysvětlí strukturu, vlastnosti a funkci jednotlivých skupin biologicky významných látek -popíše obecný proces odbourávání glukózy -vysvětlí vznik peptidické vazby v aminokyselinách -popíše metabolické odbourávání aminokyselin	**-lipidy** **-sacharidy** **-proteiny** **-nukleové kyselin** **-enzymy, vitaminy, hormony**	Výchova ke zdraví

		-objasní metabolismus triglyceridů a mastných kyselin -vysvětlí β-oxidaci mastných kyselin -popíše princip biologických oxidoredukcí, průběh citrátového cyklu, dýchacího řetězce -objasní strukturu nukleových kyselin, nuklesidů a nukleotidů -vysvětlí princip dědičnosti, replikace DNA, funkci RNA při biosyntéze bílkovin -vysvětlí klasifikaci, složení a funkci enzymů, vitamínů a hormonů -popíše vliv některých faktorů na aktivitu enzymů -objasní princip mechanismu působení enzymů		

Vyučovací předmět: Biologie

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení předmětu:

Předmět patří podle RVP pro dvojjazyčná gymnázia do vzdělávací oblasti „Člověk a příroda“, spolu s fyzikou, chemií, geografií a geologií. Oproti uvedeným oborům má za úkol zkoumat především živou přírodu (biologii baktérií, hub, rostlin, prvoků, živočichů včetně člověka a obecnou biologii a genetiku), ale část předmětu studuje i neživou přírodu (mineralogie, petrografie, geologie, pedologie, paleontologie) a oba směry se setkávají ve studiu ekologie, která spojuje živou a neživou přírodu.

Přesahy a vazby: předmět je úzce propojen s ostatními obory oblasti, nejužší spolupráce je především s chemií a zeměpisem, při vlastní výuce se využívají i poznatky z fyziky a matematický aparát. Část obsahu se kryje s výstupy výchovy ke zdraví, především učivo biologie člověka a proto je velká část do biologie integrována. Ve druhém ročníku je integrována podstatná část učiva geologie podle RVP DG.

Průřezová témata: obor je hlavním těžištěm pro průřezové téma environmentální výchova. Během výuky biologie se uplatní téměř všechna environmentální témata. Při realizaci projektů, při skupinových pracích se využije další průřezové téma mediální výchova, především práce v realizačním týmu a tvorba mediálních sdělení.

Časové a organizační vymezení předmětu:

Předmět je vyučován v českém jazyce od prvního do pátého ročníku po dvou hodinách týdně. Ve třetím ročníku jsou připojeny laboratorní práce. V šestém ročníku si studenti mohou zvolit seminář z biologie.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení:

Učitel vede studenty k tomu, aby správně operovali s pojmy užívanými v přírodních vědách, uváděli je do souvislostí, propojovali je a třídili do systémů. Práci směřuje tak, aby studenti sami vyhledávali a třídili informace o přírodě, především při přípravě referátů a projektů.

Kompetence k řešení problémů:

Učitel podporuje studenty při samostatném pozorování, experimentování a vyvozování závěrů při laboratorních a praktických pracích a exkurzích. Vede je vždy tak, aby byli schopni rozpoznat problém a položili si strukturované otázky. Směřuje je k řešení po jednotlivých krocích a k formulování pracovních hypotéz. Vyžaduje od studentů pečlivé shromažďování argumentů a důkazů a formálně správné zápisy protokolů a seminárních prací.

Kompetence komunikativní:

Učitel ponechává dostatečný prostor pro prezentaci a obhájení výsledků studentské práce a pro následnou diskusi. Podporuje efektivní využívání moderních informačních a komunikačních technologií.

Kompetence občanská:

Učí studenty pracovat s pomůckami pro zkoumání přírody a zároveň dbá, aby se je naučili používat bezpečně. Vede je k odpovědnosti za pracovní místo a zařízení v laboratoři a učebně. Návyky získané při výuce upevňuje tak, aby se staly součástí studentova běžného života.

Učitel vytváří dostatek příležitostí, aby studenti nacvičili, jak poskytnout předlékařskou pomoc při úrazech a věděli, jak se zachovat v situacích ohrožujících zdraví a životy.

Po prvních dvou letech šestiletého gymnázia by měl být student schopen posoudit správnost získaných přírodovědných údajů, měl by porozumět souvislostem mezi jednotlivými přírodními ději a činností člověka. Měl by získat potřebu klást otázky a hledat odpovědi, měl by být schopen pracovat s běžnými pomůckami ke zkoumání přírody a se zdroji informací.

Jeho postoj ke zdraví a k životnímu prostředí by měl být informovaný, vždy by se měl zachovat tak, aby chránil zdraví své i lidí ve svém okolí.

V dalších třech letech šestiletého gymnázia je hlavním cílem učiva biologie poskytnout studentům základní úvod do vědeckého oboru a umožnit jim tak pokračovat ve studiu na vysokých školách.

Na konci šestiletého studijního cyklu by měl student používat odbornou biologickou terminologii, s ní by měl být schopen vysvětlit vybrané pojmy, zákony, definice a hypotézy. Student by měl samostatně vyhledávat a hodnotit informace, rozlišovat seriózní prameny a vytvářet vlastní závěry. Měl by se orientovat v základních fylogenetických systémech modelově zobrazujících přirozený vývoj organismů. Měl by posoudit důsledky lidské činnosti na globální ekosystém. Měl by využívat biologických poznatků pro pochopení moderních technologií, fungování vlastního těla a změn v přírodě obecně. V neposlední řadě by měl student takových poznatků využít při plánování vlastní budoucnosti z hlediska ochrany vlastního zdraví, odpovědného rodičovství a vlastního zodpovědného postoje k životnímu prostředí.

Vyučovací předmět: Biologie Ročník: první				
Vzdělávací obsah předmětu	Výstupy z RVP DG - žák:	Očekávané ročníkové výstupy ŠVP - žák:	Učivo	Přesahy a vazby
BIOLOGIE ŽIVOČICHŮ	charakterizuje hlavní taxonomické jednotky živočichů a jejich významné zástupce	rozlišuje jednotlivé skupiny savců, určuje savce naší přírody a poznává je podle obrázků, zpracuje referát	vývoj, vývin a systém živočichů – významní zástupci jednotlivých skupin savců	
BIOLOGIE ČLOVĚKA	využívá znalosti o orgánových soustavách pro pochopení vztahů mezi procesy probíhajícími v lidském těle	podle obrázku rozliší tkáně, pojmenuje orgány lidského těla, popíše funkci orgánových soustav	anatomie a fyziologie – stavba a funkce jednotlivých částí lidského těla, orgány, orgánové soustavy (opěrná, pohybová, oběhová, dýchací, trávicí, vylučovací a rozmnožovací, řídící)	INT / VZ
	podle předloženého schématu popíše a vysvětlí evoluci člověka	zařadí člověka do systému živočichů, uvede znaky typické pro moderního člověka, včetně ras, uvede podmínky, za kterých se hominidé oddělili od společných předků, seznámí se s místy nálezů předchůdců člověka a s jejich pojmenováním	fylogeneze člověka	dějepis
	charakterizuje individuální vývoj člověka a posoudí faktory ovlivňující jej v pozitivním a negativním směru	popíše stavbu pohlavních orgánů muže a ženy, pojmenuje etapy vývoje nového jedince do porodu a pak až do stáří, seznámí se s riziky těhotenství a porodu, s metodami plánovaného rodičovství	ontogeneze člověka – rozmnožování člověka	INT / VZ
	rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby	seznámí se s příznaky nejznámějších infekčních nemocí a metodami prevence, rozliší nákazy kapénkové, alimentární, pohlavní,	nemoci, úrazy a prevence – příčiny, příznaky, praktické zásady a postupy při léčení běžných nemocí	

		objasní princip očkování a fungování antibiotik, uvede příčiny civilizačních chorob, vliv kouření a užívání alkoholu a drog vypracuje referát popřípadě projekt	životní styl – pozitivní a negativní dopad na zdraví člověka onemocnění dýchací, trávicí, pohlavní, cévní soustavy	
	aplikuje předlékařskou první pomoc při poranění a jiném poškození těla	nacvičí aplikaci tlakového obvazu, znehybnění zlomeniny končetiny, vyjmenuje protišoková opatření a další zásady první pomoci	závažná poranění a život ohrožující stavy opěrná a pohybová soustava, cévní a nervová soustava	
	dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody	dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při práci v laboratoři, učebně a při terénních exkurzích		
VÝCHOVA KE ZDRAVÍ	rozhoduje podle osvojených modelů chování a konkrétní situace o způsobu jednání v situacích vlastního nebo cizího ohrožení	vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím; vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví	nemoci, úrazy a prevence – příčiny, příznaky, praktické zásady a postupy při léčení běžných nemocí životní styl – pozitivní a negativní dopad na zdraví člověka součást projektů z biologie člověka	INT / VZ
	usiluje o pozitivní změny ve svém životě související s vlastním zdravím a zdravím druhých a o aktivní podporu zdraví	posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví	součást projektů z biologie člověka	
	posoudí hodnoty, které mladým lidem usnadňují vstup do samostatného života, partnerských vztahů, manželství a rodičovství, a usiluje ve svém životě o jejich naplnění uplatňuje odpovědné a etické přístupy k sexualitě, rozhoduje se s vědomím možných důsledků orientuje se v problematice reprodukčního zdraví z hlediska odpovědnosti k budoucímu rodičovství	v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a životními cíli mladých lidí přijímá odpovědnost za bezpečné sexuální chování, seznámí se s rizikem nechtěného otěhotnění a principy antikoncepce	ontogeneze člověka – rozmnožování člověka antikoncepce, těhotenství, potrat, porod	

	zná práva každého jedince v oblasti sexuality a reprodukce			
	projevuje odolnost vůči výzvám k sebepoškozujícímu chování a rizikovému životnímu stylu zaujímá odmítavé postoje ke všem formám rizikového chování	dává do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni	životní styl – pozitivní a negativní dopad na zdraví člověka součást projektů z biologie člověka	
	podle konkrétní situace zasáhne při závažných poraněních a život ohrožujících stavech	nacvičuje první pomoc při krvácení, zlomeninách, zástavě dechu a srdeční činnosti, protistresová opatření, poskytne první pomoc přiměřenou věku a schopnostem	první pomoc při krvácení, zlomeninách, zástavě dechu a srdeční činnosti, protistresová opatření	

Vyučovací předmět: Biologie Ročník: druhý				
Vzdělávací obsah předmětu	Výstupy z RVP DG - žák:	Očekávané ročníkové výstupy ŠVP - žák:	Učivo	Přesahy a vazby
SLOŽENÍ, STRUKTURA a VÝVOJ ZEMĚ	porovná složení a strukturu jednotlivých zemských sfér a objasní jejich vzájemné vztahy	pojmenuje zemské sféry, včetně stavby planety	Země – vznik a stavba Země zemské sféry	zeměpis INT / geologie
	využívá vybrané metody identifikace minerálů	s využitím pomůcek se orientuje ve fyzikálních a chemických vlastnostech nerostů, rozpozná nerosty ze školní sbírky, vyzkouší si určování nerostů podle klíče založí si vlastní sbírku	nerosty - vznik, vlastnosti, kvalitativní třídění, praktický význam a využití zástupců, určování jejich vzorků; principy krystalografie	INT / geologie
	určí nerostné složení a rozpozná strukturu běžných magmatických, sedimentárních a metamorfovaných hornin	s využitím pomůcek roztřídí horniny podle vzniku, rozpozná horniny ze školní sbírky, určuje horniny na geologické exkurzi	horniny - vznik, vlastnosti, kvalitativní třídění, praktický význam a využití zástupců, určování jejich vzorků;	INT / geologie
GEOLOGICKÉ PROCESY V LITOSFÉŘE	analyzuje energetickou bilanci Země a příčiny vnitřních a vnějších geologických procesů	rozpozná důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, vysvětlí horninový cyklus,	vnější a vnitřní geologické procesy - příčiny a důsledky	zeměpis INT / geologie PT / EV
	analyzuje různé druhy poruch v litosféře	popíše různé druhy poruch v litosféře	deformace litosféry – vývoj stavby pevnin a oceánů; mechanismus deskové tektoniky; zemětřesení a vulkanismus,	INT / geologie
VODA	zhodnotí využitelnost různých druhů vod a posoudí možné způsoby efektivního hospodaření s vodou v příslušném regionu	popíše osud podzemní vody, vysvětlí vznik pramenů, krasových jevů a chemických usazenin	voda jako geologický činitel povrchové vody – jejich rozložení na Zemi; chemické složení, hydrogeologický cyklus, geologické působení vody podzemní vody – propustnost	INT / geologie

			hornin; ochrana podzemních vod	
ČLOVĚK A ANORGANICKÁ PŘÍRODA	určí základní vlastnosti vzorku půdního profilu a navrhne využitelnost a způsob efektivního hospodaření s půdou v daném regionu	pojmenuje půdotvorné činitele, uvede jejich význam, rozlišuje půdní typy podle obrázků, rozlišuje půdní druhy podle vzorků, uvede složení půdy a význam pedosféry	půdy - složení, vlastnosti a význam půdy pro výživu rostlin, její hospodářský význam pro společnost, nebezpečí a příklady její devastace, možnosti a příklady rekultivace	zeměpis PT / EV INT / geologie
	využívá geologickou mapu ČR k objasnění geologického vývoje regionů	orientuje se v paleontologických termínech, charakterizuje některá geologická období a stav biosféry, objasní vlivy na vymírání a radiaci organismů, popíše geologickou historii ČR a Prahy	vývoj zemské kůry a organismů na Zemi - geologické změny, vznik života, výskyt typických organismů a jejich přizpůsobování prostředí geologický vývoj a stavba území ČR - Český masiv, Karpaty	zeměpis INT / geologie
	posuzuje geologickou činnost člověka z hlediska možných dopadů na životní prostředí	posuzuje geologickou činnost člověka z hlediska možných dopadů na životní prostředí	interakce mezi přírodou a společností – přístupy environmentální geologie, rekultivace a revitalizace krajiny	PT / EV INT / geologie
	vyhodnotí bezpečnost ukládání odpadů a efektivitu využívání druhotných surovin v daném regionu	vyhodnotí bezpečnost ukládání odpadů a efektivitu využívání druhotných surovin v daném regionu	součást práce v terénu a geologické exkurze	INT / geologie
ZÁKLADY EKOLOGIE	objasňuje základní ekologické vztahy používá správně základní ekologické pojmy	uvede příklady výskytu baktérií, huby, rostlin, prvoků, živočichů a vztahy mezi nimi	životní podmínky organismů	PT / EV
	posoudí vliv biotických a abiotických podmínek prostředí na organismy	uvede význam fotosyntézy - řas ve vodních ekosystémech, baktérií v půdních ekosystémech, uvede význam prvoků, planktonních korýšů ve vodních ekosystémech rozliší pastevně kořistnické a detritové potravn řetězce	organismy a prostředí – vzájemné vztahy mezi organismy, mezi organismy a prostředím; potravní řetězce,	PT / EV
	analyzuje různé systémy organismů – populace, společenstva, ekosystémy a objasní základní princip existence	uvede příklady systémů organismů- populace, společenstva, ekosystémy a objasní na základě příkladů funkci	populace, společenstva, přirozené a umělé ekosystémy,	PT / EV

	živých a neživých složek ekosystému	živých a neživých složek ekosystému	rovnováha v ekosystému	
	posoudí pozitivní a negativní vliv člověka na životní prostředí a na rovnováhu ekosystému	uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy ekosystému vypracuje projekt	ochrana přírody a životního prostředí - globální problémy a jejich řešení, chráněná území	PT / EV
	dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody	dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při práci v laboratoři, učebně a při terénních exkurzích		

Vyučovací předmět: Biologie Ročník: třetí				
Vzdělávací obsah předmětu	Výstupy z RVP - žák:	Očekávané ročníkové výstupy ŠVP – žák:	Učivo	Přesahy a vazby
OBECNÁ BIOLOGIE	odliší živé soustavy od neživých na základě jejich charakteristických vlastností	odliší živé soustavy od neživých na základě jejich charakteristických vlastností	znaky živých soustav; jejich vznik a vývoj dědičnost, metabolismus	
	porovná významné hypotézy o vzniku a evoluci živých soustav na Zemi	porovná významné hypotézy o vzniku a evoluci živých soustav na Zemi	vznik života	
	objasní stavbu a funkci strukturních složek a životní projevy prokaryontních a eukaryotních buněk	vysvětlí stavbu a funkci membrány, objasní význam bílkovinných struktur a vysvětlí tok látek a energií v buňce, charakterizuje struktury prokaryontní, vysvětlí endosymbiotickou teorii, charakterizuje struktury eukaryontní	buňka – stavba a funkce membrána, organely, enzymové komplexy, ATP, nukleové kyseliny prokaryontní buňka eukaryontní buňka, membránové organely, endosymbiotická teorie, cytoskelet	
	vysvětlí význam diferenciace a specializace buněk pro mnohobuněčné organismy	vysvětlí význam diferenciace a specializace buněk pro mnohobuněčné organismy, porovná základní typy pletiv a tkání, vysvětlí komunikaci mezi buňkami v mnohobuněčném organismu, objasní rozmnožování buněk	buněčný cyklus, přenos informací mezi buňkami horizontální a vertikální, mitóza, meióza,	
	odvodí hierarchii recentních organismů ze znalostí o jejich evoluci	porovná stavbu buněk a tkání základních skupin organismů po stránce morfologické a biochemické	rozdíly ve stavbě buněk rostlin, hub, živočichů, prvoků	
BIOLOGIE VIRŮ		charakterizuje viry, jako nebuněčné soustavy, zdůrazní hledisko obsahu nukleových kyselin, rozdělí je podle hostitelských organismů, popíše rozmnožovací cyklus	stavba a funkce virů lyzogenní a lytický rozmnožovací cyklus, retroviry a onkoviry	

	zhodnotí způsoby ochrany proti virovým onemocněním	popíše způsoby nákazy člověka, vysvětlí pojmy karanténa, epidemie, vakcinace, antivirotika, přenašeč	virová onemocnění člověka	INT / VZ
	zhodnotí pozitivní a negativní význam virů	zhodnotí význam virů medicínský, veterinární, rostlinolékařský	virová onemocnění rostlin a zvířat, evoluční význam virů	INT / VZ
BIOLOGIE BAKTERIÍ	charakterizuje bakterie z ekologického, zdravotnického a hospodářského hlediska	charakterizuje bakterie půdní, vodní, patogenní, vysvětlí jejich použití při čištění odpadních vod, kompostování, výrobě mlékárenských kultur; vysvětlí podíl sinic na znečištění povrchových vod a jejich toxicitu zpracuje referát	přehled baktérií podle tvarů a dalších morfologických znaků, přehled ekologických skupin, včetně sinic	
	zhodnotí způsoby ochrany proti bakteriálním onemocněním a metody jejich léčby	zhodnotí způsoby očkování proti bakteriálním onemocněním a užívání antibiotik zpracuje referát	přehled nejznámějších bakteriálních onemocnění a způsoby ochrany proti nim	INT / VZ
BIOLOGIE ROSTLIN	popíše stavbu těl rostlin, stavbu a funkci rostlinných orgánů	vytkne rozlišovací znaky rostlin oproti ostatním říším, porovná stavbu a funkci rostlinných pletiv, klasifikuje jednotlivé rostlinné orgány, vysvětlí jejich přeměny z důvodů adaptace	morfologie a anatomie rostlin	
	objasní princip životních cyklů a způsoby rozmnožování rostlin	popíše hlavní principy hospodaření s vodou u rostlin, pojmenuje a vysvětlí metabolické děje jako fotosyntézu a dýchání, shrne způsoby výživy rostlin; charakterizuje principy rozmnožování rostlin pohlavního i nepohlavního	fyziologie rostlin rozmnožování rostlin	
	porovná společné a rozdílné vlastnosti stélkatých a cévnatých rostlin	vysvětlí principy třídění rostlin do taxonomických skupin; charakterizuje skupiny „nižších“ a vyšších rostlin, pojmenuje typy stélek a významné druhy řas; charakterizuje mechorosty	taxonomie stélkaté rostliny mechorosty	
	pozná a pojmenuje (s možným využitím různých informačních zdrojů) významné rostlinné druhy a uvede jejich ekologické nároky	charakterizuje cévnaté rostliny charakterizuje výtrusné rostliny – kapraďorosty	systém a evoluce rostlin	

		porovná vývoj nahosemenných a krytosemenných rostlin rozlišuje dvouděložné a jednoděložné rostliny do úrovně čeledí, pozná a pojmenuje (s možným využitím různých informačních zdrojů) významné rostlinné druhy a uvede jejich hospodářské využití zpracuje referát		
BIOLOGIE ROSTLIN	zhodnotí rostliny jako primární producenty biomasy a možnosti využití rostlin v různých odvětvích lidské činnosti	vysvětlí základní principy autotrofie a heterotrofie, popíše potravní řetězce a zhodnotí rostliny jako primární producenty biomasy a možnosti využití rostlin v různých odvětvích lidské činnosti	rostliny a prostředí	
	posoudí vliv životních podmínek na stavbu a funkci rostlinného těla	posoudí vliv životních podmínek na stavbu a funkci rostlinného těla při praktickém pozorování a v terénu	ekologie rostlin	
	zhodnotí problematiku ohrožených rostlinných druhů a možnosti jejich ochrany	zhodnotí problematiku ohrožených rostlinných druhů a možnosti jejich ochrany	fytogeografická charakteristika území ČR terénní exkurze	
BIOLOGIE HUB	pozná a pojmenuje (s možným využitím různých informačních zdrojů) významné zástupce hub a lišejníků	vytkne kritické znaky hub oproti jiným říším, popíše anatomické struktury těla hub, rozdělí houby do taxonomických skupin, pozná a pojmenuje (s využitím různých informačních zdrojů) významné zástupce hub a lišejníků vysvětlí vznik lišejníku jako komplexního organismu	stavba a funkce hub systém hub	

	posoudí ekologický, zdravotnický a hospodářský význam hub a lišejníků	popíše způsoby výživy hub, uvede příklady jejich soužití s rostlinami a význam mykorhizy, uvede příklady použití hub v potravinářství, medicíně a dalších biotechnologiích uvede příklady parazitických hub člověka i jiných organismů	stavba a funkce lišejníků ekologie hub význam hub	

Vyučovací předmět: Biologie Ročník: čtvrtý				
Vzdělávací obsah předmětu	Výstupy z RVP ZV – žák:	Očekávané ročníkové výstupy ŠVP – žák:	Učivo	Přesahy a vazby
BIOLOGIE PRVOKŮ	charakterizuje prvoky z ekologického, zdravotnického a hospodářského hlediska	vytkne společné znaky, zdůvodní zařazení do parafyletické skupiny, rozliší jednobuněčné organismy na úrovni říší, popíše životní cykly významných prvoků, pojmenuje druhy způsobující nemoci člověka	bičíkovci, kořenonožci, paprskovci, výtrusovci, nálevníci	
BIOLOGIE ŽIVOČICHŮ	hlavní taxonomické jednotky živočichů a jejich významné zástupce	charakterizuje bezobratlé živočichy do úrovně třídy, resp. řádů, charakterizuje obratlovce do úrovně řádů, charakterizuje významné zástupce	morfologie a anatomie živočichů	
	popíše evoluci a adaptaci jednotlivých orgánových soustav	demonstruje vývoj orgánové soustavy nervové, dýchací, cévní, pohybové, trávicí a smyslové	morfologie a anatomie živočichů	
	objasní principy základních způsobů rozmnožování a vývoj živočichů	objasní principy rozmnožování nepohlavního a pohlavního, oviparie, ovoviviparie a viviparie, nepřímý a přímý vývin, určení pohlaví, hermafroditismus a sexuální dimorfismus	fyziologie živočichů	
	pozná a pojmenuje (s možným využitím různých informačních zdrojů) významné živočišné druhy a uvede jejich ekologické nároky	pozná a pojmenuje (s využitím různých informačních zdrojů) významné živočišné druhy a uvede jejich ekologické nároky	systém a evoluce živočichů	
	posoudí význam živočichů v přírodě a v různých odvětvích lidské činnosti	posoudí ekologický a hospodářský význam živočichů	živočichové a prostředí	PT / EV

	charakterizuje pozitivní a negativní působení živočišných druhů na lidskou populaci	vyjmenuje parazity a přenašeče původců nemocí		INT/ VZ
	charakterizuje základní typy chování živočichů	charakterizuje základní typy chování živočichů	etologie	
	zhodnotí problematiku ohrožených živočišných druhů a možnosti jejich ochrany	zhodnotí problematiku ohrožených živočišných druhů a možnosti jejich ochrany		PT / EV
GENETIKA	využívá znalosti o genetických zákonitostech pro pochopení rozmanitosti organismů	orientuje se v molekulárních základech dědičnosti, definuje základní genetické termíny, popíše principy pohlavního rozmnožování, vysvětlí mechanismus vzniku mutací a jejich význam; interpretuje Mendelovy a Morganovy zákony, analyzuje typy populací z hlediska pohlavního rozmnožování, posoudí vliv mimojaderné dědičnosti na tvorbu znaku	molekulární a buněčné základy dědičnosti dědičnost a proměnlivost genetika populací	
	analyzuje možnosti využití znalostí z oblasti genetiky v běžném životě	interpretuje poznatky klasické genetiky pro poznání dědičnosti člověka, zvláště vybraných znaků a chorob; zpracuje referát z oblasti šlechtitelství a plemenitby hospodářských organismů, posoudí význam GMO a terapeutického klonování	genetika člověka	INT / VZ

Vyučovací předmět: Biologie Ročník: pátý				
Vzdělávací obsah předmětu	Výstupy z RVP ZV – žák:	Očekávané ročníkové výstupy ŠVP – žák:	Učivo	Přesahy a vazby
BIOLOGIE ČLOVĚKA	podle předloženého schématu popíše a vysvětlí evoluci člověka	podle předloženého schématu popíše evoluci člověka, pojmenuje procesy, které vyvolaly změny – hominizaci a sapientaci, pojmenuje paleontologické nálezy hominidů a lidí a uvede jejich charakteristiku rozliší hlavní plemena současného lidstva	fylogeneze člověka variabilita současného lidstva	
	využívá znalosti o orgánových soustavách pro pochopení vztahů mezi procesy probíhajícími v lidském těle	pojmenuje anatomické části orgánových soustav vysvětlí fungování procesů v orgánových soustavách zdůvodní onemocnění a poškození orgánových soustav	opěrná a pohybová soustava tělní tekutiny a cévní soustava imunita dýchací soustava soustavy látkové přeměny soustavy regulační	INT/ VZ
	charakterizuje individuální vývoj člověka a posoudí faktory ovlivňující jej v pozitivním a negativním směru	pojmenuje anatomické části pohlavní soustavy muže a ženy a proces vzniku gamet, vysvětlí fungování menstruačního cyklu a popíše proces oplození a raného vývoje zárodku, objasní řízení těhotenství a porodu; klasifikuje etapy vývoje jedince od narození po smrt, orientuje se v metodách plánování rodičovství zpracuje projekt	soustavy rozmnožovací etapy vývoje jedince	INT/ VZ

EKOLOGIE	používá správně základní ekologické pojmy	používá správně základní ekologické pojmy	základní ekologické pojmy	PT / EV
	objasňuje základní ekologické vztahy	objasňuje základní ekologické vztahy	podmínky života	PT / EV
	posoudí vliv biotických a abiotických podmínek prostředí na organismy	posoudí vliv biotických a abiotických podmínek prostředí na organismy	organismy a prostředí	PT / EV
	analyzuje různé systémy organismů – populace, společenstva, ekosystémy a objasní základní princip existence živých a neživých složek ekosystému	analyzuje různé systémy organismů – populace, společenstva, ekosystémy a objasní základní princip existence živých a neživých složek ekosystému	biosféra a její členění	PT / EV
	posoudí pozitivní a negativní vliv člověka na životní prostředí a na rovnováhu ekosystému	posoudí pozitivní a negativní vliv člověka na životní prostředí a na rovnováhu ekosystému	ochrana přírody a životního prostředí	PT / EV
	na základě pozorování zhodnotí význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj a udržení života na Zemi	na základě pozorování zhodnotí význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj a udržení života na Zemi	podnebí a počasí ve vztahu k životu	PT / EV

Vyučovací předmět: Informatika a výpočetní technika

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení předmětu:

Realizuje obsah vzdělávacího oboru Informatika a informační a komunikační technologie RVP DG. Vyučovací předmět Informatika a výpočetní technika je koncipován jako povinný předmět. V 1. a 2. ročníku má hodinovou týdenní dotaci, ve 3. ročníku dvouhodinovou týdenní dotaci a v 6. ročníku hodinovou týdenní dotaci.

Výuka probíhá v počítačové laboratoři. Třída je dělena na polovinu. Každý student má pro práci určenu jednu pracovní stanici. Výuka probíhá převážně na praktických příkladech. Vyučuje se jednak formou problémového výkladu nebo brainstormingu a konečně formou jak samostatné, tak v šestém ročníku i týmové práce na komplexních projektech.

Studenti mají k dispozici pracovní materiály připravené vyučujícím, přístup na internet, výukové programy, odborné knihy ze školní knihovny IVT. Studenti se zdokonalí v ovládání operačního systému počítače na pokročilé úrovni. Naučí se systematicky používat základní kancelářské a komunikační programy. Při vyhledávání informací v prostředí internetu budou studenti schopni ověřovat a vyhodnocovat informace z různých informačních zdrojů. Studenti se naučí na uživatelské úrovni pracovat s bitmapovými a vektorovými editory. Při tvorbě dokumentů se budou řídit základními typografickými a estetickými pravidly. Naučí se vytvářet prezentace a základy publikování na WWW.

Tento předmět umožňuje studentům dosáhnout takovou úroveň informační gramotnosti, aby byli schopni ovládat a využívat prostředky ICT v procesu učení ve všech dalších vzdělávacích oblastech celého středního vzdělávání. Student dovede zejména efektivně využívat běžně dostupnou výpočetní techniku a její programové vybavení a další digitální zařízení. Kromě toho si studenti prohloubí schopnost tvůrčím způsobem využívat informačních a komunikačních technologií, informačních zdrojů a aplikačního programového vybavení při respektování mravních zásad a právních norem. Zdokonalí se v systematickém uspořádávání svých vědomostí, rozvinou schopnost abstraktního systémového myšlení, vhodného vyjadřování myšlenek, smysluplné a účinné argumentace a tvůrčího přístupu k řešení problémů. Proniknou k podstatě a porozumí průběhu informačních procesů.

Časové a organizační vymezení předmětu:

Vyučovací předmět	***1. ročník***	***2. ročník***	***3. ročník***	***4. ročník***	***5. ročník***	***6. ročník***	***Celkem***
Informatika a výpočetní technika	1	1	2	0	0	1	5
	Celková týdenní hodinová dotace 5						

Výchovné a vzdělávací strategie:

- Samostatný sběr informací a orientace ve zdrojích informací rozvíjí kompetenci k učení a kompetenci komunikativní.
- Samostatná práce na projektech rozvíjí kompetencí komunikativní a kompetenci k podnikavosti.
- Týmová spolupráce rozvíjí kompetenci sociální a personální.
- Užívání výpočetní techniky a digitálních technologií rozvíjí kompetenci komunikativní, kompetenci k učení, kompetenci sociální a personální.

Vyučovaný předmět: Informatika a výpočetní technika
Ročník: první

Vzdělávací obsah předmětu	Výstupy z RVP GV	Očekávané ročníkové výstupy ŠVP	Učivo	Přesahy a vazby
DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE	➢ ovládá, propojuje a aplikuje dostupné prostředky ICT ➢ využívá teoretické i praktické poznatky o funkcích jednotlivých složek hardwaru a softwaru k tvůrčímu a efektivnímu řešení úloh	➢ vysvětluje funkce základních součástí výpočetního systému ➢ zapojuje a pracuje s digitální technikou a účelně využívá jejich funkce ➢ ošetřuje digitální techniku a chrání ji před poškozením ➢ umí řešit jednoduché problémy při práci s digitální technikou ➢ využívá funkce operačního systému ➢ využívá výhody počítačových sítí	základní hygienická a bezpečnostní pravidla při práci s prostředky ICT základní odborné pojmy (ICT, informace, hardware, software, digitální zařízení) počítač, jeho základní komponenty, princip fungování propojení počítače s dalšími (digitálními) zařízeními principy fungování základní vlastnosti a sledované parametry ovládání operačního systému digitalizace a reprezentace dat manipulace a organizace dat počítačová síť, její výhody přihlášení do sítě, bezpečné heslo základní práva k síťovým diskům	Fy – elektrický proud
ZDROJE A VYHLEDÁVÁNÍ INFORMACÍ, KOMUNIKACE	➢ využívá dostupné služby informačních sítí k vyhledávání informací, ke komunikaci, k vlastnímu vzdělávání a týmové spolupráci ➢ využívá nabídku informačních a vzdělávacích portálů, encyklopedií, knihoven, databází a výukových programů ➢ posuzuje tvůrčím způsobem	➢ využívá služby internetu ➢ vysvětluje princip fungování internetu ➢ orientuje se na WWW stránce a dovede získat z jejího menu nabízené informace ➢ chápe vazby pomocí odkazů ➢ komunikuje pomocí služeb internetu ➢ využívá přiměřeně aktuálnost, relevanci a věrohodnost zdroje	internet – struktura a fungování, možnosti připojení vyhledávání informací pomocí vyhledávačů, katalogů, encyklopedií, informačních systémů služby internetu pojmy IP adresa, URL,	

	aktuálnost, relevanci a věrohodnost informačních zdrojů a informací	➢ uvědomuje si možná nebezpečí hrozící z internetu	doména a DNS elektronická pošta, elektronické konference, diskusní fórum, e-learning zásady bezpečného využívání internetu	
ZPRACOVÁNÍ A PREZENTACE INFORMACÍ	➢ zpracovává a prezentuje výsledky své práce s využitím pokročilých funkcí aplikačního softwaru a multimediálních technologií	➢ ovládá typografickou úpravu textu na pokročilé úrovni	získání a zpracování textové informace na úrovni stylů odstavců, seznamy, šablony, záhlaví, zápatí, tabulky, pokročilé funkce textového editoru typografická a estetická pravidla sběr informací a tvorba dokumentu na zvolené téma – samostatná práce	Čj – administrativní styl

Vyučovaný předmět: Informatika a výpočetní technika Ročník: druhý				
Vzdělávací obsah předmětu	Výstupy z RVP GV	Očekávané ročníkové výstupy ŠVP	Učivo	Přesahy a vazby
ZPRACOVÁNÍ A PREZENTACE INFORMACÍ	➢ zpracovává a prezentuje výsledky své práce s využitím pokročilých funkcí aplikačního softwaru a multimediálních technologií	➢ sestavuje tabulky ➢ používá vzorce a funkce ➢ vytváří grafy	princip funkce tabulkového programu a oblasti využití různé typy informací v buňce a její editace vzorce a funkce, adresace buněk (relativní a absolutní) změnit obsah buňky, kopírovat a přesunovat buňky a jejich oblasti, plnit vzorce do sousedních buněk, vytvářet řady formát buňky, formátování vzhledu tabulky tvorba a editace grafů řešení zadaného problému pomocí tabulkového procesoru – samostatná práce	Ma – vzorce pro obsahy a obvody Ma – statistické funkce
		➢ orientuje se v různých oblastech počítačové grafiky ➢ volí grafický formát vyhovující danému užití ➢ pracuje s vhodnými programy pro	základní pojmy a principy počítačové grafiky, barevné modely grafické a multimediální formáty, jejich vlastnosti a způsoby využití	

		práci s multimediálními formáty ➢ vytváří grafický výstup ve vektorovém grafickém editoru ➢ získává a upravuje rastrovou grafickou předlohu ➢ upravuje, stříhá a zálohuje hudbu a video ➢ vhodně kombinuje různé typy informací a vytváří multimediální prezentaci	vytváření vektorové kresby objekty a jejich vlastnosti uspořádání objektů text ve vektorovém editoru ovládání rastrového grafického editoru úprava fotografie skenování grafické předlohy zpracování audio souborů, převody mezi různými formáty úpravy, archivace, střih videa nástroje pro tvorbu prezentace, vytvoření a nastavení prezentace, zásady zpracování počítačové prezentace příprava podkladů pro prezentaci tvorba multimediální prezentace - samostatný projekt	MEV-mediální produkty a jejich významy

Vyučovaný předmět: Informatika a výpočetní technika Ročník: třetí				
Vzdělávací obsah předmětu	Výstupy z RVP GV	Očekávané ročníkové výstupy ŠVP	Učivo	Přesahy a vazby
DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE	➢ využívá teoretické i praktické poznatky o funkcích jednotlivých složek hardwaru a softwaru k tvůrčímu a efektivnímu řešení úloh ➢ organizuje účelně data a chrání je proti poškození či zneužití ➢ orientuje se v možnostech uplatnění ICT v různých oblastech společenského poznání a praxe	➢ používá sdílené dokumenty a ukládá svoje dokumenty správně do systému souborů ve školní síti ➢ účelně využívá možností komprese dat ať už volbou vhodného grafického nebo zvukového formátu nebo užitím samostatného komprimačního programu ➢ zálohuje si svoje dokumenty ➢ vysvětluje funkci antivirového programu a firewallu a rozlišuje je od sebe navzájem ➢ využívá lokální sítě i internetu a volí při tom služby internetu jak z hlediska účelu, tak i z hlediska vhodnosti příslušných komunikačních protokolů; je-li to možné, dokáže konfigurovat službu a zvolit vhodný protokol aplikační nebo transportní vrstvy	údržba a ochrana dat – správa souborů a složek (mapování složky, základní práva k síťovým diskům), komprese, antivirová ochrana (viry, červy, nebezpečné typy souborů, antivirový program), firewall a jeho funkce, zálohování dat informační sítě – architektura sítí, pojmy LAN a WAN, základní technické díly sítí, internet (historie, principy a architektura internetu), síťové služby a protokoly, přenos dat, princip fungování buňkové sítě mobilních telefonů	Fy – elektřina, optika, modulace signálu
ZDROJE A VYHLEDÁVÁNÍ INFORMACÍ, KOMUNIKACE	➢ využívá dostupné služby informačních sítí k vyhledávání informací, ke komunikaci, k vlastnímu vzdělávání a týmové spolupráci ➢ využívá informační a komunikační služby v souladu s etickými, bezpečnostními a legislativními požadavky	➢ vysvětlí, co jsou data a co je informace; vysvětlí rozdíl ➢ vymodeluje jednoduchý informační systém ➢ vysvětlí, v čem se shodují a v čem se liší etické jednání a dodržování zákonů. Získává, uchovává a poskytuje data v souladu s autorským právem, v mezích zákona chrání osobní údaje	data a informace, odborná terminologie, informační procesy, informační systémy (v rámci analýzy požadavků, návrhu řešení a implementace jednoduchého informačního systému) informační etika a legislativa – ochrana autorských práv a osobních údajů	

ZPRACOVÁNÍ A PREZENTACE INFORMACÍ	➢ zpracovává a prezentuje výsledky své práce s využitím pokročilých funkcí aplikačního softwaru a multimediálních technologií ➢ aplikuje algoritmický přístup k řešení problémů	➢ na základě konceptuálního modelu navrhne jednoduchý informační systém a implementuje jej jako jednoduchou databázovou aplikaci ➢ vymodeluje nepříliš složitý fyzikální, ekonomický, informační nebo jiný systém a nasimuluje některé podstatné procesy, které v systému probíhají ➢ navrhuje algoritmy jednoduchých úloh a navržené algoritmy pak implementuje ve vývojovém prostředí	databáze (analýza, návrh a implementace jednoduchého informačního systému), export a import dat (zejména z databáze a do databáze) algoritmizace úloh – algoritmus, zápis algoritmu, úvod do programování (proměnná, podmínky a cykly, operace přiřazení hodnoty, výraz)	Čj – odborný styl, zpráva

Vyučovaný předmět: Informatika a výpočetní technika Ročník: šestý				
Vzdělávací obsah předmětu	Výstupy z RVP GV	Očekávané ročníkové výstupy ŠVP	Učivo	Přesahy a vazby
DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE	➢ organizuje účelně data a chrání je proti poškození či zneužití ➢ orientuje se v možnostech uplatnění ICT v různých oblastech společenského poznání a praxe ➢ využívá teoretické i praktické poznatky o funkcích jednotlivých složek hardwaru a softwaru k tvůrčímu a efektivnímu řešení úloh	➢ využívá dostupné služby informačních sítí k vyhledávání informací, ke komunikaci, k vlastnímu vzdělávání a týmové spolupráci ➢ využívá nabídku informačních a vzdělávacích portálů ➢ posuzuje tvůrčím způsobem aktuálnost, relevanci a věrohodnost informačních zdrojů a informací ➢ využívá informační a komunikační služby v souladu s etickými, bezpečnostními a legislativními požadavky	informatika jako vědní obor informace, digitalizace, kódování, šifrování a komprese dat současný HW, budoucnost IT internet věcí	
ZDROJE A VYHLEDÁVÁNÍ INFORMACÍ, KOMUNIKACE	➢ využívá dostupné služby informačních sítí k vyhledávání informací, ke komunikaci, k vlastnímu vzdělávání a týmové spolupráci ➢ využívá nabídku informačních a vzdělávacích portálů, encyklopedií, knihoven, databází a výukových programů ➢ posuzuje tvůrčím způsobem aktuálnost, relevanci a věrohodnost informačních zdrojů a informací	➢ využívá služby internetu ➢ komunikuje pomocí služeb internetu ➢ posuzuje aktuálnost, relevanci a věrohodnost zdroje ➢ uvědomuje si možná nebezpečí hrozící z internetu	současný SW cloudové aplikace umělá inteligence digitální identita a stopa	
ZPRACOVÁNÍ A PREZENTACE INFORMACÍ	➢ zpracovává a prezentuje výsledky své práce s využitím pokročilých funkcí aplikačního softwaru a multimediálních technologií	➢ pokročilým způsobem získává a publikuje data ➢ využívá vizualizaci a simulaci dat	analýza, zpracování, přenos, import, export, modelování, simulace a vizualizace dat	

Vyučovací předmět: Estetická výchova - hudební

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení předmětu:

Předmět Hudební výchova realizuje Hudební obor vzdělávací oblasti Umění a kultura z RVP DG. V Hudební výchově žáci rozvíjejí a prohlubují po celou dobu studia své schopnosti a dovednosti vokální, instrumentální, hudebně pohybové a poslechové. Získávají též poznatky z hudební teorie a v průběhu výuky se žáci seznámí se základními hudebními styly, žánry a formami a poznají díla nejvýznačnějších hudebních skladatelů.

Předmět Hudební výchova usiluje o to, aby žáci poznali souvislosti mezi různými druhy umění, aby obohatili své estetické a pocitové vnímání a aby v rámci svých individuálních schopností hudbu interpretovali a produkovali.

Vzdělávací program je realizován prostřednictvím tvůrčích činností, produkce, recepce a reflexe, které žákovi umožňují hudebně se projevovat, jak při individuálních, tak i skupinových aktivitách.

Do předmětu Hudební výchova jsou integrována průřezová témata:
- Osobnostní a sociální výchova
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- Multikulturní výchova
- Environmentální výchova
- Mediální výchova

Vzdělávání v předmětu Hudební výchova vede k vytváření pozitivního vztahu ke kulturnímu bohatství současnosti a minulosti. Žák je veden k tomu, aby našel v hudbě prostředek relaxace a duševního obohacení.

Časové vymezení předmětu:

Ročník	1.	2.	3.	4.
hodinová dotace	1	1	2	2

Předmět Hudební výchova se vyučuje jako povinný v prvním a druhém ročníku šestiletého dvojjazyčného gymnázia ve dvouhodinových blocích po skupinách, které se střídají v pololetí. Ve třetím a čtvrtém ročníku se studenti mohou rozhodnout, jestli zvolí Hudební nebo Výtvarnou výchovu. Ve třetím a čtvrtém ročníku se Hudební výchova dotuje dvěma hodinami týdně.

Organizační vymezení předmětu:

Výuka probíhá ve specializované učebně Hudební výchovy. Odborná učebna je vybavena klavírem, keyboardem a audio-vizuální technikou. V kabinetě HV jsou k dispozici další hudební nástroje - kytara, zobcové flétny, djembe, rytmické nástroje Orffova instrumentáře.

Součástí realizace jsou návštěvy koncertních síní, muzeí a divadel. Žáci bývají aktivně zapojováni v rámci školy ke koncertování na různých hudebních vystoupeních.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Hlavním smyslem předmětu Hudební výchova je vést žáka vokálními, instrumentálními, hudebně pohybovými a poslechovými činnostmi k porozumění hudebního umění.
Níže uvedené výchovné a vzdělávací strategie umožňují rozvoj následujících kompetencí:

Kompetence k učení, kompetence komunikativní

Učitel zadává žákům referáty z oblasti hudby k samostatnému či skupinovému zpracování a prezentaci. Společně s žáky najde návody na jeho zpracování a určí zdroje informací. Po zpracování tématu společně s žáky diskutují o obsahu, provedení a na závěr práci ohodnotí.

Kompetence k tvořivému řešení problémů

Učitel povzbuzuje žáky při hudebních aktivitách, při studiu hry na hudební nástroje, při zpěvu i při osvojování si nového učiva. Učitel zadává samostatné práce, podněcuje žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a řešení problémů.

Kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální

Učitel klade důraz na individuální přístup k žákům a jejich hudebním dovednostem, na rozvoj jejich vlastních schopností, na tvořivost a individuální hudební cítění a prožívání hudby. Učitel rozvíjí u žáků schopnost spolupracovat, pracovat v týmu, ať už při zadávání projektů nebo při přípravě společných hudebních vystoupení. Vede žáka k poznávání a porozumění umění prostřednictvím soustředěné a vědomé reflexe a vlastní tvorby, a chápání umění jako specifického a nezastupitelného způsobu komunikace probíhající mezi všemi účastníky uměleckého procesu.

Kompetence sociální a personální

Hudební obor seznamuje žáka s různými funkcemi hudby a pomáhá žákům získávat vhled do hudební kultury české i jiných národů. Žák porovnává a odlišuje jednotlivé druhy umění. Učitel vede žáka k postupnému uvědomění si vlivu hudební výchovy na rozvoj tvořivé osobnosti v roli tvůrce, interpreta a recipienta a umožňuje mu vyvozovat hudebně teoretické poznatky, které je schopen dávat do souvislostí s poznatky již získanými. Učitel organizuje návštěvy výstav, koncertů divadelních představení podle aktuálních možností, rozvíjí tak jejich kulturní rozhled. Učitel formuje vztah žáka k hudbě a vede k pochopení emocionálního působení hudby a jejího vlivu k vytváření vztahů mezi lidmi.

Kompetence občanské

Učitel nabízí žákům dle možností různé aktivity – člen sboru, hraní v hudebním souboru, dává žákům dostatek příležitostí k interpretační činnosti. Učitel vysvětluje žákům význam našich národních tradic a kulturního dědictví a zapojuje žáky dle individuálních možností do kulturního dění.Při návštěvách kulturních akcí uvádí do praxe pravidla chování a společenské etikety.

Kompetence pracovní

Učitel vede žáka k pozitivnímu vztahu k aktivním hudebním činnostem. Při výuce a hudebních aktivitách vytváříme podnětné a tvořivé pracovní prostředí. Učitel vede žáka k vhodnému využívání relaxačního a psychohygienického účinku hudby.

Vyučovaný předmět: Hudební výchova Ročník: první				
Vzdělávací obsah předmětu	Výstupy z RVP DG	Ročníkové výstupy ŠVP	Učivo	Přesahy a vazby
	Žák: Využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách Uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá čistě a rytmicky přesně v jednohlase, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého Uplatňuje zásady hlasové hygieny běžném životě	**Žák:** Zpívá na základě svých individuálních schopností a získaných dovedností intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase, případně vícehlase Uplatňuje své dovednosti i při mluvním projevu v běžném životě – správná artikulace Oceňuje kvalitní pěvecký projev druhého	**Vokální činnosti:** Rozšiřování hlasového rozsahu, hlasová hygiena, nedostatečnost a některé způsoby její nápravy, mutace, sólový a sborový zpěv, využívání rytmických zákonitostí při vokálním projevu, převod písní z nezpěvné do zpěvné polohy Intonační cvičení Zpěv lidových písní Práce s notovým zápisem Píseň a její hudební forma	ČJ – komunikační výchova VV – Umění a kultura Osobnostní a sociální kultura – okruhy Kreativita, Komunikace (prolíná celým studiem na nižším stupni) D – Člověk a společnost Osobnostní a sociální výchova – spolupráce a soutěž Osobnostní a sociální výchova – poznávání a rozvoj vlastní osobnosti Osobnostní a sociální výchova – sociální komunikace
	Orientuje se v zápise jednoduchých vokálních a instrumentálních skladeb; na základě svých individuálních hudebních schopností tyto skladby realizuje Využívá jednoduché a podle vybavení školy i složitější hudební nástroje (keyboardy, keyboardy ve spojení s počítačem) při individuálních či společných hudebních aktivitách a přiměřeně svým hudebním schopnostem a dovednostem používá hudební nástroje jako prostředek sdělování hudebních i nehudebních myšlenek a představ	Reprodukuje dle svých individuálních schopností a dovedností různé motivy, témata Tvoří jednoduché doprovody k pěveckým projevům za pomoci hudebních nástrojů Realizuje písně a skladby různých stylů a žánrů dle svých individuálních schopností a dovedností	**Instrumentální činnosti:** Nástrojová reprodukce různých melodií, hra a tvorba jednoduchých instrumentálních doprovodů, jednoduché improvizace na Orffovy nástroje, tvorba doprovodů pro hudebně dramatické projevy Lidové kapely Noty, pomlky, intervaly	Mediální výchova – okruh Kulturní diference (prolíná celým studiem na nižším stupni) Mediální výchova – okruh Práce v realizačním týmu Mediální výchova – média a mediální produkce Mediální výchova – mediální produkty a jejich významy Mediální výchova – role médií v moderních dějinách

	Reaguje na hudbu pohybem, ztvárňuje ji úměrně svým hudebním schopnostem a pohybovým dispozicím	Taktuje dvoudobý, třídobý a čtyřdobý takt Poznává a reaguje na změnu tempa a rytmu Zaujme taneční postoj a odhaduje koordinaci pohybů svých spolužáků ve společném prostoru	**Hudebně pohybové činnosti:** Taktování Pohybové reakce na změny v proudu znějící hudby – tempové, rytmicko – metrické, orientace v prostoru Hra na dirigenta a orchestr Tanec jako způsob komunikace	Výchova k týmové spolupráci Environmentální výchova – člověk a životní prostředí
	Zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období	Přistupuje k dílu jako k logicky utvářenému celku Orientuje se v jednotlivých slozích, uvede významné představitele Zařadí slyšenou hudbu do stylového období Využívá poznatků z hudební teorie	**Poslechové činnosti:** Přehled hudebních slohů artificiální hudby Poslech – postihování a srovnávání charakteristických rozdílů různých hudebních slohů Vznik a vývoj hudby – hudba vokální a instrumentální, periodizace hudebního vývoje (hledisko obecně historické, kulturně historické, hudebně imanentní)	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – žijeme v Evropě
	Vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění	Orientuje se v hudebních stylech Poznává hudební nástroje, rozděluje do nástrojových skupin	Hudba artificiální a nonartificiální – vysvětlení pojmů Hudební skladba v kontextu s nehudebními díly jiných uměleckých oborů Vznik hudby a hudebních nástrojů	Multikulturní výchova – základní problémy sociokulturních rozdílů

Vyučovaný předmět: Hudební výchova Ročník: druhý				
Vzdělávací obsah předmětu	Výstupy z RVP DG	Ročníkové výstupy ŠVP	Učivo	Přesahy a vazby
	Žák: Využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách Uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého Pracuje na rozšiřování svého hlasového rozsahu	**Žák:** Zhodnotí kvalitní pěvecký projev Zapíše pohyb melodie Uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvném projevu v běžném životě. Zpívá intonačně čistě dle svých dispozic. Má poznatky o svém hlase a hlasové hygieně.	**Vokální činnosti:** Rozšiřování hlasového rozsahu Hlasová hygiena Jednohlasý a vícehlasý zpěv Využití rytmických zákonitostí při vokálním projevu Notový zápis jako opora při realizaci písní či složitější vokální skladby Lidové a umělé písně	ČJ – komunikační výchova VV – Umění a kultura D – Člověk a společnost Osobnostní a sociální výchova – poznávání a rozvoj vlastní osobnosti Osobnostní a sociální výchova – sociální komunikace
	Reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, provádí jednoduché hudební improvizace na Orffovy nástroje Realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností písně a skladby různých stylů a žánrů	Tvoří jednoduché doprovody k pěveckým projevům na Orffovy a jiné nástroje (dle svých individuálních možností) Improvizace jednoduché hudební formy Orientuje se v notovém záznamu melodie	**Instrumentální činnosti:** Hra a tvorba doprovodů s využitím nástrojů Orffova instrumentáře Noty, pomlky, intervaly Využití individuálních instrumentálních schopností některých žáků k doprovodu vokálního projevu	Mediální výchova – okruh Práce v realizačním týmu Osobnostní a sociální výchova - výchova k týmové spolupráci, soutěž

	Reaguje na hudbu pohybem, ztvárňuje ji úměrně svým hudebním schopnostem a pohybovým dispozicím Pohyb ve spojení s hudbou využívá k vyjádření vlastních představ a pocitů	Reaguje na změnu tempa a rytmu při taktování i při pohybu v prostoru Ztvární hudbu pohybem s použitím tanečních prvků V taktování pohotově vycítí změny taktu a včasná reaguje pohybem Využívá řeči těla Rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě	**Hudebně pohybové činnosti:** Zlepšení pohybové orientace v prostoru Reakce na změny rytmu a tempa Seznámení se s některými dobovými tanci (mazurka, pochod, valčík, polka) Vlastní ztvárnění znějící moderní hudby (choreografie)	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – okruh „Jsme Evropané“ – evropské hudební hodnoty, význam světové a evropské hudby v českém prostředí
	Odliší hudbu podle jejího stylového zařazení, významu a funkce Uvědomuje si rozdílnost přístupů jednotlivých lidí k hudbě a hudební tvorbě, vnímá hudbu jako způsob prezentace vlastních idejí a názorů i idejí, pocitů a názorů ostatních lidí a na základě toho je schopen se s hudbou ztotožnit či ji odmítnout	Přistupuje k dílu jako k logicky utvářenému celku Zařadí slyšenou hudbu do stylového období, uvede významné představitele Dle svých možností choreograficky připraví krátkou taneční ukázku, kreaci Při poslechu využívá dosavadní získané zkušenosti	**Poslechové činnosti:** Přehled hudebních slohů artificiální hudby Světové baroko České baroko Autoři a stěžejní díla období klasicismu, romantismu, impresionismu, 20. století Slovní charakterizování hudebního díla Hudba jako organizovaný zvuk – hudební dílo, výrazové prostředky, hudební forma, hudební znak	Multikulturní výchova – základní problémy sociokulturních rozdílů Environmentální výchova – člověk a životní prostředí

	Orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku	Pozná hudebně výrazové prostředky (rytmus, melodie, harmonie, barva) v jednotlivých obdobích Určí stěžejní díla významných skladatelů jednotlivých slohových období	Hudební styly a žánry, funkce hudby – hudba a její využití v běžném životě, hudba jako kulturní dědictví, estetická a umělecká hodnota hudebního díla	Mediální výchova – média a mediální produkce -mediální produkty a jejich významy
	Zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovnává ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami Vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění	Orientuje se v množství hudebních druhů, stylů a žánrů Na základě svých individuálních schopností zařadí slyšenou hudbu do stylového období	Charakteristické znaky jednotlivých slohů Hudební skladatel a interpret, interpretace v hudbě, umělecký provoz	Mediální výchova – role médií v moderních dějinách Mediální výchova - uživatelé

Vyučovaný předmět: Hudební výchova Ročník: třetí				
Vzdělávací obsah předmětu	Výstupy z RVP DG	Ročníkové výstupy ŠVP	Učivo	Přesahy a vazby
	Žák: Využívá svého individuálního pěveckého potenciálu při zpěvu, při mluvním projevu, vede svůj hlas zněle a přirozeně, správně artikuluje Uplatňuje zásady hlasové hygieny v běžném životě Uplatňuje zásady sluchové hygieny v běžném životě Využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách	**Žák:** Zpívá jednohlasé písně, kánony, lidový dvojhlas, trojhlas na základě svých hudebních schopností a dovedností Uplatňuje své dovednosti i při mluvním projevu v běžném životě – správná artikulace Zpívá podle svých individuálních schopností a dovedností písně různých stylů a žánrů Improvizuje jednoduché vokální kompozice Využívá své individuální hudební schopnosti, dovednosti a návyky při zpěvu, mluvním projevu a při hudebních aktivitách	**Vokální činnosti:** Rozšiřování hlasového rozsahu Mutace Sólový a sborový zpěv Techniky vokálního projevu Písně lidové a umělé Kánony Zpěv písní hudby vážné i populární Individuální tvorba Artikulace	ČJ – komunikační výchova VV – Umění a kultura Osobnostní a sociální kultura – sociální komunikace D – Člověk a společnost Osobnostní a sociální výchova – spolupráce a soutěž Osobnostní a sociální výchova – poznávání a rozvoj vlastní osobnosti
	Využívá jednoduché a podle vybavení školy i složitější hudební nástroje (keyboardy, keyboardy ve spojení s počítačem) při individuálních či společných hudebních aktivitách a přiměřeně svým hudebním schopnostem a dovednostem používá hudební nástroje jako prostředek sdělování hudebních i nehudebních myšlenek a představ Orientuje se v notovém zápise jednoduchých, příp. i složitějších vokálních, instrumentálních i vokálně-instrumentálních skladeb; na základě svých individuálních hudebních schopností tyto skladby realizuje	Tvoří jednoduché doprovody k pěveckým projevům za pomoci hudebních nástrojů reprodukuje různé motivy, témata Realizuje písně a skladby různých stylů a žánrů dle svých individuálních schopností a dovedností Užívá některé hudební nástroje při individuálních i společných hudebních aktivitách přiměřeně svým hudebním schopnostem dovednostem	**Instrumentální činnosti:** Hra na hudební nástroje Doprovod zpěvu Nauka o hudebních nástrojích Orientace v notovém zápise Partitura Vyjadřování hudebních i nehudebních představ a myšlenek pomocí hudebního nástroje Moderní hudební nástroje a počítač	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – žijeme v Evropě Osobnostní a sociální výchova-spolupráce a soutěž

	Vyděluje podstatné hudební znaky z proudu znějící hudby, rozpoznává hudebně výrazové prostředky užité ve skladbě, uvědomuje si hudební formu díla a k dílu přistupuje jako k logicky utvářenému celku Popíše a na vybraných hudebních dílech (částech hudebního díla) ukáže důležité znaky tvorby a interpretace, vysvětlí, v čem tkví originální a nezaměnitelný hudební přínos skladatele a interpreta, možná poselství sdělovaná prostřednictvím hudby na základě svých schopností, znalostí i získaných zkušeností dešifruje a interpretuje Zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období	Rozpoznává jednotlivé hudebně výrazové prostředky Rozpoznává hudební styly a žánry Zařadí slyšenou hudbu do stylového období Zařadí dílo do historického kontextu Přistupuje k hudebnímu dílu jako k autorově reflexi vnějšího i vnitřního světa vyjadřované pomocí hudby, jako k možnému poselství a toto poselství na základě svých schopností dešifruje	Hudební znaky Hudební formy Hudba vokální a instrumentální Klasicismus W. A. Mozart L. van Beethoven Romantismus Programní hudba H. Berlioz B. Smetana A. Dvořák	Environmentální výchova – člověk a životní prostředí Mediální výchova- mediální produkty a jejich významy (užití Smetanovy hudby v reklamě)
	Orientuje se ve vývoji hudebního umění; uvědomuje si rozdílnost hudebního myšlení v jednotlivých etapách, rozlišuje hudební slohy podle charakteristických znaků, na základě historických, společenských a kulturních kontextů, popíše podmínky a okolnosti vzniku hudebního díla	Kriticky hodnotí kvalitu hudebního díla Chápe hudbu v historickém kontextu Při poslechu využívá dosavadní získané zkušenosti, vnímá použité výrazové prostředky a chápe jejich význam Přistupuje k dílu jako k logicky utvářenému celku Orientuje se v jednotlivých slozích, uvede významné představitele	**Poslechové činnosti:** Postihování a srovnávání charakteristických znaků různých hudebních slohů Opera G. Rosini R. Wagner G. Verdi G. Bizet J. Offenbach	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – žijeme v Evropě VV- Umění a kultura Mediální výchova – média a mediální produkce

	Vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění	Rozpozná funkci stylů a žánrů k životu jedince ve společnosti, kulturním tradicím a zvykům	Hudební skladba v kontextu s nehudebními díly jiných uměleckých oborů	Multikulturní výchova – vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí Mediální výchova – role médií v moderních dějinách

Vyučovaný předmět: Hudební výchova Ročník: třetí				
Vzdělávací obsah předmětu	Výstupy z RVP DG	Ročníkové výstupy ŠVP	Učivo	Přesahy a vazby
	Žák: Využívá svého individuálního pěveckého potenciálu při zpěvu, při mluvním projevu, vede svůj hlas zněle a přirozeně, správně artikuluje Uplatňuje zásady hlasové hygieny v běžném životě Uplatňuje zásady sluchové hygieny v běžném životě Využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách	**Žák:** Zpívá jednohlasé písně, kánony, lidový dvojhlas, trojhlas na základě svých hudebních schopností a dovedností Uplatňuje své dovednosti i při mluvním projevu v běžném životě – správná artikulace Zpívá podle svých individuálních schopností a dovedností písně různých stylů a žánrů Improvizuje jednoduché vokální kompozice Využívá své individuální hudební schopnosti, dovednosti a návyky při zpěvu, mluvním projevu a při hudebních aktivitách	**Vokální činnosti:** Rozšiřování hlasového rozsahu Mutace Sólový a sborový zpěv Techniky vokálního projevu Písně lidové a umělé Kánony Zpěv písní hudby vážné i populární Individuální tvorba Artikulace	ČJ – komunikační výchova VV – Umění a kultura Osobnostní a sociální kultura – sociální komunikace D – Člověk a společnost Osobnostní a sociální výchova – spolupráce a soutěž Osobnostní a sociální výchova – poznávání a rozvoj vlastní osobnosti
	Využívá jednoduché a podle vybavení školy i složitější hudební nástroje (keyboardy, keyboardy ve spojení s počítačem) při individuálních či společných hudebních aktivitách a přiměřeně svým hudebním schopnostem a dovednostem používá hudební nástroje jako prostředek sdělování hudebních i nehudebních myšlenek a představ Orientuje se v notovém zápise jednoduchých, příp. i složitějších vokálních, instrumentálních i vokálně-instrumentálních skladeb; na základě svých individuálních hudebních schopností tyto skladby realizuje	Tvoří jednoduché doprovody k pěveckým projevům za pomoci hudebních nástrojů reprodukuje různé motivy, témata Realizuje písně a skladby různých stylů a žánrů dle svých individuálních schopností a dovedností Užívá některé hudební nástroje při individuálních i společných hudebních aktivitách přiměřeně svým hudebním schopnostem dovednostem	**Instrumentální činnosti:** Hra na hudební nástroje Doprovod zpěvu Nauka o hudebních nástrojích Orientace v notovém zápise Partitura Vyjadřování hudebních i nehudebních představ a myšlenek pomocí hudebního nástroje Moderní hudební nástroje a počítač	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – žijeme v Evropě Osobnostní a sociální výchova-spolupráce a soutěž

	Vyděluje podstatné hudební znaky z proudu znějící hudby, rozpoznává hudebně výrazové prostředky užité ve skladbě, uvědomuje si hudební formu díla a k dílu přistupuje jako k logicky utvářenému celku Popíše a na vybraných hudebních dílech (částech hudebního díla) ukáže důležité znaky tvorby a interpretace, vysvětlí, v čem tkví originální a nezaměnitelný hudební přínos skladatele a interpreta, možná poselství sdělovaná prostřednictvím hudby na základě svých schopností, znalostí i získaných zkušeností dešifruje a interpretuje Zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období Orientuje se ve vývoji hudebního umění; uvědomuje si rozdílnost hudebního myšlení v jednotlivých etapách, rozlišuje hudební slohy podle charakteristických znaků, na základě historických, společenských a kulturních kontextů, popíše podmínky a okolnosti vzniku hudebního díla	Rozpoznává jednotlivé hudebně výrazové prostředky Rozpoznává hudební styly a žánry Zařadí slyšenou hudbu do stylového období Zařadí dílo do historického kontextu Přistupuje k hudebnímu dílu jako k autorově reflexi vnějšího i vnitřního světa vyjadřované pomocí hudby, jako k možnému poselství a toto poselství na základě svých schopností dešifruje Kriticky hodnotí kvalitu hudebního díla Chápe hudbu v historickém kontextu Při poslechu využívá dosavadní získané zkušenosti, vnímá použité výrazové prostředky a chápe jejich význam Přistupuje k dílu jako k logicky utvářenému celku Orientuje se v jednotlivých slozích, uvede významné představitele	Hudební znaky Hudební formy Hudba vokální a instrumentální Klasicismus W. A. Mozart L. van Beethoven Romantismus Programní hudba H. Berlioz B. Smetana A. Dvořák **Poslechové činnosti:** Postihování a srovnávání charakteristických znaků různých hudebních slohů Opera G. Rosini R. Wagner G. Verdi G. Bizet J. Offenbach	Environmentální výchova – člověk a životní prostředí Mediální výchova- mediální produkty a jejich významy (užití Smetanovy hudby v reklamě) Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – žijeme v Evropě VV- Umění a kultura Mediální výchova – média a mediální produkce
	Vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění	Rozpozná funkci stylů a žánrů k životu jedince ve společnosti, kulturním tradicím a zvykům	Hudební skladba v kontextu s nehudebními díly jiných uměleckých oborů	Multikulturní výchova – vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí Mediální výchova – role médií v moderních dějinách

Vyučovací předmět: Estetická výchova - výtvarná

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení předmětu:

Předmět Výtvarná výchova realizuje Výtvarný obor vzdělávací oblasti Umění a kultura z RVP DG. Předmět výtvarná výchova má nezastupitelný význam pro rozvíjení estetického vnímání a má tak svou nezastupitelnou funkci v rámci ostatních převážně naukových, exaktních předmětů.

Ve Výtvarné výchově žáci podle svých schopností prohlubují své vnímání okolního světa a sebe sama a dovedou své prožitky a vjemy výtvarně vyjadřovat. Vzdělávací program je realizován prostřednictvím vlastní konkrétní tvůrčí činnosti a její recepce a reflexe, praktickým osvojením výtvarných technik a seznámením se s historickým i současným kontextem výtvarného umění.

Vzdělávání v předmětu Výtvarná výchova vede k vytváření tvůrčího vztahu k životu a k sebepoznání. Vytváří pozitivní vztah ke kulturnímu bohatství lidstva.

Do předmětu Výtvarná výchova jsou integrována průřezová témata (PT) :
- Osobnostní a sociální výchova
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- Multimediální výchova
- Environmentální výchova
- Mediální výchova

Časové vymezení předmětu:

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.	6.
Hodinová dotace	1	1	2	2	-	-

Organizační vymezení předmětu:

Předmět Výtvarná výchova se vyučuje jako povinný v prvním a druhém ročníku šestiletého dvojjazyčného gymnázia ve dvouhodinových blocích po skupinách, které se střídají v pololetí. Ve třetím a čtvrtém ročníku se studenti mohou rozhodnout buď pro Výtvarnou nebo Hudební výchovu. Předmět je ve třetím a čtvrtém ročníku vyučován v týdenních dvouhodinových blocích.

Výuka probíhá ve specializované učebně Výtvarné výchovy. Odborná učebna je vybavena grafickým lisem, data projektorem a další audiovizuální technikou. V kabinetě je k dispozici knihovna a filmotéka.

Součástí realizace předmětu jsou návštěvy výstav, muzeí, a organizované zájezdy. Žáci se aktivně zapojují v rámci školy do pořádání výstav, výzdoby a divadelních vystoupení. Jsou zařazováni do mimoškolních projektů a soutěží.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Hlavním smyslem předmětu Výtvarná výchova je vést žáka výtvarnými činnostmi, pohybovými a percepčními činnostmi k porozumění výtvarnému umění. Níže uvedené výchovné a vzdělávací strategie umožňují rozvoj následujících kompetencí:

Kompetence k učení, komunikativní

Učitel zadává žákům referáty ke skupinovému nebo samostatnému zpracování a prezentaci. Společně s žáky určí zdroje informací a rámcově vymezí obsah referátu. Závěrem se o prezentaci a obsahu referátu diskutuje.

Kompetence k řešení problémů

Učitel vede žáky k samostatnosti a originalitě při řešení výtvarné práce. Učitel povzbuzuje žáky k tvořivému myšlení a cítění.

Kompetence komunikativní, sociální a personální

Učitel klade důraz zejména na individuální přístup k žákům a na rozvoj jejich výtvarných schopností. Učitel rozvíjí schopnost žáka spolupracovat ve skupině při tvorbě i prezentaci vlastních výtvarných děl. Učitel vede žáka k chápání uměleckého díla jako jednoho z nezastupitelných způsobů komunikace. Učitel vede žáka k využívání relaxačního psychohygienického účinku výtvarné práce.

Kompetence sociální a personální

Výtvarný obor seznamuje žáka s různými funkcemi výtvarných děl a pomáhá žákům získávat vhled do výtvarné kultury domácí i světové.6ák porovnává a odlišuje jednotlivé druhy umění. Učitel vede žáka k postupnému uvědomění si vlivu výtvarné výchovy na rozvoj tvořivosti. Učitel organizuje návštěvy výstav a tím formuje postoje žáků k vlastním prožitkům. Učitel vede žáka k pochopení vizuálně-emocionálního působení výtvarného díla a jeho vlivu na tvorbu vztahů mezi lidmi.

Kompetence občanské

Učitel organizuje žákům práci formou větších společných projektů a rozvíjí tak jejich schopnost týmové spolupráce a zodpovědnost jedince za společné dílo. Učitel vysvětluje žákům význam našich kulturních tradic. Při účasti na kulturních akcích se žáci učí prakticky uplatňovat pravidla chování a společenské etiky.

Kompetence k podnikavosti

Učitel vede žáka k pozitivnímu vztahu k výtvarným aktivitám, vytváří podnětné a tvořivé prostředí.

Vyučovací předmět: Výtvarná výchova Ročník: první				
Vzdělávací obsah předmětu	Výstupy z RVP DG	Očekávané ročníkové výstupy ŠVP	Učivo	Přesahy a vazby
Obrazové znakové systémy	Žák: Rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu Porovnává různé znakové systémy, např. mluveného i psaného jazyka, hudby, dramatického umění Rozpoznává specifičnosti různých vizuálně znakových systémů a zároveň vědomě uplatňuje jejich prostředky k vytváření obsahu při vlastní tvorbě a interpretaci V konkrétních příkladech vizuálně obrazných vyjádření vlastní i umělecké tvorby identifikuje pro ně charakteristické prostředky Objasní roli autora, příjemce a interpreta při utváření obsahu a komunikačního účinku vizuálně obrazného vyjádření Pojmenuje účinky vizuálně obrazných vyjádření na smyslové vnímání, vědomě s nimi pracuje při vlastní tvorbě za účelem rozšíření citlivosti svého smyslového vnímání Při vlastní tvorbě uplatňuje osobní prožitky, zkušenosti a znalosti, rozpoznává jejich vliv a individuální přínos pro tvorbu, interpretaci a přijetí vizuálně obrazných vyjádření Na příkladech objasní vliv procesu komunikace na přijetí a interpretaci	Žák: - zaznamenává vizuální zkušenosti, podněty z představ a fantazie - dokáže vyjádřit základní výtvarné vztahy - kontrast, harmonie, rytmus, pohyb, barevný výraz - uplatňuje osobní prožitky, zkušenosti a znalosti, rozpozná jejich vliv a individuální přínos pro tvorbu, interpretaci a přijetí vizuálně obrazných vyjádření - vyjádří prožitky z hudby, abstraktní pojmy spojené s hudbou – zvuky, tóny, melodie; abstraktní pojmy – osobnostní rysy, vlastnosti, psychický stav - upevňuje své barevné cítění ve vztahu k pocitu a zážitku, snaží se o tvořivý přístup s kladnou motivací -experimentuje s moderními výtvarnými prostředky a technikami a vytváří vlastní umělecké dílo -prohlubuje svou schopnost citlivě vnímat výtvarná díla a orientovat se v oblasti výtvarné kultury, seznamuje se s novými médii - hodnotí, zdůvodňuje vlastní výpověď, snaží se chápat, interpretovat a tolerovat tvorbu ostatních, porovnává svoji interpretaci s jinými	- linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury, uspořádání prostoru -kresba a malba podle modelu - výtvarné vyjádření povrchu, struktury - kresba, malba, kombinované techniky, frotáž, koláž, otisky - záznamy emocí, prožitků, představ, vjemů - výtvarné vyjádření prožitků z hudby - pohyb, rytmus, řazení prvků, - kresba, malba - živly – voda, oheň, země, vzduch - výtvarné zpracování jejich působení - malba, kresba, komb.technika, frotáž, haptické etudy - abstraktní tvorba - návštěva galerií a výstav domácích i zahraničních, studium života a díla významných umělců (referáty, seminární práce, film, video, knižní publikace, besedy) - debaty nad vlastní tvorbou i tvorbou ostatních, hledání sdělení autora, vytváření osobního postoje; prezentace prací	PT: Osobnostní a sociální výchova – sociální komunikace; morálka všedního dne; spolupráce a soutěž Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - žijeme v Evropě Multikulturní výchova – základní problémy sociokulturních rozdílů Enviromentální výchova – člověk a životní prostředí Mediální výchova – účinky mediální produkce a vliv médií Hv Fy Př D Li

	vizuálně obrazných vyjádření; aktivně vstupuje do procesu komunikace a respektuje jeho pluralitu			
Znakové systémy výtvarného umění	Nalézá, vybírá a uplatňuje odpovídající prostředky pro uskutečňování svých projektů Využívá znalosti aktuálních způsobů vyjadřování a technických možností zvoleného média pro vyjádření své představy Na konkrétních příkladech vysvětlí, jak umělecká vizuálně obrazná vyjádření působí v rovině smyslové, subjektivní i sociální a jaký vliv má toto působení na utváření postojů a hodnot Samostatně experimentuje s různými vizuálně obraznými prostředky, při vlastní tvorbě uplatňuje také umělecké vyjadřovací prostředky současného výtvarného umění			

Vyučovaný předmět: Výtvarná výchova Ročník: druhý				
Vzdělávací obsah předmětu	Výstupy z RVP DG	Očekávané ročníkové výstupy ŠVP	Učivo	Přesahy a vazby
Obrazové znakové systémy	Žák: -rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu. -porovnává různé znakové systémy, např. mluveného i psaného jazyka, hudby, dramatického umění -rozpoznává specifičnosti různých vizuálně obrazných znakových systémů a zároveň vědomě uplatňuje jejich prostředky k vytváření obsahu při vlastní tvorbě a interpretaci	Žák: - využívá smyslové citlivosti při kontaktu s uměleckým dílem v různých rovinách obsahů - rozeznává různé znakové systémy např. mluveného i psaného jazyka, hudby, dramatického umění - uplatňuje prostředky vizuálně obrazných znakových systémů při vlastní tvorbě a interpretaci - interpretuje obsah vizuálně obrazného vyjádření v kontextu společenském, sociálním, osobním - zná účinky vizuálně obrazných vyjádření a vědomě s nimi pracuje ve vlastní tvorbě i v procesu komunikace - komunikuje s um.dílem i při vlastní tvorbě pomocí vybraných osobních prožitků, znalostí, zkušeností vědomě a rozpoznává danou vizuálně obraznou oblast - uplatňuje subjektivitu - respektuje pluralitu komunikačního procesu - využívá v širších souvislostech svých znalostí k rozvíjení představivosti, experimentuje a vytváří vlastní umělecké dílo	- linie, tvary, uspořádání prvků v obraze, kompozice, vlastnosti barev, relativita barevného vidění, symboly - kresba, malba - neživá příroda, látky, živočichové, rostliny, krajina a architektura - kresba podle hmatu, malba, grafika, koláž, reliéf, - prostorové práce, animace, - proměnlivost obrazu v čase - vybrané kapitoly z dějin výtvarného umění - nejstarší zaznamenané kultury starověku - základní charakteristika jednotlivých kultur, shodné a odlišující se znaky - volný výtvarný projev, počítačová grafika, kombinované techniky, koláž, instalace - požadavek a meze obecné srozumitelnosti - vliv reklamy - umění starověkých kultur	HV – příroda v hudbě PT: Osobnostní a sociální výchova – sociální komunikace Př – organismy a prostředí, Z - krajina PT: Enviromentální výchova – člověk a životní prostředí OV - reklama PT: Mediální výchova – učinky mediální produkce a vliv médií PT: Osobnostní a sociální výchova – spolupráce a soutěž PT: Multikulturní výchova – vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí OV – kultura, D – historické proměny doby

		- zná technické možnosti zvoleného media a využíváje pro vyjádření své představy	jako živá inspirace dneška (nové podněty životního stylu národních menšin a kultur)	
Znakové systémy výtvarného umění	-nalézá, vybírá a uplatňuje odpovídající prostředky pro uskutečňování svých projektů -využívá znalosti aktuálních způsobů vyjadřování a technických možností zvoleného média pro vyjádření své představy -interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti: vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků	- s využitím výtvarných prostředků a vlastních poznatků a zkušeností vykládá smysl příběhů a jejich podtext - prohlubuje svou schopnost citlivě vnímat výtvarná díla a orientovat se v oblasti výtvarné kultury - hodnotí, zdůvodňuje vlastní výpověď, snaží se chápat, interpretovat a tolerovat tvorbu ostatních, porovnává svoji interpretaci s jinými	- prostředí kolem nás, proměna času - prostor, instalace, malba - osvobození obrazu od zavedeného zobrazování viditelného - písmeno, symbol, slovo, logo, fotografie, počítačová grafika, animace - vztah slova a obrazu - vznik a uplatnění symbolu - smysl a funkce umění - návštěva galerií a výstav, studium života a díla významných umělců (film, video, knižní publikace, besedy), galerijní animace - vztahy s neevropskými kulturami - debaty, diskuse nad vlastní tvorbou i tvorbou ostatních, hledání sdělení autora, vytváření osobního postoje; prezentace prací při školních akcích	Li – historie literatury, tvořivé činnosti s literárním textem, D – nejstarší starověké civilizace a jejich kulturní odkaz, Ov – zásady lidského soužití PT: Mediální výchova - uživatelé D, Li – umělecké a kulturní epochy, směry a tendence, tvořivé činnosti s literárním textem, Hv – hudební styly a žánry PT: Výchova k myšlení v Evropských a globálních souvislostech - žijeme v Evropě PT: Osobnostní a sociální výchova – morálka všedního dne

Vyučovaný předmět: Výtvarná výchova Ročník: třetí				
Vzdělávací obsah předmětu	Výstupy z RVP DG	Očekávané ročníkové výstupy ŠVP	Učivo	Přesahy a vazby
Obrazové znakové systémy	Žák: -rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu. -porovnává různé znakové systémy, např. mluveného i psaného jazyka, hudby, dramatického umění -rozpoznává specifičnosti různých vizuálně obrazných znakových systémů a zároveň vědomě uplatňuje jejich prostředky k vytváření obsahu při vlastní tvorbě a interpretaci -na příkladech uvede vliv společenských kontextů a jejich proměn na interpretaci obsahu vizuálně obrazného vyjádření a jeho účinku v procesu komunikace -na příkladech vizuálně obrazných vyjádření uvede, rozliší a porovná osobní a společenské zdroje tvorby, identifikuje je při vlastní tvorbě -pojmenuje účinky vizuálně obrazných vyjádření na smyslové vnímání, vědomě s nimi pracuje při vlastní tvorbě za účelem rozšíření citlivosti svého smyslového vnímání -pojmenuje účinky vizuálně obrazných vyjádření na smyslové vnímání, vědomě s nimi pracuje při vlastní tvorbě za účelem rozšíření citlivosti svého smyslového vnímání	Žák: - rozvíjí smyslovou citlivost při vnímání uměleckého díla - rozeznává různé znakové systémy např.obraz, design, architektura, socha aj. - chápe a umí vysvětlit pojem kultura nejen v kontextu vědy, filosofie a umění, ale i v kontextu jeho osobního, dosud probíhajícího výchovně vzdělávacího procesu - dokáže vysvětlit pojmy vizuálně obrazných znakových systémů a pracovat a nimi při vlastní tvorbě (např. kompozice, tvar, barva, rytmus) - zná účinky vizuálně obrazných vyjádření a vědomě s nimi pracuje ve vlastní tvorbě i v procesu komunikace -dokáže v rámci zadaného tématu uplatnit osobní prožitky, zkušenosti a znalosti; rozpoznává a dokáže vysvětlit jejich vliv na vlastní tvůrčí proces, na volbu výtvarných a výrazových prostředků - uplatňuje subjektivitu - respektuje pluralitu komunikačního procesu - samostatně dokáže experimentovat v rámci možností s různými výtvarnými prostředky, základními technikami,	- vybrané kapitoly z dějin výtvarného umění – kultura - pravěk, první umělecké projevy, architektura, řemesla, kmeny, rituály, masky - kresba, frotáž - nejstarší civilizace - hieroglyfické písmo, piktogram, význam piktogramu dnes - Řecko, Řím - konstrukční principy antických staveb, antické sochařství, řecká vázová keramika - kombinovaná technika - raně křesťanské umění - arch. znaky, barevná symbolika, dekorativní řešení plochy - kresba, malba, mozaika - románský sloh - charakteristické znaky slohu: architektura, malba, socha - iluminace, iniciála, - kresba, malba, grafika	D – stěhování národů PT: Osobnostní a sociální výchova – sociální komunikace OV - filosofie HV – rytmus a kompozice skladby Fy – fyz. vlastnosti barev PT: Enviromentální výchova – člověk a životní prostředí D, HV – nejstarší starověké civilizace a jejich kulturní odkaz OV - reklama PT: Mediální výchova – Účinky mediální produkce a vliv médií PT: Osobnostní a sociální výchova – spolupráce a soutěž PT: Mediální výchova- média a mediální produkce PT: Výchova k myšlení v Evropských a

Znakové systémy výtvarného umění	-při vlastní tvorbě uplatňuje osobní prožitky. zkušenosti a znalosti, rozpozná jejich vliv a individuální přínos pro tvorbu, interpretaci a přijetí vizuálně obrazných vyjádření -nalézá, vybírá a uplatňuje odpovídající prostředky pro uskutečňování svých projektů -využívá znalosti aktuálních způsobů vyjadřování a technických možností zvoleného média pro vyjádření své představy -interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti: vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků -charakterizuje obsahové souvislosti vlastních vizuálně obrazných vyjádření a konkrétních uměleckých děl a porovnává výběr a způsob užití prostředků -své aktivní kontakty a získané poznatky z výtvarného umění uvádí do vztahů jak s aktuálními i historickými uměleckými výtvarnými projevy, tak s ostatními vizuálně obraznými vyjádřeními, uplatňovanými v běžné komunikaci - na konkrétních případech vysvětlí, jak umělecká vizuálně obrazná vyjádření působí v rovině smyslové, subjektivní i sociální a jaký vliv má toto působení na utváření postojů a hodnot -vytváří si přehled uměleckých a vizuálně obrazných vyjádření podle samostatně zvolených kritérií	dokáže odůvodnit jejich výběr - dokáže nalézt, vybrat a uplatnit odpovídající prostředky pro uskutečnění projektu, odrážející jeho zájmy v oblasti výtvarného umění (nejen činnost praktická, ale i teoretická – kresba, malba, prostorový výtvor stejně jako referát z oblasti Dějin umění atp.) - porovnává různé charakteristické znaky uměleckých slohů, hledá shody a rozdíly - je schopen rozebrat, popsat a zařadit dílo z uměleckého slohu (např. románskou stavbu) -v návaznosti na literaturu a dějepis se dokáže orientovat v umění od pravěku po realismus - prohlubuje svou schopnost citlivě vnímat výtvarná díla a orientovat se v oblasti výtvarné kultury - formuje si přehled výtvarného umění	- gotika - charakteristické znaky slohu: architektura, malba, socha - opěrný systém, vitráž - renesance - charakteristické znaky slohu: architektura, malba, socha - perspektiva, renesanční umělec - kresba, koláž - baroko a rokoko - charakteristické znaky slohu: architektura, malba, socha - zátiší a jeho různé podoby, portrét - klasicismus a romantismus - charakteristické znaky slohu: architektura, malba, socha - Národní divadlo, opona - realismus - charakteristické znaky slohu: architektura, malba, socha - srovnání romantické a realistické krajiny a její různé podoby ztvárnění v různých obdobích dějin umění, kresba v plenéru	globálních souvislostech – Globální problémy, jejich příčiny a důsledky Li – středověký rukopis Li – historie literatury, tvořivé činnosti s literárním textem HV – středověká hudba M – technické kreslení Bi – anatomie člověka PT: Mediální výchova – role médií v moderních dějinách D, Li, HV – umělecké a kulturní epochy, směry a tendence PT: Výchova k myšlení v Evropských a globálních souvislostech - žijeme v Evropě

		- hodnotí, zdůvodňuje vlastní výpověď, snaží se chápat, interpretovat	- kresba, malba, monotyp - návštěva galerií a výstav domácích i zahraničních, studium života a díla významných umělců, galerijní animace - vztahy s neevropskými kulturami - debaty, diskuse nad vlastní tvorbou i tvorbou ostatních,	

Vyučovací předmět: Výtvarná výchova Ročník: čtvrtý				
Vzdělávací obsah předmětu	Výstupy z RVP DG	Ročníkové výstupy ŠVP	Učivo	Přesahy a vazby
Obrazové znakové systémy	Žák: Rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu Porovnává různé znakové systémy, např. mluveného i psaného jazyka, hudby, dramatického umění Rozpoznává specifičnosti různých vizuálně obrazných znakových systémů a zároveň vědomě uplatňuje jejich prostředky k vytváření obsahu při vlastní tvorbě a interpretaci V konkrétních příkladech vizuálně obrazných vyjádření vlastní i umělecké tvorby identifikuje pro ně charakteristické prostředky Objasní roli autora, příjemce a interpreta při utváření obsahu a komunikačního účinku vizuálně obrazného vyjádření Na příkladech vizuálně obrazných vyjádření uvede, rozliší a porovná osobní a společenské zdroje tvorby, identifikuje je při vlastní tvorbě Na příkladech uvede vliv společenských kontextů a jejich proměn na interpretaci obsahu vizuálně obrazného vyjádření a jeho účinku v procesu komunikace Pojmenuje účinky vizuálně obrazných vyjádření na smyslové vnímání, vědomě s nimi pracuje při vlastní tvorbě za účelem rozšíření citlivosti svého smyslového	Žák: -chápe význam výtvarného díla a výtvarného umění v historickém kontextu -na základě poznání duchovních a kulturních hodnot současných i minulých utváří nepředpojaté postoje k různým kulturám a společenstvím -užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích, užívá některé metody současného výtvarného umění, experimentuje s reprodukcí uměleckého díla, vyjadřuje prožitky netradičními způsoby (počítačová grafika, video, fotografie, animace) -interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti, vychází přitom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků -samostatně nebo ve skupině zpracuje a prezentuje referát na zadané téma - seznámí se současnými uměleckými směry, výtvarnými tendencemi a jejich vlivem na společnost konce 20. století	Pointilismus, impresionismus, postimpresionismus – relativita barevného vidění, využívání skvrny v malbě -malba, malba prstem Konec 19. století – rozvoj vědy a průmyslu Secese – stylizace, inspirace přírodou -kresba, malba, výroba šperku Expresionismus – nadsázka, karikatura -kresba, malba, grafika Fauvismus-možnosti barev, barevné plochy, ostré barevné kontrasty -malba Kubismus – analytický kubismus – celistvost a rozklad tvaru, syntetický kubismus – povrch a konstrukce -malba, koláž Futurismus – princip absolutního pohybu Dadaismus – princip náhody -koláž, asambláž Surrealismus – tvůrčí potenciál podvědomí -kresba, malba, koláž, fotografie Abstraktní umění – osvobození obrazu od zavedeného zobrazování viditelného;	PT: Osobnostní a sociální výchova – poznávání a rozvoj vlastní osobnosti, seberegulace, sociální komunikace, morálka všedního dne, spolupráce a soutěž PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – žijeme v Evropě PT: Multikulturní výchova – psychosociální aspekty interkulturality PT: Mediální výchova – Média a mediální produkce ČJ a literatura – jazyk a jazyková komunikace, literární komunikace OSZ- člověk ve společnosti D – Moderní doba I HV – Recepce a reflexe Inf – digitální technologie; zdroje a vyhledávání informací, komunikace; zpracování a prezentace informací Ch

	vnímání Při vlastní tvorbě uplatňuje osobní prožitky, zkušenosti a znalosti, rozpoznává jejich vliv a individuální přínos pro tvorbu, interpretaci a přijetí vizuálně obrazných vyjádření Na příkladech objasní vliv procesu komunikace na přijetí a interpretaci vizuálně obrazných vyjádření; aktivně vstupuje do procesu komunikace a respektuje jeho pluralitu		Lettrismus – vztah slova a obrazu Informel – taktilní a haptické kvality díla Orfismus- přepis hudebních dojmů Akční umění – zapojení těla, jeho pohybu a gest do procesu tvorby, sebeuvědomování diváka -malba, kombinovaná technika Pop art – obrazová serialita, komiks, vznik a uplatnění symbolu, požadavek a meze obecné srozumitelnosti, vliv reklamy, masovost a autenticita projevu O part a kinetismus – od zrakového klamu ke skutečnému pohybu -kresba, malba, grafika, prostorová práce České a světové umění 2. pol. 20. století Body art, land art, street art	
Znakové systémy výtvarného umění	Nalézá, vybírá a uplatňuje odpovídající prostředky pro uskutečňování projektů Využívá znalosti aktuálních způsobů vyjadřování a technických možností zvoleného média pro vyjádření představy Interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osob. zkušeností a prožitků Charakterizuje obsahové souvislosti		Návštěva galerií a výstav domácích i zahraničních, studium života a díla významných umělců (film, video, knižní publikace, besedy, seminární práce) Debaty nad vlastní tvorbou i tvorbou ostatních, hledání sdělení autora, vytváření a objasnění osobního postoje;	

	vlastních vizuálně obrazných vyjádření a konkrétních uměleckých děl a porovnává výběr a způsob užití prostředků Své aktivní kontakty a získané poznatky z výtvarného umění uvádí do vztahů jak s aktuálními i historickými uměleckými výtvarnými projevy, tak s ostatními vizuálně obraznými vyjádřeními, uplatňovanými v běžné komunikaci Na konkrétních příkladech vysvětlí, jak umělecká vizuálně obrazná vyjádření působí v rovině smyslové, subjektivní i sociální a jaký vliv má toto působení na utváření postojů a hodnot Vytváří si přehled uměleckých vizuálně obrazných vyjádření podle samostatně zvolených kritérií Rozlišuje umělecké slohy a umělecké směry (s důrazem na umění od konce 19. století do současnosti), z hlediska podstatných proměn vidění a stavby uměleckých děl a dalších vizuálně obrazných vyjádření Na příkladech uvádí příčiny vzniku a proměn uměleckých směrů a objasní širší společenské a filozofické okolnosti vzniku uměleckých děl Na konkrétních příkladech vizuálně obrazných vyjádření objasní, zda a jak se umělecké vyjadřovací prostředky výtvarného umění od konce 19. století do současnosti promítají do aktuální obrazové komunikace Samostatně experimentuje s různými vizuálně obraznými prostředky, při vlastní tvorbě uplatňuje také umělecké vyjadřovací prostředky současného výtvarného umění		prezentace prací (výstava)- dlouhodobý projekt, možnost seberealizace a sebevyjádření Referáty o aktuálně probíhajících výtvarných akcích, výstavách výtvarného umění, umělecké tvorbě a jejich autorech různých uměleckých směrů a slohů	

Vyučovací předmět: Tělesná výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení předmětu:

Vyučovací předmět tělesná výchova vychází z obsahu vzdělávacího oboru Tělesná výchova RVP ZV a RVP GV a části vzdělávacího obsahu oboru Výchova ke zdraví RVP ZV a RVP GV.

Předmět částečně integruje průřezové téma Osobnostní a sociální výchova.

Vzdělávání předmětu je zaměřeno na:
- optimální rozvoj tělesné, duševní a sociální zdatnosti žáků
- poznávání zdraví jako nejdůležitější životní hodnoty
- regeneraci a kompenzaci jednostranné zátěže působené pobytem ve škole
- rozpoznání základních situací ohrožujících tělesné a duševní zdraví a
- na osvojování dovednosti jim předcházet nebo je řešit

Předmět tělesná výchova je vyučován s časovou dotací 2 hodiny týdně.

Pro pravidelnou výuku má škola k dispozici tyto prostory:
- velká tělocvična
- gymnastický sálek s posilovnou
- multifunkční venkovní hřiště s umělým povrchem
- softbalové hřiště,

dále si škola podle potřeby pronajímá malou tělocvičnu a rovněž může využívat atletickou dráhu sousední školy.

Povinná výuka tělesné výchovy je během studia doplňována nabídkou nepovinných předmětů, které jsou zaměřeny na míčové sporty. Obsahově výuku doplňuje lyžařský kurz, který žáci absolvují v sekundě a v kvintě a vodácký kurz v septimě. Škola se pravidelně účastní sportovních soutěží v nejrůznějších odvětvích a účast otevřena všem žákům školy. Ve výuce je rovněž kladen důraz na prevenci úrazů a na význam správné životosprávy a správného životního stylu pro celkové zdraví.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení

Žáci
- poznávají smysl a cíl svých aktivit
- plánují, organizují a řídí vlastní činnost

Učitel
- vytváří prostor pro dostatečné osvojování pohybových dovedností
- vede žáky k poznání vlastní fyzické a pohybové výkonnosti
- nechá žáky samostatně vybrat vhodné cviky pro rozcvičení
- vhodnou motivací představuje žákům tělesnou aktivitu jako prostředek kompenzace psychického zatížení a prostředek vlastního uspokojení
- zařazováním vhodných sportovních aktivit posiluje u žáků sebekontrolu a sebeovládání
- vhodně zvolenou zátěží učí žáky rozpoznat zdraví prospěšné i zdraví ohrožující tělesné aktivity
- vede žáky k zodpovědnosti za své zdraví jako nejdůležitější životní hodnoty

Kompetence řešení problémů

Žáci

- vnímají problémové situace a plánují způsob řešení problémů
- žáci se učí myslet kriticky, činí uvážlivá rozhodnutí, jsou schopni je obhájit

Učitel

- navozuje problémové situace, které motivují žáky k týmové spolupráci, nutnosti stanovit taktiku hry
- s chybou žáka pracuje jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení

Kompetence komunikativní

Žáci

- komunikují na odpovídající úrovni, vyjadřují se souvisle a kultivovaně
- učí se naslouchat projevům druhých

Učitel

- dbá na kulturní vyjadřování v hodinách tělesné výchovy
- vede ke komunikaci mezi sebou a učitelem a k dodržování předem stanovených pravidel vzájemné komunikaci
-zařazováním celoškolní soutěže podporuje vzájemnou komunikaci mezi věkově rozdílnými skupinami

Kompetence sociální a personální

Žáci

- spolupracují ve skupině
- podílejí se na vytváření pravidel práce v týmu
- v případě potřeby poskytnou pomoc nebo o ni požádají

Učitel

- podporuje činnosti ve skupinách, kde je nutná spolupráce a podíl celé skupiny na dosaženém výsledku
- v hodinách tělesné výchovy zařazuje cviky, které vedou žáka k vzájemné pomoci
- vytváří situace, kdy se žáci vzájemně potřebují
- podporuje možnost zapojení i neprůbojných a málo iniciativních žáků a rozvíjí jejich schopnost zastávat různé role

Kompetence občanské

Žáci

- respektují názory druhých
- rozhodují se zodpovědně podle dané situace
- rozhodují se v zájmu podpory a ochrany zdraví
- rozlišují a uplatňují práva a povinnosti vyplývající z různých rolí (hráč, rozhodčí, divák)

Učitel

- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- netoleruje v hodině sociálně patologické jevy, nekamarádské chování a odmítnutí požadované pomoci
- uplatňuje pozitivní hodnocení a motivaci žáků
- učí žáky chování v krizových nebo zdraví a život ohrožujících situacích

Kompetence pracovní a kompetence k podnikavosti

Žáci

- spoluorganizují si svůj pohybový režim
- jsou vedeni k efektivitě při organizování vlastní činnosti
-přenášejí návyky a dovednosti do běžného života

Učitel

- vede žáky k pozitivnímu vztahu k práci, žádnou prací netrestá, kvalitní práci pochválí
- vede žáky k dodržování obecných pravidel bezpečnosti
- vyžaduje vhodné sportovní vybavení pro výuku

Vyučovaný předmět: Tělesná výchova
Ročník: první

Vzdělávací obsah předmětu	Výstupy z RVP GV	Očekávané ročníkové výstupy ŠVP	Učivo	Přesahy a vazby
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ	Žák: Organizuje svůj pohybový režim a využívá v souladu s pohybovými předpoklady, zájmy a zdravotními potřebami vhodné a dostupné pohybové aktivity	Žák: -vyvozuje rozsah cvičení podle pohybové aktivity -volí soubor rozcvičení pro následnou pohybovou činnost	Svalová nerovnováha Zdravotně zaměřená cvičení Individuální pohybový režim	
	Žák: Ověří jednoduchými testy úroveň zdravotně orientované zdatnosti a svalové nerovnováhy	Žák: -posoudí úroveň svých pohybových schopností -vyvozuje úroveň obratnostních a silových předpokladů a volí cvičení jejich rozvoje	Kontrolní cviky a testy	
	Žák: Usiluje o optimální rozvoj své zdatnosti; vybere z nabídky vhodné kondiční programy nebo soubory cviků pro udržení či rozvoj úrovně zdravotně orientované zdatnosti a samostatně je upraví pro vlastní použití	Žák: -používá orientovaná cvičení pro rozvoj zdatnosti -přizpůsobuje pohybové činnosti svým pohybovým předpokladům -volí stupňující rozsah pohybových činností	Zdravotně orientovaná zdatnost -kondiční činnosti Organismus a pohybová zátěž	
	Žák: Organizuje svůj pohybový režim a využívá v souladu s pohybovými předpoklady, zájmy a zdravotními potřebami vhodné a dostupné pohybové aktivity	Žák“ -volí pohybové aktivity dostupné svým pohybovým předpokladům -aktivně se podílí na organizaci pohybového režimu -upravuje pohybový režim podle úrovně své výkonnosti	Individuální pohybový režim	
	Žák: Vybere z nabídky vhodné soubory vyrovnávacích cvičení zaměřených na kompenzaci jednostranného zatížení, na prevenci a korekci svalové nerovnováhy a samostatně je upraví pro vlastní použití	Žák: -posoudí úroveň pohybových činností s ohledem na nejvíce zatěžované svalové a kloubní oblasti -volí typ kompenzačních činností -podle pohybových předpokladů individuálně upravuje kompenzační cviky a přizpůsobuje jejich rozsah a intenzitu předchozí pohybové činnosti	Svalová nerovnováha Organismus a pohybová zátěž	

	Žák: Využívá vhodné soubory cvičení pro tělesnou a duševní relaxaci	Žák: -posuzuje intenzitu pohybových činností a vybírá odpovídající relaxační cvičení	Individuální pohybový režim Relaxační cviky	
	Žák: Uplatňuje účelné a bezpečné chování při pohybových aktivitách i v neznámém prostředí	Žák: -posoudí stav tělocvičného prostředí a přizpůsobí rozsah pohybových činností	Rizikové faktory ovlivňující bezpečnost pohybových činností Hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí	
	Žák: Poskytne první pomoc při sportovních či jiných úrazech	Žák: -rozeznává základní druhy poranění -posuzuje rozsah zranění a provádí základní ošetření	První pomoc při sportovních úrazech	
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ	Žák: Provádí osvojované pohybové dovednosti na úrovni individuálních předpokladů	Žák: -zvládá základní pohybové dovednosti -podle úrovně pohybových předpokladů rozvíjí základní pohybové dovednosti -zvládá základní pohybové stereotypy -s dopomocí opravuje nesprávné provedení pohybových činností -cíleně rozvíjí základní techniku pohybových činností	Pohybové dovednosti a výkon Pohybové odlišnosti a handicapy Průpravná, kondiční, koordinační, tvořivá, estetická cvičení Estetické cvičení s hudbou (dívky) Atletika-běh, dálka, koule Sportovní hry-fotbal, basketbal, volejbal, florbal Netradiční sporty-sofbal, frisbee, lakros Lyžování a snowboarding	
	Žák: Zvládá základní postupy rozvoje pohybových dovedností a usiluje o své pohybové sebezdokonalení			
	Žák: Posoudí kvalitu stěžejních částí pohybu, označí zjevné příčiny nedostatků a uplatní konkrétní osvojované postupy vedoucí k potřebné změně			
	Žák: Respektuje věkové, pohlavní, výkonnostní i jiné pohybové rozdíly a přizpůsobí svou pohybovou činnost dané skladbě sportujících			
OCHRANA ČLOVĚKA ZA MIMOŘÁDNÝCH UDÁLOSTÍ	Žák: Rozhodne, jak se zodpovědně chovat při konkrétní mimořádné události		Vyhlášení hrozby a vzniku mimořádné události Živelní pohromy Únik nebezpečných látek do životního prostřed Jiné mimořádné události První pomoc Sociální dovednosti potřebné při řešení mimořádných událostí	MZV- Výchova ke zdraví
	Žák: Prokáže osvojené praktické znalosti a dovednosti související s přípravou na mimořádné události a aktivně se zapojuje do likvidace následků hromadného zasažení obyvatel			

ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ	Žák: Užívá s porozuměním tělocvičné názvosloví na úrovni cvičence, vedoucího pohybových činností, organizátora soutěží		Sportovní názvosloví Pravidla osvojovaných pohybových činností Olympismus v současném světě: jednání fair play Sportovní výzbroj a výstroj	
	Žák: Volí a používá pro osvojované pohybové činnosti vhodnou výstroj a výzbroj a správně ji ošetřuje			
	Žák: Připraví ve spolupráci s ostatními žáky třídní či školní turnaj, soutěž, turistickou akci a podílí se na její realizaci			
	Žák: Respektuje pravidla osvojovaných sportů; spolurozhoduje třídní nebo školní utkání, závody, soutěže v osvojovaných sportech			
	Žák: Respektuje práva a povinnosti vyplívající z různých sportovních rolí – jedná na úrovni dané role; spolupracuje ve prospěch družstva			
	Žák: Sleduje podle pokynů pohybové výkony, sportovní výsledky, činnosti související s pohybem a zdravím – zpracuje naměřená data, vyhodnotí je a výsledky různou formou prezentuje			
	Žák: Aktivně naplňuje olympijské myšlenky jako projev obecné kulturnosti			

Vyučovaný předmět: Tělesná výchova Ročník: druhý				
Vzdělávací obsah předmětu	Výstupy z RVP GV	Očekávané ročníkové výstupy ŠVP	Učivo	Přesahy a vazby
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ	Žák: Organizuje svůj pohybový režim a využívá v souladu s pohybovými předpoklady, zájmy a zdravotními potřebami vhodné a dostupné pohybové aktivity	Žák: -vyvozuje rozsah cvičení podle pohybové aktivity -volí soubor rozcvičení pro následnou pohybovou činnost	Svalová nerovnováha Zdravotně zaměřená cvičení Individuální pohybový režim	
	Žák: Ověří jednoduchými testy úroveň zdravotně orientované zdatnosti a svalové nerovnováhy	Žák: -posoudí úroveň svých pohybových schopností -vyvozuje úroveň obratnostních a silových předpokladů a volí cvičení jejich rozvoje	Kontrolní cviky a testy	
	Žák: Usiluje o optimální rozvoj své zdatnosti; vybere z nabídky vhodné kondiční programy nebo soubory cviků pro udržení či rozvoj úrovně zdravotně orientované zdatnosti a samostatně je upraví pro vlastní použití	Žák: -používá orientovaná cvičení pro rozvoj zdatnosti -přizpůsobuje pohybové činnosti svým pohybovým předpokladům -volí stupňující rozsah pohybových činností	Zdravotně orientovaná zdatnost -kondiční činnosti Organismus a pohybová zátěž	
	Žák: Organizuje svůj pohybový režim a využívá v souladu s pohybovými předpoklady, zájmy a zdravotními potřebami vhodné a dostupné pohybové aktivity	Žák“ -volí pohybové aktivity dostupné svým pohybovým předpokladům -aktivně se podílí na organizaci pohybového režimu -upravuje pohybový režim podle úrovně své výkonnosti	Individuální pohybový režim	
	Žák: Vybere z nabídky vhodné soubory vyrovnávacích cvičení zaměřených na kompenzaci jednostranného zatížení, na prevenci a korekci svalové nerovnováhy a samostatně je upraví pro vlastní použití	Žák: -posoudí úroveň pohybových činností s ohledem na nejvíce zatěžované svalové a kloubní oblasti -volí typ kompenzačních činností -podle pohybových předpokladů individuálně upravuje kompenzační cviky a přizpůsobuje jejich rozsah a intenzitu předchozí pohybové činnosti	Svalová nerovnováha Organismus a pohybová zátěž	

	Žák: Využívá vhodné soubory cvičení pro tělesnou a duševní relaxaci	Žák: -posuzuje intenzitu pohybových činností a vybírá odpovídající relaxační cvičení	Individuální pohybový režim Relaxační cviky	
	Žák: Uplatňuje účelné a bezpečné chování při pohybových aktivitách i v neznámém prostředí	Žák: -posoudí stav tělocvičného prostředí a přizpůsobí rozsah pohybových činností	Rizikové faktory ovlivňující bezpečnost pohybových činností Hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí	
	Žák: Poskytne první pomoc při sportovních či jiných úrazech	Žák: -rozeznává základní druhy poranění -posuzuje rozsah zranění a provádí základní ošetření	První pomoc při sportovních úrazech	
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ	Žák: Provádí osvojované pohybové dovednosti na úrovni individuálních předpokladů	Žák: -zvládá základní pohybové dovednosti -podle úrovně pohybových předpokladů rozvíjí základní pohybové dovednosti -zvládá základní pohybové stereotypy -s dopomocí opravuje nesprávné provedení pohybových činností -cíleně rozvíjí základní techniku pohybových činností	Pohybové dovednosti a výkon Pohybové odlišnosti a handicapy Průpravná, kondiční, koordinační, tvořivá, estetická cvičení Estetické cvičení s hudbou (dívky) Atletika-běh, dálka, koule Sportovní hry-fotbal, basketbal, volejbal, florbal Netradiční sporty-sofbal, frisbee, lakros Lyžování a snowboarding	
	Žák: Zvládá základní postupy rozvoje pohybových dovedností a usiluje o své pohybové sebezdokonalení			
	Žák: Posoudí kvalitu stěžejních částí pohybu, označí zjevné příčiny nedostatků a uplatní konkrétní osvojované postupy vedoucí k potřebné změně			
	Žák: Respektuje věkové, pohlavní, výkonnostní i jiné pohybové rozdíly a přizpůsobí svou pohybovou činnost dané skladbě sportujících			
OCHRANA ČLOVĚKA ZA MIMOŘÁDNÝCH UDÁLOSTÍ	Žák: Rozhodne, jak se zodpovědně chovat při konkrétní mimořádné události		Vyhlášení hrozby a vzniku mimořádné události Živelní pohromy Únik nebezpečných látek do životního prostřed Jiné mimořádné události První pomoc Sociální dovednosti potřebné při řešení mimořádných událostí	MZV- Výchova ke zdraví
	Žák: Prokáže osvojené praktické znalosti a dovednosti související s přípravou na mimořádné události a aktivně se zapojuje do likvidace následků hromadného zasažení obyvatel			

ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ	Žák: Užívá s porozuměním tělocvičné názvosloví na úrovni cvičence, vedoucího pohybových činností, organizátora soutěží		Sportovní názvosloví Pravidla osvojovaných pohybových činností Olympismus v současném světě: jednání fair play Sportovní výzbroj a výstroj	
	Žák: Volí a používá pro osvojované pohybové činnosti vhodnou výstroj a výzbroj a správně ji ošetřuje			
	Žák: Připraví ve spolupráci s ostatními žáky třídní či školní turnaj, soutěž, turistickou akci a podílí se na její realizaci			
	Žák: Respektuje pravidla osvojovaných sportů; spolurozhoduje třídní nebo školní utkání, závody, soutěže v osvojovaných sportech			
	Žák: Respektuje práva a povinnosti vyplívající z různých sportovních rolí – jedná na úrovni dané role; spolupracuje ve prospěch družstva			
	Žák: Sleduje podle pokynů pohybové výkony, sportovní výsledky, činnosti související s pohybem a zdravím – zpracuje naměřená data, vyhodnotí je a výsledky různou formou prezentuje			
	Žák: Aktivně naplňuje olympijské myšlenky jako projev obecné kulturnosti			

Vyučovaný předmět: tělesná výchova Ročník: 3. ročník				
Vzdělávací obsah předmětu	Výstupy z RVP GV	Očekávané ročníkové výstupy ŠVP	Učivo	Přesahy a vazby
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ	Žák: Organizuje svůj pohybový režim a využívá v souladu s pohybovými předpoklady, zájmy a zdravotními potřebami vhodné a dostupné pohybové aktivity	Žák: -vyvozuje rozsah cvičení podle pohybové aktivity -volí soubor rozcvičení pro následnou pohybovou činnost	Svalová nerovnováha Zdravotně zaměřená cvičení Individuální pohybový režim	
	Žák: Ověří jednoduchými testy úroveň zdravotně orientované zdatnosti a svalové nerovnováhy	Žák: -posoudí úroveň svých pohybových schopností -vyvozuje úroveň obratnostních a silových předpokladů a volí cvičení jejich rozvoje	Kontrolní cviky a testy	
	Žák: Usiluje o optimální rozvoj své zdatnosti; vybere z nabídky vhodné kondiční programy nebo soubory cviků pro udržení či rozvoj úrovně zdravotně orientované zdatnosti a samostatně je upraví pro vlastní použití	Žák: -používá orientovaná cvičení pro rozvoj zdatnosti -přizpůsobuje pohybové činnosti svým pohybovým předpokladům -volí stupňující rozsah pohybových činností	Zdravotně orientovaná zdatnost -kondiční činnosti Organismus a pohybová zátěž	
	Žák: Organizuje svůj pohybový režim a využívá v souladu s pohybovými předpoklady, zájmy a zdravotními potřebami vhodné a dostupné pohybové aktivity	Žák“ -volí pohybové aktivity dostupné svým pohybovým předpokladům -aktivně se podílí na organizaci pohybového režimu -upravuje pohybový režim podle úrovně své výkonnosti	Individuální pohybový režim	
	Žák: Vybere z nabídky vhodné soubory vyrovnávacích cvičení zaměřených na kompenzaci jednostranného zatížení, na prevenci a korekci svalové nerovnováhy a samostatně je upraví pro vlastní použití	Žák: -posoudí úroveň pohybových činností s ohledem na nejvíce zatěžované svalové a kloubní oblasti -volí typ kompenzačních činností -podle pohybových předpokladů individuálně upravuje kompenzační cviky a přizpůsobuje jejich rozsah a intenzitu předchozí pohybové činnosti	Svalová nerovnováha Organismus a pohybová zátěž	

	Žák: Využívá vhodné soubory cvičení pro tělesnou a duševní relaxaci	Žák: -posuzuje intenzitu pohybových činností a vybírá odpovídající relaxační cvičení	Individuální pohybový režim Relaxační cviky	
	Žák: Uplatňuje účelné a bezpečné chování při pohybových aktivitách i v neznámém prostředí	Žák: -posoudí stav tělocvičného prostředí a přizpůsobí rozsah pohybových činností	Rizikové faktory ovlivňující bezpečnost pohybových činností Hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí	
	Žák: Poskytne první pomoc při sportovních či jiných úrazech	Žák: -rozeznává základní druhy poranění -posuzuje rozsah zranění a provádí základní ošetření	První pomoc při sportovních úrazech	
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ	Žák: Provádí osvojované pohybové dovednosti na úrovni individuálních předpokladů	Žák: -zvládá základní pohybové dovednosti -podle úrovně pohybových předpokladů rozvíjí základní pohybové dovednosti -zvládá základní pohybové stereotypy -s dopomocí opravuje nesprávné provedení pohybových činností -cíleně rozvíjí základní techniku pohybových činností	Pohybové dovednosti a výkon Pohybové odlišnosti a handicapy Průpravná, kondiční, koordinační, tvořivá, estetická cvičení Estetické cvičení s hudbou (dívky) Atletika-běh, dálka, koule Sportovní hry-fotbal, basketbal, volejbal, florbal Netradiční sporty-sofbal, frisbee, lakros Lyžování a snowboarding	
	Žák: Zvládá základní postupy rozvoje pohybových dovedností a usiluje o své pohybové sebezdokonalení			
	Žák: Posoudí kvalitu stěžejních částí pohybu, označí zjevné příčiny nedostatků a uplatní konkrétní osvojované postupy vedoucí k potřebné změně			
	Žák: Respektuje věkové, pohlavní, výkonnostní i jiné pohybové rozdíly a přizpůsobí svou pohybovou činnost dané skladbě sportujících			
OCHRANA ČLOVĚKA ZA MIMOŘÁDNÝCH UDÁLOSTÍ	Žák: Rozhodne, jak se zodpovědně chovat při konkrétní mimořádné události		Vyhlášení hrozby a vzniku mimořádné události Živelní pohromy Únik nebezpečných látek do životního prostřed Jiné mimořádné události První pomoc Sociální dovednosti potřebné při řešení mimořádných událostí	MZV- Výchova ke zdraví
	Žák: Prokáže osvojené praktické znalosti a dovednosti související s přípravou na mimořádné události a aktivně se zapojuje do likvidace následků hromadného zasažení obyvatel			

ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ	Žák: Užívá s porozuměním tělocvičné názvosloví na úrovni cvičence, vedoucího pohybových činností, organizátora soutěží		Sportovní názvosloví Pravidla osvojovaných pohybových činností Olympismus v současném světě: jednání fair play Sportovní výzbroj a výstroj	
	Žák: Volí a používá pro osvojované pohybové činnosti vhodnou výstroj a výzbroj a správně ji ošetřuje			
	Žák: Připraví ve spolupráci s ostatními žáky třídní či školní turnaj, soutěž, turistickou akci a podílí se na její realizaci			
	Žák: Respektuje pravidla osvojovaných sportů; spolurozhoduje třídní nebo školní utkání, závody, soutěže v osvojovaných sportech			
	Žák: Respektuje práva a povinnosti vyplívající z různých sportovních rolí – jedná na úrovni dané role; spolupracuje ve prospěch družstva			
	Žák: Sleduje podle pokynů pohybové výkony, sportovní výsledky, činnosti související s pohybem a zdravím – zpracuje naměřená data, vyhodnotí je a výsledky různou formou prezentuje			
	Žák: Aktivně naplňuje olympijské myšlenky jako projev obecné kulturnosti			

Vyučovaný předmět: Tělesná výchova Ročník: čtvrtý				
Vzdělávací obsah předmětu	Výstupy z RVP GV	Očekávané ročníkové výstupy ŠVP	Učivo	Přesahy a vazby
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ	Žák: Organizuje svůj pohybový režim a využívá v souladu s pohybovými předpoklady, zájmy a zdravotními potřebami vhodné a dostupné pohybové aktivity	Žák: -vyvozuje rozsah cvičení podle pohybové aktivity -volí soubor rozcvičení pro následnou pohybovou činnost	Svalová nerovnováha Zdravotně zaměřená cvičení Individuální pohybový režim	
	Žák: Ověří jednoduchými testy úroveň zdravotně orientované zdatnosti a svalové nerovnováhy	Žák: -posoudí úroveň svých pohybových schopností -vyvozuje úroveň obratnostních a silových předpokladů a volí cvičení jejich rozvoje	Kontrolní cviky a testy	
	Žák: Usiluje o optimální rozvoj své zdatnosti; vybere z nabídky vhodné kondiční programy nebo soubory cviků pro udržení či rozvoj úrovně zdravotně orientované zdatnosti a samostatně je upraví pro vlastní použití	Žák: -používá orientovaná cvičení pro rozvoj zdatnosti -přizpůsobuje pohybové činnosti svým pohybovým předpokladům -volí stupňující rozsah pohybových činností	Zdravotně orientovaná zdatnost -kondiční činnosti Organismus a pohybová zátěž	
	Žák: Organizuje svůj pohybový režim a využívá v souladu s pohybovými předpoklady, zájmy a zdravotními potřebami vhodné a dostupné pohybové aktivity	Žák“ -volí pohybové aktivity dostupné svým pohybovým předpokladům -aktivně se podílí na organizaci pohybového režimu -upravuje pohybový režim podle úrovně své výkonnosti	Individuální pohybový režim	
	Žák: Vybere z nabídky vhodné soubory vyrovnávacích cvičení zaměřených na kompenzaci jednostranného zatížení, na prevenci a korekci svalové nerovnováhy a samostatně je upraví pro vlastní použití	Žák: -posoudí úroveň pohybových činností s ohledem na nejvíce zatěžované svalové a kloubní oblasti -volí typ kompenzačních činností -podle pohybových předpokladů individuálně upravuje kompenzační cviky a přizpůsobuje jejich rozsah a intenzitu předchozí pohybové činnosti	Svalová nerovnováha Organismus a pohybová zátěž	

	Žák: Využívá vhodné soubory cvičení pro tělesnou a duševní relaxaci	Žák: -posuzuje intenzitu pohybových činností a vybírá odpovídající relaxační cvičení	Individuální pohybový režim Relaxační cviky	
	Žák: Uplatňuje účelné a bezpečné chování při pohybových aktivitách i v neznámém prostředí	Žák: -posoudí stav tělocvičného prostředí a přizpůsobí rozsah pohybových činností	Rizikové faktory ovlivňující bezpečnost pohybových činností Hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí	
	Žák: Poskytne první pomoc při sportovních či jiných úrazech	Žák: -rozeznává základní druhy poranění -posuzuje rozsah zranění a provádí základní ošetření	První pomoc při sportovních úrazech	
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ	Žák: Provádí osvojované pohybové dovednosti na úrovni individuálních předpokladů	Žák: -zvládá základní pohybové dovednosti -podle úrovně pohybových předpokladů rozvíjí základní pohybové dovednosti -zvládá základní pohybové stereotypy -s dopomocí opravuje nesprávné provedení pohybových činností -cíleně rozvíjí základní techniku pohybových činností	Pohybové dovednosti a výkon Pohybové odlišnosti a handicapy Průpravná, kondiční, koordinační, tvořivá, estetická cvičení Estetické cvičení s hudbou (dívky) Atletika-běh, dálka, koule Sportovní hry-fotbal, basketbal, volejbal, florbal Netradiční sporty-sofbal, frisbee, lakros Lyžování a snowboarding	
	Žák: Zvládá základní postupy rozvoje pohybových dovedností a usiluje o své pohybové sebezdokonalení			
	Žák: Posoudí kvalitu stěžejních částí pohybu, označí zjevné příčiny nedostatků a uplatní konkrétní osvojované postupy vedoucí k potřebné změně			
	Žák: Respektuje věkové, pohlavní, výkonnostní i jiné pohybové rozdíly a přizpůsobí svou pohybovou činnost dané skladbě sportujících			
OCHRANA ČLOVĚKA ZA MIMOŘÁDNÝCH UDÁLOSTÍ	Žák: Rozhodne, jak se zodpovědně chovat při konkrétní mimořádné události		Vyhlášení hrozby a vzniku mimořádné události Živelní pohromy Únik nebezpečných látek do životního prostřed Jiné mimořádné události První pomoc Sociální dovednosti potřebné při řešení mimořádných událostí	MZV- Výchova ke zdraví
	Žák: Prokáže osvojené praktické znalosti a dovednosti související s přípravou na mimořádné události a aktivně se zapojuje do likvidace následků hromadného zasažení obyvatel			

ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ	Žák: Užívá s porozuměním tělocvičné názvosloví na úrovni cvičence, vedoucího pohybových činností, organizátora soutěží		Sportovní názvosloví Pravidla osvojovaných pohybových činností Olympismus v současném světě: jednání fair play Sportovní výzbroj a výstroj	
	Žák: Volí a používá pro osvojované pohybové činnosti vhodnou výstroj a výzbroj a správně ji ošetřuje			
	Žák: Připraví ve spolupráci s ostatními žáky třídní či školní turnaj, soutěž, turistickou akci a podílí se na její realizaci			
	Žák: Respektuje pravidla osvojovaných sportů; spolurozhoduje třídní nebo školní utkání, závody, soutěže v osvojovaných sportech			
	Žák: Respektuje práva a povinnosti vyplívající z různých sportovních rolí – jedná na úrovni dané role; spolupracuje ve prospěch družstva			
	Žák: Sleduje podle pokynů pohybové výkony, sportovní výsledky, činnosti související s pohybem a zdravím – zpracuje naměřená data, vyhodnotí je a výsledky různou formou prezentuje			
	Žák: Aktivně naplňuje olympijské myšlenky jako projev obecné kulturnosti			

Vyučovaný předmět: Tělesná výchova Ročník: pátý				
Vzdělávací obsah předmětu	Výstupy z RVP GV	Očekávané ročníkové výstupy ŠVP	Učivo	Přesahy a vazby
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ	Žák: Organizuje svůj pohybový režim a využívá v souladu s pohybovými předpoklady, zájmy a zdravotními potřebami vhodné a dostupné pohybové aktivity	Žák: -vyvozuje rozsah cvičení podle pohybové aktivity -volí soubor rozcvičení pro následnou pohybovou činnost	Svalová nerovnováha Zdravotně zaměřená cvičení Individuální pohybový režim	
	Žák: Ověří jednoduchými testy úroveň zdravotně orientované zdatnosti a svalové nerovnováhy	Žák: -posoudí úroveň svých pohybových schopností -vyvozuje úroveň obratnostních a silových předpokladů a volí cvičení jejich rozvoje	Kontrolní cviky a testy	
	Žák: Usiluje o optimální rozvoj své zdatnosti; vybere z nabídky vhodné kondiční programy nebo soubory cviků pro udržení či rozvoj úrovně zdravotně orientované zdatnosti a samostatně je upraví pro vlastní použití	Žák: -používá orientovaná cvičení pro rozvoj zdatnosti -přizpůsobuje pohybové činnosti svým pohybovým předpokladům -volí stupňující rozsah pohybových činností	Zdravotně orientovaná zdatnost -kondiční činnosti Organismus a pohybová zátěž	
	Žák: Organizuje svůj pohybový režim a využívá v souladu s pohybovými předpoklady, zájmy a zdravotními potřebami vhodné a dostupné pohybové aktivity	Žák: -volí pohybové aktivity dostupné svým pohybovým předpokladům -aktivně se podílí na organizaci pohybového režimu -upravuje pohybový režim podle úrovně své výkonnosti	Individuální pohybový režim	
	Žák: Vybere z nabídky vhodné soubory vyrovnávacích cvičení zaměřených na kompenzaci jednostranného zatížení, na prevenci a korekci svalové nerovnováhy a samostatně je upraví pro vlastní použití	Žák: -posoudí úroveň pohybových činností s ohledem na nejvíce zatěžované svalové a kloubní oblasti -volí typ kompenzačních činností -podle pohybových předpokladů individuálně upravuje kompenzační cviky a přizpůsobuje jejich rozsah a intenzitu předchozí pohybové činnosti	Svalová nerovnováha Organismus a pohybová zátěž	

	Žák: Využívá vhodné soubory cvičení pro tělesnou a duševní relaxaci	Žák: -posuzuje intenzitu pohybových činností a vybírá odpovídající relaxační cvičení	Individuální pohybový režim Relaxační cviky	
	Žák: Uplatňuje účelné a bezpečné chování při pohybových aktivitách i v neznámém prostředí	Žák: -posoudí stav tělocvičného prostředí a přizpůsobí rozsah pohybových činností	Rizikové faktory ovlivňující bezpečnost pohybových činností Hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí	
	Žák: Poskytne první pomoc při sportovních či jiných úrazech	Žák: -rozeznává základní druhy poranění -posuzuje rozsah zranění a provádí základní ošetření	První pomoc při sportovních úrazech	
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ	Žák: Provádí osvojované pohybové dovednosti na úrovni individuálních předpokladů	Žák: -zvládá základní pohybové dovednosti -podle úrovně pohybových předpokladů rozvíjí základní pohybové dovednosti -zvládá základní pohybové stereotypy -s dopomocí opravuje nesprávné provedení pohybových činností -cíleně rozvíjí základní techniku pohybových činností	Pohybové dovednosti a výkon Pohybové odlišnosti a handicapy Průpravná, kondiční, koordinační, tvořivá, estetická cvičení Estetické cvičení s hudbou (dívky) Atletika-běh, dálka, koule Sportovní hry-fotbal, basketbal, volejbal, florbal Netradiční sporty-sofbal, frisbee, lakros Lyžování a snowboarding	
	Žák: Zvládá základní postupy rozvoje pohybových dovedností a usiluje o své pohybové sebezdokonalení			
	Žák: Posoudí kvalitu stěžejních částí pohybu, označí zjevné příčiny nedostatků a uplatní konkrétní osvojované postupy vedoucí k potřebné změně			
	Žák: Respektuje věkové, pohlavní, výkonnostní i jiné pohybové rozdíly a přizpůsobí svou pohybovou činnost dané skladbě sportujících			
OCHRANA ČLOVĚKA ZA MIMOŘÁDNÝCH UDÁLOSTÍ	Žák: Rozhodne, jak se zodpovědně chovat při konkrétní mimořádné události		Vyhlášení hrozby a vzniku mimořádné události Živelní pohromy Únik nebezpečných látek do životního prostřed Jiné mimořádné události První pomoc Sociální dovednosti potřebné při řešení mimořádných událostí	MZV- Výchova ke zdraví
	Žák: Prokáže osvojené praktické znalosti a dovednosti související s přípravou na mimořádné události a aktivně se zapojuje do likvidace následků hromadného zasažení obyvatel			

ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ	Žák: Užívá s porozuměním tělocvičné názvosloví na úrovni cvičence, vedoucího pohybových činností, organizátora soutěží		Sportovní názvosloví Pravidla osvojovaných pohybových činností Olympismus v současném světě: jednání fair play Sportovní výzbroj a výstroj	
	Žák: Volí a používá pro osvojované pohybové činnosti vhodnou výstroj a výzbroj a správně ji ošetřuje			
	Žák: Připraví ve spolupráci s ostatními žáky třídní či školní turnaj, soutěž, turistickou akci a podílí se na její realizaci			
	Žák: Respektuje pravidla osvojovaných sportů; spolurozhoduje třídní nebo školní utkání, závody, soutěže v osvojovaných sportech			
	Žák: Respektuje práva a povinnosti vyplívající z různých sportovních rolí – jedná na úrovni dané role; spolupracuje ve prospěch družstva			
	Žák: Sleduje podle pokynů pohybové výkony, sportovní výsledky, činnosti související s pohybem a zdravím – zpracuje naměřená data, vyhodnotí je a výsledky různou formou prezentuje			
	Žák: Aktivně naplňuje olympijské myšlenky jako projev obecné kulturnosti			

Vyučovaný předmět: Tělesná výchova Ročník: šestý				
Vzdělávací obsah předmětu	Výstupy z RVP GV	Očekávané ročníkové výstupy ŠVP	Učivo	Přesahy a vazby
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ	Žák: Organizuje svůj pohybový režim a využívá v souladu s pohybovými předpoklady, zájmy a zdravotními potřebami vhodné a dostupné pohybové aktivity	Žák: -vyvozuje rozsah cvičení podle pohybové aktivity -volí soubor rozcvičení pro následnou pohybovou činnost	Svalová nerovnováha Zdravotně zaměřená cvičení Individuální pohybový režim	
	Žák: Ověří jednoduchými testy úroveň zdravotně orientované zdatnosti a svalové nerovnováhy	Žák: -posoudí úroveň svých pohybových schopností -vyvozuje úroveň obratnostních a silových předpokladů a volí cvičení jejich rozvoje	Kontrolní cviky a testy	
	Žák: Usiluje o optimální rozvoj své zdatnosti; vybere z nabídky vhodné kondiční programy nebo soubory cviků pro udržení či rozvoj úrovně zdravotně orientované zdatnosti a samostatně je upraví pro vlastní použití	Žák: -používá orientovaná cvičení pro rozvoj zdatnosti -přizpůsobuje pohybové činnosti svým pohybovým předpokladům -volí stupňující rozsah pohybových činností	Zdravotně orientovaná zdatnost -kondiční činnosti Organismus a pohybová zátěž	
	Žák: Organizuje svůj pohybový režim a využívá v souladu s pohybovými předpoklady, zájmy a zdravotními potřebami vhodné a dostupné pohybové aktivity	Žák“ -volí pohybové aktivity dostupné svým pohybovým předpokladům -aktivně se podílí na organizaci pohybového režimu -upravuje pohybový režim podle úrovně své výkonnosti	Individuální pohybový režim	
	Žák: Vybere z nabídky vhodné soubory vyrovnávacích cvičení zaměřených na kompenzaci jednostranného zatížení, na prevenci a korekci svalové nerovnováhy a samostatně je upraví pro vlastní použití	Žák: -posoudí úroveň pohybových činností s ohledem na nejvíce zatěžované svalové a kloubní oblasti -volí typ kompenzačních činností -podle pohybových předpokladů individuálně upravuje kompenzační cviky a přizpůsobuje jejich rozsah a intenzitu předchozí pohybové činnosti	Svalová nerovnováha Organismus a pohybová zátěž	

	Žák: Využívá vhodné soubory cvičení pro tělesnou a duševní relaxaci	Žák: -posuzuje intenzitu pohybových činností a vybírá odpovídající relaxační cvičení	Individuální pohybový režim Relaxační cviky	
	Žák: Uplatňuje účelné a bezpečné chování při pohybových aktivitách i v neznámém prostředí	Žák: -posoudí stav tělocvičného prostředí a přizpůsobí rozsah pohybových činností	Rizikové faktory ovlivňující bezpečnost pohybových činností Hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí	
	Žák: Poskytne první pomoc při sportovních či jiných úrazech	Žák: -rozeznává základní druhy poranění -posuzuje rozsah zranění a provádí základní ošetření	První pomoc při sportovních úrazech	
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ	Žák: Provádí osvojované pohybové dovednosti na úrovni individuálních předpokladů	Žák: -zvládá základní pohybové dovednosti -podle úrovně pohybových předpokladů rozvíjí základní pohybové dovednosti -zvládá základní pohybové stereotypy -s dopomocí opravuje nesprávné provedení pohybových činností -cíleně rozvíjí základní techniku pohybových činností	Pohybové dovednosti a výkon Pohybové odlišnosti a handicapy Průpravná, kondiční, koordinační, tvořivá, estetická cvičení Estetické cvičení s hudbou (dívky) Atletika-běh, dálka, koule Sportovní hry-fotbal, basketbal, volejbal, florbal Netradiční sporty-sofbal, frisbee, lakros Lyžování a snowboarding	
	Žák: Zvládá základní postupy rozvoje pohybových dovedností a usiluje o své pohybové sebezdokonalení			
	Žák: Posoudí kvalitu stěžejních částí pohybu, označí zjevné příčiny nedostatků a uplatní konkrétní osvojované postupy vedoucí k potřebné změně			
	Žák: Respektuje věkové, pohlavní, výkonnostní i jiné pohybové rozdíly a přizpůsobí svou pohybovou činnost dané skladbě sportujících			
OCHRANA ČLOVĚKA ZA MIMOŘÁDNÝCH UDÁLOSTÍ	Žák: Rozhodne, jak se zodpovědně chovat při konkrétní mimořádné události		Vyhlášení hrozby a vzniku mimořádné události Živelní pohromy Únik nebezpečných látek do životního prostřed Jiné mimořádné události První pomoc Sociální dovednosti potřebné při řešení mimořádných událostí	MZV- Výchova ke zdraví
	Žák: Prokáže osvojené praktické znalosti a dovednosti související s přípravou na mimořádné události a aktivně se zapojuje do likvidace následků hromadného zasažení obyvatel			

ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ	Žák: Užívá s porozuměním tělocvičné názvosloví na úrovni cvičence, vedoucího pohybových činností, organizátora soutěží		Sportovní názvosloví Pravidla osvojovaných pohybových činností Olympismus v současném světě: jednání fair play Sportovní výzbroj a výstroj	
	Žák: Volí a používá pro osvojované pohybové činnosti vhodnou výstroj a výzbroj a správně ji ošetřuje			
	Žák: Připraví ve spolupráci s ostatními žáky třídní či školní turnaj, soutěž, turistickou akci a podílí se na její realizaci			
	Žák: Respektuje pravidla osvojovaných sportů; spolurozhoduje třídní nebo školní utkání, závody, soutěže v osvojovaných sportech			
	Žák: Respektuje práva a povinnosti vyplívající z různých sportovních rolí – jedná na úrovni dané role; spolupracuje ve prospěch družstva			
	Žák: Sleduje podle pokynů pohybové výkony, sportovní výsledky, činnosti související s pohybem a zdravím – zpracuje naměřená data, vyhodnotí je a výsledky různou formou prezentuje			
	Žák: Aktivně naplňuje olympijské myšlenky jako projev obecné kulturnosti			

Volitelný předmět: Konverzace v anglickém jazyce

Charakteristika vyučovacího předmětu

Volitelný předmět Konverzace v anglickém jazyce je určen pro studenty čtvrtého, pátého a šestého ročníku. Je dotován 2 hodinami týdně. Studenti mohou po ukončení ročníku volně vystoupit nebo přistoupit v ročníku následujícím.

Konverzace v anglickém jazyce nabízí studium konverzačních témat, která odpovídají maturitním tematickým okruhům. Studenti si upevní znalosti získané v běžných hodinách výuky anglického jazyka a výrazně si rozšíří slovní zásobu a schopnost ústního projevu. Konverzační hodiny dávají větší prostor pro práci s autentickými materiály – psanými, zvukovými i obrazovými - a využívá se tvořivějších vyučovacích metod a postupů. Výuka je podle možností vedena rodilým mluvčím, což umožňuje studentům hlubší poznání reálií a kultury anglicky mluvících zemí.

Při naplňování vyučovacího obsahu jsou realizovány dílčí aspekty průřezových témat Osobnostní a sociální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova a Mediální výchova.

Konverzace v anglickém jazyce se vyučuje ve skupinách maximálně s 15 žáky. Výuka probíhá ve specializované jazykové multimediální pracovně a je vedena podle celé řady výukových materiálů optimálních pro danou skupinu tak, aby bylo co nejúčinněji dosaženo požadovaných výstupů.

Výchovné a vzdělávací strategie vedoucí k rozvíjení jednotlivých klíčových kompetencí:

Volitelný předmět nadstandardně rozvíjí klíčové kompetence, jako je *kompetence k učení* (žáci vyhledávají a zpracovávají informace z cizojazyčných textů, pracují se slovníky, využívají znalosti z ostatních předmětů, získávají návyky nutné k samostatné práci četbou autentických textů), *kompetence k řešení problémů* (žáci řeší úkoly vyžadující různé studijní dovednosti, vedle znalosti anglického jazyka uplatňují i osobní tvořivý přístup, využívají PC a internet jako zdroj informací), *kompetence komunikativní* (žáci jsou vedeni k plynulé a efektivní komunikaci, učí se vhodným způsobem vyjádřit svůj názor a respektovat názor druhých i tolerovat odlišnosti, diskutují na aktuální a jim blízká témata), *kompetence sociální a personální* (učitel volí různé formy práce, skupinová práce umožňuje žákům zvykat si na vzájemnou spolupráci s různými typy lidí a na jejich styl práce i získávat vzájemnou inspiraci a pomoc), *kompetence občanská* (zařazením reálií anglicky mluvících zemí jsou žáci vedeni k pochopení a respektování kultury jiných národů) a *kompetence k podnikavosti* (žáci se učí zvládnout běžné životní situace, získávají představu o uplatnění anglického jazyka v různých oborech lidské činnosti).

Předmět motivuje žáky k samostatné interpretační a tvůrčí práci zadáváním rozsáhlejších projektů, žáci jsou vedeni k hlubšímu poznávání anglického jazyka a kultury anglicky mluvících zemí. Předmět podporuje jejich účast v různých konverzačních i literárních soutěžích.

Vyučovaný předmět: Konverzace v jazyce anglickém – volitelný předmět Ročník: čtvrtý			
Číslo	Téma	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vazby, klíčové kompetence)
1.	Osobnost, vztahy, fyzický vzhled	- osobnost, zvyky, návyky - významné osobnosti - rodina, přátelství, manželství, milostné vztahy - postavení mužů a žen ve společnosti, problém „genderu“ - tělo a civilizace: dieta, anorexie, tetování - Významné osobnosti anglicky mluvících zemí	PT: - **Osobnostní a sociální výchova**: - Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti (jak rozumím vlastnímu tělesnému, psychickému a sociálnímu vývoji; jak rozumím vlastní psychice). - Sociální komunikace (lidská komunikace a jak jí rozumím, přesná komunikace, tvořivá komunikace) - Spolupráce a soutěž **- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech:** - Globalizační a rozvojové procesy - Globální problémy - Žijeme v Evropě **- Multikulturní výchova:** - Základní problémy sociokulturních rozdílů KLÍČOVÉ KOMPETENCE: - Kompetence komunikativní - Kompetence sociální a personální MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY: Z,D – anglicky mluvící země
2.	Volný čas	- sport, zábava - cestování a životní prostředí, země závislé na cestovním ruchu, “package holidays”, apod. - Kultury: zvyky, tradice, pravidla - Tradice v anglicky mluvících zemích, historie	PT: **- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech.** - Globalizační a rozvojové procesy - Globální problémy - Žijeme v Evropě **- Multikulturní výchova:** - Základní problémy sociokulturních rozdílů KLÍČOVÉ KOMPETENCE:

			- Kompetence komunikativní - Kompetence sociální a personální MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY: HV – rytmus, intonace, melodie řeči; anglické písně Z – anglicky mluvící země
3.	Média	- rozhlasová reportáž: struktura, objektivita, možnosti skreslení, vyprávění a reportáž, stanovisko a fakt - televize jako zdroj informací a jako nástroj formování osobnosti: násilí, objektivita zpráv, reklama - zábava v televizi: mýdlové opery, seriály, soutěžní pořady - reklama - tisk, bulvární vs. seriózní tisk - Tisk v anglicky mluvících zemích	PT: - **Osobnostní a sociální výchova**: - Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti (jak rozumím vlastnímu tělesnému, psychickému a sociálnímu vývoji; jak rozumím vlastní psychice). - Sociální komunikace (lidská komunikace a jak jí rozumím, přesná komunikace, tvořivá komunikace) **- Mediální výchova:** - Média a mediální produkce - Mediální produkty a jejich významy - Účinky mediální produkce a vliv médií KLÍČOVÉ KOMPETENCE: - Kompetence k učení - Kompetence komunikativní - Kompetence sociální a personální MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY: HV – rytmus, intonace, melodie řeči; anglické písně Z – anglicky mluvící země
4.	Problémy dneška:	- Zločin - různé druhy zločinu, fakta, názory, vysvětlení, kontroverzní zákony, kontroverzní případy - Drogy - Politika - Chudoba, nezaměstnanost	PT: **- Multikulturní výchova:** - Základní problémy sociokulturních rozdílů **- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech.** - Globalizační a rozvojové procesy - Globální problémy, jejich příčiny, vývoj a důsledky - Žijeme v Evropě

			KLÍČOVÉ KOMPETENCE: - Kompetence k řešení problémů - Kompetence komunikativní - Kompetence sociální a personální - Kompetence občanská MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY: HV – rytmus, intonace, melodie řeči; anglické písně Z – anglicky mluvící země

Vyučovaný předmět: Konverzace v jazyce anglickém – volitelný předmět Ročník: pátý			
Číslo	**Téma**	**Učivo**	**Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vazby, klíčové kompetence)**
1.	Věda a technologie, Materiální svět	- vynálezy a úspěchy lidstva - technologie v dnešní společnosti - materiální kultura - globalizace	PT: **- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech.** - Globalizační a rozvojové procesy - Globální problémy - Žijeme v Evropě - **Osobnostní a sociální výchova**: - Sociální komunikace (lidská komunikace a jak jí rozumím, přesná komunikace, tvořivá komunikace) - Spolupráce a soutěž **- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech:** - Globalizační a rozvojové procesy - Globální problémy - Žijeme v Evropě **- Multikulturní výchova:** - Základní problémy sociokulturních rozdílů KLÍČOVÉ KOMPETENCE: - Kompetence komunikativní - Kompetence sociální a personální MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY: HV – rytmus, intonace, melodie řeči; anglické písně ZSV – globální problémy, technologie a společnost
2.	Svět práce	- problematika práce, zaměstnání, nezaměstnanosti apod. - pracovní pohovor: vedení pracovního pohovoru, specifický jazyk - pracovní místo: volba zaměstnání - Evropská Unie	PT: - **Osobnostní a sociální výchova**: - Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti (jak rozumím vlastnímu tělesnému, psychickému a sociálnímu vývoji; jak rozumím vlastní psychice). - Sociální komunikace (lidská komunikace a jak jí rozumím, přesná komunikace, tvořivá komunikace)

			- Spolupráce a soutěž **- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech:** - Žijeme v Evropě KLÍČOVÉ KOMPETENCE: - Kompetence komunikativní - Kompetence sociální a personální - Kompetence k učení MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY: HV – rytmus, intonace, melodie řeči; Z,D – anglicky mluvící země
3.	Kultura a umění	- film: charakteristika, historie - umění: malířství, sochařství, architektura - populární kultura, komiksy - Britská a americká literatura	PT: - **Osobnostní a sociální výchova**: - Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti (jak rozumím vlastnímu tělesnému, psychickému a sociálnímu vývoji; jak rozumím vlastní psychice). - Sociální komunikace (lidská komunikace a jak jí rozumím, přesná komunikace, tvořivá komunikace) **- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech:** - Globalizační a rozvojové procesy - Žijeme v Evropě **- Multikulturní výchova:** - Základní problémy sociokulturních rozdílů **- Mediální výchova:** - Média a mediální produkce - Mediální produkty a jejich významy KLÍČOVÉ KOMPETENCE: - Kompetence komunikativní - Kompetence sociální a personální - Kompetence k učení

			MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY: HV – rytmus, intonace, melodie řeči; anglické písně Z,D – anglicky mluvící země VV-malířství, sochařství ZSV-globalizace, populární kultura
4.	Živnostní prostředí	- environmentální problémy, diagnóza, řešení - problémy moderního města: doprava, kriminalita, nákupní centra - svět přírody: rekordy, oceány - Geografie anglicky mluvících zemí	PT: - **Osobnostní a sociální výchova**: - Sociální komunikace (lidská komunikace a jak jí rozumím, přesná komunikace, tvořivá komunikace) - Spolupráce a soutěž **- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech:** - Globalizační a rozvojové procesy - Globální problémy - Žijeme v Evropě **- Multikulturní výchova:** - Základní problémy sociokulturních rozdílů KLÍČOVÉ KOMPETENCE: - Kompetence komunikativní - Kompetence sociální a personální MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY: HV – rytmus, intonace, melodie řeči; anglické písně Z,D – anglicky mluvící země BI – ekologie, ZSV-kriminalita
5.	Móda, životní styl	- role módy v minulosti a dnes, móda jako životní styl, problém „designer labels“	PT: - **Osobnostní a sociální výchova**: - Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti (jak rozumím vlastnímu tělesnému, psychickému a sociálnímu vývoji; jak rozumím vlastní psychice). - Sociální komunikace (lidská komunikace a jak jí rozumím, přesná komunikace, tvořivá komunikace) **- Multikulturní výchova:**

			- Základní problémy sociokulturních rozdílů KLÍČOVÉ KOMPETENCE: - Kompetence komunikativní - Kompetence sociální a personální - Kompetence k učení MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY: HV – rytmus, intonace, melodie řeči; ZSV-životní styl

Vyučovaný předmět: Konverzace v jazyce anglickém – volitelný předmět Ročník: šestý			
Číslo	**Téma**	**Učivo**	**Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vazby, klíčové kompetence)**
1.	Každodenní svět	- rodina a vztahy - osobnost - práce a zaměstnání - Hry, zábava a sport - Móda a životní styl - Nakupování - jídlo, národní kuchyně	PT: - **Osobnostní a sociální výchova**: - Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti (jak rozumím vlastnímu tělesnému, psychickému a sociálnímu vývoji; jak rozumím vlastní psychice). - Sociální komunikace (lidská komunikace a jak jí rozumím, přesná komunikace, tvořivá komunikace) - Spolupráce a soutěž **- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech:** - Globalizační a rozvojové procesy **- Multikulturní výchova:** - Základní problémy sociokulturních rozdílů KLÍČOVÉ KOMPETENCE: - Kompetence komunikativní - Kompetence sociální a personální - Kompetence k učení MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY: HV – rytmus, intonace, melodie řeči; anglické písně Z,D – anglicky mluvící země
2.	Život v minulosti	- Reálie anglicky mluvících zemí: zeměpis, historie, slavné osobnosti - Národní svátky - Specifika anglického jazyka, jeho historie - Literatura	PT: - **Osobnostní a sociální výchova**: - Sociální komunikace (lidská komunikace a jak jí rozumím, přesná komunikace, tvořivá komunikace) **- Multikulturní výchova:** - Základní problémy sociokulturních rozdílů

			KLÍČOVÉ KOMPETENCE: - Kompetence komunikativní - Kompetence sociální a personální - Kompetence k učení MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY: HV – rytmus, intonace, melodie řeči; anglické písně Z,D – anglicky mluvící země
3.	Současná kultura	- Film a televize - Slavní umělci a spisovatelé - Hudba - Populární kultura: komiksy, kulturní šok,	PT: - **Osobnostní a sociální výchova**: - Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti (jak rozumím vlastnímu tělesnému, psychickému a sociálnímu vývoji; jak rozumím vlastní psychice). - Sociální komunikace (lidská komunikace a jak jí rozumím, přesná komunikace, tvořivá komunikace) - Spolupráce a soutěž **- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech:** - Globalizační a rozvojové procesy - Globální problémy - Žijeme v Evropě **- Multikulturní výchova:** - Základní problémy sociokulturních rozdílů **- Mediální výchova:** - Média a mediální produkce - Mediální produkty a jejich významy - Účinky mediální produkce a vliv médií KLÍČOVÉ KOMPETENCE: - Kompetence komunikativní - Kompetence sociální a personální - Kompetence k učení

			MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY: HV – rytmus, intonace, melodie řeči; anglické písně Z,D – anglicky mluvící země
4.	Svět kolem nás	- Globální problémy: životní prostředí, zeměpis, počasí - Příroda: fauna, flora - Zdraví a nemoci - Problémy dneška: nezaměstnanost, drogy, kriminalita - zločin a trest - politika - věda a technika - cestování a turismus - vzdělání a výchova	PT: - **Osobnostní a sociální výchova**: - Sociální komunikace (lidská komunikace a jak jí rozumím, přesná komunikace, tvořivá komunikace) - Spolupráce a soutěž **- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech:** - Globalizační a rozvojové procesy - Globální problémy - Žijeme v Evropě **- Multikulturní výchova:** - Základní problémy sociokulturních rozdílů KLÍČOVÉ KOMPETENCE: - Kompetence komunikativní - Kompetence sociální a personální - Kompetence k učení MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY: HV – rytmus, intonace, melodie řeči; anglické písně Z,D – anglicky mluvící země

Volitelný předmět: Deskriptivní geometrie

Časové a organizační vymezení předmětu

Deskriptivní geometrie je dvouletý seminář.Vyučuje se 2 hodiny týdně. v 7. a 8.ročníku osmiletého studia a v 5. a 6.ročníku šestiletého studia.

Charakteristika a cíle předmětu

Výuka DG rozvíjí a prohlubuje prostorovou představivost, potřebnou při studiu různých způsobů zobrazení prostorových útvarů do roviny a při rekonstrukcích těchto útvarů z jejich rovinného obrazu. Dovednostní charakter předmětu napomáhá schopnosti žáků analyzovat, abstrahovat a zobecňovat, přesně logicky uvažovat a zdůvodňovat úvahy, rozvíjet zručnost grafického projevu a estetického cítění.

DG je podkladem pro všechna zobrazení, jichž se užívá při sestrojování plánů ve stavebnictví, strojnictví a v kartografii. Na učivo střední školy navazují všechny VŠ technické, zvláště fakulta strojní, stavební a fakulta architektury

Výchovné a vzdělávací strategie:

V semináři jsou rozvíjeny především kompetence k učení, k řešení problémů a kompetence komunikativní.

Vyučovaný předmět: Deskriptivní geometrie – volitelný předmět
Ročník: pátý

	VZDĚLÁVACÍ OBSAH PŘEDMĚTU	OČEKÁVANÝ VÝSTUP ŠVP Žák:	UČIVO	POZNÁMKA
	Uvod do DG	• zná vývoj a je mu jasný význam DG v praxi	• vývoj DG • úloha a význam DG	
	Stereometrie. Rovnoběžné promítání.	• určuje vzájemnou polohu bodů, přímek a rovin v prostoru • modeluje rovnoběžný průmět bodu, přímky, roviny a pravoúhlý průmět bodu, přímky a roviny	• základní poznatky ze stereometrie • rovnoběžné promítání • pravoúhlé promítán	
	Kótované promítání	• zobrazuje základní prvky prostoru do roviny; z jejich obrazů modeluje jejich polohu v prostoru • určuje vzájemnou polohu bodů, přímek a rovin z jejich průmětů • řeší planimetrické úlohy v obecné rovině • řeší střechy	• kóta bodu, zavedení souřadnic, zobrazení bodu • zobrazení přímky a úsečky,stopník přímky, skutečná velikost úsečky, odchylka přímky od průmětny • vzájemná poloha dvou přímek • zobrazení roviny, stopa roviny, hlavní a spádové přímky roviny, odchylka roviny od průmětny • bod a přímka v rovině • vzájemná poloha přímky a roviny, dvou rovin • základní úlohy	
	Mongeovo promítání I	• zobrazuje základní prvky prostoru do dvou navzájem kolmých rovin • sestrojuje sdružené průměty dvou bodů, bodu a přímky, dvou přímek, přímky a roviny, dvou rovin; ze zobrazených prvků určuje jejich polohu v prostoru • určuje vzdálenost bodu od roviny, vzdálenost bodu od přímky a řeší planimetrické úlohy v obecné rovině • pomocí třetí průmětny zjednodušuje řešení některých prostorových úloh	• základní pojmy, sdružení průměten • zobrazení bodu • zobrazení přímky • zobrazení dvojice přímek • zobrazení roviny • bod a přímka v rovině • základní úlohy • třetí průmětna	
	Osová afinita, středová kolineace	• sestrojuje k danému útvaru útvar, který mu odpovídá v osové afinitě, případně ve středové kolineaci • osovou afinitu využívá při otáčení roviny	• základní pojmy • vlastnosti	

		do průmětny		
	Mongeovo promítání II	• sestrojuje z daných prvků hranol s podstavou v průmětně i v obecné rovině, určuje sdružené průměty bodů na plášti; umí narýsovat síť tělesa, při konstrukci využívá třetí průmětny • zobrazuje průnik hranolu s rovinou kolmou k průmětně i v obecné poloze vzhledem k průmětnám, při konstrukci využívá osovou afinitu; zjišťuje vzájemnou polohu přímky a hranolu • sestrojuje z daných prvků jehlan s podstavou v průmětně i v obecné rovině, určuje sdružené průměty bodů na plášti; rýsuje síť tělesa • zobrazuje průnik jehlanu s rovinou kolmou k průmětně i v obecné poloze vzhledem k průmětnám, při konstrukci využívá středovou kolineaci; zjišťuje vzájemnou polohu přímky a jehlanu • umí sestrojit model seříznutého hranolu a jehlanu	• hranolová plocha, hranol, síť hranolu • bod na plášti hranolu • průnik hranolu s hranolu • průsečík přímky s jehlanem • jehlanová plocha, jehlan, síť jehlanu • bod na plášti jehlanu • průnik jehlanu s rovinou • průsečík přímky s jehlanem	

Vyučovaný předmět: Deskriptivní geometrie – volitelný předmět Ročník: šestý				
	VZDĚLÁVACÍ OBSAH PŘEDMĚTU	OČEKÁVANÝ VÝSTUP ŠVP Žák:	UČIVO	POZNÁMKA
8.roč.	Kuželosečky	• využívá znalosti ohniskové definice elipsy k její konstrukci z daných prvků; dokazuje větu o tečně a využívá ji při dalších konstrukcích elipsy • využívá znalosti ohniskové definice hyperboly k její konstrukci z daných prvků; dokazuje větu o tečně a využívá ji při dalších konstrukcích • využívá ohniskové definice paraboly k její konstrukci z daných prvků; dokazuje větu o tečně a využívá ji při dalších konstrukcích paraboly	• elipsa, hyperbola - ohnisková definice, základní konstrukce, oskulační kružnice • proužková konstrukce elipsy • tečna elipsy, hyperboly - vrcholová a řídící kružnice • afinní vlastnosti elipsy • Rytzova konstrukce elipsy • Parabola - ohnisková definice, základní konstrukce • tečna paraboly - vrcholová a řídící přímka paraboly	
	Mongeovo promítání III	• sestrojuje sdružené průměty dráhy bodu, který rotuje kolem přímky • sestrojuje z daných prvků válec s podstavou v průmětně i v obecné rovině, určuje sdružené průměty bodů na plášti; rýsuje síť tělesa • zobrazuje průnik válce s rovinou kolmou k průmětně i v obecné poloze vzhledem k průmětnám, při konstrukci využívá osovou afinitu; zjišťuje vzájemnou polohu přímky a válce • pro konstrukci bodů na kulové ploše využívá poledníky nebo rovnoběžkové kružnice, stejně jako při konstrukci tečné roviny • sestrojuje z daných prvků kužel s podstavou v průmětně i v obecné rovině, určuje sdružené průměty bodů na plášti; rýsuje síť tělesa • zobrazuje průnik kužele s rovinou kolmou k průmětně i v obecné poloze vzhledem k průmětnám, při konstrukci využívá středovou kolineaci; zjišťuje vzájemnou polohu přímky a kužele	• pravoúhlý průmět kružnice • válcová plocha, válec, síť válce • bod na plášti válce • tečné roviny válce • průnik válce s rovinou, Quételetova-Dandelinova věta • přímka a válec • kulová plocha, koule • bod na kulové ploše • tečná rovina kulové plochy • průnik kulové plochy s rovinou • kulová plocha a přímka • kuželová plocha, kužel, síť kužele • bod na plášti kužele • eliptický řez kužele, přímka a kužel • hyperbolický řez kužele • parabolický řez kužele	

	Pravoúhlá axonometrie	• zobrazuje jednoduché technické předměty v základní poloze, sestrojuje tělesa a řezy těles	• princip zobrazení, otáčení pomocných průměten, zobrazení bodu • základní úlohy o přímkách a rovinách • obrazec v rovině • řezy hranatých a rotačních těles	

Volitelný předmět: Světová literatura

Charakteristika vyučovacího předmětu

Seminář je určen studentům maturitního ročníku. Je dotovaný 2 hodinami týdně.
Vychází ze vzdělávacího oboru český jazyk a literatura RVP G. Částečně integruje zejména průřezová témata Osobnostní a sociální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech a Multikulturní výchova.
Seminář se zaměřuje na moderní světovou i českou literární, filmovou i dramatickou tvorbu 20. a 21. století. Vyučující vede studenty k analýze, interpretaci a porovnávání jednotlivých žánrů, literárních, filmových a dramatických zpracování určitého námětu. Poukazuje na nejnovější umělecké směry a trendy, současné autory a další významné osobnosti moderního umění.
Rovněž vede studenty k prezentaci a věcně podložené obhajobě vlastních názorů a také ke schopnosti akceptovat názory druhých.
V rámci semináře studenti vytvářejí odborné práce se všemi náležitostmi odborné literatury a k prezentaci těchto prací využívají moderní techniku.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Seminář nadstandardně rozvíjí klíčové kompetence, jako je kompetence k řešení problémů, kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální a občanské. Motivuje tedy studenty k samostatné interpretační i tvůrčí práci zadáváním odborných referátů, seminárních prací a rozsáhlejších projektů. Vede je k hlubšímu poznávání současného moderního umění, rozšiřuje jejich kulturní obzor také návštěvami různých výstav, divadelních a filmových představení. Podporuje jejich účast v různých literárních soutěžích.

Volitelný předmět: Literární a stylistický seminář

Charakteristika vyučovacího předmětu

Literární a stylistický seminář je určený pro studenty předmaturitního ročníku. Je dotován 2 hodinami týdně.
Předmět vychází ze vzdělávacího oboru RVP G. Částečně integruje zejména průřezová témata Osobnostní a sociální výchova a Multikulturní výchova.
Seminář se zaměřuje na interpretaci a všestranný rozbor uměleckých textů, podporuje a rozvíjí stylistickou invenci a tvůrčí schopnosti studentů se zájmem o literaturu a vlastní tvorbu. Klade rovněž důraz na rétorické schopnosti studentů (v souvislosti s prezentací výsledků jejich práce).
Seminář bere samozřejmě v úvahu znalosti studentů z oblasti jazyka a literatury, dále pak výtvarného umění, historie, základů společenských věd a navazuje na ně a dále je rozvíjí.
Cílem je přivést studenty ke kvalitním textům, naučit je porozumět takovým textům nejen z hlediska obsahového, ale ocenit také jejich jazykovou a stylistickou stránku, kompoziční výstavbu. Student by měl být schopen zařadit literární dílo do určitého kontextu, doby, uměleckého stylu. Dále pak na základě získaných znalostí zdokonalovat svůj vlastní projev – písemný i ústní.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Seminář nadstandardně rozvíjí klíčové kompetence, jako je kompetence k řešení problémů, kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální a občanské. Motivuje tedy studenty k samostatné interpretační i tvůrčí práci zadáváním odborných referátů, seminárních prací, rozsáhlejších projektů a různých stylistických úkolů. Vede je k hlubšímu poznávání umění, rozšiřuje jejich kulturní obzor také návštěvami různých výstav, divadelních a filmových představení. Podporuje jejich účast v různých literárních a jazykových soutěžích.

Vyučovaný předmět: Literární a stylistický seminář – volitelný předmět Ročník: septima			
íslo	**Téma**	**Učivo**	**Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vazby, klíčové kompetence)**
.	Rétorika	Rétorika – základní charakteristika oboru Rétorická cvičení (schopnost precizně formulovat svůj názor, argumentovat, přesvědčit oponenta) Asertivní komunikace	PT: Osobnostní a sociální výchova (Komunikace)
.	Analýza a interpretace textu	Literární teorie Rozbor obsahové, jazykové a stylistické stránky textu Literární a historický kontext díla Srovnání literární, filmové popř. divadelní verze díla Tisk a ostatní média a jejich vliv na současnou společnost	PT: Osobnostní a sociální výchova Mediální výchova VMEGS
.	Stylistika	Tvorba a prezentace vlastní výzkumné jazykové a literární činnosti Práce se stylisticky výraznými texty moderních autorů – literátů i publicistů	PT: Osobnostní a sociální výchova (kreativita) Mediální výchova
.	Exkurze	Návštěva kulturních akcí, popř. tematická exkurze – samostatná příprava studentů	PT: Osobnostní a sociální výchova

Volitelný předmět: Chemie v italském jazyce

Charakteristika předmětu:

Volitelný předmět je vyučován **v italském jazyce**. Je určen pro studenty posledního, tj. šestého ročníku dvojjazyčné sekce gymnázia s širším zájmem o chemii a pro ty, kteří směřují svá budoucí studia do oborů, ve kterých se vyžadují chemické znalosti a dovednosti. Obsah nabídne prohloubení a rozšíření základní úrovně poznatků danou RVP pro gymnázia. Předmět je základní platformou pro maturitu z chemie v profilové části maturitní zkoušky a pro přírodovědný základ ve společné části maturitní zkoušky.
Poznatky, metody a formy práce s odbornými informacemi mohou studenti využít nejen k přípravě k maturitě, ale i k dalšímu vysokoškolskému studiu a k rozšíření odborné italské chemické terminologie.

Časové a organizační vymezení:

2 hodiny týdně

Výchovně vzdělávací strategie:

Vzhledem k menšímu počtu studentů seminář umožňuje ve značné míře využívat aktivizačních metod, jako je skupinová práce, projektová výuka a práce s informačními a komunikačními technologiemi. Studenti většinou pracují samostatně, připravují např. prezentace nebo seminární práce na dané téma, které prezentují před ostatními spolužáky. Studenti mají rovněž možnost seznámit se formou exkurzí dle aktuálních možností s vybranými provozy (např. úpravna pitné vody, čistička odpadních vod, spalovna odpadů, ÚOCHAB Praha atd).
V semináři jsou rozvíjeny především **kompetence k učení**, **k řešení problémů** a **kompetence komunikativní**.

Volitelný předmět: CHEMIE V ITALSKÉM JAZYCE – volitelný předmět Ročník: 6.			
P.č.	Téma	Učivo	Poznámky (přesahy a vazby)
1	Historie chemických disciplín	Významné osobnosti a objevy z českých a italských chemických věd	Práce s informacemi, biologie, medicína
2	Biochemické děje a jejich zákonitosti	Vzájemné ovlivňování a propojení metabolických procesů v živých organismech	Exkurze na ÚOCHAB Praha
3	Chemie kolem nás – chemické látky a chemické produkty z hlediska bezpečnosti a hygieny práce	Dodržování principů bezpečné a hygienické práce v prostředí kolem nás	Exkurze dle aktuální nabídky
4	Jaderné přeměny a chemické reakce v praxi	Prohloubení učiva o jaderných přeměnách a jejich využití pro mírové účely Prohloubení poznatků o moderních chemických, potravinářských a farmaceutických výrobách, využití chemických výrob v dopravě, v technické praxi i v biochemii	Práce s informacemi, fyzika, biologie, medicína
5	Základy chemické analýzy	Prohloubení poznatků chemické analýzy kvalitativní i kvantitativní Základy nejvýznamnějších moderních analytických instrumentálních metod a jejich využití v praxi	Práce s informacemi, exkurze dle aktuální nabídky
6	Získávání a zpracování informací v chemii	Jak pracovat na seminární práci. Jak získávat a hodnotit informace. Jak citovat zdroje. Obhajoba seminární práce.	Práce s informacemi

Volitelný předmět: Seminář ze zeměpisu

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení předmětu:

Septima:

Náplň volitelného předmětu doplňuje, rozšiřuje a prohlubuje znalosti a dovednosti předmětu geografie. V rámci předmětu bude kladen důraz na vybraná obecná socioekonomická témata a některé kapitoly environmentálního studia. Na konkrétních tématech a příkladech pak budou demonstrovány významné či aktuální jevy v socioekonomické sféře. Studenti získají hlubší a podrobnější znalosti a dovednosti v oblasti společenskovědní, a to především z hlediska prostorových aspektů a vazeb.

Oktáva:

Zeměpisný seminář navazuje a doplňuje učivo geografie 1. a 2. ročníku a semináře pro 7. ročník. Připravuje studenty na úspěšné zvládnutí maturity ze zeměpisu a přijímacích zkoušek na VŠ s geografickým zaměřením. Náplň zeměpisného semináře se přizpůsobuje aktuálním potřebám a úrovni znalostí a dovedností studentů, kteří se připravují k maturitě ze zeměpisu. Práce v semináři je založena na prezentaci samostatně zpracovaných referátů na vybraná témata z oblasti fyzické, humánní a regionální geografie.

Časové a organizační vymezení předmětu:

Předmět je vyučován 2 hodiny týdně

Vzdělávací a výchovné strategie

Formy a metody práce v tomto volitelném předmětu předpokládají aktivní zájem studentů. Hlavními formami a metodami práce bude aktivní sledování procesů v socioekonomické sféře, samostatné vyhledávání a zpracování informací a dat, samostatná práce, prezentace výsledků vlastní práce, práce s řadou různorodých informačních materiálů.

Volitelný předmět: Seminář ze zeměpisu – volitelný předmět Ročník: septima			
Vzdělávací obsah předmětu	Očekávané ročníkové výstupy ŠVP	Učivo	Přesahy a vazby
POLITICKÁ GEOGRAFIE	• objasní a charakterizuje vybrané aktuální téma v rámci EU • orientuje se ve vybraných tématech EU • sleduje aktuální dění v EU • průběžně sleduje, vymezí a charakterizuje aktuální geopolitická témata a problémy ve světě • sleduje a popíše hlavní geopolitické, politické a státoprávní změny ve světě	• Mezinárodní integrace • EU • Změny na politické mapě světa	Samostatné vyhledávání dat a jejich zpracování
OBYVATELSTVO	• charakterizuje a popíše současné prostorové rozmístění vybraných etnik ve světě. • charakterizuje vybraná etnika • objasní historickou a prostorovou pozici vybraných etnik • popíše aktuální etnické procesy a problémy ve světě • popíše a charakterizuje současné migrační proudy v Evropě • vysvětlí příčiny konkrétních migračních proudů v Evropě • popíše etnické složení vybraného evropského regionu	• Vybraná etnika ve světě • Migrace v rámci evropského prostoru	Využití aktuální publicistiky, promítání filmů s danou tematilkou
ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ	• zhodnotí vliv vybraných přírodních rizik na životní prostředí a život lidí • charakterizuje a porovná vybrané národní parky a zhodnotí jejich význam	• Přírodní rizika • Přírodní katastrofy • Vybrané národní parky	Samostatné vyhledávání dat a jejich zpracování
ČESKÁ REPUBLIKA	• popíše a charakterizuje socioekonomickou strukturu a procesy ve městě • popíše a charakterizuje demografickou strukturu a demografické chování obyvatel • popíše a charakterizuje strukturu vybraného města ze zvolené oblasti • vyhodnotí a zváží vybrané údaje k vymezení oblasti • charakterizuje socioekonomické postavení vybraných regionů v rámci kraje, porovná je mezi sebou	• Místní oblast	Seminární práce

	• na konkrétním příkladu objasní různá kritéria pro vymezování regionů a administrativních jednotek • popíše a charakterizuje vybrané či aktuální problémy administrativního členění na různé úrovni		

Volitelný předmět: Seminář ze zeměpisu – volitelný předmět Ročník: oktáva			
Vzdělávací obsah předmětu	Očekávané ročníkové výstupy ŠVP	Učivo	Přesahy a vazby
Země jako vesmírné těleso	Žák - porovná postavení Země ve vesmíru a podstatné vlastnosti Země s ostatními tělesy sluneční soustavy -objasní princip teorie vzniku vesmíru a sluneční soustavy - objasní důsledky pohybů Země pro život na Zemi	Postavení Země ve vesmíru, vývoj poznatků o Zemi Pronikání člověka do kosmu Tvar a velikost Země Pohyby Země a jejich důsledky	Keplerovy zákony
Kartografie	-používá dostupné kartografické produkty a další geografické zdroje dat a informací v tištěné i elektronické podobě pro řešení geografických problémů -orientuje se s pomocí map v krajině -používá s porozuměním vybranou geografickou, topografickou a kartografickou terminologii -vytváří a využívá vlastní mentální schémata a mentální mapy pro orientaci v konkrétním území -čte, interpretuje a sestavuje jednoduché grafy a tabulky, analyzuje číselné geografické údaje	Geografická podstata map Obsah map Mapování a současné mapy	Moderní metody kartografie – družicové snímky
Přírodní sféra Země	-porovná na příkladech mechanismy působení endogenních a exogenních procesů a jejich vliv na utváření zemského povrchu a na život lidí -objasní mechanismy globální cirkulace atmosféry a její důsledky pro vytváření klimatických pásů -objasní velký a malý oběh vody a rozliší jednotlivé složky hydrosféry a jejich funkcí v krajině -rozliší hlavní biomy světa	Fyzickogeografická sféra - vzájemné vazby a souvislosti, důsledky pro životní prostředí Systém fyzickogeografické sféry na planetární a regionální úrovni -zonalita, azonální jevy	Samostatná práce, referáty Zeměpisné vycházky

Sociální prostředí	-zhodnotí na příkladech dynamiku vývoje obyvatelstva na Zemi, geografické, demografické a hospodářské aspekty působící na chování, pohyb, rozmístění a zaměstnanost obyvatelstva -analyzuje hlavní rasová, etnická, jazyková, náboženská,kulturní a politická specifika s ohledem na způsob života a životní úroveň v kulturních regionech světa -identifikuje obecné základní geografické znaky sídel a aktuální tendence ve vývoji osídlení -zhodnotí na příkladech světové hospodářství jako otevřený dynamický systém s určitými složkami, strukturou a funkcemi a zohlední faktory územního rozmístění hospodářských aktivit, vymezí jádrové a periferní oblasti světa -zhodnotí bilanci světových surovinových a energetických zdrojů -rozliší a porovná státy světa a jejich mezinárodní integrační seskupení a organizace podle kritérií vzájemné podobnosti a odlišnosti -lokalizuje na politické mapě světa hlavní aktuální geopolitické změny s přihlédnutím k historickému vývoji -vyhledá na mapách hlavní světové oblasti cestovního ruchu, porovná jejich lokalizační faktory a potenciál	Obyvatelstvo Sídla Kulturní a politické prostředí Světové hospodářství Sociálně geografické systémy	Samostatné vyhledávání dat a jejich zpracování
Životní prostředí	-zhodnotí na příkladech krajiny jako systém pevninské části krajinné sféry se specifickými znaky, určitými složkami, strukturou, okolím a funkcemi -analyzuje na konkrétních příkladech přírodní a kulturní krajinné složky a prvky krajiny -zhodnotí některá rizika působení přírodních a společenských faktorů na životní	Geografie a životní prostředí Přírodní a civilizační rizika Trvale udržitelný rozvoj Krajina	

	prostředí		
Regionální geografie	-rozlišuje na konkrétních územních příkladech mikroregionální, regionální, státní, makroregionální a globální geografickou dimenzi -vymezí místní region / podle bydliště, školy / na mapě podle zvolených kritérií, zhodnotí přírodní, hospodářské a kulturní poměry mikroregionu a jeho vazby k vyšším územním celkům a regionům -zhodnotí polohu, přírodní poměry a zdroje České republiky -lokalizuje na mapách hlavní rozvojová jádra a periferní oblasti České republiky - lokalizuje na mapách makroregiony světa, vymezí jejich hranice, zhodnotí jejich přírodní, kulturní, politické a hospodářské poměry a jednotlivé makroregiony vzájemně porovná	Místní region Č eská republika Evropa Mimoevropské regiony	Seminární práce

Volitelný předmět: Informatika a výpočetní technika

tabulka učebního plánu pro italskou sekci

Vyučovací předmět	***3. ročník***	***4. ročník***	***5. ročník***	***6. ročník***	***Celkem***
Informatika a výpočetní technika – volitelný předmět	0	2	2	2	6
	Celková týdenní hodinová dotace: 6				

Charakteristika vyučovacího předmětu Informatika a výpočetní technika – volitelný předmět

Vyučovací předmět *Informatika a výpočetní technika – volitelný předmět* rozšiřuje vybraná témata vzdělávací oblasti **Informatika a informační a komunikační technologie** a **Matematika a její aplikace**. Volně navazuje na vzdělávací oblasti **Fyzika** a **Jazyk a jazyková komunikace**. Neintencionálně také přispívá k naplnění cílů průřezového tématu **Osobnostní a sociální výchova** RVP G. Jedná se o volitelný předmět s dvouhodinovou týdenní dotací v 6., 7. a 8. ročníku osmiletého studia (příp. ve 4., 5. a 6. ročníku šestiletého studia).

Výuka probíhá v počítačové laboratoři ve skupině nejvýše 17 studentů. Každý student má pro práci určenu jednu pracovní stanici. Vyučuje se jednak formou výkladu nebo samostatného studia podle zadaných otázek, formou besedy nebo konzultace, dále formou cvičení na jednoduchých příkladech a konečně formou jak samostatné, tak týmové práce na komplexních projektech. Studenti mají k dispozici pracovní a studijní materiály připravené vyučujícím, vývojové prostředí programovacího jazyka, přístup na Internet, učebnice a učební texty v digitální podobě ve školní síti, odborné knihy ze školní knihovny IVT.

Studenti se naučí navrhovat řešení zadaných úloh a tato řešení programovat v objektově orientovaném programovacím jazyce. Zvládnou jak programovací jazyk, tak i vývojové prostředí. Osvojí si základní postupy algoritmizace, objektového designu, seznámí se se standardními datovými strukturami a některými jednoduchými návrhovými vzory a porozumí základním standardním algoritmům. Rozvinou schopnost sytémového přístupu k problémům a dovednost samostatně navrhnout potřebné algoritmy řešení. Naučí se logicky strukturovat zdrojové texty programu, správně je graficky členit a dbát na srozumitelnost. Budou vytvářet grafická rozhraní aplikací přívětivá k uživatelům. Naučí se náležitě dokumentovat svoje projekty. Průběžně budou pracovat s příručkami a nápovědami v českém a anglickém jazyce, budou hledat nové informace na internetu, zejména v internetových encyklopediích, na fórech a v elektronických kurzech. Při kolektivním studiu a při týmové spolupráci si osvojí potřebné sociální dovednosti. Získají základní znalosti a elementární dovednosti potřebné pro práci ve vývojovém týmu na softwarových projektech.

Studenti si v tomto předmětu osvojí znalosti, dovednosti a postoje, které jim usnadní zejména další studium programování, matematické informatiky nebo softwarového inženýrství na vysokých školách.

Výchovné a vzdělávací strategie

- analýza úloh, návrh řešení, algoritmizace rozvíjí kompetenci k řešení problémů
- v pokročilejší fázi studia vyučující nahrazuje výklad samostatným studiem pomocí předem připravených anket a následnými konzultacemi; touto formou výuky a samostatnou prací s příručkami a nápovědou se rozvíjí kompetence k učení a kompetence komunikativní
- samostatná práce na projektech rozvíjí kompetenci komunikativní a kompetenci k podnikavosti
- týmová spolupráce rozvíjí kompetenci sociální a personální

Vyučovací předmět: Informatika a výpočetní technika – volitelný předmět Ročník: čtvrtý			
Číslo	Téma	Učivo	Přesahy a vazby
1.	**Algoritmizace a programování**	*(učivo je uvedeno podrobně u dílčích témat)*	**Integrace (INT)** **Průřezová témata (PT)** **Tematické okruhy (TO)** **Metody a formy práce** **Mezipředmětové vztahy** Informatika a informační a komunikační technologie: TO: Zpracování a prezentace informací (algoritmizace a programování je jeden z možných způsobů zpracování informací) Matematika a její aplikace: TO: Argumentace a ověřování (vytváření algoritmů, testování programů) Cizí jazyk: TO: Receptivní řečové dovednosti (vývojové prostředí a dokumentace k němu je v angličtině)
1.1.	**Způsob práce a základní pojmy**	• Procesor, paměť, instrukce, adresování • Reprezentace dat • Algoritmus, program	Fyzika: TO: Elektromagnetické jevy, světlo (princip zpracování programu počítačem; funkce procesoru a paměti) Informatika a informační a komunikační technologie: TO: Digitální technologie (princip zpracování programu počítačem; funkce procesoru a paměti)
1.2.	**Jednoduché programy**	• Program • Vstup a výstup • Klíčová slova a jména • Jednoduché typy • Proměnné a typy • Jednoduché příkazy	Informatika a informační a komunikační technologie: TO: Zdroje a vyhledávání informací, komunikace (vývojové prostředí a dokumentace k němu je v angličtině)
1.3.	**Strukturované příkazy, Příkaz výběru**	• Strukturované příkazy • Prázdný příkaz • Podmíněné příkazy • Typ Boolean	

1.4.	**Příkazy cyklu**	• Cyklus s pevným počtem opakování • Vnořené cykly • Cyklus řízený podmínkou	
1.5.	**Textové soubory**	• Sekvenční soubory • Čtení ze souboru, psaní do souboru, kopírování souboru • Výběr dat, konverze dat	
1.6.	**Pole**	• Účel pole • Jednorozměrné pole • N-rozměrné pole	
1.7.	**Rutiny**	• Kompozice programu • Jednoduché funkce • Jednoduché procedury • Parametry typu pole • Bloky a rozsahy platnosti • Funkce vracející pole • Abstrakce • Výhody rutin	
1.8.	**Rekurze**	• Rekurzivní metody • Vzájemná (nepřímá) rekurze	
1.9.	**Třída**	• Pojem třídy • Grafické uživatelské rozhraní • Události, program řízený událostmi • Obslužné rutiny událostí	Informatika a informační a komunikační technologie: TO: Zpracování a prezentace informací (grafické uživatelské rozhraní je jeden z možných způsobů prezentace informací)
1.10.	**Verifikace programu**	• Kontrola induktivních podmínek, výjimky • Testování	Matematika a její aplikace: TO: Argumentace a ověřování (ověřování induktivních podmínek, testování programů)
1.11.	**Způsoby, jak navrhnout algoritmus**	• Styl zdrojových programů • Postupné programování • Programování řízené syntaxí	Informatika a informační a komunikační technologie: TO: Zpracování a prezentace informací (styl zdrojových programů je způsob prezentace informací, programování řízené syntaxí je jeden z možných způsobů zpracování informací)

Vyučovací předmět: Informatika a výpočetní technika – volitelný předmět Ročník: pátý			
Číslo	**Téma**	**Učivo**	**Přesahy a vazby**
2.	principy objektového designu a základy softwarového inženýrství	(učivo je uvedeno podrobně u dílčích témat)	**Integrace (INT)** **Průřezová témata (PT)** **Tematické okruhy (TO)** **Metody a formy práce** **Mezipředmětové vztahy** Informatika a informační a komunikační technologie: TO: Zpracování a prezentace informací TO: Zdroje a vyhledávání informací, komunikace (vývojové prostředí, dokumentace k němu, učební texty MIT a internetové encyklopedie jsou v angličtině) Cizí jazyk: TO: Receptivní řečové dovednosti (vývojové prostředí, dokumentace k němu, učební texty MIT a internetové encyklopedie jsou v angličtině) PT: Osobnostní a sociální výchova (týmová práce na větším projektu)
2.1.	Proč záleží na dobrém designu	Projektování a týmová práce Kvalita softwaru a význam designu	PT: Osobnostní a sociální výchova (týmová práce)
2.2.	Objektově orientované programování	Proměnné, reference, objekty Rovnost objektů Třídy, členy, konstruktory Dědičnost, kompatibilita tříd	
2.3.	Objektové modelování	Účel systému, způsoby užití, diagram způsobů užití Scénáře chování, komunikační diagramy Diagram tříd a objektový model systému Třída, instance Vazba, násobnost vazby	Informatika a informační a komunikační technologie: TO: Zdroje a vyhledávání informací, komunikace (informační procesy, informační systémy)
2.4.	Specifikace metod	Specifikace metod, kontrakty Příklad: odvození programu metody ze specifikace	Matematika a její aplikace: TO: Argumentace a ověřování (specifikace programů)

2.5.	Testování	Úplný a neúplný test, strukturní test, důkaz správnosti Pokrytí programu testem Regresní testy	Matematika a její aplikace: TO: Argumentace a ověřování (verifikace programů)
2.6.	Dynamické datové struktury	Pohled pod pokličku:odkaz, dynamická alokace paměti a ovládání volné paměti Základní dynamické datové struktury: lineární spojové seznamy Zásobník a fronta	
2.7.	Specifikace objektů	Abstraktní datový typ Příklad: specifikace zásobníku a fronty.	Matematika a její aplikace: TO: Argumentace a ověřování (specifikace programů)
2.8.	Zeslabení spřaženosti	Dekompozice, vztahy závislosti, techniky zeslabování spřaženosti, rozhraní Modulární programování.	
2.9.	Výjimky	Defenzivní programování: testování invariantních podmínek za běhu, ošetření výjimek	
2.10.	Polymorfismus, podtřídy a podtypy	Procedurální typy, proměnné a parametry Virtuální metody Podtřídy a podtypy Rozhraní a jeho implementace	
2.11.	Návrhové vzory	Vzory pro vytváření, chování a struktury	
2.12.	Strategie návrhu	Rozšiřitelnost, spolehlivost, účinnost	

Vyučovací předmět: Informatika a výpočetní technika – volitelný předmět Ročník: 6.			
Číslo	**Téma**	**Učivo**	**Přesahy a vazby**
1.	**Algoritmy a datové struktury**	• Práce s grafy • Prohledávání do hloubky a do šířky • Rozptýlené tabulky • Řazení, vyhledávání • Složitost algoritmů	
2.	**Tvorba WEBu**	• Princip statických a dynamických webových prezentací • Zásady dobrého webu Vytváření webové stránky na úrovni editace HTML a CSS • Validace HTML	
3.	**Ochrana a Šifrování dat**	• Principy šifrování pomocí symetrické a asymetrické kryptografie a oblasti jejího nasazení • Privátní a veřejný klíč a princip elektronického podpisu	
4.	**Opakování a prohloubení učiva**	• Technické vybavení počítačů a počítačových sítí • Aktuální trendy ve vývoji ICT • Architektura OS, porovnat charakteristiky nejrozšířenějších OS • Tvorba závěrečného projektu	

7. Hodnocení žáků a autoevaluace školy

7.1 Úvodní komentář

Hodnocení žáků a autoevaluace školy jsou součástí ŠVP GÚ. Vycházejí z požadavků stanovených RVP DG, ze znění §12 zákona č. 561/2004 Sb. (školský zákon) a ze znění §8 a §9 vyhlášky MŠMT č.15/2005 Sb.

7.2 Hodnocení žáků

7.2.1 Způsoby hodnocení žáků

Žáci jsou pravidelně hodnoceni v průběhu celého školního roku podle ustanovení Klasifikačního řádu Gymnázia Ústavní – viz příloha č. 1 ŠVP GÚ. Žák je v každém klasifikačním období (1. pololetí a 2. pololetí školního roku) hodnocen **klasifikací**, tj. známkou v rozpětí 1-5 v každém vyučovacím předmětu; chování žáků je hodnoceno třemi stupni (viz klasifikační řád). Po úspěšném ukončení studia v posledním, tj. maturitním ročníku, je žák hodnocen u **maturitní zkoušky**. Hodnocení se provádí v souladu s platnou českou legislativou a podle mezinárodních ujednání. Podrobnosti k organizaci maturitní zkoušky – viz kap. 3.4.

7.2.2 Kritéria hodnocení žáků

Při klasifikaci žáků v jednotlivých vyučovacích předmětech se vychází z následujících kritérií:

- úroveň osvojení kompetencí stanovených učebními osnovami
- kvalita systému osvojených vědomostí a poznatků stanovených učebními osnovami
- schopnost uplatňovat získané znalosti a dovednosti v samostatné a tvůrčí práci
- znalost odborné terminologie a jazyková správnost v písemném a ústním projevu
- přístup žáka k vyučovanému předmětu a činnostem vykonávajících v procesu učení

7.3 Autoevaluace školy

7.3.1 Oblasti autoevaluace

Škola se vlastním hodnocením zaměří především na tyto oblasti:

- **podmínky ke vzdělávání**
- **průběh vzdělávání**
- **výsledky vzdělávání**
- **podpora školy žákům** (žáci s individuálními vzdělávacími potřebami, mimořádně nadaní žáci, problémoví žáci) a spolupráce s rodiči
- **řízení školy** (podmínky ke vzdělávání, personální práce, naplňování cílů stanovených ŠVP Gymnázia Ústavní)
- **výsledky práce školy** (vzhledem k podmínkám vzdělávání a ekonomickým zdrojům)

7.3.2 Cíle, kritéria a nástroje autoevaluace

Cílem autoevaluace je především posílení **zpětné vazby**, která je zdrojem informací o míře naplňování koncepčních záměrů školy, cílů stanovených ŠVP GÚ a vzdělávacích potřeb žáků.

Tabulka č. 8 - Cíle, kritéria a nástroje autoevaluace

Oblast	Cíle	Kritéria	Nástroje
Podmínky ke vzdělávání	kvalitní materiální a technické vybavení, estetičnost prostředí, příznivé klima ve škole	spokojenost žáků, rodičů, učitelů	dotazník pro žáky a rodiče analýza podmínek a plán požadavků – PK (předmětové komise)
Průběh vzdělávání	motivace žáků, kvalitní metodika učitelů, naplňování záměrů ŠVP GÚ	spokojenost žáků a rodičů, aktivní přístup žáků k učení	dotazník pro žáky hospitační činnost sebehodnocení učitelů schůzky PK s vedením školy srovnávací testy */ pedagogické porady
Výsledky vzdělávání	úspěšné absolvování studia, naplňování výstupů ŠVP (profil absolventa školy)	kvalita výsledků procento úspěšnosti absolventů u přijímacích zkoušek na VŠ	klasifikace (statistika) státní část maturitní zkoušky PK – hodnocení osvojování klíčových kompetencí a analýza výsledků vzdělávání pedagogické porady – analýza výsledků vzdělávání
Podpora žáků a spolupráce s rodiči	vytvoření individuálních podmínek pro žáky se specifickými vzdělávacími potřebami, podpora žáků mimořádně nadaných, poradenství pro problémové žáky, spolupráce s rodiči a poradenství rodičům	kvalita výsledků, výsledky olympiád, soutěží	individuální studijní plán soutěže, olympiády, mezinárodní projekty studentská rada, Sdružení rodičů, Rada školy profesní testy

Řízení školy	prosperující škola, plnění záměrů ŠVP, vytváření podmínek pro realizaci žáků a učitelů	funkčnost organizačního schématu, efektivita rozdělení kompetencí, účinnost kontrolního systému, podpora DVPP, úroveň personální práce, dodržování zásad BOZP	SWOT analýza dotazník pro rodiče a absolventy výsledky kontrol plán DVPP kritéria hodnocení a odměňování zaměstnanců řády učeben a laboratoří pravidelná školení školní řád
Výsledky práce školy	naplňování záměrů ŠVP GÚ	úspěšnost absolventů u přijímacího řízení na VŠ míra pozitivního hodnocení školy absolventy a rodiči stanovení priorit v oblasti materiálního a technického vybavení	přijímací řízení na VŠ dotazník pro absolventy realizace stanovených priorit

**/ Škola použije vlastní srovnávací testy a dále testy typu SCIO, Kalibro a pilotní testování společné části maturitní zkoušky – Maturita nanečisto, Maturita po internetu, dále mezinárodní testování typu TIMSS apod.*

7.4 Časové rozvržení evaluačních činností

Oblast	Časové rozvržení	Nástroje
Podmínky ke vzdělávání	2x za školní rok (září, únor) 2x v průběhu každého studijního cyklu 1x za kalendářní rok (leden)	analýza – předmětové komise dotazník pro žáky a rodiče 2. a 6. ročník plán oprav – vázáno na spolupráci se ZŠ Ústavní -návratnost nájmu
Průběh vzdělávání	průběžně 2x za školní rok (září, únor) 3x v průběhu 6LG čtvrtletně	hospitační činnost vedení školy, předsedů PK sebeohodnocení učitelů schůzky PK s vedením školy dotazník pro žáky (hodnocení výuky v jednotlivých vyučovacích předmětech) 2., 4., 6. ročník 6LG pedagogické porady
Výsledky vzdělávání	čtvrtletně 1x za školní rok (květen - červen) 2x za školní rok (prosinec, květen) 1x za školní rok (září)	pedagogické porady (čtvrtletní, pololetní statistiky) maturitní statistiky schůze PK – analýza naplňování záměrů RVP (plnění osnov, úroveň osvojování klíčových kompetencí, plnění časových plánů) zpětná vazba – procento úspěšnosti absolventů u přijímacích zkoušek na VŠ

Podpora žáků a spolupráce s rodiči	průběžně 2x za školní rok (leden, červen) 3x za školní rok (prosinec, leden, květen) 2x za školní rok (říjen, květen) průběžně 5., 6. roč. 6LG čtvrtletně (a kdykoliv podle potřeby)	podpora žáků vyhodnocování výsledků soutěží a olympiád schůze výboru SR Třídní schůzky SR zasedání Rady školy poradenství rodičům profesní testy schůzka Studentské rady s vedením školy
Řízení školy	1x za 2 roky 1x během studia (po ukončení) viz. vnitřní kontrolní systém 1x za školní rok (září) 1x za školní rok (červen)	SWOT analýza dotazník pro rodiče a absolventy výsledky kontrol předběžný plán DVPP plnění plánu DVPP

7.5 Výroční zpráva o činnosti školy

Škola vypracovává každý rok výroční zprávu o činnosti školy za uplynulý školní rok. Výroční zpráva obsahuje:

- základní údaje o škole
- údaje o pracovnících školy
- údaje o žácích a výsledcích vzdělávání
- přehled aktivit školy
- údaje o výsledcích inspekční činnosti a kontrol
- základní údaje o hospodaření školy

Výroční zpráva je projednána se všemi pracovníky školy a schvalována Školskou radou (v termínu do 31.10.). Po tomto termínu je zveřejněna na webových stránkách školy (www.ggg.cz).

Obsah

1. Identifikační údaje 2
2. Charakteristika školy 3
   2.1 Velikost školy 3
   2.2 Vybavení školy 3
   2.3 Charakteristika pedagogického sboru 4
   2.4 Dlouhodobé projekty, mezinárodní spolupráce 4
      2.4.1 Projekty na podporu rozvoje osobnosti žáků 4
      2.4.2 Mezinárodní projekty 5
   2.5 Spolupráce s rodiči a jinými subjekty 5
      2.5.1 Spolupráce s rodiči 5
      2.5.2 Spolupráce s jinými subjekty 5
3. Charakteristika školního vzdělávacího programu 6
   3.1 Zaměření školy 6
   3.2 Profil absolventa Dvojjazyčného gymnázia 6
   3.3 Organizace přijímacího řízení 7
   3.4 Maturitní zkouška 7
   3.5 Výchovné a vzdělávací strategie 8
   3.5.1 Postupy k dosažení klíčových kompetencí 8
   3.6 Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami 10
   3.7 Zabezpečení žáků mimořádně nadaných 10
4. Průřezová témata 10
5. Školní učební plán 13
   5.1 Školní učební plán pro šestileté dvojjazyčné gymnázium 13
6. Učební osnovy 18
   6.1 Učební osnovy pro šestileté gymnázium 18
      Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura 18
      Vyučovací předmět: Jazyková příprava 60
      Vyučovací předmět: Italský jazyk a literatura 84
      Vyučovací předmět: Další cizí jazyk - anglický 124
      Vyučovací předmět: Základy společenských věd 145
      Vyučovací předmět: Dějepis 179
      Vyučovací předmět: Zeměpis 198

Vyučovací předmět: Matematika ... 221
Vyučovací předmět: Fyzika ... 239
Vyučovací předmět: Chemie ... 259
Vyučovací předmět: Biologie ... 273
Vyučovací předmět: Informatika a výpočetní technika ... 289
Vyučovací předmět: Estetická výchova - hudební ... 297
Vyučovací předmět: Estetická výchova - výtvarná ... 309
Vyučovací předmět: Tělesná výchova ... 321
Volitelný předmět: Konverzace v anglickém jazyce ... 342
Volitelný předmět: Deskriptivní geometrie ... 353
Volitelný předmět: Světová literatura ... 358
Volitelný předmět: Literární a stylistický seminář ... 359
Volitelný předmět: Chemie v italském jazyce ... 361
Volitelný předmět: Seminář ze zeměpisu ... 363
Volitelný předmět: Informatika a výpočetní technika ... 369
7. Hodnocení žáků a autoevaluace školy ... 376
7.1 Úvodní komentář ... 376
7.2 Hodnocení žáků ... 376
7.2.1 Způsoby hodnocení žáků ... 376
7.2.2 Kritéria hodnocení žáků ... 376
7.3 Autoevaluace školy ... 376
7.3.1 Oblasti autoevaluace ... 376
7.3.2 Cíle, kritéria a nástroje autoevaluace ... 377
7.4 Časové rozvržení evaluačních činností ... 380
7.5 Výroční zpráva o činnosti školy ... 381